

Regeringens skrivelse 2024/25:101

Årsredovisning för staten 2024

Regeringen överlämnar denna skrivelse till riksdagen.

Stockholm den 10 april 2025

Ulf Kristersson

Elisabeth Svantesson
(Finansdepartementet)

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

I skrivelsen lämnar regeringen en redogörelse för det ekonomiska utfallet i staten 2024. Skrivelsen omfattar en uppföljning av de budgetpolitiska målen, utfallet på budgetens inkomstitlar och anslag samt övriga finansiella befogenheter, resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys, utvecklingen av statsskulden, redovisning och riskanalys av statliga garantier och utlåning samt nationellt intygande och avgifter till och bidrag från EU.

Vidare lämnas en sammanställning av Riksrevisionens granskningsrapporter från effektivitetsrevisionen under året och regeringens åtgärder med anledning av dessa. Slutligen redovisas vilka myndigheter som fått en modifierad revisionsberättelse från Riksrevisionen och skälen för detta.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	5
Inledning	12
1 Uppföljning av de budgetpolitiska målen.....	15
1.1 Den offentliga sektorns finansiella sparande	15
1.2 Utgiftstaket för 2024	17
2 Utfallet för statens budget.....	21
2.1 Saldot i statens budget 2024.....	21
2.2 Ändringar i statens budget 2024.....	24
2.3 Poster i statens budget som ska finansieras av Europeiska faciliteten för återhämtning och resiliens.....	24
2.4 Inkomster i statens budget 2024	25
2.5 Utgifter i statens budget 2024.....	45
2.6 Förändring av anslagsbehållningar.....	55
2.7 Riksgäldskontorets nettoutlåning.....	57
2.8 Kassamässig korrigering	63
2.9 Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget.....	65
2.10 Realekonomisk fördelning av anslagen i statens budget	69
3 Utfall per utgiftsområde	73
3.1 Utgiftsområde 1 Rikets styrelse.....	73
3.2 Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning.....	76
3.3 Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution	81
3.4 Utgiftsområde 4 Rättsväsendet.....	82
3.5 Utgiftsområde 5 Internationell samverkan.....	86
3.6 Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap.....	87
3.7 Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd.....	91
3.8 Utgiftsområde 8 Migration.....	94
3.9 Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	96
3.10 Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning.....	101
3.11 Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	106
3.12 Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn.....	108
3.13 Utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet.....	111
3.14 Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv.....	112
3.15 Utgiftsområde 15 Studiestöd	118
3.16 Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning.....	120
3.17 Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid.....	126
3.18 Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik.....	131
3.19 Utgiftsområde 19 Regional utveckling.....	134
3.20 Utgiftsområde 20 Klimat, miljö och natur	136
3.21 Utgiftsområde 21 Energi	140
3.22 Utgiftsområde 22 Kommunikationer.....	142
3.23 Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	148
3.24 Utgiftsområde 24 Näringsliv.....	152
3.25 Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner	157
3.26 Utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m.	158
3.27 Utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen.....	161
4 Resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys.....	165
4.1 Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar.....	165
4.2 Resultaträkning.....	179

4.3	Balansräkning	183
4.4	Finansieringsanalys	186
4.5	Noter.....	190
5	Utvecklingen av statsskulden.....	245
5.1	Definition av statsskulden	246
5.2	Regeringens styrning av statsskuldshöveln	246
5.3	Statsskuldens sammansättning.....	247
5.4	Statsskuldens kostnader.....	249
6	Redovisning och riskanalys av statliga garantier och utlåning.....	251
6.1	Statliga garantier.....	251
6.2	Statlig utlåning med kreditrisk	265
6.3	Analys av väsentliga risker i statens utlåning och utställda garantier.....	272
7	Nationellt intygande samt avgifter till och bidrag från EU.....	277
7.1	Redovisningsskyldighet för EU-medel i den svenska statsförvaltningen.....	277
7.2	Redovisning av samtliga EU-medel.....	282
7.3	Räkenskapssammanställning av EU-medel.....	285
7.4	Ansvariga myndigheters bedömningar.....	291
7.5	Regeringens övergripande bedömning och nationella intygande av EU-medel	298
Bilaga 1	Specifikation av inkomster i statens budget	
Bilaga 2	Specifikation av utgifter i statens budget	
Bilaga 3	Specifikation av ändringsbudgetar i statens budget	
Bilaga 4	Beställningsbemyndiganden	
Bilaga 5	Sammanställning av slutbehandlade effektivitetsrapporter	
Bilaga 6	Tabellsamling	
Bilaga 7	Statliga myndigheter	
Bilaga 8	Ordlista	

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 10 april 2025

Sammanfattning

Det ekonomiska utfallet för 2024

Den offentliga sektorns finansiella sparande 2024 uppgick till -96 miljarder kronor eller -1,5 procent av BNP. I förhållande till 2023 försvagades det finansiella sparandet med ca 47 miljarder kronor.

Utgifterna under utgiftstaket uppgick till 26,1 procent av BNP. Statens budgetsaldo uppgick till -104 miljarder kronor, vilket är en försämring med 123 miljarder kronor jämfört med 2023.

Resultaträkningen uppvisade ett överskott på 35 miljarder kronor. Jämfört med 2023 försämrades resultatet med 9 miljarder kronor.

Statsskulden ökade med 107 miljarder kronor till 1 077 miljarder kronor vid utgången av 2024. Som andel av BNP ökade statsskulden från 15,6 procent 2023 till 16,7 procent 2024.

I följande tabell redovisas några nyckeltal för det ekonomiska utfallet 2024 jämfört med 2023.

Tabell 0.1 Nyckeltal för det ekonomiska utfallet

Miljarder kronor

	2024	Procent av BNP ¹	2023	Procent av BNP ²
Den offentliga sektorns finansiella sparande	-96	-1,5%	-49	-0,8%
Statens budgetsaldo	-104	-1,6%	19	0,3%
Utgiftstak	1 747	27,1%	1 665	26,8%
Takbegränsade utgifter	1 686	26,1%	1 575	25,4%
Statens nettoförmögenhet	330	5,1%	160	2,6%
Statsskuld	1 077	16,7%	970	15,6%
Årets överskott i resultaträkningen	35	0,5%	44	0,7%
Utlåning ³	276	4,3%	262	4,2%
Garantiåtaganden ⁴	2 974	46,1%	2 828	45,5%

Anm.: Beloppen är avrundade och överensstämmer därför inte alltid med summan.

¹ Preliminär BNP för 2024 uppgår till 6 447,5 miljarder kronor (löpande priser).

² Reviderad BNP för 2023 uppgår till 6 212,1 miljarder kronor (löpande priser).

³ Inklusive utlåning till Riksbanken.

⁴ Exklusive icke beloppssatta kapitaltäckningsgarantier och investerarskydd.

Den offentliga sektorns finansiella sparande

Tabell 0.2 Den offentliga sektorns finansiella sparande

Miljarder kronor

	2024	2023
Inkomster	3 052	2 955
Skatter och avgifter	2 635	2 557
Övriga inkomster	417	397
Utgifter	3 148	3 003
Finansiellt sparande	-96	-49
<i>varav staten</i>	<i>-71</i>	<i>-4</i>
<i>varav ålderspensionssystemet</i>	<i>29</i>	<i>16</i>
<i>varav kommunala sektorn</i>	<i>-54</i>	<i>-60</i>
<i>Finansiellt sparande, bakåtblickande åttaårssnitt, procent av BNP</i>	<i>-0,3</i>	<i>0,0</i>

Anm.: Beloppen är avrundade och överensstämmer därför inte alltid med summan.

Källa: Statistiska centralbyrån.

Den offentliga sektorn redovisade 2024 ett underskott som uppgick till ca 96 miljarder kronor eller 1,5 procent av BNP. I förhållande till 2023 försvagades det finansiella sparandet med ca 47 miljarder kronor eller 0,7 procent av BNP. Försvagningen mellan 2023 och 2024 förklaras till stor del av de åtgärder som genomförts bl.a. av stabiliseringspolitiska skäl och för att stärka Sveriges försvar samt att stödja Ukraina.

Regeringen bedömer att det bakåtblickande åttaåriga genomsnittet av det finansiella sparandet ligger under målnivån 2024. Denna avvikelse är dock motiverad av behovet att stödja Ukraina utan att behöva dra ner på andra viktiga utgifter eller höja skatterna samt av stabiliseringspolitiska skäl.

Utgiftstaket för staten

Tabell 0.3 Utgiftstaket för staten

Miljarder kronor

	2024	2023
Utgiftstaket, ursprungligt fastställt nivå	1 595	1 539
Tekniska justeringar	4	2
Reella justeringar	148	124
Utgiftstak, slutligt fastställt	1 747	1 665
Takbegränsade utgifter	1 686	1 575
Budgeteringsmarginal	61	90
Budgeteringsmarginal, procent av takbegränsade utgifter	3,6	5,7

Anm.: Beloppen är avrundade och överensstämmer därför inte alltid med summan.

Det av riksdagen slutligt fastställda utgiftstaket för 2024 uppgick till 1 747 miljarder kronor. Enligt utfallet för statens budget uppgick de utgifter som omfattas av utgiftstaket till 1 686 miljarder kronor, dvs. 61 miljarder kronor lägre än det fastställda taket.

Utfallet för statens budget

Tabell 0.4 Utfallet för statens budget

Miljarder kronor

	Statens budget ¹ 2024	2024	2023
Totala inkomster	1 324	1 273	1 243
Statens skatteinkomster	1 345	1 331	1 318
Övriga inkomster	-21	-59	-75
Totala utgifter m.m.	1 331	1 377	1 224
Utgiftsområden exkl. statsskuldsräntor m.m.	1 326	1 319	1 214
Statsskuldsräntor m.m.	20	45	32
Förändring av anslagsbehållningar	-11		
Riksgäldskontorets nettoutlåning	-5	-2	-11
Kassamässig korrigering	0	14	-10
Budgetsaldo	-7	-104	19

Anm.: Beloppen är avrundade och överensstämmer därför inte alltid med summan.

¹ Med statens budget menas den ursprungliga budgeten sammanställd av riksdagen i december 2023.

Inkomsterna i statens budget beräknades uppgå till 1 324 miljarder kronor. Utfallet blev 1 273 miljarder kronor, vilket var knappt 52 miljarder kronor lägre än beräknat. Skatteinkomsterna för staten blev knappt 14 miljarder kronor lägre än beräknat och övriga inkomster blev 38 miljarder kronor lägre än beräknat. Att övriga inkomster blev lägre beror främst på inga bidrag från Europeiska faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF) mottagits under 2024.

Utgifterna i statens budget uppgick till 1 377 miljarder kronor. Det var 46 miljarder kronor (3,5 procent) högre än vad som anvisades i den ursprungliga budgeten. Med riksdagens beslut om ändringar i statens budget anvisades sammanlagt ytterligare 69 miljarder kronor. I förhållande till totalt anvisade medel (statens budget och ändringar i statens budget) blev utgifterna 23 miljarder kronor (1,6 procent) lägre.

Budgetsaldot visade för 2024 ett underskott på 104 miljarder kronor, vilket var en försämring med 123 miljarder kronor jämfört med 2023.

Resultaträkning

Tabell 0.5 Resultaträkning

Miljarder kronor

	2024	2023
Intäkter		
Skatteintäkter	1 666	1 649
Övriga intäkter	135	144
Summa intäkter	1 801	1 793
Kostnader		
Transfereringar m.m.	-1 427	-1 387
Statens egen verksamhet	-401	-384
Summa kostnader	-1 828	-1 770
Resultat från andelar i hel- och delägda företag	66	35
Finansiella intäkter och kostnader, netto	-4	-13
Årets överskott	35	44

Anm.: Beloppen är avrundade och överensstämmer därför inte alltid med summan.

Resultaträkningen för 2024 visade ett överskott om 35 miljarder kronor, vilket var 9 miljarder kronor lägre än 2023 då överskottet uppgick till 44 miljarder kronor.

Skatteintäkterna ökade med 17 miljarder kronor medan övriga intäkter minskade med 9 miljarder kronor.

Kostnaderna för transfereringar m.m. uppgick till 1 427 miljarder kronor, vilket var en ökning med 40 miljarder kronor jämfört med 2023.

Kostnaderna för statens egen verksamhet uppgick till 401 miljarder kronor vilket var en ökning med 17 miljarder kronor jämfört med 2023.

Resultat från andelar i hel- och delägda företag uppgick till 66 miljarder kronor, en ökning med drygt 31 miljarder kronor jämfört med 2023.

Finansiella intäkter och kostnader, netto uppgick till -4 miljarder kronor, en förbättring med 9 miljarder kronor jämfört med 2023. Den positiva förändringen av finansnettot förklaras främst av minskad nettokostnad för statsskulden bl.a. på grund av lägre inflation men även orsakat av högre övriga finansiella intäkter.

Balansräkning

Tabell 0.6 Balansräkning

Miljarder kronor

	2024-12-31	2023-12-31
Tillgångar		
Immateriella anläggningstillgångar	14	13
Materiella anläggningstillgångar	914	825
Finansiella anläggningstillgångar	704	593
Utlåning	276	262
Varulager m.m.	5	4
Fordringar	120	132
Periodavgränsningsposter	338	315
Kortfristiga placeringar	7	20
Kassa och bank	14	10
Summa tillgångar	2 392	2 174
Kapital och skulder		
Nettoförmögenhet	330	160
Fonder	250	234
Avsättningar	335	406
Statsskulden	1 077	970
Skulder m.m.	319	319
Periodavgränsningsposter	82	86
Summa kapital och skulder	2 392	2 174
Garantiförbindelser	7	7
Övriga ansvarsförbindelser	89	99

Anm.: Beloppen är avrundade och överensstämmer därför inte alltid med summan.

Statens nettoförmögenhet, dvs. skillnaden mellan tillgångarnas och skuldernas bokförda värde (motsvarande eget kapital i ett företag), uppgick till knappt 330 miljarder kronor vid utgången av 2024. I förhållande till 2023 ökade nettoförmögenheten med 169 miljarder kronor.

Den konsoliderade statsskulden ökade med 107 miljarder kronor till 1 077 miljarder kronor vid utgången av 2024. Lån i svenska kronor ökade med 116 miljarder kronor och lån i utländsk valuta minskade med 9 miljarder kronor.

Statliga garantier

Tabell 0.7 Statliga garantier

Miljarder kronor

	2024-12-31	2023-12-31
Insättningsgarantin	2 375	2 294
Investerarskyddet		
Kreditgarantier	361	320
Garantier om tillförsel av kapital	233	208
Pensionsgarantier	6	6
Totalt	2 974	2 828

Anm.: Beloppen är avrundade och överensstämmer därför inte alltid med summan.

De statliga garantiåtagandena ökade med 146 miljarder kronor jämfört med 2023 och uppgick till 2 974 miljarder kronor vid utgången av 2024. Som andel av BNP uppgick de statliga garantiåtagandena till 46,1 procent.

Insättningsgarantin uppgick till 2 375 miljarder kronor, vilket var en ökning med 81 miljarder kronor jämfört med 2023.

Kreditgarantierna inklusive exportkreditgarantier uppgick till 361 miljarder kronor, vilket var ökning med 41 miljarder kronor i förhållande till 2023. Garantier om tillförsel av kapital uppgick till 233 miljarder kronor, vilket var en ökning med 24 miljarder kronor jämfört med 2023.

Risken för stora förluster i den ordinarie portföljen och för stora förluster i form av direkta infrianden av insättningsgarantin bedöms vara måttlig.

Statlig utlåning

Tabell 0.8 Statlig utlåning

Miljarder kronor

Lån	2024-12-31	2023-12-31
CSN:s utlåning	262	249
Lån till Riksbanken	5	3
Övriga lån	9	10
Summa	276	262

Anm.: Beloppen är avrundade och överensstämmer därför inte alltid med summan.

Statens utlåning uppgick till 276 miljarder kronor. Centrala studiestödsnämndens utlåning för studielån utgör huvuddelen av statens utlåning.

Nationellt intygande samt avgifter till och bidrag från EU

Det nationella intygandet grundas på ansvariga myndigheters intyganden och bedömningar om hanteringen av EU-medel, Riksrevisionens uttalande från granskningen av myndigheternas räkenskaper och deras interna styrning och kontroll samt Ekonomistyrningsverkets revisionsutlåtanden varpå regeringen lämnar följande intygande.

Rättvisande räkenskaper

Sammanställningen av EU-räkenskaperna, omfattande resultat- och balansräkning samt en kassamässig redovisning, har upprättats enligt god redovisningssed. Regeringen bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Betryggande intern styrning och kontroll

Det finns ett ramverk för staten som syftar till att säkerställa en betryggande intern styrning och kontroll av EU-medlen.

Avgift till och bidrag från EU (kassamässigt)

Tabell 0.9 Avgift till och bidrag från EU (kassamässigt)

Miljarder kronor

	2024	2023
Betalningar till EU	41	44
Betalningar från EU	16	18
Nettoflöde från statens budget till EU	25	25

Anm.: Beloppen är avrundade och överensstämmer därför inte alltid med summan.

Sveriges avgift till EU uppgick till 41 miljarder kronor, vilket var en minskning med drygt 2 miljarder kronor jämfört med 2023. Merparten av minskningen berodde på att den BNI-baserade avgiften blev lägre samt att det rådande konjunkturläget med stegrande inflation har resulterat i en minskning av tullavgiften. Bidragen från EU uppgick till 16 miljarder kronor. Det kassamässiga nettoflödet från statens budget till EU uppgick till 25 miljarder kronor, vilket var nästan oförändrat jämfört med 2023.

Inledning

Regeringen ska varje år senast den 15 april året efter budgetåret lämna en årsredovisning för staten till riksdagen.

Årsredovisning för staten 2024 har upprättats i enlighet med bestämmelserna i budgetlagen (2011:203) och enligt god redovisningssed. Regeringen bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av det ekonomiska resultatet och ställningen samt förvaltningen av statens tillgångar.

Den konsoliderade redovisningen i årsredovisningen omfattar myndigheterna, inklusive affärsverken, under riksdagen och regeringen. Dessutom ingår statens andel av Riksbankens grundfond och reservfond som en tillgång hos staten.

Intäkter och kostnader, tillgångar och skulder samt betalningar som redovisas av Riksbanken och AP-fonderna ingår dock inte. Inte heller ingår premiepensions-systemets tillgångar och skulder med dess avkastning i konsolideringen.

Redovisningen omfattar all verksamhet i de ingående organisationerna oavsett finansiering och baseras på information som de statliga myndigheterna och affärsverken lämnar till statsredovisningen och information som presenteras i myndigheternas årsredovisningar. I fall där informationen inte varit tillräcklig har kompletterande information inhämtats. Underlaget har kompletterats med ekonomiska händelser som inte har redovisats av myndigheterna, framför allt beräkningar av skatteintäkter som ännu inte har debiterats.

Redovisningen utgår från vedertagna redovisnings- och värderingsprinciper som i så stor utsträckning som möjligt hålls oförändrade över tiden. En utveckling av den statliga redovisningen sker dock fortlöpande. Gällande principer och förutsättningar beskrivs i avsnitt 4.1 Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar.

Resultaträkningen ger underlag för bedömning av statens samlade inflöde och förbrukning av resurser. Värdet av statens tillgångar och skulder per den 31 december 2024 redovisas i balansräkningen. Finansieringsanalysen visar statens betalningsflöden. I skrivelsen jämförs utfallet för 2024 i resultat- och balansräkningarna, finansieringsanalys och noter med utfallet för 2023.

Statens budget omfattar alla inkomster och utgifter samt andra betalningar som påverkar statens lånebehov. I skrivelsen jämförs och kommenteras budgetens utfall för 2024 dels med inkomsterna och utgifterna i den av riksdagen beslutade ursprungliga budgeten för 2024, dels med utfallet för 2023.

Ekonomistyrningsverket och Riksgäldskontoret har lämnat underlag till denna skrivelse (Fi2025/00658).

Olika avgränsningar av staten

Statens ekonomiska utfall redovisas utifrån olika utgångspunkter beroende på att informationen har olika syften. Avgränsningen av staten kan därmed variera. Redovisningarna kan vidare skilja sig åt på grund av att olika principer tillämpas i räkenskaperna och vid framtagande av statens budget. Beroende på utgångspunkt kan en enskild ekonomisk händelse få delvis olika konsekvenser och utfallet kan därmed skilja sig åt mellan redovisningarna.

Informationen om det ekonomiska utfallet i staten utgör även underlag för nationalräkenskaperna som är en statistisk sammanställning i kontoform över den samlade svenska ekonomin.

Nationalräkenskapernas avgränsning av staten utgår från definitioner etc. som följer rekommendationer från FN samt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 549/2013 om det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet i Europeiska unionen. Nationalräkenskapernas avgränsning skiljer sig från årsredovisningen, bl.a. genom att affärsverken inte ingår i dess avgränsning av staten.

Underlag för och kvalitetssäkring av årets skrivelse

Årsredovisning för staten bygger huvudsakligen på underlag som har lämnats av Ekonomistyrningsverket (ESV) och Riksgäldskontoret. ESV:s underlag omfattar utfallet för statens budget inklusive finansiella befogenheter i form av beställningsbemyndiganden, garantier etc. Vidare omfattar det resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys, statsskuldens utveckling samt redovisning av avgifter till och bidrag från EU. Riksgäldskontorets underlag omfattar redovisning och riskanalys av statliga garantier och utlåning.

Redovisningen har i övrigt kompletterats eller tagits fram internt inom Regeringskansliet. Det gäller t.ex. uppföljningen av de budgetpolitiska målen. När det gäller uppföljningen av överskottsmålet utgår denna dels från officiell statistik från Statistiska centralbyrån, dels från de indikatorer som regeringen använder för att följa upp överskottsmålet i budgetpropositionen och den ekonomiska vårpropositionen. Hur uppföljningen sker beskrivs närmare i regeringens skrivelse Ramverk för finanspolitiken (skr. 2017/18:207).

Kvaliteten i årsredovisning för staten granskas dels genom Riksrevisionens årliga revision av myndigheterna och deras årsredovisningar, som ligger till grund för resultat- och balansräkningarna, finansieringsanalysen samt utfallet för statens budget, dels myndighetsledningarnas intygande om att respektive myndighets årsredovisning ger en rättvisande bild.

En kvalitetskontroll sker även genom etablerade kvalitetssäkringsrutiner i samband med ESV:s konsolideringsarbete och genom Regeringskansliets beredning av skrivelsen. Kvalitetssäkringen innefattar bl.a. kontroller av att myndigheternas rapporterade finansiella information överensstämmer med deras respektive årsredovisningar, formella kontroller, motpartsavstämning av mellanhavanden mellan myndigheter, rimlighetskontroller och analys av poster samt dokumenterade metoder för de beräkningar och förutsättningar som gäller för konsolideringsarbetet.

Riksrevisionens årliga revision

Granskning av myndigheternas årsredovisningar 2024

Riksrevisionen har inom ramen för den årliga revisionen granskat 221 myndigheters årsredovisningar för 2024.

För 2024 har Riksrevisionen lämnat revisionsberättelse med reservation för följande tjugofem myndigheter: Barnombudsmannen, Försvarets materielverk, Högskolan Dalarna, Karolinska institutet, Konstfack, Kungl. biblioteket, Kungl. Tekniska högskolan, Lantmäteriet, Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Malmö universitet, Migrationsverket, Moderna museet, Myndigheten för delaktighet, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, Myndigheten för vård- och omsorgsanalys, Naturhistoriska riksmuseet, Riksarkivet, Rymdstyrelsen, Skatteverket, Socialstyrelsen,

Spelinspektionen, Statens historiska museer, Statens jordbruksverk, Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) och Umeå universitet.

En revisionsberättelse med reservation lämnas när Riksrevisionen drar slutsatsen att det finns väsentliga fel men att dessa inte är genomgripande för årsredovisningen eller när Riksrevisionen inte kunnat inhämta tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis men bedömer att de möjliga felen inte är genomgripande.

Av granskade myndigheter har en fått revisionsberättelse med upplysning.

I vissa fall lämnar Riksrevisionen en revisionsberättelse med standardutformning, men vill ändå lyfta fram viktig information och lämnar därför en upplysning i revisionsberättelsen.

De myndigheter som har fått en modifierad revisionsberättelse eller med upplysning återges även utgiftsområdesvis i avsnitt 3.

I tabellen nedan redovisas utvecklingen av antalet modifierade revisionsberättelser för 2020–2024. Myndigheternas årsredovisningar ger överlag en god och rättvisande bild av verksamheten.

Tabell 0.10 Antal modifierade revisionsberättelser 2020–2024

	2020	2021	2022	2023	2024
Antal	12	10	13	17	25

1 Uppföljning av de budgetpolitiska målen

1.1 Den offentliga sektorns finansiella sparande

Det finansiella sparandet 2024

Den offentliga sektorn redovisade 2024 ett finansiellt sparande som uppgick till ca -96 miljarder kronor eller -1,5 procent av BNP. I förhållande till 2023 försvagades det finansiella sparandet med ca 47 miljarder kronor eller ca 0,7 procent av BNP. I prognosen till budgetpropositionen för 2024 (prop. 2023/24:1) beräknades sparandet till -44 miljarder kronor eller -0,7 procent av BNP. Det finansiella sparandet blev därmed ca 52 miljarder kronor lägre än prognostiserat i budgetpropositionen för 2024 (se tabell 1.1). Avvikelsen beror på att utgifterna underskattades. Samtidigt blev inkomsterna från skatter sammantaget högre än förväntat. Det rör i första hand kapitalskatt, medan inkomster från mervärdesskatt i stället överskattades.

Utgifterna i staten underskattades med närmare 50 miljarder kronor. Det rör i huvudsak förändringar som tillkommit efter propositioner om ändringar i statens budget (se avsnitt 2). Även utgifterna i kommunsektorn underskattades, avvikelsen rör utgifter för investeringar och konsumtion. En betydande del beror på en fortsatt snabb prisutveckling som medförde att utgifterna för pensioner och investeringar blev högre än förväntat.

Tabell 1.1 Den offentliga sektorns finansiella sparande

Miljarder kronor om annat inte anges

	BP 2024	Utfall 2024	Utfall - BP24	Utfall 2023
Inkomster	3 025	3 052	27	2 955
Skatter och avgifter	2 624	2 635	11	2 557
Kapitalinkomster	97	98	1	89
Övriga inkomster	304	319	15	308
Utgifter	3 070	3 148	79	3 003
Transfereringar	1 028	1 034	6	993
Konsumtion	1 673	1 698	25	1 628
Räntor ¹	50	55	5	56
Investeringar m.m. ²	318	361	43	326
Finansiellt sparande	-44	-96	-52	-49
procent av BNP	-0,7	-1,5	-0,8	-0,8
Stat	-33	-71	-38	-4
Ålderspensionssystem	26	29	3	16
Kommunsektorn	-38	-54	-16	-60

Anm.: Beloppen är avrundade och överensstämmer därför inte alltid med summan.

¹ Inklusive kapitalavkastning på pensionsrätter.

² Inklusive ofördelade utgifter.

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

De förändringar som tillkommit på ändringsbudgetar beräknas ha medfört att statens och den offentliga sektorns utgifter blev ca 40 miljarder kronor högre än beräknat i budgetpropositionen för 2024 (se tabell 1.2). Det rör framför allt kapitaltillskottet till Riksbanken på 25 miljarder kronor samt stöd till Ukraina på 14,5 miljarder kronor.

Tabell 1.2 Orsaker till avvikelser mot budgetpropositionen för 2024, offentliga sektorns finanser

Miljarder kronor

	BP24	Ändrings- budget 2024	Utfall 2024	Utfall - totalt anvisat 2024	Utfall 2023
Inkomster	3 025	-6	3 052	27	2 955
Utgifter	3 070	34	3 148	79	3 003
Finansiellt sparande	-44	-40	-96	-52	-49

Anm.: Beloppen är avrundade och överensstämmer därför inte alltid med summan. Effekten av inkomst- och utgiftsavvikelserna till följd av de extra ändringsbudgetarna skiljer sig från motsvarande på budgeten till följd av annorlunda redovisning enligt NR.

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Principer för uppföljning av målet för den offentliga sektorns finansiella sparande

Målet för det finansiella sparandet (överskottsmålet), innebär att den offentliga sektorns finansiella sparande i genomsnitt ska motsvara en tredjedels procent av BNP över en konjunkturcykel. För att bedöma måluppfyllelsen används skattningar av det strukturella sparandet.

Vid utvärdering av överskottsmålet i efterhand används ett bakåtblickande åttaårigt genomsnitt av det faktiska finansiella sparandet. Det bakåtblickande genomsnittet ska dock inte styra finanspolitiken på kort sikt.

Avstämning av målet för den offentliga sektorns finansiella sparande

Regeringen bedömde i 2024 års budgetproposition att finanspolitiken var i linje med överskottsmålet. Det strukturella sparandet 2024 har sedan dess reviderats ner. Det strukturella sparandet 2024 bedöms utgöra en avvikelse från överskottsmålet (se tabell 1.3). Vidare är även det åttaåriga bakåtblickande genomsnittet av det finansiella sparandet för 2017–2024 under målnivån. Regeringen bedömer att avvikelsen från överskottsmålet 2024 är motiverad av behovet att stödja Ukraina utan att behöva dra ner på andra viktiga utgifter eller höja skatterna samt av stabiliseringspolitiska skäl.

Tabell 1.3 Finansiellt sparande i offentlig sektor, indikatorer för avstämning mot målet för den offentliga sektorns finansiella sparande

Procent av BNP om annat ej anges

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Finansiellt sparande	1,3	0,7	0,4	-3,2	-0,2	1,0	-0,8	-1,5
<i>varav staten</i>	<i>1,3</i>	<i>1,3</i>	<i>-2,9</i>	<i>-0,6</i>	<i>0,4</i>	<i>-0,1</i>	<i>-1,1</i>	<i>1,3</i>
<i>varav ålderspensions-systemet</i>	<i>0,1</i>	<i>0,2</i>	<i>-0,2</i>	<i>0,0</i>	<i>0,4</i>	<i>0,3</i>	<i>0,5</i>	<i>0,1</i>
<i>varav kommunala sektorn</i>	<i>-0,8</i>	<i>-1,0</i>	<i>-0,1</i>	<i>0,5</i>	<i>0,3</i>	<i>-1,0</i>	<i>-0,8</i>	<i>-0,8</i>
Bakåtblickande åttaårssnitt	-0,4	-0,3	-0,2	-0,5	-0,3	0,1	0,0	-0,3
Strukturellt sparande¹	0,2	-0,2	0,1	-0,9	0,1	0,8	-0,3	-0,3

¹ Procent av potentiell BNP. Strukturellt sparande är justerat för BNP-gap, arbetslöshetsgap, skattebasernas sammansättning och för engångseffekter, se tabell 9.2 i 2025 års ekonomiska vårproposition. Till följd av den höga inflationen har regeringen även valt att justera priset effekten vid beräkningen av BNP-gap.

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

1.2 Utgiftstaket för 2024

Tabell 1.4 Utgiftstaket

Miljarder kronor

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Utgiftstaket, ursprungligt fastställt nivå	1 123	1 167	1 210	1 332	1 392	1 471	1 430	1 502	1 539	1 595
Tekniska justeringar	2	7	12	5	10	10	6	2	2	4
Reella justeringar ¹	33	41	52	0	-51	262	259	130	124	148
Utgiftstak, slutligt fastställt	1 158	1 215	1 274	1 337	1 351	1 743	1 695	1 634	1 665	1 747
Takbegränsade utgifter	1 135	1 184	1 229	1 282	1 308	1 501	1 551	1 559	1 575	1 686
Budgeteringsmarginal	23	31	45	55	43	242	144	75	90	61
Budgeteringsmarginal, procent av takbegränsade utgifter	2,0	2,6	3,6	4,3	3,3	16,1	9,3	4,8	5,7	3,6

Anm.: För 1997–2007 se Årsredovisningen för staten 2009 och för 2008–2013 Årsredovisningen för staten 2018.

¹ Utgiftstakets nivå för 2015, 2016 och 2017 höjdes med 33, 41 respektive 52 miljarder kronor efter förslag i propositionen Vårändringsbudget för 2015. Nivån sänktes för 2019 och 2020 med 51 respektive 88 miljarder kronor i riksdagens beslut om statens budget för 2019. Nivån höjdes för 2021 med 9 miljarder kronor efter förslag i propositionen Vårändringsbudget för 2019. Nivån höjdes för 2020 med 350 miljarder kronor efter förslag i Vårändringsbudget för 2020. Nivån höjdes för 2021 med 250 miljarder kronor och för 2022 med 130 miljarder kronor efter förslag i budgetpropositionen för 2021. Nivån höjdes för 2023 med 124 miljarder kronor och för 2024 med 148 miljarder kronor efter förslag i budgetpropositionen för 2023. Dessa ändringar av nivån är inte tekniska justeringar utan finanspolitiskt motiverade ändringar. Finanspolitiskt motiverade ändringar av utgiftstakets nivå medför en reell förändring av utgiftstakets begränsande effekt på de takbegränsade utgifterna.

Den statliga budgetprocessen kännetecknas av ett medelfristigt uppifrån- och nedperspektiv. Utgiftstaket är den övergripande restriktionen som i termer av totala utgifter begränsar budgetprocessen från det att utgiftstaket fastställs till dess att budgetåret är slut. Därmed understryks behovet av prioriteringar mellan olika utgifter. Det medelfristiga perspektivet skapar dessutom förutsättningar för att undvika att tillfälligt höga inkomster, t.ex. på grund av en god konjunktur, används för att finansiera permanent högre utgifter. I och med detta begränsas också möjligheterna att bedriva en destabiliserande (procyklisk) finanspolitik på budgetens utgiftssida. Utgiftstaket infördes 1997 och fastställda utgiftstak har aldrig överskridits (se tabell 1.4 för slutligt fastställda utgiftstak samt budgeteringsmarginaler sedan 2015). Utgiftstaket är ett viktigt budgetpolitiskt åtagande som främjar budgetdisciplinen och stärker trovärdigheten i den ekonomiska politiken. Utgiftstaket kan användas som ett verktyg för att uppnå överskottsmålet och långsiktigt hållbara offentliga finanser.

Utgångspunkten är att de nivåer på utgiftstaket som riksdagen har beslutat om inte ska ändras till följd av andra orsaker än s.k. tekniska justeringar (se vidare i avsnitt om tekniska justeringar nedan) eller till följd av en ändrad inriktning på finanspolitiken efter att en ny regering tillträtt. Det finns dock inte några formella hinder för riksdagen att besluta om att ändra en tidigare fastställd nivå på utgiftstaket. Nivån kan exempelvis ändras om finanspolitiken behöver anpassas till betydande nya yttre förutsättningar, men detta bör endast ske i väldigt speciella undantagssituationer. I budgetpropositionen för 2023 föreslog regeringen en finanspolitiskt motiverad höjning av utgiftstakets nivå för 2024 med 148 miljarder kronor med anledning av den ändrade finanspolitiska inriktning som den nya regeringen föreslog.

De takbegränsade utgifterna är summan av utgifterna inom utgiftsområdena 1–25 och 27 samt utgifterna i ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget. De utgörs av faktiskt förbrukade anslagsmedel, vilket innebär att även myndigheternas utnyttjande av anslagssparande och anslagskredit ingår. De takbegränsade utgifterna omfattar därmed större delen av utgifterna i staten och ålderspensionssystemet. Utrymmet

mellan utgiftstaket och de faktiska beräknade takbegränsade utgifterna kallas budgeteringsmarginalen.

Utfallet för de takbegränsade utgifterna

Enligt utfallet för statens budget 2024 uppgick de takbegränsade utgifterna till 1 686 miljarder kronor. Därmed underskreds det slutligt fastställda utgiftstaket med en marginal på 61 miljarder kronor (se tabell 1.5).

Tabell 1.5 Takbegränsade utgifter 2024

Miljoner kronor

	Statens budget 2024	Ändrings- budget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall - totalt anvisat 2024	Utfall 2023
Utgiftsområden exkl. statsskuldsräntor m.m. ¹	1 315 440	40 815	1 319 453	4 013	-36 802	1 214 077
Ålderspensionssystemet vid sidan av budgeten	372 929		366 582	-6 347	-6 347	360 860
Takbegränsade utgifter	1 688 369	40 815	1 686 035	-2 334	-43 149	1 574 937
Marginal till utgiftstaket	58 631		60 965			90 063
Utgiftstak	1 747 000		1 747 000			1 665 000

¹ Inklusive posten förändring av anslagsbehållningar.

I avsnitt 2 redovisas skillnader mellan utfall och budgeterade belopp för olika utgiftsområden och vissa anslag.

Tekniska justeringar av utgiftstakets nivå

Utgiftstakets ursprungliga nivå för 2024 fastställdes av riksdagen i december 2021 till 1 595 miljarder kronor. Därefter har utgiftstakets nivå justerats av tekniska och finanspolitiska skäl.

Tabell 1.6 Tekniska justeringar av utgiftstakets nivå

Miljarder kronor

	2024
Ursprungligt fastställd nivå på utgiftstaket i budgetpropositionen för 2022	1 595
Tekniska justeringar i budgetpropositionen för 2023	
Reglering kommunalekonomisk utjämning: ändrade skatteregler för reseavdrag	1,80
Nivåhöjning utjämningsbidrag för LSS-kostnader	0,64
Reglering kommunalekonomisk utjämning: sänkt utjämningsbelopp Sverige-Danmark	-0,15
Finanspolitiskt motiverad ändring i budgetpropositionen för 2023	
Förändrad inriktning på finanspolitiken efter riksdagsval	148
Ny nivå i budgetpropositionen för 2023	1 745
Tekniska justeringar i budgetpropositionen för 2024	
Förstärkning av det förhöjda grundavdraget	2,11
Nivåhöjning utjämningsbidrag för LSS-kostnader	0,37
Reglering kommunalekonomisk utjämning: sänkt utjämningsbelopp Sverige-Danmark	0,06
Höjd jämförelseränta vid ränteförmån	-0,11
Ny nivå i budgetpropositionen för 2024	1 747
Tekniska justeringar i budgetpropositionen för 2025	

	2024
Nivåhöjning utjämningsbidrag för LSS-kostnader	0,1
Ny nivå i budgetpropositionen för 2025	1 747
Slutligt utgiftstak	1 747

Anm.: Tekniska justeringar görs i budgetpropositionen och avrundas enligt praxis till hela miljarder kronor.

Tekniska justeringar syftar till att utgiftstaket ska utgöra en lika stram begränsning för de offentliga utgifterna efter justeringen som före de förändringar som motiverar justeringen. För att motivera en teknisk justering av utgiftstaket ska den förändring som ger upphov till justeringen inte ha samma nettoeffekt på den konsoliderade offentliga sektorns utgifter eller det offentliga finansiella sparandet, som på de takbegränsade utgifterna. Sedan utgiftstaket infördes 1997 har nivåerna justerats regelbundet. Tekniska justeringar görs i budgetpropositionen och enligt praxis avrundas de årsvisa justeringarna till hela miljarder kronor.

Sammantaget har utgiftstakets nivå för 2024 höjts med 4 miljarder kronor till följd av tekniska justeringar (se tabell 1.6). Flera av dessa tekniska justeringar hänförs till budgetförändringar som motiverat justeringar av statsbidragen till kommuner och landsting. Både mer gynnsamma skatteregler för reseavdrag och förstärkningen av det förhöjda grundavdraget (se tabell 1.6), har lett till att kommunernas och regionernas skatteintäkter försämrats, vilket motiverat en höjning av statsbidraget till kommunsektorn i motsvarande mån. Detta har medfört en teknisk justering av utgiftstaket.

Utöver de tekniska justeringarna har utgiftstakets nivå för 2024 även ändrats av finanspolitiskt motiverade skäl. Ändringen motiverades av den förändring av finanspolitikens inriktning som regeringen föreslog efter riksdagsvalet 2022. Finanspolitiskt motiverade ändringar av utgiftstakets nivå medför, till skillnad från tekniska justeringar, en reell förändring av utgiftstakets begränsande effekt på de takbegränsade utgifterna.

2 Utfallet för statens budget

I avsnitt två och tre redovisas utfallet för statens budget och övriga finansiella befogenheter 2024 som regeringen har fått från riksdagen.

Redovisningen av budgeten avser inkomster, utgifter och saldot i statens budget. Redovisningen av skatteinkomster består både av skatteinkomster och skatteintäkter. Skillnaden mellan skatteinkomster och skatteintäkter är att inkomsterna avser den skatt som löpande har betalats in under året, intäkterna avser de skatter som ska hänföras till året, oavsett när i tiden de betalas. Redovisningen av utgifter görs dels i sammandrag, dels per utgiftsområde.

Dessutom ingår en redovisning av Riksgäldskontorets nettoutlåning, kassamässig korrigering samt förändringen av anslagsbehållningar. I avsnittet redovisas även saldot i statens budget, vilket är detsamma som statens lånebehov uttryckt med omvänt tecken. Ett positivt saldo innebär att staten har möjlighet att amortera på statsskulden. Ett negativt saldo innebär att staten behöver låna medel.

Med statens budget menas den ursprungliga av riksdagen beslutade budgeten för 2024 (bet. 2023/24:FiU10). Med totalt anvisade medel menas däremot summan av både statens ursprungliga budget och de beslut om ändringar i budgeten som riksdagen har fattat under året. Riksdagen beslutade om ändringar i budgeten i enlighet med vad som framgår av tabell 2.5.

En mer utförlig redovisning finns i bilaga 1 Specifikation av inkomster i statens budget och bilaga 2 Specifikation av utgifter i statens budget. I bilaga 3 specificeras samtliga propositioner om ändringar i statens budget som påverkar anslagen i statens budget.

2.1 Saldot i statens budget 2024

Saldot i statens budget blev ett underskott på 104 miljarder kronor 2024 (tabell 2.1) och statens lånebehov ökade därmed med motsvarande belopp. I budgeten beräknades saldot bli ett underskott på 7 miljarder kronor. Saldot blev därmed 97 miljarder kronor lägre än beräknat. Inkomsterna blev knappt 52 miljarder kronor lägre och utgifterna blev knappt 46 miljarder kronor högre än vad som beräknades i statens budget.

Tabell 2.1 Utfallet för statens budget 2024

Miljoner kronor

	Statens budget	Ändrings- budget	Utfall 2024	Utfall - statens budget
Totala inkomster	1 324 264		1 272 749	-51 514
Statens skatteinkomster	1 344 973		1 331 399	-13 574
Övriga inkomster	-20 709		-58 650	-37 941
Totala utgifter m.m.	1 331 129	68 682	1 377 021	45 892
Utgiftsområden exkl. statsskuldsräntor m.m.	1 326 239	40 815	1 319 453	-6 786
Statsskuldsräntor m.m.	20 455	27 867	45 198	24 743
Förändring av anslagsbehållningar	-10 891			10 891
Riksgäldskontorets nettoutlåning	-5 045		-1 973	3 072
Kassamässig korrigering	371		14 343	13 972
Budgetsaldo	-6 866		-104 272	-97 406

Statens inkomster blev 52 miljarder kronor lägre än beräknat

Inkomsterna i statens budget beräknades uppgå till 1 324 miljarder kronor. Utfallet blev nästan 1 273 miljarder kronor, vilket är knappt 52 miljarder kronor lägre än beräknat. Skatteinkomsterna för staten blev knappt 14 miljarder kronor lägre än beräknat och övriga inkomster blev 38 miljarder kronor lägre. Att övriga inkomster blev lägre beror främst på att Sverige inte tagit emot några bidrag från Europeiska faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF) under 2024.

Utgifterna blev 46 miljarder kronor högre än budgeterat

Utgifterna i statens budget uppgick till 1 377 miljarder kronor. Det är 46 miljarder kronor (3,5 procent) högre än vad som anvisades i den ursprungliga budgeten, men nästan 23 miljarder kronor (1,6 procent) lägre än totalt anvisat. Inom 6 av de 27 utgiftsområdena blev utgifterna mer än 2 miljarder kronor högre än vad som anvisades i statens budget. För 6 av utgiftsområdena blev utfallet mer än 2 miljarder kronor lägre än vad som anvisades i den ursprungliga budgeten.

I tabell 2.2 redovisas de utgiftsområden m.m. som har mer än 2 miljarder kronor i skillnad mellan statens budget och utfallet.

Tabell 2.2 Utgifter som skiljer sig mer än två miljarder mot statens budget 2024

Miljoner kronor

	Utgiftsområde	Statens budget	Ändrings-budget	Utfall	Utfall - statens budget
4	Rättsväsendet	76 028	2 747	78 298	2 270
6	Försvar och samhällets krisberedskap	126 060	6 742	128 177	2 117
8	Migration	13 808	-56	11 765	-2 043
9	Hälsovård, sjukvård och social omsorg	110 258	8 194	116 049	5 791
10	Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	116 907	8 843	120 096	3 189
11	Ekonomisk trygghet vid ålderdom	60 310	3 943	63 565	3 254
12	Ekonomisk trygghet för familjer och barn	106 071	1 265	102 877	-3 193
14	Arbetsmarknad och arbetsliv	92 059	1 481	88 531	-3 528
15	Studiestöd	30 545	59	28 039	-2 507
20	Klimat, miljö och natur	19 307	316	14 587	-4 720
23	Areella näringar, landsbygd och livsmedel	23 973	452	21 554	-2 419
26	Statsskuldsräntor m.m.	20 455	27 867	45 198	24 743
	Riksgäldskontorets nettoutlåning	-5 045		-1 973	3 072
	Kassamässig korrigering	371		14 343	13 972
	Övriga utgifter	540 020	6 830	545 915	5 894
	Summa utgifter m.m. i statens budget	1 331 129	68 682	1 377 021	45 892

Utfallet för statens budget 2024 jämfört med 2023

I tabell 2.3 redovisas utfallet för statens budget för 2024 och 2023. Utfallet för statens budget visar för 2024 ett underskott på 104 miljarder kronor. År 2023 visade budgeten i stället ett överskott på 19 miljarder kronor, vilket är en skillnad på 123 miljarder kronor mellan åren.

Tabell 2.3 Utfallet för statens budget 2023 och 2024

Miljoner kronor

	Utfall 2024	Utfall 2023	Skillnad mot 2023
Totala inkomster	1 272 749	1 242 911	29 838
Statens skatteinkomster	1 331 399	1 318 031	13 368
Övriga inkomster	-58 650	-75 119	16 469
Totala utgifter m.m.	1 377 021	1 223 848	153 174
Utgiftsområden exkl. statsskuldsräntor m.m.	1 319 453	1 214 077	105 376
Statsskuldsräntor m.m.	45 198	31 626	13 572
Riksgäldskontorets nettoutlåning	-1 973	-11 473	9 500
Kassamässig korrigering	14 343	-10 383	24 727
Budgetsaldo	-104 272	19 064	-123 336

Statens inkomster ökade med knappt 30 miljarder kronor 2024

Statens skatteinkomster ökade med 13 miljarder kronor (1,0 procent) och övriga inkomster med drygt 16 miljarder kronor (22,0 procent). Ökningen av övriga inkomster beror främst på att avräkningen av s.k. flaskhalsintäkter skett i mycket begränsad omfattning under 2024.

Utgifterna ökade med 12,5 procent

Utgifterna i statens budget ökade med 153 miljarder kronor (12,5 procent) mellan 2023 och 2024. Utgifterna för Försvar och samhällets krisberedskap ökade mest, med 32 miljarder kronor (33,5 procent). Det beror på framför allt på uppbyggnaden av den svenska försvarsförmågan, men även förstärkt stöd till Ukraina.

Tabell 2.4 visar de utgiftsområden, inklusive posten Riksgäldskontorets nettoutlåning och kassamässig korrigering, som hade störst förändringar av utfallen mellan 2023 och 2024.

Tabell 2.4 Utgifter för statens budget 2023–2024

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Utfall 2024	Utfall 2023	Skillnad mot 2023
3 Skatt, tull och exekution	16 924	13 438	3 485
4 Rättsväsendet	78 298	69 772	8 526
6 Försvar och samhällets krisberedskap	128 177	95 987	32 190
7 Internationellt bistånd	49 604	46 511	3 093
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	116 049	108 833	7 216
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	120 096	110 618	9 478
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	63 565	56 427	7 138
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	88 531	79 842	8 689
16 Utbildning och universitetsforskning	98 133	92 967	5 166
20 Klimat, miljö och natur	14 587	17 880	-3 293
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	21 554	18 602	2 952
25 Allmänna bidrag till kommuner	174 245	157 904	16 341
26 Statsskuldsräntor m.m.	45 198	31 626	13 572
Riksgäldskontorets nettoutlåning	-1 973	-11 473	9 500
Kassamässig korrigering	14 343	-10 383	24 727
Övriga utgifter	349 691	345 296	4 395
Summa utgifter m.m. i statens budget	1 377 021	1 223 848	153 174

2.2 Ändringar i statens budget 2024

Tabell 2.5 visar beslut om ändringar i statens budget för 2024. Tabellen visar regeringens propositioner och riksdagsbeteckningarna för samtliga beslut som fattats om statens budget under 2024, med undantag för ett beslut som inte haft några budgetära konsekvenser (Extra ändringsbudget för 2024 – Åtgärder i samband med rekonstruktion av SAS AB, prop. 2023/24:134, bet. 2023/24:FiU35, rskr. 2023/24: 167).

Totalt har riksdagen anvisat ytterligare 68 682 miljoner kronor i ändringsbudget under 2024. Riksdagen har även bemyndigat regeringen att ingå ytterligare ekonomiska åtaganden med 41 333 miljoner kronor som medför behov av framtida anslag efter 2024. Riksdagen har också bemyndigat regeringen att skänka försvarsmateriel till Ukraina till ett värde av högst 13 877 miljoner kronor, vilket minskar statens tillgångar med samma belopp.

Tabell 2.5 Ändringar i statens budget 2024

Miljoner kronor

Riksdagsbeslut	Proposition/betänkande	Beteckning	Utgifter	Beställnings- bemyndiganden	Övrigt
2024-03-20	Prop. 2023/24:76, bet. 2023/24:FiU33, rskr. 2023/24:144–145	Extra ändringsbudget för 2024 – Försvarsmateriel och ekonomiskt stöd till Ukraina	2 620	5 593	3 344
2024-06-12	Prop. 2023/24:99, bet. 2023/24:FiU21, rskr. 2023/24: 241–253	Vårändringsbudget för 2024	17 274	15 465	
2024-06-18	Prop. 2023/24:155, bet. 2023/24:FiU36, rskr. 2023/24: 265–266	Extra ändringsbudget för 2024 – Ytterligare försvarsmateriel och ekonomiskt stöd till Ukraina	2 349	10 775	9 681
2024-06-19	Bet. 2023/24:FiU28, rskr. 2023/24: 277–278	Riksbankens framställning om återställning av eget kapital – ändring i statens budget för 2024	25 000		
2024-09-25	Prop. 2024/25:6, bet. 2024/25:FiU14, rskr. 2024/25: 1–2	Extra ändringsbudget för 2024 – Ytterligare materiel och ekonomiskt stöd till Ukraina	810	3 768	852
2024-11-27	Prop. 2024/25:2, bet. 2024/25:FiU11, rskr. 2024/25:50–60	Höständringsbudget för 2024	20 629	5 732	
Summa			68 682	41 333	13 877

2.3 Poster i statens budget som ska finansieras av Europeiska faciliteten för återhämtning och resiliens

Den 12 februari 2021 beslutades Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF). Återhämtningsfaciliteten inrättades för att stötta medlemsstaterna att hantera effekterna med anledning av spridningen av covid-19. Faciliteten utgör merparten av EU:s återhämtningsinstrument NextGenerationEU, som löper fram till utgången av 2026. Medlemsstater som ansöker om medel från RRF upprättar en nationell återhämtningsplan med en redogörelse för de reformer och offentliga investeringar som medlemsstaten avser söka finansiellt stöd för fram till 2026. Sveriges återhämtningsplan innehåller åtgärder som genomförs under perioden 2020–2026. Regeringen ansvarar för den svenska återhämtningsplanen, men myndigheterna ansvarar för att genomföra investeringarna i planen och har fått i uppdrag av regeringen att säkerställa att kraven i RRF-förordningen uppfylls. Myndigheterna

finansierar åtgärderna med anslag i statens budget. Inbetalda medel från EU:s återhämtningsfacilitet kommer att redovisas mot inkomstitel på statens budget. Faciliteten är resultatbaserad och inbetalning sker efter det att åtgärderna genomförts. Regeringen beslutade den 12 december 2024 om att ansöka om en första utbetalning från återhämtningsfaciliteten. Den första betalningsansökan omfattar huvudsakligen åtgärder med måldatum 2020–2022 och uppgår till 1,65 miljarder euro. Det är den första betalningsansökan av tre som regeringen väntas att göra. Sista utbetalningen måste vara hanterad innan utgången av 2026 då RRF upphör. Tidpunkten för utbetalningarna till Sverige liksom delbeloppens storlek är vid upprättande av Årsredovisning för staten 2024 inte fastställda.

2.4 Inkomster i statens budget 2024

I inkomsterna i statens budget ingår kassamässiga skatteinkomster samt övriga inkomster. Skillnaden mellan skatteinkomster och skatteintäkter är att inkomsterna visar den skatt som betalas in respektive år, medan intäkterna redovisar skatterna det år de avser, dvs. det år den skattepliktiga händelsen uppkommer. Statens skatteinkomster för 2024 är ett slutligt utfall, medan skatteintäkterna, som är periodiserade till skattepliktigt år, till en del är en prognos och blir definitiva först ett och ett halvt år efter budgetårets utgång. Detta gäller främst de årligt fastställda inkomstskatterna för individer och företag. En fullständig redovisning av utfallet på inkomstitlar i statens budget finns i bilaga 1.

Prognosförutsättningar

Utfallet för inkomsterna för ett flertal skatter baseras på löpande debiteringar av skatter som avser flera inkomstår. I analysen av hur inkomsterna har utvecklats jämfört med budgeten beaktas utvecklingen av makroekonomin och förändringar i regelverken. Statens budget för 2024 omfattade skattereformer som sammanlagt bedömdes minska skatteintäkterna med 5,9 miljarder kronor. I huvudsak avser det intäkter från skatt på konsumtion och insatsvaror som bedöms ha minskat med 6,0 miljarder kronor och som främst beror på beslut om sänkt energiskatt på bensin- och diesel. Se tabell 2.6.

Tabell 2.6 Skattereformer i statens budget för 2024

Miljarder kronor

Skatteintäkter som påverkats av beslut	SB 2024	ÄB 2024	Totalt
Skatt på arbete	-0,4		-0,4
Skatt på kapital	0,5		0,5
Skatt på konsumtion och insatsvaror	-6,0		-6,0
Övriga skatter	0,0		0,0
Summa skattebeslut	-5,9		-5,9

Makroekonomiska förutsättningar

Utvecklingen av skatteintäkterna följer i hög grad den underliggande ekonomiska utvecklingen. I tabell 2.7 redovisas några av de makroekonomiska förutsättningar som påverkar skatteintäkterna. I tabellen jämförs dessa med de makroantaganden som låg till grund för statens budget för 2024.

En viktig variabel för prognosen på skatt på arbete är utvecklingen av lönesumman. Lönesumman beräknas ha ökat med 3,8 procent.

Inflationstakten enligt konsumentprisindex (KPI) juni–juni påverkar skatteintäkterna både genom grundavdraget och via skiktgränsen för statlig inkomstskatt då denna

stys av detta index plus 2 procentenheter. Om KPI ökar så höjs normalt även skiktgränsen, dock inte under 2024, då uppräknings av skiktgränsen tillfälligt pausades. KPI används även till att indexera skattesatserna för skatt på energi. Inflationstakten enligt KPI var 2,6 procent 2024.

Hushållens konsumtionsutgifter ökade, främst till följd av prisökningarna, med 3,2 procent, vilket är 1,3 procentenheter lägre än den prognos som låg till grund för statens budget för 2024. Hushållens konsumtionsutgifter påverkar intäkterna från mervärdesskatt.

BNP ökade nominellt med 3,7 procent, vilket är 0,4 procentenheter högre än vad som förväntades i statens budget för 2024. Ökningen förklaras även 2024 främst av prisökningarna, i fasta priser ökade BNP med 1,0 procent.

Tabell 2.7 Antaganden i utfallet för statens budget 2024 jämfört med budgetpropositionen för 2024

Procentuell utveckling om inget annat anges

	2024
BNP, marknadspris ¹	3,7
Diff. BP24	0,4
Arbetade timmar ²	-0,1
Diff. BP24	-0,1
Timlön ³	4,2
Diff. BP24	0,3
Utbetald lönesumma, skatteunderlag	3,8
Diff. BP24	-0,1
Arbetslöshet ⁴	8,4
Diff. BP24	0,2
Hushållens konsumtionsutgifter ¹	3,2
Diff. BP24	-1,3
Kommunal medelutdebitering ⁵	32,37
Diff. BP24	0,13
Statslåneränta ⁵	2,1
Diff. BP24	-0,3
KPI juni-juni	2,6
Diff. BP24	-1,6
Inkomstbasbelopp ⁶	76,2
Diff. BP24	-1,1
Prisbasbelopp ⁶	57,3
Diff. BP24	0,0
Inkomstindex	208,4
Diff. BP24	-2,9
Skiktgräns ⁷	598,5
Diff. BP24	0,0

¹ Löpande priser, procentuell förändring.

² Kalenderkorrigerat, anställda.

³ Enligt Nationalräkenskapernas (NR) definition.

⁴ Arbetslöshet 15–74 år.

⁵ Medelvärde under året, procent.

⁶ Tusental kronor.

⁷ Avser skiktgräns för statlig inkomstskatt. Tusental kronor.

Källor: Statistiska centralbyrån, Skatteverket och egna beräkningar.

Bedömningar av utfallet för 2024

För ett antal inkomstitlar under inkomsttypen 1000, Statens skatteinkomster, är de redovisade beloppen bedömningar. Det beror på att skatterna redovisas periodiserat, dvs. till det år skatterna hänförs till, och är därmed inte fastställda vid tidpunkten för publiceringen av denna skrivelse. Däremot är det totala beloppet för inkomsttypen 1000, Statens skatteinkomster, ett fastställt utfall för 2024 eftersom det avser de belopp som har betalats in till staten under året.

I tabell 2.8 nedan redovisas berörda inkomstitelgrupper och tidpunkt för fastställt utfall. Om inte annat anges avses alla inkomstitlar i inkomstitelgruppen.

Tabell 2.8 Tidpunkt för fastställande av utfall för de inkomstitlar som ännu saknar utfall för 2024

1100	Direkta skatter på arbete	
1110	Inkomstskatter	Jan 26
1120	Allmän pensionsavgift	Jan 26
1140	Skattereduktioner	Dec 25
1200	Indirekta skatter på arbete	
1210	Arbetsgivaravgifter, 1218	Dec 25
1240	Egenavgifter	Dec 25
1270	Särskild löneskatt, 1274	Dec 25
1280	Nedsättningar, 1283–1284	Feb 26
1300	Skatt på kapital	
1310	Skatt på kapital, hushåll	Dec 25
1320	Skatt på företagsvinster	Dec 25
1340	Avkastningsskatt, 1341–1342	Dec 25
1350	Fastighetsskatt	Dec 25
1400	Skatt på konsumtion och insatsvaror	
1410	Mervärdesskatt, 1411	Sep 25
1431	Skatt på elektrisk kraft	Mar 25
1600	Restförda och övriga skatter	
1620	Övriga skatter, hushåll	Apr 26
1630	Övriga skatter, företag	Apr 26
1800	Avgående poster, skatter till andra sektorer	
1810	Skatter till andra sektorer	Dec 25
1900	Periodiseringar	
1910	Uppbördsförskjutningar	Apr 26
1920	Betalningsförskjutningar	Dec 25

Statens skatteintäkter och skatteinkomster 2024 och 2023

I följande tabeller jämförs skatteinkomster med utfallen med beräkningarna i statens budget för 2024 och 2023.

Tabell 2.9 Statens skatteinkomster

Miljarder kronor

	Prognos/ utfall 2024	Prognos/ utfall 2023	Skillnad mot statens budget 2024	Skillnad mot statens budget 2023
1100 Direkta skatter på arbete	768,5	749,7	6,8	10,9
1200 Indirekta skatter på arbete	755,1	723,9	6,3	12,3
1300 Skatt på kapital	398,3	356,8	21,3	11,5
1400 Skatt på konsumtion och insatsvaror	704,1	717,9	-20,2	-17,9
1500 Skatt på import	8,5	7,9	-1,1	-1,5
1600 Restförförda och övriga skatter	9,2	9,1	-2,9	-4,2
1700 Avgående poster, skatter till EU	-8,5	-7,9	1,1	1,5
1800 Avgående poster, skatter till andra sektorer	-1 278,7	-1 231,2	-7,3	-14,7
Statens skatteintäkter	1 356,6	1 326,1	4,0	-2,1
1900 Periodiseringar	-25,2	-8,1	-17,5	7,5
1000 Statens skatteinkomster	1 331,4	1 318,0	-13,6	5,4

Statens skatteintäkter

Statens skatteintäkter uppgick till 1 356,6 miljarder kronor. Det är 4,0 miljarder kronor (0,3 procent) högre än beräknat i statens budget.

Jämfört med 2023 blev statens skatteintäkter 30,5 miljarder kronor (2,3 procent) högre.

Statens skatteinkomster

Statens skatteinkomster 2024 blev 13,6 miljarder kronor (1,0 procent) lägre än beräknat i statens budget. Periodiseringarna, dvs. skillnaden mellan statens skatteintäkter och statens skatteinkomster, blev -25,2 miljarder kronor. Den skillnaden har påverkat inkomsterna i statens budget negativt. I statens budget beräknades periodiseringarna bli -7,6 miljarder kronor, vilket är en skillnad på -17,5 miljarder kronor. Periodiseringarna utgörs av ytterligare inkomster, avräkningar eller andra justeringsposter som måste läggas till eller dras ifrån för att inkomsterna i statens budget på total nivå ska vara kassamässiga (icke-periodiserade).

För 2024 blev statens skatteinkomster 13,4 miljarder kronor (1,0 procent) högre än för 2023.

Skatt på arbete

Under inkomsthuvudgruppen Skatt på arbete redovisas dels direkta skatter på arbete som består av inkomstskatter, allmän pensionsavgift, särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister m.fl. och skattereduktioner, dels indirekta skatter på arbete som består av arbetsgivaravgifter, egenavgifter, särskild löneskatt och särskild premieskatt på tjänstegrupp liv.

Tabell 2.10 Skatt på arbete

Miljarder kronor

		Prognos/ utfall 2024	Prognos/ utfall 2023	Skillnad mot statens budget 2024	Skillnad mot statens budget 2023
1100	Direkta skatter på arbete	768,5	749,7	6,8	10,9
1110	Inkomstskatter	990,6	949,3	7,2	14,3
1111	Statlig inkomstskatt	62,8	55,9	0,1	2,2
1115	Kommunal inkomstskatt	927,7	893,4	7,1	12,1
1120	Allmän pensionsavgift	158,4	152,8	-0,8	1,3
1130	Artistskatt	0,0	0,0	0,0	0,0
1140–1160	Skattereduktioner	-380,5	-352,5	0,4	-4,7
1200	Indirekta skatter på arbete	755,1	723,9	6,3	12,3
1210	Arbetsgivaravgifter	734,6	707,6	2,2	10,1
1240	Egenavgifter	11,7	11,5	-0,1	-1,2
1260	Avgifter till premiepensionssystemet	-50,5	-49,1	0,3	-0,6
1270	Särskild löneskatt	64,1	61,5	3,6	3,7
1280	Nedsättningar	-5,4	-8,3	0,3	0,3
1290	Tjänstegruppliv	0,5	0,6	-0,1	-0,1
	Skatt på arbete	1 523,6	1 473,5	13,1	23,2

Intäkter från skatt på arbete ökade något mer än beräknat 2024

Intäkterna från Skatt på arbete uppgick till 1 523,6 miljarder kronor. Det är 13,1 miljarder kronor (0,9 procent) högre än beräknat i statens budget.

För inkomståret 2024 beräknas de direkta skatterna på arbete uppgå till 768,5 miljarder kronor. Det är 6,8 miljarder kronor (0,9 procent) högre än vad som beräknades i statens budget. Intäkterna från kommunal inkomstskatt blev 7,1 miljarder kronor högre¹.

Skattereduktionerna, som minskar intäkterna från direkta skatter, blev 0,4 miljarder kronor lägre än beräknat i den ursprungliga budgeten. Skattereduktionen för installation av grön teknik blev 1,2 miljarder kronor lägre då antalet hushåll som investerat i främst solceller blev lägre än beräknat. Reduktionen för den allmänna pensionsavgiften blev 0,8 miljarder kronor lägre än beräknat. Det beror främst på att det fastställda inkomstbasbeloppet för 2024 blev 1 100 kronor lägre än vad som antogs i beräkningarna till statens budget. Den allmänna pensionsavgiften betalas för inkomster upp till 8,07 basbelopp. Jobbskatteavdragen blev 0,5 miljarder kronor högre, vilket främst beror på att lönesumman blev högre än vad som antogs i beräkningen i statens budget. Även avdragen för hushållsarbete, främst rotavdrag, blev högre än beräknat.

Indirekta skatter på arbete beräknas ha uppgått till 755,1 miljarder kronor, vilket är 6,3 miljarder kronor högre än vad som beräknades i statens budget. Av de indirekta skatterna är huvuddelen arbetsgivaravgifter, vilka uppgick till 734,6 miljarder kronor för inkomståret 2024. Det är 2,2 miljarder kronor (0,3 procent) högre jämfört med statens budget och beror på att lönesumman blev högre än beräknat. Det är även delvis en orsak till att intäkterna från särskild löneskatt beräknas bli 3,6 miljarder kronor högre. Särskild löneskatt betalas med 24,26 procent, främst på pensions-

¹ Att intäkterna från skatt på arbete blev högre, trots att lönesummans procentuella utveckling nu bedöms ha blivit lägre, är en effekt av att lönesumman för 2023 i BP24 var lägre än beräknat.

kostnader t.ex. premier för tjänstepensionsförsäkring, men även andra pensionsförmåner som inte beskattas enligt andra regler.

Intäkterna från skatt på arbete ökade med 3,4 procent jämfört med 2023

Jämfört med 2023 blev intäkterna från Skatt på arbete 50,0 miljarder kronor (3,4 procent) högre.

Direkta skatter på arbete ökade med 18,8 miljarder kronor (2,5 procent). Den kommunala inkomstskatten ökade med 34,4 miljarder kronor (3,8 procent). Det förklaras främst av att lönesumman ökat med 3,8 procent men även på att den kommunala inkomstskatten höjdes med i genomsnitt 13 öre under 2024. Timlönen ökade med 4,2 procent medan antalet arbetade timmar minskade med 0,1 procent mellan åren. Intäkterna från statlig inkomstskatt ökade med 6,9 miljarder kronor. Det beror dels på den högre lönesumman, dels på att skiktgränsen för statlig skatt pausades under 2024, vilket höjde skatteintäkterna.

Skattereduktionerna beräknas ha ökat med 28,0 miljarder kronor jämfört med 2023. Det är främst jobbskatteavdraget som har ökat. Det beror främst på att lönesumman ökat med 3,8 procent men också på att riksdagen beslutade om att utöka jobbskatteavdraget. Reduktionen för den allmänna pensionsavgiften ökade med 5,6 miljarder kronor. Det beror på att det fastställda inkomstbasbeloppet för 2024 blev 1 900 kronor högre än 2023.

Skattereduktionen för installation av grön teknik minskade med 2,0 miljarder kronor. Det beror på att på att hushållens investeringar i solcellsanläggningar minskat kraftigt under 2024. Avdragen för hushållsarbete, främst rotavdrag, ökade dock med 2,1 miljarder kronor jämfört med 2023.

Intäkterna från arbetsgivaravgifter 3,8 procent högre 2024

Indirekta skatter på arbete ökade med 31,2 miljarder kronor (4,3 procent) jämfört med 2023. Arbetsgivaravgifterna ökade med 27,0 miljarder kronor (3,8 procent), vilket beror på att lönesumman ökat med 3,8 procent jämfört med 2023. Särskild löneskatt ökade med 2,6 miljarder kronor (4,3 procent). Även det beror främst på att lönesumman ökade men även på att prisbasbeloppet ökat med 4 800 kr, vilket medfört högre premier för bland annat tjänstepensionsförsäkring. Maximalt avdrag för tjänstepensionskostnader är 35 procent av lönen upp till 10 basbelopp.

Nedsättningarna av arbetsgivaravgifter minskade med 2,9 miljarder kronor. Orsaken var främst att riksdagen beslutade om att slopa nedsättningen av arbetsgivaravgifter för 15–18 åringar från och med den första januari 2024.

Skatt på kapital

Under inkomsthuvudgruppen Skatt på kapital redovisas bl.a. skatt på företagsvinster, skatt på hushållens kapitalinkomster samt kommunal fastighetsavgift och statlig fastighetsskatt.

Tabell 2.11 Skatt på kapital

Miljarder kronor

		Prognos/ utfall 2024	Prognos/ utfall 2023	Skillnad mot statens budget 2024	Skillnad mot statens budget 2023
1310	Skatt på kapital, hushåll	87,1	71,7	5,6	-5,9
1320	Skatt på företagsvinster	212,2	201,3	12,5	23,2
1330	Kupongskatt	11,1	9,4	3,4	-0,7

		Prognos/ utfall 2024	Prognos/ utfall 2023	Skillnad mot statens budget 2024	Skillnad mot statens budget 2023
1340	Avkastningsskatt	30,6	18,8	1,7	-0,5
1350	Fastighetskatt	41,3	39,8	0,0	1,8
1360	Stämpelskatt	10,6	10,3	-3,0	-4,3
1390	Riskskatt för kreditinstitut	5,5	5,5	1,0	-2,1
1300	Skatt på kapital	398,3	356,8	21,3	11,5

Intäkter från skatt på kapital högre än beräknat

Intäkterna från Skatt på kapital uppgick till 398,3 miljarder kronor. Det är 21,3 miljarder kronor (5,6 procent) högre än beräknat i statens budget.

Intäkterna från skatt på företagsvinster blev 12,5 miljarder kronor (5,4 procent) högre, vilket beror på att företagsvinsterna ökade mer än väntat.

Intäkterna från skatt på hushållens kapitalinkomster blev netto 5,6 miljarder kronor (6,9 procent) högre än beräknat. Hushållens skattereduktioner för underskott av kapital, som minskar statens intäkter från skatt på kapital, blev 6,1 miljarder kronor högre. Det beror främst på att hushållens ränteutgifter och därmed även ränteavdragen blev högre än beräknat.

Intäkterna från kupongskatt blev 3,4 miljarder kronor högre, vilket beror på högre utdelningar än väntat. Kupongskatt betalas av den som har fått utdelning på aktier från svenskt aktiebolag eller från andel i en svensk värdepappersfond eller en specialfond, och som är skattemässigt bosatt eller hemmahörande utomlands.

Intäkterna från stämpelskatt dvs. den avgift den skattskyldige betalar vid förvärv av fast egendom (lagfart) eller tomträtt, blev 3,0 miljarder kronor lägre än beräknat. Bostadspriserna och omsättningen på bostadsmarknaden har visserligen ökat men i lägre takt än den som beräknades i statens budget.

Statens intäkter från skatt på kapital ökade med 12 procent 2024

Jämfört med 2023 blev intäkterna från Skatt på kapital 41,6 miljarder kronor (11,7 procent) högre.

Intäkterna från skatt på företagsvinster beräknas ha ökat med 10,9 miljarder kronor (5,4 procent).

Intäkterna från skatt på hushållens kapitalinkomster ökade med 15,4 miljarder kronor (21,5 procent). Den starka utvecklingen på aktiemarknaden medförde att schablonintäkter från investeringssparkonton (ISK) och vinster från aktieförsäljningar ökade kraftigt. Även bostadsmarknaden visade stigande priser och omsättning vilket medförde ökande kapitalvinster från bostadsförsäljningar. Vidare ökade utdelningsinkomsterna, framför allt från fåmansbolag under 2024. Eftersom den genomsnittliga räntan var högre 2024 jämfört med 2023 ökade även hushållens ränteinkomster. Dock ökade de betydligt mindre än ränteutgifterna eftersom hushållens räntebärande tillgångar är mindre än skulderna samt att inlåningsräntan är lägre än utlåningsräntan. Hushållens skattereduktioner för underskott av kapital ökade med 7,2 miljarder kronor jämfört med 2023.

Avkastningsskatten dvs. den schablonskatt företag betalar för pensions- och kapitalförsäkringar och avsatta pensionsmedel, t.ex. livförsäkringsbolag eller företag som redovisat avsatta pensionsmedel i sin balansräkning, ökade med 11,8 miljarder kronor. Skatten påverkas dels av kapitalunderlagets utveckling som ökat under 2024,

dels av den genomsnittliga statslåneräntan med ett års eftersläpning. Vid beräkningen av skatten för 2024 används räntan för 2023 som blev 2,48 procent. Det är 1,02 procentenheter högre än den genomsnittliga statslåneräntan för 2022.

Skatt på konsumtion och insatsvaror

Under inkomsthuvudgruppen Skatt på konsumtion och insatsvaror redovisas mervärdesskatt och skatt på alkohol och tobak, skatt på energi och miljö samt skatt på vägtrafik och vissa andra skatter och avgifter.

Tabell 2.12 Skatt på konsumtion och insatsvaror

Miljarder kronor

		Prognos/ utfall 2024	Prognos/ utfall 2023	Skillnad mot statens budget 2024	Skillnad mot statens budget 2023
1410	Mervärdesskatt	562,0	557,9	-22,2	-36,6
1420	Skatt på alkohol och tobak	32,8	28,6	1,4	-1,8
1430	Energiskatt	46,8	45,6	2,8	-1,7
1440	Koldioxidskatt	24,6	22,7	0,5	0,2
1450–1460	Övriga skatter på energi och miljö	9,4	34,4	0,6	26,3
1470	Skatt på vägtrafik	21,6	22,1	-2,4	-3,2
1480	Övriga skatter	6,9	6,7	-0,8	-1,2
1400	Skatt på konsumtion och insatsvaror	704,1	717,9	-20,2	-17,9

Intäkterna från Skatt på konsumtion och insatsvaror uppgick till 704,1 miljarder kronor. Det är 20,2 miljarder kronor (2,8 procent) lägre än beräknat i statens budget. Jämfört med 2023 blev intäkterna från Skatt på konsumtion och insatsvaror 13,7 miljarder kronor (1,9 procent) lägre.

Mervärdesskatt

Intäkterna från mervärdesskatt påverkas främst av hushållens konsumtionsutgifter. Eftersom olika varu- och tjänstegrupper beskattas med olika mervärdesskattesatser beror intäkterna både på storleken på den totala konsumtionen och på sammansättningen av konsumtionen. Mervärdesskatt tas ut på varor och tjänsters marknadspris, vilket medför att intäkterna också är starkt kopplade till prisökningar i ekonomin. Utöver hushållens konsumtion består skattebasen för mervärdesskatt även av investeringar och förbrukning i privat och offentlig sektor.

Hushållens konsumtion lägre än väntat 2024

Intäkterna från mervärdesskatt uppgick till 562,0 miljarder kronor. Det är 22,2 miljarder kronor (3,8 procent) lägre än beräknat i statens budget. Det beror främst på att hushållens konsumtion blev lägre än väntat. Hushållens konsumtionsutgifter ökade med 3,2 procent, vilket är 1,3 procentenheter lägre än den beräkning som låg till grund för statens budget för 2024.

Jämfört med 2023 blev intäkterna från mervärdesskatt 4,1 miljarder kronor (0,7 procent) högre. Intäkterna från mervärdesskatt på hushållens konsumtion ökade med 1,6 miljarder kronor och intäkterna från den offentliga konsumtionen ökade med 6,3 miljarder kronor. Det är främst intäkterna från mervärdesskatt på tjänster som beräknas bli högre, vilket är en följd av fortsatta prisökningar under 2024. Även intäkterna från mervärdesskatt på dagligvaror (livsmedel) beräknas öka, både till följd av ökad konsumtion och högre priser. Åt motsatt håll gick intäkterna från mervärdesskatt på bostadsinvesteringar som bedöms ha minskat med 6,0 miljarder kronor.

Punktskatter

Avsikten med flertalet punktskatter är att de ska kompensera för de negativa externa effekter för samhället som uppstår i samband med förbrukningen av vissa varor. Detta gäller t.ex. konsumtion av bensin, diesel, alkohol och tobak som ger negativa effekter på miljö och hälsa. Punktbeskattning används för att påverka konsumtionen i en för samhället önskvärd riktning, även om de också har en klar offentligfinansiell betydelse. Punktskatterna är i allmänhet fixerade till ett visst belopp per enhet av varan eller proportionell mot det innehåll i varan som är skadligt.

Skatt på alkohol och tobak

Intäkterna från Skatt på alkohol och tobak uppgick till 32,8 miljarder kronor. Det är 1,4 miljarder kronor (4,5 procent) högre än beräknat i statens budget. Jämfört med 2023 blev intäkterna från Skatt på alkohol och tobak 4,2 miljarder kronor (14,7 procent) högre.

Intäkterna från skatt på tobak blev 1,6 miljarder kronor (12,3 procent) högre än budget och 3,2 miljarder kronor (29,4 procent) högre jämfört med 2023. Under 2024 fattade riksdagen beslut om att skattesatserna för tobak skulle förändras från och med den 1 november 2024. Inför detta ökade inköpen av röktobak kraftigt under oktober 2024. Förändringen innebar bl.a. att skatten på cigaretter höjdes med ca 9 procent samtidigt som skatten på tobakssnus sänktes med ca 20 procent.

Intäkterna från skatt på alkohol blev 0,4 miljarder kronor (2,2 procent) lägre än beräknat. Det beror på att försäljningen av alkohol blev mindre än väntat. Jämfört med 2023 så ökade dock intäkterna med 1,0 miljard kronor, till följd av att skattesatserna för 2024 höjdes med 7,5 procent för öl, 7,6 procent för vin och andra alkoholhaltiga drycker samt med 1,0 procent för etylalkohol (spritdrycker).

Tabell 2.13 Skatt på alkohol och tobak

Miljarder kronor

		Prognos/ utfall 2024	Prognos/ utfall 2023	Skillnad mot statens budget 2024	Skillnad mot statens budget 2023
1421	Skatt på tobak	14,2	11,0	1,6	-1,2
1422	Skatt på etylalkohol	5,4	5,6	-0,4	-0,2
1423	Skatt på vin	7,0	6,6	-0,2	-0,3
1424	Skatt på mellanklassprodukter	0,2	0,1	0,0	0,0
1425	Skatt på öl	5,4	4,7	0,2	-0,5
1426	Privatinförsel av alkohol och tobak	0,0	0,1	0,0	0,1
1427	Skatt på vissa nikotinhaltiga produkter	0,6	0,5	0,2	0,3
1420	Skatt på alkohol och tobak	32,8	28,6	1,4	-1,8

Skatt på energi och miljö

Intäkterna från Skatt på energi och miljö uppgick till 80,8 miljarder kronor. Det är 3,9 miljarder kronor (5,0 procent) högre än beräknat i statens budget. Intäkterna från energiskatt samt koldioxidskatt blev 3,3 miljarder kronor högre, främst till följd av att konsumtionen blev högre än väntat.

Jämfört med 2023 blev intäkterna från Skatt på energi och miljö 21,9 miljarder kronor (21,3 procent) lägre. Skillnaden förklaras i huvudsak av s.k. flaskhalsintäkter. Under 2023 betalades ett överskott om 26,2 miljarder kronor från flaskhalsintäkter, som uppstod till följd av de höga elpriserna, ut som stöd till hushåll och företag, vilket redovisades som en skatteintäkt under 2023. Motsvarande utbetalningar har skett även under 2024, men i en mycket begränsad omfattning. Även intäkterna från energiskatt

på bensen har minskat jämfört med 2023, vilket främst beror på att energiskatten på bensen sänktes under 2024.

Däremot har intäkterna från skatt på elektrisk kraft ökat, främst på grund av ökad elanvändning men även på grund av att skatten per kWh räknades upp med 4,5 öre. Även intäkterna från koldioxidskatt på bensen- och oljeprodukter har ökat, dels till följd av att skattesatsen för koldioxidskatt räknats upp med KPI, dels har konsumtionen av främst diesel ökat.

Tabell 2.14 Skatt på energi och miljö

Miljarder kronor

		Prognos/ utfall 2024	Prognos/ utfall 2023	Skillnad mot statens budget 2024	Skillnad mot statens budget 2023
1430	Energiskatt	46,8	45,6	2,8	-1,7
1431	Skatt på elektrisk kraft	31,5	27,8	-0,2	-0,5
1432	Energiskatt bensen	7,0	9,3	1,5	0,6
1433	Energiskatt oljeprodukter	8,1	8,2	1,4	-1,6
1434	Energiskatt övrigt	0,3	0,3	0,0	-0,2
1440	Koldioxidskatt	24,6	22,7	0,5	0,2
1441	Koldioxidskatt bensen	8,6	7,8	0,9	0,2
1442	Koldioxidskatt oljeprodukter	15,3	14,1	-0,8	-0,6
1443	Koldioxidskatt övrigt	0,7	0,7	0,4	0,6
1450–1460	Övriga skatter på energi och miljö	9,4	34,4	0,6	26,3
1451	Svavelskatt	0,0	0,0	0,0	0,0
1452	Skatt på råttoljor	0,1	0,1	0,1	0,1
1453	Särskild skatt mot förurning	0,1	0,1	0,0	0,0
1454	Skatt på bekämpningsmedel	0,1	0,1	0,0	0,0
1455	Skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer	0,0	0,0	0,0	0,0
1456	Avfallsskatt	0,4	0,3	0,1	0,0
1457	Avgifter till Kemikalieinspektionen	0,0	0,0	0,0	0,0
1458	Övriga skatter	0,1	0,3	-0,1	0,1
1459	Intäkter från EU:s handel med utsläppsrätter	3,7	3,0	0,1	-0,4
1461	Kemikalieskatt	2,5	2,0	0,5	0,1
1462	Skatt på flygresor	1,7	1,5	-0,1	0,4
1463	Skatt på avfallsförbränning	0,0	0,0	0,0	0,0
1464	Skatt på plastbärkassar	0,4	0,5	0,0	-0,1
1465	Intäkter från handel med elcertifikat	0,2	0,2	0,0	0,0
1467	Flaskhalsintäkter	0,0	26,2	0,0	26,2
	Skatt på energi och miljö	80,8	102,6	3,9	24,8

Högre intäkter från skatt på kemikalier

Intäkterna från Kemikalieskatt blev 0,5 miljarder kronor högre än beräknat i statens budget och 0,4 miljarder kronor högre än föregående år. Skillnaden mellan åren beror främst på att skattesatserna på kemikalier i viss elektronik höjdes 2024, konsumtionen av skattepliktiga vitvaror och övriga elektronikvaror är i stort sett oförändrad jämfört med föregående år.

Skatt på vägtrafik

I gruppen Skatt på vägtrafik redovisas fordonsskatt, vägavgifter, trängselskatt och skatt på trafikförsäkringspremier. Intäkterna från Skatt på vägtrafik uppgick till

21,6 miljarder kronor. Det är 2,4 miljarder kronor (9,9 procent) lägre än beräknat i statens budget. Intäkterna från fordonsskatt blev 1,9 miljarder kronor lägre än beräknat. Det beror främst på att färre fordon än väntat nyregistrerades under 2024.

Jämfört med 2023 blev intäkterna av skatt på vägtrafik 0,4 miljarder kronor lägre.

Övriga skatter

Övriga skatter består av inlevererade överskott från Svenska Spel AB och Systembolaget AB samt skatt på spel, telekommunikationer m.m. Intäkterna från Övriga skatter uppgick till 6,9 miljarder kronor. Det är 0,8 miljarder kronor (10,9 procent) lägre än beräknat i statens budget, och beror främst på lägre intäkter från skatt på spel och ett lägre inlevererat överskott från Svenska Spel AB.

Jämfört med 2023 blev intäkterna från Övriga skatter 0,2 miljarder kronor (2,7 procent) högre. Intäkterna från skatt på spel ökade med 0,6 miljarder kronor medan lägre inlevererat överskott från Svenska Spel AB minskade intäkterna med 0,3 miljarder kronor.

Skatt på import

Skatt på import består av tull på varor utanför EU. För 2024 uppgick intäkterna från tull till 8,5 miljarder kronor, vilket är 1,1 miljarder kronor lägre än beräknat i den beslutade budgeten. Det beror främst på att importen blev lägre än beräknat under 2024 till följd av lägre inhemsk efterfrågan. Jämfört med 2023 ökade dock intäkterna från skatt på import med 0,5 miljarder kronor (6,9 procent). Det totala importvärdet ökade med 7,0 miljarder kronor jämfört med föregående år. Den tull som debiteras påverkas av vilka varor som importeras och från vilka länder de har sitt ursprung. Den största enskilda ökningen är inom varugruppen textilier där debiterad tull ökat med 153 miljoner kronor eller knappt 9 procent.

Restförda och övriga skatter

I denna inkomsthuvudgrupp redovisas bl.a. restförda skatter (uppbördsförluster), omprövningar, debiteringsanstånd², skattetillägg, förseningsavgifter, intäkter som förs till fonder samt avgifter till public service.

Tabell 2.15 Restförda och övriga skatter

Miljarder kronor

	Prognos/ utfall 2024	Prognos/ utfall 2023	Skillnad mot statens budget 2024	Skillnad mot statens budget 2023
1610 Restförda skatter	-16,5	-13,0	-5,6	-4,9
1620 Övriga skatter, hushåll	7,9	7,1	1,7	1,2
1630 Övriga skatter företag	1,7	-1,3	2,0	-0,8
1640 Intäkter som förs till fonder	7,3	7,0	0,4	0,8
1650 Avgifter till public service	8,8	9,3	-1,5	-0,5
1600 Restförda och övriga skatter	9,2	9,1	-2,9	-4,2

Restförda och övriga skatter uppgick till 9,2 miljarder kronor för 2024, vilket är 2,9 miljarder kronor lägre än budgeterat. Utfallet för restförda skatter blev -16,5 miljarder

² Det finns två typer av anstånd, debiteringsanstånd (anstånd pga. taxeringsbeslut, en skattskyldig överklagar ett beslut), som redovisas under 1600 Restförda och övriga skatter, samt betalningsanstånd (anstånd med att betala skatt av andra skäl, t. ex. de tillfälliga skatteanstånd som infördes till följd av sjukdomen covid-19) som redovisas under 1900 Periodiseringar.

kronor. Skillnaden mot budget är -5,6 miljarder kronor och beror främst på att befarade uppbördsförluster, både för hushåll och företag, blev högre än beräknat.

Jämfört med 2023 bedöms summan av restförda och övriga skatter vara marginellt högre. Restförda skatter beräknas minska statens skatteintäkter, till följd av högre uppbördsförluster. Det motverkas av att övriga skatter från hushåll och företag ökade. Det beror på att företagens netto 2024 av medgivna debiteringsanstånd och debiteringsanstånd som upphör var positivt och uppgick till 3,2 miljarder kronor, eftersom anstånd som upphörde var högre än beviljade anstånd med att betala skatt. Nettot för 2023 var negativt, 0,9 miljarder kronor, skillnaden mellan åren är 4,1 miljarder kronor.

Avgående poster och periodiseringar

I inkomsthuvudgruppen 1700 Avgående poster, skatter till EU görs avdrag för skatter till EU. Dessa läggs sedan till i inkomstitelgruppen 7110 EU-skatter.

I inkomsthuvudgruppen 1800 Avgående poster, skatter till andra sektorer görs avdrag för kommunala inkomstskatter och avgifter till AP-fonderna.

I inkomsthuvudgruppen 1900 Periodiseringar redovisas uppbördsförskjutningar, betalningsförskjutningar och betalningsanstånd, så att summan av skatterna blir kassamässig.

Tabell 2.16 Avgående poster och periodiseringar

Miljarder kronor

	Prognos/ utfall 2024	Prognos/ utfall 2023	Skillnad mot statens budget 2024	Skillnad mot statens budget 2023
1700 Avgående poster, skatter till EU	-8,5	-7,9	1,1	1,5
1800 Avgående poster, skatter till andra sektorer	-1 278,7	-1 231,2	-7,3	-14,7
1811 Kommunala skatter	-951,7	-915,8	-9,3	-12,9
1812 Avgifter till AP-fonder	-327,0	-315,4	2,0	-1,9
1900 Periodiseringar	-25,2	-8,1	-17,5	7,5
1910 Uppbördsförskjutningar	-1,1	42,3	-27,1	25,2
1920 Betalningsförskjutningar	-39,8	-41,0	11,3	2,3
1930 Anstånd	15,6	-9,4	-1,8	-20,0
Avgående poster och periodiseringar	-1 312,4	-1 247,2	-23,8	-5,8

Avgående poster, skatter till andra sektorer

Intäkterna från Avgående poster, skatter till andra sektorer uppgick till -1 278,7 miljarder kronor. Det är 7,3 miljarder kronor (0,6 procent) lägre än beräknat i statens budget och 47,5 miljarder kronor (3,9 procent) lägre än 2023. Eftersom kommunsektorns och ålderspensionssystemets intäkter i huvudsak består av skatt på arbete (kommunal inkomstskatt, ålderspensionsavgifter och allmän pensionsavgift) beror avvikelsen mot budget främst på att lönesumman blev något högre än beräknat i statens budget för 2024. Skillnaden mot 2023 förklaras av att lönesumman ökat med 3,8 procent under 2024.

Periodiseringar

Periodiseringarna för 2024 beräknas uppgå till -25,2 miljarder kronor, och har påverkat inkomsterna i statens budget negativt. Det är -17,5 miljarder kronor lägre än beräknat i statens budget för 2024. Jämfört med 2023 blev periodiseringarna 17,1 miljarder kronor lägre.

Uppbördsförskjutningen för 2024 blev negativ och uppgick till -1,1 miljard kronor och beror på att de inkomster som redovisats löpande under 2024 blev lägre än den periodiserade intäkten avseende 2024. Skillnaden jämfört med beräkningen av upp-
bördsförskjutningar till statens budget är -27,1 miljarder kronor.

Betalningsförskjutningen blev negativ och uppgick till -39,8 miljarder kronor. Betalningsförskjutningar är skillnaden mellan å ena sidan intäkterna till kommuner, regioner, ålderspensionssystem och kyrkosamfund och å andra sidan de utbetalningar som sker under kalenderåret till dessa sektorer, och för företag och hushåll, skillnaden mellan in- respektive utbetalningar på samtliga skattekonton och debiterade skatter. Detta kan också uttryckas som skatteintäkter minus utbetalda förskott och slutregleringar. Skillnaden jämfört med beräkningen av betalningsförskjutningar till statens budget är 11,3 miljarder kronor

Betalningsförskjutningar för företag och hushåll uppgick till -19,1 miljarder kronor, vilket innebär att företag och hushåll har betalat in mindre skatt, främst på kapital, än vad de förväntas betala i slutlig skatt för 2024.

Betalningsförskjutningar gentemot kommuner och regioner blev -18,7 miljarder kronor, dvs. skillnaden mellan det som staten har betalat ut i förskott till kommunsektorn 2024, inkl. utbetalning av slutreglering för 2022, och den beräknade slutliga kommunalskatten för 2024. Skillnaden beror främst på att den slutliga kommunala inkomstskatten för 2022 blev 23,7 miljarder kronor högre än vad staten betalade ut i förskott under 2022. Statens skuld till kommunsektorn slutreglerades i januari 2024, vilket innebar att utbetalningarna till kommuner och regioner blev högre än den beräknade kommunala skatteintäkten för 2024. Det motverkas av att den kommunala skatteintäkten för 2024 bedöms vara 2,4 miljarder kronor högre än vad som har betalats ut i förskott till kommunerna för 2024.

Anstånd med att betala skatt minskade med 15,6 miljarder kronor under 2024, vilket ökade statens skatteinkomster. Det beror på att en stor del av de tillfälliga skatteanstånd som infördes till följd av sjukdomen covid-19, löpt ut under 2024. I statens budget antogs anstånden minska med 17,4 miljarder kronor, en skillnad på -1,8 miljarder kronor.

Övriga inkomster

Övriga inkomster omfattar inkomsttyperna Inkomster av statens verksamhet, Inkomster av försäld egendom, Återbetalning av lån, Kalkylmässiga inkomster och Bidrag m.m. från EU. Dessutom ingår inkomsttyperna Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet och Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto. Det totala utfallet för övriga inkomster 2024 uppgick till -58 650 miljoner kronor och blev därmed 37 941 miljoner kronor lägre än vad som beräknades i den ursprungliga budgeten. Övriga inkomster blev 16 469 miljoner kronor högre jämfört med föregående år.

Tabell 2.17 Övriga inkomster, sammanfattning

Miljoner kronor

	Statens budget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall 2023
2000 Inkomster av statens verksamhet	47 890	47 577	-313	55 765
3000 Inkomster av försäld egendom	5 000	1 240	-3 760	92
4000 Återbetalning av lån	615	387	-228	432
5000 Kalkylmässiga inkomster	22 164	21 943	-221	19 922

		Statens budget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall 2023
6000	Bidrag m.m. från EU	48 675	16 387	-32 288	18 262
7000	Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	-145 053	-146 184	-1 131	-169 592
8000	Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto				
	Övriga inkomster	-20 709	-58 650	-37 941	-75 119

Inkomster av statens verksamhet

Inom inkomsttypen redovisas bl.a. rörelseöverskott från statliga affärsverk och Riksbanken samt överskott av statens fastighetsförvaltning. Dessutom redovisas ränteinkomster, aktieutdelningar från bolag med statligt ägande, offentligrättsliga avgifter, försäljningsinkomster, böter och övriga inkomster av statens verksamhet.

Tabell 2.18 Inkomster av statens verksamhet, översikt

Miljoner kronor

		Statens budget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall 2023
2100	Rörelseöverskott	739	636	-104	604
2200	Överskott av statens fastighetsförvaltning	383	463	80	705
2300	Ränteinkomster	2 265	5 797	3 533	2 991
2400	Inkomster av statens aktier	25 700	20 468	-5 232	19 929
2500	Offentligrättsliga avgifter	13 155	13 390	235	13 364
2600	Försäljningsinkomster	50	48	-2	51
2700	Böter m.m.	1 909	2 263	354	2 888
2800	Övriga inkomster av statens verksamhet	3 688	4 511	823	15 232
2000	Inkomster av statens verksamhet	47 890	47 577	-313	55 765

Inkomsterna av statens verksamhet uppgick till 47 577 miljoner kronor, vilket är 313 miljoner kronor lägre än beräknat i statens budget. Jämfört med föregående år blev utfallet 8 188 miljoner kronor (14,7 procent) lägre.

Lägre rörelseöverskott än beräknat i statens budget men högre än 2023

Rörelseöverskotten uppgick till 636 miljoner kronor, vilket är 104 miljoner kronor lägre än beräknat i statens budget. Jämfört med föregående år blev utfallet 31 miljoner kronor (5,2 procent) högre.

Tabell 2.19 Rörelseöverskott

Miljoner kronor

		Statens budget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall 2023
2114	Luftfartsverkets inlevererade överskott	0		0	
2116	Affärsverket Svenska Kraftnäts inlevererade utdelning och inleverans av motsvarighet	259	274	15	381
2118	Sjöfartsverkets inlevererade överskott	0		0	
2124	Inlevererat överskott av Riksgäldskontorets garantiverksamhet	105	71	-34	78

	Statens budget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall 2023
2126 Inlevererat överskott av statsstödd exportkredit	80	166	86	
2127 Inlevererat överskott från övriga myndigheter	295	125	-170	146
2131 Riksbankens inlevererade överskott	0		0	
2100 Rörelseöverskott	739	636	-104	604

Affärsverket svenska kraftnäts inlevererade överskott uppgick till 274 miljoner kronor, vilket är 55 procent av årets resultat för koncernen 2023. På inkomsttiteln inlevererat överskott från övriga myndigheter redovisas Exportkreditnämndens (EKN) inlevererade överskott som uppgick till 124 miljoner kronor, vilket är 21 miljoner kronor (14,5 procent) lägre än 2023.

Överskott av statens fastighetsförvaltning blev högre än beräknat i statens budget

Överskotten av statens fastighetsförvaltning uppgick till 463 miljoner kronor, vilket är 80 miljoner kronor högre än beräknat i statens budget. Jämfört med 2023 blev utfallet 242 miljoner kronor lägre. Under 2024 har Statens fastighetsverk bl.a. avslutat försäljningen av residensbostaden i Lissabon.

Statens ränteinkomster från skattekonto högre än 2023

Ränteinkomster uppgick till 5 797 miljoner kronor. Det är 3 533 miljoner kronor (156,0 procent) högre än beräknat i statens budget. Jämfört med 2023 blev ränteinkomsterna 2 807 miljoner kronor (93,8 procent) högre.

Tabell 2.20 Ränteinkomster

Miljoner kronor

	Statens budget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall 2023
2320 Räntor på näringslån	0	0	0	0
2340 Räntor på studielån	24	21	-3	17
2390 Övriga ränteinkomster	2 241	5 777	3 536	2 974
2300 Ränteinkomster	2 265	5 797	3 533	2 991

I Övriga ränteinkomster ingår räntor på skattekonto som uppgick till 5 688 miljoner kronor, vilket är 2 754 miljoner kronor (93,9 procent) högre än 2023. Skillnaden jämfört med 2023 beror framför allt på att utfallet för kostnadsränta vid underskott blev högre.

Statens aktieutdelningar i nivå med föregående år

Inkomster av statens aktier består av utdelning och andra inkomster från statligt ägda bolag. Utdelningen baseras generellt på bolagens resultat från 2023. Inkomster av statens aktier uppgick till 20 468 miljoner kronor, vilket är 539 miljoner kronor (2,7 procent) högre än föregående år.

Tabell 2.21 Aktieutdelning m.m. 2024 och 2023

Miljoner kronor

Bolag	Utfall 2024	Utfall 2023	Förändring
Akademiska hus AB	2 218	2 906	-688
Apoteket	263	199	64
Eurofima	3	0	3
Infranord AB	65	41	24
Jernhusen AB	357	432	-75

Bolag	Utfall 2024	Utfall 2023	Förändring
Lernia	0	9	-9
Luossavaara-Kirunavaara AB (LKAB)	7 600	7 540	60
Nordiska investeringsbanken NIB	255	97	158
SBAB Bank	963	832	131
SOS Alarm Sverige AB (SOSAB)	0	0	0
Specialfastigheter Sverige AB	0	0	0
Sveaskog Holding AB	1 207	1 150	57
AB Svensk Bilprovning (Bolaget såldes i december 2024)	36	37	-1
AB Svensk Exportkredit	248	0	248
Svevia AB	0	236	-236
Sweden House AB	0	0	0
Telia Company AB	3 228	2 421	807
Teracom Group AB	23	29	-6
Vasallen AB	0	0	0
Vattenfall AB	4 000	4 000	0
Totalt	20 468	19 929	539

Utdelningen från LKAB blev 7 600 miljoner kronor, vilket motsvarar 50 procent av årets resultat för bolaget 2023.

Återföring av kreditreserv under 2023 påverkar jämförelsen mellan åren

Övriga inkomster av statens verksamhet uppgick till 4 511 miljoner kronor. Det är 823 miljoner kronor (22,3 procent) högre än beräknat i statens budget. Jämfört med 2023 blev övriga inkomster av statens verksamhet 10 720 miljoner kronor (70,4 procent) lägre. Det beror främst på att Centrala studiestödsnämnden (CSN) under 2023 avslutade sin kreditreserv för kreditförluster. I och med detta levererade CSN in 10 607 miljoner kronor på inkomsttitel.

Inkomster av försåld egendom

Under inkomststypen Inkomster av försåld egendom redovisas försäljningar av statlig egendom, varav försäljningar av aktier i statligt ägda bolag vanligtvis utgör den största delen.

Tabell 2.22 Inkomster av försåld egendom

Miljoner kronor

	Statens budget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall 2023
3000 Inkomster av försåld egendom	5 000	1 240	-3 760	92

Försäljning av Bilprovningen medförde högre inkomster 2024

Inkomster av försåld egendom uppgick till 1 240 miljoner kronor. Det är 3 760 miljoner kronor (75,2 procent) lägre än beräknat i statens budget. Det beräknade beloppet i statens budget utgör ett beräkningstekniskt antagande på 5 000 miljoner kronor.

Jämfört med 2023 blev Inkomster av försåld egendom 1 148 miljoner kronor högre. Det beror på försäljningen av Aktiebolaget Svensk Bilprovning till tyska TÜV Rheinland AG. Inkomsterna som redovisades efter försäljningen uppgick till 1 179 miljoner kronor.

Återbetalning av lån

Under inkomsttypen Återbetalning av lån redovisas återbetalningar av olika typer av lån där den största delen är återbetalning av studielån.

Tabell 2.23 Återbetalning av lån

Miljoner kronor

		Statens budget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall 2023
4100	Återbetalning av näringslån	0	20	20	1
4300	Återbetalning av studielån	320	262	-58	244
4500	Återbetalning av övriga lån	295	106	-189	186
4000	Återbetalning av lån	615	387	-228	432

Fortsatt färre låntagare

Återbetalning av lån uppgick till 387 miljoner kronor. Det är 228 miljoner kronor (37,1 procent) lägre än beräknat i statens budget. Jämfört med 2023 blev utfallet 45 miljoner kronor (10,4 procent) lägre. Återbetalning av studielån, som avser lån upptagna före 1989, blev 58 miljoner kronor lägre än beräknat i statens budget. Förändringen mellan åren beror främst på fortsatt färre låntagare för denna typ av lån.

Jämfört med beräknat i statens budget blev utfallet för återbetalningar av övriga lån 189 miljoner kronor (64,1 procent) lägre. Återbetalning av hemutrustningslån uppgick till 62 miljoner kronor, vilket är 22 miljoner kronor lägre än föregående år. Från den 1 januari 2022 går det inte längre att ansöka om hemutrustningslån. Befintliga lån regleras allteftersom. Återbetalning av körkortslån uppgick till 32 miljoner kronor. Sedan den 1 januari 2024 är det inte längre möjligt att ansöka om körkortslån.

Kalkylmässiga inkomster

Inkomsttypen Kalkylmässiga inkomster består av vissa amorteringar och statliga pensionsavgifter.

Tabell 2.24 Kalkylmässiga inkomster

Miljoner kronor

		Statens budget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall 2023
5100	Avskrivningar och amorteringar	0		0	
5200	Statliga pensionsavgifter	22 164	21 943	-221	19 922
5000	Kalkylmässiga inkomster	22 164	21 943	-221	19 922

De statliga pensionsavgifterna blev högre än 2023

Statliga pensionsavgifter uppgick till 21 943 miljoner kronor. Det är 221 miljoner kronor (1,0 procent) lägre än beräknat i statens budget. Avgifterna för statliga tjänstepensioner uppgick till 17 775 miljoner kronor, medan den särskilda löneskatten på pensionskostnader uppgick till 4 192 miljoner kronor. Administrationskostnaderna för det statliga tjänstepensionssystemet blev 183 miljoner kronor. Jämfört med 2023 blev de statliga pensionsavgifterna 2 022 miljoner kronor (10,1 procent) högre. Det beror främst på att det fastställda inkomstbasbeloppet för 2024 är högre än 2023. Den allmänna pensionsavgiften betalas för inkomster upp till 8,07 basbelopp.

Bidrag m.m. från EU

Under inkomsttypen Bidrag m.m. från EU redovisas bidrag från olika EU-fonder inom EU:s budget. De största enskilda bidragen kommer från Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Europeiska jordbruksfonden. Bidragen är främst kopplade till utgifter på anslag inom utgiftsområdena 14 Arbetsmarknad och arbetsliv, 19 Regional utveckling, 22 Kommunikationer samt 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel.

Tabell 2.25 Bidrag m.m. från EU

Miljoner kronor

	Statens budget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall 2023
6100 Bidrag från EU:s jordbruksfonder	12 665	10 452	-2 213	11 238
6200 Bidrag från EU till fiskerieringen	196	103	-93	300
6300 Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden	1 414	1 889	475	1 714
6400 Bidrag från Europeiska socialfonden	1 462	2 466	1 004	2 411
6500 Bidrag till transeuropeiska nätverk	534	453	-81	997
6600 Bidrag från Europeiska faciliteten för återhämtning och resiliens	32 164		-32 164	
6900 Övriga bidrag från EU	240	1 022	782	1 603
6000 Bidrag m.m. från EU	48 675	16 387	-32 288	18 262

Inkomsterna uppgick till 16 387 miljoner kronor, vilket är 32 288 miljoner kronor (66,3 procent) lägre än beräknat i statens budget. Jämfört med 2023 blev inkomsterna 1 875 miljoner kronor (10,3 procent) lägre.

Senarelagd betalningsansökan för RRF påverkar jämförelse mot budget med 32 miljarder kronor

Bidragen från Europeiska faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF) beräknades uppgå till 32 164 miljoner kronor i statens budget för 2024. Sverige mottog inga bidrag från RRF under 2024. RRF utgör merparten av EU:s återhämtningsinstrument Next Generation EU som löper fram till utgången av 2026 och medlemsstater som ansöker om medel upprättar en nationell återhämtningsplan. Sveriges återhämtningsplan innehåller en redogörelse för de reformer och offentliga investeringar som genomförs under perioden 2020–2026. Den 12 december 2024 beslutade regeringen att ansöka om en första utbetalning från EU, som omfattar åtgärder som genomförts 2020–2022.

Tabell 2.26 Bidrag från EU:s jordbruksfonder

Miljoner kronor

	Statens budget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall 2023
6110 Bidrag från Europeiska garantifonden för jordbruket	9 606	7 984	-1 622	7 979
6111 Gårdsstöd	9 447	7 871	-1 576	7 474
6113 Övriga interventioner	159	144	-15	145
6119 Övriga bidrag från Europeiska garantifonden för jordbruket	0	-31	-31	359
6120 Bidrag från EU till landsbygdsutvecklingen	3 059	2 468	-591	3 259
6124 Bidrag från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2007–2013	0	0	0	0

		Statens budget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall 2023
6125	Bidrag från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2014–2020	1 138	863	-275	3 138
6126	Bidrag från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2021–2027	1 921	1 605	-316	121
6100	Bidrag från EU:s jordbruksfonder	12 665	10 452	-2 213	11 238

Bidragen från EU:s jordbruksfonder blev lägre än budget och 2023

Bidragen från EU:s jordbruksfonder uppgick till 10 452 miljoner kronor, vilket är 2 213 miljoner kronor (17,5 procent) lägre än vad som beräknades i statens budget. Det beror framför allt på lägre gårdsstöd än beräknat, bl.a. till följd av den försvagade svenska kronkursen.

Jämfört med föregående år blev utfallet 785 miljoner kronor (7,0 procent) lägre. Det förklaras främst av att förskott tagits emot från den Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2014–2020, eftersom programperioden har förlängts med två år t.o.m. 2022. Motsvarande förskott har inte tagits emot i år.

Övriga bidragen från EU blev högre än beräknat men lägre än 2023

De övriga bidragen från EU blev 1 022 miljoner kronor, vilket är 782 miljoner kronor högre än beräknat. Jämfört med föregående år blev bidragen 580 miljoner kronor (36,2 procent) lägre. Det är främst bidragen från Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF) som blivit lägre, vilket beror på att antalet asylsökande minskat jämfört med 2023.

Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystem

Denna inkomsttyp omfattar tillkommande EU-skatter och utjämningsavgifter för LSS-kostnader (lagen [1993:387] om stöd och service för vissa funktionshindrade). Dessutom ingår olika avräkningar som avser intäkter som förs till fonder, kompensation för mervärdesskatt till statliga myndigheter och kommuner, avgifter till public service, elcertifikat och fr.o.m. 2023, flaskhalsintäkter.

Tabell 2.27 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet

Miljoner kronor

		Statens budget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall 2023
7100	Tillkommande skatter	15 253	14 131	-1 122	13 766
7110	EU-skatter	9 526	8 304	-1 222	8 048
7112	Tullmedel	9 526	8 304	-1 222	8 048
7113	Jordbrukstullar och sockeravgifter	0	0	0	0
7120	Kommunala utjämningsavgifter	5 727	5 827	100	5 718
7121	Utgjänningsavgift för LSS-kostnader	5 727	5 827	100	5 718
7200	Avräkningar	-160 306	-160 315	-9	-183 358
7210	Intäkter som förs till fonder	-6 855	-7 273	-418	-7 035
7220	Kompensation för mervärdesskatt	-143 532	-143 402	129	-140 425
7221	Avräknad mervärdesskatt, statliga myndigheter	-55 067	-54 029	1 038	-50 471
7222	Kompensation för mervärdesskatt, kommuner	-88 464	-89 373	-909	-89 954
7230	Övriga avräkningar	-9 919	-9 640	279	-35 898

	Statens budget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall 2023
7231 Avgifter till public service	-9 765	-9 430	335	-9 551
7232 Intäkter från handel med elcertifikat	-154	-198	-44	-170
7233 Flaskhalsintäkter	0	-13	-13	-26 177
7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	-145 053	-146 184	-1 131	-169 592

I statens budget beräknades Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet uppgå till -145 053 miljoner kronor. Utfallet blev -146 184 miljoner kronor. Skillnaden mot beräkningen i statens budget blev -1 131 miljoner kronor.

Jämfört med 2023 minskade Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet med 23 408 miljoner kronor. Skillnaden förklaras i huvudsak av s.k. flaskhalsintäkter, som betalades ut som stöd till hushåll och företag under 2023. Flaskhalsintäkterna redovisades som en skatt under 2023 men avräknades här för att de totala inkomsterna skulle vara kassamässiga och inte påverka saldot. Motsvarande utbetalningar av elstöd har skett även under 2024, men i en mycket begränsad omfattning. Åt motsatt håll går kompensationen till statliga myndigheter för mervärdesskatt, som ökat med 3 558 miljoner kronor. Den statliga konsumtionen ökade med 5,8 procent under 2024.

Definitionen av statens skatteintäkter skiljer sig åt

Sedan 2006, då riksdagen godkände regeringens förslag om ändrade redovisningsprinciper för statsbudgetens inkomstsida, ska statens budget och nationalräkenskaperna visa samma totala skatteintäkter för den offentliga sektorn. Nationalräkenskaperna styrs av det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet (ENS 2010) i Europeiska unionen. Däremot finns skillnader mellan statens skatteintäkter i statens budget och statens skatteintäkter i nationalräkenskaperna som beror på olika principer för avgränsningen av staten. Den största skillnaden förklaras av att den offentliga sektorns delsektorer inte får redovisa negativa skatter inom ramen för nationalräkenskaperna. Det innebär att större delen av de skattereduktioner som på budgeten redovisas bland statens skatteintäkter i stället redovisas i kommunsektorn. Den minskning av kommunernas skatteintäkter som då uppstår regleras med en bokföringsmässig transferering från staten till kommunerna. En annan skillnad är att den kommunala fastighetsavgiften tillhör staten i nationalräkenskaperna, eftersom det är staten som bestämmer villkoren för den kommunala fastighetsavgiften. Det innebär att den redovisas som en statlig skatteintäkt som transfereras till kommunsektorn. Motsvarande princip finns inte för statens budget där intäkterna för den kommunala fastighetsavgiften tillhör kommunerna, och inte staten. Detta leder till förhållandevis stora skillnader i sektoruppdelningen av skatteintäkterna, men det påverkar inte den samlade skatteintäkten för offentlig sektor.

Tabell 2.28 Förklaringsposter som visar skillnaden för skatteintäkterna mellan statens budget och nationalräkenskaperna 2022–2024

Miljoner kronor

	2024	2023	2022
Statens skatteintäkter enligt Statens budget	1 356 582	1 326 091	1 292 038
Flaskhalsintäkter			17 555
Olika definitioner av sektorerna	389 178	360 761	328 947
Övrigt (t.ex. avrundning)	-1	-71	
Statens skatteintäkter enligt nationalräkenskaperna	1 745 759	1 686 781	1 638 541

Utöver olika principer för hur staten ska avgränsas, finns skillnader som beror på att redovisningsprinciper förändrats under budgetåret. Eftersom statens budget ska följas upp mot den av riksdagen beslutade budgeten ska inte redovisningen av skatteintäkterna justeras i efterhand för att de ska stämma överens med principförändringarna. För 2024 finns inga skillnader som beror på förändrade redovisningsprinciper. För 2022 finns en skillnad på 17 555 miljoner kronor eftersom EU:s statistikmyndighet Eurostat i början av 2023 beslutade att överskott från s.k. flaskhalsintäkter skulle redovisas som en skatt i staten och en transferering till hushållen i nationalräkenskaperna under 2022. Flaskhalsintäkterna uppstod till följd av de höga elpriserna under 2022 och betalades ut som stöd till hushåll under 2023.

2.5 Utgifter i statens budget 2024

Utgifterna i statens budget är indelade i 27 utgiftsområden. Därutöver ingår även posterna Förändring av anslagsbehållningar, Riksgäldskontorets nettoutlåning och Kassamässig korrigerigering på budgetens utgiftssida. Posten Förändring av anslagsbehållningar används endast vid budgetering. Utfallet påverkar anslagsbehållningarna för respektive anslag.

I tabell 2.29 jämförs utfallet för utgifterna, dvs. den faktiska förbrukningen, dels med ursprungligen anvisade medel (statens budget), dels med totalt anvisade medel (inklusive ändringar av budgeten). En högre förbrukning än anvisade medel möjliggörs genom utnyttjande av ett eventuellt ingående anslagssparande eller en anslagsskredit.

Utgifterna blev högre än ursprunglig budget, men lägre än totalt anvisat

Utgifterna i statens budget uppgick till 1 377 021 miljoner kronor. Det är 45 892 miljoner kronor (3,4 procent) högre än vad som anvisades i den ursprungliga budgeten, men 22 790 miljoner kronor (1,7 procent) lägre än vad som anvisades totalt. Inom sex av de 27 utgiftsområdena blev utgifterna mer än 2 miljarder kronor högre än vad som anvisades i statens budget. För sex av utgiftsområdena blev utfallet mer än 2 miljarder kronor lägre än vad som anvisades i den ursprungliga budgeten.

Tabell 2.29 Utgifter i statens budget 2024

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Statens budget	Ändrings-budget	Totalt anvisat	Utfall	Utfall - statens budget	Utfall - totalt anvisat
1 Rikets styrelse	19 070	706	19 776	19 024	-46	-752
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	20 881	112	20 993	20 824	-57	-169
3 Skatt, tull och exekution	16 854	457	17 311	16 924	69	-388
4 Rättsväsendet	76 028	2 747	78 775	78 298	2 270	-477
5 Internationell samverkan	2 274	156	2 430	2 321	47	-109
6 Försvar och samhällets krisberedskap	126 060	6 742	132 802	128 177	2 117	-4 625
7 Internationellt bistånd	48 630	1 385	50 015	49 604	973	-412
8 Migration	13 808	-56	13 753	11 765	-2 043	-1 988
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	110 258	8 194	118 452	116 049	5 791	-2 403
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	116 907	8 843	125 751	120 096	3 189	-5 655
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	60 310	3 943	64 253	63 565	3 254	-688
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	106 071	1 265	107 335	102 877	-3 193	-4 458
13 Integration och jämställdhet	4 018	940	4 959	4 738	719	-221
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	92 059	1 481	93 540	88 531	-3 528	-5 009

Utgiftsområde	Statens budget	Ändrings-budget	Totalt anvisat	Utfall	Utfall - statens budget	Utfall - totalt anvisat
15 Studiestöd	30 545	59	30 604	28 039	-2 507	-2 565
16 Utbildning och universitetsforskning	99 461	660	100 121	98 133	-1 328	-1 988
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	16 646	24	16 670	16 621	-25	-49
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	6 082	6	6 088	4 629	-1 453	-1 459
19 Regional utveckling	3 922	84	4 006	2 819	-1 103	-1 187
20 Klimat, miljö och natur	19 307	316	19 623	14 587	-4 720	-5 036
21 Energi	5 604	70	5 674	4 402	-1 202	-1 272
22 Kommunikationer	82 875	2 068	84 943	81 216	-1 659	-3 727
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	23 973	452	24 425	21 554	-2 419	-2 871
24 Näringsliv	9 552	62	9 614	9 229	-323	-385
25 Allmänna bidrag till kommuner	174 280	100	174 380	174 245	-36	-136
26 Statsskuldsrörntor m.m.	20 455	27 867	48 322	45 198	24 743	-3 124
27 Avgiften till Europeiska unionen	40 760		40 760	41 187	427	427
Förändring av anslagsbehållningar	-10 891		-10 891		10 891	10 891
Summa	1 335 803	68 682	1 404 485	1 364 651	28 848	-39 834
Riksgäldskontorets nettoutlåning	-5 045		-5 045	-1 973	3 072	3 072
Kassamässig korrigering	371		371	14 343	13 972	13 972
Summa utgifter m.m. i statens budget	1 331 129	68 682	1 399 811	1 377 021	45 892	-22 790

Högre utgifter för rättsväsendet

Inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet blev utfallet 78 298 miljoner kronor, vilket är 2 270 miljoner kronor högre än vad som anvisades i den ursprungliga budgeten. I ändringsbudget anvisades ytterligare 2 747 miljoner kronor. Utgifterna för anslaget 1:6 *Kriminalvården* blev 17 571 miljoner kronor, vilket är 1 426 miljoner kronor högre än den ursprungliga budgeten, men 229 miljoner kronor lägre än totalt anvisade medel. Utfallet för anslaget 1:1 *Polismyndigheten* blev 41 381 miljoner kronor, vilket är 616 miljoner kronor högre än anvisat i statens budget, i ändringsbudget anvisades ytterligare 400 miljoner kronor. Även utgifterna för anslagen 1:5 *Sveriges Domstolar* och 1:11 *Rättsliga biträden m.m.* blev högre än beräknat och tillsammans anvisades de anslagen ytterligare 699 miljoner kronor i ändringsbudget.

Högre utgifter för försvaret

Inom utgiftsområde 6 Försvaret och samhällets krisberedskap blev utfallet 128 177 miljoner kronor, vilket är 2 117 miljoner kronor högre än anvisat i den ursprungliga budgeten, men 4 625 miljoner kronor lägre än totalt anvisat. Utgifterna för anslaget 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* blev 59 503 miljoner kronor, vilket är 1 147 miljoner kronor lägre än anvisat i den ursprungliga budgeten. I ändringsbudget anvisades ytterligare 2 339 miljoner kronor. Att utfallet blev lägre än budget beror bl.a. på leveransförseningar, lägre utgifter för aktiviteter kopplade till stödet för Ukraina och förseningar av rekrytering och utbildning av personal. Utfallet för anslaget 1:2 *Försvarmaktens insatser internationellt* blev 1 479 miljoner kronor (84,9 procent) högre än anvisat i den ursprungliga budgeten, men 1 036 miljoner kronor lägre än totalt anvisat. Anslaget har främst använts för olika donationsprojekt i syfte att stödja Ukraina.

Folkbokförda personer belastar inte utgifterna för migration

Utfallet för utgiftsområde 8 Migration uppgick till 11 765 miljoner kronor, vilket är 2 043 miljoner kronor lägre än anvisat i statens budget. Det beror främst på att ett

stort antal personer, främst ukrainare, med tillfälligt skydd i enlighet med EU:s massflyktsdirektiv, fick rätt att folkbokföra sig i Sverige under 2024. Det beror också på att antalet personer som söker asyl blev färre. Folkbokförda personer belastar inte utgifterna för migration.

Regionerna fick ett extra tillskott på 6 miljarder kronor

Utfallet för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg uppgick till 116 049 miljoner kronor, vilket är 5 791 miljoner kronor högre än vad som anvisades i statens budget men 2 403 miljoner kronor lägre än totalt anvisat. Det är framför allt anslaget 1:6 *Bidrag till folkhälsa och sjukvård* som blev högre än beräknat då regionerna fick ett extra tillskott på 6 000 miljoner kronor i ändringsbudget för att förbättra de ekonomiska förutsättningarna inom hälso- och sjukvården. I ändringsbudget anvisades totalt ytterligare 8 194 miljoner kronor, varav bidrag till läkemedelsförmånerna anvisades ytterligare 1 750 miljoner kronor då kostnaderna för läkemedel inom förmånerna blev högre än beräknat.

Utgifterna för sjukdom och funktionsnedsättning blev högre än beräknat

Utfallet för utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning uppgick till 120 096 miljoner kronor, vilket är 3 189 miljoner kronor högre än anvisat i statens budget, men 5 655 miljoner kronor lägre än totalt anvisat. I ändringsbudget anvisades ytterligare 8 843 miljoner kronor. Utfallet för anslaget 1:1 *Sjukpenning och rehabilitering m.m.* blev 51 264 miljoner kronor, vilket är 1 688 miljoner kronor högre än vad som anvisades i statens budget. Utgifterna för sjukpenning blev 2 420 miljoner kronor (5,6 procent) högre än beräknat, vilket beror på att den genomsnittliga ersättningsperioden för pågående sjukfall blev längre än beräknat. Dessutom blev den genomsnittliga ersättningen per sjukpenningdag högre än beräknat. Utgifterna för rehabiliteringspenning blev dock 711 miljoner kronor (96,8 procent) lägre än beräknat, vilket beror på en ändrad tolkning av regelverket för rehabiliteringspenning. Utgifterna för anslaget 1:2 *Aktivitets- och sjukersättningar m.m.* uppgick till 51 661 miljoner kronor, vilket är 1 530 miljoner kronor högre än anvisat i statens budget, men 1 983 miljoner kronor lägre än totalt anvisat. Det beror på att fler personer än beräknat har beviljats sjukersättning.

Högre utgifter för garantipension

Inom utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom blev utfallet 63 565 miljoner kronor, vilket är 3 254 miljoner kronor (5,4 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 3 943 miljoner kronor främst för att antalet personer med garantipension och den genomsnittliga ersättningen ökade mer än tidigare beräknat.

Färre födda barn medför lägre utgifter för föräldrapenning

Utfallet för utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn blev 102 877 miljoner kronor, vilket är 3 193 miljoner kronor lägre än anvisat i statens budget. Det beror främst på att utgifterna för föräldrapenning blev lägre än beräknat, då antalet födda barn blev färre än beräknat. Jämfört med totalt anvisat blev utfallet 4 458 miljoner kronor lägre.

Utgifter för Arbetsmarknad och arbetsliv blev 3,5 miljarder lägre

Inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv blev utfallet 88 531 miljoner kronor, vilket är 3 528 miljoner kronor lägre än anvisat i statens budget. Utgifterna för anslaget 1:13 *Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar* blev

3 592 miljoner kronor, vilket är 1 750 miljoner kronor lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror bl.a. på att den svagare arbetsmarknaden har medfört minskat intresse hos arbetsgivare för att anställa med nystartsjobb. Utfallet för anslaget 1:4 *Lönebidrag och Samhall m.m.* blev 19 402 miljoner kronor, vilket är 1 404 miljoner kronor lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror främst på att antalet deltagare med lönebidragsanställningar blev färre än beräknat, bl.a. till följd av den försämrade situationen på arbetsmarknaden.

Utgifterna för anslaget 1:12 *Bidrag för lönegarantiersättning* blev i stället 1 560 miljoner kronor högre än beräknat i den högre än anvisat i statens budget. Det beror främst på att fler anställda har påverkats av konkurser och rekonstruktioner samt en högre genomsnittlig ersättning per person jämfört med vad som beräknades i statens budget. I ändringsbudget anvisades därför 1 703 miljoner kronor.

Utgifterna för studiemedel blev lägre än beräknat

Utfallet för utgiftsområde 15 Studiestöd blev 28 039 miljoner kronor, vilket är 2 507 miljoner kronor lägre än anvisat i statens budget. Anslaget 1:3 *Omställningsstudiestöd* blev 1 498 miljoner kronor lägre än beräknat. Det beror bl.a. på CSN:s långa handläggningstider som innebär att de sökande inte får besked i tid. Därmed kan de inte påbörja studierna med omställningsstudiestöd. Anslaget 1:2 *Studiemedel* blev 657 miljoner kronor lägre än anvisat i statens budget eftersom färre än beräknat studerade med studiemedel.

Leveransförseningar medför lägre utgifter

Inom utgiftsområde 20 Klimat, miljö och blev utfallet 14 587 miljoner kronor, vilket är 4 720 miljoner kronor lägre än anvisat i statens budget. Det är framför allt utgifterna för klimatinvesteringar och klimatpremier som blev lägre, till viss del på grund av olika typer av leveransförseningar.

Lägre utgifter för EU-gemensamma projekt

Utfallet för utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel blev 21 554 miljoner kronor, vilket är 2 419 miljoner kronor lägre än anvisat i statens budget. Det är framför allt utgifterna för EU-gemensamma projekt som blev lägre än budgeterat. Utgifterna för bekämpning av smittsamma djursjukdomar blev i stället 332 miljoner kronor högre än den ursprungliga budgeten. I ändringsbudget anvisades ytterligare 424 miljoner kronor för att finansiera högre utgifter för ersättningar till följd av utbrott av djursjukdomar.

25 miljarder i kapitaltillskott till Riksbanken

Utgifterna för utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m. blev 45 198 miljoner kronor, vilket är 24 743 miljoner kronor högre än beräknat i statens budget. Det beror främst på att riksdagen, i ändringsbudget, delvis biföll Riksbankens framställning om kapitaltillskott. Därför utbetalades 25 000 miljoner kronor i kapitaltillskott till Riksbanken.

Skillnader mellan redovisning mot anslag och betalningar medförde att utgifterna blev 14 miljarder kronor högre än beräknat

Den kassamässiga korrigeringsposten blev 14 343 miljoner kronor. I statens budget beräknades den uppgå till 371 miljoner kronor, vilket innebär att utgifterna blev 13 972 miljoner kronor högre än beräknat med anledning av den posten. Skillnaden

beror framför allt på skillnader mellan redovisning mot anslag och betalningar i räntebärande flöde.

Utfallet för statens budget 2024 jämfört med 2023

Tabell 2.30 Utfallet för statens budget för 2023 och 2024

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Utfall 2024	Utfall 2023	Skillnad mot 2023
1 Rikets styrelse	19 024	18 304	721
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	20 824	18 919	1 905
3 Skatt, tull och exekution	16 924	13 438	3 485
4 Rättsväsendet	78 298	69 772	8 526
5 Internationell samverkan	2 321	2 179	142
6 Försvar och samhällets krisberedskap	128 177	95 987	32 190
7 Internationellt bistånd	49 604	46 511	3 093
8 Migration	11 765	11 999	-233
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	116 049	108 833	7 216
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	120 096	110 618	9 478
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	63 565	56 427	7 138
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	102 877	101 665	1 212
13 Integration och jämställdhet	4 738	4 490	248
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	88 531	79 842	8 689
15 Studiestöd	28 039	25 335	2 703
16 Utbildning och universitetsforskning	98 133	92 967	5 166
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	16 621	16 691	-70
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	4 629	5 950	-1 321
19 Regional utveckling	2 819	3 706	-887
20 Klimat, miljö och natur	14 587	17 880	-3 293
21 Energi	4 402	4 426	-24
22 Kommunikationer	81 216	80 407	809
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	21 554	18 602	2 952
24 Näringsliv	9 229	7 640	1 589
25 Allmänna bidrag till kommuner	174 245	157 904	16 341
26 Statsskuldsräntor m.m.	45 198	31 626	13 572
27 Avgiften till Europeiska unionen	41 187	43 585	-2 398
Summa	1 364 651	1 245 704	118 948
Riksgäldskontorets nettoutlåning	-1 973	-11 473	9 500
Kassamässig korrigering	14 343	-10 383	24 727
Summa utgifter m.m. i statens budget	1 377 021	1 223 848	153 174

Utgifterna i statens budget ökade med 153 174 miljoner kronor (12,5 procent) mellan 2023 och 2024. Utgifterna för Försvar och samhällets krisberedskap ökade mest med 32 190 miljoner kronor (33,5 procent). Det beror på framför allt på uppbyggnad av den svenska försvarsförmågan, men även stöd till Ukraina.

Personer födda 1957 kompenserades för utebliven skattesänkning

Utgifterna för utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution uppgick till 16 924 miljoner kronor, vilket är 3 485 miljoner kronor (25,9 procent) högre än 2023. Det beror framför allt på att personer som är födda 1957 blev kompenserade för utebliven skattesänkning med anledning av höjd åldersgräns för att ta del av det förhöjda grundavdraget i pensionssystemet. Dessa utgifter blev 3 179 miljoner kronor.

Fler anställda vid polisen och kriminalvården

Utgifterna för utgiftsområde 4 Rättsväsendet blev 8 526 miljoner kronor (12,2 procent) högre än 2023. Det är framför allt utgifterna för Polismyndigheten och Kriminalvården som ökade då bl.a. antalet anställda ökade.

Utökat försvar medför högre utgifter

Utgifterna för utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap blev 32 190 miljoner kronor (33,5 procent) högre än föregående år. Det beror på framför allt på uppbyggnad av den svenska försvarsförmågan, men även stöd till Ukraina.

Högre bistånd till Ukraina

Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd blev 49 604 miljoner kronor, vilket är 3 093 miljoner kronor högre än 2023. Biståndet för reformsamarbete med Ukraina, Östeuropa samt västra Balkan och Turkiet har ökat med 1 954 miljoner kronor. Dessutom har utbetalningarna till multilaterala utvecklingsbanker, fonder samt skuldavskrivningar ökat med 1 894 miljoner kronor. Bistånd till Afrika och bistånd för humanitära insatser minskade med 762 miljoner kronor.

Högre utgifter för läkemedel, korta vårdköer och civilt försvar inom hälso- och sjukvård

Utgifterna för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg ökade med 7 216 miljoner kronor (6,6 procent). Bidrag till läkemedelsförmånerna ökade med 2 902 miljoner kronor och utgifterna för prestationsbundna insatser för att minska vårdköerna blev 1 994 miljoner kronor högre än föregående år. Utfallet för det nya anslaget 1:14 *Civilt försvar inom hälso- och sjukvård* blev 1 530 miljoner kronor.

Högre utgifter för sjuka

Utgifterna för utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning ökade med 9 478 miljoner kronor (8,6 procent). Utgifterna för sjukpenning inklusive statlig ålderspensionsavgift blev 4 257 miljoner kronor (9,2 procent) högre då både antalet utbetalda dagar och ersättningsnivån ökade. Även utgifterna för aktivitets- och sjukersättningar ökade, med 4 276 miljoner kronor (12,0 procent). Det beror till stor del av högre ersättningsnivåer.

Garantipensionen höjdes med 9,1 procent

Inom utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom ökade utgifterna med 7 138 miljoner kronor (12,6 procent). Utgifterna för garantipension blev 7 105 miljoner kronor högre eftersom dessa pensioner följer prisutvecklingen. Prisbasbeloppet höjdes med 9,1 procent den 1 januari 2024.

Svagare arbetsmarknad medför högre utgifter för arbetslösa

Utgifterna inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv ökade med 8 689 miljoner kronor (10,9 procent). Det beror främst på att utgifterna för bidrag till arbetslöshetsersättning ökade med 6 071 miljoner kronor (39,7 procent) då vi fått en svagare arbetsmarknad. Utfallet för anslaget 1:15 *Omställnings- och kompetensstöd genom den offentliga omställningsorganisationen* blev 2 592 miljoner kronor, vilket är 1 999 miljoner kronor högre än föregående år. Utgifterna var framför allt kompensation till arbetsgivare för del av den avgift som arbetsgivaren betalar till en s.k. registrerad omställningsorganisation. Utgifterna för bidrag till lönegarantiersättning blev 1 445 miljoner kronor högre. Under 2024 utbetalades lönegarantiersättning till 36 383 personer, vilket är en ökning med 37,6 procent jämfört med föregående år.

Högre utgifter för utbildning och universitetsforskning

Inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning blev utgifterna 5 166 miljoner kronor (5,6 procent) högre. Det beror på högre utgifter för de flesta anslagen inom utgiftsområdet.

Utgifter för klimatbonus lägre eftersom bonusen upphörde 2022

Utfallet för utgiftsområde 20 Klimat, miljö och natur blev 3 293 miljoner kronor (18,4 procent) lägre än 2023. Utgifterna för klimatbonus, som innebär att nya bilar med relativt låga koldioxidutsläpp premieras, minskade med 4 460 miljoner kronor (76,7 procent). Det beror på att klimatbonusen avskaffades i november 2022. Det var dock möjligt att ansöka om bonusen fram t.o.m. den 31 maj 2024.

Högre utgifter för gårdsstöd

Utgifterna för utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel ökade med 2 952 miljoner kronor (15,9 procent). Gårdsstödet blev 2 438 miljoner kronor högre än 2023.

Högre generella bidrag till kommuner och regioner

Jämfört med 2023 blev utgifterna för utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner 16 341 miljoner kronor (10,3 procent) högre, då de generella tillskotten till kommuner och regioner blev högre.

Kapitaltillskott till Riksbanken

Utfallet för utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m. blev 13 572 miljoner kronor (42,9 procent) högre än 2023. Att utgifterna blev högre beror på att riksdagen beslutade om ett kapitaltillskott till Riksbanken på 25 000 miljoner kronor. Utgifterna för räntor på statsskulden blev i stället 11 447 miljoner kronor lägre än 2023.

Stora förändringar inom nettoutlåningen

För att statens budgetsaldo ska överensstämma med statens lånebehov redovisas posten Riksgäldskontorets nettoutlåning på budgetens utgiftssida. Posten utgörs av den totala förändringen av in- och utlåningen till myndigheter, affärsverk, vissa statliga bolag och fonder. Nettoutlåningen ökade med 9 500 miljoner kronor. Inom posten är det både ökning och minskning där den största skillnaden mellan åren är att Riksbanken återbetalade 63 700 miljoner kronor 2023. Återbetalningen innebär att Riksgäldskontorets nettoutlåning minskade med samma belopp.

Kassamässig korrigering

Posten Kassamässig korrigering utgör skillnaden mellan nettot av vad som redovisats mot budgetens anslag och inkomstitlar och nettot av in- och utbetalningar över statens centralkonto i Riksbanken. Kassamässiga korrigeringar uppstår dels till följd av att vissa anslag och inkomstitlar redovisas på annan grund än när betalning sker, dels till följd av att det förekommer transaktioner över statens centralkonto som inte har sin motsvarighet på anslag eller inkomstitlar och vice versa. Korrigeringsposten förändrades med 24 727 miljoner kronor mellan åren. Skillnader mellan redovisning mot anslag och betalningar i räntebärande flöde vid Trafikverket, Forsvarsmakten och Forsvarets materielverk påverkade skillnaden mellan åren med 14 969 miljoner kronor.

Indragningar

Enligt 3 kap. 12 § budgetlagen får regeringen besluta att medel på ett anvisat anslag inte ska användas om det är motiverat av särskilda omständigheter i en verksamhet eller av statsfinansiella eller andra samhällsekonomiska skäl. För 2024 beslutade regeringen om indragning av anslagsmedel om totalt 42 752 miljoner kronor, främst för anslagssparanden från 2023.

Indragningarna är 28 794 miljoner kronor lägre än 2023. De 44 indragningar, som översteg 200 miljoner kronor, omfattar 86 procent av totalbeloppet under 2024.

I tabell 2.31 redovisas samtliga indragningar som är större än 200 miljoner kronor.

Tabell 2.31 Indragningar 2024

Miljoner kronor

UO	Anslag	Anslagsnamn	Indragning
6	1:2	Forsvarsmaktens insatser internationellt	318
8	1:2	Ersättningar och bostadskostnader	3 766
9	1:4	Tandvårdsförmåner	249
9	1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	613
9	4:5	Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet	1 406
9	4:7	Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.	326
12	1:1	Barnbidrag	418
12	1:2	Föräldraförsäkring	2 321
12	1:8	Bostadsbidrag	1 029
13	1:2	Kommunersättningar vid flyktmottagande	837
14	1:2	Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	3 101
14	1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	610
14	1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	2 303
14	1:7	Europeiska socialfonden+ m.m. för perioden 2021–2027	208
14	1:13	Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	3 318
14	1:14	Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	215
14	1:15	Omställnings- och kompetensstöd genom den offentliga omställningsorganisationen	386
15	1:2	Studiemedel	1 748
15	1:3	Omställningsstudiestöd	735
16	1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	469
16	1:10	Fortbildning av lärare och förskolepersonal	505
16	1:13	Bidrag till lärarlöner	684
16	1:17	Statligt stöd till vuxenutbildning	340
16	2:64	Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	245

UO	Anslag	Anslagsnamn	Indragning
19	1:1	Regionala utvecklingsåtgärder	323
19	1:3	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020	225
19	1:4	Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027	355
20	1:4	Sanering och återställning av förorenade områden	370
20	1:16	Klimatinvesteringar	748
20	1:18	Industriklivet	284
21	1:2	Insatser för energieffektivisering	268
21	1:9	Biogasstöd	272
22	1:2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	450
22	1:15	Sjöfartsstöd	212
23	1:12	Nationell medfinansiering till den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027	602
23	1:13	Finansiering från EU-budgeten till den gemensamma jordbrukspolitiken andra pelare 2023–2027	426
23	1:17	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	341
24	1:5	Näringslivsutveckling	343
24	1:22	Stöd vid korttidsarbete	1 528
24	1:23	Brexitjusteringsreserven	441
24	1:24	Elstöd	1 110
24	1:24 (2021)	Omställningsstöd	1 035
24	1:25 (2022)	Omsättningsstöd till enskilda näringsidkare	244
27	1:1	Avgiften till Europeiska unionen	869
		Övriga indragningar	6 157
		Summa	42 752

De flesta indragningarna av anslagsmedel rör anslagssparande

Den största indragningen, som uppgick till 3 766 miljoner kronor, avsåg ersättningar och bostadskostnader. Den näst största indragningen uppgick till 3 318 miljoner kronor och gjordes av nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar. Indragningen av bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd uppgick till 3 101 miljoner kronor. Tillsammans står de tre indragningarna för 24 procent av indragningarna. Dessa indragningar avsåg anslagssparande från 2023.

Överskridanden

Enligt 3 kap. 8 § budgetlagen får ett anslag tillfälligt överskridas genom att en kredit, motsvarande högst 10 procent av det anvisade anslaget (anslagskredit), tas i anspråk. Året därpå ska tillgängliga medel reduceras med ett belopp som motsvarar den utnyttjade anslagskrediten. Med riksdagens bemyndigande får regeringen även besluta att ett anslag får överskridas om det är nödvändigt för att täcka särskilda utgifter i en verksamhet. Utgifterna ska inte ha varit kända då anslaget anvisades. Regeringen får även fatta beslut om att överskrida ett anslag för att uppfylla ett av riksdagen beslutat ändamål med anslaget. Regeringen beslutade om fyra medgivna överskridanden för 2024.

Medgivna överskridanden

Tabell 2.32 Medgivna överskridanden 2024

Miljoner kronor

UO	Anslag	Anslagsnamn	Medgivet överskridande	Utnyttjat medgivet överskridande
2	1:14	Vissa garanti- och medlemsavgifter	20	17
5	1:4	Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	30	0
14	1:12	Bidrag till lönegarantiersättning	1 523	0
18	2:4	Åtgärder på konsumentområdet	1	0
Summa			1 573	17

Anslaget 1:14 *Vissa garanti- och medlemsavgifter* har flera anslagsposter. Utfallet för anslagsposten 2 *Garantier till Europeiska investeringsbankens garantifond och till EU för SURE* uppgick till 135 miljoner kronor, vilket är 11 miljoner kronor högre än tilldelade medel för anslagsposten. Den 5 december 2024 medgav regeringen att anslagsposten fick överskridas med 19,5 miljoner kronor (Fi2024/02323).

Anslagsposten har använts för betalningar till Europeiska investeringsbankens garantifond för infrianden av garantier till följd av spridningen av covid-19. Hela anslagskrediten på 11 miljoner kronor utnyttjades och därutöver utnyttjades det medgivna överskridandet med 17 miljoner kronor.

I statens budget anvisades anslaget 1:4 *Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet* 5 miljoner kronor. Regeringen medgav i beslut den 4 oktober 2024 att anslaget fick överskridas med 30 miljoner kronor (UD2024/13280). Det medgivna överskridandet utnyttjades inte.

Anslaget 1:12 *Bidrag till lönegarantiersättning* anvisades 1 800 miljoner kronor i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 1 703 miljoner kronor. Regeringen medgav i beslut den 20 juni 2024 att anslaget fick överskridas med 1 523 miljoner kronor (A2024/00872). Det medgivna överskridandet behövde aldrig utnyttjas, eftersom riksdagen anvisade ytterligare medel i ändringsbudget.

I statens budget anvisades anslaget 2:4 *Åtgärder på konsumentområdet* 7 miljoner kronor. Regeringen medgav i beslut den 20 juni 2024 att anslaget fick överskridas med knappt 1 miljon kronor (Fi2024/01374). Det medgivna överskridandet behövde aldrig utnyttjas, eftersom riksdagen anvisade ytterligare medel i ändringsbudget.

Icke-medgivna överskridanden

Under 2024 har ett anslag överskridits utöver den tillåtna kreditgränsen och utan medgivande från regeringen. Tabell 2.33 visar detta anslagsöverskridande.

Tabell 2.33 Icke-medgivna överskridanden 2024

Miljoner kronor

UO	Anslag	Anslagsnamn	Ingående överförings- belopp	Årets tilldelning enl reg.brev	Totalt tilldelade medel	Utgifter	Anslagskredit	Utgående överförings- belopp	Icke medgivet överskridande
24	1:8	Sveriges geologiska undersökning	-7,43	380,08	372,65	385,60	11,31	-12,96	-1,65
Summa icke medgivet överskridande									-1,65

Totalt disponibelt belopp, inklusive anslagskredit för anslaget 1:8 *Sveriges geologiska undersökning*, har överskridits med 1,65 miljoner kronor. Det beror på att Sveriges geologiska undersökning har haft problem med ekonomistyrningen vid myndigheten.

2.6 Förändring av anslagsbehållningar

Tabell 2.34 Förändring av anslagsbehållningar 2020–2024

Miljoner kronor

	2020	2021	2022	2023	2024
Ingående ramöverföringsbelopp (UO 1–27 exkl. UO 26)	24 933	169 861	144 537	87 673	51 062
Anvisat i statens budget	1 032 731	1 165 657	1 190 965	1 238 716	1 326 239
Ändringsbudget	304 437	162 382	76 714	9 982	40 815
Utnyttjade medgivna överskridanden	0	0	5	228	17
Indragningar	-20 772	-137 317	-113 744	-71 459	-42 656
Utfall	1 171 467	1 216 046	1 210 805	1 214 077	1 319 453
Utgående ramöverföringsbelopp (UO 1–27 exkl. UO 26)	169 861	144 537	87 673	51 062	56 024
Förändring av anslagsbehållningar (UO 1–27 exkl. UO 26)	144 928	-25 324	-56 865	-36 610	4 962
Förändring av anslagsbehållningar (UO 26)	7 118	-8 600	-5 963	3 429	3 028
Förändring av anslagsbehållningar (UO 1 - 27)	152 046	-33 924	-62 828	-33 182	7 990

Anm.: Tekniska justeringar medför att ingående överföringsbelopp inte alltid stämmer med utgående överföringsbelopp.

Ramanslag kan både sparas och överskridas

Anslagen i statens budget är ramanslag. Ramanslag kan både överskridas och sparas till kommande år. I statens budget beräknas därför även förändringar av anslagsbehållningar. Denna budgetpost är inte fördelad per anslag utan tas upp under posten Förändring av anslagsbehållningar. I budgeten har posten de senaste åren varit negativ eftersom regeringen beräknat att anslagsbehållningarna ska öka. Regeringen beräknade posten till -10 891 miljoner kronor i budgeten för 2024, vilket innebär en budgeterad ökning av anslagsbehållningarna. Anslagsbehållningarna ökade med 7 990 miljoner kronor. Posten utgör ett netto av anslagsbehållningar från föregående budgetår, sparade medel från aktuellt budgetår och utnyttjande av anslagskrediter. I redovisningen av det slutliga utfallet ingår däremot förbrukning av anslagsbehållningar och utnyttjande av anslagskredit i utgifterna för respektive anslag och utgiftsområde. Vid budgeteringen beräknades anslagsbehållningarna inom utgiftsområde 26 Statsskuldsräntor m.m. öka med 92 miljoner kronor. Anslagsbehållningen för utgiftsområdet ökade med 3 028 miljoner kronor, från -1 071 miljoner kronor vid början av året till 1 957 miljoner kronor vid utgången av året. Utgifterna inom utgiftsområdet omfattas inte av utgiftstaket.

Anslagsbehållningarna under utgiftstaket ökade med 5 miljarder kronor

Anslagsbehållningarna, exklusive utgiftsområde 26 Statsskuldsräntor m.m., ökade under 2024 från 51 062 miljoner kronor vid ingången av året till 56 024 miljoner kronor vid utgången av året. De ökade alltså med 4 962 miljoner kronor, vilket kan jämföras med den ökning på 10 799 miljoner kronor som beräknades i budgeten. Det är en skillnad på 5 837 miljoner kronor.

Anslagsbehållningarna inom utgiftsområdet Kommunikationer uppgick till 14 miljarder kronor

Inom utgiftsområde 22 Kommunikationer uppgick anslagsbehållningarna till totalt 13 781 miljoner kronor. Anslagsbehållningen för anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* uppgick till 11 907 miljoner kronor.

Indragningarna minskade med drygt 42 miljarder kronor

Indragningar av anslagsmedel, exklusive utgiftsområde 26 Statsskuldsräntor m.m. uppgick till 42 656 miljoner kronor under året. Det är en minskning med 28 803 miljoner kronor jämfört med 2023.

I tabell 2.35 redovisas de anslag (exklusive utgiftsområde 26 Statsskuldsräntor m.m.), som uppvisade utgående anslagsbehållningar och utnyttjade anslagskrediter över 2 000 miljoner kronor under något av åren 2020–2024.

Tabell 2.35 Specifikation av anslagsbehållningar och anslagskrediter över 2 000 miljoner kronor

Miljoner kronor

UO	Anslag	Anslagsnamn	2020	2021	2022	2023	2024
6	1:1	Förbandsverksamhet och beredskap	817	883	-1 005	-487	2 999
8	1:2	Ersättningar och bostadskostnader	1 447	276	6 924	3 766	1 838
9	1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	12 428	6 440	7 437	1 201	414
9	4:5	Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet	85	4 158	2 910	1 406	680
10	1:1	Sjukpenning och rehabilitering m.m.	6 624	-1 174	-275	-2 118	519
10	1:2	Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	-630	-902	-1 227	-2 060	-94
10	1:7	Ersättning för höga sjuklönekostnader	3 364	5 371	1 456	82	200
12	1:2	Föräldraförsäkring	2 382	733	-372	2 321	2 760
14	1:2	Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	3 260	7 278	8 496	3 101	192
14	1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	3 465	942	2 034	610	985
14	1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	1 064	1 276	1 776	2 303	1 184
14	1:12	Bidrag till lönegarantiersättning	1 215	2 070	31	-168	-25
14	1:13	Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	1 554	1 595	1 661	3 318	1 750
15	1:2	Studiemedel	1 410	1 659	2 012	1 748	714
20	1:16	Klimatinvesteringar	1 877	289	257	748	2 646
22	1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	4 360	7 695	8 052	8 243	11 907
22	1:2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	1 169	2 384	4 397	2 293	1 487
24	1:22	Stöd vid korttidsarbete	59 770	15 884	6 316	1 528	670
24	1:23 (2021)	Stöd till enskilda näringsidkare	3 161	11 804	150	150	0
24	1:24 (2021)	Omställningsstöd	40 323	34 469	4 940	1 035	0
24	1:26 (2021)	Stöd till handelsbolag		2 173	20	20	0
24	1:27 (2021)	Tillfälligt stöd för hyreskostnader för vissa företag	3 650	8 021	19	4	0
24	1:28 (2021)	Evenemangsstöd		2 928	125	0	
27	1:1	Avgiften till Europeiska unionen	-2 519	-930	-1 483	426	-870

2.7 Riksgäldskontorets nettoutlåning

För att statens budgetsaldo ska överensstämma med statens lånebehov redovisas posten Riksgäldskontorets nettoutlåning och en kassamässig korrigeringspost på budgetens utgiftssida. Riksgäldskontorets nettoutlåning utgörs av den totala förändringen av in- och utlåningen till myndigheter, affärsverk, vissa statliga bolag och fonder. Även förändringar på myndigheternas räntebärande konton i Riksgäldskontoret påverkar nettoutlåningen. I tabell 2.36 specificeras nettoutlåningens största poster.

Tabell 2.36 Riksgäldskontorets nettoutlåning 2024

Miljoner kronor

	SB ¹ 2024	Utfall 2024	Utfall -SB 2024	Utfall 2023
Premiepensionsavgifter, inbetalning		-54 537	-54 537	-52 341
Premiepensionsmedel, utbetalning		56 104	56 104	51 097
Övrig tillfällig förvaltning av premiepensionsmedel i RGK	0	-7 740	-7 740	-6 971
Myndigheters räntekonton (se separat tabell)	0	-9 671	-9 671	8 217
CSN, studielån	14 000	14 856	856	11 523
CSN, kreditreserv		-1 040	-1 040	9 770
CSN, servicekonto för räntebetalningar		210	210	43
Myndigheters investeringslån till anläggningstillgångar	4 000	3 428	-572	4 649
Kärnavfallsfonden	0	647	647	-64
Stabilitetsfonden (se separat tabell)	-2 000	-1 552	448	-1 426
Resolutionsreserven (se separat tabell)	-6 000	-6 722	-722	-6 111
Insättningsgarantifonden	0	9 945	9 945	-10 557
Riksgäldskontorets kredit- och garantireserv		-92	-92	-11
Trafikverket, samhällsinvesteringar väg och järnväg	1 000	8 067	7 067	6 096
Fortifikationsverket, lån för investeringar i fastigheter		7 568	7 568	3 885
Folkhälsomyndigheten, beredskapslager		-173	-173	-2 062
Försvarets materielverk, konton för exportåtaganden och övriga krediter		-13 195	-13 195	-787
Exportkreditnämnden	-1 000	-2 212	-1 212	-2 333
Public Service konto		-305	-305	-611
Lån till Svensk-Danska Broförbindelsen AB		-535	-535	200
AB Svensk exportkredit	0		0	
Scandinavian Airlines System (SAS)		-1 500		
Affärsverket Svenska kraftnät	-17 000	-8 155	8 845	36 799
Lån till Riksbanken	0		0	-63 700
Lån till Riksbanken (IMF)		2 565	2 565	2 599
EU-avgiftsbetalningar		3 546	3 546	629
Övrigt, netto	1 955	-1 480	-3 436	-7
Summa	-5 045	-1 973	3 072	-11 473

¹ Endast vissa poster är specificerade Premiepensionsmedel är beräknade till 0 totalt.

Utfallet för nettoutlåningen uppgick till -1 973 miljoner kronor under 2024, vilket är 3 072 miljoner kronor högre än beräkningen i statens budget och 9 500 miljoner kronor högre än föregående år.

Premiepensionsmedlen minskade nettoutlåningen

Inbetalningarna av premiepensionsavgifter till Riksgäldskontoret blev 54 537 miljoner kronor och utbetalningarna av premiepensionsmedel blev 56 104 miljoner kronor.

Premiepensionsmedlens samlade effekt på nettoutlåningen, inklusive den övriga tillfälliga förvaltningens, blev en minskning med 6 173 miljoner kronor 2024. År 2023 blev den samlade effekten en minskad nettoutlåning med 8 215 miljoner kronor.

Den sammanlagda behållningen på myndigheternas räntekonton ökade med nästan 10 miljarder kronor

Den sammanlagda behållningen på myndigheternas räntekonton ökade 2024 med 9 671 miljoner kronor, vilket minskade nettoutlåningen. I budgeten beräknades de sammanlagda behållningarna vara oförändrade. I tabell 2.37 redovisas de största förändringarna.

Tabell 2.37 Förändringar av nettobehållningar på myndigheters räntekonton

Miljoner kronor

	Utfall 2024	Utfall 2023
Domstolsverket	231	-374
Fortifikationsverket	212	141
Försvarets materielverk	-196	187
Försvarmakten	4 588	549
Försäkringskassan	1 148	-683
Karolinska institutet	154	492
Kriminalvården	506	-437
Kungl. Tekniska högskolan	-93	-207
Linnéuniversitetet	-174	29
Lunds universitet	-141	333
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	-203	-404
Pensionsmyndigheten	-189	-208
Polismyndigheten	-841	-764
Regeringskansliet	53	-233
Riksdagsförvaltningen	327	-65
Sjöfartsverket	12	358
Skatteverket	-108	-670
Statens institutionsstyrelse	-46	-184
Stockholms universitet	-163	229
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	240	-38
Trafikverket	5 078	-4 323
Umeå universitet	-272	-130
Övriga myndigheter	-454	-1 813
<i>Summa förändrade nettobehållningar på myndigheters räntekonton</i>	<i>9 671</i>	<i>-8 217</i>
Påverkan på Riksgäldskontorets nettoutlåning	-9 671	8 217

Studielån

Centrala studiestödsnämnden (CSN) tar lån i Riksgäldskontoret för att finansiera utbetalda studielån. Amorteringar minskar lånet. Sammantaget ökade lånet i Riksgäldskontoret med 14 856 miljoner kronor 2024.

Räntan på studielån fastställs av regeringen efter en beräkning av Riksgäldskontoret. Den beräknas på ett genomsnitt av de tre senaste årens räntekostnader för den statliga upplåningen. Från och med 2023 ingår också ett räntepåslag för finansiering av beräknade kreditförluster i räntan på studielån. Den ränta som tas ut från låntagarna motsvarar cirka 70 procent av den ränta som Riksgäldskontoret debiterar CSN och

cirka 70 procent av räntepåslaget. Skillnaden på 30 procent motsvarar låntagarens normala ränteavdrag vid inkomstbeskattningen och beror på att studielån inte är avdragsgilla vid inkomstbeskattningen.

CSN:s medel i den nya kreditreserven ökade med 1 040 miljoner kronor, vilket minskade nettoutlåningen med samma belopp. I den nya kreditreserven som infördes 2023 tillförs medel genom räntepåslag på studiemedelsräntorna. Det är alltså låntagarnas ränteinbetalningar som finansierar den nya kreditreserven. Kreditreserven ska användas för att täcka framtida förluster på studielånen.

I och med införandet av den nya räntemodellen 2023 avvecklades den äldre kreditreserv som CSN hade i Riksgäldskontoret, vilket ökade nettoutlåningen med 10 607 miljoner kronor 2023. Tillsammans med den nya kreditreserven ökade kreditreserverna nettoutlåningen med 9 770 miljoner kronor 2023. Skillnaden mellan åren är därmed 10 810 miljoner kronor. Den äldre kreditreserven utgjordes av ett konto i Riksgäldskontoret som skulle användas för att finansiera konstaterade låneförluster på studielån. När en konstaterad förlust uppstod amorterade CSN lånet till Riksgäldskontoret med motsvarande belopp. Medlen i den äldre kreditreserven har inte byggts upp genom låntagarnas ränteinbetalningar utan genom belastning av anslaget 1:3 *Avsättning för kreditförluster*, inom utgiftsområde 15 Studiestöd under perioden 2014–2022. Medlen i den äldre kreditreserven levererades in på inkomstittel 2811 *Övriga inkomster av statens verksamhet*, och påverkade därmed inte saldot i statens budget 2023.

CSN har också ett servicekonto i Riksgäldskontoret för löpande räntebetalningar. Detta konto ökade nettoutlåningen med 210 miljoner kronor 2024. Inbetalda räntor från låntagarna förs fr.o.m. 2014 till kontot till dess CSN betalar fakturerade ränteutgifter till Riksgäldskontoret. Den ränta som låntagarna betalar uppgår till 70 procent av den ränta som Riksgäldskontoret fakturerar. Resterande 30 procent subventioneras från staten och finansieras av anslaget 1:4 *Statens utgifter för räntor på studielån* som förs till servicekontot. De räntor som inte betalas in av låntagarna kapitaliseras, dvs. läggs till skulden. Årets kapitaliserade räntor fastställs av CSN vid årets slut och upplåningen sker i januari året därpå.

Den sammantagna påverkan för studielånen, kreditreserven och servicekontot uppgår till 14 026 miljoner kronor, vilket är 26 miljoner kronor högre än vad som beräknades i budgeten.

Investeringslånen ökade mindre än beräknat

Riksgäldskontoret lånar ut medel till myndigheter för investeringar i anläggnings-tillgångar som används i statens verksamhet. Den sammanlagda summan för sådana investeringslån ökade med 3 428 miljoner kronor. I statens budget beräknades investeringslånen öka med 4 000 miljoner kronor, vilket är 572 miljoner kronor högre än utfallet.

Kärnavfallsfonden minskade sina placeringar i Riksgäldskontoret

Kärnavfallsfonden tar emot, förvaltar och betalar ut de avgiftsmedel som kärnkraftsbolagen m.fl. är skyldiga att betala. Avgifterna ska finansiera bl.a. kostnader för att ta hand om använt kärnbränsle och annat radioaktivt avfall samt kostnader för en säker avveckling och rivning av kärnkraftverk. Fonden placerar sina tillgångar i två separata delpportföljer med olika placeringsregler. Basportföljen innehåller obligationer, stats-skuldväxlar och konto i Riksgäldskontoret. Den långsiktiga portföljen innehåller svenska och globala aktier och företagsobligationer samt derivatinstrument för att hantera bl.a. ränterisker.

Under 2024 minskade fonden sina placeringar med 647 miljoner kronor, vilket ökar nettoutlåningen. År 2023 ökade i stället fonden sina placeringar något, med 64 miljoner kronor, en skillnad på 711 miljoner kronor.

Resolutionsavgifterna och högre räntor medförde att resolutionsreservens konton ökade

Stabilitetsfonden inrättades 2008 för att finansiera stödåtgärder till banker och andra kreditinstitut. Från och med den 1 februari 2016 gäller nya EU-gemensamma regler för hantering av banker i kris. Stabilitetsavgiften ersattes då med en resolutionsavgift. Stabilitetsfonden kommer dock att vara kvar som nationellt reglerad fond för bankstödsåtgärder. Resolutionsavgiften betalas in till ett konto i Riksgäldskontoret, resolutionsreserven, som ska täcka statens eventuella utgifter för krisåtgärder.

I tabell 2.38 och tabell 2.39 redovisas in- och utgående behållning för de två fonderna samt de poster som påverkat förändringen under åren 2023 och 2024.

Under 2024 ökade Stabilitetsfondens kontobehållning med 1 552 miljoner kronor till 43 187 miljoner kronor. Stabilitetsfonden finansierades framför allt genom att banker och andra kreditinstitut betalade en årlig stabilitetsavgift t.o.m. 2015. Avgiften betalades in i efterskott, så den sista avgiften betalades in 2016.

Under 2024 ökade resolutionsreservens konto i Riksgäldskontoret med 6 722 miljoner kronor, vilket minskar nettoutlåningen. Nettotillskottet från resolutionsavgifterna uppgick till 4 327 miljoner kronor. Resolutionsreservens konto uppgick till 67 757 miljoner kronor i slutet av året.

I statens budget beräknades resolutionsreservens konton öka med 6 000 miljoner kronor. Det betyder att nettoutlåningen minskade med 722 miljoner kronor mer än beräknat för resolutionsreserven.

Tabell 2.38 Stabilitetsfondens konton i Riksgäldskontoret

Miljoner kronor

Typ av transaktion	Utfall 2024	Utfall 2023
<i>Ingående balans på kontot</i>	41 635	40 209
Ränteinkomster (+) /ränteutgifter (-) m.m.	1 561	1 435
Administrativa kostnader m.m.	-9	-10
<i>Utgående balans på kontot</i>	43 187	41 635
Summa kontoförändring	1 552	1 425
Påverkan på Riksgäldskontorets nettoutlåning	-1 552	-1 425

Tabell 2.39 Resolutionsreservens konton i Riksgäldskontoret

Miljoner kronor

Typ av transaktion	Utfall 2024	Utfall 2023
<i>Ingående balans på kontot</i>	61 035	54 924
Resolutionsavgifter	4 327	4 060
Avgifter som ska betalas tillbaka 2025	31	
Ränteinkomster (+) /ränteutgifter (-) m.m.	2 364	2 051
<i>Utgående balans på kontot</i>	67 757	61 035
Summa kontoförändring	6 722	6 111
Påverkan på Riksgäldskontorets nettoutlåning	-6 722	-6 111

Insättningsgarantifonden minskade sina placeringar på konto i Riksgäldskontoret

Insättningsgarantifondens placeringar på konto i Riksgäldskontoret minskade med 9 945 miljoner kronor 2024. Det beror på att fonden i stället har ökat sitt innehav i statspapper. År 2023 ökade placeringarna med 10 557 miljoner kronor, en skillnad på 20 502 miljoner kronor mellan åren.

Riksgäldskontorets kredit- och garantireserv ökade

Riksgäldskontorets kredit- och garantireserv ökade totalt med 92 miljoner kronor 2024, vilket minskar nettoutlåningen. Kredit- och garantireserven är särskilda räntebärande konton i Riksgäldskontoret dit avgifter betalas för att täcka förluster i kredit- och garantiverksamheten.

Trafikverkets infrastrukturlån ökade mer än beräknat

Trafikverkets infrastrukturlån ökade med 8 067 miljoner kronor. Det innebär att nettoutlåningen ökade med 7 067 miljoner kronor mer än beräknat.

Lägre beredskapslager av covid-19-vaccin minskade nettoutlåningen 2023

Under 2024 minskade Folkhälsomyndighetens lån i Riksgäldskontoret för beredskapslager och förskottsbetalningar med 173 miljoner kronor. Under 2023 minskade dessa lån med 2 062 miljoner kronor. Minskningen 2023 beror främst på att beredskapslagret för covid-19-vaccin minskade.

Fler och mer omfattande försvarsprojekt påverkar nettoutlåningen

Försvarets materielverk (FMV) ökade behållningarna på vissa särskilda konton i Riksgäldskontoret med drygt 6 873 miljoner kronor, vilket minskar nettoutlåningen. Dessa konton rör framför allt konton för exportåtaganden och ökningen hänför sig i första hand till internationella samarbeten med inriktning mot Ukraina. Dessutom minskade FMV:s övriga krediter med mer än 6 321 miljoner kronor. Sammantaget minskade FMV nettoutlåningen med 13 195 miljoner kronor med anledning av att Sverige är engagerade i fler och mer omfattande försvarsprojekt.

Exportkreditnämnden ökade placeringarna i Riksgäldskontoret

Exportkreditnämndens placeringar i Riksgäldskontoret ökade med 2 212 miljoner kronor 2024, vilket minskade nettoutlåningen. I statens budget beräknades placeringarna öka med 1 000 miljoner kronor, vilket är en skillnad på 1 212 miljoner kronor.

Ökad behållning på Public servicekontot minskar nettoutlåningen

Public serviceavgift tas ut via inkomstdeklarationen för alla över 18 år med beskattningsbar förvärvsinkomst. Avgiften ska finansiera radio- och tv-verksamhet i allmänhetens tjänst. De avgiftsmedel som Skatteverket får in förs över till ett räntebärande konto i Riksgäldskontoret (public service-kontot) som förvaltas av Kammarkollegiet. Public service-kontot ökade med 305 miljoner kronor, vilket minskade nettoutlåningen. Saldot på public service-kontot uppgår till 4 310 miljoner kronor vid slutet av 2024.

Minskad utlåning till Svedab

Utlåningen till Svensk-Danska Broförbindelsen AB (Svedab) minskade med 535 miljoner kronor till 5 335 miljoner kronor. Det minskar nettoutlåningen.

Lånet till SAS avslutades

I februari 2022 lånade Riksgäldskontoret ut 1 500 miljoner kronor till Konsortiet Scandinavian Airlines System Denmark–Norway–Sweden (SAS). Det ökade nettoutlåningen. SAS och dess dotterföretag inledde under sommaren 2022 ett s.k. Chapter 11-förfarande i USA. I september 2024 konverterades 34 miljoner kronor av lånefordran till 28 508 279 aktier i ett rekonstruerat SAS. Aktierna är placerade i en stiftelse. Stiftelsen har i uppdrag att å Riksgäldskontorets vägnar sälja aktierna under perioden 27 augusti 2025 – 27 augusti 2027. Om stiftelsen inte lyckas sälja aktierna under perioden kommer dessa att skänkas till SAS. Resterande del, den allra största delen, av fordran har skrivits av. Därutöver mottogs vissa värdepapper med slutlikviddatum den 31 december 2033. Dessa värdepapper är placerade i en annan stiftelse. Riksgäldskontorets kreditreserv belastades inte med förlusten utan anslaget 1:17 *Kapitalinsatser i statligt ägda bolag* finansierade både nedskrivningen av lånet och konverteringen till aktier och andra värdepapper.

Affärsverket svenska kraftnäts behållningar ökade med 8 miljarder

Affärsverket svenska kraftnäts verksamhet finansieras bl.a. med avgifter för att använda elnätet, men också med kapacitetsavgifter. Syftet med kapacitetsavgifterna är att skapa tydliga delmarknader på elmarknaden där utbud och efterfrågan ger signaler om var produktion respektive konsumtion av el bör placeras. Kapacitetsavgifter uppstår vid prisskillnader mellan angränsande elområden och prisskillnaderna mellan elområdena stiger då andelen förnybar energi, som är väderberoende, ökar. Kapacitetsavgifterna benämns även flaskhalsinkomster. Under många år har Affärsverket svenska kraftnät finansierat sina investeringar med lån i Riksgäldskontoret. Under 2020 ökade dock inbetalningarna från kapacitetsavgifter så kraftigt att affärsverket kunde amortera alla lån i Riksgäldskontoret.

År 2024 ökade Affärsverket svenska kraftnäts behållningar med 8 155 miljoner kronor. I statens budget beräknades behållningarna öka med 17 000 miljoner kronor, vilket är en skillnad på 8 845 miljoner kronor.

Under 2023 minskade i stället affärsverkets behållningar i Riksgäldskontoret med 36 799 miljoner kronor. Att affärsverkets behållningar minskade beror på att affärsverket överförde 20 000 miljoner kronor till Skatteverket för utbetalning till av elstöd till företag och 24 480 miljoner kronor till Försäkringskassan för utbetalning av elstöd till hushåll. Elstöden finansierades med kapacitetsavgifter i enlighet med beslut av Energimarknadsinspektionen och förordningen (EU) 2022/1854 om en krisintervention för att komma till rätta med de höga energipriserna. Skillnaden mellan åren är därmed 44 954 miljoner kronor. Affärsverket svenska kraftnäts behållning i Riksgäldskontoret var 49 866 miljoner kronor vid utgången av 2024.

Riksbanken återbetalade nästan 64 miljarder kronor 2023

Under 2023 återbetalade Riksbanken totalt 63 700 miljoner kronor som de lånat i Riksgäldskontoret för att förstärka valutareserven. Det minskade nettoutlåningen och påverkade saldot i statens budget med samma belopp.

IMF-lån till Riksbanken

Enligt 6 kap. 4 § riksbankslagen (2022:1568) ska Riksgäldskontoret ta upp lån (för statens räkning) för vidareutlåning till Riksbanken för finansiering av åtaganden gentemot Internationella valutafonden (IMF). Omfattningen på åtagandena uttrycks i så kallade särskilda dragningsrätter (SDR) och fastställs av regeringen eller riksdagen. Under 2024 har Riksgäldskontoret tagit upp lån för ca 167 miljoner SDR, vilket har ökat nettoutlåningen med 2 565 miljoner kronor. Totalt uppgår IMF-lånet till ca 359 SDR, vilket motsvarar 5 164 miljoner kronor vid utgången av 2024.

Europeiska kommissionens konto i Riksgäldskontoret

Betalningen av Sveriges avgift till EU påverkar nettoutlåningen. Eftersom Sverige inte betalar avgiften direkt till EU överförs den till ett räntefritt konto i Riksgäldskontoret som disponeras av Europeiska kommissionen. Samtidigt sker redovisning mot anslaget för EU-avgiften. Kommissionen rekviderar sedan, via Riksbanken, medel från kontot. Eftersom tidpunkten för redovisningen mot anslag och rekvisitionen från EU skiljer sig åt, uppstår det skillnader vid såväl redovisningen mot anslag som vid rekvisitionen. Anslagsbelastningen och rekvisitionen kan också ske under olika budgetår.

Betalningen av Sveriges avgift till EU ökade nettoutlåningen med 3 546 miljoner kronor eftersom kommissionen under året rekviderade ett högre belopp än de avgifter som redovisades mot anslaget. År 2023 ökade nettoutlåningen med 629 miljoner kronor, vilket är en skillnad på 2 917 miljoner kronor mellan åren.

2.8 Kassamässig korrigering

Posten Kassamässig korrigering utgör skillnaden mellan nettot av vad som redovisats mot budgetens anslag och inkomstitlar och nettot av in- och utbetalningar över statens centralkonto i Riksbanken. Kassamässiga korrigeringar uppstår dels till följd av att vissa anslag och inkomstitlar redovisas på annan grund än när betalning sker, dels till följd av att det förekommer transaktioner över statens centralkonto som inte har sin motsvarighet på anslag eller inkomstitlar och vice versa. Utfallet för den kassamässiga korrigeringen är en restpost, men den kan delvis specificeras.

Tabell 2.40 Kassamässig korrigering

Miljoner kronor

	SB 2024	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall- SB 2024
Trafikverkets räntekonto/anslag		5 561	-6 830	5 561
Försvarmaktens räntekonto/anslag		2 776	1 500	2 776
Försvarets materielverks räntekonto/anslag		1 229	-73	1 229
Räntor på statsskulden		714	145	714
Elstöd till företag		1 844	-1 842	1 844
Mediemyndigheten: Lokalradioavgifter		163	163	163
PTS: Periodisering av avgifter för att använda radiosändare		209	-1 910	209
Övrigt		1 848	-1 535	1 848
Summa	371	14 343	-10 383	13 972

För 2024 blev utfallet för den kassamässiga korrigeringen 14 343 miljoner kronor. I statens budget beräknades den kassamässiga korrigeringen bli 371 miljoner kronor, vilket är en skillnad på 13 972 miljoner kronor.

Skillnader mellan redovisning mot anslag och betalningar i räntebärande flöde

Trafikverket, Försvarmakten och Försvarets materielverk (FMV) disponerar omfattande anslagsmedel i det räntebärande betalningsflödet. Myndigheterna har även en omfattande investeringsverksamhet och annan anskaffning som innebär att betalningarna inte överensstämmer med redovisningen mot anslag. Att redovisningen mot anslag sker vid ett annat tillfälle än när betalningen sker ger upphov till en kassamässig korrigering. Trafikverkets räntebärande betalningsflöde medförde en kassamässig korrigering på 5 561 miljoner kronor 2024. Det betyder att Trafikverket redovisat ett lägre belopp mot anslag än vad som tillförts i anslagsmedel till myndighetens räntekonto. År 2023 var i stället korrigeringsposten negativ med 6 830 miljoner kronor, vilket är en skillnad på 12 391 miljoner kronor.

Försvarmakten redovisade ett lägre belopp mot anslag än vad som tillförts myndighetens räntekonto i form av anslagsmedel. Därför blev den kassamässiga korrigeringen för Försvarmaktens räntebärande betalningsflöde 2 776 miljoner kronor. År 2023 var korrigeringsposten 1 500 miljoner kronor, vilket är en skillnad på 1 276 miljoner kronor mellan åren.

Även FMV redovisade ett lägre belopp mot anslag än vad som tillförts myndighetens räntekonto i form av anslagsmedel. Den kassamässiga korrigeringen blev med anledning av detta 1 229 miljoner kronor. År 2023 var motsvarande korrigeringspost negativ med 73 miljoner kronor, vilket är en skillnad på 1 301 miljoner kronor.

Räntor på statsskulden medför en kassamässig korrigering

Den sammanlagda korrigeringen för statsskuld räntorna blev 714 miljoner kronor för 2024. Det beror främst på att inkomsträntor på studielån periodiseras till det kvartal de avser och att redovisningen mot anslag baseras på affärsdag vilket skiljer sig något från likviddag.

Elstöd till företag

I början av 2023 fick Skatteverket i uppdrag att hantera elstöd till företag för att mildra effekterna av höga elpriser. Företagen kunde ansöka om elstödet mellan den 30 maj och den 25 september 2023. Elstöden finansierades med kapacitetsavgifter i enlighet med beslut av Energimarknadsinspektionen och förordningen (EU) 2022/1854 om en krisintervention för att komma till rätta med de höga energipriserna. Affärsverket svenska kraftnät, som hanterar kapacitetsavgifterna, förde därför över 20 000 miljoner kronor till Skatteverket 2023. Skatteverket betalade sedan ut 18 158 miljoner kronor i elstöd till företag. Skillnaden om 1 842 miljoner kronor blir en negativ korrigeringspost 2023. Under 2024 återbetalade Skatteverket 1 848 miljoner kronor till affärsverket, vilket blev en positiv korrigeringspost med samma belopp. Skillnaden mellan beloppen beror på återbetalningar av de elstöd som betalades ut 2023.

Lokalradioavgifter periodiseras på inkomsttitel

Lokalradioavgifter och avgifter för att använda radiosändare ger upphov till kassamässig korrigering. I juli 2018 betalade kommersiella radiobolag 1 306 miljoner kronor i sändningsavgifter för perioden 1 augusti 2018–31 juli 2026. Myndigheten för press, radio och tv har periodiserat dessa på inkomsttitel så att de redovisas den period som lokalradioavgifterna avser.

Det innebär att den kassamässiga korrigeringen påverkades negativt med 1 238 miljoner kronor 2018. Åren efter det blev den kassamässiga korrigeringsposten för lokalradioavgifterna 163 miljoner kronor per år.

Frekvenstillstånd periodiseras på inkomsttitel

Frekvenstillstånd för att använda radiosändare för elektronisk kommunikation ger upphov till en kassamässig korrigeringspost eftersom betalning för tillstånden sker i förskott, medan redovisningen på inkomsttitel periodiseras. År 2023 gav detta upphov till en negativ kassamässig korrigeringspost på 1 910 miljoner kronor.

I september 2023 genomförde Post- och telestyrelsen (PTS) en auktion av frekvenstillstånd för att använda radiosändare för elektronisk kommunikation i 900 MHz-, 2,1 GHz- och 2,6 GHz-banden i Sverige. Tillstånden för 900 MHz-bandet gäller för perioden 1 januari 2026–31 december 2048. Tillstånden för 2,1 GHz- och 2,6 GHz-banden gäller för perioden 1 januari 2026–31 december 2050. Den totala auktionslikviden uppgick till 4 239 miljoner kronor och telekomföretagen betalade hälften, drygt 2 119 miljoner kronor under 2023. Resterande belopp ska betalas först då tillståndstiden startar 2026. Auktionen under 2023 ger upphov till negativ kassamässig korrigeringspost på 2 119 miljoner kronor. I motsatt riktning verkar periodiseringar av tidigare års betalningar av tillstånd eftersom PTS periodiserat dessa på inkomsttitel så att de redovisas på den period som frekvenstillstånden avser. År 2024 påverkar periodiseringarna den kassamässiga korrigeringen med 209 miljoner kronor, vilket påverkar den kassamässiga korrigeringsposten positivt.

Övriga korrigeringar

Posten Övrigt, som uppgick till 1 848 miljoner kronor, är en restpost. Den innehåller bl.a. nettoskillnader mellan tidpunkten för redovisning mot anslag i förhållande till tidpunkten för tillförsel av anslagsmedel hos andra myndigheter med räntekonton än Trafikverket, Försvarmakten och Försvarets materielverk. När det gäller icke räntebärande flöden uppstår den kassamässiga korrigeringen som skillnaden mellan redovisningen mot anslag eller inkomsttitlar och betalningen.

Jämförelse med föregående år

Den kassamässiga korrigeringen blev 14 343 miljoner kronor 2024, vilket kan jämföras med -10 383 miljoner kronor 2023. Det är en skillnad på 24 727 miljoner kronor. Skillnader mellan redovisning mot anslag och betalningar i räntebärande flöde hos Trafikverket, Försvarmakten och Försvarets materielverk påverkade skillnaden mellan åren med 14 969 miljoner kronor.

2.9 Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget

Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget består av premiepensionssystemet (premiepensionen) och fördelningssystemet (inkomstpensionen och tilläggspensionen). I den allmänna ålderspensionen ingår även garantipensionen för dem som saknar eller har låg inkomstgrundande pension. Utgifterna för garantipension belastar statens budget och redovisas inom utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom.

Premiepensionssystemet ingår inte under utgiftstaket

Premiepensionssystemet är ett helt fonderat pensionssystem. Hela kapitalet i premiepensionssystemet avsätts för specifika individers kommande pensioner. EU:s statistikorgan Eurostat har beslutat att pensionssystem av denna typ inte får räknas till den offentliga sektorn i nationalräkenskaperna. Det medför att utbetalningarna av premiepension inte ingår i utgifterna under utgiftstaket för staten.

Inkomst- och tilläggspension ingår under utgiftstaket, men inte i budgeten

Fördelningssystemet, som omfattar inkomstpensionen och tilläggspensionen, är ett autonomt system, vilket innebär att det ligger utanför statens budget. Utgifterna för inkomst- och tilläggspensionen omfattas dock av utgiftstaket för staten.

Pensionssystemets skulder och tillgångar balanseras per automatik

För att inkomstpensionssystemet ska vara finansiellt hållbart krävs att avgifterna som betalas in till systemet tillsammans med tillgångarna i den s.k. buffertfonden långsiktigt kan finansiera pensionsutbetalningarna så att inga varaktiga underskott uppstår. Balansen mellan tillgångar och skulder i systemet upprätthålls genom en automatisk balanseringsmekanism. Mekanismen aktiveras om tillgångarna i systemet är lägre än skulderna. År 2010 inleddes den första balanseringsperioden, som upphörde 2018.

Uppräkning av pensioner följer inkomstindex när balanseringsmekanismen är inaktiverad

Omräkningen av pensioner följer förändringen av inkomstindex när balanseringsmekanismen är inaktiverad. Inkomstindex ska mäta den genomsnittliga inkomstutvecklingen i Sverige.

När balanseringsmekanismen är aktiverad följer pensionerna förändringen av balansindex i stället för inkomstindex. Under en balanseringsperiod kommer balanseringsmekanismen först att sänka och därefter höja de årliga pensionsomräkningarna. När balansindex når inkomstindex upphör balanseringen. Det är regeringen som årligen fastställer balans- och inkomstindex enligt de regler som anges i socialförsäkringsbalken. Från och med 2017 tillämpas ett s.k. dämpat balanstal vid beräkningen av balansindex.

Det dämpade balanstalet innebär att en tredjedel av ett över- eller underskott påverkar indexeringen. Det har introducerats för att minska balanseringens påverkan på indexomräkningen enskilda år.

Uppräkning av pensioner följer balansindex när balanseringsmekanismen är aktiverad

När balanstalet är över 1 och systemet inte befinner sig i en balanseringsperiod påverkas inte indexeringen av balanstalets storlek. Det är när balanstalet faller under 1 för första gången som en balanseringsperiod inleds. Pensionerna räknas då om med balansindex så länge som balanseringsperioden pågår. Under balanseringsperioden kommer ett balanstal under 1 att bidra till lägre omräkningar medan ett balanstal över 1 bidrar till högre omräkningar än annars.

Balanseringsperioden som inleddes 2010 avslutades 2018

Den balanseringsperiod som inleddes 2010 avslutades 2018. Det innebär att inkomstpensionerna för 2018 förräntades med förändringen av genomsnittsinkomsten i Sverige, som mäts genom inkomstindex.

Den finansiella ställningen i pensionssystemet stärktes under balanseringsperioden genom att pensionerna sänktes vid tre tillfällen till följd av att balanstalet var under 1, samtidigt som inkomstökningarna var låga. Dessutom stärktes den finansiella ställningen bl.a. till följd av hög avkastning på AP-fonderna och ökad sysselsättning.

En balanseringsperiod avslutas när balansindex når samma nivå som inkomstindex. Då är pensionsnivåerna åter på samma nivå som om balanseringen inte hade skett.

De underskott som har uppstått har då hanterats genom att pensionerna har indexerats lägre än vad de hade gjort om balanseringen inte hade aktiverats, samtidigt som indexeringen under vissa år har varit högre för att successivt ta sig tillbaka till ursprungsnivån. Gapet mellan inkomst- och balansindex slöts 2018 och därmed upphörde balanseringsperioden. Det innebär att inkomstpensionerna indexeras med inkomstindex i stället för balansindex.

Inkomstindex för 2024 beräknades till 208,41. Det innebär en indexökning med 2,6 procent jämfört med 2023 års indextal 203,13. Beräkningen baseras på Konjunkturinstitutets prognos avseende inkomstutvecklingen för 2022 och 2023.

Den genomsnittliga inkomstutvecklingen mellan 2022 och 2023 beräknades till 2,6 procent. Därför räknas inkomstindex för 2024 upp med 2,6 procent jämfört med inkomstindex för 2023.

De utgående inkomst- och tilläggspensionerna räknas årligen om med förändringen i inkomstindex eller balansindex efter avdrag för förskottsrentan på 1,6 procent. Det betyder att dessa pensioner räknades upp med 1,0 procent 2024.

Utbetalning av inkomstpension och tilläggspension från AP-fonderna till pensionärerna

Den inkomstgrundade ålderspensionen (inkomstpensionen, tilläggspensionen och premiepensionen) finansieras genom en allmän pensionsavgift, en ålderspensionsavgift som ingår i arbetsgivaravgiften och egenavgiften, och en statlig ålderspensionsavgift. Den allmänna pensionsavgiften förs i sin helhet till AP-fonderna. Ålderspensionsavgiften däremot fördelas mellan AP-fonderna, premiepensionssystemet och statens budget. Pensionsmyndigheten fördelar de statliga ålderspensionsavgifterna mellan AP-fonderna och premiepensionssystemet. När inkomstpension och tilläggspension betalas ut till pensionärerna hämtas medlen från AP-fonderna.

Pensionsmyndigheten administrerar hela den allmänna pensionen

Inkomstpensionssystemet består av inkomstpension och tilläggspension. En ålderspensionär som är född 1937 eller tidigare får tilläggspension som bl.a. baseras på intjänade pensionspoäng i det tidigare ATP-systemet. En ålderspensionär som är född under åren 1938–1953 får såväl inkomstpension som tilläggspension. De som är födda 1954 och senare får enbart inkomstpension. Vid sidan av AP-fonderna sker en förmögenhetsuppbyggnad också inom premiepensionssystemet. Pensionsmyndigheten ansvarar för hela den allmänna ålderspensionen, vilket innebär att myndigheten även administrerar premiepensionssystemet.

AP-fondernas administration ingår i ålderspensionssystemets utgifter

AP-fondernas administrationskostnader ingår i utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget. De kan delas upp i tre typer av utgifter: rörelsens kostnader, provisionskostnader och prestationsbaserade avgifter. I rörelsens kostnader för Första–Fjärde AP-fonderna ingår samtliga förvaltningskostnader, exklusive courtage, arvoden till externa förvaltare och depåbanksarvoden. AP-fonderna redovisar provisionskostnader som en avdragspost under rörelsens intäkter. De prestationsbaserade avgifterna reducerar nettoresultatet för den tillgång som förvaltats.

Förvaltararvoden ingår inte i administrationskostnaderna i tabell 2.41. Det beror på att förvaltararvodena blir en del av köpesumman när AP-fonderna köper onoterade aktier och andelar om det är sannolikt att man kan få tillbaka förvaltningsarvodena före vinstdelning. I övriga fall redovisas förvaltararvoden som provisionskostnader.

Sjätte AP-fondens gemensamma kostnader och förvaltningskostnader redovisas under posten Rörelsens kostnader.

Pensionsutbetalningarna blev lägre än beräknat

Riksdagen beslutade i enlighet med beräkningen i budgetpropositionen för 2024 att utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget skulle uppgå till 372 929 miljoner kronor.

Tabell 2.41 Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget

Miljoner kronor

	Statens budget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall - statens budget Procent 2024	Utfall 2023
AP-fonderna, pensionsutgifter	369 714	363 694	-6 020	-1,6	358 210
Administrationsutgifter	3 215	2 888	-327	-10,2	2 650
varav					
– Pensionsmyndigheten m.fl. myndigheter		1 137			1 077
– AP-fonderna, rörelsens kostnader		1 254			1 195
– AP-fonderna, provisionskostnader		239			312
– AP-fonderna, prestationsbaserade avgifter		258			66
Summa	372 929	366 582	-6 347	-1,7	360 860

Utfallet uppgick till 366 582 miljoner kronor och blev därmed 6 347 miljoner kronor (1,7 procent) lägre än beräknat.

Pensionsutbetalningarna från AP-fonderna uppgick till 363 694 miljoner kronor, vilket är 6 020 miljoner kronor (1,6 procent) lägre än beräknat. Pensionsutbetalningarna består av inkomstpension med 232 978 miljoner kronor och tilläggspension med 130 713 miljoner kronor. Utöver dessa betalningar överfördes 3 miljoner kronor från AP-fonderna till EU:s tjänstepensionssystem för de tjänstemän inom EU som har begärt det. Denna överföring ingår i pensionsutbetalningarna från AP-fonderna.

Administrationskostnaderna för inkomstpensionen blev 2 888 miljoner kronor, vilket är 327 miljoner kronor lägre än beräknat. Pensionsmyndigheten, Skatteverket, Kronofogdemyndigheten och Statens servicecenter fick tillsammans 1 137 miljoner kronor i ersättning för administration från AP-fonderna (enligt Rättelse av regeringsbeslut om ersättning från Första–Fjärde AP-fonderna och premiepensionssystemet för administrationen av inkomstgrundad ålderspension 2024 den 1 februari 2024 [S2024/00199]).

Pensionerna räknades upp med 1,0 procent

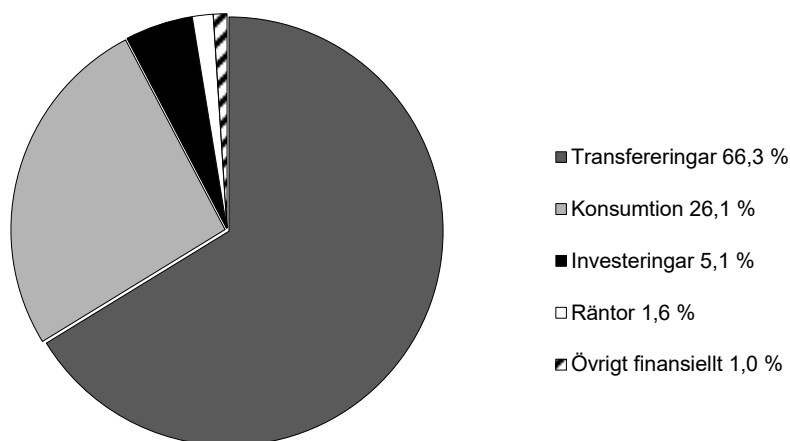
För 2024 har inkomst- och tilläggspensionen räknats upp med 1,0 procent. Jämfört med 2023 blev utfallet för Ålderspensionssystemet vid sidan av budgeten 5 722 miljoner kronor (1,6 procent) högre. Pensionsutbetalningarna från AP-fonderna ökade med 5 484 miljoner kronor (1,5 procent).

I december 2024 hade 2 282 330 pensionärer inkomstgrundad ålderspension, vilket är en ökning med 15 155 personer jämfört med december 2023.

2.10 Realekonomisk fördelning av anslagen i statens budget

Vid analys av, och information om, statens budgets storlek och påverkan på samhällsekonomin fördelas utgifterna på ett annat sätt än efter utgiftsområden och anslag. En sådan fördelning är den realekonomiska fördelningen, som baseras på nationalräkenskapernas definitioner. För att skapa jämförbarhet med andra länder upprättas nationalräkenskaperna enligt internationella principer och riktlinjer, som bl.a. EU har utarbetat. Den realekonomiska fördelningen av utgifterna som redovisas här är transfereringar, konsumtion, investeringar, räntor och finansiella transaktioner, se fördelningen i diagram 2.1.

Diagram 2.1 Procentuell fördelning av utgifter i statens budget 2024, realekonomiskt fördelade

Tabell 2.42 Realekonomisk fördelning av anslagen i statens budget 2024

Miljoner kronor

Realekonomisk art	Utfall 2024	Utfall 2023	Förändring 2023–2024	Procentuell förändring 2023–2024
Transfereringar	904 164	816 387	87 777	10,8
<i>varav till</i>				
Hushållssektorn	394 865	365 902	28 964	7,9
Kommunala sektorn	291 338	265 846	25 492	9,6
Företagssektorn	93 376	64 273	29 103	45,3
Ålderspensionssystemet	27 347	26 064	1 282	4,9
Statliga ideella organisationer	8 026	7 644	383	5,0
Internationell verksamhet	89 211	86 658	2 553	2,9
varav till EU-institutioner	41 187	43 585	-2 398	-5,5
Konsumtionsutgifter	355 520	322 164	33 356	10,4
<i>varav</i>				
Löner inklusive sociala avgifter	199 749	184 609	15 140	8,2
Omkostnader för konsumtion	112 425	97 935	14 490	14,8
Lokaler	28 778	25 677	3 101	12,1
Sociala naturaförmåner	14 568	13 943	626	4,5
Investeringsverksamhet	69 614	61 955	7 658	12,4
Räntor	21 367	31 613	-10 245	-32,4
<i>varav</i>				
Räntor på statsskulden	20 119	31 567	-11 447	-36,3

Realekonomisk art	Utfall 2024	Utfall 2023	Förändring 2023–2024	Procentuell förändring 2023–2024
Finansiella transaktioner	13 986	13 584	402	3,0
Summa utgiftsområden	1 364 651	1 245 704	118 948	9,5

Den realekonomiska fördelningen av anslagsutfall baseras på myndigheternas redovisning, men måste på övergripande nivå kompletteras med förenklingar och schabloner. Detta innebär att den realekonomiska fördelningen av ett visst anslag inte är exakt. Den fördelning som redovisas här innehåller därför en viss osäkerhet. Den realekonomiska fördelningen ger en kompletterande bild av hur anslagen i statens budget använts.

Transfereringar

Transfereringar är inkomstöverföringar, dvs. till stor del utbetalningar av bidrag från staten till t.ex. hushåll, företag eller kommuner utan att staten erhåller någon direkt motprestation. Som transfereringar räknas t.ex. sjukpenning och barnbidrag men även internationellt bistånd och Sveriges avgift till EU. Syftet med transfereringar är att omfördela inkomster mellan olika grupper i samhället, mellan olika regioner i landet eller till internationell verksamhet.

Transfereringarna uppgick till 904 164 miljoner kronor, vilket motsvarar 66,3 procent av utgifterna inom budgetens utgiftsområden 2024.

Hushållssektorn fick 43,7 procent av de totala transfereringarna. Transfereringarna till hushållssektorn uppgick till 394 865 miljoner kronor, vilket är en ökning med 28 964 miljoner kronor (7,9 procent) jämfört med 2023. De beloppsmässigt största ökningarna gäller bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd (7 185 miljoner kronor), garantipensioner (7 105 miljoner kronor), aktivitets- och sjukersättningar (4 738 miljoner kronor) samt kompensation till personer födda 1957 på grund av förändringar i pensionssystemet och skattelagstiftningen (3 179 miljoner kronor).

Transfereringarna till kommunsektorn uppgick till 291 338 miljoner kronor, vilket är en ökning med 25 492 miljoner kronor (9,6 procent) jämfört med 2023. De beloppsmässigt största ökningarna gäller kommunalekonomisk utjämning (15 992 miljoner kronor), bidrag för läkemedelsförmånerna (2 891 miljoner kronor) samt prestationsbundna insatser för att korta vårdköerna (1 978 miljoner kronor).

Företagssektorn fick 10,3 procent av de totala transfereringarna 2024. Transfereringarna till företagssektorn blev 93 376 miljoner kronor, vilket är 29 103 miljoner kronor (45,3 procent) högre jämfört med 2023. Det beror främst på ett kapitaltillskott till Riksbanken på 25 000 miljoner kronor för återställning av eget kapital. Dessutom ökade utgifterna för bl.a. gårdsstöd (2 438 miljoner kronor) samt omställnings- och kompetensstöd genom den offentliga omställningsorganisationen (1 834 miljoner kronor).

Av de totala transfereringarna 2024 gick 89 211 miljoner kronor (9,9 procent) till internationell verksamhet. Transfereringarna till internationell verksamhet ökade med 2 553 miljoner kronor (2,9 procent) jämfört med 2023. Det beror främst på ökade utgifter för biståndsverksamhet (2 355 miljoner kronor) samt Försvarsmaktens insatser internationellt (2 147 miljoner kronor). De ökade utgifterna motverkades delvis av att Sveriges avgift till EU minskade med 2 398 miljoner kronor.

Konsumtion

Statlig konsumtion är förbrukning av resurser som de statliga myndigheterna använder i verksamheten, t.ex. utgifter för löner, hyror, inköp av varor och tjänster, underhåll och reparationer. I begreppet konsumtion ingår även myndigheternas köp av varor och tjänster som produceras utanför staten och som levereras direkt till hushållen (sociala naturaförmåner). Det gäller t.ex. statens utgifter för köp av arbetsmarknadsutbildning och privat tandläkarvård. Utgifterna för konsumtion uppgick 2024 till 355 520 miljoner kronor, vilket motsvarar 26,1 procent av utgifterna inom budgetens utgiftsområden.

Av de totala utgifterna för konsumtion utgjorde löner inklusive sociala avgifter 56,2 procent. Löner inklusive sociala avgifter ökade med 15 140 miljoner kronor (8,2 procent) jämfört med 2023. Det beror bl.a. på ett ökat antal anställda vid Polismyndigheten, Försvarsmakten och Kriminalvården.

Den näst största posten för konsumtion är omkostnader för konsumtion. Till dessa räknas myndigheternas köp av varor och tjänster. Omkostnaderna för konsumtion uppgick till 112 425 miljoner kronor, vilket är en ökning med 14 490 miljoner kronor (14,8 procent) jämfört med 2023. De ökade utgifterna avser huvudsakligen anslagen 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* och 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap.

Investeringar

Investeringar är utgifter för att anskaffa infrastruktur, varaktiga materiella tillgångar såsom byggnader och maskiner, immateriella tillgångar som programvara, värdeföremål, finansiella tillgångar och lagerinvesteringar som ska användas i produktion. Utgifterna för investeringsverksamhet uppgick till 69 614 miljoner kronor vilket är en ökning med 7 658 miljoner kronor (12,4 procent) jämfört med 2023. Ökningen avser främst anslaget 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap.

Räntor

I den realekonomiska gruppen räntor ingår räntor på statsskulden och övriga räntor, t.ex. statens utgifter för studiemedelsräntor. Utfallet blev 21 367 miljoner kronor vilket är 10 245 miljoner kronor (32,4 procent) lägre jämfört med 2023. Det beror framför allt på lägre utfall för anslaget 1:1 *Räntor på statsskulden* inom utgiftsområde 26 Statsskuld räntor m.m. vilket främst förklaras av högre valutakursvinster.

3 Utfall per utgiftsområde

I detta avsnitt presenteras utfall per utgiftsområde. Här ges en samlad bild över hur regeringen har använt anslagen och övriga finansiella befogenheter som regeringen har inom respektive utgiftsområde.

Anslagen redovisas i tabeller som i första hand visar utfallet för de största anslagen inom respektive utgiftsområde. Tabellerna visar även anslag vars utfall avviker från statens ursprungliga budget med mer än 10 procent. Anslag som anvisats mindre än 100 miljoner kronor visas dock bara om utfallet avviker mer än 50 procent. Tabellerna visar också anslag där utfallet avviker från de totalt anvisade medlen (statens budget och ändringar i budgeten) med mer än 10 procent. Anslag som totalt anvisats mindre än 100 miljoner kronor visas endast då utfallet avviker mer än 50 procent.

För varje utgiftsområde kommenteras först skillnader mellan den ursprungligen beslutade budgeten och utfallet. Därefter jämförs även utfallet för 2024 med utfallet 2023. I de fall förklaringarna sammanfaller görs analysen samlad, under respektive utgiftsområde. En redovisning av samtliga anslag finns i bilaga 2 och en redovisning av samtliga ändringsbudgetar per anslag finns i bilaga 3.

Förutom anslagsutfallen redovisas, per utgiftsområde, hur regeringen har utnyttjat beställningsbemyndiganden samt bemyndiganden för statlig utlåning, garantier, inomstatliga lån och övriga kontokrediter. Av redovisningen framgår även hur bemyndiganden att lämna kapitaltillskott till bolag eller utvecklingsbanker har utnyttjats. Flertalet av bemyndigandena utgörs av årliga bemyndiganden som riksdagen lämnar i samband med besluten om statens budget och om ändringar i denna. I redovisningen hänvisas inte till riksdagsbeslutet i de fall ett bemyndigande har lämnats i samband med besluten om statens budget för 2024 eller i beslut om ändring i budgeten för detta år. Om däremot ett bemyndigande har lämnats före 2024 görs en hänvisning till aktuellt riksdagsbeslut. En redovisning av samtliga beställningsbemyndiganden finns i bilaga 4.

3.1 Utgiftsområde 1 Rikets styrelse

Utgiftsområdet omfattar Statschefen, Riksdagsförvaltningen, Riksdagens ombudsmän, Riksrevisionen, Sametinget och samepolitiken, Regeringskansliet m.m., Länsstyrelserna, Demokratipolitik och mänskliga rättigheter, Nationella minoriteter, Medier och Sieps samt insatser för att stärka delaktigheten i EU-arbetet.

Anslag

Tabell 3.1 UO 1 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2024	Ändringsbudget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall - statens budget Procent 2024	Utfall 2023
1:1	Kungliga hov- och slottsstaten	163	6	160	-2	-1,5	176
2:1	Riksdagens ledamöter och partier m.m.	1 068		1 082	14	1,3	1 058
2:2	Riksdagens förvaltningsanslag	1 037		1 053	16	1,5	979
2:3	Riksdagens fastighetsanslag	350	264	248	-102	-29,1	235

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2024	Ändringsbudget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall - statens budget Procent 2024	Utfall 2023
2:5	Riksrevisionen	369	1	385	16	4,4	375
4:1	Regeringskansliet m.m.	9 450	286	9 512	62	0,7	9 630
5:1	Länsstyrelserna m.m.	3 868		3 859	-8	-0,2	3 718
6:1	Allmänna val och demokrati	665	76	735	70	10,6	154
6:2	Justitiekanslern	87	76	139	53	60,7	86
6:3	Integritetsskyddsmyndigheten	181	4	180	-1	-0,6	161
8:1	Mediestöd	1 017	-7	870	-147	-14,4	999
8:2	Mediemyndigheten	82		74	-8	-9,8	48
	Övriga anslag	735		726	-9	-1,2	686
	Summa	19 070	706	19 024	-46	-0,2	18 304

Utfallet uppgick till 19 024 miljoner kronor, vilket är 46 miljoner kronor (0,2 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 706 miljoner kronor. Jämfört med 2023 blev utgifterna 721 miljoner kronor (3,9 procent) högre.

Lägre utgifter för Riksdagens fastighetsanslag än anvisat

Utfallet för anslaget 2:3 *Riksdagens fastighetsanslag* blev 248 miljoner kronor, vilket är 102 miljoner kronor (29,1 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 264 miljoner kronor för att förvärva fastigheten Havssvalget 5. Förvärvet genomfördes dock inte under 2024. Förvärvet av mark till en ny godsmottagning genomfördes inte heller på grund av förseningar i förberedelsearbetet, vilket påverkar jämförelsen med budget.

Något högre utgifter än anvisat för Regeringskansliet m.m.

Utfallet för anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* blev 9 512 miljoner kronor, vilket är 62 miljoner kronor (0,7 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 286 miljoner kronor, dels för att genomföra nödvändiga säkerhetsinsatser inom utrikesförvaltningen och Regeringskansliet, dels för att kompensera för ökade utgifter till följd av den försvagade svenska kronkursen.

Högre utgifter för att genomföra val

Utfallet för anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati* blev 735 miljoner kronor, vilket är 70 miljoner kronor (10,6 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 76 miljoner kronor, i huvudsak för att kostnaderna för utveckling av it-systemet för valadministrationen ökat på grund av ökade säkerhetskrav.

Högre utgifter för Justitiekanslern än anvisat och föregående år

Utfallet för anslaget 6:2 *Justitiekanslern* blev 139 miljoner kronor, vilket är 53 miljoner kronor (60,7 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 76 miljoner kronor främst med anledning av ökade kostnader i samband med pågående tvist som grundar sig i Sveriges bilaterala investerings-skyddsavtal med Kina (I2021/00036). Jämfört med föregående år blev utfallet 53 miljoner kronor (61,8 procent) högre. Under året har Justitiekanslern fortsatt företräda Sverige i tvisten där ett bolag menar att Sverige överträtt investerings-skyddsavtalet genom att vissa villkor ställts upp vid auktion av frekvenser i 5G-nätet.

Nytt mediestöd ledde till lägre utgifter än anvisat och föregående år

Utfallet för anslaget 8:1 *Mediestöd* blev 870 miljoner kronor, vilket är 147 miljoner kronor (14,4 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med föregående år blev utfallet 128 miljoner kronor (12,8 procent) lägre. Det beror på att ett nytt mediestöd infördes den 1 januari 2024, då en ny lag (2023:664) om mediestöd och en ny förordning (2023:740) om mediestöd trädde i kraft. Det ändrade förutsättningarna för hur stödet lämnas. Mediestödsnämnden har beslutat och fördelat ut fullt stöd till alla sökanden som uppfyllt förutsättningarna för att motta stöd.

Högre utgifter på grund av val till Europaparlamentet 2024

Jämfört med föregående år blev utfallet för anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati* 581 miljoner kronor (376,3 procent) högre. Det beror i huvudsak på högre utgifter i samband med 2024 års val till Europaparlamentet. Utgifterna består bl.a. av statsbidrag som betalats ut enligt förordningen (2023:883) om statsbidrag för kommunernas medverkan vid 2024 års val till Europaparlamentet. Dessutom har Valmyndigheten haft högre utgifter för valadministration samt förberedelser och genomförande av valet.

Sammanslagning av myndigheter ledde till högre utfall inom utgiftsområdet

Utfallet för anslaget 8:2 *Mediemyndigheten* blev 74 miljoner kronor, vilket är 25 miljoner kronor (52,3 procent) högre jämfört med föregående år. Skillnaden förklaras av att Statens medieråd, som tidigare låg under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid, inordnades i Myndigheten för press, radio och tv. Det ledde till ökade utgifter för framför allt fler anställda, lokalyrkor och annan drift. I samband med sammanläggningen den 1 januari 2024 bytte myndigheten namn till Mediemyndigheten.

Beställningsbemyndigande

Tabell 3.2 UO 1 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2024-12-31
6:5	Stöd till politiska partier	169	126
8:1	Mediestöd	991	875
Summa		1 160	1 000

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 1 160 miljoner kronor. Utestående åtaganden uppgick till 1 000 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 160 miljoner kronor.

Låneramar

Tabell 3.3 UO 1 Låneramar

Miljoner kronor

Låneramar	Låneram	Lån 2024-12-31
Riksdagsförvaltningen, lån för investeringar som används i verksamheten	140	107
Riksdagsförvaltningen, lån för investeringar i fastigheter och tekniska anläggningar	2 200	1 868

Riksrevisionens anläggningstillgångar som används i verksamheten	25	19
Summa	2 365	1 994

Riksdagen har beslutat om låneramar på 2 340 miljoner kronor för Riksdagsförvaltningen och 25 miljoner kronor för Riksrevisionen. Utestående lån vid utgången av 2024 var 1 994 miljoner kronor.

Riksrevisionens iakttagelser – årlig revision

Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Länsstyrelsen i Västra Götalands län har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2024. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Länsstyrelsen för Västra Götalands län har sedan flera år ackumulerat ett överskott om 48 636 tusen kronor i avgiftsområdet Resurssamordning. Den resurssamordning som myndigheten tar ut avgifter för, bedrivs med stöd av 4 § avgiftsförordningen (1992:191). Det ekonomiska målet för avgifterna är upp till full kostnadstäckning. Sådana avgifter ska enligt 15 § anslagsförordningen (2011:223) redovisas mot anslag, vilket myndigheten inte har gjort. Det innebär att utgifter på anslag är för högt redovisade.

3.2 Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning

Utgiftsområdet omfattar utgifter för allmän offentlig förvaltning, inklusive finansförvaltning och finansiell tillsyn m.m., utgifter för de statliga tjänstepensionerna, statistik och fastighetsförvaltning.

Anslag

Tabell 3.4 UO 2 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2024	Ändrings -budget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Procent 2024	Utfall 2023
1:2	Kammarkollegiet	165	2	123	-41	-25,1	128
1:5	Statliga tjänstepensioner m.m.	16 712		16 571	-141	-0,8	15 134
1:8	Ekonomistyrningsverket	210	9	221	11	5,1	207
1:9	Statistiska centralbyrån	624		635	11	1,8	608
1:10	Bidragsfastigheter	365		365	0	0,0	290
1:11	Finansinspektionen	808		824	16	2,0	805
1:12	Riksgäldskontoret	378		382	4	1,0	356
1:14	Vissa garanti- och medlemsavgifter	110	97	235	124	112,4	73
1:15	Statens servicecenter	945	5	905	-40	-4,2	915
1:18	Utbetalningsmyndigheten	162	-1	163	1	0,9	
	Övriga anslag	401		399	-2	-0,5	402
	Summa	20 881	112	20 824	-57	-0,3	18 919

Utfallet uppgick till 20 824 miljoner kronor, vilket är 57 miljoner kronor (0,3 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare

112 miljoner kronor. Jämfört med 2023 blev utgifterna 1 905 miljoner kronor (10,1 procent) högre.

Lägre utgifter för den offentliga omställningsorganisationen vid Kammarkollegiet

Utfallet för anslaget 1:2 *Kammarkollegiet* blev 123 miljoner kronor, vilket är 41 miljoner kronor (25,1 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 2 miljoner kronor för att inrätta en effektivitetsdelegation för hälso- och sjukvården som ska stödja regionernas arbete. Kammarkollegiet har under året förberett inrättandet av den nya effektivitetsdelegationen.

Det lägre utfallet förklaras dock framför allt av att utgifterna för hanteringen av den offentliga omställningsorganisationen blev lägre än anvisat. Det beror på att antalet inkomna ansökningar avseende omställnings- och kompetensstöd blev lägre än beräknat. Utgifterna för stödet finns under anslaget 1:15 *Omställnings- och kompetensstöd genom den offentliga omställningsorganisationen* inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv.

Högre utgifter för vissa garanti- och medlemsavgifter än anvisat och 2023

Utfallet för anslaget 1:14 *Vissa garanti- och medlemsavgifter* blev 235 miljoner kronor, vilket är 124 miljoner kronor (112,4 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 97 miljoner kronor för att Sverige ska kunna betala böter till EU till följd av försenat genomförande av ändringsdirektivet till EU:s vapendirektiv. Jämfört med föregående år blev utfallet 161 miljoner kronor (220,2 procent) högre.

EU antog ändringsdirektivet i maj 2017 och ändringarna skulle i huvudsak varit införda i medlemsstaternas nationella lagstiftning i september 2018. Den Europeiska kommissionen stämde därför Sverige i maj 2022 när Sverige ännu inte genomfört ändringsdirektivet. I november 2023 fattade den Europeiska unionens domstol beslut om att Sverige ska betala ett standardbelopp motsvarande 97 miljoner kronor på grund av förseningen. Ändringsdirektivet till EU:s vapendirektiv infördes i den svenska vapenlagen i juli 2023.

Anslaget 1:14 *Vissa garanti- och medlemsavgifter* har flera anslagsposter. Utfallet för anslagsposten 2 *Garantier till Europeiska investeringsbankens garantifond och till EU för SURE* uppgick till 135 miljoner kronor, vilket är 11 miljoner kronor högre än tilldelade medel för anslagsposten. Den 5 december 2024 medgav regeringen att anslagsposten fick överskridas med 19,5 miljoner kronor (Fi2024/02323). Anslagsposten har använts för betalningar till Europeiska investeringsbankens garantifond för infrianden av garantier till följd av spridningen av covid-19. Hela anslagskrediten på 11 miljoner kronor utnyttjades och därutöver utnyttjades det medgivna överskridandet med 17 miljoner kronor.

Statliga tjänstepensioner högre än föregående år

Utfallet för anslaget 1:5 *Statliga tjänstepensioner m.m.* blev 16 571 miljoner kronor, vilket är 1 436 miljoner kronor (9,5 procent) högre jämfört med föregående år. Det beror i huvudsak på att ersättningsnivåerna höjdes då nästan alla förmåner indexerades med prisbasbeloppets förändring. Prisbasbeloppet höjdes med 4 800 kronor (9,1 procent) till 57 300 kronor den 1 januari 2024.

Högre utgifter för underhåll av bidragsfastigheter än 2023

Utfallet för anslaget 1:10 *Bidragsfastigheter* blev 365 miljoner kronor, vilket är 75 miljoner kronor (25,9 procent) högre jämfört med föregående år. Det beror på ökade utgifter för underhållsåtgärder av bidragsfastigheter som bl.a. består av de kungliga slotten, slottsparker, fästningar, ruiner och kloster. Den fortsatta restaureringen av fasaderna på Stockholms slott utgör ett av de största underhållsprojekten.

Ny myndighet mot felaktiga utbetalningar under 2024

Utfallet för det nya anslaget 1:18 *Utbetalningsmyndigheten* blev 163 miljoner kronor. Den 1 januari 2024 inrättades Utbetalningsmyndigheten som har i uppgift att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen.

Beställningsbemyndigande

Tabell 3.5 UO 2 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2024-12-31
1:10	Bidragsfastigheter	100	50
Summa		100	50
1:16 (2022)	Finansmarknadsforskning		32
Totalt			81

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om ett beställningsbemyndigande på 100 miljoner kronor. Utestående åtaganden uppgick till 50 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 50 miljoner kronor.

Inom utgiftsområdet finns också ett äldre beställningsbemyndigande. Det utestående åtagandet uppgår till 32 miljoner kronor. Ett äldre beställningsbemyndigande är ett bemyndigande där ramen har upphört men där det fortfarande finns utestående åtaganden.

Utlåning

Tabell 3.6 UO 2 Utlåning

Miljoner kronor

Utlåning	Låneram	Lån 2024-12-31
Riksbanken ¹		5 164
Summa		5 164

¹ Lån till Riksbanken ges med stöd av 6 kap. 4 § lagen om (2022:1568) om Sveriges Riksbank.

I Riksgäldskontorets nettoutlåning redovisas lånen till Riksbanken kassamässigt och uppgår till 5 164 miljoner kronor. I ovanstående tabell redovisas lånen valuta-omvärderade till bokslutskurs. Lånen används för att finansiera Sveriges åtaganden gentemot Internationella valutafonden (IMF).

Garantier

Tabell 3.7 UO 2 Garantier

Miljoner kronor

Garantier	Garantiram	Utestående åtaganden 2024-12-31	Utestående åtaganden utländsk valuta	Utfärdade garantier inklusive bundna utfästelser
Insättningsgarantin ¹	Obegränsad	2 374 813	2 374 813	2 374 813
Garanti till insättare i utländska institut filialer i Sverige ²	Obegränsad			
Investerarskyddet ³	Obegränsad			
Garantikapital i Europeiska investeringsbanken (EIB) ⁴	EUR 7 825	89 887	EUR 7 825	89 887
Garantikapital i Nordiska investeringsbanken (NIB) ⁵	EUR 2 600	29 868	EUR 2 600	29 868
Garantikapital i Europeiska utvecklingsbanken (EBRD) ⁶	EUR 542	6 221	EUR 542	6 221
Garantikapital i Europarådets utvecklingsbank (CEB) ⁶	EUR 124	1 421	EUR 124	1 421
Pensionsgaranti (inkl. efterborgen) Akademiska Hus ⁷	Obegränsad	46	46	46
Stabilitetsfonden garantiram	750 000			
Resolutionsreserven garantiram	200 000			
Garantikapital Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar (AIIB) ⁸	USD 504	5 543	USD 504	5 543
Garanti till Europeiska unionen för SURE ⁹	EUR 849	9 587	EUR 835	9 587
Garanti till EIB:s garantifond för stöd till i första hand företag i ekonomiska svårigheter orsakade av utbrottet av covid-19 ⁹	EUR 863	5 231	EUR 455	5 231
Garanti till Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken (IBRD) ¹⁰	EUR 45	513	EUR 45	513
Garanti till Europeiska unionen för makrofinansierat stöd till Ukraina ¹¹	EUR 137	1 569	EUR 137	1 569
Summa		2 524 700		2 524 700

¹ Lagen (1995:1571) om insättningsgaranti (15 §). Åtagandet för insättningsgarantin avser 31 december 2024.

² Lag (2008:812) om statliga garantier till insättare i utländska instituts filialer i Sverige.

³ Lagen (1999:158) om investerarskydd (31 §).

⁴ Prop. 2018/19:46, bet. 2018/19:FiU33, rskr. 2018/19:148.

⁵ Prop. 2019/20:1, bet. 2019/20:FiU2, rskr. 2019/20:129–130.

⁶ Prop. 2010/11:1, bet. 2010/11:FiU2, rskr. 2010/11:139.

⁷ I samband med bolagisering av statliga affärsverk beslutade riksdagen om statliga borgen för överlätna pensionsåtaganden (prop. 1991/92:150, bet. 1991/92:FiU30, rskr. 1991/92:350). Utfallet avser pensionsskulden per 31 december 2024.

⁸ Prop. 2015/16:99, bet. 2015/16:FiU21, rskr. 2015/16:311.

⁹ Prop. 2019/20:181, bet. 2019/20:FiU61, rskr. 2019/20:351–353.

¹⁰ Prop. 2021/22:152, bet. 2021/22:FiU45, rskr. 2021/22:190.

¹¹ Prop. 2022/23:2, bet. 2022/23:FiU11, rskr. 2022/23:52-59.

Låneramar för samhällsinvesteringar

Tabell 3.8 UO 2 Låneramar för samhällsinvesteringar

Miljoner kronor

Låneram för samhällsinvesteringar	Låneram	Lån 2024-12-31
Statens fastighetsverks investeringar i fastigheter	15 200	12 089
Fortifikationsverkets investeringar i mark, anläggningar och lokaler	42 300	32 178
Summa	57 500	44 267

Riksdagen har beslutat om låneramar på 57 500 miljoner kronor inom utgiftsområdet. Utestående lån vid utgången av 2024 var 44 267 miljoner kronor.

Övriga kontokrediter

Tabell 3.9 UO 2 Övriga kontokrediter

Miljoner kronor

Övriga kontokrediter	Kredit	Utnyttjad kredit 2024-12-31
Kammarkollegiets behov av likviditet för inrättande av nya myndigheter	250	0
Statens tjänstepensionsverk behov av likviditet i pensionshanteringen	100	39
Kammarkollegiets behov av likviditet i det statliga försäkringssystemet	100	0
Resolutionsreserven	100 000	0
Stabilitetsfonden	50 000	0
Summa	150 450	39

Riksdagen har beviljat krediter inom utgiftsområdet, bl.a. för insättningsgarantin och investerarskyddet.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2024:8 Statens tillsyn för att motverka penningtvätt – bristande omfattning och effektivitet

Riksrevisionen har granskat statens penningtvättstillsyn.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om statens tillsyn för att motverka penningtvätt (skr. 2024/25:52) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2024/25:FiU16, rskr. 2024/25:156).

RiR 2024:20 Distansarbete vid statliga myndigheter

Riksrevisionen har granskat om statens hantering av möjligheten för anställda att arbeta på distans bidrar till att myndigheternas verksamhet bedrivs effektivt.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om distansarbete vid statliga myndigheter (skr 2024/25:95) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

RiR 2024:25 Regeringens tillämpning av det finanspolitiska ramverket 2024

Riksrevisionen har granskat regeringens tillämpning av det finanspolitiska ramverket under 2024 och rapporten innehåller rekommendationer till regeringen om hur myndigheten bedömer att tillämpningen kan bli mer tydlig och transparent.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om tillämpningen av det finanspolitiska ramverket 2024 (skr. 2024/25:120) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

3.3 Utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution

Utgiftsområdet omfattar huvuduppgifterna att besluta och ta in skatter, tullar och avgifter. Förutom dessa verksamheter ingår även verksamhet för bl.a. folkbokföring och brottsbekämpning. Skatteverket, Tullverket och Kronofogdemyndigheten är förvaltningsmyndigheter inom respektive område.

Anslag

Tabell 3.10 UO 3 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2024	Ändringsbudget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall - statens budget Procent 2024	Utfall 2023
1:1	Skatteverket	8 587	84	8 645	58	0,7	8 597
1:2	Tullverket	2 875	3	2 916	41	1,4	2 640
1:3	Kronofogdemyndigheten	2 193	30	2 183	-9	-0,4	2 202
1:4	Kompensation förhöjt grundavdrag födda 1957	3 200	340	3 179	-21	-0,6	
	Summa	16 854	457	16 924	69	0,4	13 438

Utfallet uppgick till 16 924 miljoner kronor, vilket är 69 miljoner kronor (0,4 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 457 miljoner kronor. Jämfört med 2023 blev utgifterna 3 485 miljoner kronor (25,9 procent) högre.

Något högre utfall för Skatteverket än anvisat

Utfallet för anslaget 1:1 *Skatteverket* blev 8 645 miljoner kronor, vilket är 58 miljoner kronor (0,7 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 84 miljoner kronor, främst för att förstärka arbetet med att motverka den kriminella ekonomin. Dessutom fick Skatteverket mer medel för att hantera ett ökat inflöde av anmälningar om flytt till Sverige till följd av lagändringar som gäller personer som har beviljats uppehållstillstånd i Sverige med tillfälligt skydd och för att hantera ärenden om mervärdesskatt vid viss import av varor, som tidigare handlagts av Tullverket.

Färre anställda vid Kronofogdemyndigheten

Utfallet för anslaget 1:3 *Kronofogdemyndigheten* blev 2 183 miljoner kronor, vilket är 9 miljoner kronor (0,4 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 30 miljoner kronor för att kunna

genomföra åtgärder som t.ex. distansutmätning för att försvåra för den organiserade brottsligheten.

Antalet årsarbetskrafter minskade vid Kronofogdemyndigheten med 81 (4,0 procent) jämfört med föregående år. Vid slutet av 2024 uppgick antalet årsarbetskrafter till 1 950.

Kompensation för personer födda 1957

Utfallet för anslaget 1:4 *Kompensation förbjudit grundavdrag födda 1957* blev 3 179 miljoner kronor, vilket är 21 miljoner kronor (0,6 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 340 miljoner kronor för att antalet personer som kan ha rätt till kompensation förväntades bli fler än beräknat. Vid årets slut gjorde Skatteverket ett slutskatteuttag som visade att de extra tilldelade medlen inte behövdes.

Anslaget infördes i statens budget 2024 och har använts för att kompensera personer födda 1957 för utebliven skattesänkning med anledning av höjd åldersgräns för att ta del av det förhöjda grundavdraget i pensionssystemet. Kompensationen har tillgodoräknats på personernas skattekonto i samband med beslut om slutlig skatt.

Högre utgifter för Tullverket än 2023

Utfallet för anslaget 1:2 *Tullverket* blev 2 916 miljoner kronor, vilket är 276 miljoner kronor (10,5 procent) högre jämfört med föregående år som beror på det resurstillskott och de utökade befogenheterna som myndigheten fått. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 15 miljoner kronor bl.a. för att uppfylla behovet av utrustning, t.ex. beväpna fler tjänstemän inom kontrollverksamheten i vissa situationer. Tullverket har fr.o.m. den 1 november försett uniformerad personal i yttre tjänst med tjänstepistol som en del av sin skyddsutrustning och antalet årsarbetskrafter ökade med 76 (3,3 procent) jämfört med föregående år. Vid slutet av 2024 uppgick antalet årsarbetskrafter till 2 360.

Riksdagen minskade anslaget med 12 miljoner kronor till följd av att Skatteverket i stället hanterar ärenden om mervärdesskatt vid viss import av varor.

Riksrevisionens iakttagelser – årlig revision

Skatteverket

Skatteverket har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2024. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Skatteverket redovisar felaktiga belopp i not 12 i avsnittet Lämnade bidrag till företag och enskilda personer. Beloppen är felaktiga för både 2024 och 2023. Det är inte förenligt med 2 kap. 5 och 6 §§ förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

3.4 Utgiftsområde 4 Rättsväsendet

Utgiftsområdet omfattar i huvudsak utgifter för kriminalpolitiskt inriktad verksamhet. Utgiftsområdet innefattar myndigheter inom polisen och åklagarväsendet, Sveriges Domstolar samt Kriminalvården. Dessutom ingår bl.a. Rättsmedicinalverket, Brottsförebyggande rådet och Brottsoffermyndigheten.

Anslag

Tabell 3.11 UO 4 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2024	Ändrings-budget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall - statens budget Procent 2024	Utfall 2023
1:1	Polismyndigheten	40 765	400	41 381	616	1,5	37 427
1:2	Säkerhetspolisen	2 450		2 400	-50	-2,0	2 113
1:3	Åklagarmyndigheten	2 634	-1	2 588	-46	-1,7	2 263
1:4	Ekobrottsmyndigheten	1 079		1 062	-17	-1,5	942
1:5	Sveriges Domstolar	7 559	400	7 708	149	2,0	7 364
1:6	Kriminalvården	16 145	1 655	17 571	1 426	8,8	14 550
1:7	Brottsförebyggande rådet	257	-8	251	-5	-2,1	225
1:8	Rättsmedicinalverket	606		614	8	1,4	589
1:10	Ersättning för skador på grund av brott	222		195	-27	-12,3	151
1:11	Rättsliga biträden m.m.	3 667	299	4 011	344	9,4	3 765
1:17	Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering	310		176	-134	-43,1	90
	Övriga anslag	335	2	340	5	1,5	295
	Summa	76 028	2 747	78 298	2 270	3,0	69 772

Utfallet uppgick till 78 298 miljoner kronor, vilket är 2 270 miljoner kronor (3,0 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 2 747 miljoner kronor. Jämfört med 2023 blev utgifterna 8 526 miljoner kronor (12,2 procent) högre.

Polismyndighetens utgifter blev högre än anvisat och föregående år

Utfallet för anslaget 1:1 *Polismyndigheten* blev 41 381 miljoner kronor, vilket är 616 miljoner kronor (1,5 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 400 miljoner kronor för att säkerställa Polismyndighetens fortsatta tillväxt. Jämfört med föregående år blev utfallet 3 955 miljoner kronor (10,6 procent) högre. Det var framför allt personalkostnaderna som ökade. En särskild satsning för att höja polislönerna för att stärka polisyrkets attraktivitet uppgick till 409 miljoner kronor.

Antalet årsarbetskrafter vid Polismyndigheten ökade med 2 770 (8,0 procent) jämfört med föregående år. Av ökningen var 1 069 (4,9 procent) poliser och 1 701 (13,2 procent) civilanställda. Vid slutet av 2024 uppgick antalet årsarbetskrafter till 37 374, varav 61,1 procent poliser och 38,9 procent civilanställda.

Totalt påbörjade 1 555 personer grundutbildningen till polis, vilket är en minskning med 22 personer (1,4 procent) jämfört med 2023. Vidare finns en funktionsinriktad polisutbildning som är ett komplement till den ordinarie grundutbildningen. Den riktar sig till personer som redan har en högskoleexamen och kompletterar den med polisiär kompetens. Totalt påbörjade 140 personer funktionsinriktad polisutbildning, vilket är en minskning med 122 personer (46,6 procent) jämfört med 2023.

Högre utgifter för Sveriges Domstolar jämfört med budget

Utfallet för anslaget 1:5 *Sveriges Domstolar* blev 7 708 miljoner kronor, vilket är 149 miljoner kronor (2,0 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 400 miljoner kronor, framför allt för ökade utgifter för fler anställda och högre säkerhet. Antalet årsarbetskrafter ökade med 90 (1,4 procent) jämfört med föregående år. Vid slutet av 2024 uppgick antalet årsarbetskrafter till 6 413.

Högre utgifter för Kriminalvården än anvisat och föregående år

Utfallet för anslaget 1:6 *Kriminalvården* blev 17 571 miljoner kronor, vilket är 1 426 miljoner kronor (8,8 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 1 655 miljoner kronor för att hantera den ansträngda beläggningssituationen och Kriminalvårdens stora rekryteringsbehov. Jämfört med föregående år blev utfallet 3 022 miljoner kronor (20,8 procent) högre. Det beror främst på fler anställda och högre hyreskostnader. Antalet årsarbetskrafter vid Kriminalvården uppgick vid slutet av 2024 till 15 931, vilket är en ökning med 1 844 (13,1 procent) jämfört med föregående år.

Kriminalvårdens platskapacitet i häkten och anstalter utökades under året. Under 2024 fanns i genomsnitt 3 335 häktesplatser, vilket är en ökning med 459 platser. Belägningsgraden i häkte var i genomsnitt 97 procent, vilket är 2 procentenheter lägre än 2023. Motsvarande siffror på landets anstalter var 6 716 platser, vilket är 934 platser fler än föregående år. Belägningsgraden i anstalt var i genomsnitt 98 procent, vilket är på samma nivå som 2023.

Utfallet för rättsliga biträden blev högre än anvisat och föregående år

Utfallet för anslaget 1:11 *Rättsliga biträden m.m.* blev 4 011 miljoner kronor, vilket är 344 miljoner kronor (9,4 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 299 miljoner kronor för att täcka ökade utgifter för rättsliga biträden. Jämfört med föregående år blev utfallet 247 miljoner kronor (6,6 procent) högre. Det högre utfallet förklaras av en ökning av antalet förordnanden och av timkostnadsnormen samt att biträdenas genomsnittliga nedlagda tid per ärende ökade.

Lägre utgifter för EU-finansierade insatser än budgeterat

Utfallet för anslaget 1:17 *Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering* blev 176 miljoner kronor, vilket är 134 miljoner kronor (43,1 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror på att flera projekt inte har förbrukat medel i den takt som var beräknat på grund av förseningar vad gäller legala förutsättningar på EU-nivå för utveckling och driftsättning av it-system samt tidskrävande upphandlingsprocesser inom vissa projekt.

Högre brottsskadeersättning per ärende ledde till högre utfall än 2023

Utfallet för anslaget 1:10 *Ersättning för skador på grund av brott* blev 195 miljoner kronor, vilket är 43 miljoner kronor (28,5 procent) högre jämfört med föregående år. Det beror i huvudsak på höjda ersättningsnivåer, efter lagändring i skadeståndslagen som trädde i kraft den 1 juli 2022, som fick fullt genomslag i brottsskadehandläggningen under året. Den genomsnittliga ersättningen per bifallsärende uppgick till 39 590 kronor, vilket är 31,8 procent högre än föregående år. Det var främst kränkningersättning som blev högre. Brottsskadelagen (2014:322) reglerar rätten till kränkningersättning. Även brottsskadeersättning för personskador och för sakskador

regleras i lagen. Antalet avgjorda ärenden om brottsskadeersättning ökade med 5,9 procent till 12 616 under året.

Högre utgifter för EU-finansierade insatser än 2023

Jämfört med föregående år blev utfallet för anslaget 1:17 *Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering* 86 miljoner kronor (96,1 procent) högre. Det beror på att projekten kommit i gång i större utsträckning än föregående år och att den Europeiska kommissionen genomförde en s.k. halvtidsöversyn för programperioden 2021–2027 med krav på att viss andel av budgeten skulle förbrukas.

Beställningsbemyndigande

Tabell 3.12 UO 4 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2024-12-31
1:17	Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering	596	477
Summa		596	477

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 596 miljoner kronor. Polismyndigheten utsågs 2015 till nationellt ansvarig för EU:s fond för inre säkerhet. Gjorda åtaganden medför framtida utgifter för 477 miljoner kronor.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2024:1 Statens skydd av hotade personer – brister i omfattning och effektivitet

Riksrevisionen har granskat om staten arbetar effektivt för att skydda hotade personer.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om statens skydd av hotade personer (skr. 2023/24:157) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2024/25:JuU4, rskr. 2024/25:36).

RiR 2024:9 Otillräckliga insatser när barn misstänks för grova brott

Riksrevisionen har granskat statens insatser för barn som misstänks för grova brott.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om statens insatser för barn som misstänks för grova brott (skr. 2024/25:54) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas för att bryta barns och ungas kriminella beteende. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2024/25:JuU24, rskr. 2024/25:167).

RiR 2024:13 Verktyg för förändring – Kriminalvårdens behandlingsverksamhet

Riksrevisionen har granskat om Kriminalvården bedriver sin behandlingsverksamhet på ett effektivt sätt.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om Kriminalvårdens behandlingsverksamhet (skr. 2024/25:29) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet 2024/25:JuU19, rskr. 2024/25).

RiR 2024:24 Säkerhetspolisens verksamhet

Riksrevisionen har granskat Säkerhetspolisens säkerhetsunderrättelseverksamhet och arbete med säkerhetsskydd samt styrningen av myndigheten.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om Säkerhetspolisens verksamhet (skr. 2024/25:151) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

3.5 Utgiftsområde 5 Internationell samverkan

Utgiftsområdet omfattar frågor som gäller Sveriges förhållande till och överenskommelser med andra stater och internationella organisationer.

Anslag

Tabell 3.13 UO 5 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2024	Ändrings-budget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall - statens budget Procent 2024	Utfall 2023
1:1	Avgifter till internationella organisationer	1 474	156	1 595	122	8,2	1 472
1:2	Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	183		140	-43	-23,6	149
1:5	Inspektionen för strategiska produkter	144		124	-20	-13,9	87
	Övriga anslag	473		462	-11	-2,3	470
	Summa	2 274	156	2 321	47	2,1	2 179

Utfallet uppgick till 2 321 miljoner kronor, vilket är 47 miljoner kronor (2,1 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2023 blev utfallet 142 miljoner kronor (6,5 procent) högre.

Avgifterna till FN:s fredsbevarande operationer högre än väntat

Anslaget 1:1 *Avgifter till internationella organisationer* får användas för avgifter avseende Sveriges medlemskap i internationella organisationer, främst FN, Europarådet, Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa, Nordiska ministerrådet, OECD och fr.o.m. 2024, den Nordatlantiska fördragsorganisationen (Nato). Skillnader i utfall på anslaget jämfört med anvisade medel beror främst på valutakursförändringar, eftersom bl.a. FN:s budget sätts i amerikanska dollar. Därutöver påverkas avgifterna för

FN:s fredsbevarande operationer av situationen i omvärlden, som kan innebära nya eller utvidgade respektive neddragna fredsbevarande insatser. Skillnader mellan åren för dessa avgifter beror dels på valutakursfluktuationer, dels på att budgeten för FN:s fredsbevarande operationer är konstruerad som en treårig skalcykel, där medlemsländerna betalar relativt sett mest år ett, mindre år två och minst år tre.

Utfallet för anslaget 1:1 *Avgifter till internationella organisationer* uppgick till 1 595 miljoner kronor, vilket är 123 miljoner kronor högre än anvisat i den ursprungliga budgeten. Orsaken är främst högre utgifter för FN:s fredsbevarande operationer, högre avgifter för Sveriges medlemskap i flera internationella organisationer samt ökade utgifter med anledning av den försvagade svenska kronkursen. Av detta skäl ökade riksdagen i ändringsbudget anslaget med 156 miljoner kronor.

Jämfört med 2023 har utgifterna för anslaget ökat med 123 miljoner kronor (8,3 procent). Orsaken är främst att Sverige den 7:e mars 2024 blev medlem i Nato. Avgiften till Nato för den civila budgeten blev 173 miljoner kronor.

Beställningsbemyndigande

Tabell 3.14 UO 5 Beställningsbemyndigande

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2024-12-31
1:2	Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	44	16
1:11	Samarbete inom Östersjöregionen	161	119
Summa		205	135

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 205 miljoner kronor. Utestående åtaganden uppgick till 135 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 70 miljoner kronor.

3.6 Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap

Utgiftsområdet omfattar utgifter för försvar, samhällets krisberedskap, strålsäkerhet och elsäkerhet.

Anslag

Tabell 3.15 UO 6 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2024	Ändringsbudget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall - statens budget Procent 2024	Utfall 2023
1:1	Förbandsverksamhet och beredskap	60 650	2 339	59 503	-1 147	-1,9	51 238
1:2	Försvarsmaktens insatser internationellt	1 742	2 515	3 221	1 479	84,9	1 434
1:3	Anskaffning av materiel och anläggningar	48 627	1 542	50 165	1 538	3,2	30 298
1:6	Totalförsvarets plikt- och prövningsverk	374		379	5	1,2	359
1:7	Officersutbildning m.m.	305		315	11	3,6	274

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2024	Ändrings- budget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall - statens budget Procent 2024	Utfall 2023
1:8	Försvarets radioanstalt	2 258		2 290	32	1,4	1 891
1:11	Försvarets materielverk	3 584	7	3 544	-40	-1,1	3 072
1:13	Myndigheten för totalförsvarsanalys	68		55	-13	-19,6	25
2:1	Kustbevakningen	1 800		1 771	-30	-1,6	1 514
2:3	Ersättning för räddningstjänst m.m.	28	101	99	71	258,8	37
2:4	Krisberedskap	1 735	140	1 858	124	7,1	1 448
2:5	Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal	427	30	457	30	7,0	464
2:6	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	1 715	50	1 729	14	0,8	1 517
2:8	Myndigheten för psykologiskt försvar	149	4	150	2	1,2	123
	Övriga anslag	2 599	14	2 640	42	1,6	2 291
	Summa	126 060	6 742	128 177	2 117	1,7	95 987

Utfallet uppgick till 128 177 miljoner kronor, vilket är 2 117 miljoner kronor (1,7 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 6 742 miljoner kronor. Jämfört med 2023 blev utgifterna 32 190 miljoner kronor (33,5 procent) högre.

Ökad försvarsaktivitet i Sverige och fortsatt stöd till Ukraina

Utgifterna för anslaget 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* blev 59 503 miljoner kronor, vilket är 1 147 miljoner kronor (1,9 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det lägre utfallet beror bland annat på leveransförseningar, lägre utgifter för aktiviteter kopplade till stödet för Ukraina och förseningar av rekrytering och utbildning av personal. I ändringsbudget anvisades ytterligare 2 339 miljoner kronor, bland annat för stöd till Ukraina. Sverige har under 2024 lämnat flera stödpaket till Ukraina. De har bestått av ammunition, pansar- och luftvärnsvapen samt materiel-system, t.ex. stridsbåtar. Dessutom har svenska instruktörer fortsatt genomföra militär grundutbildning av ukrainska medborgare. Jämfört med föregående år blev utgifterna 8 265 miljoner kronor (16,1 procent) högre, vilket beror på ökad försvarsaktivitet.

Utgifterna för anslaget 1:2 *Försvarsmaktens insatser internationellt* blev 3 221 miljoner kronor, vilket är 1 479 miljoner kronor (84,9 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 2 515 miljoner kronor, varav 2 044 miljoner kronor anvisades för bidrag till fonder och bilaterala och multilaterala donationsprojekt som EU och Nato har upprättat i syfte att stödja Ukraina. Dessutom anvisades 471 miljoner kronor för att stärka det ukrainska luftförsvaret. Jämfört med föregående år blev utgifterna 1 787 miljoner kronor (124,6 procent) högre.

Prioriterade beställningar för att uppnå snabbare leverans av materiel

Utgifterna för anslaget 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* blev 50 165 miljoner kronor, vilket är 1 538 miljoner kronor (3,2 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 1 542 miljoner kronor för stöd till Ukraina och fortsatt uppbyggnad av den svenska försvarsförmågan. Försvarets materielverk (FMV) har fortsatt att tidigarelägga och prioritera arbete inom befintliga

uppdrag för att kunna leverera materiel i den takt som krävs för att snabbare stärka den svenska försvarsförmågan. Exempel på beställningar som prioriterats under 2024 är vapensystem till JAS 39 Gripen. Dock förekommer förseningar, bland annat på grund av brist på materiel och komponenter samt begränsad produktionskapacitet till följd av den höga efterfrågan inom försvarsindustrin.

Utgifterna för anskaffning av materiel och anläggningar blev 19 867 miljoner kronor högre än 2023. Under 2024 har FMV levererat bl.a. en uppgradering av Torpedsystem 62 och leveranser av artillerisystem Archer och skolflyg SK 40 till Försvarsmakten.

Utfallet för anslaget 1:11 *Försvarets materielverk* uppgick till 3 544 miljoner kronor, vilket är 40 miljoner kronor (1,1 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror bl.a. på lägre personalkostnader till följd av senareläggningar inom rekrytering. I ändringsbudget anvisades ytterligare 7 miljoner kronor för att täcka kostnader för att skänka försvarsmateriel till Ukraina.

Civilt försvar och krisberedskap 2024

Utfallet för anslaget 2:3 *Ersättning för räddningstjänst m.m.* uppgick till 99 miljoner kronor, vilket är 71 miljoner kronor (258,8procent) högre än beräknat i statens budget. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 101 miljoner kronor för högre utgifter på grund av genomförda insatser efter grundstötningen av färjan Marco Polo i Blekinge i oktober 2023.

Utfallet för anslaget 2:4 *Krisberedskap* uppgick till 1 858 miljoner kronor, vilket är 124 miljoner kronor (7,1 procent) högre än anvisat i statens budget. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 140 miljoner kronor, bl.a. för ytterligare nationella förstärkningsresurser för kommunal räddningstjänst avseende bl.a. reservkraft, brandbekämpning samt sanering och indikering av farliga ämnen. Jämfört med föregående år blev utgifterna 410 miljoner kronor (28,3 procent) högre. Ökningen beror främst på ett fortsatt stort behov av åtgärder för att stärka krisberedskapen och det civila försvaret.

Utfallet för anslaget 2:5 *Ersättning till SOS Alarm Sverige AB* uppgick till 457 miljoner kronor, vilket är 30 miljoner kronor (7,0 procent) högre än anvisat i statens budget. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 30 miljoner kronor för att öka SOS Alarms förmåga att bedriva sin verksamhet under höjd beredskap bl.a. genom anpassning av lokaler och teknik.

Utgifterna för anslaget 2:6 *Myndigheten för samhällsskydd och beredskap* blev 1 729 miljoner kronor, vilket är 14 miljoner kronor (0,8 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 50 miljoner kronor för att stärka stödet för hantering av it-incidenter och för att öka myndighetens förmåga att verka på alternativa sätt och från alternativa platser. Jämfört med föregående år blev utgifterna 212 miljoner kronor (14,0 procent) högre.

Högre personalkostnader inom försvarsområdet

Utgifterna för anslaget 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* blev 8 265 miljoner kronor (16,1 procent) högre jämfört med föregående år. Det beror främst på att utgifterna för personal blev 2 900 miljoner kronor högre. Antalet årsarbetskrafter vid Försvarsmakten blev 26 188, vilket är 1 517 fler än 2023. Dessutom blev rekryt-, officersaspirants- och pliktställningar och kostnaderna för lokaler högre än 2023. Utfallet för anslaget 1:11 *Försvarets materielverk* uppgick till 3 544 miljoner kronor, vilket är 472 miljoner kronor (15,4 procent) högre än 2023. Det beror bl.a. på att FMV har genomfört 518 nyanställningar under året. Antalet avgångar under 2024 uppgick till 221.

Försvarets nya modell för redovisning mot anslag vid köp av försvarsmateriel påverkar analysen under en övergångsperiod

Modellen för anslagsredovisning som tillämpas av Försvarmakten och Försvarets materielverk innebär att anslaget belastas när utgiften inträffar för staten. Modellen i sig påverkar redovisningen genom att redovisning mot anslag sker vid den ekonomiska händelsen. Införandet av denna modell sker successivt. Övergångslösningen innebär att för materielobjekt där staten ingått avtal med externa leverantörer före den 1 januari 2019 sker redovisning mot anslag utifrån överenskomna milstolpar mellan FMV och Försvarmakten, dvs. redovisning enligt äldre modell. Den nya modellen tillämpades i begränsad omfattning 2022. Från och med 2028 ska redovisningen ske helt enligt den nya modellen.

Beställningsbemyndigande

Tabell 3.16 UO 6 Beställningsbemyndigande

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2024-12-31
1:1	Förbandsverksamhet och beredskap	37 024	29 509
1:2	Försvarmaktens insatser internationellt	1 829	1 825
1:3	Anskaffning av materiel och anläggningar	195 658	146 456
2:2	Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	700	434
2:4	Krisberedskap	2 750	2 458
3:1	Strålsäkerhetsmyndigheten	250	205
Summa		238 211	180 886

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 238 211 miljoner kronor. Utestående åtaganden uppgick till 180 886 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 57 325 miljoner kronor och är huvudsakligen hänförlig till anslagen 1:1 *Förbandsverksamhet och beredskap* och 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar*. Skillnaden för dessa två anslag beror på att Försvarmakten och Försvarets materielverk inte har haft möjlighet att omsätta planerade investeringar till beställningar gentemot leverantörer i tillräckligt stor omfattning.

Slutåret för bemyndigandet för anslaget 1:3 *Anskaffning av materiel och anläggningar* har överskridits. Beslutat slutår är 2034 dock finns utestående åtaganden t.o.m. 2036.

Låneramar för samhällsinvesteringar

Tabell 3.17 UO 6 Låneramar för samhällsinvesteringar

Miljoner kronor

Låneram för samhällsinvesteringar	Låneram	Lån 2024-12-31
Beredskapsinvesteringar inom ramen för Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps verksamhet	1 300	1 129
Summa	1 300	1 129

Riksdagen har beslutat om låneramar på 1 300 miljoner kronor för lån för samhällsinvesteringar. Det fanns utestående lån om 1 129 miljoner kronor vid utgången av 2024.

Övriga kontokrediter

Tabell 3.18 UO 6 Övriga kontokrediter

Miljoner kronor

Övriga kontokrediter	Kredit	Utnyttjad kredit 2024-12-31
Försvarets materielverks behov av rörelsekapital	34 500	7 496
Krig, krigsfara eller andra utomordentliga förhållanden	40 000	0
Summa	74 500	7 496

Inom utgiftsområdet har riksdagen beviljat övriga krediter på 74 500 miljoner kronor. Utnyttjade krediter vid utgången av 2024 uppgick till 7 496 miljoner kronor.

Riksrevisionens iakttagelser – årlig revision

Försvarets Materielverk

Försvarets Materielverk har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2024. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Försvarets materielverk har felaktigt redovisat 24 153 tusen kronor mot utgiftsområde 6, anslaget 1:3, anslagspost 1 *Leverantörsutgifter för leveranser*. Kostnaderna skulle ha redovisats mot utgiftsområde 6, anslag 1:2, anslagspost 5 *Försvarets materielverks stöd till Ukraina*. En korrekt redovisning hade medfört att myndigheten överskridit anslagskrediten. Det är inte förenligt med 6 § anslagsförordningen (2011:223).

Försvarets materielverk har även ingått åtaganden under 2024 som sträcker sig efter slutåret i beställningsbemyndigandet. Det är inte förenligt med 17 § anslagsförordningen (2011:223). Åtaganden som sträcker sig längre än slutåret 2034 uppgår till 874 312 tusen kronor och avser utgiftsområde 6, anslag 1:3, anslagspost 1 *Leverantörsutgifter för leveranser*.

3.7 Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

Utgiftsområdet omfattar internationellt utvecklingssamarbete.

Anslag

Tabell 3.19 UO 7 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2024	Ändrings- budget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall - statens budget Procent 2024	Utfall 2023
1:1	Bistandsverksamhet	46 639	1 343	47 669	1 030	2,2	44 559
1:2	Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	1 690	42	1 638	-52	-3,1	1 659
	Övriga anslag	301		297	-4	-1,4	293
	Summa	48 630	1 385	49 604	973	2,0	46 511

Utfallet blev 49 604 miljoner kronor, vilket är 973 miljoner kronor (2,0 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare

1 385 miljoner kronor. Jämfört med 2023 blev utfallet 3 093 miljoner kronor (6,6 procent) högre.

Biståndsverksamheten anvisades ytterligare 1,3 miljarder kronor i ändringsbudget

Utfallet för anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet* uppgick till 47 669 miljoner kronor, vilket är 1 030 miljoner kronor (2,2 procent) högre än anvisat i den ursprungliga budgeten.

I ändringsbudget anvisades ytterligare 1 343 miljoner kronor, främst för att kompensera för lägre biståndsklassificerade utgifter för asylsökande 2023 än beräknat i biståndsbudgeten för 2023.

Jämfört med föregående år så har utgifterna för anslaget för biståndsverksamhet ökat med 3 110 miljoner kronor (7,0 procent). Biståndet för reformsamarbete med Ukraina, Östeuropa samt västra Balkan och Turkiet har ökat med 1 954 miljoner kronor. Större delen av ökningen förklaras av strategin för Sveriges uppbyggnads- och reformsamarbete med Ukraina. Dels höjdes budgeten 2024, dels har medel omfördelats från posten strategiskt inriktade bidrag och slutligen har anslagssparande från 2023 tagits i anspråk under 2024. Vidare har utbetalningarna till multilaterala utvecklingsbanker, fonder samt skuldavskrivningar ökat med 1 894 miljoner kronor, delvis med medel som tillfördes i ändringsbudget. Utbetalningarna till Swedfund har ökat med 373 miljoner kronor, även det efter omfördelningar under året från posten strategiskt inriktade bidrag.

Utbetalningarna av strategiskt inriktade bidrag, främst som en följd av omfördelningar till andra poster, har minskat med 817 miljoner kronor. Bistånd till Afrika samt bistånd avseende humanitära insatser har sammantaget minskat med 762 miljoner kronor med anledning av politiska omprioriteringar inom den internationella biståndsverksamheten.

Något lägre förvaltningsutgifter för Sida

Utfallet för anslaget 1:2 *Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete* uppgick till 1 638 miljoner kronor, vilket är 52 miljoner kronor lägre än anvisat i statens budget.

I ändringsbudget anvisades ytterligare 42 miljoner kronor för att finansiera högre utgifter för Sidas del i utlandsmyndigheter.

Jämfört med 2023 blev utfallet 20 miljoner kronor (1,2 procent) lägre. De lägre utfallen, både jämfört med budget och föregående år, beror främst på lägre löne-kostnader till följd av minskat antal anställda, lägre övriga driftskostnader på grund av minskade kostnader för resor, datatjänster samt lägre kostnader än väntat för drift av utlandsmyndigheter.

Biståndsbudgeten och rapportering av bistånd till OECD-DAC

Biståndsbudgetens (tidigare biståndsramen) storlek, har fram t.o.m. 2022 bestämts utifrån den procentsats som riksdagen beslutat om för varje enskilt år, en procent av bruttonationalinkomsten (BNI). För 2023–2026 har riksdagen och fastställt biståndsbudgeten till högst 56 miljarder kronor per år. I beloppet ingår utgifter som klassificeras som bistånd (Official Development Assistance, ODA) i enlighet med den definition som används av biståndskommittén (DAC) vid Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD). Utöver utgifter inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd ingår även utgifter inom andra utgiftsområden till den del de klassificeras som bistånd, främst inom utgiftsområde 8 Migration samt den del av Sveriges bidrag till EU:s gemensamma bistånd som finansieras över EU:s budget (utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen).

Det slutliga biståndsutfallet för 2023 som rapporterades till OECD-DAC, i enlighet med dess redovisningsprinciper, blev 59 609 miljoner kronor, vilket motsvarade 0,93 procent av BNI. Utfallet för biståndsbudgeten 2024 blev preliminärt 52 915 miljoner kronor i rapportering till OECD-DAC. Slutligt utfall för 2024 redovisas av regeringen i Årsredovisning för staten 2025.

Beställningsbemyndigande

Tabell 3.20 UO 7 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2024-12-31
1:1	Biståndsverksamhet	105 000	66 878
Summa		105 000	66 878

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 105 000 miljoner kronor. Utestående åtaganden uppgick till 66 878 miljoner kronor, varav 19 752 miljoner kronor rör åtaganden mot multilaterala utvecklingsbanker, fonder och skuldavskrivningar.

De största beloppsmässiga skillnaderna är relaterade till områdena multilaterala och internationella organisationer och fonder, multilaterala utvecklingsbanker, fonder och skuldavskrivningar. Det beror på att ekonomiska åtaganden har ingåtts i mindre omfattning än beräknat. Det beror också på att Sida fick ett flertal finansiella villkor som begränsade myndighetens möjligheter att teckna avtal i enlighet med gällande strategier, bl.a. för att anpassa verksamheten till de snabba förändringarna i omvärldsläget.

Regeringen har ingått avtal med den Internationella utvecklingsfonden i Världsbanken (IDA) och Afrikanska utvecklingsfonden (AfDF) om deltagande i det multilaterala skuldavskrivningsinitiativet (MDRI). Avtalet är utformat med en bindande (Unqualified instrument of Commitment) och en icke bindande del (Qualified Instrument of Commitment). Den bindande delen av avtalet redovisas som ekonomiska åtaganden mot bemyndigandet. Den icke bindande delen av avtalet som inte redovisas mot bemyndigandet och som kräver ett godkännande av riksdagen beräknas uppgå till 2,8 miljarder kronor. Av detta avser 1,0 miljarder kronor IDA (från 2034 till 2044) och 1,8 miljarder kronor AfDF (från 2030 till 2054).

Garantier

Tabell 3.21 UO 7 Garantier

Miljoner kronor

Garantier	Garantiram	Utestående åtaganden 2024-12-31	Utestående åtaganden utländsk valuta	Utfärdade garantier inklusive bundna utfästelser
Garantikapital, Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken (IBRD) ¹	USD 3 891	30 955	USD 2 815	30 955
Garantikapital i Afrikanska utvecklingsbanken (AfDB) ²	UA 3 468	49 968	UA 3 468	49 968
Garantikapital i Interamerikanska utvecklingsbanken (IDB) ³	USD 538	5 921	USD 538	5 921
Garantikapital i Asiatiska utvecklingsbanken (AsDB) ⁴	SDR 343	4 945	SDR 343	4 945

Garantier	Garantiram	Utestående åtaganden 2024-12-31	Utestående åtaganden utländsk valuta	Utfärdade garantier inklusive bundna utfästelser
Garantier inom biståndsverksamheten	26 000	14 430	14 430	14 998
EIB-lån inom ramen för Lomé IV Bis och Cotonou-avtalet ¹	EUR 152	907	EUR 79	907
Garantikapital Multilaterala investeringsorganet MIGA ⁶	USD 16	178	USD 16	178
Summa		107 305		107 873

¹ Prop. 2017/18:99, bet. 2017/18:FiU21, rskr. 2017/18:435.

² Prop. 2024/25:2, bet. 2024/25:FiU11, rskr. 2024/25:50–60.

³ Prop. 2010/11:1, bet. 2010/11:UU2, rskr. 2010/11:98.

⁴ Prop. 2009/10:1, bet. 2009/10:UU2, rskr. 2009/10:88.

⁵ Prop. 2013/14:2, bet. 2013/14:FiU11, rskr. 2013/14:41.

⁶ Prop. 1987/88:9, bet. 1987/88:UU9. Den svenska andelen av MIGA:s kapital är 1,049 % eller 10,49 miljoner SDR. SEK-kursen för SDR var 14,41 den 30/12 2024.

Riksrevisionens iakttagelser – årlig revision

Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)

Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2024. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Sida har inte redovisat ett ekonomiskt åtagande som uppgår till 8 000 000 tusen kronor i bemyndiganderedovisningen. Det är inte förenligt med 6 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Utestående åtaganden vid årets slut ska vara 24 158 992 tusen kronor på utgiftsområde 7, anslag 1:1, anslagspost 31 *Multilaterala och internationella organisationer och fonder*.

Riksrevisionens iakttagelse – effektivitetsrevision

RiR 2024:4 Sveriges internationella bistånd – uppföljning, utvärdering och rapportering

Riksrevisionen har granskat om regeringens, inklusive Expertgruppens för biståndsanalys (EBA) och Styrelsens för internationellt utvecklingssamarbetes (Sida) uppföljning och utvärdering av Sveriges internationella bistånds resultat är effektivt utformad.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om Sveriges internationella bistånd – uppföljning, utvärdering och rapportering (skr 2024/25:4) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2024/25:UU3, rskr. 2024/25:38).

3.8 Utgiftsområde 8 Migration

Utgiftsområdet omfattar frågor som rör utlänningars rätt att resa in i samt vistas och arbeta i Sverige och frågor som rör mottagandet av asylsökande och återvändandet av personer som fått avslag på sin ansökan om uppehållstillstånd.

Anslag

Tabell 3.22 UO 8 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2024	Ändrings-budget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall - statens budget Procent 2024	Utfall 2023
1:1	Migrationsverket	4 735		4 793	58	1,2	4 707
1:2	Ersättningar och bostadskostnader	6 892	-56	4 999	-1 893	-27,5	5 294
1:3	Migrationspolitiska åtgärder	151		132	-19	-12,9	136
1:4	Domstolsprövning i utlänningsmål	839		855	15	1,8	816
1:5	Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål	201		124	-77	-38,3	118
1:6	Offentligt biträde i utlänningsärenden	265		197	-68	-25,6	260
1:7	Utresor för avvisade och utvisade	325		272	-53	-16,2	237
	Övriga anslag	400		394	-6	-1,5	430
	Summa	13 808	-56	11 765	-2 043	-14,8	11 999

Utfallet uppgick till 11 765 miljoner kronor, vilket är 2 043 miljoner kronor (14,8 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2023 blev utgifterna 233 miljoner kronor (1,9 procent) lägre.

Fler fick folkbokföra sig efter beslut av EU och riksdagen

Utgifterna för anslaget 1:2 *Ersättningar och bostadskostnader* blev 4 999 miljoner kronor. Det är 1 893 miljoner kronor (27,5 procent) lägre än i statens budget. Det beror på att antalet personer som söker asyl blev färre men främst på att ett stort antal personer, främst ukrainare, med tillfälligt skydd i enlighet med EU:s massflyktsdirektiv, fick rätt att folkbokföra sig i Sverige under 2024. Det innebär att de inte längre omfattas av lagen om mottagande av asylsökande, utan omfattas av regelverken som gäller för nyanlända. Utgifter kopplade till detta redovisas främst under utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet men även under andra områden som t.ex. utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv. Det genomsnittliga antalet personer som var inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem blev knappt 9 000 (16 procent) färre än beräknat.

Jämfört med 2023 blev utgifterna 295 miljoner kronor (5,6 procent) lägre.

Färre mål än beräknat krävde biträde

Utgifterna för anslagen 1:5 *Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål* och 1:6 *Offentligt biträde i utlänningsärenden* blev 77 miljoner kronor (38,3 procent) respektive 68 miljoner kronor (25,6 procent) lägre än anvisat i statens budget. Orsaken till det lägre utfallet är främst att antalet mål och ärenden som kräver rättsligt och offentligt biträde blev lägre än vad som antogs i beräkningarna till statens budget men även på att genomsnittskostnaden per förordnade blev lägre.

Utgifterna för anslaget 1:7 *Utresor för avvisade och utvisade* blev 53 miljoner kronor (16,2 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror på att antalet övervakade

avvisningar blev lägre än beräknat. Jämfört med föregående år så har dock utgifterna ökat med 36 miljoner kronor (15 procent), då antalet övervakade utresor ökat.

Beställningsbemyndigande

Tabell 3.23 UO 8 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2024-12-31
1:8	Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	650	590
Summa		650	590

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om ett beställningsbemyndigande på 650 miljoner kronor. Utestående åtaganden uppgick till 590 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 60 miljoner kronor.

Riksrevisionens iakttagelser – årlig revision

Migrationsverket

Migrationsverket har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2024. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Migrationsverket har inte redovisat samtliga återrapporteringskrav i sin resultatredovisning. Detta är inte förenligt med 3 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

3.9 Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

Utgiftsområdet omfattar områdena Hälso- och sjukvårdspolitik, Folkhälsopolitik, Funktionshinderspolitik, Politik för sociala tjänster, Barnrättspolitik samt verksamhet inom utbildning och universitetsforskning.

Anslag

Tabell 3.24 UO 9 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2024	Ändrings- budget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall - statens budget Procent 2024	Utfall 2023
1:4	Tandvårdsförmåner	8 012		7 624	-388	-4,8	7 298
1:5	Bidrag för läkemedelsförmånerna	35 486	1 750	37 198	1 712	4,8	34 295
1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	11 528	6 021	17 724	6 195	53,7	18 385
1:10	E-hälsomyndigheten	204	5	166	-38	-18,6	123
1:11	Prestationsbundna insatser för att korta värdköerna	4 985		4 984	-1	0,0	2 990
1:14	Civilt försvar inom hälso- och sjukvård	1 663	50	1 530	-132	-8,0	

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2024	Ändrings- budget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall - statens budget Procent 2024	Utfall 2023
2:2	Insatser för vaccinberedskap	121		94	-27	-22,2	94
2:5	Åtgärder avseende alkohol, narkotika, dopning, tobak samt spel	90	25	115	25	27,3	141
2:6	Stöd till främjande av en aktiv och meningsfull fritid för barn och unga	731		724	-7	-1,0	35
4:3	Bilstöd till personer med funktionsnedsättning	263		149	-114	-43,2	145
4:4	Kostnader för statlig assistansersättning	26 048		25 344	-704	-2,7	24 554
4:5	Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet	9 710		9 030	-680	-7,0	10 115
4:6	Statens institutionsstyrelse	2 137	304	2 288	151	7,0	2 029
	Övriga anslag	9 280	38	9 080	-200	-2,2	8 631
	Summa	110 258	8 194	116 049	5 791	5,3	108 833

Utfallet uppgick till 116 049 miljoner kronor, vilket är 5 791 miljoner kronor (5,3 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 8 194 miljoner kronor. Jämfört med 2023 blev utgifterna 7 216 miljoner kronor (6,6 procent) högre.

Fler besök inom tandvården än 2023, men färre än beräknat

Utfallet för anslaget 1:4 *Tandvårdsförmåner* blev 7 624 miljoner kronor, vilket är 388 miljoner kronor (4,8 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror på färre tandläkarbesök än beräknat. Under 2024 uppgick antalet beslut om statligt tandvårdsstöd till 9 157 903, en ökning med 113 468 beslut (1,3 procent) jämfört med året innan. Under 2019, innan Covid-19, uppgick antalet beslut om tandvårdsstöd till 9 532 643.

Högre utgifter för läkemedel

Utfallet för anslaget 1:5 *Bidrag för läkemedelsförmånerna* blev 37 198 miljoner kronor, vilket är 1 712 miljoner kronor (4,8 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 1 750 miljoner kronor eftersom kostnaderna för läkemedel inom förmånerna blev högre än vad som tidigare beräknats. Jämfört med föregående år blev utgifterna 2 902 miljoner kronor (8,5 procent) högre.

I december 2023 undertecknade staten och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) en överenskommelse om statens bidrag för kostnader för läkemedelsförmånerna m.m. för 2024. Det är bl.a. användandet av läkemedel vid sällsynta sjukdomar som ökade, exempelvis för ärftlig transtyrelinamyloidosis (skelleftesjukan) där nya behandlingar kom in i förmånerna i november 2023. En ökad användning av läkemedel vid inflammatoriska sjukdomar och läkemedel vid diabetes (icke-insuliner) är också en förklaring till att kostnaderna ökat. Vidare höjdes den s.k. apoteksmarginalen under våren 2024 vilket också ledde till ökade kostnader.

Tillskott till regionerna

Utfallet för anslaget 1:6 *Bidrag till folkehälsa och sjukvård* blev 17 724 miljoner kronor, vilket är 6 195 miljoner kronor (53,7 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 6 021 miljoner kronor, varav 6 000 miljoner kronor var ett tillskott till regionerna för att förbättra de ekonomiska förutsättningarna inom hälso- och sjukvården.

E-hälsomyndigheten fick nya uppdrag inom beredskap under 2024

Utfallet för anslaget 1:10 *E-hälsomyndigheten* blev 166 miljoner kronor, vilket är 38 miljoner kronor (18,6 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror på att myndigheten inte kunnat anställa personal i den omfattning som man haft behov av då myndigheten blivit tilldelad nya uppdrag med fokus på beredskap, bl.a. uppdrag som ska säkra tillgången på läkemedel och sjuktransporter.

Bilstöd till personer med funktionsnedsättning lägre än beräknat

Utfallet för anslaget 4:3 *Bilstöd till personer med funktionsnedsättning* blev 149 miljoner kronor, vilket är 114 miljoner kronor (43,2 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. År 2020 genomfördes en regelförändring inom bilstödet, bl.a. höjdes tilläggsbidragen, som medförde att utgifterna för anslaget beräknades öka. Den ökningen har dock uteblivit.

Utgifter för assistansersättning lägre än beräknat

Utfallet för anslaget 4:4 *Kostnader för statlig assistansersättning* blev 25 344 miljoner kronor, vilket är 704 miljoner kronor (2,7 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror på att antalet mottagare av assistansersättning blev lägre än beräknat.

Återbetalning av bidrag från tidigare år

Utfallet för anslaget 4:5 *Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet* blev 9 030 miljoner kronor, vilket är 680 miljoner kronor (7,5 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det beror på att utfallet inkluderar återbetalningar av bidrag från tidigare år.

Omställning av platser för vård av unga till platser för sluten ungdomsvård

Utfallet för anslaget 4:6 *Statens institutionsstyrelse* blev 2 288 miljoner kronor, vilket är 151 miljoner kronor (7,0 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 304 miljoner kronor, främst för att kunna öka antalet platser för sluten ungdomsvård (LSU). Under året har antalet LSU-placerade ökat från 93 till 196. LSU-platser finansieras helt av anslag medan platser enligt lagen om vård av unga (LVU-platser) finansieras till två tredjedelar av avgifter från kommunerna. Jämfört med föregående år blev utgifterna för anslaget 259 miljoner kronor (12,8 procent) högre.

Utgifter för assistansersättning högre än föregående år

Jämfört med föregående år blev utgifterna för anslaget 4:4 *Kostnader för statlig assistansersättning* 791 miljoner kronor (3,2 procent) högre. För 2024 var schablonbeloppet 332,60 kronor per timme, vilket är en ökning med 2,5 procent jämfört med året innan. Under 2024 hade 7 810 män och 6 193 kvinnor assistansersättning, totalt 14 003 personer. Det är en ökning med 0,1 procent jämfört med föregående år.

Beställningsbemyndigande

Tabell 3.25 UO 9 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2024-12-31
1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	53	39
1:14	Civilt försvar inom hälso- och sjukvård	372	91
2:2	Insatser för vaccinberedskap	351	156
4:5	Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet	2 178	967
6:2	Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd: Forskning	2 200	1 607
Summa		5 154	2 860

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 5 154 miljoner kronor. Utestående åtaganden uppgick till 2 860 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 2 294 miljoner kronor. Huvuddelen av skillnaden avser anslaget 4:5 *Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet*.

För anslaget 1:14 *Civilt försvar inom hälso- och sjukvård* beror skillnaden i huvudsak på att investeringsprogrammet även under 2024 är i ett inledande skede där regionerna jobbar med att ta fram analyser som ska visa vilka driftsäkerhetshöjande åtgärder som behövs. Analyserna är en förutsättning för de kommande investeringarna. Slutåret för bemyndigandet har överskridits. Beslutat slutår är 2028 dock finns utestående åtaganden till och med 2029.

För anslaget 4:5 *Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet* beror skillnaden till stor del på att nivån på bemyndigandet byggde på antagandet att investeringsstödet för äldre-bostäder skulle fortsätta och inte avvecklas.

För anslaget 6:2 *Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd: Forskning* beror skillnaden främst på variationer i åtaganden mellan åren, vilket kräver en marginal.

Låneramar för samhällsinvesteringar

Tabell 3.26 UO 9 Låneramar för samhällsinvesteringar

Miljoner kronor

Låneram för samhällsinvesteringar	Låneram	Lån 2024-12-31
Beredskapsinvesteringar inom ramen för Socialstyrelsens verksamhet	2 500	460
Beredskapsinvesteringar inom ramen för Folkhälsomyndighetens verksamhet	4 000	256
Summa	6 500	716

Riksdagen har beslutat om låneramar på 6 500 miljoner kronor för utgiftsområdet. Det fanns utestående lån om 716 miljoner kronor vid utgången av 2024.

Riksrevisionens iakttagelser – årlig revision

Socialstyrelsen

Socialstyrelsen har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2024. Som grund för uttalande om reservationen anger Riksrevisionen följande.

Socialstyrelsen har ingått åtaganden under 2024 som sträcker sig efter slutåret i beställningsbemyndigandet. Det är inte förenligt med 17 § anslagsförordningen (2011:223). Åtaganden som sträcker sig längre än slutåret 2028 uppgår till 10 miljoner kronor och avser utgiftsområde 9, anslag 1:14, anslagspost 4 Statliga säkerhetslager – sjukvårdsprodukter.

Myndigheten för vård- och omsorgsanalys

Myndigheten för vård- och omsorgsanalys har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2024. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Myndigheten för vård- och omsorgsanalys redovisar felaktiga belopp i fördelning av intäkter och kostnader i resultatredovisningen. Det är inte förenligt med 3 kap. 2 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Myndigheten för delaktighet

Myndigheten för delaktighet har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2024. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Myndigheten för delaktighet har ingått åtaganden på en anslagspost som saknar beställningsbemyndigande. Det är inte förenligt med 17 § anslagsförordningen (2011:223). Utestående åtaganden uppgår till 9 962 tusen kronor och avser anslag på utgiftsområde 9 anslag 4:2 anslagspost 13 Bidrag till ledarhundar.

Barnombudsmannen

Barnombudsmannen har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2024. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Barnombudsmannen har inte redovisat hur de uppfyllt de finansiella villkoren som regeringen har angett för utgiftsområde 9, anslag 5:2 anslagspost 6 Barnets rättigheter – till Barnombudsmannen. Det är inte förenligt med 6 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2024:5 Statens insatser för att stärka efterlevnaden av barnkonventionen – höga ambitioner men otillräckligt genomförande

Riksrevisionen har granskat statens insatser för att stärka efterlevnaden av barnkonventionen.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om statens insatser för att stärka efterlevnaden av barnkonventionen (skr. 2024/25:9) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2024/25:SoU9, rskr. 2024/25:131).

RiR 2024:6 Informationssäkerhet i vård och omsorg – statens stöd och tillsyn

Riksrevisionen har granskat statens arbete med informationssäkerhet i vård och omsorg – statens stöd och tillsyn.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om statens arbete med informationssäkerhet i vård och omsorg (skr. 2024/25:23) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2024/25:SoU10, rskr. 2024/25:140).

RiR 2024:7 SiS särskilda ungdomshem – brister i statens tvångsvård av barn och unga

Riksrevisionen har granskat tvångsvården av barn och unga som placeras med stöd av lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) på Statens institutionsstyrelses (SiS) särskilda ungdomshem.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om SiS särskilda ungdomshem (skr. 2024/25:40) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2024/25:SoU11, rskr. 2024/25:143).

RiR 2024:22 Från vision till verklighet – sektorsansvaret i funktionshinderspolitiken

Riksrevisionen har granskat regeringens styrning av sektorsansvaret i funktionshinderspolitiken.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om sektorsansvaret i funktionshinderspolitiken (skr. 2024/25:147) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

RiR 2024:23 Tillsynen över medicintekniska produkter - prioriteringar, genomförande och uppföljning

Riksrevisionen har granskat statens tillsyn över medicintekniska produkter.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om Tillsynen över medicintekniska produkter (skr. 2024/25:149) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

3.10 Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

Utgiftsområdet omfattar ersättningar vid sjukdom och funktionsnedsättning, bl.a. sjukpenning, rehabiliteringspenning, aktivitets- och sjukersättning, handikappersättning och bidrag för sjukskrivningsprocessen. Området omfattar även myndigheterna Försäkringskassan och Inspektionen för socialförsäkringen.

Anslag

Tabell 3.27 UO 10 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2024	Ändrings-budget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall - statens budget Procent 2024	Utfall 2023
1:1	Sjukpenning och rehabilitering m.m.	49 575	4 436	51 264	1 688	3,4	47 475
1:2	Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	50 131	3 513	51 661	1 530	3,1	46 605
1:3	Merkostnadsersättning och handikappersättning	1 414		1 446	32	2,3	1 350
1:4	Arbetskadeersättningar m.m.	2 375		2 440	65	2,8	2 326
1:5	Ersättning inom det statliga personskadeskyddet	36		37	1	1,4	36
1:6	Bidrag för sjukskrivningsprocessen	1 417		1 432	16	1,1	1 396
1:7	Ersättning för höga sjuklönekostnader	2 308		2 108	-200	-8,7	1 528
2:1	Försäkringskassan	9 576	894	9 633	56	0,6	9 830
2:2	Inspektionen för socialförsäkringen	74		74	0	0,3	71
Summa		116 907	8 843	120 096	3 189	2,7	110 618

Utfallet uppgick till 120 096 miljoner kronor, vilket är 3 189 miljoner kronor (2,7 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 8 843 miljoner kronor. Jämfört med 2023 blev utgifterna 9 478 miljoner kronor (8,6 procent) högre.

Högre utgifter än beräknat för sjukpenning och sjukersättningar

Utfallet för anslaget 1:1 *Sjukpenning och rehabilitering m.m.* blev 51 264 miljoner kronor, vilket är 1 688 miljoner kronor (3,4 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Det beror huvudsakligen på att utgifterna för sjukpenning blev 2 420 miljoner kronor (5,6 procent) högre än beräknat. I statens budget beräknades antalet utbetalda nettodagar med sjukpenning att uppgå till 59,4 miljoner. Utfallet blev 65,3 miljoner nettodagar, vilket är 10,0 procent fler än beräknat. Det beror på att den genomsnittliga ersättningsperioden för pågående sjukfall blev längre än beräknat. Dessutom blev den genomsnittliga ersättningen per sjukpenningdag högre än beräknat.

Utgifterna för rehabiliteringspenning blev dock 711 miljoner kronor (96,8 procent) lägre än beräknat. I statens budget beräknades antalet nettodagar med rehabiliteringspenning att uppgå till 1,3 miljoner. Utfallet blev 0,1 miljon nettodagar, vilket är 95,0 procent färre än beräknat. Det beror på en ändrad tolkning av regelverket för rehabiliteringspenning kring i vilken omfattning förmånen kan beviljas för den som deltar i en arbetslivsinriktad rehabilitering. Försäkrade som deltar i arbetslivsinriktad rehabilitering kan samtidigt ansöka om och beviljas sjukpenning och när det sker samordnas utbetalningen av förmånerna. Rehabiliteringspenning minskas då med det belopp den försäkrade för samma tid får i sjukpenning.

Riksdagen anvisade anslaget ytterligare 4 436 miljoner kronor i ändringsbudget för att täcka högre utgifter för sjukpenning pga. fler sjukfall och högre genomsnittliga

ersättningsnivåer än tidigare beräknat, samt för att täcka ett underskott till följd av att anslagskrediten utnyttjades föregående år.

Utfallet för anslaget 1:2 *Aktivitets- och sjukersättningar m.m.* blev 51 661 miljoner kronor, vilket är 1 530 miljoner kronor (3,1 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Det beror främst på att utgifterna för aktivitets- och sjukersättningar blev 1 735 miljoner kronor (4,5 procent) högre än vad som ursprungligen beräknades. Det beror på att fler personer än beräknat har beviljats sjukersättning. Ärendebalanserna för sjukersättning har minskat i en högre takt än förväntat, vilket medfört att fler personer beviljats ersättning samt fler retroaktiva utbetalningar. I statens budget beräknades antalet mottagare av sjukersättning i december 2024 komma att uppgå till 214 800 personer. Utfallet blev 220 000 personer, vilket är 2,4 procent fler än beräknat.

Riksdagen anvisade anslaget ytterligare 3 513 miljoner kronor i ändringsbudget då utgifterna för sjukersättningar förväntades öka mer än tidigare beräknat samt för att täcka ett underskott till följd av att anslagskrediten utnyttjades under föregående år.

Utfallet för anslaget 1:7 *Ersättning för höga sjuklönekostnader* blev 2 108 miljoner kronor, vilket är 200 miljoner kronor (8,7 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror på att arbetsgivarna har rapporterat in lägre sjuklönekostnader än vad som ursprungligen beräknades.

Utfallet för anslaget 2:1 *Försäkringskassan* blev 9 633 miljoner kronor, vilket är 56 miljoner kronor (0,6 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 894 miljoner kronor, främst för att myndigheten skulle kunna bedriva verksamheten i tillräcklig omfattning och minska handläggningstider, ärendebalanser och väntetider, samt för att stärka arbetet med kontroll och återkrav av felaktiga utbetalningar. Utfallet blev 838 miljoner kronor (8,7 procent) lägre än totalt anvisade medel. Det beror på att Försäkringskassans ekonomiska förutsättningar medfört behov av besparingsåtgärder. Myndigheten har bl.a. täckt ett underskott på 473 miljoner kronor till följd av att anslagskrediten utnyttjades under föregående år.

Utgifterna för sjukpenning ökade jämfört med föregående år

Jämfört med 2023 blev utgifterna för anslaget 1:1 *Sjukpenning och rehabilitering m.m.* 3 788 miljoner kronor (8,0 procent) högre. Det beror främst på att utgifterna för sjukpenning inklusive statlig ålderspensionsavgift blev 4 257 miljoner kronor (9,2 procent) högre jämfört med 2023. Antalet utbetalda nettodagar med sjukpenning blev 65,3 miljoner, vilket är en ökning med 6,3 procent från 2023. Utgifterna har även påverkats av att prisbasbeloppet för 2024 fastställdes till 57 300 kronor vilket är en ökning med 9,1 procent från 2023. De ökade utgifterna för sjukpenning motverkas delvis av att utgifterna för rehabiliteringspenning inklusive statlig ålderspensionsavgift blev 491 miljoner kronor (82,5 procent) lägre. Det beror på en ändrad tolkning av regelverket för rehabiliteringspenning kring i vilken omfattning förmånen kan beviljas för den som deltar i en arbetslivsinriktad rehabilitering. Försäkrade som deltar i arbetslivsinriktad rehabilitering kan samtidigt ansöka om och beviljas sjukpenning och när det sker samordnas utbetalningen av förmåner. Rehabiliteringspenning minskas då med det belopp den försäkrade för samma tid får i sjukpenning.

Andelen avslag vid första ansökan om sjukpenning i ett sjukfall uppgick till 0,6 procent, jämfört med 0,5 procent föregående år. Andelen avslag för män var 0,6 procent och för kvinnor 0,5 procent, vilket är på samma nivå som 2023. Andelen avslag under pågående sjukfall uppgick till 3,3 procent vilket är en ökning från 2,4 procent 2023.

Sjukpenningtalet 2.0 är ett mått på hur många dagar under en 12-månadersperiod som ersätts med sjuk- eller rehabiliteringspenning per skattad sjukpenningförsäkrad i åldrarna 15–69 år. Alla dagar är omräknade till nettodagar. I december 2024 var sjukpenningtalet 12,69 dagar, vilket är en ökning med 4,4 procent sedan december 2023. Sjukpenningtalet för kvinnor uppgick till 16,66 dagar vilket är en ökning med 5,4 procent från 2023. För män uppgick sjukpenningtalet till 8,91 dagar, vilket är en ökning med 2,3 procent från 2023.

Utgifterna för aktivitets- och sjukersättningar ökade jämfört med föregående år

Jämfört med föregående år blev utgifterna för anslaget 1:2 *Aktivitets- och sjukersättningar m.m.* 5 056 miljoner kronor (10,8 procent) högre. Det beror främst på att utgifterna för aktivitets- och sjukersättningar ökade med 4 276 miljoner kronor (12,0 procent). Ökningen förklaras till stor del av högre ersättningsnivåer till följd av att prisbasbeloppet för 2024 fastställdes till 57 300 kronor, vilket är en ökning med 9,1 procent jämfört med 2023.

Jämfört med 2023 ökade utgifterna för bostadstillägg till personer med aktivitets- och sjukersättningar med 409 miljoner kronor (6,9 procent). Det förklaras främst av högre boendekostnader för förmånstagare. Dessutom har antalet förmånstagare ökat. I december 2024 uppgick antalet mottagare av bostadstillägg till 121 339 personer, vilket är en ökning med 2,7 procent jämfört med 2023.

Försäkrade personer i åldrarna 19–65 år som har en stadigvarande nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom, skada eller funktionsnedsättning kan ha rätt till sjukersättning. Antalet personer som hade sjukersättning uppgick i december 2024 till 219 994 (126 356 kvinnor och 93 638 män), vilket är en minskning med 3 698 personer (1,7 procent) jämfört med december 2023.

Under 2024 blev 11 034 personer nybeviljade sjukersättning, vilket är en minskning med 8,0 procent från 2023. Andelen avslag vid initial ansökan om sjukersättning var 50,7 procent under 2024. För 2023 uppgick andelen avslag till 47,2 procent. Den höga andelen avslag beror till stor del på det restriktiva regelverket.

Aktivitetsersättning kan beviljas personer i åldrarna 19–29 år som har en långvarigt nedsatt arbetsförmåga eller på grund av en funktionsnedsättning behöver längre tid för att avsluta sin skolgång. Ersättningen är alltid tidsbegränsad och kan beviljas för maximalt tre år i taget. I december 2024 uppgick antalet personer med aktivitetsersättning till 33 053, vilket är en ökning med 2 018 personer (6,5 procent) jämfört med december 2023. Under 2024 nybeviljades 8 943 personer aktivitetsersättning, vilket är en ökning med 15,1 procent från 2023.

I december 2024 uppgick antalet personer som fick sjuk- eller aktivitetsersättning sammanlagt till 253 047. Det är en minskning med 0,7 procent jämfört med föregående år. Antalet kvinnor som fick sjuk- eller aktivitetsersättning var 141 935, vilket är en minskning med 1,4 procent jämfört med december 2023. Antalet män som fick sjuk- eller aktivitetsersättning uppgick till 111 112, vilket är en ökning med 0,3 procent jämfört med december 2023.

Utgifterna för anslaget 1:3 *Merkostnadsersättning och handikappersättning* blev 1 446 miljoner kronor, vilket är 96 miljoner kronor (7,1 procent) högre jämfört med föregående år. Det beror i huvudsak på att utgifterna för merkostnadsersättning blev 92 miljoner kronor (22,9 procent) högre än 2023. De ökade utgifterna för merkostnadsersättning förklaras av fler mottagare och en högre genomsnittlig ersättning. Antalet mottagare av merkostnadsersättning uppgick till 20 622 personer, vilket är en

ökning med 11,4 procent från föregående år. Dessutom har den genomsnittliga ersättningen per person ökat med 10,4 procent.

Jämfört med föregående år blev utgifterna för anslaget 1:4 *Arbetsskadeersättningar m.m.* 114 miljoner kronor (4,9 procent) högre. Det beror bl.a. på att medelersättningen blev högre. Ersättningsnivåerna är kopplade till konsumentprisindex, prisbasbelopp och inkomstindex vilka har ökat på grund av inflationen.

Utgifterna för ersättning för höga sjuklönekostnader ökade jämfört med föregående år

Jämfört med föregående år blev utgifterna för anslaget 1:7 *Ersättning för höga sjuklönekostnader* 580 miljoner kronor (38,0 procent) högre. Det beror bl.a. på att ersättningen gäller en längre period jämfört med 2023. Under 2024 utbetalas ersättning avseende sjuklönekostnader för tolv månadersperioden januari-december 2023. Under 2023 utbetalades ersättning för sjuklönekostnader gällande niomånadersperioden april-december 2022.

Jämfört med föregående år blev utgifterna för anslaget 2:1 *Försäkringskassan* 197 miljoner kronor (2,0 procent) lägre. Det beror på att Försäkringskassan har vidtagit besparingsåtgärder för att anpassa verksamheten till de ekonomiska förutsättningarna.

Beställningsbemyndigande

Tabell 3.28 UO 10 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2024-12-31
1:6 (2023)	Bidrag för sjukskrivningsprocessen		16
2:1 (2023)	Försäkringskassan		16
Summa			32

Inom utgiftsområdet finns äldre beställningsbemyndiganden. Det utestående åtagandet uppgår till 32 miljoner kronor. Ett äldre beställningsbemyndigande är ett bemyndigande där ramen har upphört men där det fortfarande finns utestående åtaganden.

Övriga kontokrediter

Tabell 3.29 UO 10 Övriga kontokrediter

Miljoner kronor

Övriga kontokrediter	Kredit	Utnyttjad kredit 2024-12-31
Försäkringskassans behov av likviditet i utbetalning av ersättning för vård i andra länder	170	151
Summa	170	151

Inom utgiftsområdet har riksdagen beviljat övriga krediter på 170 miljoner kronor. Utnyttjade krediter vid utgången av 2024 uppgick till 151 miljoner kronor.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2024:14 Undantaget som blev regel – Försäkringskassans användning av övervägande skäl vid 180 dagars sjukskrivning

Riksrevisionen har granskat Försäkringskassans användning av undantagsbestämmelsen övervägande skäl i sjukpenningen (27 kap. 48 § socialförsäkringsbalken).

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om Försäkringskassans användning av övervägande skäl vid 180 dagars sjukskrivning (skr. 2024/25:71) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

RiR 2024:16 Socialförsäkringen vid utländska inkomster – stor risk för felaktiga utbetalningar

Riksrevisionen har granskat om statens insatser för att motverka felaktiga utbetalningar från socialförsäkringen vid utländska inkomster är effektiva.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om socialförsäkringen vid utländska inkomster (skr. 2024/25:79) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2024/25:SfU16, rskr. 2024/25:172).

3.11 Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom

Utgiftsområdet omfattar garantipension, bostadstillägg till pensionärer, äldre-försörjningsstöd, inkomstpensionstillägg och efterlevandepensioner till vuxna. Utgiftsområdet omfattar även Pensionsmyndigheten.

Inkomstrelaterad ålderspension redovisas i avsnitt 2.9 Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget.

Anslag

Tabell 3.30 UO 11 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2024	Ändrings-budget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall - statens budget Procent 2024	Utfall 2023
1:1	Garantipension till ålderspension	30 229	3 831	33 255	3 026	10,0	26 150
1:2	Efterlevandepensioner till vuxna	8 175		8 131	-44	-0,5	8 597
1:3	Bostadstillägg till pensionärer	13 809		14 109	300	2,2	13 628
1:4	Äldreförsörjningsstöd	1 298	110	1 375	77	5,9	1 237
1:5	Inkomstpensionstillägg	6 079		5 960	-119	-2,0	6 051
2:1	Pensionsmyndigheten	720	2	735	15	2,1	764
	Summa	60 310	3 943	63 565	3 254	5,4	56 427

Utfallet uppgick till 63 565 miljoner kronor, vilket är 3 254 miljoner kronor (5,4 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 3 943 miljoner kronor. Jämfört med 2023 blev utgifterna 7 138 miljoner kronor (12,6 procent) högre.

Utgifterna för garantipension högre än anvisat och föregående år

Utgifterna för anslaget 1:1 *Garantipension till ålderspension* blev 33 255 miljoner kronor, vilket är 3 026 miljoner kronor (10,0 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 3 831 miljoner kronor då både antalet personer med garantipension och den genomsnittliga ersättningen ökade mer än tidigare beräknat. Dessutom tillfördes medel för att täcka underskottet från 2023. Jämfört med föregående år blev utgifterna 7 105 miljoner kronor (27,2 procent) högre.

Garantipensionen följer prisutvecklingen. Prisbasbeloppet höjdes med 9,1 procent den 1 januari 2024. Ungefär 1 227 000 pensionärer hade garantipension vid utgången av 2024 vilket är ca 190 000 fler än föregående år. Den genomsnittliga utbetalda garantipensionen uppgår till 27 100 kronor per år 2024, vilket är en ökning med 2 300 kronor jämfört med 2023. Totalt är 70 procent av dem som har garantipension kvinnor och 30 procent är män.

Utgifter för äldre försörjningsstöd högre än budget

De personer som är över 66 år och bosatta i Sverige, men som inte får sina grundläggande försörjningsbehov tillgodosedda genom andra förmåner inom det allmänna pensionssystemet, är berättigade till äldre försörjningsstöd. Utfallet för anslaget 1:4 *Äldre försörjningsstöd* blev 1 375 miljoner kronor, vilket är 77 miljoner kronor (5,9 procent) högre än vad som anvisades i statens budget.

EU:s ministerråd beslutade den 25 juni 2024 att förlänga aktiveringen av rådets direktiv 2001/55/EG om miniminormer för att ge tillfälligt skydd vid massiv tillströmning av fördrivna personer och om åtgärder för att främja en balans mellan medlemsstaternas insatser för att ta emot dessa personer och bära följderna av detta (det s.k. massflyktsdirektivet) med ytterligare ett år t.o.m. den 4 mars 2026. Beslutet medför att en stor andel av de personer som har uppehållstillstånd med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet (framför allt personer från Ukraina) folkbokfördes i Sverige med rätt till bl.a. äldre försörjningsstöd. Därför anvisade riksdagen anslaget ytterligare 110 miljoner kronor i ändringsbudget.

Antalet personer med äldre försörjningsstöd ökade med 7,4 procent jämfört med 2023 och uppgick till ca 26 100 i december 2024. Det genomsnittliga årsbeloppet ökade med 8,7 procent och uppgick till 53 600 kronor 2024. Högre boendekostnader och högre prisbasbelopp medför högre utgifter för äldre försörjningsstöd.

Färre får änkepension

Utgifterna för anslaget 1:2 *Efterlevandepensioner till vuxna* blev 8 131 miljoner kronor, vilket är 465 miljoner kronor (5,4 procent) lägre jämfört med föregående år. Utgifterna för änkepension svarar för den större delen av utgifterna under anslaget. Änkepensionssystemet är under avveckling sedan 1990 och antalet personer med änkepension minskar successivt. Mellan 2023 och 2024 minskade antalet med ca 11 400 personer, till ca 175 700 personer, vilket medförde att de totala utgifterna för anslaget minskade. Alla som får änkepension är kvinnor.

Övriga kontokrediter

Tabell 3.31 UO 11 Övriga kontokrediter

Miljoner kronor

Övriga kontokrediter	Kredit	Utnyttjad kredit 2024-12-31
Pensionsmyndighetens behov av likviditet i handeln med fondandelar	20 000	1 908
Summa	20 000	1 908

Riksdagen har beslutat om en övrig kredit inom utgiftsområdet. Krediten är på 20 000 miljoner kronor och avser Pensionsmyndighetens behov av likviditet i handeln med fondandelar. Utnyttjad kredit uppgick till 1 908 miljoner kronor vid utgången av 2024. Krediten användes som mest i november 2024 och då med 9 133 miljoner kronor.

Riksrevisionens iakttagelser – årlig revision

Pensionsmyndigheten

Pensionsmyndigheten har fått en revisionsberättelse med upplysning avseende sin årsredovisning för 2024. Som grund för upplysningen anger Riksrevisionen följande.

Avsnitt 12 i resultatredovisningen innefattar, i enlighet med regleringsbrev för myndigheten, en redovisning av inkomstpensionens finansiella ställning och utveckling. Avsnittet innehåller, utöver information från myndighetens finansiella redovisning, även information från andra aktörer samt prognosuppgifter. Uppgifter från andra aktörer och prognoser har inte granskats av Riksrevisionen.

3.12 Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Utgiftsområdet omfattar bl.a. barnbidrag, föräldraförsäkring och bostadsbidrag.

Anslag

Tabell 3.32 UO 12 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2024	Ändrings- budget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall - statens budget Procent 2024	Utfall 2023
1:1	Barnbidrag	33 075		32 523	-552	-1,7	32 972
1:2	Föräldraförsäkring	50 521	9	47 770	-2 751	-5,4	46 939
1:3	Underhållsstöd	2 798		2 687	-111	-4,0	2 703
1:4	Adoptionsbidrag	15		5	-10	-67,5	6
1:5	Barnpension och efterlevandestöd	1 098		1 109	11	1,0	1 079
1:6	Omvårdnadsbidrag och vårdbidrag	5 234	606	5 677	443	8,5	4 648
1:7	Pensionsrätt för barnår	8 972		8 972	0	0,0	9 063
1:8	Bostadsbidrag	4 357	650	4 134	-223	-5,1	4 255
	Summa	106 071	1 265	102 877	-3 193	-3,0	101 665

Utfallet uppgick till 102 877 miljoner kronor, vilket är 3 193 miljoner kronor (3,0 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades

ytterligare 1 265 miljoner kronor. Jämfört med 2023 blev utgifterna 1 212 miljoner kronor (1,2 procent) högre.

Färre födda barn medförde lägre utgifter för föräldraförsäkring än beräknat

Utfallet för anslaget 1:2 *Föräldraförsäkring* blev 47 770 miljoner kronor, vilket är 2 751 miljoner kronor (5,4 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror främst på att utgifterna för föräldrapenning blev lägre än beräknat. Utgifterna för föräldrapenning blev 33 546 miljoner kronor, vilket är 2 098 miljoner kronor (5,9 procent) lägre än beräknat. Antalet uttagna dagar med föräldrapenning blev 45,2 miljoner, vilket är 2,5 miljoner dagar (5,2 procent) färre än vad som ursprungligen beräknades. Det beror huvudsakligen på att antalet födda barn blev färre än beräknat.

Utgifterna för tillfällig föräldrapenning blev 9 267 miljoner kronor, vilket är 502 miljoner kronor (5,1 procent) lägre än beräknat. Antalet uttagna dagar med tillfällig föräldrapenning blev 8,1 miljoner vilket är 0,7 miljoner dagar (8,0 procent) färre än vad som ursprungligen beräknades. Det beror på att antalet födda barn och uttaget av dagar per barn blev lägre än beräknat.

Dessutom blev utgifterna för graviditetspenning 151 miljoner kronor (23,2 procent) lägre än beräknat. Det beror på att antalet födda barn blev färre än beräknat.

Riksdagen anvisade anslaget ytterligare 9 miljoner kronor i ändringsbudget då utgifterna förväntades öka till följd av ändrade regler för personer som har uppehållstillstånd med tillfälligt skydd och arbetar.

Utfallet för anslaget 1:3 *Underhållsstöd* blev 2 687 miljoner kronor, vilket är 111 miljoner kronor (4,0 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror på att antalet barn med underhållsstöd blev färre än vad som beräknades samt att inbetalningarna från bidragsskyldiga blev högre än väntat.

Utfallet för anslaget 1:6 *Omvårdnadsbidrag och vårdbidrag* blev 5 677 miljoner kronor, vilket är 443 miljoner kronor (8,5 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Det beror på att antalet mottagare av omvårdnadsbidrag blev fler än beräknat.

Riksdagen beslutade i ändringsbudget att anvisa anslaget ytterligare 606 miljoner kronor för att täcka ökade utgifter p.g.a. fler mottagare än tidigare beräknat, samt för att täcka ett underskott till följd av att anslagskrediten utnyttjades föregående år.

Lägre utgifter för barnbidrag jämfört med budget och föregående år

Utgifterna för anslaget 1:1 *Barnbidrag* blev 32 523 miljoner kronor, vilket är 552 miljoner kronor (1,7 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med föregående år blev utgifterna 449 miljoner kronor (1,4 procent) lägre. Det beror på att antalet födda barn blev lägre än beräknat och föregående år. Under 2024 föddes 98 500 barn, vilket är en minskning med 1,6 procent från föregående år.

Utgifterna för anslaget 1:4 *Adoptionsbidrag* blev 5 miljoner kronor, vilket är 10 miljoner kronor (67,5 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med föregående år blev utgifterna 1 miljon kronor (15,8 procent) lägre. Det beror på att antalet utbetalda bidrag blev både färre än vad som beräknades för 2024 och färre än 2023. År 2024 genomfördes 54 adoptioner till Sverige via de svenska adoptionsorganisationerna. Året innan förmedlades 73 adoptioner.

Utgifterna för anslaget 1:8 *Bostadsbidrag* blev 4 134 miljoner kronor, vilket är 223 miljoner kronor (5,1 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med föregående år blev utgifterna 121 miljoner kronor (2,8 procent) lägre. Det beror bl.a. på försenad hantering av ansökningar till följd av minskad bemanning i handläggningen

samt problem i samband med införandet av ett nytt handläggningssystem. Den försenade hanteringen av ansökningar har medfört att tidpunkten för utbetalningar har förskjutits. Den genomsnittliga handläggningstiden för ärenden uppgick i genomsnitt till 42 dagar, vilket är en ökning med 64 procent från föregående år.

I statens budget beräknades 830 miljoner kronor för förlängning av det tillfälliga tilläggsbidraget till barnfamiljer under perioden januari till juni 2024. Riksdagen anvisade anslaget ytterligare 650 miljoner kronor i ändringsbudget för förlängning av det tillfälliga tilläggsbidraget till barnfamiljer under perioden juli–december. Utfallet för tilläggsbidraget blev 1 263 miljoner kronor, vilket är 217 miljoner kronor (14,7 procent) lägre än totalt anvisade medel för tilläggsbidrag. Utfallet för hela anslaget blev 873 miljoner kronor (17,4 procent) lägre än totalt anvisade medel.

Jämfört med föregående år blev utfallet för tilläggsbidraget 132 miljoner kronor (11,7 procent) högre. Det beror främst på en högre ersättningsnivå. Under 2024 uppgick tilläggsbidraget till 40 procent av det preliminära bostadsbidraget. Föregående år var nivån på tilläggsbidraget 20 procent under det första halvåret och 40 procent under det andra halvåret. Utgiftsökningen motverkades delvis av att färre barnfamiljer fick tilläggsbidrag. Under 2024 fick 124 000 barnfamiljer tilläggsbidrag, vilket är 14 000 (10,1 procent) färre jämfört med föregående år.

Högre utgifter för föräldraförsäkring jämfört med föregående år

Jämfört med föregående år blev utgifterna för anslaget 1:2 *Föräldraförsäkring* 831 miljoner kronor (1,8 procent) högre. Det beror främst på högre utgifter för föräldrapenning.

Utgifterna för föräldrapenning blev 33 546 miljoner kronor, vilket är 777 miljoner kronor (2,4 procent) högre än 2023. Det beror på högre ersättningsnivåer för föräldrapenningdagar på sjukpenningnivå jämfört med föregående år. Ökningen motverkades delvis av färre uttagna föräldrapenningdagar. Antalet uttagna dagar uppgick totalt till 45,2 miljoner, vilket är 1,7 miljoner dagar (3,5 procent) färre än 2023. Det beror på färre födda barn samt ett lägre uttag av föräldrapenningdagar per barn.

Under 2024 tog män ut 30,6 procent av föräldrapenningdagarna, vilket ska jämföras med 30,9 procent föregående år. I fråga om tillfällig föräldrapenning vid vård av barn tog män ut 38,0 procent av dagarna vilket är en minskning från en andel på 38,6 procent 2023.

Jämfört med föregående år blev utgifterna för anslaget 1:6 *Omvårdnadsbidrag och vårdbidrag* 1 029 miljoner kronor (22,1 procent) högre. Det beror på fler mottagare av omvårdnadsbidrag och höjd ersättningsnivå jämfört med föregående år. Antalet barn vars föräldrar fick omvårdnadsbidrag uppgick i genomsnitt till 92 621 barn per månad under 2024, vilket är en ökning med 10,9 procent jämfört med 2023. Ersättningsbeloppet för omvårdnadsbidrag höjdes med 9,1 procent till följd av det höjda prisbasbeloppet för 2024.

Utgifterna för anslaget 1:7 *Pensionsrätt för barnår* blev 8 972 miljoner kronor, vilket är 91 miljoner kronor (1,0 procent) lägre jämfört med föregående år. Utgifterna för anslaget styrs av antalet barn i åldern 0–4 år, inkomstbasbeloppets utveckling, timlöneutvecklingen och utvecklingen av den pensionsgrundande inkomsten. Avgiften består av en preliminär avgift samt ett regleringsbelopp som täcker avvikelser mellan det preliminära belopp som tagits ut tre år tidigare och den faktiska avgiften. Det lägre utfallet förklaras främst av ett lägre regleringsbelopp jämfört med 2023.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2024:15 Bostadsbidragets måluppfyllelse – trångboddhet och absolut fattigdom

Riksrevisionen har granskat om bostadsbidraget är effektivt utformat i förhållande till dess bostads- och familjepolitiska syften.

Regeringen gör i skrivelsen Riksrevisionens rapport om bostadsbidragets måluppfyllelse (skr. 2024/25:78) delvis en annan bedömning än Riksrevisionen och vidtar inte några åtgärder med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

3.13 Utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet

Utgiftsområdet omfattar integrationspolitik, politik mot diskriminering, politik mot segregation och jämställdhetspolitik.

Anslag

Tabell 3.33 UO 13 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2024	Ändringsbudget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall - statens budget Procent 2024	Utfall 2023
1:2	Kommunersättningar vid flyktingmottagande	2 776	940	3 551	775	27,9	3 196
3:1	Särskilda jämställdhetsåtgärder	675		635	-40	-6,0	620
	Övriga anslag	567		552	-15	-2,6	675
	Summa	4 018	940	4 738	719	17,9	4 490

Utfallet uppgick till 4 738 miljoner kronor, vilket är 719 miljoner kronor (17,9 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 940 miljoner kronor. Jämfört med 2023 blev utgifterna 248 miljoner kronor (5,5 procent) högre.

Antalet kommunmottagna högre än beräknat

Utfallet för anslaget 1:2 *Kommunersättningar vid flyktingmottagande* blev 3 551 miljoner kronor, vilket är 775 miljoner kronor (27,9 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Att utgifterna blev högre än den ursprungliga budgeten beror på att fler personer som haft tillfälligt uppehållstillstånd genom massflyktsdirektivet folkbokfört sig. Det har lett till att statens utgifter för schablonersättning till kommunerna för kostnader i samband med mottagandet och ersättning till kommunerna för initialt ekonomiskt bistånd blivit högre än vad som tidigare beräknats. Av dessa skäl ökade riksdagen i ändringsbudget anslaget med sammanlagt 940 miljoner kronor.

Orsaken till att fler folkbokfört sig beror dels på att EU:s ministerråd beslutade om att förlänga aktiveringen av massflyktsdirektivet med ett år, vilket medförde att personer som haft tillfälligt uppehållstillstånd i två år genom massflyktsdirektivet kunde folkbokföra sig. Dessutom beslutade riksdagen att från och med den första november 2024 att det räckte med att ha haft tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet i ett år för att få folkbokföra sig. Under 2024 har 28 100 personer från Ukraina folkbokfört sig, varav de flesta efter dessa beslut.

Besluten innebar att de som kunde folkbokföra sig inte längre omfattades av lagen om mottagande av asylsökande, vilket förklarar de minskade utgifterna för anslaget 1:2 *Ersättningar och bostadskostnader* inom utgiftsområde 8 Migration.

Jämfört med 2023 blev utgifterna 355 miljoner kronor (11,1 procent) högre.

Lägre utgifter för särskilda jämställdhetsåtgärder

Utfallet för anslaget 3:1 *Särskilda jämställdhetsåtgärder* uppgick till 635 miljoner kronor, vilket är 40 miljoner kronor (6,0 procent) lägre än vad som beräknades i den ursprungliga budgeten. Större delen av avvikelserna beror på att vissa åtgärder krävde mindre finansiering än planerat och att utfallet inkluderar återbetalningar av bidrag från tidigare år. Jämfört med föregående år har dock utgifterna ökat med 15 miljoner kronor (2,4 procent).

Beställningsbemyndigande

Tabell 3.34 UO 13 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2024-12-31
2:2	Åtgärder mot diskriminering och rasism m.m.	39	39
3:1	Särskilda jämställdhetsåtgärder	150	149
3:3	Bidrag för kvinnors organisering	48	47
Summa		237	235

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 237 miljoner kronor. Utestående åtaganden uppgick till 235 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 2 miljoner kronor.

3.14 Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

Utgiftsområdet omfattar arbetsmarknadspolitik och arbetslivspolitik och består i huvudsak av utgifter för matchning av arbetssökande och lediga jobb, arbetsmarknadspolitiska program, arbetslöshetsförsäkringen, lönegarantiersättning och Europeiska socialfonden samt arbetsmiljö, arbetsrätt och lönebildning. Myndigheter inom området är bl.a. Arbetsförmedlingen, Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige, Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, Arbetsmiljöverket och Arbetsdomstolen.

Anslag

Tabell 3.35 UO 14 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2024	Ändrings- budget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall - statens budget Procent 2024	Utfall 2023
1:1	Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	7 393	22	7 453	61	0,8	7 675
1:2	Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	42 526		42 334	-192	-0,5	35 331

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2024	Ändrings- budget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall - statens budget Procent 2024	Utfall 2023
1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	7 226	-68	6 173	-1 053	-14,6	6 057
1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	20 806	-220	19 402	-1 404	-6,7	18 527
1:6	Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020	100		0	-100	-100,3	2 260
1:7	Europeiska socialfonden+ m.m. för perioden 2021–2027	1 387		1 323	-64	-4,6	342
1:12	Bidrag till lönegarantiersättning	1 800	1 703	3 360	1 560	86,7	1 915
1:13	Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	5 342		3 592	-1 750	-32,8	4 811
1:14	Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	865	9	787	-78	-9,0	905
1:15	Omställnings- och kompetensstöd genom den offentliga omställningsorganisationen	3 131		2 592	-539	-17,2	592
2:1	Arbetsmiljöverket	856	25	886	30	3,5	810
2:3	Internationella arbetsorganisationen (ILO)	34	11	44	10	30,1	39
	Övriga anslag	594		585	-9	-1,4	578
	Summa	92 059	1 481	88 531	-3 528	-3,8	79 842

Utfallet uppgick till 88 531 miljoner kronor, vilket är 3 528 miljoner kronor (3,8 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 1 481 miljoner kronor. Jämfört med 2023 blev utgifterna 8 689 miljoner kronor (10,9 procent) högre.

Utfallet för anslaget 1:1 *Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader* blev 7 453 miljoner kronor, vilket är 61 miljoner kronor (0,8 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 22 miljoner kronor för Arbetsförmedlingens hantering av fler ärenden inom etableringsprogrammet och för att stärka informationsutbytet mellan myndigheter i syfte att motverka felaktiga utbetalningar.

Lägre kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser jämfört med budget

Utfallet för anslaget 1:3 *Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser* blev 6 173 miljoner kronor, vilket är 1 053 miljoner kronor (14,6 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror bl.a. på lägre utgifter än beräknat för jobb- och utvecklingsgarantin respektive jobbgarantin för ungdomar. I statens budget beräknades utgifterna för dessa program uppgå till totalt 3 315 miljoner kronor. Utfallet blev 1 987 miljoner kronor, vilket är 1 328 miljoner kronor (40,1 procent) lägre än beräknat. Riksdagen beslutade i ändringsbudget att minska anslaget med 68 miljoner kronor, bl.a. för att delvis finansiera en ökning av anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning.

Lägre utgifter än beräknat för lönebidrag

Utfallet för anslaget 1:4 *Lönebidrag och Samhall m.m.* blev 19 402 miljoner kronor, vilket är 1 404 miljoner kronor (6,7 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror främst på att antalet deltagare med lönebidragsanställningar blev färre än beräknat, bl.a. till följd av den försämrade situationen på arbetsmarknaden. Riksdagen beslutade i ändringsbudget att minska anslaget med 220 miljoner kronor för att delvis finansiera en ökning av anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning.

Lägre utgifter för den Europeiska socialfonden

Utfallet för anslaget 1:7 *Europeiska socialfonden+ m.m. för perioden 2021–2027* blev 1 323 miljoner kronor, vilket är 64 miljoner kronor (4,6 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror främst på att utgifterna för statlig medfinansiering blev lägre än vad som ursprungligen beräknades.

Utgifterna för nystartsjobb och etableringsjobb blev lägre än beräknat

Utgifterna för anslaget 1:13 *Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar* blev 3 592 miljoner kronor, vilket är 1 750 miljoner kronor (32,8 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror främst på att utgifterna för nystartsjobb blev lägre än vad som beräknades i statens budget. Dessutom blev utgifterna för etableringsjobb lägre än beräknat.

I statens budget beräknades utgifterna för nystartsjobb att uppgå till 5 075 miljoner kronor för 2024. Utfallet blev 3 552 miljoner kronor, vilket är 1 523 miljoner kronor (30,0 procent) lägre än beräknat. Det beror bl.a. på att den svagare arbetsmarknaden har medfört minskat intresse hos arbetsgivare för att anställa med nystartsjobb.

Etableringsjobb är en ny modell för subventionerade anställningar där staten betalar en ersättning direkt till individen i stället för att betala en ersättning till arbetsgivaren. I statens budget beräknades utgifterna för etableringsjobb att uppgå till 235 miljoner kronor. Utfallet blev 1 miljon kronor, vilket är 234 miljoner kronor (99,5 procent) lägre än beräknat. Det har varit möjligt för arbetssökande att, efter överenskommelse med arbetsgivare, ansöka om etableringsjobb sedan 1 januari 2024. Intresset för stödet har dock varit lågt och Arbetsförmedlingen fattade endast ett fåtal beslut om etableringsjobb under året.

Lägre utgifter än beräknat för omställnings- och kompetensstöd

Utfallet för anslaget 1:15 *Omställnings- och kompetensstöd genom den offentliga omställningsorganisationen* blev 2 592 miljoner kronor, vilket är 539 miljoner kronor (17,2 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror delvis på att kostnader för offentligt omställnings- och kompetensstöd blev 272 miljoner kronor (98,9 procent) lägre än beräknat. Antalet inkomna ansökningar var väsentligt lägre än beräknat vilket förklaras av låg kännedom om stödet hos målgrupperna. Dessutom blev priserna för upphandlade omställningstjänster lägre än beräknat. Det låga utfallet förklaras ytterligare av att ersättningarna till arbetsgivare som finansierar registrerade omställningsorganisationer blev 267 miljoner kronor (9,4 procent) lägre än vad som ursprungligen beräknades.

Utfallet för anslaget 2:1 *Arbetsmiljöverket* blev 886 miljoner kronor, vilket är 30 miljoner kronor (3,5 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Det beror främst på högre utgifter för arbete mot arbetslivskriminalitet än vad som ursprungligen beräknades. I ändringsbudget beslutade Riksdagen att öka anslaget med 25 miljoner

kronor, huvudsakligen för att förstärka arbetet mot arbetslivskriminalitet, inklusive insatser från regionala center och regionkoordinatorer.

Utfallet för anslaget 2:3 *Internationella arbetsorganisationen (ILO)* blev 44 miljoner kronor, vilket är 10 miljoner kronor (30,1 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Det beror på att den försvagade kronkursen har medfört högre utgifter än beräknat för Sveriges medlemsavgift till ILO. Riksdagen anvisade därför anslaget ytterligare 11 miljoner kronor i ändringsbudget.

Lägre utgifter för Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020 jämfört med budget och föregående år

Utgifterna för anslaget 1:6 *Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020* blev -0,3 miljoner kronor, vilket är 100 miljoner kronor (100,3 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med föregående år blev utgifterna 2 260 miljoner kronor (100,0 procent) lägre. Det beror på att programmet befinner sig i en avslutningsfas. De sista projekten inom programmet avslutades 2023 och under 2024 har endast återkrav och utgifter för revision påverkat anslagsutfallet. Det negativa utfallet beror på att summan av återkraven översteg utgifterna för revision.

Högre utgifter för bidrag till lönegarantiersättning jämfört med budget och föregående år

Utgifterna för anslaget 1:12 *Bidrag till lönegarantiersättning* blev 3 360 miljoner kronor, vilket är 1 560 miljoner kronor (86,7 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med föregående år blev utgifterna 1 445 miljoner kronor (75,4 procent) högre. Det beror främst på att fler anställda har påverkats av konkurser och rekonstruktioner samt en högre genomsnittlig ersättning per person jämfört med föregående år och vad som beräknades i statens budget. Under 2024 utbetalades lönegarantiersättning till 36 383 personer, vilket är en ökning med 37,6 procent från föregående år. Den genomsnittliga årliga ersättningen inklusive arbetsgivaravgift uppgick till 95 112 kronor per person, vilket är en ökning med 5,1 procent från 2023. Dessutom minskade återbetalningarna av lönegarantiersättning med 147 miljoner kronor (41,0 procent) jämfört med 2023. Återbetalningar kan ske till följd av företagsrekonstruktioner, utdelning i konkurser eller återkrav av utbetalning till enskilda.

I statens budget anvisades anslaget 1:12 *Bidrag till lönegarantiersättning* 1 800 miljoner kronor. Regeringen medgav i beslut den 20 juni 2024 att anslaget fick överskridas med 1 523 miljoner kronor (A2024/00872). Riksdagen anvisade anslaget ytterligare 1 703 miljoner kronor i ändringsbudget för att täcka ökade utgifter för lönegarantiersättning och socialavgifter samt ett underskott på 168 miljoner till följd av att anslagskrediten utnyttjades föregående år. Utfallet för anslaget blev 3 360 miljoner kronor. Av den beviljade anslagskrediten om 180 miljoner kronor utnyttjades 25 miljoner kronor. Det medgivna överskridandet utnyttjades inte.

Utgifterna för anslaget 1:14 *Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare* blev 787 miljoner kronor, vilket är 78 miljoner kronor (9,0 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med föregående år blev utgifterna 118 miljoner kronor (13,0 procent) lägre. Det beror främst på att den genomsnittliga ersättningen till deltagare i etableringsuppdraget blev lägre än vad som beräknades i statens budget och lägre jämfört med föregående år.

Riksdagen beslutade i ändringsbudget att öka anslaget med 9 miljoner kronor då utgifterna för etableringsersättning förväntades öka till följd av fler deltagare i Arbetsförmedlingens etableringsprogram.

Utgifterna på Arbetsförmedlingens förvaltningsanslag blev lägre än föregående år

Jämfört med föregående år blev utgifterna för anslaget 1:1 *Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader* 222 miljoner kronor (2,9 procent) lägre. Det beror framför allt på att Arbetsförmedlingen har genomfört besparingsåtgärder till följd av en lägre nivå på anslaget jämfört med föregående år.

Högre utgifter för bidrag till arbetslöshetsersättning jämfört med föregående år

Utgifterna för anslaget 1:2 *Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd* blev 42 334 miljoner kronor, vilket är 7 002 miljoner kronor (19,8 procent) högre jämfört med 2023. Det beror främst på att utgifterna för bidrag till arbetslöshetsersättning ökade med 6 071 miljoner kronor (39,7 procent). Ökningen förklaras av en svagare arbetsmarknad.

Enligt Statistiska centralbyråns (SCB) arbetskraftsundersökning (AKU) var 480 000 personer i åldern 15–74 år arbetslösa under 2024, vilket är en ökning med 41 000 (9,3 procent). Arbetslöshetstalet uppgick till 8,4 procent, vilket är en ökning med 0,7 procentenheter från föregående år.

Under 2024 uppgick antalet inskrivna arbetslösa vid Arbetsförmedlingen till i genomsnitt ca 357 000 personer per månad. Det är en ökning med 7,1 procent jämfört med 2023. Av de inskrivna var i genomsnitt ca 186 000 personer per månad öppet arbetslösa, vilket är en ökning med 16,3 procent jämfört med 2023. Andelen arbetslösa som fick arbetslöshetsersättning ökade till 51 procent 2024 jämfört med 44 procent föregående år. Den försvagade arbetsmarknaden medförde fler nyinskrivna varav många kvalificerade sig för arbetslöshetsersättning.

Antalet utbetalda dagar med arbetslöshetsersättning under 2024 blev 24,5 miljoner vilket är en ökning med 35,8 procent jämfört med 2023. Dessutom bidrog en högre genomsnittlig ersättningsnivå till de högre utgifterna.

Antalet inskrivna arbetslösa i program uppgick till i genomsnitt ca 171 000 personer per månad, vilket är en minskning med 1,4 procent jämfört med 2023. Utgifterna för aktivitetsstöd ökade dock med 1 137 miljoner kronor (6,9 procent), vilket främst beror på en ökad genomsnittsansättning till deltagare.

Utgiftsökningarna motverkades delvis av att utgifterna för statliga ålderspensionsavgifter blev 206 miljoner kronor (5,9 procent) lägre jämfört med 2023.

Högre kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser jämfört med föregående år

Jämfört med 2023 blev utgifterna för anslaget 1:3 *Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser* 116 miljoner kronor (1,9 procent) högre. De högre utgifterna beror bl.a. på att insatser i högre utsträckning finansierats från anslaget eftersom bidragsfinansieringen från Europeiska socialfonden och Europeiska socialfonden+ minskat jämfört med föregående år.

Utgifterna för bidrag till Samhall AB blev högre än föregående år

Jämfört med 2023 blev utgifterna för anslaget 1:4 *Lönebidrag och Samhall m.m.* 875 miljoner kronor (4,7 procent) högre. Det beror främst på att utgifterna för bidrag till Samhall AB ökade med 1 051 miljoner kronor (16,1 procent). Ökningen motverkades delvis av att utgifterna för lönebidrag minskade med 176 miljoner kronor (1,5 procent) till följd av färre deltagare med lönebidrag.

Fler projekt medförde högre utgifter för den Europeiska socialfonden

Jämfört med 2023 blev utgifterna för anslaget 1:7 *Europeiska socialfonden+ m.m. för perioden 2021–2027* 981 miljoner kronor (286,8 procent) högre. Det beror på att antalet pågående projekt som upparbetar kostnader har ökat. Vid slutet av 2024 fanns 380 pågående projekt, vilket är en ökning med 92 projekt (31,9 procent) från föregående år.

Lägre utgifter för nystartsjobb än föregående år

Jämfört med 2023 blev utgifterna för anslaget 1:13 *Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar* 1 219 miljoner kronor (25,3 procent) lägre. Det beror delvis på lägre utgifter för nystartsjobb till följd av den svagare arbetsmarknaden. Antalet unika individer med nya eller pågående beslut om nystartsjobb uppgick till 44 279 under 2024, vilket är en minskning med 14,9 procent från 2023. Vidare har utgifterna minskat då den tillfälligt höjda subventionsnivån för nystartsjobb 2023 upphörde fr.o.m. 2024.

Högre utgifter än föregående år för omställnings- och kompetensstöd

Jämfört med 2023 blev utgifterna för anslaget 1:15 *Omställnings- och kompetensstöd genom den offentliga omställningsorganisationen* 1 999 miljoner kronor (337,7 procent) högre. Det högre utfallet avser framför allt kompensation till arbetsgivare för del av den avgiften som arbetsgivaren betalar till en s.k. registrerad omställningsorganisation. Det förklaras av att ersättning har utbetalats till fler arbetsgivare och att ersättningen omfattar en längre period jämfört med föregående år. Ersättningen grundas på de avgifter som arbetsgivare betalat till en registrerad omställningsorganisation. Under 2024 utbetalades ersättning baserad på de avgifter som arbetsgivare betalade under ett helt år. Det är en förändring jämfört med 2023, då utbetald ersättning baserades på arbetsgivarnas utgifter under ett kvartal.

Jämfört med 2023 blev utgifterna för anslaget 2:1 *Arbetsmiljöverket* 76 miljoner kronor (9,4 procent) högre. Det beror främst på högre utgifter för arbete mot arbetslivskriminalitet samt en ökad omfattning av myndighetens inspektionsverksamhet.

Beställningsbemyndigande

Tabell 3.36 UO 14 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2024-12-31
1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	5 500	3 359
1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	19 500	13 100
1:7	Europeiska socialfonden+ m.m. för perioden 2021–2027	3 013	2 968
1:8	Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering	9	8
1:15	Omställnings- och kompetensstöd genom den offentliga omställningsorganisationen	64	0
2:6	Regional skyddsombudsverksamhet	20	20
Summa		28 106	19 454
1:11 (2023)	Bidrag till Stiftelsen Utbildning Nordkalotten		25
Totalt			19 479

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 28 106 miljoner kronor. Utestående åtaganden uppgick till 19 454 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 8 652 miljoner kronor.

Skillnaden för anslagen 1:3 *Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser* och 1:4 *Lönebidrag och Samhall m.m.* förklaras av att omfattningen av de arbetsmarknadspolitiska insatserna blev lägre än beräknat.

För anslaget 1:15 *Omställnings- och kompetensstöd genom den offentliga omställningsorganisationen* beror skillnaden på att omfattningen av bemyndigandet och därmed utgifterna för stödet var väsentligt lägre än förväntat.

Inom utgiftsområdet finns också ett äldre beställningsbemyndigande. Det utestående åtagandet uppgår till 25 miljoner kronor. Ett äldre beställningsbemyndigande är ett bemyndigande där ramen har upphört men där det fortfarande finns utestående åtaganden.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2024:3 Korttidsutbildade arbetssökandes övergång till reguljär utbildning – uppdrag, verksamhet och styrning

Riksrevisionen har granskat om Arbetsförmedlingens arbete är effektivt för att nå målet om att öka kortutbildade arbetssökandes deltagande i reguljär utbildning.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om kortutbildade arbetssökandes övergång till reguljär utbildning (skr. 2023/24:165) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2024/25:AU3, rskr. 2024/25:22).

3.15 Utgiftsområde 15 Studiestöd

Utgiftsområdet omfattar utgifter för ekonomiskt stöd till enskilda under studier och utgifter för vissa studiesociala insatser. Även utgifter för hanteringen av studiestöden, som huvudsakligen sköts av Centrala studiestödsnämnden (CSN), och ärendehantering inom Överklagandenämnden för studiestöd hör till utgiftsområdet.

Anslag

Tabell 3.37 UO 15 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2024	Ändringsbudget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall - statens budget Procent 2024	Utfall 2023
1:1	Studiehjälp	4 518		4 352	-166	-3,7	4 316
1:2	Studiemedel	20 207	57	19 550	-657	-3,3	18 238
1:3	Omställningsstudiestöd	2 836		1 338	-1 498	-52,8	625
1:4	Statens utgifter för räntor på studielån	1 307		1 282	-25	-1,9	681
1:7	Studiestartsstöd	400		258	-142	-35,5	263
1:8	Centrala studiestödsnämnden	1 169	2	1 159	-10	-0,8	1 118

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2024	Ändringsbudget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall - statens budget Procent 2024	Utfall 2023
	Övriga anslag	108		100	-8	-7,1	94
	Summa	30 545	59	28 039	-2 507	-8,2	25 335

Utfallet uppgick till 28 039 miljoner kronor, vilket är 2 507 miljoner kronor (8,2 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 59 miljoner kronor. Jämfört med 2023 blev utgifterna 2 703 miljoner kronor (10,7 procent) högre.

Färre studerande än beräknat

Utfallet för anslaget 1:1 *Studiehjälp* blev 4 352 miljoner kronor, vilket är 166 miljoner kronor (3,7 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror på att färre personer än beräknat har fått studiehjälp under 2024.

Utfallet för anslaget 1:2 *Studiemedel* blev 19 550 miljoner kronor, vilket är 657 miljoner kronor (3,3 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 57 miljoner kronor för ett ökat utbud inom gymnasial yrkesinriktad vuxenutbildning och yrkeshögskolan. De totala bidragen blev 714 miljoner kronor lägre än anvisat i statens budget, det generella bidraget blev 333 miljoner lägre än anvisat. Utfallet för det högre bidraget, som främst betalas ut till de som saknar slutbetyg från grundskola eller 3-årig gymnasieutbildning, blev 297 miljoner kronor lägre än anvisat. Utfallet för tilläggsbidraget, som betalas ut till föräldrar, blev 83 miljoner kronor lägre än anvisat i statens budget. De lägre utfallen beror bl.a. på att antalet studerande blev lägre än beräknat.

Drygt 12 400 personer fick omställningsstudiestöd

Utfallet för anslaget 1:3 *Omställningsstudiestöd* blev 1 338 miljoner kronor, vilket är 1 498 miljoner kronor (52,8 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Under 2024 fick 12 400 personer omställningsstudiestöd utbetalat. Utfallet för 2023 blev 735 miljoner kronor (54,1 procent) lägre än beräknat i statens budget. De lägre utfallen beror bl.a. på långa handläggningstider vid CSN.

Antalet personer med studiestartsstöd blev lägre än beräknat och lägre än 2023

Utfallet för anslaget 1:7 *Studiestartsstöd* blev 258 miljoner kronor, vilket är 142 miljoner kronor (35,5 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror bl.a. på att kommuner, som haft outnyttjade medel, inte använt sig av möjligheten att återlämna medel för omfördelning till andra kommuner. Jämfört med 2023 blev utgifterna 5 miljoner kronor (1,8 procent) lägre. År 2024 betalades studiestartsstöd ut till 4 200 personer, vilket är en minskning med 500 personer jämfört med föregående år.

Fler studerande än föregående år

Utfallet för anslaget 1:2 *Studiemedel* uppgick till 19 550 miljoner kronor, vilket är 1 312 miljoner kronor (7,2 procent) högre än 2023. Under 2024 fick 529 744 personer studiemedel, vilket är 11 797 personer fler än 2023.

Jämfört med 2023 blev utgifterna för anslaget 1:3 *Omställningsstudiestöd* 713 miljoner kronor (114,1 procent) högre. Fler personer beviljades omställningsstudiestöd under

2024. Det beror på att, förutom årets ansökningar beslutade CSN även om ansökningar inkomna under 2022 och 2023, vilket ledde till utbetalningar 2024.

Jämfört med 2023 blev utgifterna för anslaget 1:4 *Statens utgifter för räntor på studielån* 601 miljoner kronor (88,2 procent) högre. Totalt fick 167 900 låntagare nedsättning av hur mycket de skulle betala för sina lån per år, även kallat årsbelopp, för 2024. Det är 6 900 fler låntagare än 2023. Den främsta orsaken till nedsättningarna var att låntagarna hade låg inkomst.

Beställningsbemyndigande

Tabell 3.38 UO 15 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2024-12-31
1:6	Bidrag till vissa studiesociala ändamål	4	2
Summa		4	2

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om ett beställningsbemyndigande på 4 miljoner kronor. Utestående åtaganden uppgick till 2 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 2 miljoner kronor.

Utlåning

Tabell 3.39 UO 15 Utlåning

Miljoner kronor

Utlåning	Låneram	Lån 2024-12-31
Lånefinansierade studielån ¹	Obegränsad	288 446
Låneram för CSN:s upplåning i Riksgäldskontoret för studielån	292 000	288 152

¹ Utlåning sker enligt studiestödslagen (1999:1395)

CSN:s lånefordran för studielån enligt lagen (1999:1395) om Studiestöd uppgick till 288 446 miljoner kronor vid utgången av 2024. CSN:s upplåning i Riksgäldskontoret för studielån uppgick till 288 152 miljoner kronor vid utgången av 2024.

3.16 Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Utgiftsområdet omfattar skolväsendet, vissa särskilda utbildningsformer och annan pedagogisk verksamhet, vuxenutbildning och eftergymnasial yrkesutbildning samt högskoleutbildning och forskning. Området omfattar även myndigheter inom utbildnings- och forskningsområdet.

Anslag

Tabell 3.40 UO 16 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2024	Ändrings- budget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall - statens budget Procent 2024	Utfall 2023
1:1	Statens skolverk	1 348		1 374	26	1,9	1 280
1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	4 417	500	4 586	168	3,8	3 307
1:10	Fortbildning av lärare och förskolepersonal	1 079		707	-371	-34,4	647
1:13	Bidrag till lärarlöner	4 875		4 198	-677	-13,9	4 191
1:15	Statligt stöd för stärkt kunskapsutveckling	7 478		7 395	-83	-1,1	6 608
1:16	Bidrag till vissa studier	18		11	-6	-37,1	11
1:17	Statligt stöd till vuxenutbildning	4 569	130	4 229	-340	-7,4	4 155
1:19	Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	4 010		4 075	64	1,6	3 828
2:3	Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 118		2 118	0	0,0	2 028
2:4	Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 451		2 451	0	0,0	2 367
2:5	Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 458		2 458	0	0,0	2 350
2:6	Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 554		2 554	0	0,0	2 466
2:7	Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 455		2 455	0	0,0	2 380
2:8	Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 820		1 820	0	0,0	1 768
2:9	Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 032		2 061	29	1,4	1 937
2:10	Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 857		1 857	0	0,0	1 804
2:12	Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 286		1 286	0	0,0	1 249
2:13	Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 812		1 814	2	0,1	1 726
2:14	Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 114		1 114	0	0,0	1 082
2:15	Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	827		819	-8	-0,9	790
2:16	Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 826		1 826	0	0,0	1 774

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2024	Ändrings- budget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall - statens budget Procent 2024	Utfall 2023
2:17	Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 385		1 444	60	4,3	1 291
2:18	Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 944		1 944	0	0,0	1 879
2:64	Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	929		748	-181	-19,5	775
3:2	Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	420	60	500	80	19,0	448
	Övriga anslag	42 381	-30	42 290	-90	-0,2	40 826
	Summa	99 461	660	98 133	-1 328	-1,3	92 967

Utfallet uppgick till 98 133 miljoner kronor, vilket är 1 328 miljoner kronor (1,3 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 660 miljoner kronor. Jämfört med 2023 blev utgifterna 5 166 miljoner kronor (5,6 procent) högre.

För universitet och högskolor belastas anslagen till forskning och utbildning på forskarnivå när anslagsmedlen förs över till myndigheternas konton. Till följd av den särskilda anslagsredovisningen blir det därför normalt inga skillnader mellan budget och utfall. I det följande kommenteras de anslag inom utgiftsområdet där avvikelser finns.

Tillskott till skolväsendet på grund av högre utgifter

Utfallet för anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* blev 4 586 miljoner kronor, vilket är 168 miljoner kronor (3,8 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 500 miljoner kronor till skolväsendet för att minska risken för försämrad kvalitet i undervisningen med anledning av ett högre kostnadstryck p.g.a. inflation. Jämfört med 2023 blev utgifterna för anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* 1 279 miljoner kronor (38,7 procent) högre.

Lägre utgifter än beräknat för vissa statsbidrag

Utfallet för anslaget 1:10 *Fortbildning av lärare och förskolepersonal* blev 707 miljoner kronor, vilket är 371 miljoner kronor (34,4 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror främst på att utgifterna för fortbildning av lärare och förskollärare blev lägre. Även utgifterna för insatser för att förbereda professionsprogrammet blev lägre. Utfallet för anslaget 1:13 *Bidrag till lärarlöner* blev 4 198 miljoner kronor, vilket är 677 miljoner kronor (13,9 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror på att huvudmännen antingen inte utnyttjade hela den tilldelade bidragsramen eller endast delvis använde den för statsbidragen för karriärsteg för lärare och för höjda löner till lärare och förskollärare.

Utfallet för anslaget 1:16 *Bidrag till vissa studier* blev 11 miljoner kronor, vilket är 6 miljoner kronor (37,1 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror på att färre folkhögskolor och studieförbund anordnar kurser än tidigare.

Utfallet för anslaget 1:17 *Statligt stöd till vuxenutbildning* blev 4 229 miljoner kronor, vilket är 340 miljoner kronor (7,4 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror främst på lägre utgifter för regional yrkesinriktad vuxenutbildning. I ändringsbudget anvisades ytterligare 110 miljoner kronor för att öka tillgången till

yrkesutbildning för vuxna med anledning av den höga arbetslösheten. Dessutom anvisades anslaget ytterligare 20 miljoner kronor för svenska för invandrare (sfi) för vuxna personer från Ukraina som beviljats uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet.

Utfallet för anslaget 2:64 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor* blev 748 miljoner kronor, vilket är 181 miljoner kronor (19,5 procent) lägre än anvisat i statens budget. Det lägre utfallet avser främst utgifter för kompletterande utbildning för personer med utländsk utbildning samt vidareutbildning av obehöriga lärare.

Utfallet för anslaget 3:2 *Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer* blev 500 miljoner kronor, vilket är 80 miljoner kronor (19,0 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 60 miljoner kronor för att täcka högre utgifter med anledning av den försvagade kronkursen.

Beställningsbemyndigande

Tabell 3.41 UO 16 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2024-12-31
1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	2 023	1 663
1:6	Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan	36	34
1:7	Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet samt kvalitetshöjande åtgärder inom förskola	1 986	1 986
1:10	Fortbildning av lärare och förskolepersonal	460	301
1:12	Praktiknära skolforskning	72	71
1:13	Bidrag till lärarlöner	2 426	2 426
1:15	Statligt stöd för stärkt kunskapsutveckling	7 543	7 543
1:17	Statligt stöd till vuxenutbildning	3 622	3 284
1:19	Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	11 300	10 725
3:1	Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	25 000	20 164
3:2	Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	2 537	2 507
3:4	Rymdforskning och rymdverksamhet	3 300	3 597
4:1	Internationella program	90	90
Summa		60 396	54 391

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 60 396 miljoner kronor. Utestående åtaganden uppgick till 54 391 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 6 005 miljoner kronor och hänför sig huvudsakligen till anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation*. Skillnaden beror till stor del på att framtida utbetalningar till European Spallation Source ERIC (ESS) beräknas på en lägre nivå för åren 2026–2034 samt att vissa satsningar inte beviljats på den tidigare planerade nivån.

Bemyndigandet för anslaget 3:4 *Rymdforskning och rymdverksamhet* har överskridits med 297 miljoner kronor. Det beror på en högre inflationsuppräknings för åtaganden än beräknat.

Garantier

Tabell 3.42 UO 16 Garantier

Milljoner kronor

Garantier	Garantiram	Utestående åtaganden 2024-12-31	Utfärdade garantier inklusive bundna utfästelser
Pensionsgaranti (inkl. efterborgen) Chalmers Tekniska Högskola AB ¹	Obegränsad	272	272
Kreditgarantier för överbrygningslån till ESS ERIC (2021) ²	600	0	0
Kreditgarantier för överbrygningslån till ESS ERIC (2020) ³	600	0	0
Summa		272	272

¹ I samband med ombildningen av statlig verksamhet till annan associationsform beslutade riksdagen om statliga borgen för överlätna pensionsåtaganden (prop. 1991/92:150, bet. 1991/92:FIU30, rskr. 1991/92:350). Utfallet avser pensionsskulden per 31 december 2023.

² Prop. 2020/21:1, bet.2020/21:UbU1, rskr.2020/21:141. Gäller som längst t.o.m. 2030. Löper parallellt med tidigare ram till 2025.

³ Prop. 2019/20:1, bet.2019/20:UbU1, rskr.2019/20:120. Gäller t.o.m. 2025.

Riksrevisionens iakttagelser – årlig revision

Högskolan Dalarna

Högskolan Dalarna har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2024. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Högskolan Dalarna har under flera års tid ackumulerat ett överskott i avgiftsområdet uppdragsutbildning. Det ackumulerade överskottet uppgår till 38 006 tusen kronor per den 31 december 2024. Det avviker från det ekonomiska målet om full kostnadstäckning enligt 5 § förordningen (2002:760) om uppdragsutbildning vid universitet och högskolor. Avgifter ska beräknas så att intäkterna täcker verksamhetens kostnader på ett eller några års sikt.

Karolinska institutet

Karolinska institutet har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2024. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Karolinska institutet har under flera års tid ackumulerat ett överskott i avgiftsområdena uppdragsforskning och uppdragsutbildning. Det ackumulerade överskottet uppgår till 49 389 tusen kronor respektive 32 453 tusen kronor per den 31 december 2024. Det avviker från det ekonomiska målet om full kostnadstäckning enligt 5 § avgiftsförordningen (1992:191) respektive 5 § förordningen (2002:760) om uppdragsutbildning vid universitet och högskolor. Avgifter ska beräknas så att intäkterna täcker verksamhetens kostnader på ett eller några års sikt.

Kungliga tekniska högskolan

Kungliga tekniska högskolan har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2024. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Kungliga tekniska högskolan har under flera års tid ackumulerat ett överskott i avgiftsområdet utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter. Det ackumulerade överskottet uppgår till 25 423 tusen kronor per den 31 december 2024. Det avviker från det ekonomiska målet om full kostnadstäckning enligt 6 § förordningen

(2010:543) om anmälningsavgift och studieavgift vid universitet och högskolor. Avgifter ska beräknas så att intäkterna täcker verksamhetens kostnader på ett eller några års sikt.

Malmö universitet

Malmö universitet har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2024. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Malmö universitet har under flera års tid ackumulerat ett överskott i avgiftsområdet uppdragsutbildning. Det ackumulerade överskottet uppgår till 32 407 tusen kronor per den 31 december 2024. Det avviker från det ekonomiska målet om full kostnadstäckning enligt 5 § förordningen (2002:760) om uppdragsutbildning vid universitet och högskolor. Avgifter ska beräknas så att intäkterna täcker verksamhetens kostnader på ett eller några års sikt.

Umeå universitet

Umeå universitet har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2024. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Umeå universitet har under flera års tid ackumulerat ett överskott i avgiftsområdena uppdragsforskning och uppdragsutbildning. Det ackumulerade överskottet uppgår till 25 316 tusen kronor respektive 22 398 tusen kronor per den 31 december 2024. Det avviker från det ekonomiska målet om full kostnadstäckning enligt 5 § avgiftsförordningen (1992:191) respektive 5 § förordningen (2002:760) om uppdragsutbildning vid universitet och högskolor. Avgifter ska beräknas så att intäkterna täcker verksamhetens kostnader på ett eller några års sikt.

Konstfack

Konstfack har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2024. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Konstfack har inte återrapporterat vilka insatser som bedömts relevanta och vidtagits för att myndigheten ska bidra till de mål som anges i den nationella strategin för svenskt deltagande i Horisont Europa. Återrapporteringskravet framgår av det gemensamma regleringsbrevet 2024 för universitet och högskolor. Avsaknaden av återrapportering är inte förenlig med 3 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Rymdstyrelsen

Rymdstyrelsen har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2024. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Rymdstyrelsen har ingått åtaganden utöver tilldelad ram för beställningsbemyndiganden. Det är inte förenligt med 17 § anslagsförordningen (2011:223). Åtagandena uppgår till 296 652 tusen kronor avseende utgiftsområde 16, anslag 3:4, anslagspost 1 *Rymdforskning och rymdverksamhet*.

Kungliga biblioteket

Kungliga bibliotekets har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2024. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Kungliga bibliotekets årsredovisning saknar underskriftsmening och underskrift från myndighetschefen. Detta är inte förenligt med 2 kap. 8 och 9 §§ förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2024:21 Tredjlandsstudenter i högskolan – antagning, uppehållstillstånd och organisering av utbildning

Riksrevisionen har granskat om antagningssystemet för tredjlandsstudenter och organiseringen och finansieringen av deras utbildning fungerar effektivt.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om tredjlandsstudenter i högskolan (skr. 2024/25:117) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

3.17 Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Utgiftsområdet omfattar utgifter för bl.a. folkbildning, ungdomsfrågor, det civila samhället, idrott, trossamfund, teater, dans och musik samt museer och utställningar.

Anslag

Tabell 3.43 UO 17 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2024	Ändringsbudget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall - statens budget Procent 2024	Utfall 2023
1:2	Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	469		463	-6	-1,2	488
1:6	Bidrag till regional kulturverksamhet	1 704		1 704	0	0,0	1 701
2:1	Bidrag till vissa scenkonstinstitutioner	1 120	7	1 127	7	0,6	1 131
5:2	Ersättningar och bidrag till konstnärer	559		559	1	0,1	570
8:1	Centrala museer: Myndigheter	1 465	13	1 486	22	1,5	1 435
8:2	Centrala museer: Stiftelser	276		276	0	0,0	274
8:5	Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål	0			0	-100,0	
10:1	Filmstöd	554		554	0	0,0	553
12:3	Särskilda insatser inom ungdomspolitiken	22	4	24	2	10,4	22

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2024	Ändringsbudget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall - statens budget Procent 2024	Utfall 2023
13:1	Stöd till idrotten	2 117		2 117	0	0,0	2 092
13:5	Insatser för den ideella sektorn	224		215	-8	-3,7	172
14:1	Statsbidrag till studieförbund	1 741		1 741	0	0,0	4 338
14:2	Statsbidrag till folkhögskolor	2 447		2 447	0	0,0	
11:4 (2023)	Statens medieråd				0		24
	Övriga anslag	3 950		3 907	-43	-1,1	3 892
	Summa	16 646	24	16 621	-25	-0,2	16 691

Utfallet uppgick till 16 621 miljoner kronor, vilket är 25 miljoner kronor (0,2 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 24 miljoner kronor. Jämfört med 2023 blev utgifterna 70 miljoner kronor (0,4 procent) lägre.

Något högre utfall för Centrala museer än anvisat

Utfallet för anslaget 8:1 *Centrala museer: Myndigheter* blev 1 486 miljoner kronor, vilket är 22 miljoner kronor (1,5 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 13 miljoner kronor för att täcka Naturhistoriska riksmuseets inkomstbortfall i form av uteblivna intäkter, då museet behövde stänga ner sin publika verksamhet för att möjliggöra nödvändiga reparationsarbeten. Naturhistoriska riksmuseet höll stängt från slutet av augusti 2023 till början av juni 2024.

Högre utgifter för insatser inom ungdomspolitiken än anvisat

Utfallet för anslaget 12:3 *Särskilda insatser inom ungdomspolitiken* blev 24 miljoner kronor, vilket är 2 miljoner kronor (10,4 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 4 miljoner kronor för att stärka insatser riktade mot unga i socialt utsatta situationer och med svagare förankring på arbetsmarknaden. Under 2024 har utgifterna ökat för samordning i den nationella stödfunktionen för unga som varken arbetar eller studerar. Dessutom har en undersökning genomförts av ungdomars attityder och värderingar.

Högre utgifter för insatser för den ideella sektorn än 2023

Utfallet för anslaget 13:5 *Insatser för den ideella sektorn* blev 215 miljoner kronor, vilket är 44 miljoner kronor (25,4 procent) högre jämfört med föregående år. Det beror på högre utgifter för bl.a. statsbidrag som betalats ut till det civila samhället som arbetar med volontärsamordning.

Bidrag till folkbildningen uppdelade i två anslag under 2024

Utfallet för anslaget 14:1 *Statsbidrag till studieförbund* blev 1 741 miljoner kronor, vilket är 2 597 miljoner kronor (59,9 procent) lägre jämfört med 2023. Skillnaden förklaras av att anslaget förra året var ett generellt statsbidrag till folkbildningen, men för 2024 användes anslaget för utgifter för statsbidrag till studieförbund. Dessutom uppfördes ett nytt anslag i statens budget, anslaget 14:2 *Statsbidrag till folkhögskolor*, vars utfall blev 2 447 miljoner kronor.

Statens medieråds verksamhet har bytt utgiftsområde

Utfallet för det äldre anslaget 11:4 (2023) *Statens medieråd* blev 0 miljoner kronor, vilket är 24 miljoner kronor (100,0 procent) lägre jämfört med 2023. Det beror på att myndigheten inordnades i Myndigheten för press, radio och tv, som bytte namn till Mediemyndigheten den 1 januari 2024. Mediemyndigheten ligger sedan dess inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse.

Beställningsbemyndigande

Tabell 3.44 UO 17 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2024-12-31
1:2	Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	236	146
1:5	Stöd till icke-statliga kulturlokaler	11	11
1:6	Bidrag till regional kulturverksamhet	45	3
2:2	Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	183	162
3:1	Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter	39	34
4:4	Bidrag till bild- och formområdet	35	0
5:2	Ersättningar och bidrag till konstnärer	252	197
7:2	Bidrag till kulturmiljövård	90	73
12:2	Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet	262	262
13:2	Bidrag till allmänna samlingslokaler	40	40
13:4	Bidrag till riksdagspartiers kvinnoorganisationer	15	15
14:3	Bidrag till tolkutbildning	120	86
Summa		1 329	1 030

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 1 329 miljoner kronor. Utestående åtaganden uppgick till 1 030 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 299 miljoner kronor.

Skillnaden för anslagen 1:2 *Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete*, 1:6 *Bidrag till regional kulturverksamhet* och 4:4 *Bidrag till bild- och formområdet* beror bl.a. på att Kulturrådet har gjort en genomlysning av sina bidrag och gjort vissa förändringar som inneburit ett ändrat behov av nyttjandet av bemyndigandena. Myndigheten har dock behövt invänta genomlysningen för att kunna fastställa behovet.

För anslaget 14:3 *Bidrag till tolkutbildning* beror skillnaden på att beslut för vissa nya tolkutbildningar endast fattas vartannat år. Det medför att storleken på utestående åtaganden kan variera mellan enskilda år.

Utlåning

Tabell 3.45 UO 17 Utlåning

Miljoner kronor

Utlåning	Låneram	Lån 2024-12-31
Kungliga Operan AB	130	81
Kungliga Dramatiska teatern AB		61 ¹
Nordiska museet	77	41

Utlåning	Låneram	Lån 2024-12-31
Tekniska museet	95	93
Stiftelsen Skansen	80	57
Summa	382	333

Anm.: Tabellen omfattar utlåning finansierad med upplåning i Riksgäldskontoret.

¹ Lånet upptaget med stöd av låneram beslutad tidigare år.

Inom utgiftsområdet har riksdagen beslutat om en låneram på högst 382 miljoner kronor. Utestående lån vid utgången av 2024 var 333 miljoner kronor.

Riksrevisionens iakttagelser – årlig revision

Riksarkivet

Riksarkivet har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2024. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Riksarkivet har inte kommenterat väsentliga avvikelser mellan avgiftsbudget och faktiskt utfall. Det är inte förenligt med 3 kap. 2 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Riksarkivet har under flera års tid byggt upp ett underskott om 9 428 tusen kronor i avgiftsområdet Digitaliseringstjänster. Det ackumulerade underskottet i avgiftsområdet avviker från det ekonomiska målet enligt 5 § avgiftsförordningen (1992:191) och Ekonomistyrningsverkets föreskrifter till bestämmelsen. Avgifter ska beräknas så att intäkterna täcker verksamhetens kostnader på ett eller några års sikt.

Moderna Museet

Moderna Museet har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2024. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Moderna museet har under flera års tid ackumulerat ett underskott i avgiftsområdet Försäljning av varor. Det ackumulerade underskottet uppgår till 4 142 tusen kronor per den 31 december 2024. Det avviker från det ekonomiska målet enligt 5 § avgiftsförordningen (1992:191). Avgifter ska beräknas så att intäkterna täcker verksamhetens kostnader på ett eller några års sikt.

Naturhistoriska riksmuseet

Naturhistoriska riksmuseet har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2024. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Naturhistoriska riksmuseet har under flera års tid ackumulerat ett överskott i avgiftsområdet Undersökningar, utredningar och andra tjänster. Det ackumulerade överskottet uppgår till 5 654 tusen kronor per den 31 december 2024. Det avviker från det ekonomiska målet enligt 5 § avgiftsförordningen (1992:191). Avgifter ska beräknas så att intäkterna täcker verksamhetens kostnader på ett eller några års sikt.

Naturhistoriska riksmuseet har fram till och med början av september 2024 haft ett avtal om drift av restaurangverksamhet. Avtalet har inneburit att myndigheten har haft en stor del av det ekonomiska ansvaret. Myndigheten har inte befogenhet att bedriva restaurangverksamhet, varken enligt instruktion, regleringsbrev eller annat regeringsbeslut.

Statens historiska museer

Statens historiska museer har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2024. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Statens historiska museer har under 2024 bedrivit serveringsverksamhet vid Brukscaféet på Tumba bruksmuseum. Myndigheten har inte befogenhet att bedriva serveringsverksamhet enligt instruktionen, regleringsbrev eller annat regeringsbeslut.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2024. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor har 2024 ingått ett åtagande på en anslagspost som saknar beställningsbemyndigande. Det är inte förenligt med 17 § anslagsförordningen (2011:223). Det utestående åtagandet uppgår till 2 058 tusen kronor och avser utgiftsområde 17, anslag 13:5 anslagspost 6 Studier inom identifierade behovsområden.

Spelinspektionen

Spelinspektionen har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2024. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Spelinspektionens lån i Riksgäldskontoret avviker väsentligt från anläggnings-tillgångarnas bokförda värde. Det bokförda värdet på anläggningstillgångarna uppgår till 6 781 tusen kronor medan lån i Riksgäldskontoret uppgår till 4 541 tusen kronor. Avvikelsen är inte förenlig med 2 kap. 2 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210).

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2024:19 Spelinspektionens tillsyn över spelmarknaden

Riksrevisionen har granskat Spelinspektionens tillsyn över spelmarknaden.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om Spelinspektionens tillsyn över spelmarknaden (skr. 2024/25:105) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

RiR 2024:2 Allmänna arvsfonden – pengar som söker mening

Riksrevisionen har granskat Allmänna arvsfonden.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om Allmänna arvsfonden (skr. 2023/24:153) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2024/25:8, rksr. 2024/25:130).

3.18 Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik

Inom utgiftsområdet ingår utgifter för samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande, lantmäteriverksamhet och konsumentpolitik. Området innefattar bl.a. myndigheterna Boverket och Lantmäteriet.

Anslag

Tabell 3.46 UO 18 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2024	Ändringsbudget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall - statens budget Procent 2024	Utfall 2023
1:1	Bostadspolitisk utveckling	86	-3	31	-54	-63,5	34
1:2	Omstrukturering av kommunala bostadsföretag	13		1	-12	-95,2	1
1:3	Stöd för att underlätta för enskilda att ordna bostad	43		1	-42	-97,8	1
1:4	Boverket	294	3	300	6	1,9	290
1:6	Lantmäteriet	759		798	39	5,2	730
1:7	Energieffektivisering av flerbostadshus	840		393	-447	-53,2	250
1:8	Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande	3 710		2 758	-952	-25,7	4 313
2:1	Konsumentverket	179	-1	181	2	0,9	167
2:2	Allmänna reklamationsnämnden	61	7	70	9	15,0	63
2:4	Åtgärder på konsumentområdet	7		7	0	0,0	14
	Övriga anslag	91		90	-1	-1,5	87
	Summa	6 082	6	4 629	-1 453	-23,9	5 950

Utfallet uppgick till 4 629 miljoner kronor, vilket är 1 453 miljoner kronor (23,9 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 6 miljoner kronor. Jämfört med 2023 blev utgifterna 1 321 miljoner kronor (22,2 procent) lägre.

Lägre utgifter än beräknat för bostadspolitisk utveckling

Utfallet för anslaget 1:1 *Bostadspolitisk utveckling* blev 31 miljoner kronor, vilket är 54 miljoner kronor (63,5 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror på lägre utgifter än beräknat för stöd till kommuner som antar detaljplaner som möjliggör småhusbebyggelse eller omvandling av lokaler till bostäder. Omfattningen av ansökningar om stöd blev lägre än förväntat på grund av en relativt låg stödnivå och lång tidsåtgång för detaljplaneprocesser. Riksdagen minskade anslaget med 3 miljoner kronor i ändringsbudget för att finansiera en ökning av anslaget 1:4 *Boverket*.

Utfallet för anslaget 1:2 *Omstrukturering av kommunala bostadsföretag* blev 1 miljon kronor, vilket är 12 miljoner kronor (95,2 procent) lägre än vad som anvisades i statens

budget. Det beror på att inga ansökningar om stöd inkom under året. Stödet baseras på förordningen (2018:111) om statsbidrag till kommuner med svag bostadsmarknad. Det har inte inkommit någon ansökan om bidrag sedan förordningen trädde i kraft, därför har endast administrativa utgifter belastat anslaget.

Utfallet för anslaget 1:3 *Stöd för att underlätta för enskilda att ordna bostad* blev 1 miljon kronor, vilket är 42 miljoner kronor (97,8 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror främst på att tillströmningen av ärenden gällande statsbidrag till kommuner för hyresgarantier för enskilda hushålls räkning blev lägre än beräknat i statens budget. Kommuner kan, efter ansökan, få bidrag med 5 000 kronor per lämnad hyresgaranti. Boverket har under året beviljat bidrag för 109 garantier till 14 kommuner, jämfört med 146 garantier till 16 kommuner för 2023.

Utfallet för anslaget 1:4 *Boverket* blev 300 miljoner kronor, vilket är 6 miljoner kronor (1,9 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Riksdagen beslutade i ändringsbudget att öka anslaget med 3 miljoner kronor för att täcka Boverkets kostnader för förberedelser och administration av stöd till kommuner för detaljplaner som möjliggör småhusbebyggelse och omvandlingar från lokaler till bostäder.

Utfallet för anslaget 1:6 *Lantmäteriet* blev 798 miljoner kronor, vilket är 39 miljoner kronor (5,2 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Det förklaras väsentligen av att Lantmäteriet i maj 2024 beslutade att stänga delar av sina digitala tjänster för att hindra att sekretessbelagd information oavsiktligt läckte ut. Åtgärden ledde till att alla akter därefter måste begäras ut manuellt. De direkta kostnaderna för hantering av den stora ökningen av manuella utlämnanden samt för att säkert kunna öppna vissa digitala tjänster igen uppgick till 40 miljoner kronor.

Lägre utgifter än beräknat för stöd till energieffektivisering

Utfallet för anslaget 1:7 *Energieffektivisering av flerbostadshus* blev 393 miljoner kronor, vilket är 447 miljoner kronor (53,2 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Mellan den 1 oktober och den 31 december 2021 fanns möjlighet att söka stöd för energieffektivisering i flerbostadshus. Nivån på anslagna medel är satt för att medge utbetalningar av samtliga redan beviljade och pågående projekt över stödets resterande livslängd, dvs. till och med 2027. Ett visst bortfall har även skett med anledning av att beviljade projekt lagts ned.

I statens budget anvisades anslaget 2:4 *Åtgärder på konsumentområdet* 7 miljoner kronor. Regeringen medgav i beslut den 20 juni 2024 att anslaget fick överskridas med 1 miljon kronor (Fi2024/01374 (delvis)). Utfallet för anslaget blev 7 miljoner kronor. Det medgivna överskridandet utnyttjades inte.

Lägre utgifter för investeringsstöd jämfört med budget och föregående år

Utgifterna för anslaget 1:8 *Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande* blev 2 758 miljoner kronor, vilket är 952 miljoner kronor (25,7 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2023 blev utgifterna 1 555 miljoner kronor (36,0 procent) lägre. Stödet är under avveckling och utbetalning av stöd görs endast till den som fått ett beslut om beviljande före utgången av år 2022. Nivån på anslagna medel är satt för att medge utbetalningar av samtliga redan beviljade och pågående projekt över stödets resterande livslängd, dvs till och med 2027. Ett visst bortfall har även skett med anledning av att beviljade projekt lagts ned. Utbetalningarna av stöd avsåg 7 131 lägenheter, varav 299 lägenheter för studerande. Det är en minskning från föregående år då utbetalningarna avsåg 10 672 lägenheter, varav 718 lägenheter för studerande.

Utfallet för anslaget 2:2 *Allmänna reklamationsnämnden* blev 70 miljoner kronor, vilket är 9 miljoner kronor (15,0 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2023 blev utgifterna 7 miljoner kronor (10,5 procent) högre. Det beror på högre kostnader för hantering av ärenden jämfört med den ursprungliga beräkningen och 2023. Riksdagen beslutade i ändringsbudget att öka anslaget med 7 miljoner kronor för Allmänna reklamationsnämndens hantering av en kraftigt ökad ärendetillströmning och uppfyllande av krav på handläggningstider enligt EU-direktiv.

Högre utgifter för Lantmäteriet jämfört med föregående år

Utfallet för anslaget 1:6 *Lantmäteriet* blev 798 miljoner kronor, vilket är 68 miljoner kronor (9,3 procent) högre jämfört med föregående år. Det beror delvis på mer kostnader till följd av att Lantmäteriet i maj 2024 beslutade att stänga delar av sina digitala tjänster för att hindra att sekretessbelagd information oavsiktligt läckte ut. Kostnaderna har även ökat på grund av arbete med förberedelser för införandet av avgiftsfritt tillhandahållande av vissa datamängder.

Jämfört med 2023 blev utgifterna för anslaget 1:7 *Energieffektivisering av flerbostadshus* 143 miljoner kronor (57,4 procent) högre. Stödet är under avveckling och utbetalning av stöd görs endast till den som fått ett beslut om beviljande före utgången av 2022. Utgifterna blev högre än 2023 på grund av omfattningen av färdigställda och slutredovisade projekt.

Beställningsbemyndigande

Tabell 3.47 UO 18 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2024-12-31
1:2	Omstrukturering av kommunala bostadsföretag	13	0
Summa		13	0
1:7 (2018)	Energieffektivisering av flerbostadshus		33
1:7 (2022)	Energieffektivisering av flerbostadshus		601
1:8 (2022)	Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande		1 705
Totalt			2 339

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om ett beställningsbemyndigande på 13 miljoner kronor. Utestående åtaganden uppgick till 0 kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 13 miljoner kronor.

För anslaget 1:2 *Omstrukturering av kommunala bostadsföretag* baseras beslut om bidrag på förordningen (2018:111) om statsbidrag till kommuner med svag bostadsmarknad. Det har inte inkommit någon ansökan om bidrag sedan förordningen trädde i kraft.

Inom utgiftsområdet finns också äldre beställningsbemyndiganden. De utestående åtagandena uppgick till 2 339 miljoner kronor. Ett äldre beställningsbemyndigande är ett bemyndigande där ramen har upphört men där det fortfarande finns utestående åtaganden.

Garantier

Tabell 3.48 UO 18 Garantier

Miljoner kronor

Garantier	Garantiram	Utestående åtaganden 2024-12-31	Utfärdade garantier inklusive bundna utfästelser
Kreditgarantier för ny- och ombyggnad av bostäder m.m.	8 000	4 299	4 651
Summa	8 000	4 299	4 651

Riksrevisionens iakttagelser – årlig revision

Lantmäteriet

Lantmäteriet har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2024. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Riksrevisionen bedömer att Lantmäteriet inte har följt förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll.

Lantmäteriets ledning bedömer i uttalandet i årsredovisningen för 2024 att det har funnits väsentliga brister i den interna styrningen och kontrollen under den period som årsredovisningen avser. De brister som ledningen beskriver är att det saknas en välfungerande och effektiv process, organisation samt ledningskultur för intern styrning och kontroll. Detta är inte förenligt med 2 § förordningen om intern styrning och kontroll.

3.19 Utgiftsområde 19 Regional utveckling

Utgiftsområdet omfattar insatser i form av projektverksamhet, regionala företagsstöd och stöd till kommersiell service samt utbetalningar från Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning.

Anslag

Tabell 3.49 UO 19 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2024	Ändrings- budget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall - statens budget Procent 2024	Utfall 2023
1:1	Regionala utvecklingsåtgärder	2 028		1 547	-482	-23,8	1 678
1:2	Transportbidrag	480	84	525	45	9,4	518
1:3	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020	334		106	-228	-68,2	1 215
1:4	Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027	1 080		641	-439	-40,7	295
	Summa	3 922	84	2 819	-1 103	-28,1	3 706

Utfallet uppgick till 2 819 miljoner kronor, vilket är 1 103 miljoner kronor (28,1 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades

ytterligare 84 miljoner kronor. Jämfört med 2023 blev utgifterna 887 miljoner kronor (23,9 procent) lägre.

Lägre utgifter än beräknat för bl.a. regionala utvecklingsåtgärder

Utfallet för anslaget 1:1 *Regionala utvecklingsåtgärder* blev 1 547 miljoner kronor, vilket är 482 miljoner kronor (23,8 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror bl.a. på lägre utgifter än beräknat för statlig medfinansiering av åtgärder inom det nationella programmet för Fonden för en rättvis omställning samt lägre utgifter än beräknat för investeringsbidrag och driftstöd till kommersiell service.

Utfallet för anslaget 1:2 *Transportbidrag* blev 525 miljoner kronor, vilket är 45 miljoner kronor (9,4 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Det beror bl.a. på höga bränslepriser som medfört högre utbetalningar av bidrag än vad som ursprungligen beräknades. Riksdagen anvisade därför anslaget ytterligare 84 miljoner kronor i ändringsbudget.

Utfallet för anslaget 1:4 *Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027* blev 641 miljoner kronor, vilket är 439 miljoner kronor (40,7 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror på att projekten rekvirerat medel i lägre omfattning än beräknat samt färre beslut om åtgärder inom programmen.

Lägre utgifter än beräknat och föregående år för Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020

Utgifterna för anslaget 1:3 *Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020* blev 106 miljoner kronor, vilket är 228 miljoner kronor (68,2 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med 2023 blev utgifterna 1 109 miljoner kronor (91,3 procent) lägre. Det beror på att programperioden är under avslut och att projekten har rekvirerat medel från fonden i lägre omfattning än beräknat och jämfört med 2023. Under 2024 hanterade Tillväxtverket de sista ansökningarna om utbetalningar.

Lägre utgifter för regionala utvecklingsåtgärder jämfört med föregående år

Jämfört med föregående år blev utgifterna för anslaget 1:1 *Regionala utvecklingsåtgärder* 131 miljoner kronor (7,8 procent) lägre. Det beror främst på lägre utgifter för de stöd som beslutats av Tillväxtverket.

Jämfört med 2023 blev utgifterna för anslaget 1:4 *Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027* 346 miljoner kronor (117,0 procent) högre. Det beror på att antalet projekt som beviljats och upparbetat kostnader ökat under den pågående programperioden. Vid slutet av året hade 508 projekt beviljats finansiering under programperioden, vilket är en ökning med 194 projekt jämfört med slutet av 2023.

Beställningsbemyndigande

Tabell 3.50 UO 19 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2024-12-31
1:1	Regionala utvecklingsåtgärder	3 780	3 122
1:4	Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027	4 800	4 309

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2024-12-31
Summa		8 580	7 431
1:3 (2022)	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020		16
Totalt			7 447

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 8 580 miljoner kronor. Utestående åtaganden uppgick till 7 431 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 1 149 miljoner kronor.

Övervägande delen av de stöd som beslutas inom ramen för anslaget 1:1 *Regionala utvecklingsåtgärder* är antingen fleråriga samverkansprojekt med många olika offentliga och privata aktörer eller fleråriga företagsinvesteringar. De aktörer som kan fatta beslut om framtida åtaganden mot anslaget har därför små möjligheter att påverka stödens utbetalningstakt. Behovet av att fatta långsiktiga beslut, med stöd av bemyndigande, har varit mindre än vad som beräknats.

För anslaget 1:4 *Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027* beror skillnaden på att beslut om nya åtaganden blev mindre än vad som beräknats.

Inom utgiftsområdet finns också äldre beställningsbemyndiganden. Det utestående åtagandet uppgår till 16 miljoner kronor. Ett äldre beställningsbemyndigande är ett bemyndigande där ramen har upphört men där det fortfarande finns utestående åtaganden.

3.20 Utgiftsområde 20 Klimat, miljö och natur

Utgiftsområdet omfattar områdena Miljöpolitik och Miljöforskning. Området Miljöpolitik avser bland annat frågor som rör klimat, naturvård och havs- och vattenvård. Området Miljöforskning består främst av forskning om miljö, klimat och samhällsbyggande. Myndigheter som finansieras inom området är bl.a. Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Kemikalieinspektionen, Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut och Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande.

Anslag

Tabell 3.51 UO 20 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2024	Ändrings- budget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall - statens budget Procent 2024	Utfall 2023
1:1	Naturvårdsverket	636	3	629	-6	-1,0	623
1:3	Åtgärder för värdefull natur	1 212	35	1 236	24	2,0	1 127
1:4	Sanering och återställning av förorenade områden	1 064	34	830	-234	-22,0	703
1:8	Klimatbonus	1 300	131	1 357	57	4,4	5 817
1:11	Åtgärder för havs- och vattenmiljö	1 368		1 336	-32	-2,3	1 216

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2024	Ändringsbudget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall - statens budget Procent 2024	Utfall 2023
1:12	Insatser för internationella klimatinvesteringar	263		116	-147	-56,0	60
1:14	Skydd av värdefull natur	1 671		1 675	4	0,2	1 207
1:15	Havs- och vattenmyndigheten	322	10	331	9	2,8	317
1:16	Klimatinvesteringar	4 950	100	2 404	-2 546	-51,4	2 445
1:17	Klimatpremier	2 122		415	-1 707	-80,5	443
1:18	Industriklivet	1 457		1 335	-122	-8,3	1 070
1:19	Åtgärder för ras- och skredsäkring längs Göta älv	115		110	-5	-4,0	54
	Övriga anslag	2 829	3	2 813	-15	-0,5	2 798
	Summa	19 307	316	14 587	-4 720	-24,4	17 880

Utfallet uppgick till 14 587 miljoner kronor, vilket är 4 720 miljoner kronor (24,4 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 316 miljoner kronor. Jämfört med 2023 blev utgifterna 3 293 miljoner kronor (18,4 procent) lägre.

Utfallet för anslag 1:3 *Åtgärder för värdefull natur* uppgick till 1 236 miljoner kronor, vilket är 24 miljoner kronor (2,0 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 35 miljoner kronor för åtgärder för att förhindra igenväxning av ängsmarker.

Förseningar ledde till lägre utgifter för sanering

Utfallet för anslaget 1:4 *Sanering och återställning av förorenade områden* blev 830 miljoner kronor, vilket är 234 miljoner kronor (22,0 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 34 miljoner kronor som inte användes under året. Förseningar inom olika projekt har lett till att anslaget inte nyttjats fullt ut.

Klimatbonusen blev högre än beräknat

Utfallet för anslaget 1:8 *Klimatbonus* blev 1 357 miljoner kronor, vilket är 57 miljoner kronor (4,4 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 131 miljoner kronor eftersom det ursprungliga anslagsbeloppet inte räckte till på grund av eftersläpning i bilåterförsäljarnas inrapportering av beställda fordon samt på en högre genomsnittlig bonus för laddhybrider. De extra anvisade medlen användes inte till fullo, eftersom antalet beställda bilar blev lägre än beräknat.

Förseningar och osäkerhet gav lägre utgifter än beräknat

Utfallet för anslaget 1:12 *Insatser för internationella klimatinvesteringar* blev 116 miljoner kronor, vilket är 147 miljoner kronor (56,0 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror bland annat på förseningar av identifiering och genomförande av klimatprojekt samt senareläggningar av utbetalningar.

Utfallet för anslaget 1:16 *Klimatinvesteringar* blev 2 404 miljoner kronor, vilket är 2 546 miljoner kronor (51,4 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Att utgifterna blev lägre än beräknat beror på förseningar i leveranskedjor och fördyringar på grund av höga räntor. I ändringsbudget anvisades ytterligare 100 miljoner kronor.

Utfallet för anslaget 1:17 *Klimatpremier* uppgick till 415 miljoner kronor. Det är 1 707 miljoner kronor (80,5 procent) lägre än anvisat i statens budget. Enligt förändringar i förordning (2020:750) om statligt stöd till vissa miljöfordon utökades stöden till att också omfatta lätta ellastbilar under 2024. Dessutom ändrades förutsättningarna för när en utbetalning av beviljat stöd kan ske. Förordningsförändringen innebär att myndigheten inte kan fatta beslut om utbetalning förrän fordonet ägts i minst sex månader av stödmottagaren. Förändringarna påverkar tidpunkten när stöd kan betalas. Att utfallet blev lägre än beräknat beror också på långa leveranstider hos många lastbilstillverkare. Antalet ansökningar om klimatpremier ökade, från totalt 270 till totalt 3 682.

Utfallet för anslaget 1:18 *Industriklivet* blev 1 335 miljoner kronor, vilket är 122 miljoner kronor (8,3 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror på förseningar inom en del projekt. Under året har Energimyndigheten bl.a. beviljat investeringsstöd för en produktionsanläggning för stål med låga koldioxidutsläpp och för en fabrik för produktion av sulfatlignin som kan användas för att ersätta fossila råvaror inom industrin.

Möjligheten att ansöka om klimatbonus upphörde 31 maj 2024

Jämfört med föregående år blev utgifterna för anslaget 1:8 *Klimatbonus* 4 460 miljoner kronor (76,7 procent) lägre. Under året betalades bonuspremier för 31 678 fordon ut, vilket är 87 259 fordon färre än 2023. Klimatbonusen upphörde i november 2022. Till och med den 31 maj 2024 kunde de som köpt en bil som är berättigad till klimatbonus ansöka om bonus.

Högre stödbelopp och fler ansökningar än 2023

Jämfört med föregående år blev utgifterna för anslaget 1:14 *Skydd av värdefull natur* 467 miljoner kronor (38,7 procent) högre. Under året har Naturvårdsverket fattat 416 beslut om ekonomisk ersättning för skydd av värdefulla områden. Det är lika många som under 2023, men flera avtal är på högre belopp än 2023.

Jämfört med föregående år blev utgifterna för anslaget 1:18 *Industriklivet* 266 miljoner kronor (24,8 procent) högre. Det beror bl.a. på fler ansökningar för pilot-, demonstrations- och investeringsprojekt.

Utfallet för anslaget 1:19 *Åtgärder för ras- och skredsäkring längs Göta älv* uppgick till 110 miljoner kronor, vilket är 56 miljoner kronor (104,2 procent) högre än 2023. Det beror på att kommunernas arbete med att förbereda för skredsäkringsåtgärder har resulterat i att mer omfattande ansökningar om bidrag för åtgärder har kunnat beviljas och att fler projekteringar har kunnat slutföras.

Beställningsbemyndigande

Tabell 3.52 UO 20 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2024-12-31
1:2	Miljöövervakning m.m.	120	59
1:3	Åtgärder för värdefull natur	900	412
1:4	Sanering och återställning av förorenade områden	3 365	960
1:5	Miljöforskning	102	89
1:11	Åtgärder för havs- och vattenmiljö	710	551
1:12	Insatser för internationella klimatinvesteringar	1 500	1 043

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2024-12-31
1:13	Internationellt miljösamarbete	8	0
1:14	Skydd av värdefull natur	50	1
1:16	Klimatinvesteringar	6 500	6 481
1:17	Klimatpremier	3 000	1 845
1:18	Industriklivet	4 680	3 901
1:19	Åtgärder för ras- och skredsäkring längs Göta älv	165	139
1:20	Driftstöd för bio-CCS	36 000	0
2:2	Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning	2 200	1 518
Summa		59 300	17 001

Anm.: Utöver de utestående åtaganden som framgår av tabellen har Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut vid utgången av 2024 för anslaget 1:7 *Avgifter till internationella organisationer* ingått ekonomiska åtaganden om 1 996 miljoner kronor utan ett beställningsbemyndigande.

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 59 300 miljoner kronor. Utestående åtaganden uppgick till 17 001 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 42 299 miljoner kronor.

Skillnaden för anslaget 1:4 *Sanering och återställning av förorenade områden* beror främst på att bemyndigandet höjdes kraftigt under 2024 för att även kunna besluta om fleråriga bidrag för omhändertagande av visst historiskt radioaktivt avfall från icke-kärnteknisk verksamhet. Förordningen (2024:1316) om bidrag för hantering av visst radioaktivt avfall trädde i kraft först under januari 2025 varför inga beslut fattades under 2024 för det ändamålet.

Skillnaden för anslaget 1:17 *Klimatpremier* beror på förändringar i förordning (2020:750) om statligt stöd till vissa miljöfordon, vilket medfört ändrade förutsättningar.

Skillnaden för anslaget 1:20 *Driftstöd för bio-CCS* beror på att ingen tilldelning av medel har beslutats 2024. Den första auktionen avslutades i januari 2025 och innebär åtaganden som redovisas i kommande årsredovisning.

Skillnaden för anslaget 2:2 *Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning* beror framför allt på att en stor utlysning har förskjutits så att beslut fattas först under 2025.

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2024:11 Förvaltningen av skyddad natur

Riksrevisionen har granskat om statens insatser för förvaltningen av skyddad natur är effektiva.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om förvaltningen av skyddad natur (skr. 2024/25:55) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2024/25:MJU11, rskr. 2024/25:162).

RiR 2024:17 Industriklivet – planering, genomförande och uppföljning

Riksrevisionen har granskat Industriklivet utifrån stödets kostnadseffektivitet och påverkan på utsläppsminskningar.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om granskning av Industriklivet (skr. 2024/25:84) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

3.21 Utgiftsområde 21 Energi

Utgiftsområdet omfattar frågor om tillförsel och användning av energi samt elsäkerhet. Myndigheter som hör till utgiftsområdet är Statens energimyndighet (Energimyndigheten), Energimarknadsinspektionen, Affärsverket svenska kraftnät (Svenska kraftnät), Elsäkerhetsverket och Oljekrisnämnden.

Anslag

Tabell 3.53 UO 21 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2024	Ändrings-budget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall - statens budget Procent 2024	Utfall 2023
1:1	Statens energimyndighet	500		502	2	0,3	453
1:2	Insatser för energieffektivisering	418		380	-38	-9,0	129
1:4	Energimarknadsinspektionen	214		212	-2	-0,9	209
1:5	Energiplanering	265		221	-44	-16,5	
1:6	Avgifter till internationella organisationer	25		25	0	-0,6	25
1:8	Laddinfrastruktur	995		119	-876	-88,0	914
1:9	Biogasstöd	933		701	-232	-24,9	378
1:10	Energiberedskap	54		49	-5	-9,1	
1:11	Elberedskap	675	70	666	-9	-1,4	543
1:7 (2022)	Energiteknik				0		2
1:8 (2023)	Energi- och klimatomställning på lokal och regional nivå m.m.				0		133
1:12 (2023)	Gasprisstöd				0		139
	Övriga anslag	1 525		1 526	1	0,1	1 502
	Summa	5 604	70	4 402	-1 202	-21,5	4 426

Utfallet uppgick till 4 402 miljoner kronor, vilket är 1 202 miljoner kronor (21,5 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 70 miljoner kronor. Jämfört med 2023 blev utgifterna 24 miljoner kronor (0,6 procent) lägre.

Utfallet för anslaget 1:5 *Energiplanering* blev 221 miljoner kronor, vilket är 44 miljoner kronor (16,5 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Anslaget avser länsstyrelsernas arbete med att utveckla den regionala energiplaneringen inom uppdraget om att leda och samordna det regionala genomförandet av energi- och klimatpolitiken. Att utfallet blev lägre än beräknat i statens budget beror på att finansieringen av energiplaneringsprojekt varit under uppstart under 2024.

Stöd för laddinfrastruktur blev lägre än beräknat

Utfallet för anslaget 1:8 *Laddinfrastruktur* blev 119 miljoner kronor, vilket är 876 miljoner kronor (88,0 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det

beror bl.a. på att utbetalningar har skjutits över årsskiftet. Dessutom betalas en mindre andel av stödet ut i förskott och en större andel betalas ut efter att projektet slutförts. Dessutom blev återbetalningarna av stöd från tidigare år högre än beräknat. Jämfört med 2023 blev utgifterna för anslaget 1:8 *Laddinfrastruktur* 794 miljoner kronor (86,9 procent) lägre.

Utfallet för anslaget 1:9 *Biogasstöd* blev 701 miljoner kronor, vilket är 232 miljoner kronor (24,9 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror på att de beviljade stöden blev lägre än beräknat.

Utfallet för anslaget 1:11 *Elberedskap* blev 666 miljoner kronor, vilket är 9 miljoner kronor (1,4 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror på långa ledtider vid inköp och förseningar av åtgärder i redan fattade beslut. I ändringsbudget anvisades ytterligare 70 miljoner kronor för att täcka högre utgifter för projekt med syfte att höja elförsörjningens förmåga under frestida kriser och höjd beredskap. Även detta projekt drabbades av förseningar och kunde inte slutföras under 2024.

Fler utbetalningar av investeringsstöd jämfört med föregående år

Utfallet för anslaget 1:2 *Insatser för energieffektivisering* blev 380 miljoner kronor. Jämfört med 2023 blev utgifterna 252 miljoner kronor (195,7 procent) högre. Anslaget finansierar investeringsbidrag för en minskad energianvändning och effektbehov. Antalet utbetalningar av investeringsbidrag för energieffektivisering uppgick till 9 121 under 2024. Under 2023 var antalet utbetalningar 1 442. Under 2024 inkom 12 899 ansökningar om energieffektiviseringsåtgärder i el- eller gasuppvärmda småhus enligt förordning (2023:402) om bidrag för energieffektivisering i småhus. Av dessa avslogs 51 procent, under 2023 avslogs 58 procent av ansökningarna.

Jämfört med 2023 blev utgifterna för anslaget 1:9 *Biogasstöd* 322 miljoner kronor (85,2 procent) högre. Från den 1 januari 2024 omfattar biogasstödet även produktion av gödselbaserad biogas. För 2024 uppgår det ansökta stödbeloppet till 678 miljoner kronor fördelat på 197 ansökningar. Det är 156 fler ansökningar än 2023.

Beställningsbemyndigande

Tabell 3.54 UO 21 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställningsbemyndigande	Utestående åtaganden 2024-12-31
1:2	Insatser för energieffektivisering	320	39
1:3	Energiforskning	3 300	2 495
1:5	Energiplanering	450	81
1:6	Avgifter till internationella organisationer	26	26
1:8	Laddinfrastruktur	2 000	557
1:10	Energiberedskap	100	0
1:11	Elberedskap	2 000	1 634
Summa		8 196	4 831

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 8 196 miljoner kronor. Utestående åtaganden uppgick till 4 831 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 3 365 miljoner kronor och är till stor del hänförliga till anslagen 1:3 *Energiforskning* och 1:8 *Laddinfrastruktur*. För dessa två anslag finns det behov av en marginal i bemyndigandet för att möjliggöra långsiktiga och omfattande åtaganden, för

exempelvis storskaliga demonstrationsprojekt kopplat till energiforskning och s.k. elektrifieringspiloter för laddinfrastruktur för tunga transporter.

Större avvikelser finns även för anslagen 1:2 *Insatser för energieffektivisering*, 1:5 *Energiplanering* och 1:10 *Energiberedskap* vilka beror på att de totala ansökta beloppen för investeringsstöd avseende de kommande åren, på respektive beställningsbemyndigande, blev lägre än beräknat. För anslaget 1:2 *Insatser för energieffektivisering* har vidare utbetalning kunnat ske i snabbare takt än beräknat och inom samma år som beslut har fattats om stöd.

Utlåning

Tabell 3.55 UO 21 Utlåning

Miljoner kronor

Utlåning	Låneram	Lån 2024-12-31
Delägarlån eller borgen till bolag i vilka Svenska kraftnät förvaltar statens aktier	550	0
Summa	550	0

Inom utgiftsområdet uppgick låneramen som riksdagen beslutat om till 550 miljoner kronor. Vid utgången av 2024 fanns inga utestående lån.

Garantier

Tabell 3.56 UO 21 Garantier

Miljoner kronor

Garantier	Garantiram	Utestående åtaganden 2024-12-31	Utfärdade garantier inklusive bundna utfästelser
Kreditgarantier för investeringar i ny kärnkraft	400 000	0	0
Summa	400 000	0	0

Låneramar för samhällsinvesteringar

Tabell 3.57 UO 21 Låneramar för samhällsinvesteringar

Miljoner kronor

Låneram för samhällsinvesteringar	Låneram	Lån 2024-12-31
Svenska kraftnäts lån i och utanför Riksgäldskontoret	1 650	0
Summa	1 650	0

Inom utgiftsområdet uppgick låneramen som riksdagen beslutat om till 1 650 miljoner kronor.

Affärsverket svenska kraftnät finansierar sina investeringar med lån i Riksgäldskontoret. Under 2024 var intäkterna från kapacitetsavgifter fortsatt höga och därför fanns inget behov av upplåning.

3.22 Utgiftsområde 22 Kommunikationer

Utgiftsområdet omfattar transportpolitiken och politiken för informationssamhället.

I området Transportpolitik ingår infrastruktur- och trafikfrågor inom järnvägs-, väg-, sjöfarts- och luftfartsområdena samt transportforskning. Politiken för informations-samhället omfattar områdena övergripande frågor om digitalisering och informations-

teknik (digitaliseringspolitik), inklusive digitalisering och it inom offentlig förvaltning, elektronisk kommunikation, post samt grundläggande betaltjänster.

Anslag

Tabell 3.58 UO 22 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2024	Ändringsbudget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall - statens budget Procent 2024	Utfall 2023
1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	36 867	-211	32 872	-3 995	-10,8	34 173
1:2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	33 974	1 008	35 338	1 364	4,0	33 055
1:3	Trafikverket	1 488		1 459	-29	-1,9	1 484
1:10	Från EU-budgeten finansierade stöd till Transeuropeiska nätverk	550	235	733	183	33,2	682
1:11	Trängselskatt i Stockholm	1 521		1 554	32	2,1	1 633
1:12	Transportstyrelsen	2 536	1 036	3 552	1 016	40,1	2 486
1:14	Trängselskatt i Göteborg	760		771	11	1,4	955
1:18	Lån till körkort	51		7	-44	-86,3	30
2:2	Ersättning för särskilda tjänster för personer med funktionsnedsättning	131	-10	115	-17	-12,7	107
2:7	Digital förvaltning	214		184	-29	-13,8	201
	Övriga anslag	4 782	10	4 632	-150	-3,1	5 601
	Summa	82 875	2 068	81 216	-1 659	-2,0	80 407

Utfallet uppgick till 81 216 miljoner kronor, vilket är 1 659 miljoner kronor (2,0 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 2 068 miljoner kronor. Jämfört med 2023 blev utgifterna 809 miljoner kronor (1,0 procent) högre.

Trafikverket ansvarar för den långsiktiga infrastrukturplaneringen för vägtrafik, järnvägstrafik, sjöfart och luftfart samt för byggande och drift av statliga vägar och järnvägar.

Hur mycket Trafikverket investerar bestäms av anvisade anslag, de lån som Trafikverket tar upp och de tillskott myndigheten får via medfinansiering i form av externa bidrag. Utfallet som redovisas här utgörs av endast av den verksamhet som finansieras med anslag. Den största delen av utgifterna under utgiftsområdet återfinns under två trafikslagsöverskridande anslag.

Anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* används för investeringar och andra åtgärder för att utveckla transportsystemet och anslaget 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur* används för att vidmakthålla den befintliga infrastrukturens funktion.

Utgifterna för anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* blev 32 872 miljoner kronor, vilket är 3 995 miljoner kronor (10,8 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror främst på senareläggningar av utbetalningar av statlig medfinansiering och bidrag samt förseningar inom investeringsprojekt. Jämfört med 2023 blev utgifterna 1 301 miljoner kronor (3,8 procent) lägre. I ändringsbudget

minskades anslaget med 211 miljoner kronor för att finansiera en utökning av anslaget 1:10 *Från EU-budgeten finansierade stöd till Transeuropeiska nätverk*.

Högre utgifter för vägunderhåll med anledning av skred på E6

Utgifterna för anslaget 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur* blev 35 338 miljoner kronor, vilket är 1 364 miljoner kronor (4,0 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 1 008 miljoner kronor på grund av högre utgifter för vägunderhåll till följd av det omfattande skred på väg E6 vid Stenungssund 2023. Jämfört med 2023 blev utgifterna 2 283 miljoner kronor (6,9 procent) högre.

Stöd till Transeuropeiska nätverk

Europeiska unionen (EU) ger normalt årligen bidrag till projekt och studier för investeringar i transportinfrastruktur som ingår i det transeuropeiska transportnätverket (TEN-T). Bidragen från EU redovisas på inkomstsidan av statens budget (inkomsttitel 6511) och de aktuella projektens utfall belastar sedan anslaget 1:10 *Från EU-budgeten finansierade stöd till Transeuropeiska nätverk*. Bidragen från EU är en medfinansiering till Sveriges investeringar i transportinfrastruktur. Utfallet för anslaget blev 733 miljoner kronor, vilket är 183 miljoner kronor (33,2 procent) högre än vad som anvisades i statens budget för anslaget 1:10 *Från EU-budgeten finansierade stöd till Transeuropeiska nätverk*. I ändringsbudget anvisades ytterligare 235 miljoner kronor som finansierades genom en minskning av anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur*. De största bidragen avsåg spårarbete för järnväg vid Olskroken i Göteborg, som uppgick till 108 miljoner kronor och för utökning till två filer på vägen E4 mellan Kånna-Ljungby som uppgick till 72 miljoner kronor. I ändringsbudget anvisades ytterligare 235 miljoner kronor bl.a. för att täcka tidigare underskott. Jämfört med 2023 blev utgifterna 51 miljoner kronor (7,5 procent) högre.

Utfallet för anslaget 1:12 *Transportstyrelsen* blev 3 552 miljoner kronor, vilket är 1 016 miljoner kronor (40,1 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 1 036 miljoner kronor, varav 1 035 miljoner kronor för att täcka ackumulerat underskott avseende ett gemensamt avgiftsutjämningsystem för säkerhetskontroll av passagerare och deras bagage (GAS) och 1 miljon kronor för att certifiera leverantörer av vissa tjänster för att upprätthålla en god kapacitet på dessa flygplatser. Underskottet beror på den reducerade flygtrafiken till följd av spridningen av covid-19.

Möjligheten att ta körkortslån upphörde 1 januari 2024

Utgifterna för anslaget 1:18 *Lån till körkort* blev 7 miljoner kronor, vilket är 44 miljoner kronor (86,3 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Från den 1 januari 2024 upphörde möjligheten att ta körkortslån.

Större järnvägsinvesteringar enligt nationell plan blev lägre jämfört med 2023

Utfallet för anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* blev 32 872 miljoner kronor, vilket är 1 301 miljoner kronor (3,8 procent) lägre än 2023. De största utgifterna under anslaget är större järnvägsinvesteringar enligt den nationella trafikslagsövergripande planen för transportinfrastrukturen (nationell plan) för perioden 2018–2029. Dessa utgifter uppgick till 15 194 miljoner kronor, vilket är 2 151 miljoner kronor (12,4 procent) lägre än 2023. Som exempel på namngivna objekt som ingår i den nationella planen och som öppnat för trafik under 2024 kan

nämnas: vägarna E4 Salmis–Haparanda, E4 Djäkneboda–Bygdeå och E6 20 Hisingsleden, Södra delen.

Utfallet för anslaget 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur* blev 35 338 miljoner kronor. Det är 2 283 miljoner kronor (6,9 procent) högre jämfört med 2023. Utgifterna för vidmakthållande väg blev 801 miljoner kronor (4,5 procent) högre och uppgick till 18 586 miljoner kronor. Projekt med en större förändring jämfört med 2023 avser återställande efter skredet på E6 i Stenungssund. Kostnader för väderhändelser har ökat (t.ex. väg E45 vid Lilla Edet) medan kostnader för bland annat drivmedelspriser har minskat. Överlag har åtgärder inom alla områden i högre utsträckning än tidigare år utförts som planerat utom inom byggnadsverk, där bl.a. planerade åtgärder på Ölandsbron senarelagts på grund av högt anbud. Utgifterna för vidmakthållande järnväg blev 1 489 miljoner kronor (9,8 procent) högre och uppgick till 16 752 miljoner kronor. Projekt med en större förändring jämfört med 2023 avser återställandet efter urspårningen på Malmbanan.

Beställningsbemyndigande

Tabell 3.59 UO 22 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2024-12-31
1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	157 000	97 929
1:2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	39 500	32 699
1:7	Trafikavtal	8 800	4 253
1:11	Trängselskatt i Stockholm	77 000	67 915
1:14	Trängselskatt i Göteborg	21 000	17 919
2:2	Ersättning för särskilda tjänster för personer med funktionsnedsättning	250	152
2:3	Grundläggande betaltjänster	40	38
2:5	Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation	1 302	1 253
Summa		304 892	222 158
1:16 (2021)	Internationell tågtrafik		96
1:18 (2023)	Lån till körkort		0
Totalt			222 254

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 304 892 miljoner kronor. Utestående åtaganden uppgick till 222 158 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 82 734 miljoner kronor.

För anslaget 1:1 *Utveckling av statens transportinfrastruktur* beror skillnaden bl.a. på senareläggningar av väginvesteringsprojekt och inom järnvägsinvesteringar har flera större kontrakt som skulle tecknas 2024 skjutits fram till 2025.

För anslaget 1:2 *Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur* beror skillnaden bl.a. på att inom bärighet och tjälsäkring har åtgärder senarelagts samt för högt infriande 2024 av bidrag för drift av enskild väg.

För anslaget 1:7 *Trafikavtal* beror skillnaden på lägre kontraktstecknande än beräknat.

För anslaget 1:11 *Trängselskatt i Stockholm* beror skillnaden på att behovet av att ingå åtaganden blev lägre än beräknat.

För investeringsanslagen finns en marginal i beställningsbemyndigandet för att genomföra kostnadseffektiva upphandlingar och därmed också ett kostnadseffektivt byggande.

Inom utgiftsområdet finns också äldre beställningsbemyndiganden. Det utestående åtagandet uppgår till 96 miljoner kronor. Ett äldre beställningsbemyndigande är ett bemyndigande där ramen har upphört men där det fortfarande finns utestående åtaganden.

Utlåning

Tabell 3.60 UO 22 Utlåning

Miljoner kronor

Utlåning	Låneram	Lån 2024-12-31
A-train AB ¹	1 000	695
SVEDAB AB	6 400	5 335
Summa	7 400	6 030

¹ Prop. 1993/94:213, bet. 1993/94:TU36, rskr. 1993/94:436.

Inom utgiftsområdet har riksdagen beslutat om låneramar på 7 400 miljoner kronor för utlåning. Utestående lån vid utgången av 2024 var 6 030 miljoner kronor.

Garantier

Tabell 3.61 UO 22 Garantier

Miljoner kronor

Garantier	Garantiram	Utestående åtaganden 2024-12-31	Utestående åtaganden utländsk valuta	Utfärdade garantier inklusive bundna utfästelser
Kreditgaranti till Öresundsbro Konsortiets upplåning ¹	Obegränsad	3 888		3 888
Kapitaltäckningsgaranti Arlandabanan Infrastructure AB ²	0	1 555		1 555
Kapitaltäckningsgaranti SVEDAB ³	0	5 335		5 335
Pensionsgaranti Posten AB (inkl. Posten Logistik AB, Posten Meddelande AB) ⁴	Obegränsad	4 032		4 032
Garantikapital Eurofima ⁵	CHF 42	506	CHF 42	506
Kreditgaranti Eurofima ⁶	CHF 52	633	CHF 52	633
Summa		15 949		15 949

¹ Prop. 1990/91:158, bet. 1990/91:TU31, rskr. 1990/91:379.

² Prop. 1995/96:65, bet 1995/96:TU5, rskr. 1995/96:97.

³ Prop. 1992/93:100; bet. 1994/95:TU2, rskr. 1994/95:50.

⁴ I samband med bolagisering av statliga affärsverk beslutade riksdagen om statliga borgen för överlåtna pensionsåtaganden (prop. 1991/92:150, bet. 1991/92:FIU30, bet. 1991/92:FIU31, rskr. 1991/92:350). Utfallet avser pensionsskulden per 31 december 2023.

⁵ Den beslutade garantiramen (prop. 1992/93:176, bet. 1992/93:TU36, rskr. 1992/93:116) uppgår endast till 33 600 000 CHF. Resterande åtagande om 8 000 000 schweizerfranc uppstod i samband med emissionen 1997 då aktierna förvaltades av affärsverket Statens järnvägar.

⁶ Prop. 1992/93:176, bet. 1992/93:TU36, rskr. 1992/93:116 och 26 § i Eurofimas statuter. Valutakurs från Riksbanken per 30 december 2024, CHF = 12,17 kronor.

Låneramar för samhällsinvesteringar

Tabell 3.62 UO 22 Låneramar för samhällsinvesteringar

Miljoner kronor

Låneram för samhällsinvesteringar	Låneram	Lån 2024-12-31
Vissa infrastrukturprojekt	71 000	68 507
Sjöfartsverkets lån i eller utanför Riksgäldskontoret	100	0
Luftfartsverkets lån i och utanför Riksgäldskontoret	1 500	0
Summa	72 600	68 507

Riksdagen har fattat beslut om låneramar på 72 600 miljoner kronor. Utestående lån vid utgången av 2024 var 68 507 miljoner kronor.

Övriga kontokrediter

Tabell 3.63 UO 22 Övriga kontokrediter

Miljoner kronor

Övriga kontokrediter	Kredit	Utnyttjad kredit 2024-12-31
Transportstyrelsens behov av rörelsekapital för transfereringar	2 150	1 081
Summa		1 081

Riksrevisionens iakttagelser – effektivitetsrevision

RiR 2024:10 Bildandet av Svevia och Infranord – bristfälligt infriade intentioner

Riksrevisionen har granskat konsekvenserna av bildandet av bolagen Svevia AB (publ) och Infranord AB.

Regeringen gör i skrivelsen Riksrevisionens rapport om bildandet av Svevia och Infranord (skr. 2024/25:35) delvis en annan bedömning än Riksrevisionen och vidtar inte några åtgärder med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2024/25:TU7, rskr. 2024/25:154).

RiR 2024:12 Vem där – fastställande av identitet vid statliga myndigheter

Riksrevisionen har granskat fastställande av identitet vid statliga myndigheter och regeringens styrning av myndigheternas arbete.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om fastställande av identitet vid statliga myndigheter (skr. 2024/25:56) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller planeras att vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

Riksdagen har lagt regeringens skrivelse till handlingarna (bet. 2024/25:SkU10, rskr. 2024/25:157).

RiR 2024:18 Statens insatser för att minska sjöfartens utsläpp av skadliga ämnen i havet

Riksrevisionen har granskat om statens insatser för att minska sjöfartens utsläpp av skadliga ämnen i havet är effektiva.

Regeringen har i skrivelsen Riksrevisionens rapport om Statens insatser för att minska sjöfartens utsläpp av skadliga ämnen i havet (2024/25:87) redovisat vilka åtgärder som vidtagits eller avses vidtas med anledning av granskningsrapporten. Granskningsrapporten är därmed slutbehandlad.

3.23 Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel

Utgiftsområdet omfattar i huvudsak verksamhet inom områdena jordbruks- och trädgårdsnäring, fiskerinäring, landsbygd, livsmedel, djur, skog och jakt samt rennäring och andra samiska näringar. Utgiftsområdet omfattar även verksamhet inom utbildning och forskning.

Anslag

Tabell 3.64 UO 23 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2024	Ändrings-budget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall - statens budget Procent 2024	Utfall 2023
1:2	Insatser för skogsbruket	594		499	-96	-16,1	477
1:6	Bekämpning av smittsamma djursjukdomar	133	424	466	332	249,3	463
1:8	Statens jordbruksverk	744		758	13	1,8	759
1:10	Gårdsstöd m.m.	9 641		9 011	-630	-6,5	6 573
1:12	Nationell medfinansiering till den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027	2 800		1 939	-861	-30,8	1 508
1:13	Finansiering från EU-budgeten till den gemensamma jordbrukspolitikens andra pelare 2023–2027	1 914		1 460	-454	-23,7	1 171
1:16	Bidrag till vissa internationella organisationer m.m.	47	11	52	6	11,8	52
1:17	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	1 553		1 217	-336	-21,6	1 440
1:18	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	1 109		894	-215	-19,4	1 226
1:23	Sveriges lantbruksuniversitet	2 240		2 240	0	0,0	2 160
1:26	Slakterikontroll	180		167	-13	-7,2	66
1:27	Åtgärder för beredskap inom livsmedels- och dricksvattenområdet	58	20	74	16	27,4	18
1:28	Stödåtgärder för fiske och vattenbruk 2021–2027	164		36	-128	-78,1	7
1:29	Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk 2021–2027	196		190	-6	-3,0	36

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2024	Ändringsbudget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall - statens budget Procent 2024	Utfall 2023
	Övriga anslag	2 599	-3	2 552	-47	-1,8	2 646
	Summa	23 973	452	21 554	-2 419	-10,1	18 602

Utfallet uppgick till 21 554 miljoner kronor, vilket är 2 419 miljoner kronor (10,1 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 452 miljoner kronor. Jämfört med 2023 blev utgifterna 2 952 miljoner kronor (15,9 procent) högre.

Färre ansökningar medförde lägre ersättningar till skogsägare

Utfallet för anslaget 1:2 *Insatser för skogsbruket* blev 499 miljoner kronor, vilket är 96 miljoner kronor (16,1 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror på lägre utgifter för ersättningsärenden inom fjällnära skog på grund av färre ansökningar än beräknat.

Högre utgifter för att bekämpa smittsamma djursjukdomar än anvisat

Utfallet för anslaget 1:6 *Bekämpning av smittsamma djursjukdomar* blev 466 miljoner kronor, vilket är 332 miljoner kronor (249,3 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 424 miljoner kronor pga. högre utgifter för ersättningar till följd av djursjukdomsutbrott av bl.a. salmonella, afrikansk svinpest, fågelinfluensa och newcastlesjuka.

Lägre utgifter för medfinansieringen till EU:s gemensamma jordbrukspolitik

Utfallet för anslaget 1:12 *Nationell medfinansiering till den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027* blev 1 939 miljoner kronor, vilket är 861 miljoner kronor (30,8 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Utfallet för anslaget 1:13 *Finansiering från EU-budgeten till den gemensamma jordbrukspolitiken andra pelare 2023–2027* blev 1 460 miljoner kronor, vilket är 454 miljoner kronor (23,7 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. De lägre utfallen för anslagen beror på långa genomförandetider inom projekt- och investeringsstöden, vilket ledde till färre ansökningar och lägre utbetalningar än beräknat.

Högre medlemsavgifter till internationella organisationer

Utfallet för anslaget 1:16 *Bidrag till vissa internationella organisationer m.m.* blev 52 miljoner kronor, vilket är 6 miljoner kronor (11,8 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 11 miljoner kronor för att täcka högre medlemsavgifter till följd av den försvagade svenska kronkursen. Det gäller bl.a. Sveriges medlemsavgifter till FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation och till Världsförbundet för djurhälsa.

Lägre utfall för åtgärder för landsbygdens miljö och struktur än anvisat

Utfallet för anslaget 1:17 *Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* blev 1 217 miljoner kronor, vilket är 336 miljoner kronor (21,6 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror bl.a. på att de finansiella korrigeringarna blev lägre än beräknat eftersom beslut från EU-kommissionen kom senare än väntat. Dessutom trädde förordningen (2025:27) om statligt stöd för att avveckla minkuppfödning i kraft först i början av 2025, vilket ledde till att det inte blev något utfall för avveckling av minkuppfödning 2024.

Utfallet för anslaget 1:18 *Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* blev 894 miljoner kronor, vilket är 215 miljoner kronor (19,4 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Anslaget används för åtgärder i landsbygdsprogrammet för programperioden 2014–2020, inklusive förlängningsåren 2021 och 2022. Att utfallet blev lägre beror på att antalet ansökningar om slututbetalningar blev färre än beräknat.

Högre utgifter för beredskap inom livsmedels- och dricksvattenområdet jämfört med budget och 2023

Utfallet för anslaget 1:27 *Åtgärder för beredskap inom livsmedels- och dricksvattenområdet* blev 74 miljoner kronor, vilket är 16 miljoner kronor (27,4 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 20 miljoner kronor för att stärka beredskapen inom dricksvattenförsörjningen pga. det försämrade säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde. Jämfört med 2023 blev utgifterna 55 miljoner kronor (301,0 procent) högre. Det beror i huvudsak på högre utgifter för att stärka beredskapen inom livsmedels- och dricksvattenförsörjningen.

Lägre utgifter för stödåtgärder för fiske och vattenbruk 2021–2027 än anvisat

Utfallet för anslaget 1:28 *Stödåtgärder för fiske och vattenbruk 2021–2027* blev 36 miljoner kronor, vilket är 128 miljoner kronor (78,1 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror på långa projektider och färre ansökningar, vilket har lett till färre beslut om stöd än beräknat.

Högre utgifter för gårdsstödet jämfört med 2023

Utfallet för anslaget 1:10 *Gårdsstöd m.m.* blev 9 011 miljoner kronor, vilket är 2 438 miljoner kronor (37,1 procent) högre jämfört med 2023. Det beror främst på att utbetalningarna för 2024 även omfattade stöd av vissa miljöersättningar för 2023.

Fasta avgifter för slakterikontroll medförde högre utgifter än 2023

Utfallet för anslaget 1:26 *Slakterikontroll* blev 167 miljoner kronor, vilket är 101 miljoner kronor (152,3 procent) högre jämfört med 2023. Det beror på att ett nytt avgiftssystem, med fasta avgifter per slaktat djur i den offentliga kontrollen vid slakterier och vilthanteringsanläggningar, infördes den 1 januari 2024. Anslaget utvidgades till att även täcka de kostnader som inte täcktes av avgifterna. Tidigare användes anslaget till nedsättning av slakteriavgifter och avgiften baserades då på antalet timmar för nedlagd kontroll.

Högre utgifter för stödåtgärder för fiske och vattenbruk jämfört med 2023

Utfallet för anslaget 1:28 *Stödåtgärder för fiske och vattenbruk 2021–2027* blev 29 miljoner kronor (424,1 procent) högre än 2023. Utfallet för anslaget 1:29 *Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk 2021–2027* blev 190 miljoner kronor, vilket är 154 miljoner kronor (429,5 procent) högre jämfört med föregående år. De högre utfallen för båda anslagen beror främst på att anslagsbelastningen sker först 1–2 år efter att stödmottagare fått beslut om stöd, och att programmet har pågått under en längre period nu jämfört med föregående år.

Beställningsbemyndigande

Tabell 3.65 UO 23 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2024-12-31
1:2	Insatser för skogsbruket	130	57
1:11	Intervention för jordbruksprodukter m.m.	120	78
1:12	Nationell medfinansiering till den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027	2 800	2 670
1:13	Finansiering från EU-budgeten till den gemensamma jordbrukspolitiken andra pelare 2023–2027	3 077	2 937
1:17	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	566	799
1:18	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	745	981
1:24	Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning och samfinansierad forskning	1 600	1 373
1:28	Stödåtgärder för fiske och vattenbruk 2021–2027	285	207
1:29	Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk 2021–2027	348	246
Summa		9 671	9 349

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 9 671 miljoner kronor. Utestående åtaganden uppgick till 9 349 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 322 miljoner kronor.

Bemyndigandet för anslaget 1:17 *Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* har överskridits med 233 miljoner kronor. Även bemyndigandet för anslaget 1:18 *Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* har överskridits med 236 miljoner kronor. Båda bemyndigandena har överskridits till följd av att det inte funnits tillräckligt många ansökningar om slutbetalning.

Riksrevisionens iakttagelser – årlig revision

Statens jordbruksverk

Statens jordbruksverk har fått en revisionsberättelse med reservation avseende sin årsredovisning för 2024. Som grund för uttalande om reservation anger Riksrevisionen följande.

Statens jordbruksverk har under 2024 ingått nya åtaganden som medfört överskridna ramar för två beställningsbemyndiganden för utgiftsområde 23. Det är inte förenligt med 17 § anslagsförordningen (2011:223). Det gäller följande anslag:

- Anslag 1:17, anslagspost 1 *Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* – EJFLU 2014–2022. Bemyndiganderamen uppgår till 476 000 tusen kronor, utestående ekonomiska åtaganden uppgår till 779 219 tusen kronor.
- Anslag 1:18, anslagspost 2 *Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur* – EJFLU 2024–2022. Bemyndiganderamen uppgår till 745 000 tusen kronor, utestående ekonomiska åtaganden uppgår till 981 461 tusen kronor.

3.24 Utgiftsområde 24 Näringsliv

Utgiftsområdet omfattar näringspolitik, samt utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande.

Anslag

Tabell 3.66 UO 24 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2024	Ändringsbudget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall - statens budget Procent 2024	Utfall 2023
1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	3 462		3 498	35	1,0	3 357
1:3	Institutens strategiska kompetensmedel	834	30	864	30	3,6	834
1:4	Tillväxtverket	459	6	453	-6	-1,3	509
1:5	Näringslivsutveckling	403	-12	335	-68	-16,9	326
1:8	Sveriges geologiska undersökning	377	3	386	9	2,3	303
1:11	Bolagsverket	125		122	-3	-2,3	81
1:12	Bidrag till Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien	8	4	12	4	44,1	8
1:16	Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag	41	24	46	6	13,5	33
1:17	Kapitalinsatser i statligt ägda företag	173		1 804	1 631	942,8	212
1:18	Avgifter till vissa internationella organisationer	17	6	22	5	29,9	21
1:19	Finansiering av rättegångskostnader	18		0	-18	-99,7	
1:20	Bidrag till företagsutveckling och innovation	679		269	-410	-60,3	269
1:22	Stöd vid korttidsarbete	365		-305	-670	-183,6	-760
1:23	Brexitjusteringsreserven	234		0	-234	-100,1	309
1:24	Elstöd	500		8	-492	-98,5	790
2:3	Exportfrämjande verksamhet	402	-1	365	-38	-9,4	323
2:5	Avgifter till internationella handelsorganisationer	25	3	27	2	7,7	26
2:7	AB Svensk Exportkredits statsstödda exportkreditgivning	100			-100	-100,0	12
1:24 (2021)	Omställningsstöd				0		-285
	Övriga anslag	1 330		1 325	-5	-0,4	1 272
	Summa	9 552	62	9 229	-323	-3,4	7 640

Utfallet uppgick till 9 229 miljoner kronor, vilket är 323 miljoner kronor (3,4 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 62 miljoner kronor. Jämfört med 2023 blev utgifterna 1 589 miljoner kronor (20,8 procent) högre.

Lägre utgifter för näringslivsutveckling jämfört med budget

Utfallet för anslaget 1:5 *Näringslivsutveckling* blev 335 miljoner kronor, vilket är 68 miljoner kronor (16,9 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget.

Det beror bland annat på lägre utgifter än beräknat för Tillväxtverkets insatser för näringslivsutveckling samt lägre utgifter än beräknat för delfinansiering av utvecklingsarbete i civila flygindustriprojekt. I ändringsbudget beslutade riksdagen att minska anslaget med totalt 12 miljoner kronor för att finansiera ökning av andra anslag inom utgiftsområde 24 Näringsliv.

Utfallet för anslaget 1:16 *Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag* blev 46 miljoner kronor, vilket är 6 miljoner kronor (13,5 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades anslaget ytterligare 24 miljoner kronor för att täcka beräknade ökade utgifter för extern rådgivning avseende den statliga bolagsportföljen samt för att tillvarata statens intressen vid den finansiella rekonstruktionen av SAS AB (publ.).

Utfallet för anslaget 1:18 *Avgifter till vissa internationella organisationer* blev 22 miljoner kronor, vilket är 5 miljoner kronor (29,9 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Det beror på att den försvagade kronkursen har medfört högre avgifter för Sveriges deltagande i internationella näringspolitiska organ. Riksdagen anvisade därför anslaget ytterligare 6 miljoner kronor i ändringsbudget.

Utfallet för anslaget 1:19 *Finansiering av rättegångskostnader* blev 0,1 miljon kronor, vilket är 18 miljoner kronor (99,7 procent) lägre än vad som beräknades i statens budget. Anslaget ska finansiera Konkurrensverkets rättegångskostnader för mål och ärenden där myndigheten för talan eller som avser överklagande av myndighetens beslut. Utfallet på anslaget beror på utfallet av de processer som avgjorts i domstol och de beslut som domstolen eventuellt fattar om utbetalning av ersättning. Anslaget behöver inte utnyttjas om Konkurrensverket vinner framgång i domstol och utgifterna kan därför variera betydligt mellan olika år.

Lägre utgifter än beräknat för bidrag till företagsutveckling och innovation

Utfallet för anslaget 1:20 *Bidrag till företagsutveckling och innovation* blev 269 miljoner kronor, vilket är 410 miljoner kronor (60,3 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror på att regeringen inte fattade beslut om att utbetala ett budgeterat kapitaltillskott till Almi AB för kapitalförsörjningsinsatser i syfte att regionalt stärka små och medelstora företags konkurrenskraft.

Lägre utgifter än beräknat för stöd vid korttidsarbete

Utfallet för anslaget 1:22 *Stöd vid korttidsarbete* blev -305 miljoner kronor, vilket är 670 miljoner kronor (183,6 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror delvis på att återbetalningar i samband med avstämningar av tidigare utbetalt stöd från Tillväxtverket blev högre än årets utbetalda stöd. I statens budget beräknades 82 miljoner kronor för Tillväxtverkets utgifter vilket ska jämföras med ett utfall på -289 miljoner kronor. För Skatteverkets utgifter beräknades 283 miljoner kronor. Det blev dock inget utfall i denna del då inga inkomna ansökningar under 2024 uppfyllde kriterierna för stödet.

Utfallet för anslaget 2:3 *Exportfrämjande verksamhet* blev 365 miljoner kronor, vilket är 38 miljoner kronor (9,4 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror främst på att det inte blev några förluster med anledning av särskilda exportkreditgarantier till Ukraina. I statens budget beräknades 33 miljoner kronor för detta ändamål. Riksdagen minskade anslaget i ändringsbudget med 1 miljon kronor för att delvis finansiera en ökning av anslag 2:5 *Avgifter till internationella organisationer*.

Utfallet för anslaget 2:5 *Avgifter till internationella handelsorganisationer* blev 27 miljoner kronor, vilket är 2 miljoner kronor (7,7 procent) högre än vad som anvisades i statens

budget. Det beror på att den försvagade svenska kronkursen medfört högre avgifter till internationella handelsorganisationer än vad som ursprungligen beräknades. Riksdagen anvisade därför anslaget ytterligare 3 miljoner kronor i ändringsbudget.

Investeringar i mätteknisk verksamhet medförde högre utfall än budget och föregående år

Utgifterna för anslaget 1:3 *Institutens strategiska kompetensmedel* blev 864 miljoner kronor, vilket är 30 miljoner kronor (3,6 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med föregående år blev utgifterna 30 miljoner kronor (3,6 procent) högre. Det beror på att den geopolitiska utvecklingen medfört behov av ytterligare investeringar inom RISE Research Institutes of Sweden AB:s mättekniska verksamhet. Riksdagen anvisade därför anslaget ytterligare 30 miljoner kronor i ändringsbudget.

Utgifterna för anslaget 1:12 *Bidrag till Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien* blev 12 miljoner kronor, vilket är 4 miljoner kronor (44,1 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med föregående år blev utgifterna 4 miljoner kronor (44,1 procent) högre. Det beror på att riksdagen i ändringsbudget anvisade anslaget ytterligare 4 miljoner kronor i verksamhetsbidrag för att stödja Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA) i att hantera fler projekt med extern finansiering.

Högre utfall än budget och föregående år för kapitalinsatser i statligt ägda företag

Utgifterna för anslaget 1:17 *Kapitalinsatser i statligt ägda företag* blev 1 804 miljoner kronor, vilket är 1 631 miljoner kronor (942,8 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med föregående år blev utgifterna 1 592 miljoner kronor (750,9 procent) högre. Det beror huvudsakligen på att staten har tillskjutit utestående lånefordringar samt upplupen ränta i samband med den finansiella rekonstruktionen av SAS. Riksdagen bemyndigade regeringen att under 2021 besluta om en låneram för SAS-koncernen uppgående till högst 1 500 miljoner kronor (prop. 2020/21:208, bet. 2020/21:FiU52, rskr. 2020/21:419). I början av 2022 lånade Riksgäldskontoret ut 1 500 miljoner kronor till konsortiet Scandinavian airlines system Denmark-Norway-Sweden (SAS-konsortiet). SAS och vissa av dess dotterbolag inledde i juli 2022 en process för finansiell rekonstruktion under tillsyn av amerikansk federal domstol, ett s.k. chapter 11-förfarande. Mot bakgrund av rekonstruktionen bemyndigade riksdagen regeringen att under 2024 tillskjuta en andel av statens utestående lånefordringar på konsortiet, inklusive upplupen ränta (prop. 2023/24:134, bet. 2023/24:FiU35, rskr. 2023/24:167). Efter godkännande från EU-kommissionen har staten, genom Riksgäldskontoret, tillskjutit 1 500 miljoner kronor i utestående lånefordringar. Från anslaget *Kapitalinsatser i statligt ägda företag* har 1 727 miljoner kronor betalats till Riksgäldskontoret för att finansiera nedskrivning av SAS-konsortiets lån i Riksgäldskontoret inklusive upplupen ränta.

Lägre utfall än budget och föregående år för Brexitjusteringsreserven och elstöd

Utfallet för anslaget 1:23 *Brexitjusteringsreserven* blev -0,2 miljoner kronor, vilket är 234 miljoner kronor (100,1 procent) lägre än vad som beräknades i statens budget. Jämfört med 2023 blev utfallet 309 miljoner kronor lägre. Det beror på att stödperioden har upphört och att all projektverksamhet avslutades under 2023. Utfallet är negativt då det avser återkrav av tidigare utbetalda medel.

Utgifterna för anslaget 1:24 *Elstöd* blev 8 miljoner kronor, vilket är 492 miljoner kronor (98,5 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Jämfört med

föregående år blev utgifterna 783 miljoner kronor (99,0 procent) lägre. I statens budget beräknades 500 miljoner kronor för att regeringen, i ett läge med höga elpriser, skyndsamt skulle kunna införa ett stöd till företag som drabbats av en betydande kostnadsökning på el. Regeringen fattade dock inte något beslut om att införa ett elstöd under 2024. Årets utfall avser endast stöd som beslutades under föregående år samt administrativa kostnader för Statens energimyndighet.

Det blev inte något utfall för anslaget 2:7 *AB Svensk Exportkredits statsstödda exportkreditgivning*. I statens budget anvisades anslaget 100 miljoner kronor. Utfallet blev 12 miljoner kronor lägre jämfört med 2023. Anslaget får användas för ersättning till AB Svensk Exportkredit för eventuella underskott inom ramen för systemet med statsstödda exportkrediter till fast ränta, det s.k. CIRR-systemet (Commercial Interest Reference Rate). Anslaget utnyttjades inte då det inte blev något underskott i CIRR-systemet 2023. För år 2022 uppgick underskottet till 12 miljoner kronor.

Högre utgifter för forskning och utveckling jämfört med föregående år

Utgifterna för anslaget 1:2 *Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling* blev 3 498 miljoner kronor, vilket är 141 miljoner kronor (4,2 procent) högre jämfört med 2023. Det beror främst på högre utgifter för innovations- och forskningsprogrammet Avancerad digitalisering med målet att främja och påskynda Sveriges och den svenska industrins förmåga att skapa framtidens digitala lösningar.

Jämfört med 2023 blev utgifterna för anslaget 1:4 *Tillväxtverket* 56 miljoner kronor (11,0 procent) lägre. Det berodde bl.a. på lägre driftkostnader till följd av avvecklingen av Tillväxtverkets hantering av stöd till korttidsarbete. De direkta kostnaderna för myndighetens hantering av stöd till korttidsarbete uppgick till 78 miljoner kronor, vilket var en minskning med 87 miljoner kronor (52,7 procent) jämfört med 2023.

Jämfört med 2023 blev utgifterna för anslaget 1:8 *Sveriges geologiska undersökning* 82 miljoner kronor (27,1 procent) högre. Det beror bl.a. på att myndigheten fått i uppdrag att förstärka arbetet med systematisk kartläggning av malmpotentiella områden samt övriga insatser kopplade till främjande av mineralutvinning.

Utgifterna för anslaget 1:11 *Bolagsverket* blev 122 miljoner kronor, vilket är 41 miljoner kronor (51,0 procent) högre jämfört med föregående år. Det beror bl.a. på högre utgifter för omställning med anledning av genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1024 av den 20 juni 2019 om öppna data.

Lägre återbetalningar av korttidsstöd jämfört med föregående år

Utfallet för anslaget 1:22 *Stöd vid korttidsarbete* blev 455 miljoner kronor (59,8 procent) högre jämfört med 2023. Utfallet är i likhet med föregående år negativt, vilket beror på att återbetalningar i samband med avstämningar av tidigare utbetalt stöd översteg utbetalningarna. Skillnaden mot föregående år beror på att nettobeloppet för återbetalda stöd under 2024 blev lägre.

Jämfört med föregående år blev utgifterna för anslaget 2:3 *Exportfrämjande verksamhet* 42 miljoner kronor (12,9 procent) högre. Det beror främst på högre kostnader för Sveriges deltagande i världsutställningen 2025 i Osaka, ökade bidrag till Sveriges export- och investeringsråd samt högre utgifter för Svenska institutets insatser för handels- och investeringsfrämjande.

Det äldre anslaget 1:24 (2021) *Omställningsstöd* har använts för stöd som fram t.o.m. 2021 kunde sökas av företag vars nettoomsättning hade minskat i större omfattning under perioden mars 2020 till september 2021, till följd av spridningen av covid-19. Det blev inte något utfall för anslaget under 2024. 2023 uppgick utfallet

till -285 miljoner kronor, vilket förklaras av inbetalda återkrav i samband med avstämningar av tidigare utbetalt stöd.

Beställningsbemyndigande

Tabell 3.67 UO 24 Beställningsbemyndiganden

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Beställnings- bemyndigande	Utestående åtaganden 2024-12-31
1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	3 947	3 575
1:5	Näringslivsutveckling	184	180
1:9	Geovetenskaplig forskning	5	4
1:14	Konkurrensforskning	10	10
Summa		4 146	3 769

Inom utgiftsområdet beslutade riksdagen om beställningsbemyndiganden på 4 146 miljoner kronor. Utestående åtaganden uppgick till 3 769 miljoner kronor. Skillnaden mellan bemyndiganden och utestående åtaganden uppgick till 377 miljoner kronor.

Skillnaden för anslaget 1:2 *Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling* beror bl.a. på att Vinnova finansierat en större andel kortsiktiga projekt vilket medfört ett lägre nyttjande av beställningsbemyndigandet.

Utlåning

Tabell 3.68 UO 24 Utlåning

Miljoner kronor

Utlåning	Låneram	Lån 2024-12-31
Civila flygutvecklingsprojekt ¹	1 110	0
AB Svensk Exportkredits lån i Riksgäldskontoret för systemet med statsstödda exportkrediter	150 000	0
SAS-koncernen ²	1 500	0
Summa	152 610	0

¹ Prop. 2007/08:1, bet. 2007/08:FiU11, rskr. 2007/08:24.

² Prop. 2020/21:208, bet. 2020/21:FiU52, rskr. 2020/21:416–422.

Inom utgiftsområdet har riksdagen beslutat om låneramar på 152 610 miljoner kronor för utlåning. Vid utgången av 2024 fanns inga utestående lån.

Garantier

Tabell 3.69 UO 24 Garantier

Miljoner kronor

Garantier	Garantiram	Utestående åtaganden 2024-12-31	Utfärdade garantier inklusive bundna utfästelser
Exportkreditgarantier	500 000	317 237	360 931
Gröna kreditgarantier	80 000	2 771	28 753
Investeringsgarantier	10 000	47	47
Grundfondsförbindelse Svenska skeppshypotekskassan ¹	350	350	350
Grundfondsförbindelse Fonden för den mindre skeppsfarten ²	55	55	55

Garantier	Garantiram	Utestående åtaganden 2024-12-31	Utfärdade garantier inklusive bundna utfästelser
Pensionsgaranti Sveaskog AB ³	Obegränsad	299	299
Pensionsgaranti Vattenfall AB ³	Obegränsad	822	822
Pensionsgaranti Nordea AB (inkl. Postgirot) ³	Obegränsad	47	47
Pensionsgaranti SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut ³	Obegränsad	13	13
Pensionsgaranti Teracom ³	Obegränsad	1	1
Pensionsgaranti Svensk Maskinprovning AB ³	Obegränsad	3	3
Kreditgaranti för att säkra tillgången av råvaror	12 000	0	0
Exportkreditgarantier Ukraina	333	0	0
Statligt garantiprogram till företag ⁴	50 000	21	21
Summa		321 665	391 341

¹ Lagen (1980:1097) om svenska skeppshypotekskassan.

² Prop. 2003/04:128, bet. 2003/04:FiU21, rskr. 2003/04:273.

³ I samband med bolagisering av statliga affärsverk beslutade riksdagen om statliga borgen för överlåtna pensionsåtaganden (prop. 1991/92:150, bet. 1991/92:FiU30, bet. 1991/92:FiU31, rskr. 1991/92:350). Utfallet avser pensionsskulden per 31 december 2023.

⁴ Prop. 2020/21:77, bet. 2020/21:FiU40, rskr. 2020/21:175–181.

3.25 Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Utgiftsområdet omfattar ungefär hälften av statens bidrag till kommuner och regioner. Resterande bidrag från staten till kommunerna redovisas under andra utgiftsområden.

Anslag

Tabell 3.70 UO 25 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2024	Ändrings- budget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall - statens budget Procent 2024	Utfall 2023
1:1	Kommunalekonomisk utjämning	167 871		167 871	0	0,0	151 878
1:2	Utgjänningsbidrag för LSS-kostnader	5 727	100	5 827	100	1,7	5 718
1:3	Bidrag till kommunalekonomiska organisationer	7		7	0	0,0	7
1:4	Tillfälligt stöd till enskilda kommuner och regioner	375		239	-136	-36,2	
1:5	Medel till befolkningsmässigt mindre kommuner	300		300	0	0,0	300
	Summa	174 280	100	174 245	-36	0,0	157 904

Utfallet uppgick till 174 245 miljoner kronor, vilket är 36 miljoner kronor (0,0 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 100 miljoner kronor. Jämfört med 2023 blev utgifterna 16 341 miljoner kronor (10,3 procent) högre.

Tillskott till kommuner och regioner

Medel från anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning* fördelas enligt systemet för kommunalekonomisk utjämning. Systemet finansieras i huvudsak med statliga medel, men också med avgifter från vissa kommuner och regioner. Utjämningsystemet regleras i lagen (2004:773) om kommunalekonomisk utjämning och förordningen (2004: 881) om kommunalekonomisk utjämning. Systemets syfte är att ge kommuner och regioner likvärdiga ekonomiska förutsättningar. Utgifterna för anslaget uppgick 167 871 miljoner kronor, vilket är 15 993 miljoner kronor (10,5 procent) högre än 2023. Bidragen till kommunerna uppgick till 119 176 miljoner kronor, vilket är 11 145 miljoner kronor (10,3 procent) högre. Bidragen till regionerna uppgick till 48 695 miljoner kronor, vilket är 4 848 miljoner kronor (11,1 procent) högre. De högre utfallen beror främst på generella tillskott till kommuner och regioner.

Anslaget 1:2 *Utgjenningsbidrag för LSS-kostnader* används för att jämna ut kostnaderna mellan kommuner för verksamhet de utför enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, förkortad LSS. Utgifterna för anslaget 1:2 *Utgjenningsbidrag för LSS-kostnader* blev 5 827 miljoner kronor, vilket är 100 miljoner kronor (1,7 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget anvisades ytterligare 100 miljoner kronor på grund av att kostnaderna bedömdes överstiga den ursprungliga anslagsnivån.

Utfallet för anslaget 1:4 *Tillfälligt stöd till enskilda kommuner och regioner* blev 239 miljoner kronor, vilket är 136 miljoner kronor (36,2 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Medlen betalas ut av Kammarkollegiet efter beslut av Delegationen för kommunal ekonomi i balans. Delegationens uppdrag upphörde den 31 december 2024.

3.26 Utgiftsområde 26 Statsskuldsräntor m.m.

Utgiftsområdet omfattar främst räntor på statsskulden, men också Riksgäldskontorets provisionsutgifter i samband med upplåning och skuldförvaltning. I utgiftsområdet ingår även ett särskilt anslag för oförutsedda utgifter. Utgifterna inom utgiftsområdet omfattas inte av utgiftstaket för staten. Regeringen får enligt 3 kap. 9 § budgetlagen besluta att anslag för räntor på statsskulden samt andra utgifter för upplåning och skuldförvaltning får överskridas om det är nödvändigt för att fullgöra statens betalningsåtaganden.

Anslag

Tabell 3.71 UO 26 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2024	Ändrings-budget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall - statens budget Procent 2024	Utfall 2023
1:1	Räntor på statsskulden	20 300	2 867	20 119	-181	-0,9	31 567
1:2	Oförutsedda utgifter	10		1	-9	-89,3	
1:3	Riksgäldskontorets provisionsutgifter	145		78	-67	-46,3	60
2:1	Återställning av Riksbankens eget kapital		25 000	25 000	25 000		
Summa		20 455	27 867	45 198	24 743	121,0	31 626

Utfallet uppgick till 45 198 miljoner kronor, vilket är 24 743 miljoner kronor (121,0 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. I ändringsbudget

anvisades ytterligare 27 867 miljoner kronor. Jämfört med 2023 blev utgifterna 13 572 miljoner kronor (42,9 procent) högre.

Utgifterna för statsskuldräntor påverkas främst av statsskuldens storlek, räntenivåer och växelkurser. De påverkas också av tekniska faktorer till följd av Riksgäldskontorets upplånings- och skuldförvaltningsteknik. Anslaget 1:1 *Räntor på statsskulden* belastas enligt utgiftsmässiga principer. Därmed påverkas anslaget av realiserade valutakursdifferenser, men inteorealiserade. Redovisningen är ett netto av inkomster och utgifter i Riksgäldskontorets upplåningsverksamhet.

Ränteutgifterna blev lägre än beräknat

Utfallet för anslaget 1:1 *Räntor på statsskulden* blev 20 119 miljoner kronor, vilket är 181 miljoner kronor (0,9 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror bl.a. på lägre ränteutgifter för lån i svenska kronor och utländsk valuta, förbättrat räntenetto för den del av räntebetalningar på statsskulden som avser Riksgäldskontorets in- och utlåning till myndigheter samt lägre kursförluster jämfört med vad som ursprungligen beräknades. De lägre utgifterna motverkades delvis av högre underkurser vid emission samt lägre valutakursvinster än beräknat.

Riksdagen anvisade anslaget ytterligare 2 867 miljoner kronor i ändringsbudget då utgifterna för bl.a. emissionsunderkurser och valutakurseffekter bedömdes bli högre än tidigare beräknat samt för att täcka ett underskott till följd av att anslagskrediten utnyttjades föregående år. Utfallet blev 3 047 miljoner kronor (13,2 procent) lägre än totalt anvisat belopp på 23 167 miljoner kronor.

Tabell 3.72 Räntor på statsskulden 2020–2024, fördelning på anslagets komponenter

Miljoner kronor

	Utfall 2020 ¹	Utfall 2021 ¹	Utfall 2022 ¹	Utfall 2023 ¹	SB 2024	Utfall 2024	Utfall-SB 2024
Räntor på lån i svenska kronor	23 043	8 537	15 000	9 280	15 700	12 182	-3 518
Räntor på lån i utländsk valuta ¹	2 103	1 063	751	2 599	2 400	2 101	-299
Över- (-)/underkurser (+) vid emission	-10 404	-11 978	-2 299	4 142	-1 000	2 311	3 311
Summa räntor	14 742	-2 378	13 452	16 021	17 100	16 594	-506
Räntor på in- och utlåning ¹	-3 618	-1 988	864	7 327	4 700	4 374	-326
Valutakursförluster (+)/-vinster (-)	2 380	661	12 325	8 240	-2 600	-585	2 015
Kursförluster (+)/-vinster (-)	5 960	2 317	447	-22	1 100	-264	-1 364
Summa ränteutgifter	19 463	-1 388	27 088	31 567	20 300	20 119	-181

¹ Räntor på lån till Riksbanken för valutareserven och på lån till andra länder (428 miljoner kronor 2023) är bruttoredoisade för år 2020–2023, till skillnad från i statens budget och i Riksgäldskontorets årsredovisning. Riksbanken återbetalade samtliga lån för valutareserven under 2023.

I statens budget beräknades räntor på lån i svenska kronor att uppgå till 15 700 miljoner kronor. Utfallet blev 12 182 miljoner kronor, vilket är 3 518 miljoner kronor lägre än beräknat.

Räntor på lån i utländsk valuta beräknades i statens budget till 2 400 miljoner kronor. Utfallet blev 2 101 miljoner kronor, vilket är 299 miljoner kronor lägre än beräknat.

Nettot av över- och underkurser vid emission beräknades till ett överskott på 1 000 miljoner kronor. Utfallet blev dock underkurser på 2 311 miljoner kronor, vilket är 3 311 miljoner kronor högre än beräknat. Överkurser uppstår om marknadsräntan understiger obligationens kupongränta vid emissionstillfället. Köparen av obligationen är då beredd att betala ett högre pris, eftersom detta kompenseras av en högre löpande avkastning fram till dess att obligationen förfaller. På motsvarande sätt uppstår under-

kurser om marknadsräntan överstiger obligationens kupongränta vid emissions-tillfället. När Riksgäldskontoret emitterar obligationer med överkurs betraktas det som en ränteinkomst medan underkurser betraktas som ränteutgifter.

I statens budget beräknades räntor på Riksgäldskontorets in- och utlåning till statliga myndigheter m.fl. att uppgå till en nettoutgift på 4 700 miljoner kronor. Utfallet blev 4 374 miljoner kronor, vilket är 326 miljoner kronor lägre än beräknat.

I statens budget beräknades valutakursvinsterna uppgå till 2 600 miljoner kronor netto. Utfallet blev 585 miljoner kronor, vilket är 2 015 miljoner kronor lägre än beräknat.

Kursförlusterna beräknades uppgå till 1 100 miljoner kronor i statens budget. Utfallet blev dock kursvinster på 264 miljoner kronor, vilket är 1 364 miljoner kronor högre än beräknat. Kursförluster uppstår vid förtidsinlösen av lån som har en högre kupongränta än marknadsräntan vid återköpstillfället. Kursvinster uppstår vid motsatt förhållande.

Tabell 3.73 visar att genomsnittsräntorna för femåriga statsobligationer och sexmånaders statsskuldväxlar blev lägre 2024 än vad som antogs i statens budget. Kronkursen mot euro och dollar blev svagare än beräknat. Däremot blev kronkursen mot KIX-index starkare än beräknat. Jämfört med 2023 blev genomsnittsräntorna för femåriga statsobligationer och sexmånaders statsskuldväxlar lägre. Den genomsnittliga kronkursen mot euro, dollar samt KIX-index blev starkare jämfört med föregående år.

Tabell 3.73 Räntor och valutakurser 2020–2024 årsgenomsnitt

	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	SB 2024	Utfall 2024
Ränta 5 år %	-0,29	-0,04	1,59	2,63	2,49	2,12
Ränta 6 mån %	-0,15	-0,18	0,90	3,55	3,47	3,29
KIX-index ¹	118,5	114,3	121,1	127,5	126,7	125,9
SEK/EUR	10,49	10,14	10,63	11,48	11,41	11,43
SEK/USD	9,20	8,58	10,12	10,61	10,23	10,56

¹ Växelkurs, KIX (kronindex) är ett valutakursindex som beräknas och uppdateras av Riksbanken.

Källa: Riksbanken.

Oförutsedda utgifter

Anslaget 1:2 *Oförutsedda utgifter* anvisades 10 miljoner kronor i statens budget. Utgifterna blev 1 miljon kronor, vilket är 9 miljoner kronor (89,3 procent) lägre än anvisat.

Anslaget är avsett för oförutsedda utgifter inklusive utgifter för ersättningar till enskilda för skador av statlig verksamhet enligt en dom som fått laga kraft eller efter uppgörelse samt för utgifter för skador inom landet som uppkommit under tidigare krigsförhållanden. Regeringen beslutar i varje enskilt fall om medel från anslaget ska tas i anspråk. Finansiering av utgifter från anslaget ska ske genom motsvarande indragning från annat anslag.

Regeringen beslutade den 12 december om ex gratia-ersättning på 1 miljon kronor till en person som skadats i tjänsten vid det svenska honorärkonsulatet i Izmir, Turkiet (dnr UD2024/11314). Ex gratia-ersättning innebär att ersättningsbeslutet grundas på praxis och inte på någon lagbestämmelse. Utgifterna har finansierats genom motsvarande indragning från anslaget 4:1 *Regeringskansliet* inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse.

Ersättning om 0,1 miljon kronor har utbetalats till en person i enlighet med Justitiekanslerns beslut den 1 juli 2024 (dnr 2022/1126) gällande långsam handläggning av ett ärende om strandskydd. Utgifterna har finansierats genom en

motsvarande indragning från anslaget 1:4 *Sanering och återställning av förorenade områden* inom utgiftsområde 20 Klimat, miljö och natur.

Riksgäldskontorets provisionsutgifter blev lägre än beräknat

Utfallet för anslaget 1:3 *Riksgäldskontorets provisionsutgifter* blev 78 miljoner kronor, vilket är 67 miljoner kronor (46,3 procent) lägre än vad som anvisades i statens budget. Det beror främst på att anvisade medel var beräknade med en säkerhetsmarginal. Vid beräkningen togs hänsyn till att provisionsutgifterna kan variera betydligt mellan åren och att det finns en risk att utgifterna kan avvika mer uppåt än nedåt.

Kapitaltillskott till Riksbanken

Utfallet för det nya anslaget 2:1 *Återställning av Riksbankens eget kapital* blev 25 000 miljoner kronor.

Som ett led i en expansiv penningpolitik byggde Riksbanken fram till 2021 upp en stor obligationsportfölj. När marknadsräntorna höjdes sjönk värdet på portföljen, vilket bidrog till att Riksbanken gjorde förlust 2021–2022. Resultatet för 2023 var positivt, men det egna kapitalet blev negativt efter resultatdisposition. Utifrån bestämmelserna i lagen (2022:1568) om Sveriges riksbank framställde Riksbanken om att riksdagen skulle besluta om ett kapitaltillskott om 43,7 miljarder kronor för att återställa det egna kapitalet till den grundnivå som definieras i lagen.

Riksdagen beslutade i ändringsbudget att delvis bifalla Riksbankens framställning genom att utbetala 25 000 miljoner kronor i kapitaltillskott till Riksbanken från det nya anslaget 2:1 *Återställning av Riksbankens eget kapital*.

Lägre ränteutgifter jämfört med 2023

Jämfört med 2023 blev utgifterna för anslaget 1:1 *Räntor på statsskulden* 11 447 miljoner kronor (36,3 procent) lägre. Det beror främst på högre valutakursvinster. Dessutom bidrog det lägre ränteläget till lägre utgifter för underkurser vid emission samt ett förbättrat räntenetto i Riksgäldskontorets nettoutlåning till statliga myndigheter m.fl.

Jämfört med 2023 blev utgifterna för anslaget 1:3 *Riksgäldskontorets provisionsutgifter* 18 miljoner kronor (30,7 procent) högre. Det beror främst på högre provisionsutgifter för lån i utländsk valuta.

Den konsoliderade statsskulden ökade under 2024 med 106 859 miljoner kronor till 1 076 758 miljoner kronor, medan budgetunderskottet uppgick till 104 272 miljoner kronor. Skillnaden mellan budgetunderskottet och ökningen av statsskulden 2024 beror främst på förändringar av kortfristiga placeringar i Riksgäldskontorets likviditetsförvaltning och förändringar av inomstatliga innehav av statspapper samt affärsdagsredovisningen. Förändringar av kortfristiga placeringar påverkar statsskulden, men inte budgetsaldot. Inomstatliga köp och försäljningar av statspapper påverkar budgetsaldot, men elimineras när den konsoliderade statsskulden fastställs.

3.27 Utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen

Utgifterna inom utgiftsområdet utgörs av Sveriges betalningar till Europeiska kommissionen för att finansiera EU-budgeten. Europeiska unionens allmänna budget beslutas årligen inom en flerårig budgetram.

EU-budgetens utgifter och inkomster ska balansera. Eftersom EU-budgetens inkomster huvudsakligen utgörs av avgifter från medlemsstaterna styr budgetens utgiftsnivå i stor utsträckning utgiftsnivån inom utgiftsområdet.

Sveriges avgift kan förändras under året och avvika från beräkningen i statens budget beroende på ett flertal faktorer, såsom faktisk uppbörd av tullar och importavgifter, revideringar av tullintäkter, mervärdesskattebas och medlemsstaternas bruttonationalinkomst (BNI), utfallet av EU-budgeten för tidigare år och ändringsbudgetar på unionsnivå.

Anslag

Tabell 3.74 UO 27 Anslag

Miljoner kronor

Anslag	Anslagsnamn	Statens budget 2024	Ändrings-budget 2024	Utfall 2024	Utfall - statens budget 2024	Utfall - statens budget Procent 2024	Utfall 2023
1:1	Avgiften till Europeiska unionen	40 760		41 187	427	1,0	43 585
	Summa	40 760		41 187	427	1,0	43 585

Avgiften till EU blev 1 procent högre än budgeterat

Utfallet för utgiftsområdet uppgick till 41 187 miljoner kronor, vilket är 427 miljoner kronor (1,0 procent) högre än vad som anvisades i statens budget. EU:s egna medel, dvs. medlemsstaternas avgifter till EU, består av fyra delar. Dessa är baserade på bruttonationalinkomsten (BNI), icke materialåtervunnen plast, tullar och mervärdesskatt.

Det högre utfallet beror i huvudsak på att avgiften som baseras på icke materialåtervunnen plast blev 1 275 miljoner kronor (89,0 procent) högre än beräknat. Det beror på en metodförändring i beräkningen för icke materialåtervunnen plast jämfört med hur den beräknades i statens budget. Däremot blev avgiften som baseras på inkomster från tullar 1 276 miljoner kronor (17,3 procent) lägre då inkomsterna från tullar blev lägre än beräknat.

Utfallet för den mervärdesskattebaserade avgiften blev 120 miljoner kronor (1,4 procent) högre, vilket beror på att den Europeiska kommissionen reviderade upp prognosen för den svenska mervärdesskattebaserade avgiften under 2024. Utfallet för avgiften som baseras på BNI blev 310 miljoner kronor (1,3 procent) högre än vad som beräknades i statens budget. De BNI-baserade medlen som EU tar ut är en restpost i EU:s budget så att det totala uttaget som EU gör täcker den årliga EU-budgetens finansieringsbehov.

Avgiften till EU minskade med 2,4 miljarder kronor jämfört med 2023

Jämfört med 2023 minskade avgiften till EU med 2 398 miljoner kronor (5,5 procent). Det beror i huvudsak på att den BNI-baserade avgiften blev 3 899 miljoner kronor (14,0 procent) lägre och uppgick till 23 955 miljoner kronor. Den svenska BNI-nivån har minskat i takt med att de övriga medlemsstaters ekonomier har återhämtat sig från den ekonomiska kris som uppstått till följd av spridningen av covid-19. Jämförelsen mellan åren påverkas även av rabatten på BNI-avgiften som blev 1 015 miljoner kronor högre jämfört med 2023 och uppgick till 10 554 miljoner kronor.

Avgiften som baseras på icke materialåtervunnen plast blev 2 707 miljoner kronor, vilket är 1 276 miljoner kronor (89,2 procent) högre än föregående år. Det beror på en metodförändring i beräkningen för icke materialåtervunnen plast jämfört med 2023.

Den mervärdesskattebaserade avgiften uppgick till 8 426 miljoner kronor. Det är 275 miljoner kronor (3,4 procent) högre än föregående år, vilket beror på att mervärdesskattebasen blev högre än för 2023.

Avgiften som baseras på inkomster från tullar uppgick till 6 100 miljoner kronor, vilket är 50 miljoner kronor (0,8 procent) lägre än för 2023.

EU-avgiftens storlek kan av olika skäl variera och styrs till stor del av EU:s likviditetsbehov.

Nettoflödet till EU

Nettoflödet till EU, dvs. skillnaden mellan vad Sverige betalar i EU-avgift och bidragen som Sverige får från EU-budgeten (se inkomsttyp 6000 Bidrag m.m. från EU), blev 24 800 miljoner kronor. Det är en minskning med 523 miljoner kronor jämfört med 2023. Det beror i huvudsak på lägre BNI-baserad avgift jämfört med 2023.

4 Resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys

4.1 Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar

Årsredovisning för staten upprättas enligt bestämmelserna i 10 kap. budgetlagen (2011:203) och grundas på de statliga myndigheternas årsredovisningar. Dessa upprättas enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Redovisningsprinciper, resultat- och balansräkning

Räkenskapsåret är kalenderåret. Kostnader och intäkter redovisas enligt bokföringsmässiga grunder, dvs. när den ekonomiska händelsen inträffar, oavsett när betalning sker.

De konsoliderade resultat- och balansräkningarna och finansieringsanalysen är uppställda enligt reglerna i 10 kap. 9 och 10 §§ budgetlagen och de mer detaljerade reglerna i 13–15 §§ förordningen (2011:231) om underlag för årsredovisning för staten.

Budgetlagen och förordningen om årsredovisning och budgetunderlag reglerar grundläggande redovisningsprinciper. Dessa utgör, tillsammans med den praxis som utvecklats i årsredovisning för staten och de praktiska ställningstaganden som varit nödvändiga vid upprättandet, de tillämpade redovisningsprinciperna. Denna praxis består av de metoder som anges nedan under rubrikerna Värderingsprinciper, Omklassificeringar av poster och Kommentarer till särskilda poster, om metoderna inte har bedömts vara oväsentliga.

Ibland redovisas nya företeelser i årsredovisning för staten, för vilka inomstatlig reglering eller praxis ännu inte utvecklats. Då hämtas vägledning från principer som framgår av internationella redovisningsstandarder för offentlig sektor respektive principer som tillämpas i den privata eller kommunala sektorn. Flera företeelser är dock specifika för statlig verksamhet i Sverige eller så saknas vägledning i internationella standarder och ställning måste därför tas i enskilda fall.

Årsredovisning för staten upprättas med de statliga myndigheternas årsredovisningar som grund och med information som rapporterats särskilt till statsredovisningen. Principerna för att värdera och klassificera intäkter och kostnader samt tillgångar och skulder utgår därför från bestämmelserna i förordningen om årsredovisning och budgetunderlag. Undantag kan emellertid finnas om en myndighet har medgett undantag från dessa regler och för sådana fall där särskilda principer tillämpas på den konsoliderade nivån.

Avgränsningar av redovisningsenheten

Resultat- och balansräkningen samt finansieringsanalysen omfattar statens samtliga intäkter och kostnader, tillgångar och skulder samt betalningar som påverkar statens nettoupplåning. Statens andel av Riksbankens grundfond och reservfond ses i detta sammanhang som en tillgång hos staten.

Intäkter och kostnader, tillgångar och skulder samt betalningar som redovisas av Riksbanken och AP-fonderna omfattas inte av resultat- och balansräkningen eller finansieringsanalysen. Inte heller ingår premiepensionssystemets tillgångar och skulder med dess avkastning.

Budgetlagens bestämmelser avseende detta har preciserats i förordningen om underlag för årsredovisning för staten. För premiepensionsmedlen gäller det särskilda egen-domsskyddet enligt 2 kap. 15 § regeringsformen och de är därmed inte statens medel. Att ta in dem i statens balansräkning skulle medföra att redovisningen inte gav en rättvisande bild. Riksbanken anses vara ett eget rättssubjekt med egna tillgångar och skulder och ska därför inte omfattas av statens resultat- och balansräkning. AP-fonderna, utöver den del som tillhör premiepensionssystemet, undantas dels eftersom ålderspensionssystemet bör hanteras på ett enhetligt sätt, dels eftersom de följer ett annat regelverk för redovisningen än övriga myndigheter, vilket skulle göra det alltför omständligt att konsolidera dem.

Konsolidering

Redovisningen är en konsolidering av årsredovisningarna hos myndigheterna under riksdagen och regeringen, med angivna undantag. Konsolidering innebär att myndigheternas resultat- och balansräkningar slås samman efter det att interna mellan-havanden i form av fordringar, skulder, intäkter och kostnader mellan myndigheterna eliminerats. I konsolideringsarbetet ingår även andra moment som påverkar årsredovisningen som helhet. Finansieringsanalysen upprättas därefter med den konsoliderade resultat- och balansräkningen som underlag.

En förteckning över vilka organisationer som ingår i den konsoliderade resultat- och balansräkningen och finansieringsanalysen finns i bilaga 7 Statliga myndigheter.

Gemensam brytdag

Den 3 januari 2025 gäller som gemensam brytdag för myndigheternas räkenskaper. Det är den dag då den löpande bokföringen av händelser som berör räkenskaps-perioden avslutas. Den gemensamma brytdagen är i första hand till för att det ska vara möjligt att stämma av mellanhavanden mellan myndigheter, men den påverkar även externa kundfordringar, leverantörsskulder och periodavgränsningsposter.

Värderingsprinciper

Myndigheterna tillämpar normalt generella värderingsprinciper i enlighet med förordningen om årsredovisning och budgetunderlag. Det finns myndigheter som på grund av verksamhetens särart, genom dispens, särskilt regeringsbeslut eller av annat särskilt skäl avviker från de generella värderingsprinciperna. Sådana avvikelser förekommer dock i liten omfattning och bedöms därför inte ha någon väsentlig påverkan på årsredovisningen för staten.

Skatter

Skatteintäkterna redovisas fullt periodiserade, dvs. det år intäkterna hänför sig till. Eftersom många skatter för ett kalenderår beslutas först i efterhand, är utfallet från den årliga beskattningen inte känt förrän drygt ett år efter det aktuella årets utgång. Redovisningen av skatter i årsredovisning för staten grundas därför till viss del på bedömningar av förväntat beskattningsutfall och förväntade inbetalningar.

Metoden för att beräkna periodiserade skatter bygger på modeller för olika skatteslag. Denna beräkningsmetod ger bättre information om skatterna för året än löpande skatteinbetalningar, eftersom den beaktar den makroekonomiska utvecklingen och förändringar i skattereglerna redan under det aktuella året och inte först när betalning görs.

Skatteverket och andra berörda myndigheter redovisar löpande debiterade och betalda skatter. Skatterna kan delas in i två huvudkategorier. Den första huvudkategorin är

skatter som hänförs till rätt månad eller kvartal i nära anslutning till inbetalningen eller deklarationen, vilket gäller för mervärdesskatt, socialavgifter och de flesta punkt-skatter. Den andra huvudkategorin är skatter som beslutas vid den årliga beskattningen men där den löpande debiteringen under året kan avse olika beskattningsår. Det gäller t.ex. hushållens och företagens inkomstskatter inklusive skattereduktioner.

När uppgifterna för årsredovisning för staten för ett visst år tas fram, finns ett i det närmaste korrekt slutligt utfall för många av de skatter som redovisas månads- eller kvartalsvis. För framför allt hushållens och företagens inkomstskatter som beslutas årsvis bygger det redovisade utfallet däremot på en bedömning som grundas på kontrolluppgifter, redovisade preliminärskatter, den ekonomiska utvecklingen, utvecklingen på aktie- och fastighetsmarknaden och annan information.

Utifrån informationen prognostiseras de intäkter som slutligt kommer att betalas in för året. Prognosen ligger till grund för att beräkna den redovisade intäkten.

Resultaträkningens skatteintäkter skiljer sig från de periodiserade skatterna i statens budget för det aktuella året på några punkter. Skillnaden mellan fjolårets beräknade periodiserade skatt och det utfall som nu finns tillgängligt hänförs i resultaträkningen till det senaste året, medan det periodiserade utfallet per år revideras i budgetens utfall.

En annan skillnad är att avgifterna till ålderspensionssystemet och premiepensions-systemet läggs till, eftersom dessa avgifter ingår i skatterna såsom de avgränsas i resultaträkningen. Kommunala utjämnings- och inkomstutjämningsavgifter tillförs som följd av principen att bruttoredovisa dessa i årsredovisning för staten. Slutligen avgår de eliminerings- och skatt från myndigheter som görs i resultaträkningen i årsredovisning för staten.

Preliminära medel som Skatteverket betalar ut till kommuner och regioner under inkomst-året slutavräknas i januari månad andra året efter inkomståret. Posten varierar mellan åren beroende på hur väl förskottsutbetalningarna till kommunerna stämmer med slutliga skatter till kommunsektorn. Slutavräkning av kommunalskatt samt skatt till trossamfund redovisas antingen som en fordran i not 26 Övriga kortfristiga fordringar eller som en skuld i not 37 Övriga kortfristiga skulder.

I not 1 Skatteintäkter, redovisas skillnaderna mellan resultaträkningen och statens budget.

Transfereringar

Transfereringar redovisas enligt bokföringsmässiga grunder, dvs. det år som kostnaden hänför sig till. I de flesta fall anses kostnaden sammanfalla med utbetalningen. Utgiften periodiseras när den tydligt går att hänföra till ett visst år.

Transfereringar är medel som staten förmedlar till olika mottagare via myndigheterna. I huvudsak betalas transfereringarna från anslag på statens budget.

Transfereringar kännetecknas av att staten inte får någon motprestation. Många transfereringar är dock förknippade med någon form av villkor. Ett exempel är aktivitetsstöd inom arbetsmarknadspolitiken där kravet är att mottagaren deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program.

Noten specificeras utifrån mottagarkategori, syfte och utbetalande myndighet. Mottagarkategorierna visar de sektorer som fått transfereringen och är hushåll, företag, kommuner och utlandet. Hushåll innefattar enskilda personer, ideella organisationer och föreningar tillhörande hushållssektorn samt premiepensions-systemet.

Anläggningstillgångar och avskrivningstider

Anläggningstillgångar (med undantag för vissa finansiella instrument, se nedan) värderas till sitt anskaffningsvärde, med avdrag för av- och nedskrivningar. För materiella och immateriella anläggningstillgångar gäller som huvudregel att endast tillgångar med en förväntad ekonomisk livslängd på lägst tre år, tas upp som anläggningstillgångar.

Avskrivningstiderna varierar mellan olika myndigheter eftersom de anpassas till den förväntade nyttjandeperioden för respektive tillgång. Om skillnaden i förbrukning av betydande komponenter hos en anläggningstillgång är väsentlig, delas tillgången upp på dessa och avskrivning görs för varje komponent för sig.

Myndigheterna tillämpar vanligen 3–5 års avskrivningstid. För byggnader och större anläggningar tillämpas längre avskrivningstid eller komponentavskrivning med hänsyn till myndighetens verksamhet. Även för tillgångsslagen väganläggningar, järnvägsanläggningar och beredskapstillgångar, tillämpas längre avskrivningstider eller komponentavskrivning.

Avskrivningstider tillämpas inom följande intervall:

Tabell 4.1 Avskrivningstider

Anläggningstillgång	Avskrivningstid
Immateriella anläggningstillgångar	3–5 år
Statliga väganläggningar	10–95 år
Statliga järnvägsanläggningar	7–110 år
Byggnader	10–50 år, för vissa komponenter 75 år En myndighet har upp till 150 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	3–25 år
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	3–5 år
Beredskapstillgångar, stridsfordon, fartyg, flygplan och helikoptrar	15–25 år
Beredskapstillgångar, modifiering av materiel	10 år
Beredskapstillgångar, övriga beredskapsinventarier	3–10 år
Beredskapsinventarier, beredskapsvaror	Ingen, omsätts normalt i löpande verksamhet

Finansiell leasing

ESV har under 2024 förtydligat reglerna om finansiell leasing. Förtydligandet anger att myndigheter inte ska redovisa hyresavtal för sådan lokalförsörjning som avses i 3 § förordningen om statliga myndigheters lokalförsörjning som finansiell leasing. Därutöver har det tydliggjorts att inomstatliga hyresavtal inte ska redovisas som finansiell leasing vilket gäller alla hyresavtal och inte bara lokaler.

Finansiella garantiavtal

Finansiella garantiavtal redovisas när garantiåtagandet uppstår, dvs. vid den tidpunkt när ansvaret för garantin har inträtt och de finansiella villkoren kan fastställas.

När myndigheterna tar ut garantiavgifter för förväntade förluster redovisas initialt både en tillgång och en avsättning för garantin som uppgår till samma belopp. Avsättningar för garantier delas upp i tre olika kategorier, risker som kan finansieras av garantiavgifter, kvardröjande risker och oreglerade skador.

Förändring av avsättningar för garantier och garantifordringar under garantins löptid redovisas under not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar. Kostnader för skadeersättningar redovisar myndigheterna när ett infriande av en garanti är befarat eller

konstaterat. Kostnaderna för skadeersättningar minskas med återvinningarna för att på så sätt visa statens faktiska kostnader för skador som uppkommer i garantiverksamheten.

Värdering av aktier och andelar i hel- och delägda företag

Aktier och andelar i hel- och delägda företag värderas enligt förenklad substansvärdering. Förenklad substansvärdering innebär att tillgångarnas bokförda värde reduceras med skuldernas bokförda värde. Substansvärdet blir därmed detsamma som företagets bokförda egna kapital enligt balansräkningen.

Riksbankens grundfond och reservfond

Riksbankens grundfond och reservfond redovisas enligt anskaffningsvärdemetoden vilket innebär att av staten tillförda kapitaltillskott redovisas som en tillgång. Eventuell nedskrivning ska påverka resultatet. Statens kapitaltillskott till Riksbankens grundfond eller reservfond redovisas fr.o.m. 2024 av Kammarkollegiet.

Finansiella instrument och utlåning

Finansiella instrument som primärt innehas för att generera avkastning eller värdestegringar värderas till verkligt värde. Ett finansiellt instrument är varje form av avtal som ger upphov till en finansiell tillgång hos en part och en finansiell skuld eller eget kapitalinstrument hos en annan part. Det verkliga värdet bestäms på grundval av instrumentets marknadsvärde.

Finansiella instrument som innehas till förfall eller används för valuta- eller prissäkring värderas dock inte till marknadsvärde. Räntebärande värdepapper (obligationer och utlåning m.m.) tas upp till upplupet anskaffningsvärde. Lånefordringar redovisas under balansposten Utlåning och värderas till upplupet anskaffningsvärde. Ränta som inte betalas av låntagare under året ökar statens lånefordringar (räntan kapitaliseras).

Se vidare Statsskulden samt CSN:s värderingsprinciper för lånefordringar, under rubriken Kommentarer till särskilda poster längre ned i kapitlet.

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångar värderas enligt lägsta värdets princip. Detta innebär att de tas upp till anskaffningsvärdet eller till nettoförsäljningsvärdet om detta är lägre än anskaffningsvärdet. Om en omsättningstillgång inte innehas för att ge ekonomiska fördelar används återanskaffningsvärdet i stället för nettoförsäljningsvärdet.

Värdering av ansvarsförbindelser

Myndigheterna redovisar de ansvarsförbindelser de har inom linjen i balansräkningen. Bedömningen av belopp för ansvarsförbindelser kan vara mycket svår och i not till ansvarsförbindelserna beskriver myndigheterna hur stora svårigheterna är. I många fall anger man ett beloppintervall inom vilket man bedömer att ansvarsförbindelsen ligger. I årsredovisning för staten tillämpas försiktighetsprincipen för värdering av beloppet vilket betyder att det alltid är det högsta värdet som tas upp som ansvarsförbindelse.

Omklassificeringar av poster

Vissa typer av transaktioner omklassificeras i årsredovisningen för staten i förhållande till myndigheternas redovisning. Anledningen till omklassificeringen är att transaktionerna ur statens perspektiv har en annan innebörd än för den enskilda myndigheten. De fall som bedömts påverka årsredovisning för staten i väsentlig mening beskrivs nedan.

Kostnaderna för tjänstepensioner till statligt anställda redovisas i statens resultaträkning bland personalkostnader, medan Statens tjänstepensionsverk (SPV) redovisar kostnaderna för tjänstepensionsrörelsen i ett eget avsnitt i resultaträkningen (se vidare nedan under rubriken Statens tjänstepensionsåtagande redovisas på ett enhetligt sätt).

Pågående arbeten hos Försvarets materielverk läggs samman med militära beredskapstillgångar, till den del det gäller arbeten för Försvarsmaktens räkning.

För myndigheter med en uppställningsform för balans- och resultaträkning som avviker från den generellt föreskrivna, hänförs respektive post i resultat- och balansräkningen i årsredovisning för staten såsom de hade gjort om myndigheten i fråga hade följt de generella uppställningsformerna. Det gäller främst Exportkreditnämnden, affärsverken, SPV och Statens fastighetsverk. Vanligen görs det direkt genom de inrapporteringskoder som används vid rapportering till statsredovisningen.

Ett antal intäktposter klassificeras om med utgångspunkten att posten Skatteintäkter i grunden avgränsas i enlighet med den definition av skatter som gäller i statens budget och i nationalräkenskaperna. Vissa skillnader som rör avgränsning och periodisering berörs ovan i avsnittet Skatter. Intäkterna redovisas som Skatteintäkter i den konsoliderade resultaträkningen, men i flera fall redovisar berörda myndigheter intäkterna på annat sätt, exempelvis som medel för finansiering av bidrag – intäkt av bidrag – eller finansiell intäkt. Det kan även vara fråga om medel som ingen myndighet tar upp, men som tas upp i modellen för periodiserade skatteintäkter i årsredovisning för staten.

Finansiella korrigeringar som rör EU-medel redovisas vanligen som kostnader i myndighetens resultaträkning (främst Statens jordbruksverk), eftersom de redovisas som utgifter på anslag i statens budget. I den konsoliderade resultaträkningen omklassificeras de finansiella korrigeringarna i stället till intäktsreduktioner, eftersom de är återbetalningar av eller avdrag på erhållna bidrag från EU.

Ändrade redovisningsprinciper m.m.

Fortsatt arbete med metoden för skattefordringar

Under året har ett fortsatt utvecklingsarbete bedrivits rörande metoderna för periodisering i resultaträkningen och beräkning av upplupna och förutbetalda skatteintäkter i balansräkningen.

Skatter som faktureras redovisas sedan 2023 som intäkt vid det tillfälle som myndigheten beslutar om att staten har rätt att fakturera skatt. Beslutsstillfället ligger till grund för att redovisa skatter både i resultaträkningen och på inkomstitlar i statens budget. Upplupna skatteintäkter redovisas i de fall som myndigheter har beslutat om skatter som är hänförliga till föregående budgetår. De skatter som påverkas är stämpelskatter som Lantmäteriet fakturerar och trängselskatter och fordonskatter som Transportstyrelsen fakturerar. Fakturerade skatter ingår i Skatteintäkter i årsredovisning för staten, not 1 i resultaträkningen.

Skatteverket har fr.o.m. 2023 gjort en förändring avseende värdereglering av betalningsanstånd. Till följd av sjukdomen covid-19 tillkom under 2020 nya möjligheter till betalningsanstånd. Skatteverket bedömer att denna typ av anstånd enligt försiktighetsprincipen ska bokföras som fordran och värderegleras. Skatteverket har sett över och uppdaterat värderegleringsmetoden vilket påverkar skatteintäkterna fr.o.m. 2023. Statens skatteintäkter totalt, enligt årsredovisning för staten, utgår från ESV:s prognos på de totala skatteintäkterna för det aktuella året. I resultaträkningen i årsredovisning för staten beaktas dock den värdereglering, dvs. den reservering för osäkra fordringar som Skatteverket gjort vilket minskar årets skatteintäkter med 3 miljarder kronor. Restförda skatter i statens budget däremot påverkar skatteintäkterna den period då ärendet skickas

till Kronofogdemyndigheten för indrivning, justerat för de belopp som drivits in. Det blir därför viktigt att följa upp skillnaderna mellan osäkra fordringar i resultaträkningen och restföringar i statens budget även kommande år med avseende på värderingerna, för att säkerställa att påverkan på skatteintäkterna blir korrekt respektive år.

Indirekt metod för finansieringsanalysen

Från och med 2023 ändrades principen för finansieringsanalysen till att i huvudsak indirekt metod tillämpas. En översyn gjordes samtidigt av noter till finansieringsanalysen som redovisar en not till respektive avsnitt i finansieringsanalysen. Den nya metoden innebär att i stället för att hänföra de effekter som kan knytas till förändringar av fordringar och skulder avseende skatter och i viss mån transfereringar påverkar raderna Skatter respektive Transfereringar i finansieringsanalysen, redovisas nu dessa effekter under raden Justeringar till betalningar. Beloppen som kan knytas till transfereringar är jämförelsevis små och det är därför främst raden Skatter som påverkas. Finansieringsanalysens saldo påverkas inte. De förändringar av fordringar och skulder som rör finansiella transaktioner, i första hand Riksgäldskontorets förvaltning av statsskulden, särredovisas fortfarande.

Ändrade redovisningsprinciper hos vissa myndigheter

Utöver ändringar i principerna för årsredovisning för staten som sådan, förekommer att ändrade principer hos vissa myndigheter påverkar årsredovisning för staten i mindre omfattning. I de fall en myndighet har ändrat jämförelsetal eller gett motsvarande upplysningar, ändras jämförelsetalen även i årsredovisning för staten om inte beloppet är oväsentligt. Har myndigheten inte ansett det möjligt att ändra i sin årsredovisning eller lämna kompletterande information har inte heller jämförelsetalen i årsredovisning för staten ändrats.

För specifikationer i noter förekommer förändringar mellan delbelopp inom noterna i årsredovisning för staten. De kan bero på omorganisationer av verksamhet, att ny information tillkommit eller andra korrigeringar.

Affärsverket svenska kraftnät särskiljer från 2024 utbetalda förskott avseende materiella anläggningstillgångar från pågående nyanläggningar. Jämförelsesiffror för 2023 har inte kunnat tas fram.

Pensionsmyndigheten har fr.o.m. 2024 omklassificerat intäkter av avgifter från uppdragsverksamhet till offentlighetsrättslig verksamhet i enlighet med regleringsbrevet. Jämförelsesiffror för 2023 har i årsredovisning för staten justerats mellan berörda rader i not 2 utan någon resultatpåverkan.

Högskolan i Dalarna har ändrat redovisningsprincip av projekt vilka finansieras genom avgifter och bidrag från andra statliga myndigheter, som vid bokslut fr.o.m. 2024 redovisas mot kapitalförändring istället för som tidigare balanseras som förutbetalda avgifter och oförbrukade bidrag. Jämförelsetal för 2023 har inte räknats om.

Andra justeringar av jämförelsetal

De förändringar av jämförelsetal i resultaträkningen som har gjorts vid upprättandet av Årsredovisning för staten 2024 som innebär omklassificering mellan poster samt förändringar som ökar kostnader och intäkter lika mycket, innebär inga förändringar av jämförelsetal som påverkar det tidigare redovisade överskottet för 2023.

Undantag från generella principer

Några myndigheter har väsentliga undantag från generella redovisningsprinciper som beskrivs nedan.

Statens fastighetsverk förvaltar, utvecklar och tillgängliggör statliga byggnadsminnen, såsom slott, fästningar och andra kulturmiljöer som inte är ekonomiskt bärkraftiga. Myndigheten har för dessa s.k. bidragsfastigheter undantag som innebär att kapitalutgifter för bidragsfastigheterna inte betraktas som en anläggningstillgång.

Undantag från regler på finansieringsområdet förekommer, exempelvis rätten eller formerna för att ta ut avgifter, för att ta emot bidrag och donationer eller för att lånefinansiera tillgångar. Eftersom dessa inte påverkar årsredovisning för staten annat än indirekt, redovisas de dock inte här.

Vissa verksamheter eller vissa balansposter hos myndigheter med koppling till det försvars- och säkerhetspolitiska området är hemliga, och redovisas därför på ett förenklat sätt i årsredovisningen för staten. Så långt det är möjligt görs dock redovisningen i dessa fall på ett sätt som är jämförbart med redovisningen i övrigt, och på samma sätt mellan åren, och därför bedöms de inte påverka årsredovisning för staten i någon väsentlig grad.

Kommentarer till särskilda poster

Nedan kommenteras vissa poster i de konsoliderade resultat- och balansräkningarna. Det handlar om poster som i de flesta fall är unika för statens verksamhet och där kännedom om metoden för att ta fram uppgifterna kan ge ökad förståelse för postens innebörd. Samtidigt har beskrivningen bedömts vara alltför omfattande för att passa direkt i kommentarer till utfallet.

Statsskulden

Riksgäldskontoret redovisar statsskulden som statens andel av den offentliga sektorns bruttoskuld enligt rådets förordning (EG) nr 479/2009 om tillämpningen av protokollet om förfarandet vid alltför stora underskott som är fogat till fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen. Undantag görs för skulden till premiepensionssystemet och de skulder som kan uppstå i Insättningsgarantifonden. De skulderna, liksom de tillgångar och skulder i övrigt kopplade till statsskuldsförvaltningen som blir följden av att bokföringsmässiga grunder tillämpas, tas upp under andra poster i balansräkningen. Därutöver görs i årsredovisning för staten undantag för de skulder som kan uppstå i Kärnavfallsfondens placeringsverksamhet.

Riksgäldskontoret redovisar statsskulden till det belopp som kommer att betalas ut på förfallodagen (nominellt slutvärde) och inte till det belopp som erhållits. Dessutom värderas den inklusive derivatinstrument, som skuldbytesavtal och valutaterminer. De tillgångar och skulder i övrigt kopplade till statsskuldsförvaltningen som blir följden av att bokföringsmässiga grunder tillämpas, redovisas under andra poster i balansräkningen.

I balansräkningen i årsredovisning för staten redovisas den konsoliderade statsskulden, dvs. efter avdrag för statliga myndigheters innehav av statspapper, till skillnad från Riksgäldskontorets redovisning av den okonsoliderade statsskulden.

Mervärdesskattekomensation till statliga myndigheter nettoredovisas

Statliga myndigheter får komensation för ingående mervärdesskatt i sin verksamhet enligt bestämmelserna i förordningen (2002:831) om myndigheters rätt till komensation för ingående mervärdesskatt. I statens budget och i national-räkenskaperna bruttoredovisas skatten som en del av statens skatteintäkter.

I den konsoliderade resultaträkningen nettoredovisas emellertid skatteintäkten liksom motsvarande ingående mervärdesskatt.

Utbetalningarna av allmän pension bruttoredo visas

I nationalräkenskaperna redovisas premiepensionssystemet i hushållssektorn, i enlighet med principerna för denna typ av system som EU har fastställt. Inkomstpensionssystemet (de pensioner som finansieras via AP-fonderna, med undantag för sjätte AP-fonden) redovisas i sektorn sociala trygghetsfonder.

I statens budget dras de arbetsgivaravgifter och egenavgifter som förs till premiepensionssystemet av från skatteintäkterna, så att skatterna redovisas exklusive dessa avgifter. De avgifter som ska föras till inkomstpensionssystemet redovisas brutto på inkomstitlar och ingår i de totala skatteintäkterna, men inte i statens skatteintäkter. Bland utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget redovisas utbetalda pensioner exklusive premiepensioner.

I den konsoliderade resultaträkningen redovisas däremot ålderspensionerna, liksom i Pensionsmyndighetens redovisning, i sin helhet, som en del av statens transfereringar (se not 4 Transfereringar). Avgifterna till både inkomstpensionssystemet och premiepensionssystemet redovisas som skatteintäkter (se not 1 Skatteintäkter). Det har bedömts ha ett värde att ge en bild av de totala pensionsutbetalningarna från staten och motsvarande avgifter på både kostnads- och intäktssidan.

Överföringar till och från pensionssystemet

AP-fonderna och premiepensionssystemets medel i övrigt konsolideras inte i årsredovisning för staten. De överföringar som görs mellan dessa fonder och staten är därför externa transaktioner.

Socialavgifter och allmänna pensionsavgifter som inbetalas till staten redovisas brutto under posten Skatteintäkter i resultaträkningen. Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten betalar löpande ut dessa till AP-fonderna och premiepensionssystemet tillsammans med statliga ålderspensionsavgifter från vissa anslag för främst transfereringar. Detta görs enligt särskilda regler för fördelning av de olika avgifterna. Pensionsmyndigheten rekviderar därefter löpande medel för utbetalningar av pension. Pensionsutbetalningarna redovisas i sin helhet som transfereringar i resultaträkningen. I den konsoliderade resultaträkningen för staten elimineras de löpande överföringarna till och från pensionsfonderna. För inkomstpensionssystemet är avgifterna lägre än de utbetalda pensionerna och skillnaden mellan avgifter till AP-fonderna och rekviderade medel från fondsystemet redovisas som ett bidrag från ålderspensionssystemet – AP-fondernas nettobidrag (se not 3 Intäkter av bidrag). För premiepensionssystemet är avgifterna däremot betydligt högre än de utbetalda pensionerna och mellanskillnaden redovisas därför som en transferering till hushåll, eftersom premiepensionssystemet ses som en del av hushållssektorn (se not 4 Transfereringar).

Statens tjänstepensionsåtaganden redovisas på ett enhetligt sätt

Den statliga tjänstepensionsavsättningen som SPV redovisar tas upp under posten Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser. Avsättningen redovisas exklusive särskild löneskatt eftersom särskild löneskatt är en skuld som staten har till sig själv.

Redovisningsprincipen för statens tjänstepensionsavsättning följer i stora delar den internationella redovisningsstandarden, IPSAS 39 Ersättningar till anställda. Enligt IPSAS 39 ska effekten av försäkringstekniska omvärderingar inte påverka årets resultat, utan redovisas direkt mot nettoförmögenheten i balansräkningen. Detta gäller enbart för myndigheternas egna pensionsåtaganden efter avslutad anställning och omfattar därmed inte delpensionsavsättningar eftersom de avser ersättningar under pågående anställning.

I den redovisade avsättningen ingår en liten del (ca 2,5 procent) pensionsavsättningar till anställda som inte är anställda i de myndigheter som konsolideras. Dessa

utomstatliga premier och motsvarande kostnader redovisas som bidrag till staten respektive utbetalda transfereringar. Premier från de konsoliderade myndigheterna elimineras i årsredovisning för staten medan kostnaderna för de konsoliderade myndigheterna redovisas som personalkostnader.

Grunderna för beräkning av försäkringstekniska avsättningar fastställs av SPV:s styrelse. Försäkringstekniska antaganden ska vara aktsamma och göras på ett sådant sätt att de säkerställer att försäkringsrörelsen ska kunna fullgöra sina åtaganden. Hänsyn ska tas till Finansinspektionens tryggningsgrunder. Den statliga tjänstepensionsavsättningen redovisas i årsredovisning för staten enligt samma försäkringstekniska grunder som de SPV tillämpar för statens försäkringsrörelse. Även Riksdagsförvaltningen och de tre affärsverken, Luftfartsverket, Sjöfartsverket och Affärsverket svenska kraftnät tillämpar i princip samma försäkringstekniska grunder som SPV och följer redovisningsprincipen om att redovisa försäkringsteknisk omvärdering av pensionsavsättningen direkt mot myndighetskapalet (eget kapital för affärsverken).

Enligt grunderna som SPV:s styrelse fastställt för försäkringsrörelsen är livförsäkringarnas avsättningar beräknade med följande antaganden:

- Antagande om ränta: Den årliga räntan används för diskontering av framtida, förväntade betalningsflöden. Hänsyn ska tas till Finansinspektionens tryggningsgrunder. Per den 31 december 2024 är bruttoräntan +0,5 procent (-1,5 procent).
- Antaganden om driftkostnad: För de flesta åtaganden används ett antagande om driftkostnad på ca 0,01 procent (0,01 procent) av kapitalet. Därutöver belastas kapitalet med 0,40 procent (0,40 procent) för att täcka kostnader för framtida utbetalningar.
- Avkastningsskatt: Inget avdrag för avkastningsskatt görs vid beräkning av de avsättningarna.
- Antagande om livslängd: Olika antaganden om livslängd används för olika generationer och för olika kön. De skilda antagandena om livslängd ska spegla skillnader i förväntad livslängd. En 65-årig man respektive kvinna som är födda på 1950-talet antas leva i ytterligare 23,0 år respektive 24,3 år.

CSN:s värderingsprinciper för lånefordringar

Centrala studiestödsnämnden (CSN) redovisar lånefordringar efter beaktande av reserveringar för förväntade låneförluster. Myndigheten har utvecklat en modell för att beräkna reserveringar för förväntade låneförluster och återkrav för sina olika lånetyper. Beräkningen i nuvärde görs med hänsyn till bl.a. skuld, betalning och inkomst för varje låntagare.

Beräkningen av reserveringen för förväntade låneförluster i CSN:s lånefordringar utgår i huvudsak från en individbaserad modell och görs utifrån tre värderingsprinciper:

- förväntade förluster på grund av att personer missköter sina betalningar
- förväntade förluster på grund av de trygghetsregler som finns vid återbetalning
- förväntade förluster på grund av framtida dödsfall.

Den första värderingsprincipen utgår från låntagarens dokumenterade bristande betalningsbenägenhet när inga eller små betalningar har gjorts under de senaste åren.

Den andra värderingsprincipen bedömer betalningsförmågan hos de låntagare som har avslutat sina studier och är återbetalningsskyldiga. Principen bygger på en bedömning av låntagarens möjligheter att betala tillbaka lånet utifrån sina ekonomiska förutsättningar, lånevillkor och skuldens storlek.

Den tredje värderingsprincipen utgår från sannolikheten att dö vid olika åldrar. Underlaget till beräkningen hämtas utifrån köns- och åldersspecifika risker för dödsfall från Statistiska centralbyrån (SCB) och därefter gör CSN vissa justeringar.

Den individuella beräkningen för varje låntagare kompletteras också med en generell reservering för låneförluster avseende de låntagare som fortfarande befinner sig i studier eller har varit återbetalningsskyldig kortare tid än tre år. Den generella reserveringen utgår från den individuella beräkningen. Risken att framtidens återbetalningsskyldiga kommer att missköta sina betalningar eller nyttja trygghetsreglerna förutsätts vara lika stor som den är bland dagens återbetalningsskyldiga.

Stabilitetsfonden hos Riksgäldskontoret

Stabilitetsfonden regleras i lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut. Stabilitetsfondens uppdrag har i och med bildandet av Resolutionsreserven (se nedan) begränsats men den ska även i fortsättningen finansiera stöd för att motverka en allvarlig störning av det finansiella systemet i Sverige. (Se vidare not 5.)

Resolutionsreserven hos Riksgäldskontoret

Lagen (2015:1016) om resolution innebär att ett resolutionsförfarande ska användas för de institut som bedöms viktiga för den finansiella stabiliteten och som därför inte bör försättas i konkurs. Resolution innebär att staten tar kontroll över ett institut som är drabbat av problem för att rekonstruera det eller avveckla det under ordnade former. För detta ändamål bildades en ny fond benämnd Resolutionsreserven i början av 2016. Den tillfördes 19 miljarder kronor genom en överföring från Stabilitetsfonden och har därefter tillförts resolutionsavgifter (se vidare not 5.)

Transfereringar m.m. med koppling till skattesystemet

Kommunernas mervärdesskatt nettoredovisas i statens budget. Kommunernas kompensation för ingående mervärdesskatt i icke skattepliktig verksamhet redovisas på särskild inkomstitel vilket minskar de totala inkomsterna på statens budget. I den konsoliderade resultaträkningen bruttoredovisas dessa medel som lämnade bidrag och skatteintäkter, vilket bedömts ge den mest rättvisande informationen.

Den kommunalekonomiska utjämningen nettoredovisas under anslag i statens budget. I den konsoliderade resultaträkningen i årsredovisning för staten har det bedömts mest rättvisande att bruttoredovisa den kommunalekonomiska utjämningen som skatteintäkter och transfereringar till kommuner.

Dessa båda skillnader innebär att både skatteintäkter och transfereringar är högre i resultaträkningen än i statens budget (se not 1 Skatteintäkter och not 4 Transfereringar).

Upplupna skatteintäkter

Den del av posten Övriga upplupna intäkter som benämns Upplupna skatteintäkter utgörs av skillnaden mellan statens och ålderspensionssystemets skatteintäkter för aktuellt inkomstår och de preliminära (debiterade) skatter som redovisats t.o.m. december månad och som därmed omfattar endast elva månader.

Posten beräknas genom att de skatter som löpande har debiterats och avser det aktuella inkomståret dras från de skatteintäkter som ska redovisas för det aktuella inkomståret. Det innebär att skatteintäkter som debiteras under januari t.o.m. december är slutligt utfall medan redovisningen av andra skatter till viss del bygger på prognoser. Utfallet för de skatter som fastställs vid den årliga beskattningen är klart i november året efter inkomståret. Det definitiva utfallet för skatterna på statens budget är klart i april andra

året efter inkomståret. Den upplupna intäkten ska i princip överensstämma med summan av föregående års motsvarande upplupna intäkt och det periodiseringsbelopp som framkommer i modellen för periodisering av skatteintäkter. En mindre differens kan uppkomma. Den kommenteras i not Övriga upplupna intäkter.

Efter avräkning av uppbörden i januari, som avser verksamhetsmånad december, minskar de upplupna intäkterna kraftigt.

De största upplupna intäkterna avser fysiska personers skatter. Det är framför allt fysiska personers skatter och mervärdesskatten som förklarar det återstående beloppet efter avräkning av uppbörden i januari. För fysiska personer förklaras det av inkomster som inte preliminärbeskattas, exempelvis vinster vid försäljning av bostäder och värdepapper (kapitalvinster), schablonintäkter för sparande på investerings-sparkonto och fastighetsavgifter. För mervärdesskatten förklaras den kvarvarande upplupna intäkten till stor del av att skattskyldiga med kvartalsuppbörd redovisar den mervärdesskatt som avser årets sista kvartal i februari månad.

Över tid varierar de upplupna intäkterna mest för fysiska och juridiska personer. För fysiska personers skatter förklaras variationen i den upplupna intäkten främst av variationen i kapitalinkomsterna. För juridiska personer beror variationen på att företagens inkomstskatter är volatila och att de löpande debiteringarna i grunden baseras på företagens slutliga skatt två år tillbaka i tiden, även om företagen kan ändra sin debiterade preliminärskatt löpande under året.

Staten är ansvarig för i stort sett all uppbörd, dvs. även uppbörden av skatter som tillhör kommuner och avgifter till trossamfund. Regleringsbelopp som avser kommuner och trossamfund särredovisas för att särskilja dessa från statens fordran/skuld i förhållande till skattskyldiga.

Redovisning av marknadsvärdeförändringar i resultaträkningen

Orealiserade marknadsvärdeförändringar på framför allt långfristiga värdepappers-innehav redovisas i resultaträkningen som finansiella intäkter eller kostnader. En stor del av värdepapperen är statsobligationer och andra instrument utgivna av Riksgäldskontoret. I allt väsentligt motsvaras marknadsvärdeförändringar av högre eller lägre avsättningar till Kärnavfallsfonden och Insättningsgarantifonden.

Redovisning av elstöd i årsredovisning för staten

Från och med 2024 har statens elkostnadsstöd till hushåll, företag och organisationer som under 2022 och 2023 infördes av regeringen och som finansierades med så kallade flaskhalsintäkter hos Affärsverket svenska kraftnät, i huvudsak upphört. Kvarvarande elstöd till hushåll, företag och organisationer redovisas som lämnat bidrag under not 4. Stödet finansieras av s.k. flaskhalsintäkter som redovisas som skatt, se not 1.

Sveriges innehav av utsläppsminskningenheter inom ramen för Kyotoprotokollet

Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1 utg. omr. 20 avsnitt 3.25) att de utsläppsenheter under EU:s ansvarsfördelningsbeslut för 2020 som Sverige har tilldelats och som inte behövs för avräkning mot Sveriges åtagande inom EU för det året ska tas bort. Riksdagen beslutade i enlighet med regeringens förslag (bet. 2021/22:MJU1, rskr. 2021/22:110). Den 1 juni 2023 beslutade regeringen att ge Statens energimyndighet i uppdrag att genomföra avräkningen av Kyotoprotokollets andra åtagandeperiod. I uppdraget ingick att återlösa nödvändiga s.k. Kyotoenheter för att uppfylla Sveriges åtaganden och annullera innehav som fanns kvar efter återlösen. Detta följer av den löpande borttagningen av överskott från utsläppsenheter under EU:s ansvarsfördelningsbeslut (ESD) som regeringen bemyndigats att

genomföra. Statens energimyndighet redovisade uppdraget den 5 september 2023. Annulleringen av överskott från de sektorer som omfattas av ESD har gett en viktig signal om Sveriges ambitiösa klimatpolitik både nationellt och inom EU. Annulleringen har inneburit att utsläppsutrymmet inom EU och enligt Kyotoprotokollet minskats permanent.

Inom ramen för Sveriges program för internationella klimatsatser har Statens energimyndighet sedan 2002 haft i uppdrag att för Sveriges räkning genomföra klimatprojekt i utvecklingsländer genom de s.k. flexibla mekanismerna under Kyotoprotokollet. Genom dessa klimatprojekt har Sverige förvärvat utsläppsminskningenheter som verifierats, certifierats och utfärdats av FN. Regeringen har efter förslag i budgetpropositionen för 2023 bemyndigats att annullera Sveriges innehav av utsläppsenheter som har förvärvats genom Sveriges program för internationella klimatsatser. En andel av de annullerade enheterna skulle användas för att bidra till att uppnå etappmålet för begränsad klimatpåverkan till 2020. Resterande andel skulle rapporteras i möjlig mån som klimatfinansiering (prop. 2022/23:1 Utgiftsområde 20, bet. 2022:23:MJU1, rskr. 2022/23:97). Regeringen beslutade den 1 juni 2023 att uppdra åt Statens energimyndighet att genomföra annulleringen i enlighet med riksdagens bemyndigande. Myndigheten redovisade den 22 september 2023 att uppdraget var genomfört. Sedan annulleringarna genomfördes har ytterligare 166 451 utsläppsminskningenheter inkommit till Energimyndigheten. Inga enheter har annullerats under 2024.

Redovisningsprinciper för statens budget

Statens budget redovisas enligt de principer som följer av budgetlagen och riksdagens beslut om budgeten.

Enligt budgetlagen omfattar statens budget alla inkomster och utgifter samt andra betalningar som påverkar statens lånebehov. Statens inkomster och utgifter ska budgeteras och redovisas brutto på inkomsttitlar och anslag, med undantag för inkomster som riksdagen har beslutat ska specialdestineras till en viss verksamhet.

Utgifter i statens budget redovisas mot anslag medan inkomsterna redovisas mot inkomsttitlar. Utgifter för transfereringar redovisas det år då betalning sker, medan förvaltningsutgifter redovisas det år som kostnaderna hänför sig till. Övriga utgifter redovisas det budgetår som utgifterna hänför sig till. Enligt budgetlagen redovisas inkomster av skatter och avgifter det år intäkterna hänför sig till. Övriga inkomster redovisas det budgetår som inkomsterna hänför sig till.

Universitet och högskolor tillämpar en särskild modell för redovisning mot anslag. Andra avvikelser från generella principer kan förekomma enligt riksdagens beslut. Till skillnad från vad som gäller för resultat- och balansräkningen, där olika redovisningsmetoder och principer för specifika poster förklaras i detta avsnitt, finns för budgetens anslag och inkomsttitlar riksdagsbeslut och motiveringar som har redovisats för riksdagen i budgetpropositionen eller andra propositioner.

Utöver anslagen och inkomsttitlarna innehåller statens budget en post för Riksgäldskontorets nettoutlåning och en kassamässig korrigeringspost. Riksgäldskontorets nettoutlåning utgörs av den totala förändringen av Riksgäldskontorets in- och utlåning till myndigheter, affärsverk, vissa statliga bolag och fonder respektive andra stater. Den kassamässiga korrigeringsposten på utgiftssidan är nödvändig för att budgetens saldo ska visa statens lånebehov. Ett negativt budgetsaldo ger ett positivt lånebehov, dvs. en ökning av statsskulden, medan ett positivt budgetsaldo ger ett negativt lånebehov, dvs. i de flesta fall en minskning av statsskulden.

Skillnader mellan resultaträkningen och statens budget

Statens budget och resultaträkningen skiljer sig åt såväl i avgränsning och struktur som i redovisningsprinciper. Ett exempel på skillnader i avgränsningen är affärsverken som ingår i resultaträkningen, men som till övervägande del ligger utanför statens budget. Affärsverken och andra verksamheter där avgifter och bidrag får disponeras i verksamheten redovisas i resultaträkningen, medan de endast påverkar budgeten till den del verksamheterna påverkar statens lånebehov.

Redovisningsprinciperna i statens budget är blandade. Vid redovisning mot anslag och inkomstitlar på statens budget förekommer både redovisning av in- och utbetalningar (kassamässigt), för vissa anslag eller inkomstitlar kostnader och intäkter och för några utgifter och inkomster. Redovisningen i resultaträkningen sker i sin helhet enligt bokföringsmässiga grunder, dvs. den består av intäkter och kostnader. Saldot i statens budget redovisas dock helt kassamässigt.

I tabellen nedan sammanfattas några av skillnaderna mellan resultaträkningen och statens budget.

Statens budget har en ändamålsstruktur där anslagen är grupperade i utgiftsområden och inkomstitlarna i inkomsttyper. Resultaträkningen är däremot indelad i intäkts- och kostnadsslag. Jämförelser av poster i resultaträkningen och statens budget går därför ofta inte att göra, utan dokumenten kompletterar varandra.

Tabell 4.2 Jämförelse mellan resultaträkningen och statens budget

	Resultaträkningen	Statens budget
Skatt	Intäkt	Intäkt/betalning
Offentligrättsliga avgifter på inkomstitel	Intäkt	Intäkt
Avgifter av tillfällig natur eller mindre omfattning	Intäkt	Kostnadsreduktion på anslag
Övriga avgifter	Intäkt	Ingen påverkan på anslag eller inkomstitlar
Erhållna bidrag som används i verksamheten	Intäkt	Ingen påverkan på anslag eller inkomstitlar
Transfereringar (lämnade bidrag m.m.)	Kostnad	Utbetalning
Avsättningar för framtida förpliktelser	Kostnad	Kostnad/utgift
Löner, varor och tjänster	Kostnad	Kostnad
Andel av företagsvinst/förlust	Intäkt/kostnad enligt kapitalandelsmetoden	Inkomst vid utdelning
Orealiserad valutavinst/förlust och upplupen ränta	Intäkt/kostnad	Ingen påverkan på anslag eller inkomstitlar

Resultaträkningen visar verksamhetens totala intäkter och kostnader under året. Balansräkningen visar den ekonomiska ställningen, dvs. tillgångar och skulder per den 31 december. För vissa kapitaltransaktioner påverkas endast balansräkningen av händelser i statens budget medan resultaträkningen är oförändrad. Exempel på detta är anslag för investeringar och utlåning, eller inkomstitlar för återbetalning av lån.

En stor principiell skillnad är att i resultaträkningen elimineras alla ekonomiska mellanhavanden mellan myndigheter. I statens budget bruttoredo visas sådana transaktioner i de flesta fall som utgifter på anslag och inkomster på inkomstitel.

En annan stor skillnad är att ålderspensionsavgifterna från andra än statliga myndigheter redovisas som intäkter i resultaträkningen, samtidigt som de faktiska utbetalningarna av pensioner i ålderspensionssystemet redovisas som kostnader. I statens budget nettoredo visas däremot ålderspensionsavgifterna efter avdrag för

utbetalningarna till pensionssystemet, inklusive premiepensionssystemet. Utbetalningarna av pensioner till enskilda framgår inte av statens budget, förutom garantipensionerna.

Tilläggsupplysningar

Sveriges återhämtningsplan inom EU:s återhämtningsfacilitet

I juli 2020 enades EU:s stats- och regeringschefer om ett återhämtningspaket för att mildra covid-19-pandemins effekter. Paketet, som kallas Next Generation EU, omfattar 750 miljarder euro i lån och bidrag till medlemsstaterna. Huvudparten, 672,5 miljarder euro, kanaliseras genom Faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF). Medlemsstaterna ansöker om medel genom nationella återhämtningsplaner som beskriver de reformer och offentliga investeringar de avser genomföra och söka stöd för från RRF.

Europeiska unionens råd antog genomförandebeslutet för Sveriges återhämtningsplan den 4 maj 2022. Den 24 augusti 2023 lämnade Sverige in en ändrad återhämtningsplan som rådet godkände den 9 november 2023. Ändringarna innebar att återhämtningsplanen utökades med ett REPowerEU-kapitel och ändringar för att beakta att det uppdaterade högsta icke återbetalningspliktiga ekonomiska stödet från RRF. Den 19 september 2024 lämnade Sverige in ytterligare en ändrad återhämtningsplan som rådet godkände den 10 december 2024. Ändringen innebar i huvudsak att reformen Förändrad reduktionsplikt togs bort och att två nya reformer lades till – Effektivisering av miljötillståndsförfaranden och Nationellt professionsprogram för rektorer, lärare och förskolelärare – utan att storleken på Sveriges bidrag från RRF ändrades.

Det ekonomiska bidrag från RRF som finns tillgängligt för Sverige uppgår till 3,45 miljarder euro (av dessa utgör 66 miljoner euro en överföring från brexitjusteringsreserven). Sverige söker stöd för hela bidraget.

Regeringen beslutade den 12 december 2024 om att ansöka om en första utbetalning från återhämtningsfaciliteten. Den första betalningsansökan omfattar huvudsakligen åtgärder med måldatum 2020–2022 och uppgår till 1,65 miljarder euro, vilket motsvarar ca 19 miljarder kronor. I årsredovisning för staten kommer intäktsredovisning dock först att ske när EU-kommissionen beslutat om utbetalning av Sveriges betalningsansökan. Det är den första betalningsansökan om tre som regeringen väntas att göra. Sista utbetalningen måste vara gjord innan utgången av 2026 då RRF upphör.

4.2 Resultaträkning

35 miljarder kronor i överskott

Resultaträkningen för 2024 visade ett överskott om 35 miljarder kronor. Det är 9 miljarder kronor lägre än 2023 då överskottet uppgick till 44 miljarder kronor.

Summa intäkter i staten ökade med 8 miljarder kronor och uppgick till 1 801 miljarder kronor. Summa statens kostnader ökade med 57 miljarder kronor, till 1 828 miljarder kronor. Det betyder att saldot i statens verksamhet före resultat från andelar och finansiella poster blev negativt med 27 miljarder kronor jämfört med ett positivt resultat 2023 om 23 miljarder kronor, en förändring med -50 miljarder kronor.

Resultatet från andelar i hel- och delägda företag ökade med 31 miljarder kronor till 66 miljarder kronor vilket med en förbättring av summa finansiella poster med

9 miljarder kronor, till -4 miljarder kronor, sammantaget bidrog till årets överskott om 35 miljarder kronor.

Tabell 4.3 Konsoliderad resultaträkning

Miljoner kronor

	Not	2024	2023
Intäkter			
Skatteintäkter	1	1 666 323	1 649 340
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	80 138	83 334
Intäkter av bidrag	3	54 545	60 808
Summa intäkter		1 801 006	1 793 482
Kostnader			
Transfereringar m.m.			
Transfereringar till hushåll	4	-815 778	-787 476
Transfereringar till företag	4	-85 850	-100 307
Transfereringar till kommuner	4	-417 215	-391 974
Transfereringar till utlandet	4	-92 313	-89 428
Avsättning till/upplösning av fonder	5	-15 821	-17 693
Summa transfereringar m.m.		-1 426 976	-1 386 878
Statens egen verksamhet			
Kostnader för personal	6	-203 302	-189 271
Kostnader för lokaler	7	-29 623	-27 912
Vissa garanti- och kreditkostnader	8	-161	-707
Övriga driftkostnader	9	-132 214	-130 353
Avskrivningar och nedskrivningar	10	-35 565	-35 269
Summa statens egen verksamhet		-400 865	-383 512
Summa kostnader		-1 827 841	-1 770 390
Saldo före resultat från andelar och finansiella poster		-26 835	23 092
Resultat från andelar i hel- och delägda företag	11	65 945	34 699
Finansiella intäkter och kostnader			
Nettokostnad för statsskulden	12	-19 418	-24 490
Övriga finansiella intäkter	13	22 895	19 391
Övriga finansiella kostnader	14	-7 369	-8 229
Summa finansiella poster		-3 892	-13 329
Årets över- eller underskott		35 217	44 461

Intäkter

Statens intäkter ökade med 8 miljarder kronor

Statens intäkter före andelar och finansiella poster ökade med 8 miljarder kronor till 1 801 miljarder kronor. Det är en ökning med 0,4 procent jämfört med föregående år då ökningen uppgick till 3 procent.

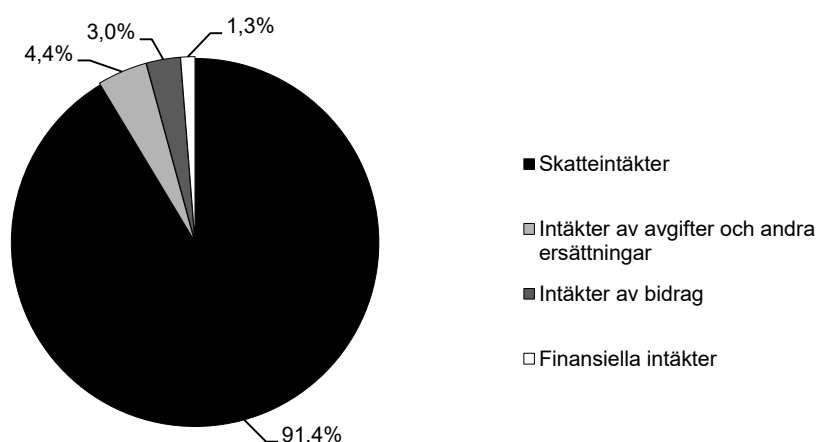
Statens skatteintäkter motsvarar 91 procent av statens totala intäkter (inklusive finansiella intäkter) och uppgick till 1 666 miljarder kronor, en ökning med 17 miljarder kronor (1 procent) jämfört med 2023. Det är en lägre utvecklingstakt än föregående år och året dessförinnan då ökningen var 3 respektive 6 procent. Totala skatteintäkter enligt statens budget ökade med 79 miljarder kronor. Ökningen beror främst på att både direkta och indirekta skatter på arbete ökade med sammantaget 50 miljarder kronor, främst beroende på att utbetalda löner ökade med 3,8 procent 2024. Skatt på kapital ökade med hela 42 miljarder kronor bl.a. på grund av ökad

schablonintäkt från investeringssparkonto och ökade vinster från aktie- och bostadsförsäljningar. Skatt på konsumtion och insatsvaror minskade med 14 miljarder kronor vilket i huvudsak förklaras av att de så kallade flaskhalsintäkterna hos Affärsverket svenska kraftnät, som klassas om till skatt för utbetalning till hushåll, företag och organisationer som kompensation för höga elpriser, upphörde nästan helt 2024. Minskningen uppgick till 26 miljarder kronor.

Intäkter av avgifter och andra ersättningar uppvisade en minskning med 3 miljarder kronor och uppgick till 80 miljarder kronor.

Intäkter av bidrag minskade med 6 miljarder kronor till 55 miljarder kronor vilket främst förklaras av att nettoöverföringen från AP fonderna minskade med 11 miljarder kronor medan intäkter av EU-bidrag och övriga bidrag ökade med 5 miljarder kronor.

Diagram 4.1 Statens intäkter (inkl finansiella intäkter)

Anm.: Av statens totala intäkter (inklusive finansiella intäkter), 1 824 miljarder kronor utgjorde 91,4 procent skatteintäkter, intäkter av avgifter och andra ersättningar 4,4 procent, intäkter av bidrag 3,0 procent och finansiella intäkter 1,3 procent.

Kostnader

Kostnaderna ökade med 57 miljarder kronor

Summa kostnader i staten ökade med 57 miljarder kronor och uppgick till 1 828 miljarder kronor, en ökning med 3 procent att jämföra med föregående år då ökningen var 4 procent.

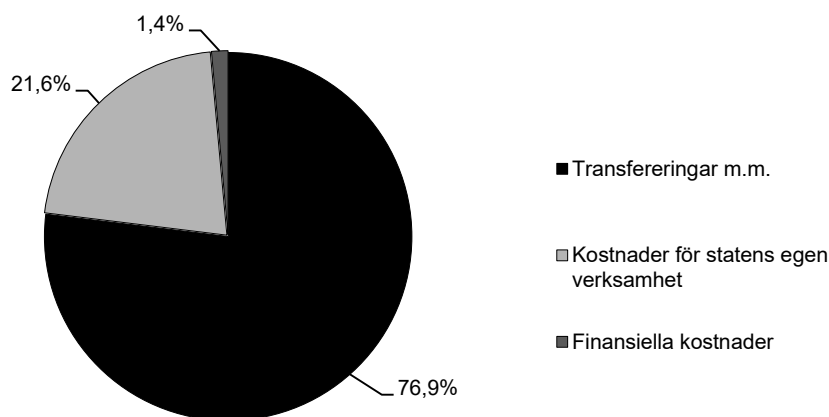
Kostnader för totala transfereringar m.m. ökade med totalt 40 miljarder kronor till 1 427 miljarder kronor. Ökningen om 28 miljarder kronor avseende Transfereringar till hushåll förklaras främst av ökade pensioner och andra ersättningar vid ålderdom men även bland annat ökade sjukpenningkostnader och transfereringar inom arbetsmarknadsområdet. Samtidigt bortföll i allt väsentligt kostnaden för elstöd till hushåll. Transfereringar till företag minskade med 14 miljarder kronor. Det är främst en effekt av att kompensation för höga elpriser till företag bortföll med 17 miljarder kronor jämfört med i följ. Gårdsstöd, landsbygdsåtgärder m.m. ökade med drygt 2 miljarder kronor medan investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder minskade med nästan 2 miljarder kronor. Transfereringar till kommuner och regioner som ökade med 25 miljarder kronor avser främst en allmän ökning av bidragen till sektorn med 17 miljarder kronor. Bidrag till folkhälsa och sjukvård ökade med nästan 4 miljarder kronor och även bidrag för läkemedelsförmåner m.m. som ökade med knappt 3 miljarder kronor. Transfereringar till utlandet ökade något med 3 miljarder kronor. Kostnaden för Sidas bistånd och andra internationella bidrag

ökade med drygt 2 miljarder kronor liksom även Försvarsmaktens internationella insatser som ökade med 2 miljarder kronor. Det avser bland annat finansiellt stöd till Ukraina samt avgifter och bidrag som följer av Sveriges medlemskap i Nato. Däremot minskade den BNI-baserade avgiften till EU med cirka 3 miljarder kronor.

Avsättning till statens fonder uppgick till 16 miljarder kronor, vilket var en minskning med 2 miljarder kronor jämfört med 2023. Det är främst avsättningen till Kärnavfallsfonden som minskat på grund av lägre orealiserade värdeförändringar.

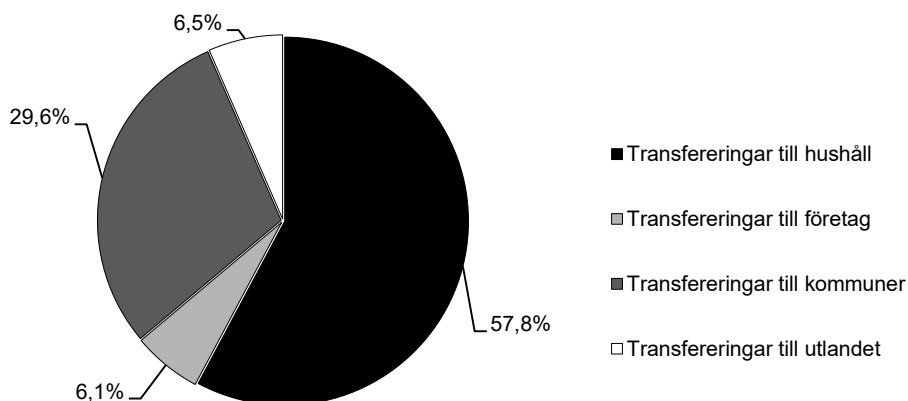
Kostnader för statens egen verksamhet ökade med 17 miljarder kronor till 401 miljarder kronor. Ökningen avser främst Kostnader för personal som ökade med 14 miljarder kronor och uppgick till 203 miljarder kronor. Lönekostnader inklusive lagstadgade arbetsgivaravgifter ökade med 13 miljarder kronor. Polismyndighetens, Försvarsmaktens och Kriminalvårdens lönekostnader ökade mest som en följd av respektive myndighets fortsatta tillväxt. Statens pensionskostnader ökade med 4 miljarder kronor.

Diagram 4.2 Statens kostnader (inklusive finansiella kostnader och nettokostnad för statsskulden)

Anm.: Av statens totala kostnader (inklusive finansiella kostnader och nettokostnad för statsskulden), 1 855 miljarder kronor utgjorde 76,9 procent transfereringar m.m. (till hushåll, företag, kommuner, utlandet och avsättning till fonder). Kostnaderna för statens egen verksamhet utgjorde 21,6 procent och nettokostnaden för statsskulden och övriga finansiella kostnader 1,4 procent.

Diagram 4.3 Transfereringar

Resultat från andelar i hel- och delägda företag nära fördubblades

Resultat från andelar i hel- och delägda företag uppgick till 66 miljarder kronor vilket motsvarar en ökning med 31 miljarder kronor. Vattenfall AB bidrog med hela

32 miljarder kronor i resultatandelar där bland annat vinster vid försäljning av två vindkraftsprojekt bidrog till det positiva resultatet, Sveaskog AB med 8 miljarder kronor, Specialfastigheter Sverige AB med 5 miljarder kronor och Telia Company AB med 3 miljarder kronor. LKAB uppvisade ett minskat resultat om 6 miljarder kronor jämfört med 2023 på grund av bland annat lägre järnmalmpriser och lägre produktion.

Summa finansiella poster minskade statens överskott

Summa finansiella poster uppgick till -4 miljarder kronor vilket var en förbättring med 9 miljarder kronor jämfört med föregående år. Den positiva förändringen av finansnettot förklaras främst av minskad nettokostnad för statsskulden på grund av bland annat lägre inflation men även högre övriga finansiella intäkter till följd av högre räntor i skattekontosystemet och för studielån. Nettokostnaden för statsskulden uppgick till -19 miljarder kronor, en minskning med 5 miljarder kronor. Övriga finansiella intäkter ökade med knappt 4 miljarder kronor och uppgick till 23 miljarder kronor. Övriga finansiella kostnader minskade något och uppgick till -7 miljarder kronor.

4.3 Balansräkning

I balansräkningen redovisas värdet av statens samtliga tillgångar, kapital och skulder per den 31 december 2024.

Tabell 4.4 Konsoliderad balansräkning

Miljoner kronor

	Not	2024-12-31	2023-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	15	11 340	10 760
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		3 055	2 715
Summa immateriella anläggningstillgångar		14 394	13 476
Materiella anläggningstillgångar			
Statliga väganläggningar	16	159 023	152 774
Statliga järnvägsanläggningar	17	194 004	180 886
Byggnader, mark och annan fast egendom	18	65 169	59 036
Förbättringsutgifter på annans fastighet	19	9 000	8 188
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	20	54 994	52 086
Pågående nyanläggningar	21	214 222	194 228
Beredskapstillgångar	22	206 665	172 933
Förskott avseende materiella anläggningstillgångar		10 833	5 300
Summa materiella anläggningstillgångar		913 911	825 432
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i hel- och delägda företag	11	618 262	510 406
Andra långfristiga värdepappersinnehav	23	67 592	65 299
Långfristiga fordringar	24	18 223	16 924
Summa finansiella anläggningstillgångar		704 077	592 628
Summa anläggningstillgångar		1 632 382	1 431 536
Utlåning	25	276 125	261 621
Varulager m.m.			
Varulager och förråd		3 560	3 011
Pågående arbeten		443	441

	Not	2024-12-31	2023-12-31
Fastigheter		505	462
Förskott till leverantörer		155	122
Summa varulager m.m.		4 663	4 036
Fordringar			
Kundfordringar		5 662	6 359
Övriga kortfristiga fordringar	26	113 950	125 988
Summa fordringar		119 612	132 347
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader		17 897	18 018
Upplupna bidragsintäkter		4 974	4 611
Övriga upplupna intäkter	27	315 010	292 145
Summa periodavgränsningsposter		337 881	314 774
Kortfristiga placeringar			
Värdepapper och andelar	28	7 137	19 609
Summa kortfristiga placeringar		7 137	19 609
Kassa och bank	29	13 925	10 458
SUMMA TILLGÅNGAR		2 391 725	2 174 381
KAPITAL OCH SKULDER			
Nettoförmögenhet	30	329 511	160 197
Fonder	5	249 633	233 812
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	31	311 255	382 373
Avsättningar för garantier	32	15 113	15 277
Avsättningar för avhjälpande av miljöskador	33	3 954	3 535
Övriga avsättningar	34	4 552	4 906
Summa avsättningar		334 874	406 091
Statsskulden	35		
Lån i svenska kronor		1 006 694	890 885
Lån i utländsk valuta		70 064	79 014
Summa statsskulden		1 076 758	969 899
Skulder m.m.			
Långfristiga skulder	36	87 347	66 761
Leverantörsskulder		40 909	34 857
Övriga kortfristiga skulder	37	185 734	212 384
Depositioner		4 441	4 389
Förskott från uppdragsgivare och kunder		314	231
Summa skulder m.m.		318 746	318 622
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader		32 298	29 244
Oförbrukade bidrag	38	19 571	17 344
Övriga förutbetalda intäkter		30 334	39 171
Summa periodavgränsningsposter		82 203	85 759
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		2 391 725	2 174 381
Garantiförbindelser	39	6 890	7 481
Övriga ansvarsförbindelser	40	89 441	99 123

Tillgångar

Värdet av de Materiella anläggningstillgångarna ökade med 89 miljarder kronor och uppgick vid årsskiftet till 914 miljarder kronor. Ökningen förklaras främst av Försvarmaktens nyanskaffning av militära beredskapsinventarier och Trafikverkets stora investeringar i väg- och järnvägsprojekt.

Värdet av Finansiella anläggningstillgångar ökade med hela 111 miljarder kronor till 704 miljarder kronor. Det är en ökning med 19 procent vilket till största delen förklaras av ökningen i värdet av andelar i företag med bestämmande statligt inflytande som ökade med 81 miljarder kronor och värdet av andelar i företag med väsentligt statligt inflytande som ökade med 3 miljarder kronor. Det är främst Vattenfall AB:s andelsvärde som ökade med 58 miljarder kronor, Sveaskog AB som ökade med drygt 15 miljarder kronor, Specialfastigheter Sverige AB som ökade med 5 miljarder kronor. Dessutom har staten under året utbetalat ett kapitaltillskott till Riksbanken om 25 miljarder kronor för återställande av Riksbankens grundfond. Därmed uppgår grundfonden återigen till riksbankslagens grundnivå, 40 miljarder kronor.

Statens utlåningsfordringar har under året ökat med 15 miljarder kronor och uppgick till 276 miljarder kronor. Ökningen beror framför allt på att det bokförda värdet på studielån har ökat.

Övriga kortfristiga fordringar minskade med 12 miljarder kronor till 114 miljarder kronor. Skatteverkets fordringar på skattekonton minskade med 24 miljarder kronor medan de kortsiktiga effekterna av Riksgäldskontorets fordringar kopplat till främst affärsdagsredovisningen i statsskuldsförvaltningen ökade med nästan 10 miljarder kronor.

Upplupna skatteintäkter i posten Övriga upplupna intäkter ökade med 20 miljarder kronor och uppgick till 303 miljarder kronor.

Värdepapper och andelar minskade med 12 miljarder kronor till 7 miljarder kronor. Det är främst Riksgäldskontorets kortfristiga placeringar i statsskuldsförvaltningen som har minskat.

Kapital och skulder

Statens nettoförmögenhet uppgick till 330 miljarder kronor vid utgången av 2024. Det är en fördubbling av värdet jämfört med föregående år, en ökning med 169 miljarder kronor. Den största faktorn är omvärdering av avsättningen för tjänstepensionsåtaganden i statens balansräkning, se posten Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser nedan. Utöver överskottet i resultaträkningen om 35 miljarder kronor, påverkas ökningen också av förändringar i statens andelar i hel- och delägda företag samt statens kapitaltillskott till Riksbanken.

Värdet av de statliga fonderna ökade med 16 miljarder kronor jämfört med 2023, och uppgick vid årets slut till 250 miljarder kronor. Kärnavfallsfonden ökade med 4 miljarder kronor, Resolutionsreserven med 6 miljarder kronor och Insättningsgarantifonden med 3 miljarder kronor.

Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser minskade med hela 71 miljarder kronor och uppgick vid årets slut till 311 miljarder kronor. Det är främst en effekt av en höjning av räntan i beräkningsgrunden i den försäkringstekniska omvärderingen av avsättningen med två procentenheter som innebär att avsättningen minskar under 2024.

Under 2024 ökade den konsoliderade statsskulden, vilket den gjorde senast år 2020, och uppgick till 1 077 miljarder kronor. Det är en ökning med 107 miljarder kronor,

främst som följd av underskottet i statens budget som uppgick till 104 miljarder kronor. Lån i svenska kronor ökade med 116 miljarder kronor medan lån i utländsk valuta minskade med 9 miljarder kronor.

Affärsverket svenska kraftnäts skulder utgör den absoluta merparten av posten Långfristiga skulder som uppgick till 87 miljarder kronor. De består främst av s.k. flaskhalsintäkter som uppstår som en följd av överföringsbegränsningar i stamnätet. Flaskhalsintäkter uppgick till 82 miljarder kronor, en ökning med 16 miljarder kronor.

Övriga kortfristiga skulder minskade med 27 miljarder kronor till 186 miljarder kronor. Skulden avseende uppbörd av skatt till kommuner och trossamfund minskade med 15 miljarder kronor liksom effekterna av Riksgäldskontorets affärsdagsredovisning som även den minskade med 15 miljarder kronor medan skulden till premiepensionssystemet ökade med 6 miljarder kronor.

4.4 Finansieringsanalys

Finansieringsanalysen visar statens betalningar fördelade på avsnitten statens verksamhet, investeringar, utlåning och finansiella aktiviteter. Finansieringsanalysen visar även förändringen av och respektive avsnitts påverkan på statens nettoupplåning under redovisningsperioden. Statens nettoupplåning definieras som förändringen av statsskulden justerad för orealiserade valutakursförändringar.

Uppgifterna i finansieringsanalysen har hämtats från resultat- och balansräkningarna samt från den information som myndigheterna rapporterat in till statsredovisningssystemet eller från myndigheternas årsredovisningar med eventuella kompletteringar.

Finansieringsanalysens saldo visade ett negativt utfall på 105 miljarder kronor 2024, vilket gav upphov till en ökad statsskuld.

Tabell 4.5 Finansieringsanalys

Miljarder kronor

	Not	2024	2023
Statens verksamhet	41		
Skatter		1 666,3	1 649,3
Avgifter och andra ersättningar		100,4	102,1
Intäkter av bidrag		54,5	60,8
<i>Summa justerade intäkter</i>		<i>1 821,2</i>	<i>1 812,2</i>
Transfereringar		-1 408,7	-1 367,5
Statens egen verksamhet		-338,3	-316,9
<i>Summa justerade kostnader</i>		<i>-1 747,0</i>	<i>-1 684,4</i>
Justeringar till betalningar		11,5	-40,1
Saldo statens verksamhet		85,7	87,7
Investeringar	42		
Finansiella investeringar		-27,5	-2,2
Materiella investeringar		-119,3	-96,9
Immateriella investeringar		-4,2	-3,9
<i>Summa investeringsutgifter</i>		<i>-151,0</i>	<i>-103,0</i>
Försäljning av anläggningstillgångar		3,2	3,3
Summa investeringsverksamhet		-147,8	-99,7
Utlåning	43		
Nyutlåning		-31,7	-29,5
Amorteringar		14,6	77,1

	Not	2024	2023
Summa utlåning		-17,1	47,6
Finansiella aktiviteter	44		
Finansiellt netto för statens upplåning		-17,2	-30,0
Övrigt finansiellt netto		10,7	4,8
Justeringar till betalningar		-19,0	33,2
Summa finansiella aktiviteter		-25,5	8,0
Summa		-104,7	43,6
Statens nettoupplåning			
Förändring av statsskulden		106,9	-61,0
Orealiserade valutakursförändringar		-2,2	17,4
Summa		104,7	-43,6

Statens verksamhet gav positivt kassaflöde

Kassaflödet i den del som avser statens verksamhet, dvs. intäkter, transfereringar och statens egen verksamhet, var positivt med 86 miljarder kronor, 2 miljarder kronor lägre än föregående år.

Ökade investeringar

Investeringsverksamheten gav ett negativt kassaflöde med 148 miljarder kronor, jämfört med 100 miljarder kronor föregående år. Det är framför allt de finansiella investeringarna i form kapitaltillskott till Riksbankens grundfond och de materiella investeringarna avseende beredskapstillgångar som har ökat (se not 42).

Statens nyutlåning ökade och amorteringarna minskade

Summa nettoutlåning gav ett negativt kassaflöde med 17 miljarder kronor, vilket var 65 miljarder kronor lägre jämfört med föregående år (se not 43). Statens nyutlåning uppgick till knappt 32 miljarder kronor, varav drygt 29 miljarder kronor är CSN:s nyutlåning. Amorteringarna av lån uppgick till knappt 15 miljarder kronor, vilket var drygt 62 miljarder kronor lägre jämfört med föregående år. Minskningen jämfört med 2023 beror främst på att Riksbanken under 2023 återbetalade sina tidigare lån i Riksgäldskontoret med 64 miljarder kronor i euro och amerikanska dollar, vilket stod för huvuddelen av amorteringarna under 2023.

Utfallet under finansiella aktiviteter ökade statsskulden

Nettobetalningar från finansiella aktiviteter gav ett negativt utfall med drygt 25 miljarder kronor, vilket är 34 miljarder kronor sämre än föregående år. Det negativa kassaflödet beror främst på att nettoeffekten avseende affärsdagsredovisning i statsskuld förvaltningen ökade statsskulden med 27 miljarder kronor.

Statens nettoupplåning ökade

Statens nettoupplåning visar förändringen av statens upplåning justerad för valutakursförändringar. Statens nettoupplåning var 148 miljarder kronor högre än föregående år, vilket innebär att staten har gjort en nettoökning av sina lån. Statsskulden ökade med knappt 107 miljarder kronor, men vid beräkning av nettoupplåningen justeras detta för orealiserade valutakursförändringar i upplåningsverksamheten vilket påverkar skulden utan att medföra några betalningar. Denna justering var drygt 2 miljarder kronor för 2024.

Samband mellan resultaträkningen och utfallet på statens budget

I nedanstående tabell framgår sambandet mellan resultaträkningen och saldot i statens budget. Tabellen visar de huvuddelar som skiljer resultaträkningen från statens budget, nämligen poster som finns med i resultaträkningen men inte medför betalningar, förändringar av fordringar och skulder samt övriga transaktioner som medfört betalningar. Posterna finns med i finansieringsanalysen, men i en annan struktur. Genom dessa tre delar är det möjligt att gå från resultaträkningens saldo till finansieringsanalysens saldo. Därefter framgår justeringsposter hänförliga till statsskulden som utgör skillnaden mellan finansieringsanalysens saldo och saldot i statens budget.

Tabell 4.6 Samband mellan resultaträkningen och statens budgetsaldo 2024

Miljarder kronor

Resultaträkningens överskott	35,2
Justeringar för poster som ej medför betalningar	12,0
Justeringar för förändringar av fordringar och skulder	-7,5
Övriga transaktioner som påverkar betalningar	-144,4
Finansieringsanalysens saldo	-104,7
Justeringar hänförliga till statsskulden	0,4
varav förändring av Riksgäldskontorets kortfristiga placeringar	-13,2
varav förändring av inomstatliga innehav av statspapper, affärsdagsredovisning samt övriga poster	13,6
Statens budgetsaldo	-104,3

Transaktionerna som ingår i resultaträkningen men inte medför betalningar uppgår till 12 miljarder kronor och ger en positiv påverkan på kassaflödet. I detta ingår kostnader i statens verksamhet med drygt 62 miljarder kronor och kostnader för avsättningar till fonder under transfereringar med knappt 16 miljarder kronor som inte medför betalningar. Resultatandelar i statens hel- och delägda företag som påverkat resultaträkningen positivt utan något kassaflöde avgår med 66 miljarder kronor.

Nettoförändringen av fordringar och skulder har ökat statsskulden med drygt 7 miljarder kronor jämfört med resultaträkningen. Den består av nettoförändringar av fordringar och skulder i statens verksamhet på drygt 11 miljarder kronor som påverkat kassaflödet positivt. Nettoförändringar av fordringar och skulder hänförliga till finansiella aktiviteter har försämrat kassaflödet med 19 miljarder kronor.

Övriga transaktioner som påverkar betalningar gav ett utflöde av likvida medel på drygt 144 miljarder kronor. Statens utlåning, netto, påverkade kassaflödet negativt med 17 miljarder kronor och utdelningar från statliga bolag gav ett inflöde med drygt 20 miljarder kronor. Nettoinvesteringar med hänsyn till sålda anläggningstillgångar påverkade kassaflödet negativt med knappt 148 miljarder kronor.

Justeringar som är hänförliga till statsskulden

Finansieringsanalysens saldo visar sammantaget ett negativt kassaflöde på knappt 105 miljarder kronor, vilket är marginellt högre än saldot i statens budget som var drygt 104 miljarder kronor. Skillnaden mellan statens nettoupplåning och saldot på statens budget beror på att det finns transaktioner som påverkar statsskulden men som inte påverkar budgetens saldo. Det finns även transaktioner som påverkar budgetens saldo, men som påverkar statsskulden först i efterföljande perioder, t.ex. förändring av kortfristiga placeringar.

Riksgäldskontoret minskade sina kortfristiga placeringar med drygt 13 miljarder kronor, vilket har påverkat statsskulden utan att förbättrat statens budgetsaldo. Skillnaden i övrigt beror främst på effekter av Riksgäldskontorets affärsdagsredovisning och förändringar av myndigheters innehav av statspapper, vilket sammantaget uppgick till knappt 14 miljarder kronor.

4.5 Noter

Noter till resultaträkningen

Not 1 Skatteintäkter

Tabell 4.7 Skatteintäkter

Miljoner kronor

	2024	2023
Direkta skatter på arbete	768 482	749 687
Indirekta skatter på arbete	755 094	723 854
Skatt på kapital	398 325	356 757
Skatt på konsumtion och insatsvaror	704 142	717 887
<i>varav mervärdesskatt</i>	<i>562 000</i>	<i>557 861</i>
<i>varav flaskhalsintäkter från Affärsverket svenska kraftnät</i>	<i>13</i>	<i>26 177</i>
Skatt på import	8 480	7 936
Restförda och övriga skatter	9 237	9 136
Totala skatteintäkter enligt statens budget	2 643 760	2 565 257
Avgår: Kommunala skatter	-951 688	-915 819
Avgår: Avgifter till ålderspensionssystemet (inkomstpension)	-327 009	-315 412
Avgår: EU-skatter	-8 480	-7 936
Statens skatteintäkter enligt statens budget	1 356 582	1 326 091
Förklaringsposter som visar skillnaden mellan statens budget och statens resultaträkning		
Statens skatteintäkter enligt statens budget	1 356 582	1 326 091
Justering till statens skatteintäkter enligt ÅRS 2023		2 140
Statens skatteintäkter enligt årsredovisningen	1 356 582	1 328 231
Skatter hänförliga till tidigare år	-4 820	18 854
Avgränsningsskillnader	423 934	409 021
Elimineringar av mervärdesskatt, arbetsgivaravgifter m.fl. skatter	-106 315	-99 025
Värdereglering betalningsanstånd (SKV)	-3 059	-7 743
Justering till belopp enligt ÅRS 2023		2
Statens skatteintäkter enligt resultaträkningen	1 666 323	1 649 340

Skatteintäkterna ökade med 17 miljarder kronor

Statens skatteintäkter såsom de avgränsas i resultaträkningen beräknas till 1 666 miljarder kronor, vilket är en ökning med 17 miljarder kronor (1,0 procent) jämfört med 2023. Utvecklingen av skatteintäkterna förklaras i allt väsentligt av utvecklingen av utbetalda löner samt intäkter från skatt på kapital.

Skatteintäkterna redovisas fullt periodiserade, dvs. det är intäkterna hänför sig till. Eftersom många skatter för ett kalenderår fastställs först i samband med de årliga skattebesluten, är det slutliga utfallet för skatteintäkterna inte känt förrän drygt ett år efter det aktuella årets utgång. Redovisningen av skatter i årsredovisning för staten grundas därför till viss del på prognoser. Skillnaden mellan det definitiva utfallet och den prognos som redovisas i årsredovisning för staten kan för enstaka skatter vara stor. Det gäller främst bolagens inkomstskatt och hushållens skatt på kapitalvinster. Avvikelsen för de totala skatterna är däremot liten och uppgår som regel till mellan 0,5 och 1 procent av de slutliga skatteintäkterna.

Skatteintäkterna enligt statens budget beskrivs utförligt i ESV:s underlag till årsredovisning för staten (Utfallet för statens budget). Motsvarande information finns därmed också i regeringens skrivelse *Årsredovisning för staten*. Skatteintäkterna beskrivs

därför i resultaträkningen mer översiktligt och med fokus på skillnaderna i avgränsning och definition mellan resultaträkningen och statens budget.

Skatteintäkterna enligt statens budget

Totala skatteintäkter enligt statens budget beräknas till 2 644 miljarder kronor för 2024 och ska jämföras med 2 565 miljarder kronor enligt den nu aktuella bedömningen av skatteintäkter för inkomståret 2023 (se om Skatteintäkter hänförliga till tidigare år nedan). Det innebär en ökning med 79 miljarder kronor.

Skatt på arbete utgör knappt 60 procent av de totala skatteintäkterna enligt statens budget och utvecklingen av intäkterna beror främst på utvecklingen av utbetalda löner, vilka ökade med 3,8 procent 2024. Direkta skatter ökade med 19 miljarder kronor. Den kommunala inkomstskatten ökade intäkterna med 34 miljarder kronor. Den statliga inkomstskatten ökade med 7 miljarder kronor medan skattereduktionerna minskade intäkterna med 22 miljarder kronor. Indirekt skatt på arbete ökade med 31 miljarder kronor, varav arbetsgivaravgifterna förklarar 27 miljarder kronor. Resterande ökning förklaras till stor del av särskild löneskatt och av lägre nedsatta arbetsgivaravgifter.

Skatt på kapital ökade med 42 miljarder kronor. Intäkterna från skatt på hushållens kapitalinkomster ökade med 23 miljarder kronor, vilket berodde på en stark utveckling på aktiemarknaderna som medförde att schablonintäkter från investeringssparkonton (ISK) och vinster från aktieförsäljningar ökade kraftigt. Även inkomster från utdelningar och kapitalvinster från bostadsmarknaden ökade under 2024. Eftersom den genomsnittliga räntan för 2024 var högre jämfört med 2023 så ökade även hushållens ränteinkomster. Hushållens skattereduktioner för underskott av kapital ökade med 7 miljarder kronor jämfört med 2023. Intäkter från skatt på företagsvinster ökade med 11 miljarder kronor och intäkter från företagens avkastningsskatter ökade med 12 miljarder kronor. Avkastningsskatten är den schablonskatt företag betalar för pensions- och kapitalförsäkringar och avsatta pensionsmedel, t ex livförsäkringsbolag eller företag som redovisat avsatta pensionsmedel i sin balansräkning. Skatten påverkas dels av kapitalunderlagets utveckling, dels av den genomsnittliga statslåneräntan med ett års eftersläpning. Vid beräkningen av skatten för 2024 används räntan avseende 2023 som var högre än räntan avseende 2022.

Intäkterna från skatt på konsumtion och insatsvaror minskade med 14 miljarder kronor. Det beror främst på att intäkt från skatt avseende s.k. flaskhalsintäkter minskade med 26 miljarder kronor. Den del av Svenska kraftnäts flaskhalsintäkter som återbetalas till kunder i form av elstöd uppgick till 26 miljarder kronor 2023 och till 13 miljoner kronor 2024. Intäkterna från mervärdesskatt ökade med 4 miljarder kronor. Intäkterna från skatt på tobak ökade med 3 miljarder kronor. Under 2024 fattade riksdagen beslut om att skattesatserna för tobak skulle förändras fr.o.m. den 1 november 2024, vilket medförde kraftigt ökad konsumtion av tobaksvaror oktober 2024. Bland annat höjdes skatten på cigaretter med ungefär 9 procent samtidigt som skatten på tobakssnus sänktes med ungefär 20 procent. Intäkterna från skatt på elektrisk kraft ökade med 4 miljarder kronor, vilket bl.a. berodde på ökad elanvändning och att skatten per kWh räknats upp.

Statens skatteintäkter enligt statens budget beräknas till 1 357 miljarder kronor, vilket är en ökning med 30 miljarder kronor jämfört med 2023.

Den kommunala sektorns intäkter, inkomstskatt och fastighetsavgift, ökade med 36 miljarder kronor eller 3,9 procent.

Ålderspensionssystemets skatteintäkter ökade med 12 miljarder kronor. Eftersom ålderspensionssystemets intäkter i huvudsak består av skatt på arbete beror

förändringen mellan år främst på utvecklingen av utbetalda löner. Den allmänna pensionsavgiften ökade med 3,6 procent och ålderspensionsavgiften till AP-fonderna ökade med 3,7 procent. Lönesumman ökade med 3,8 procent under 2024. Den allmänna pensionsavgiften och ålderspensionsavgiften till AP-fonderna ökade med ungefär 6 miljarder kronor vardera och ålderspensionsavgiften till premiepensions-systemet ökade med drygt 1 miljard kronor. Egenavgiften till AP-fonderna och premiepensionssystemet ökade med ungefär 0,2 miljarder kronor.

Förklaringsposter som visar skillnaden mellan statens budget och statens resultaträkning

Skatteintäkter hänförliga till tidigare år

Statens skatteintäkter enligt årsredovisningen 2023 uppgick till 1 328 miljarder kronor, vilket är 2 miljarder kronor högre än den aktuella beräkningen av Statens skatteintäkter för 2023 enligt utfallet för statens budget 2024.

När statens årsredovisning lämnas till riksdagen är de periodiserade skatterna för innevarande år delvis en prognos, som slutligt fastställs först drygt ett år senare. Årets över- eller underskott fastställs då regeringen lämnar skrivelsen Årsredovisning för staten till riksdagen och därför redovisas eventuella senare revideringar av skatteintäkterna på kommande år. Eftersom utfallet för skatteintäkterna är definitivt i april andra året efter inkomståret kommer resultaträkningen för det aktuella året att påverkas av ändrade skatter hänförliga till två tidigare år. Ändrade skatter för inkomst-åren 2022 och 2023 påverkar därför resultatet för staten 2024. (Rad Justering till statens skatteintäkter enligt ÅRS 2023. Samt rad Skatter hänförliga till tidigare år.)

Avgränsningsskillnader

Statens skatteintäkter enligt resultaträkningen är 424 miljarder kronor högre än i statens budget till följd av avgränsningsskillnader.

Utbetalningarna av allmän pension bruttoredovisas i den konsoliderade resultaträkningen. Både den allmänna pensionsavgiften, avgiften till ålderspensionssystemet och den del av ålderspensionsavgiften som går till premiepensionssystemet redovisas i resultaträkningen som skatteintäkter, vilket till stor del förklarar varför skatteintäkterna är högre i resultaträkningen jämfört med i statens budget. Avgifterna uppgick till 378 miljarder kronor, vilket är 13 miljarder kronor, eller 3,6 procent, högre jämfört med föregående år.

Den kommunalekonomiska utjämningen samt utjämningsbidragen för LSS-kostnader nettoredovisas på utgiftssidan i statens budget, under utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner. I resultaträkningen bruttoredovisas inkomst- och kostnadsutjämningsavgifterna vilket gör att intäkterna är 38 miljarder kronor högre än i statens budget och drygt 1 miljard kronor högre än 2023.

Elimineringar

Elimineringar påverkar jämförelsen mellan skatteintäkterna i statens budget och i resultaträkningen med 106 miljarder kronor. Dessa är inomstatliga transaktioner (statens skatt till sig själv) och ska inte påverka det konsoliderade utfallet i statens resultaträkning. Det gäller myndigheternas arbetsgivaravgifter med 46 miljarder kronor, återbetald mervärdesskatt till statliga myndigheter med 54 miljarder kronor samt övriga skatter, främst särskild löneskatt på pensionskostnader, med 6 miljarder kronor. Jämfört med 2023 är elimineringen 7 miljarder kronor högre vilket bl.a. förklaras av högre statlig konsumtion, löneökningar och fler anställda i staten.

Jämförelsepåverkande poster

I resultaträkningen beaktas även vissa jämförelsepåverkande poster. *Statens* skatteintäkter enligt resultaträkningen uppgår därför till 1 666 miljarder kronor.

Även år 2024 påverkas intäkterna av en värdereglering av betalningsanstånd. Till följd av sjukdomen covid-19 tillkom under 2020 nya möjligheter till betalningsanstånd. Skatteverket bedömer att denna typ av fordran ska värderegleras med hänsyn till försiktighetsprincipen. I resultaträkningen beaktas denna värdereglering, dvs. den reservering för osäkra fordringar som Skatteverket gjort. Skatteverket har sett över och uppdaterat värderegleringsmetoden vilket påverkar skatteintäkterna fr.o.m. 2023. Det innebär att årets skatteintäkter minskas med 3 miljarder kronor. Restförda skatter i statens budget påverkar däremot skatteintäkterna den period då ärendet skickas till Kronofogdemyndigheten för indrivning, justerat för de belopp som drivits in.

Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar

Tabell 4.8 Intäkter av avgifter och andra ersättningar

Miljoner kronor

	2024	2023
Offentligrättslig verksamhet		
Trafikverket	3 272	3 015
Transportstyrelsen	2 640	2 555
Sjöfartsverket	1 866	1 690
Kronofogdemyndigheten	1 853	2 520
Pensionsmyndigheten	1 169	1 064
Polismyndigheten	1 137	960
Lantmäteriet	1 111	1 074
Övriga myndigheter	7 728	8 718
Summa offentligrättslig verksamhet	20 776	21 596
Uppdragsverksamhet		
Affärsverket svenska kraftnät	19 325	23 655
Trafikverket	4 546	4 304
Försvarets materielverk	2 932	1 066
Statens institutionsstyrelse	2 263	2 473
Exportkreditnämnden	2 173	1 927
Statens fastighetsverk	974	955
Övriga myndigheter	10 011	11 062
Summa uppdragsverksamhet	42 224	45 442
Andra ersättningar		
Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	4 965	4 801
Försvarets materielverk	3 353	899
Statens skolverk	1 708	2 374
Polismyndigheten	1 337	1 188
Skatteverket	562	344
Kammarkollegiet	446	606
Övriga myndigheter	4 768	6 084
Summa andra ersättningar	17 138	16 296
Summa	80 138	83 334

Intäkter av avgifter och andra ersättningar minskade

Intäkter av avgifter och andra ersättningar minskade med 3 191 miljoner kronor. Intäkter av avgifter i offentligrättslig verksamhet minskade med 444 miljoner kronor och utgör cirka 26 procent av posten. Intäkter av avgifter för uppdragsverksamhet minskade med 3 588 miljoner kronor och utgör 53 procent av posten. Andra ersättningar ökade med 842 miljoner kronor och utgör ca 21 procent av posten.

Staten tar in avgifter för att tillhandahålla varor och tjänster, och den som betalar avgiften får därmed en motprestation. Avgifterna är antingen offentligrättsliga eller avgifter för uppdragsverksamhet.

Offentligrättsliga avgifter är s.k. tvingande eller belastande avgifter som staten med stöd av författning kan ta ut av enskilda.

Avgifter för uppdragsverksamhet är samtliga avgifter som inte är offentligrättsliga. Det omfattar försäljning av varor och tjänster som är frivilligt efterfrågade. Hit räknas också de avgifter som myndigheter under vissa förutsättningar får ta ut enligt det generella bemyndigandet i 4 § avgiftsförordningen (1992:191).

Andra ersättningar är ersättningar som inte betraktas som avgifter eller bidrag.

Offentligrättsliga avgifter minskade

Trafikverket tar framför allt ut banavgifter och provavgifter för körkort. Banavgifterna är obligatoriska för de aktörer som trafikerar järnvägen och intäkterna går till drift och underhåll av järnvägen. Ökningen av de offentligrättsliga intäkterna av avgifter med 257 miljoner kronor kan främst härledas till ökade intäkter för banavgifter samt intäkter för infrastrukturavgifter för Motala-, Sundsvalls- och Skurubron.

Transportstyrelsen tar ut avgifter inom sjöfarts-, luftfarts-, järnvägs- och vägtrafikområdet för bl.a. tillsyn, tillstånd och registerhållning. Inom luftfartsområdet finns också avgifter för säkerhetskontroll vid svenska flygplatser, flygplatsers utrustningskostnader för kommunikation, navigation och övervakning inom flygtrafikledningstjänst och undervägsverksamhet (flygtrafiktjänst en route). Ökningen med 85 miljoner kronor beror främst på ökade intäkter inom vägtrafikområdet där de största ökningarna har skett för avgifter kopplade till körkortstillverkning, typgodkännande samt tillsyn av företag med yrkestrafiktillstånd. De ökade intäkterna avseende körkortstillverkning beror på ökad tillverkning av körkort mot föregående år och att körkortsavgiften höjdes inför 2024. Intäkter avseende typgodkännande har ökat till följd av ett ständigt inflöde av fler tillverkare inom och utanför Sverige som vänder sig till myndigheten för typgodkännande. Slutligen har intäkter avseende tillsyn av företag med yrkestrafiktillstånd ökat med anledning av att årsavgiften höjdes inför 2024.

Sjöfartsverkets avgifter omfattar främst farleds- och lotsavgifter. Sjöfartsverkets offentligrättsliga avgifter har ökat med 176 miljoner kronor. Det beror framför allt på att Sjöfartsverket har tilldelats anslag för rabatter av farledsavgifter i en s.k. klimatkompensation. Klimatkompensationen medför en förskjutning mellan anslagsintäkter och avgiftsintäkter jämfört med föregående år.

Kronofogdemyndighetens avgifter omfattar grundavgifter i allmänna och enskilda mål och avgifter i mål om betalningsföreläggande m.m. Kronofogdemyndighetens avgifter har minskat med 667 miljoner kronor. De väsentligt lägre intäkterna förklaras främst av en engångseffekt, som ökade intäkterna med 809 miljoner kronor år 2023. Engångseffekten beror på att en ny schablonmetod för beräkning av värdering av grundavgifters allmänna mål infördes vid föregående års bokslut vilket gjort att en väsentlig skillnad mot föregående års redovisade värde kvarstår.

Intäkter av avgifter för uppdragsverksamhet minskade

Affärsverket svenska kraftnät tar ut avgifter från regionnätsföretag, stora elproducenter och balansansvariga producenter. Inflödet av flaskhalsintäkter kan variera stort från år till år eftersom en mängd faktorer påverkar. Intäkterna minskade med 4 330 miljoner kronor, vilket förklaras av att verket nyttjade flaskhalsintäkter för bidrag avseende elstöd under föregående år.

Trafikverkets intäkter av avgifter för uppdragsverksamhet har förändrats både uppåt och nedåt inom flera olika områden. De största ökningarna av avgiftsintäkter finns inom elförsäljning där Trafikverket säljer el till de olika bolag som bedriver tågtrafik samt för intäkter i investerings- och reinvesteringsprojekt där Trafikverket i samband med investeringar i statliga vägar och järnvägar även utför uppdrag på andras anläggningar, främst då åt kommuner. Intäkterna av avgifter i Trafikverkets uppdragsverksamhet ökade med 242 miljoner kronor.

Försvarets materielverks intäkter av uppdragsverksamhet består i huvudsak av fakturering av levererade tjänster och materiel. Intäkterna ökade med 1 866 miljoner kronor, vilket huvudsakligen beror på ökning av intäkter avseende exporttågandena.

Exportkreditnämndens intäkter av uppdragsverksamhet består av garantiavgifter och förväntade garantiförluster. Intäkterna ökade med 246 miljoner kronor, vilket beror på att garantivolymen översteg 100 miljarder kronor och premieintäkterna var högre än 2023 som en följd av detta.

Intäkter av andra ersättningar ökade

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens intäkter av andra ersättningar är finansieringsavgiften som arbetslöshetskassorna betalar. Ökningen med 164 miljoner kronor beror på ökat medlemsantal i a-kassorna och ökad genomsnittlig dagpenning.

Försvarets materielverks ökade intäkter av andra ersättningar med 2 454 miljoner kronor är huvudsakligen hänförliga till uppbördsintäkter av royalty.

Statens skolverks andra ersättningar är främst återkrav av tidigare betalda statsbidrag. Minskningen med 666 miljoner kronor beror i stort på lägre återkrav av statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning. Återbetalningar beror främst på att planerade insatser inte har genomförts och att bidragsmottagarna själva betalar tillbaka outnyttjade medel.

Not 3 Intäkter av bidrag

Tabell 4.9 Intäkter av bidrag

Miljoner kronor

	2024	2023
AP-fondsmedel	7 086	18 364
EU-bidrag		
<i>EU-bidrag med delat förvaltningsansvar</i>		
<i>Statens jordbruksverk</i>		
Garantifonden för jordbruket EGFJ	8 856	6 628
Jordbruksfonden för landsbygdsutveckling EJFLU	2 200	2 401
Övriga fonder	119	153
<i>Summa Statens jordbruksverk</i>	11 175	9 182
Regionala utvecklingsfonden ERUF, Tillväxtverket ¹	1 574	1 418
Brexitjusteringsreserven, BAR	0	-303
Socialfonden ESF, Rådet för Europeiska Socialfonden i Sverige ²	1 237	2 472

	2024	2023
Asyl-, migrations- och integrationsfonden AMIF, Migrationsverket	642	1 549
Fonden för inre säkerhet ISF, Polismyndigheten	79	49
Instrument för gränsförvaltning och visering, BMVI	109	41
Interregionala bidrag (Interreg)	380	-396
Andra EU-bidrag		
Bidrag till transeuropeiska nätverk, Trafikverket	417	997
Universitet och högskolor	1 947	1 629
Övriga myndigheter	2 261	2 141
Summa EU-bidrag	19 821	18 779
Övriga bidrag		
Erhållna bidrag vid universitet och högskolor (exklusive bidrag från EU)	12 624	11 563
Försäkringskassan		
– assistansersättning	4 671	4 383
– underhållsstöd	1 275	1 272
Kärnavfallsfonden	3 747	2 184
Trafikverket (exklusive bidrag från EU)	1 281	1 208
Erhållna bidrag vid övriga myndigheter (exklusive bidrag från EU)	4 040	3 055
Summa	54 545	60 808

¹ Medel från ERUF redovisades av Tillväxtverket och Jordbruksverket, totalt för fonden 1 554 miljoner kronor.

² Medel från ESF redovisades av Svenska ESF-rådet och Jordbruksverket, totalt för fonden 1 231 miljoner kronor inklusive FEAD.

Intäkter av bidrag är intäkter som inte är relaterade till utförda prestationer. Bidragsintäkterna har minskat med 5,5 miljarder kronor under 2024 jämfört med föregående år.

AP-fondsmedel

Posten AP-fondsmedel visar Allmänna pensionsfondens nettobidrag till staten. Beloppet är skillnaden mellan de medel som löpande rekvireras från AP-fonden för utbetalning av ålderspensioner och de ålderspensionsavgifter (socialavgifter från arbetsgivare och egenföretagare), allmänna pensionsavgifter och statliga ålderspensionsavgifter som löpande överförs till AP-fonden för förvaltning.

För 2024 uppgick nettobidraget till 7,1 miljarder kronor. Utbetalda pensioner som finansieras från AP-fonderna ökade med 5,5 miljarder kronor, medan avgifterna som tillförs AP-fonderna för att finansiera pensionerna ökade med 16,8 miljarder kronor. Det innebär att nettoöverföringen från AP-fonderna minskade med 11,3 miljarder kronor.

Intäkter av EU-bidrag

Intäkter av EU-bidrag visar på återflödet från EU-budgeten som för 2024 ökade med 1 miljard kronor jämfört med föregående år. Framförallt ökade bidrag från jordbruksfonderna med 2 miljarder kronor bl.a. till följd av införandet av Sveriges strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027. Programmet finansieras av Garantifonden (EGFJ) och Landsutvecklingsfonden (EJFLU) och kommer att pågå t.o.m. 2029. Medel från Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF) visade en minskning på ca 1 miljard kronor jämfört med förra året. Migrationsverket redogör i sin årsredovisning för att ett AMIF-finansierat projekt fick avbrytas för att möjliggöra satsningar inom olika reformer.

Övriga bidrag

En stor andel av övriga bidrag hanteras på universitet och högskolor och används främst för forskning. Dessa bidrag kommer från företag inom och utom Sverige och olika forskningsstiftelser. Bidrag från andra statliga myndigheter, t.ex. forskningsråd, är eliminerade.

Försäkringskassan redovisar intäkter från kommuner för kommunernas andel av kostnaden för statlig assistansersättning samt intäkter för underhållsstöd från bidragsskyldiga.

Kärnavfallsfonden redovisar avgifter från reaktorinnehavarna som ska täcka alla kostnader nu och i framtiden för hantering och slutförvaring av använt kärnbränsle och annat avfall.

Trafikverket redovisar bidrag från bl.a. kommuner för investeringar i infrastruktur.

Not 4 Transfereringar

Tabell 4.10 Transfereringar

Miljoner kronor

	2024	2023
Transfereringar till hushåll	815 778	787 476
Transfereringar till företag	85 850	100 307
Transfereringar till kommuner och regioner	417 214	391 974
Transfereringar till utlandet	92 313	89 428
Summa	1 411 155	1 369 185
Transfereringar till hushåll		
Ålderspensioner vid sidan av statens budget, Pensionsmyndigheten	363 694	358 214
Premiepensioner, Pensionsmyndigheten	27 350	23 386
Ersättning vid ålderdom (anslagsfinansierade förmåner), Pensionsmyndigheten	62 818	55 677
Nettoöverföring till premiepensionssystemet	26 895	28 795
Ersättning vid sjukdom och funktionsnedsättning, Försäkringskassan	102 561	94 802
Ekonomisk trygghet för familjer och barn, Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten	90 257	89 322
Arbetsmarknad och arbetsliv inklusive aktivitetsstöd	39 043	31 834
Assistansersättning m.m.	30 015	28 937
Studiestöd, Centrala studiestödsnämnden	24 099	21 086
Kompensation förhöjt grundavdrag födda 1957, Skatteverket	3 179	0
Klimatbonus, Transportstyrelsen	1 357	5 817
Elstöd, Affärsverket svenska kraftnät, Skatteverket, Försäkringskassan	5	6 981
Övriga transfereringar till hushåll	44 505	42 625
Summa Transfereringar till hushåll	815 778	787 476
Transfereringar till företag		
Anställningsstöd, lönebidrag, nystartsjobb, höga sjuklönekostnader, Skatteverket, Arbetsförmedlingen, Kammarkollegiet	22 074	21 995
Gårdsstöd, landsbygdsåtgärder m.m., Statens jordbruksverk	14 064	11 593
Bidrag till public servicebolagen	9 269	9 088
Trafikupphandling, Trängselskatt m.m., Trafikverket	5 494	5 793
Ersättning till reaktorinnehavarna, Kärnavfallsfonden	3 974	2 979
Utbildningspolitik, Bidrag till enskilda utbildningssamordnare, Kammarkollegiet	3 626	3 489
Investeringsstöd m.m., Boverket	3 518	5 053

	2024	2023
Energiforskning m.m., Statens energimyndighet	3 187	3 391
Bidrag till kvalificerad yrkesutbildning, Myndigheten för yrkeshögskolan	2 872	2 636
Miljöpolitik, Naturvårdsverket	2 828	3 181
Omställnings- och kompetensstöd genom den offentliga omställningsorganisationen, Kammarkollegiet	2 378	541
Elstöd till företag, Skatteverket, Statens energimyndighet	7	17 107
Övriga transfereringar till företag	12 559	13 461
Summa Transfereringar till företag	85 850	100 307
Transfereringar till kommuner och regioner		
Kommunalekonomisk utjämning till kommuner och regioner, Skatteverket	199 995	182 780
Utjämningsbidrag LSS, kommuner, Skatteverket	5 827	5 718
Kommun- och regionmervärdesskatt, Skatteverket	89 373	89 954
Bidrag för läkemedelsförmåner m.m., Kammarkollegiet	37 187	34 295
Utbildning och universitetsforskning, Statens skolverk	23 390	21 424
Bidrag till folkhälsa och sjukvård, Kammarkollegiet, Socialstyrelsen, Folkhälsomyndigheten	15 680	12 047
Stimulansbidrag och åtgärder inom äldrepolitiken, Socialstyrelsen	8 341	9 353
Migration och integration, inkl. periodiseringar, Migrationsverket	7 280	7 519
Arbetsmarknadsstöd, Skatteverket, Arbetsförmedlingen	3 978	4 129
Bidrag till kultur, Statens kulturråd	1 880	1 890
Tandvårdsförmåner m.m., Försäkringskassan	1 755	1 695
Förpackningsuppdraget, Kammarkollegiet	1 264	0
Civilt försvar inom hälso- och sjukvård, Kammarkollegiet, Socialstyrelsen	1 212	0
Elstöd, Skatteverket	0	1 812
Övriga transfereringar till kommuner	20 052	19 358
Summa Transfereringar till kommuner och regioner	417 214	391 974
Transfereringar till utlandet		
Avgiften till Europeiska unionen		
BNI-baserad avgift, Kammarkollegiet	25 244	28 054
Mervärdesskattebaserad avgift, Skatteverket	8 426	8 151
Tullavgift, Tullverket	6 100	6 149
Avgift baserad på icke materialåtervunnen plast, Naturvårdsverket	2 707	1 431
Summa Avgiften till Europeiska unionen	42 477	43 785
Bistånd och andra internationella bidrag, Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	38 635	36 332
Försvarsmaktens insatser internationellt, Försvarsmakten	3 070	923
Övriga transfereringar till utlandet	8 131	8 388
Summa Transfereringar till utlandet	92 313	89 428
Summa	1 411 155	1 369 185

De totala kostnaderna för transfereringar i form av lämnade bidrag m.m. ökade med 42 miljarder kronor och uppgick till 1 411 miljarder kronor 2024.

Transfereringar till hushåll

Transfereringarna till hushåll ökade med 28 miljarder kronor under 2024.

De belopp som redovisas för främst vissa socialförsäkringsförmåner är utbetalningar exklusive statlig ålderspensionsavgift. Statlig ålderspensionsavgift ingår i budgetens utgifter för t.ex. sjukpenning och är en betalning från anslag till pensionssystemet för att finansiera pensionsrätterna för bl.a. de personer som får sjukpenning och andra sociala förmåner. Den del av den statliga ålderspensionsavgiften som går till

premiepensionssystemet (12,9 procent 2024) finns med bland transfereringar till hushållssektorn men ingår under raden Nettoöverföring till premiepensionssystemet.

De av statens kostnader för transfereringar som är knutna till prisbasbeloppet påverkas av inflationen. Prisbasbeloppet ska räknas upp med konsumentprisindex i juni året före det år som beloppet gäller, enligt socialförsäkringsbalken, i syfte att värdesäkra vissa ersättningar. Värdesäkringen sker med viss fördröjning eftersom beloppet fastställs med ett halvårs eftersläpning. Det rör bl.a. föräldrapenning, sjukpenning, sjuk- och aktivitetsersättning och garantipension.

Högre pensioner

Kostnaderna för ålderspensioner vid sidan av statens budget ökade med 5 miljarder kronor (1,5 procent). Utgifterna för tilläggspension fortsatte minska till följd av att yngre pensionärer har en lägre andel i det gamla pensionssystemet jämfört med äldre pensionärer. Utgifterna för inkomstpension fortsatte att öka dels till följd av att det tillkommer nya pensionärer, dels för att resterande pensionärer med inkomstpension är relativt sett unga. Indexeringsreglerna har inneburit att inkomstpensionerna och tilläggspensionerna har räknats upp med 1,0 procent mellan 2023 och 2024.

Premiepensionerna ökade med 4 miljarder kronor (17,0 procent). Ökningen berodde främst på en stark utveckling på aktiemarknaderna under 2023, vilket gjorde att många pensionärer med fondsparande fick sin pension höjd vid omräkningen av premiepensionen inför 2024. Infasningen av premiepensionen medför också att nytillkomna pensionärer får högre premiepension än äldre årskullar.

I december 2024 hade 2 282 330 pensionärer inkomstgrundad ålderspension, vilket var en ökning med 15 155 personer jämfört med december 2023.

Ersättning vid ålderdom, som här är anslagsfinansierade pensioner och stöd, ökade med 7 miljarder kronor. Garantipension till ålderspension svarade för i stort sett hela ökningen jämfört med 2023, vilket beror på att prisbasbeloppet ökade relativt kraftigt 2024. Bostadstillägg till pensionärer ökade med 0,5 miljarder kronor beroende på högre boendekostnader. Efterlevandepensioner till vuxna, i huvudsak änkepension, minskade med 0,5 miljarder kronor under 2024, främst till följd av att änkepensionen är under avveckling sedan 1990. Inkomstpensionstillägget utgör ungefär 6 miljarder kronor av de anslagsfinansierade förmånerna och minskade något jämfört med 2023. Eftersom förmånsbeloppet inte indexeras beror utgiftsförändringar främst av förändringar av antalet pensionärer och inkomstfördelningen hos dem som är berättigade till förmånen.

Nettoöverföringen till premiepensionssystemet var 27 miljarder kronor 2024, vilket var 1,9 miljarder kronor lägre än 2023. Beloppet består av de socialavgifter, allmänna pensionsavgifter och statliga ålderspensionsavgifter som överförts till premiepensionssystemet, med avdrag för utbetalda premiepensioner (27 miljarder kronor), som ingår i utbetalda ålderspensioner (se avsnitt Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar för mer information).

Överföringarna till och från AP-fonderna ingår inte i transfereringar till hushåll, utan nettoöverföringen som för närvarande är en överföring från AP-fonderna redovisas som bidrag från AP-fonden (socialförsäkringssektorn), se not 3 Intäkter av bidrag.

Ersättning vid sjukdom och funktionsnedsättning

Kostnaderna för sjukpenning, aktivitets- och sjukersättning ökade med nära 8 miljarder kronor till 103 miljarder kronor.

Sjukpenningkostnaderna ökade med knappt 3 miljarder kronor till 47 miljarder kronor. Ökningen berodde både på att fler personer var sjukskrivna och på att medelersättningen per sjukskriven var högre. Bidragande till ökningen var även 2024 att rehabiliteringspenningen minskade till följd av ändrad tolkning av regelverket och att de försäkrade nu i stället ersätts med sjukpenning.

Sjukpenningtalet anger hur många dagar med sjukpenning och rehabiliteringspenning som betalas ut per försäkrad i Sverige under ett år (16–64 år). Sjukpenningtalet ökade tredje året i rad. I december 2024 låg det på 10,5 dagar jämfört med 10,2 i december 2023. Ökningen av sjukpenningtalet drevs av kvinnors ökade sjukskrivningar.³

Aktivitets- och sjukersättning ökade med 5 miljarder kronor till 46 miljarder kronor. Ökningen berodde till stor del på att prisbasbeloppet var högre 2024 men också på att fler personer fick sjukersättning jämfört med 2023. Antalet personer som får sjukersättning är högre sedan 2023, då åldersgränsen i sjukersättningen höjdes och till följd av ett högre beviljande sedan införandet av de särskilda reglerna för äldre. Antal personer som har fått aktivitetsersättning och sjukersättning ökade med drygt 57 000 personer jämfört med 2023.

Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Kostnaderna för ekonomisk trygghet för familjer och barn utgörs främst av barnbidrag och föräldraförsäkring, men inkluderar även kostnader för bostadsbidrag, omvårdnadsbidrag och vårdbidrag samt barnpension och efterlevandestöd m.fl. förmåner.

Arbetsmarknad och arbetsliv

Arbetsmarknaden försvagades under 2024 till följd av konjunkturavmattningen. Antalet inskrivna arbetslösa började öka i mitten av 2023 och utvecklingen fortsatte under 2024. I genomsnitt var cirka 357 000 personer inskrivna som arbetslösa varje månad vilket kan jämföras med genomsnittet 2023 som var 334 000 personer. Av dessa hade i genomsnitt ca 143 000 personer varit utan arbete i mer än 12 månader vilket kan jämföras med genomsnittet 2023 som var 140 000 personer. Arbetslösheten ökade brett jämfört med för ett år sedan, bland såväl kvinnor som män, yngre som äldre, inrikes som utrikes födda. Sammansättningen av de arbetssökande var i stort densamma som tidigare och de strukturella problemen på arbetsmarknaden kvarstod. Enligt Arbetskraftsundersökningarna (AKU) var arbetslöshetstalet 8,4 procent 2024, vilket var en ökning med 0,7 procentenheter jämfört med 2023.

Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd ökade med 7 miljarder kronor. Fler individer fick arbetslöshetsersättning och den genomsnittliga ersättningsnivån var högre än tidigare år.

Kostnaderna för statlig assistansersättning inkluderar även den andel av kostnaden för assistansersättning som finansieras av kommunerna. Utgifterna på 30 miljarder kronor ökade med drygt 1 miljard kronor jämfört med föregående år. Ökningen förklaras av att genomsnittliga timmar per mottagare och schablonbeloppet är högre 2024 jämfört med 2023.

Statens kostnader för studiestöd ökade med 3 miljarder kronor. Det beror dels på att prisbasbeloppet höjdes kraftigt 2024, vilket påverkar den genomsnittliga utbetalningen av studiemedel. Det berodde även på att antalet studerande vid högskolor och

³ I texten redovisas det äldre Sjukpenningtalet (1.0). Sjukpenningtalet 2.0 är ett nytt mått som relaterar antalet ersatta sjukpenningdagar till antalet sysselsatta och arbetssökande i åldern 15–69 år vilket ger en mer rättvisande bild av vilka som är sjukpenningförsäkrade. Det äldre sjukpenningtalet 1.0 underskattar sjukfrånvaron eftersom det relaterar till samtliga i befolkningen i arbetsför ålder (16–64 år). Sjukpenningtalet 2.0 var i oktober 2024 12,5 vilket kan jämföras med oktober 2023 då talet var 12,1. Sjukpenningtalet 2.0 har en längre eftersläpning i data jämfört med Sjukpenningtalet 1.0.

universitet ökade, vilket i sin tur var en följd av utvecklingen på arbetsmarknaden. Även omställningsstudiestödet bidrog till ökningen. De första utbetalningarna av stödformen gjordes i början av 2023.

Under 2024 betalades 3 miljarder kronor ut under anslaget Kompensation förhöjt grundavdrag födda 1957. Transfereringen avsåg kompensation till personer födda 1957 eftersom de inte fick del av det förhöjda grundavdraget inkomstår 2023.

Statens kostnader för Klimatbonus blev drygt 1 miljard kronor 2024, vilket är drygt 4 miljarder kronor lägre än 2023 till följd av den pågående utfasningen av bonusen.

Transfereringar avseende elstöd till hushållen uppgick till 5 miljoner kronor 2024, vilket var en minskning med 7 miljarder kronor.

Transfereringar till företag minskade med 14 miljarder kronor

Transfereringar till företag minskade med 14 miljarder kronor.

Anställningsstöd, lönebidrag, nystartsjobb, höga sjuklönekostnader m.m. som går via skattekontot, Arbetsförmedlingen och Kammarkollegiet uppgick till ungefär 22 miljarder kronor.

Transfereringar finansierade med EU-medel för gårdsstöd, landsbygdsåtgärder m.m. ökade med drygt 2 miljarder kronor.

Public service-avgift

Public service-avgift tas in av Skatteverket som betalar ut avgiftsmedlen till ett särskilt public service-konto i Riksgäldskontoret. Public service-kontot förvaltas av Kammarkollegiet och används för att tilldela medel till programföretagen genom transfereringar. Bidragen uppgick till drygt 9 miljarder kronor under 2024 och ökade med 0,2 miljarder kronor.

Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande fortsatte minska, med 1,5 miljarder kronor. Det beror på att investeringsstödet är under avveckling och stöd lämnas bara till den som fått ett beslut om beviljande före utgången av 2022.

Omställnings- och kompetensstöd genom den offentliga omställningsorganisationen ökade med 1,8 miljarder kronor. Det högre utfallet avsåg framför allt kompensation till arbetsgivare för del av den avgift som arbetsgivaren betalar till en s.k. registrerad omställningsorganisation. Ökningen berodde bland annat på att ersättningen under 2024 omfattade en längre period än under 2023. Utbetalningarna av ersättning grundas på de avgifter som arbetsgivare betalade in under föregående år. Under 2024 utbetalades ersättning baserad på de avgifter som arbetsgivare betalade under hela 2023. Det är en förändring jämfört med 2023, då rätten till ersättning infördes den 1 oktober 2022 och därför endast omfattade ett kvartal.

Elstöd till företag minskade med 17 miljarder kronor

Elstöd till företag och organisationer förekom enbart i mycket begränsad omfattning 2024, vilket kan jämföras med 2023 då elstödet uppgick till 17 miljarder kronor.

Transfereringar till kommuner och regioner ökade med 6 procent

Transfereringarna till kommuner och regioner ökade med 25 miljarder kronor jämfört med 2023.

De allmänna bidragen till sektorn ökade med 17 miljarder kronor. De innefattar den kommunalekonomiska utjämningen som nettoredovisas på statens budget där det generella statsbidraget sammanförts med utjämningssystemet. Kommunernas och

regionernas mervärdesskatt nettoredovisas i statens budget men bruttoredovisas som skatteintäkter och transfereringar till kommunsektorn i statens resultaträkning. Utvecklingen av mervärdesskatten följer utvecklingen av kommunernas och regionernas konsumtion av varor och tjänster. Även utjämningsbidragen för LSS-kostnader nettoredovisas på utgiftssidan i statens budget men bruttoredovisas i resultaträkningen.

Bidrag för läkemedelsförmånerna ökade med knappt 3 miljarder kronor. Utgifterna avser statens bidrag till regionerna för läkemedelsförmånernas kostnader. Varje år tecknar staten och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) en ny överenskommelse och bidragen betalas ut med två månaders fördröjning. Bland annat ökade användandet av läkemedel vid sällsynta sjukdomar, t.ex. för ärftlig transtyretinamyloidosis (Skellefte-sjukan) där nya behandlingar kom in i förmånerna i november 2023. En ökad användning av läkemedel vid inflammatoriska sjukdomar och diabetes (icke-insuliner) var också en förklaring till ökade kostnader liksom höjningen av den s.k. apoteksmarginalen under våren 2024.

Utbildning och universitetsforskning ökade med knappt 2 miljarder kronor. Det var framförallt transfereringar avseende Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet och Statligt stöd för stärkt kunskapsutveckling som ökade jämfört med 2023.

Bidrag till folkhälsa och sjukvård ökade med knappt 4 miljarder kronor. Flertalet specialdestinerade transfereringar minskade jämfört med 2023 och ersattes delvis av ett nytt, mer allmänt statsbidrag, Sektorsbidrag hälso- och sjukvård. Syftet är att förbättra regionernas ekonomiska förutsättningar och undvika uppsägningar i hälso- och sjukvården.

Arbetsmarknadsstöd som går via skattekonto uppgick till knappt 4 miljarder kronor 2024, vilket är ungefär oförändrat jämfört med 2023. Här ingår anställningsstöd, höga sjuklönekostnader, nystartsjobb och yrkesintroduktionsstöd. Även lönebidrag krediteras arbetsgivarens skattekonto vid beslut fr.o.m. 1 januari 2023. Tidigare redovisades lönebidrag som bidrag från Arbetsförmedlingen. Förmånen Ersättning för höga sjuklönekostnader som Försäkringskassan beslutade om och som utbetalades till respektive mottagares skattekonto upphörde från 1 juli 2024. Arbetsgivare kan få ersättning för kostnader som de haft under perioden 1 januari 2024–30 juni 2024 och då betalas den ersättningen ut till skattekontot under första kvartalet 2025. Rättelser och retroaktiva utbetalningar kan ske ytterligare år framåt i tiden.

Förpackningsuppdraget är nytt fr.o.m. 2024. Staten ersätter kostnader för kommunernas hantering av förpackningsinsamling och förpackningsindustrin finansierar stödet. Förordningen (2022:1274) om producentansvar för förpackningar (den s.k. förpackningsförordningen) trädde successivt i kraft fr.o.m. 1 januari 2023. I förordningen anges bl.a. att minst 65 procent av allt förpackningsavfall ska materialåtervinnas fram till 2029. Därefter är målet 70 procent.

Avgiften till Europeiska unionen

Bland transfereringar till utlandet minskade avgiften till EU med 1,3 miljarder kronor och uppgick till 42 miljarder kronor. Den BNI-baserade avgiften minskade med 2,8 miljarder kronor. Till skillnad mot redovisningen på statens budget redovisas avgiften här periodiserad. Sveriges BNI-avgift har minskat i takt med att övriga medlemsstaters ekonomier har återhämtat sig från den ekonomiska kris som uppstod till följd av pandemin. Jämförelsen mellan åren påverkas även av rabatten på BNI-avgiften, som blev 1 miljard kronor högre jämfört med 2023.

Den mervärdesskattebaserade avgiften uppgick till 8,4 miljarder kronor under 2024, en ökning med 0,3 miljarder kronor jämfört med föregående år.

Tullavgiften uppgick till 6,1 miljarder kronor, vilket var på ungefär samma nivå som 2023. Avgiften som baseras på icke materialåtervunnen plast blev 2,7 miljarder kronor, vilket är 1,3 miljarder kronor högre än föregående år. Det beror främst på en metodförändring i beräkningen för icke materialåtervunnen plast.

Kostnaden för bistånd och andra internationella bidrag genom Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) ökade med 2,3 miljarder kronor. Det var framförallt bistånd inom områdena Multilaterala utvecklingsbanker, fonder och skuldavskrivningar samt Ukraina, Östeuropa samt Västra Balkan och Turkiet som ökade jämfört med 2023.

Försvarsmaktens insatser internationellt ökade med 2,1 miljarder kronor. Förändringen förklaras bl.a. av att finansiellt stöd till Ukraina ökade med 0,9 miljarder kronor. Avgifter och bidrag som följer av Sveriges medlemskap i Nato uppgick till 0,7 miljarder kronor, vilket också motsvarar förändringen jämfört med föregående år. Sveriges del av de gemensamma kostnaderna för EU:s utombudgetära fond Europeiska fredsfaciliteten (EPF) uppgick till 0,8 miljarder kronor, vilket också det motsvarar förändringen jämfört med föregående år.

Not 5 Avsättning till/upplösning av fonder samt fondbehållning

Tabell 4.11 Avsättning till/ upplösning av fonder samt fondbehållning

Milljoner kronor

	Avsättning/ upplösning 2024	Avsättning/ upplösning 2023	Fondbehållning 2024-12-31	Fondbehållning 2023-12-31
Kärnavfallsfonden	4 005	6 001	82 879	78 874
Resolutionsreserven, Riksgäldskontoret	6 691	6 111	67 726	61 035
Insättningsgarantifonden, Riksgäldskontoret	3 371	4 123	52 861	49 490
Stabilitetsfonden, Riksgäldskontoret	1 552	1 426	43 187	41 635
Övriga	202	32	2 980	2 778
Summa Avsättning till, upplösning av fonder/Fonder	15 821	17 693	249 633	233 812

Som fonder i staten redovisas medel som är reserverade för särskilda ändamål, men där det reserverade beloppet inte beror direkt på en fastställd skuld eller en försäkringstekniskt beräknad risk. Fonder i staten är främst Kärnavfallsfonden samt Resolutionsreserven, Insättningsgarantifonden och Stabilitetsfonden, vilka förvaltas av Riksgäldskontoret.

Kärnavfallsfonden redovisas av myndigheten Kärnavfallsfonden och förvaltas av Kammarkollegiet. Fonden består av avgifter från kärnkraftsföretagen, baserade på produktionen av elektrisk kraft. Avgifterna ska täcka alla kostnader nu och i framtiden för hantering och slutförvaring av använt kärnbränsle och annat avfall.

Värdet av Kärnavfallsfonden har ökat med nettot av avgifter, utbetalda bidrag och finansiella intäkter och kostnader, där den största posten avser orealiserade värdeförändringar.

Resolution innebär att staten tar kontroll över ett institut (exempelvis en bank) som är drabbat av problem för att rekonstruera det eller avveckla det under ordnade former. Resolutionsreserven bildades 2016 för detta ändamål och tillfördes då 19 miljarder kronor genom överföring från Stabilitetsfonden. Den har därefter tillförts resolutionsavgifter samt avkastning på fondens medel. Resolutionsavgifter ska betalas till dess

resolutionsreserven når en målnivå motsvarande 3 procent av de garanterade insättningarna. Ökningen av resolutionsreserven motsvarar inbetald resolutionsavgift under 2024 med 4 327 miljoner kronor och finansiella intäkter med 2 364 miljoner kronor.

Insättningsgarantifonden har byggts upp av avgifter från institut som omfattas av garantin. Avgiften används till att bygga upp en fond för att kunna betala ut ersättning till kunder i kreditinstitut eller värdepappersbolag som går i konkurs. Insättningsgarantin gäller för såväl privatpersoner som företag och andra juridiska personer. Insättningsgarantimedlen är placerade i statspapper och till mindre del på konto i Riksgäldskontoret. Insättningsgarantifonden redovisas till marknadsvärde vilket medför att det kan uppstå stora förändringar mellan åren då marknadsvärdet förändras. Årets fondökning avser avgifter med 2 349 miljoner kronor och finansiellt netto med 1 022 miljoner kronor.

Stabilitetsfonden inrättades enligt riksdagens beslut i samband med finanskrisen 2008 för att finansiera framtida stödåtgärder. Avsikten var tidigare att fonden genom avgifter och avkastning skulle öka upp till motsvarande 2,5 procent av BNP. Stabilitetsavgiften har tagits bort efter införandet av Resolutionsreserven, men fonden finns kvar och kan användas för stödåtgärder i vissa fall. Fondens ökning avser i allt väsentligt avkastning på medlen.

Utöver dessa finns mindre fonder vid bland annat Försäkringskassan, Kammarkollegiet, länsstyrelserna och Naturvårdsverket vilka ingår under posten Övriga.

Not 6 Kostnader för personal

Tabell 4.12 Kostnader för personal

Miljoner kronor

	2024	2023
Lönekostnader inklusive arbetsgivaravgifter		
Polismyndigheten	26 236	23 677
Försvarmakten	19 179	17 250
Kriminalvården	10 197	8 488
Trafikverket	8 414	7 761
Försäkringskassan	6 925	7 171
Skatteverket	6 154	6 122
Arbetsförmedlingen	5 953	6 147
Lunds universitet	5 655	5 452
Domstolsverket	5 144	4 881
Regeringskansliet	5 041	4 874
Övriga myndigheter	95 827	90 078
Summa lönekostnader inklusive arbetsgivaravgifter	194 725	181 901
Eliminering av arbetsgivaravgifter	-46 671	-43 614
Summa lönekostnader efter eliminering av arbetsgivaravgifter	148 054	138 287
Pensionskostnader		
Polismyndigheten	4 600	3 796
Försvarmakten	4 136	3 401
Trafikverket	1 520	1 298
Regeringskansliet	1 230	1 087
Luftfartsverket	1 197	1 302
Övriga myndigheter	24 528	21 646

	2024	2023
<i>Statens tjänstepensioner:</i>		
Utbetalda pensioner	13 424	12 263
Förändring av försäkringstekniska avsättningar	25 276	24 771
Eliminering av premieintäkt för statliga tjänstepensioner m.m.	-25 589	-23 330
Summa pensionskostnader	50 322	46 234
Övriga personalkostnader samtliga myndigheter	4 926	4 750
Summa	203 302	189 271

Under 2024 ökade statens kostnader för personal med 14,0 miljarder kronor, vilket motsvarar en ökning på 7,4 procent jämfört med 2023. Lönekostnader, inklusive lagstadgade arbetsgivaravgifter ökade med 7,0 procent medan pensionskostnaderna ökade med 8,8 procent.

Lönekostnaderna ökade med 7,0 procent

Lönekostnader inklusive lagstadgade arbetsgivaravgifter ökade med 12,8 miljarder kronor jämfört med föregående år. Lagstadgade arbetsgivaravgifter uppgick under 2024 till 31,42 procent av lönesumman, vilket är samma procentsats som för 2023. De arbetsgivaravgifter, löneskatter med mera som myndigheterna betalar in utgör statsinterna transaktioner och elimineras därför i sin helhet i statens resultaträkning.

Flera myndigheter visade ökade lönekostnader till följd av ökning av antalet anställda men även som ett resultat av den årliga lönerevisionen. Polismyndighetens lönekostnader ökade med 10,8 procent jämfört med föregående år, främst som en följd av myndighetens fortsatta tillväxt. Försvarsmaktens lönekostnader ökade med 11,2 procent främst beroende på att myndigheten har ökat antalet anställda för att möta försvarets kraftiga tillväxt. Kriminalvårdens lönekostnader ökade med 20,1 procent.

Pensionskostnaderna ökade med 8,8 procent

Kostnaderna för tjänstepensioner i staten består dels av myndigheternas kostnader för premier och för affärsverkens samt Riksdagsförvaltningens egna avsättningar, dels av kostnaderna för pensionsrörelsen hos Statens tjänstepensionsverk (SPV). Kostnaderna har ökat med 4 miljarder kronor under 2024, där den övervägande delen gäller premier för de premiebestämda pensionerna.

Myndigheternas pensionskostnader består till övervägande del av premier för statens avtalsenliga tjänstepensioner. Dessa innefattar dels premier till SPV för anställda födda före 1988, dels även för kompletterande ålderspension och ålderspension obligatorisk, premier för ålderspension flex samt premier för den valbara delen (individuell ålderspension och ålderspension valbar). Storleken på pensionspremierna för de förmånsbestämda tjänstepensionerna bestäms utifrån åldersfördelning samt löneläge för de anställda vid respektive myndighet. Enligt det statliga pensionsavtalet PA 16 har anställda födda fr.o.m. 1988 i princip helt premiebestämda tjänstepensioner. Dessa tjänstepensioner ingår alltså inte som en del av avsättningen för förmånsbestämda pensioner hos SPV.

Under 2024 har myndigheternas pensionspremier höjts, i likhet med föregående år. Höjningen förklaras framför allt av att prisbasbeloppet har ökat. Premier för förmånsbestämda avtalsförsäkringar betalas till och hanteras till största delen av SPV. De har därför eliminerats i statens resultaträkning och avgående belopp ingår i raden Eliminering av premieintäkt m.m. ovan. Andra försäkringsgivare, som inte är myndigheter, ansvarar för övriga premier enligt PA 16. Dessa premier hanteras utanför den statliga redovisningsorganisationen och elimineras därför inte. Detta gäller

även för myndigheter som gör egna pensionsavsättningar. Eftersom andelen anställda födda efter 1988 där premierna inte betalas till SPV successivt blir högre, ökar den del av myndigheternas premiekostnader som inte elimineras.

SPV:s kostnader för pensionsrörelsen består av utbetalda pensioner och samt den del av den övriga förändringen av avsättningen för pensioner som redovisas i resultaträkningen. Där är indexering och nyintjänade pensioner de största posterna. Största delen av förändringen av pensionsavsättningen redovisas direkt mot nettoförmögenheten (jfr även not 31 samt Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar).

Riksdagsförvaltningen och de tre affärsverken, Luftfartsverket, Sjöfartsverket och Affärsverket svenska kraftnät, är de myndigheter som vid sidan av SPV redovisar väsentliga pensionsåtaganden. Största delen av förändringen av avsättningar redovisas direkt mot myndighetskapitalet (se not 31). Den förändring som har redovisats i resultaträkningen som en del av årets resultat uppgår till 1,3 miljarder kronor.

Övriga personalkostnader ökade med 3,7 procent

Övriga personalkostnader består bland annat av kostnader för personalutbildning, konferenser och traktamenten. Under 2024 ökade övriga personalkostnader med 3,7 procent jämfört med föregående år.

Tabell 4.13 Antal årsarbetskrafter

Myndighet	2024	2023
Polismyndigheten	37 374	34 604
Försvarmakten	26 188	24 671
Kriminalvården	15 931	14 087
Försäkringskassan	11 334	12 858
Trafikverket	10 457	9 457
Arbetsförmedlingen	9 479	10 242
Skatteverket	9 110	9 396
Lunds universitet	7 445	7 482
Uppsala universitet	6 708	6 659
Domstolsverket	6 413	6 323
Övriga myndigheter	121 659	119 455
Totalt	262 098	255 234

Måttet årsarbetskrafter ska visa de anställdas arbetsvolym under ett räkenskapsår beräknat i antal heltidstjänster. Som anställd räknas inte den som är uppdragstagare (konsult) även om denna arbetar med samma uppgifter som en anställd. Anställda i utlandet, vars löner betalas med myndighetens medel, ska däremot ingå när antalet årsarbetskrafter beräknas. Den arbetstid som ska ingå i beräkningen är den tid som myndigheten betalat ut lön eller annan ersättning för i utbyte mot arbete. Omräkning till heltidstjänster innebär att personal som är deltidsanställd ingår i summan av antalet årsarbetskrafter med den procentandel av en heltidstjänst som deras tjänstgöring utgör.

Uppgifterna i tabellen ovan bygger på de uppgifter som myndigheterna rapporterat in i statens informationssystem Hermes. Tabellen visar de tio myndigheter som har flest årsarbetskrafter. I posten Övriga myndigheter redovisas resterande antal årsarbetskrafter i staten. Under 2024 ökade totala antalet årsarbetskrafter i staten med 6 864 stycken, vilket motsvarar en ökning på 2,7 procent jämfört med föregående år.

Polismyndighetens årsarbetskrafter ökade med 2 770 stycken jämfört med föregående år, vilket motsvarar en ökning på 8,0 procent. Antalet poliser ökade med 1 069 stycken medan antalet civilanställda ökade med 1 701 stycken.

Antalet årsarbetskrafter vid Försvarmakten har under 2024 ökat med 1 517 stycken, vilket motsvarar en ökning på 6,1 procent i jämförelse med föregående år. Ökningen är till stor del ett resultat av ett antal åtgärder som myndigheten vidtagit för att säkerställa personell tillväxt och att kompetens finns för att fullgöra myndighetens uppgifter. Grundutbildning med värnplikt utgör den främsta rekryteringsbasen för Försvarmaktens militära personal och under 2024 överträffades målsättningen avseende antal personer som påbörjade grundutbildningen. Det var även ett stort antal som valde att påbörja en yrkesofficersutbildning efter slutförd grundutbildning.

Hos Kriminalvården ökade antalet årsarbetskrafter med 1 844 stycken jämfört med föregående år, vilket motsvarar en ökning på 13,1 procent. Ökningen omfattar hela organisationen, men procentuellt är det inom frivård och transportverksamhet följt av anstalt som ökningen är som störst.

Not 7 Kostnader för lokaler

Tabell 4.14 Kostnader för lokaler

Miljoner kronor

	2024	2023
Försvarmakten	5 078	3 808
Polismyndigheten	3 937	3 600
Kriminalvården	2 764	2 335
Regeringskansliet	1 975	1 838
Lunds universitet	1 444	1 391
Domstolsverket	1 311	1 270
Kungl. Tekniska högskolan	1 137	1 079
Karolinska institutet	1 119	1 074
Övriga myndigheter	18 909	17 754
Eliminering av inomstatliga lokalkostnader	-8 052	-6 237
Summa	29 623	27 912

Kostnader för lokaler avser myndigheternas kostnader för hyrda lokaler.

Redovisningen per myndighet är brutto och inkluderar även hyra till andra statliga myndigheter. Elimineringar av inomstatliga lokalkostnader avser lokalkostnader för de myndigheter som hyr sina lokaler av Fortifikationsverket och Statens fastighetsverk.

Flera myndigheter visade ökade kostnader till följd av hyresökningar, utökade lokalytor och indexuppräknings. Bland de myndigheter som ökade mest kan nämnas Kriminalvården, följt av Polismyndigheten och Försvarmakten. Kriminalvården tecknade ett antal nya hyresavtal med utökad yta. Försvarmakten skriver i sin årsredovisning att vissa hyreskostnader som tidigare år redovisats som driftkostnader redovisas fr.o.m. 2024 som lokalkostnader. Polismyndighetens forensiska verksamhet har fått nya laboratorie- och kontorslokaler vilket förklarar ökningen av lokalkostnader. Kostnaderna för lokaler på Regeringskansliet ökade med 137 miljoner kronor. Ökningen är även hänförlig till färdigställandet av Rosenbad, nytt hyresavtal för kvarteret Loen och hyresuppräknings.

Not 8 Vissa garanti- och kreditkostnader

Tabell 4.15 Vissa garanti- och kreditkostnader

Miljoner kronor

	2024	2023
Utbetalda skadeersättningar inklusive skaderelaterade kostnader ¹	1 993	1 047
Återvunna förluster för skadeersättningar ¹	-627	-714
Värdeförändringar skadeersättningar och regressfordringar ¹	-1 459	239
Reserveringar för låneförluster	254	135
Summa vissa garanti- och kreditkostnader	161	707
Specifikation vissa garanti- och kreditkostnader per myndighet		
Exportkreditnämnden	-308	479
Riksgäldskontoret	324	226
Boverket	145	2
Summa vissa garanti- och kreditkostnader per myndighet	161	707

¹ Med beaktande av återförsäkringar.

Under posten Vissa garanti- och kreditkostnader redovisas kostnader för statlig garanti- och utlåningsverksamhet som inte redovisas bland transfereringar. Bland transfereringar redovisas garanti- och utlåningskostnader där det finns ett väsentligt inslag av subventioner.

I avsnittet för statens verksamhet redovisas garanti- och kreditkostnader i en egen post eftersom de har annan karaktär än övriga driftkostnader och att de kan variera mellan år och alltså vara jämförelsestörande. Kostnaderna delas upp i utbetalade skadeersättningar, återvunna förluster för skadeersättningar som minskar kostnaderna, värdeförändringar av oreglerade skador (skadeersättningar) och regressfordringar samt reserveringar för låneförluster.

Posten vissa garanti- och kreditkostnader uppgick till 161 miljoner kronor, vilket var en minskning med 546 miljoner kronor jämfört med 2023. Minskningen beror främst på att nettokostnaden i Exportkreditnämnden (EKN) har minskat med 787 miljoner kronor jämfört med 2023 så att den nu är negativ.

Utbetalade skadeersättningar inklusive skaderelaterade kostnader uppgick till 1 993 miljoner kronor, vilket var en ökning med 946 miljoner kronor jämfört med 2023. Av skadeersättningar 2024 är 1 966 miljoner kronor hänförliga till EKN.

Återvunna förluster som minskade garanti- och kreditkostnader uppgick till 627 miljoner kronor, vilket var en minskning med 87 miljoner kronor jämfört med 2023. Av årets återvunna förluster 2024 är nästan 626 miljoner kronor hänförliga till EKN.

Värderegleringar på utestående skadeersättningar och regressfordringar i garanti-verksamheten minskade nettokostnaden med 1 459 miljoner kronor, en förbättring med 1 689 miljoner kronor jämfört med 2023. Av värderegleringarna 2024 är 1 648 miljoner kronor hänförliga till EKN och uppstår när tidigare års förväntade förluster vänds i samband med att oreglerade skador betalades ut under 2024. Kostnaden för skadeersättningar efter att värderegleringen beaktats är 318 miljoner kronor.

I samband med den avslutade rekonstruktionen av SAS har Riksgäldskontoret under året gjort en avskrivning av lån och upplupna räntor på lån till SAS som påverkat nettokostnaden med 242 miljoner kronor.

Nettokostnaderna efter återvunna förluster för Exportkreditnämnden uppgick till -308 miljoner kronor, vilket var en förbättring med 787 miljoner kronor jämfört med 2023. Det beror främst på att EKN har gjort avsättningar och tagit upp

kostnaden redan 2023 för en betydande del av ökningen av årets utbetalda skadeersättningar.

Nettokostnaderna för Riksgäldskontoret uppgick till 324 miljoner kronor, vilket var en ökning med 98 miljoner kronor jämfört med 2023. Ökningen förklaras främst av kostnader som uppstod för avskrivningar av lån och upplupna räntor på lån i SAS.

Not 9 Övriga driftkostnader

Tabell 4.16 Övriga driftkostnader

Miljoner kronor

	2024	2023
Övriga driftkostnader – tjänster		
Trafikverket	60 922	60 527
Försvarmakten	24 235	20 813
Affärsverket svenska kraftnät	8 790	10 377
Försvarets materielverk	6 055	5 339
Polismyndigheten	4 320	4 229
Sjöfartsverket	2 536	1 078
Övriga myndigheter	49 322	48 777
Summa tjänster	156 180	151 140
Övriga driftkostnader – varor		
Försvarets materielverk	33 561	24 974
Affärsverket svenska kraftnät	8 411	11 125
Trafikverket	7 771	6 327
Försvarmakten	3 419	4 735
Folkhälsomyndigheten	1 749	2 379
Polismyndigheten	1 014	1 928
Övriga myndigheter	7 863	8 534
Summa varor	63 787	60 002
Övriga driftkostnader – reparationer, diverse m.m.		
Försvarmakten	6 768	5 277
Trafikverket	1 616	1 432
Affärsverket svenska kraftnät	969	689
Polismyndigheten	606	342
Övriga myndigheter	4 865	4 315
Summa övriga driftkostnader – reparationer, diverse m.m.	14 823	12 055
Aktivering utveckling av anläggningstillgångar i egen regi		
Trafikverket	-43 920	-42 780
Myndigheter i försvarssektorn ¹	-32 278	-26 199
Övriga myndigheter	-5 547	-3 640
Summa aktivering utveckling av anläggningstillgångar i egen regi	-81 745	-72 619
Eliminering av inomstatliga transaktioner	-20 831	-20 225
Summa	132 214	130 353

¹ I Myndigheter i försvarssektorn ingår Försvarmakten, Försvarets materielverk, Totalförsvarets plikt- och provningsverk, Försvarshögskolan, Fortifikationsverket och Totalförsvarets forskningsinstitut.

Övriga driftkostnader är myndigheternas köp av tjänster, varor, reparationer och diverse andra driftkostnader. Redovisning görs brutto under varje delavsnitt i tabellen och raden eliminering gäller köp av varor och tjänster mellan myndigheter. Totala övriga driftkostnader ökade med 1 861 miljoner kronor eller 1 procent jämfört med föregående år.

Tabellen ovan är uppdelad på kostnader för tjänster respektive varor för de myndigheter där detta är möjligt, reparationer och övrigt samt aktivering av anläggningstillgångar i egen regi. Med aktivering menas att inköpta varor eller tjänster tas upp som tillgångar i balansräkningen, vilket reducerar den totala kostnaden. Genom denna uppdelning kan man för respektive myndighet se hur kostnaderna fördelar sig på respektive del för de myndigheter som har störst driftkostnader. Här kommenteras sedan totalbeloppet för några av dessa myndigheter.

Trafikverket upphandlar entreprenader och konsulter för byggande och underhåll av vägar och järnvägar samt för planering och projektering. Trafikverkets övriga driftkostnader påverkas av de aktiveringar som görs såväl för köp av tjänster som för köp av varor. Trafikverkets kostnader för varor och tjänster har ökat med drygt 2 000 miljoner kronor. Under året har Trafikverket aktiverat 1 140 miljoner kronor mer än föregående år för utveckling av anläggningstillgångar i egen regi vilket minskade de totala driftkostnaderna. Aktiveringarna gäller väg- och järnvägsanläggningar.

Försvarets materielverks driftkostnader ökade med 9 303 miljoner kronor. Myndigheten redovisade i sin årsredovisning att de ökade driftkostnaderna beror huvudsakligen på en ökning av kostnader för varor och materiel som främst beror på tillväxt inom materielområdena Armé- och Flyg- och rymdmateriel till följd av satsningar inom försvarsområdet.

Försvarsmaktens totala driftkostnader ökade med 3 597 miljoner kronor. Det är i huvudsak materiellnära tjänster och kostnader för reparationer och underhållsarbeten mark och krigsanläggningar samt kostnader för rekryter, officersaspiranter och hemvärnet som har ökat.

Affärsverket svenska kraftnäts driftkostnader för varor, tjänster och reparationer minskade med 4 021 miljoner kronor. Det lägre utfallet beror bland annat på ett ökat antal förkvalificerade leverantörer, en prispress på FCR-marknaderna samt att en större andel stödtjänster levereras med hjälp av vindkraft och batterianläggningar. De lägre kostnaderna för förlustkraft berodde både på en lägre volym och lägre elpris jämfört med 2023.

Sjöfartsverkets driftkostnader för tjänster ökade med 1 458 miljoner kronor samtidigt som myndigheten har aktiverat inköp av varor och tjänster med ett värde av 2 363 miljoner kronor. Ökningen av driftkostnader hänför sig till årets isvinter med uthyrning av fartygsresurser som komplement till befintlig flotta och bränslekostnader som det inneburit.

Under året har myndigheter i försvarssektorn aktiverat 6 079 miljoner kronor mer jämfört med föregående år.

Not 10 Avskrivningar och nedskrivningar

Tabell 4.17 Avskrivningar och nedskrivningar

Miljoner kronor

	2024	2023
Trafikverket	14 108	15 057
Försvarsmakten	6 091	6 170
Polismyndigheten	1 816	1 477
Affärsverket svenska kraftnät	1 667	1 320
Fortifikationsverket	1 389	1 550
Övriga myndigheter	10 494	9 695
Summa	35 565	35 269

Not 11 Resultat från andelar i hel- och delägda företag samt andelar i hel- och delägda företag

Tabell 4.18 Resultat från andelar i hel- och delägda företag samt andelar i hel- och delägda företag

Miljoner kronor

	Resultat- andel 2024	Resultat- andel 2023	Kapitaltillskott, utdelning, och övriga justering i eget kapital 2024	Andelsvärde 2024-12-31	Andelsvärde 2023-12-31	Ägarandel
Summa andelar i företag med bestämmande statligt inflytande	62 211	33 796	18 430	552 258	471 617	
Summa andelar i företag med väsentligt statligt inflytande	3 735	903	-1 520	41 004	38 789	
Andel i Riksbankens grundfond och reservfond			25 000	25 000	0	
Summa	65 946	34 699	41 910	618 262	510 406	
Företag med bestämmande statligt inflytande						
Vattenfall AB	31 793	8 646	25 937	171 196	113 466	100 %
Sveaskog AB	7 711	3 562	7 691	89 210	73 808	100 %
Luossavaara-Kiirunavaara AB (LKAB)	8 764	15 206	-10 839	78 732	80 807	100 %
Akademiska Hus AB	2 020	307	-2 213	62 322	62 515	100 %
AB Svensk Exportkredit	1 683	1 244	43	24 572	22 846	100 %
SBAB Bank AB (publ)	2 282	2 408	-574	19 998	18 290	100 %
Specialfastigheter Sverige AB	4 822	1 020	0	19 869	15 047	100 %
Swedfund International AB	770	-37	-1 700	12 724	13 654	100 %
Almi AB	123	8	0	11 185	11 062	100 %
Jernhusen AB	688	-188	-354	10 391	10 057	100 %
Apoteket AB	722	652	700	9 922	8 500	100 %
PostNord AB	-55	-404	563	7 211	6 703	61 %
Saminvest AB	-135	40	1	6 002	6 136	100 %
Swedavia AB	-227	-353	-703	5 674	6 604	100 %
SJ AB	468	422	-17	3 901	3 450	100 %
Teracom Group AB	103	38	-16	3 805	3 718	100 %
Svensk-Danska Broförbindelsen AB (SVEDAB)	894	777	224	3 290	2 172	100 %
Systembolaget AB	-78	276	113	1 879	1 844	100 %
Samhall AB	340	-106	1	2 286	1 945	100 %
Svevia AB (publ)	74	48	-103	1 465	1 494	100 %
Statens Bostadsomvandling AB	-25	22	1	928	952	100 %
Infranord AB	-54	130	-77	826	957	100 %
RISE Research Institutes of Sweden AB	-134	119	0	800	934	100 %
Svenska Rymdaktiebolaget	-28	-92	76	665	617	100 %
Green Cargo AB	-193	-97	-27	439	659	100 %
AB Svenska Spel	-151	79	-37	436	624	100 %
Lernia AB	-44	-10	11	386	419	100 %
Apotek Produktion & Laboratorier AB	24	37	0	367	343	100 %
Ersättningsmark i Sverige 2 AB	0	0	0	361	361	100 %
Luffartsverket – LFV Holding AB	30	-46	-1	263	234	100 %
Arlandabanan Infrastructure AB	19	15	18	118	81	100 %
Kungliga Operan AB	9	1	0	95	86	100 %

	Resultat- andel 2024	Resultat- andel 2023	Kapitaltillskott, utdelning, och övriga justering i eget kapital 2024	Andelsvärde 2024-12-31	Andelsvärde 2023-12-31	Ägarandel
Svenska kraftnät – Svensk Kraftreserv AB	0	0	-253	66	319	100 %
Kungliga Dramatiska Teatern AB	15	6	0	48	33	100 %
AB Göta Kanalbolag	0	0	0	40	40	100 %
VisitSweden AB	1	1	0	22	21	100 %
Miljömärkning Sverige AB	4	0	0	22	18	100 %
Sjöfartsverket - Sjöfartsverket Holding AB	1	0	-1	8	8	100 %
Voksenåsen A/S	0	0	-4	7	11	100 %
AB Svensk Bilprovning	0	63	-183	0	183	100 %
Övriga andelar	-25	2	153	727	599	
Summa	62 211	33 796	18 430	552 258	471 617	
Andelar i företag med väsentligt statligt inflytande						
Telia Company AB	2 907	124	-2 098	22 763	21 954	41 %
Nordiska Investeringsbanken NIB	786	750	593	17 815	16 436	35 %
Svenska kraftnät – TSO Holding AS m.fl.	27	18	-15	226	214	
SOS Alarm Sverige AB	15	11	0	186	171	50 %
Sweden House	0	0	0	14	14	36 %
Summa	3 735	903	-1 520	41 004	38 789	

Anm.: Med bestämmande statligt inflytande avses när statens ägarandel överstiger 50 procent. Med väsentligt statligt inflytande avses när statens ägarandel uppgår till högst 50 och lägst 20 procent.

Resultat från andelar i hel- och delägda företag samt andelar i hel- och delägda företag baseras på det redovisade nettoresultatet och det justerade egna kapitalet hos företagen enligt årsbokslut för respektive år, utom i några fall då ett tidigare delårsbokslut eller bokslutskommuniké använts.

Statens innehav har under året bestått av 42 bolag och en internationell finansiell institution. Under året har Svensk Bilprovning sålts och det statliga ägandet i SAS har upphört.

Resultatet från och andelar i hel- och delägda företag ökade med 31 miljarder kronor jämfört med föregående år till 66 miljarder kronor. Det bokförda värdet av statens andelar vid utgången av 2024 ökade med 108 miljarder kronor till 618 miljarder kronor.

Vattenfalls resultat för 2024 ökade med 23 miljarder kronor. Ökningen drevs främst av reavinster relaterade till försäljningen av 49 procent av vindkraftsprojektet Nordlicht I & II till BASF och av det havsbaserade vindkraftsprojektet Norfolk i Storbritannien. Positiva marknadsvärdesförändringar för energiderivat bidrog ytterligare till resultatet. Efter utdelning med 4 miljarder kronor samt justering av övrigt totalresultat med 30 miljarder kronor, uppgick Vattenfalls totala andelsvärde vid årets slut till 171 miljarder kronor.

Ökningen av Sveaskog AB:s andelsvärde med 15,4 miljarder kronor beror på årets resultat på 7,7 miljarder kronor samt icke resultatpåverkande justeringar i eget kapital.

LKAB:s andelsvärde minskade med 2 miljarder kronor till 78,8 miljarder kronor, till följd av främst utdelning om 7,6 miljarder kronor och en minskning i resultatet med 6,4 miljarder kronor. Resultatet påverkades negativt av lägre järnmalmspriser, lägre produktion och det långa stoppet på Malmbanan i början av året.

Akademiska Hus AB redovisade resultat är 1,7 miljarder kronor högre än föregående år. Förändringen beror främst på de resultatpåverkande värdeförändringarna i fastigheter uppgick till -1,9 miljarder kronor (varav 23 miljoner kronor avser realiserade värdeförändringar). Värdeförändringarna föregående år var -3,5 miljarder kronor.

Telia Company AB redovisade en resultatandel på 2,9 miljarder kronor, en förbättring med 2,8 miljarder kronor jämfört med 2023. Förändringen förklaras främst av vinst från försäljning av Telia Danmark som uppgick till 3,3 miljarder kronor.

Specialfastigheter Sverige AB:s resultat ökade med 3,8 miljarder kronor vilket huvudsakligen är hänförligt till positiva orealiserade värdeförändringar på förvaltningsfastigheterna.

Under 2023 användes hela Riksbankens grundfond enligt resultatdispositionen för 2022 års resultat. 2024 fördes vinsten för 2023, 16,2 miljarder kronor, till grundfonden och den återställdes med 23,8 miljarder kronor till 40 miljarder kronor genom ett kapitaltillskott på 25 miljarder kronor till Riksbanken. Den del av kapitaltillskottet som inte fördes till grundfonden, 1,2 miljarder kronor, fördes till reservfonden. Kapitaltillskottet som betalats till Riksbanken redovisas som tillgång i staten under posten Andelar i hel- och delägda företag.

Not 12 Nettokostnad för statsskulden

Tabell 4.19 Nettokostnad för statsskulden

Miljoner kronor

	2024	2023
Finansiella intäkter och kostnader för förvaltning av statsskulden		
Ränteintäkter avseende upplåning i svenska kronor	3 300	6 962
Ränteintäkter avseende upplåning i utländsk valuta	3 800	1 876
Summa ränteintäkter	7 100	8 838
Räntekostnader avseende upplåning i svenska kronor	-23 746	-31 996
Räntekostnader avseende upplåning i utländsk valuta	-5 753	-4 556
Summa räntekostnader	-29 499	-36 552
Realiserade valutakursförändringar (netto)	1 083	-8 238
Orealiserade valutakursförändringar (netto)	-2 506	5 563
Över-/underkurs vid emission (netto)	4 223	5 936
Realiserade kursförändringar (netto)	264	22
Provisioner till banker m.fl.	-83	-59
Nettokostnad för förvaltning av statsskulden	-19 418	-24 490

Riksgäldskontoret redovisar finansiella intäkter och kostnader för förvaltning av statsskulden. De innefattar även intäkter och kostnader för skuldskötselåtgärder.

Nettokostnaden för den konsoliderade statsskulden minskade med 5 miljarder kronor jämfört med föregående år trots att statsskulden växte. Minskningen beror på en lägre kostnad för realskulden till följd av att inflationstakten blev lägre. I avsnitt 6.4 finns mera detaljerad beskrivning av statskuldens kostnader.

Not 13 Övriga finansiella intäkter

Tabell 4.20 Övriga finansiella intäkter

Miljoner kronor

	2024	2023
Skatteverket	5 713	2 953
Exportkreditnämnden	5 070	5 803
Centrala studiestödsnämnden	3 498	1 626
Kärnavfallsfonden	1 795	1 538
Övriga myndigheter	2 726	1 147
<i>Orealiserade värdeförändringar finansiella instrument</i>		
Kärnavfallsfonden	3 944	5 434
Övriga myndigheter	149	890
Summa	22 895	19 391

Övriga finansiella intäkter ökade med 3 504 miljoner kronor jämfört med 2023 främst på grund av att räntor i skattekontosystemet och ränteintäkter för studielån hos CSN ökade.

Skatteverkets finansiella intäkter är främst räntor i skattekontosystemet, vilka ökade med 2 760 miljoner kronor jämfört med föregående år. Ökningen förklaras av att den genomsnittliga behållningen på valutakonton varit högre 2024 än 2023.

Ränteintäkter för studielån hos CSN ökade med 1 872 miljoner kronor på grund av att räntan för studielån har höjts från 0,59 procent 2023 till 1,23 procent 2024.

Kärnavfallsfonden redovisar både ränteintäkter och orealiserade värdeförändringar netto. Intäkterna har sammanlagt minskat med 1 233 miljoner kronor jämfört med föregående år, till 5 739 miljoner kronor. Det är orealiserade värdeförändringar som har minskat med 1 490 miljoner kronor till 3 944 miljoner kronor.

Ökningen av finansiella intäkter inom posten Övriga myndigheter beror huvudsakligen på en reavinst vid försäljningen av Svensk Bilprovning AB, som uppgick till 997 miljoner kronor.

Not 14 Övriga finansiella kostnader

Tabell 4.21 Övriga finansiella kostnader

Miljoner kronor

	2024	2023
Exportkreditnämnden	5 207	6 014
Kärnavfallsfonden	1 621	1 423
Övriga myndigheter	602	806
<i>Orealiserade värdeförändringar finansiella instrument</i>		
Övriga myndigheter	10	8
Aktivering av finansiella kostnader	-71	-22
Summa	7 369	8 229

Övriga finansiella kostnader har minskat med 860 miljoner kronor jämfört med föregående år vilket främst förklaras av en minskning av Exportkreditnämndens (EKN) finansiella kostnader med 807 miljoner kronor jämfört med föregående år. De finansiella kostnaderna är huvudsakligen hänförliga till valutakursförändringar i EKN:s garantiengagemang i utländsk valuta.

Kärnavfallsfonden redovisar som finansiella kostnader både räntekostnader och värdeförändringar. De finansiella kostnaderna exklusive orealiserade värdeförändringar som främst omfattar kostnader för swappar har ökat med 198 miljoner kronor.

Några myndigheter har aktiverat räntekostnader i samband med anläggningsprojekt, eftersom räntan är en del av de utgifter myndigheten tar upp som tillgång för att bygga anläggningen.

Noter till balansräkningen

Not 15 Balanserade utgifter för utveckling

Tabell 4.22 Balanserade utgifter för utveckling

Miljoner kronor

	2024-12-31	2023-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	38 939	36 599
Årets anskaffningsutgifter	731	548
Årets utgifter, egen utveckling	2 609	2 629
Utrangering/försäljning	-884	-744
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	41 395	39 032
Ingående ackumulerade avskrivningar	-28 261	-26 508
Årets avskrivningar och nedskrivningar	-2 602	-2 353
Minskning av ackumulerade avskrivningar vid utrangering/försäljning	808	589
Utgående ackumulerade avskrivningar	-30 055	-28 272
Summa	11 340	10 760

Anm.: Beloppen för ingående balans för ackumulerat anskaffningsvärde och ackumulerade avskrivningar kan skilja sig något från utgående balans, beroende på att det förekommer justeringar av ingående balans eller överföringar mellan myndigheter direkt mot det ackumulerade värdet.

Miljoner kronor

	2024-12-31	2023-12-31
Trafikverket	1 492	1 416
Försäkringskassan	1 406	1 417
Polismyndigheten	905	779
Skatteverket	662	659
Arbetsförmedlingen	569	467
Transportstyrelsen	544	428
Övriga myndigheter	5 762	5 594
Summa	11 340	10 760

I posten Balanserade utgifter för utveckling ingår främst egenutvecklade it-system och program.

Trafikverkets balanserade utgifter för utveckling beror främst på projekten MPK (Marknadsanpassad planering av kapacitet av järnväg) och LADDA – (Leveransförmåga och anpassning av digitala data om järnvägsanläggningen). MPK är ett verksamhetsutvecklingsprogram som tillsammans med branschen utvecklar nya digitala lösningar för enklare, snabbare och mer transparent planering av kapacitet på järnvägen. MPK och LADDA ingår i programmet DAT (Digitalisering av tågläges-tjänsten) som ska säkra nyttan av en omfattande verksamhetsutveckling att planera och styra tågtrafiken i framtiden.

Försäkringskassans balanserade utgifter för utveckling består till största delen av it-stöd för ärendehantering, självbetjäning och automatisering. Försäkringskassan

förvaltar och utvecklar även vissa it-system för Pensionsmyndighetens räkning. Årets minskning av bokfört värde beror på utrangering av anläggningstillgångar som inte längre används.

Polismyndighetens största poster under balanserade utgifter för utveckling är Durtvå (Polismyndighetens utredningsstöd), ett it-stöd inom underrättelse samt utveckling av ett nytt ärendehanteringssystem.

Not 16 Statliga väganläggningar

Tabell 4.23 Statliga väganläggningar

Miljoner kronor

	2024-12-31	2023-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	284 580	271 521
Årets anskaffning	103	26
Överföringar från Pågående nyanläggningar	13 174	13 037
Utrangering/försäljning	-1	-4
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	297 856	284 580
Ingående ackumulerade avskrivningar	-131 806	-125 100
Årets avskrivningar	-7 027	-6 706
Utgående ackumulerade avskrivningar	-138 833	-131 806
Summa	159 023	152 774

Trafikverket redovisar samtliga investeringar i statliga väganläggningar. Anskaffningskostnad för mark för väganläggningsändamål ingår i redovisat värde för väganläggningar. Komponentavskrivning tillämpas för samtliga väganläggningar och avskrivningstiden är mellan 10 och 95 år.

Värdet av färdigställda väganläggningar har ökat med drygt 6 miljarder kronor under året. De största färdigställda projekten år 2024 är Ängelholm–Maria (dubbelspårsutbyggnad), E6.20 Hisingsleden, Södra delen inklusive Halvors länk samt E18 Köping–Västjädra.

Not 17 Statliga järnvägsanläggningar

Tabell 4.24 Statliga järnvägsanläggningar

Miljoner kronor

	2024-12-31	2023-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	281 060	274 731
Årets anskaffning	88	39
Överföringar från Pågående nyanläggningar	19 085	6 290
Utrangering/försäljning	-5	0
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	300 228	281 060
Ingående ackumulerade avskrivningar	-100 174	-94 310
Årets avskrivningar	-6 050	-5 864
Minskning av ackumulerade avskrivningar vid utrangering/försäljning	0	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-106 224	-100 174
Summa	194 004	180 886

Trafikverket redovisar samtliga investeringar i järnvägsanläggningar. Anskaffningskostnad för mark för järnvägsändamål ingår i redovisat värde. Trafikverket tillämpar differentierade avskrivningstider, från år 2023 mellan 7 och 110 år på samtliga järnvägsanläggningar. Avskrivningstiden har justerats för att bättre överstämma med den varierande tekniska livslängd som finns för olika komponenter.

Överföringar av färdigställda anläggningar från Pågående nyanläggningar har uppgått till hela 19 miljarder kronor under 2024 och det totala värdet har ökat med drygt 13 miljarder kronor. De största färdigställda projekten år 2024 är Flackarp-Arlöv, (utbyggnad till flerspår), ERTMS utvecklingsprojekt, Ängelholm–Maria, (dubbel-spårsutbyggnad) samt Göteborgs hamnbana (ökad kapacitet och dubbelspår).

Not 18 Byggnader, mark och annan fast egendom

Tabell 4.25 Byggnader, mark och annan fast egendom

Miljoner kronor

	2024-12-31	2023-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	96 888	91 396
Årets anskaffningsutgifter	4 657	2 151
Årets utgifter, egen utveckling	0	0
Överföringar från Pågående nyanläggningar	4 041	4 159
Utrangering/försäljning	-371	-818
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	105 215	96 888
Ingående ackumulerade avskrivningar	-37 926	-35 747
Årets avskrivningar och nedskrivningar	-2 505	-2 593
Minskning av ackumulerade avskrivningar vid utrangering/försäljning	311	414
Utgående ackumulerade avskrivningar	-40 120	-37 926
Ingående ackumulerade uppskrivningar	74	74
Minskning av ackumulerade uppskrivningar vid utrangering/försäljning	0	0
Utgående ackumulerade uppskrivningar	74	74
Summa	65 169	59 036

Miljoner kronor

	2024-12-31	2023-12-31
Fortifikationsverket	25 367	20 300
Statens fastighetsverk	18 224	18 033
Naturvårdsverket	12 452	12 380
Riksdagsförvaltningen	2 460	2 470
Affärsverket svenska kraftnät	2 263	1 910
Luftfartsverket	1 576	1 384
Trafikverket	1 159	867
Övriga myndigheter	1 668	1 692
Summa	65 169	59 036

Drygt 20 myndigheter förvaltar byggnader, mark och annan fast egendom för statens räkning.

Fortifikationsverket förvaltar fastigheter avsedda för försvarsändamål samt ett antal byggnader klassificerade som statliga byggnadsminnen. Under året har viktiga investeringar genomförts för att möta dagens och framtidens fastighetsbehov.

På uppdrag av regeringen genomför Statens fastighetsverk nybyggnationer, ombyggnationer och för statens räkning förvärv och avyttring av fast egendom. Större delen av fastigheterna tillhör det nationella kulturarvet. Det största projektet under året är upprustning av Botanhuset vid Naturhistoriska riksmuseet.

Naturvårdsverket redovisar främst nationalparker och naturreservat.

Riksdagsförvaltningen förvaltar bland annat riksdagsbyggnaderna.

Not 19 Förbättringsutgifter på annans fastighet

Tabell 4.26 Förbättringsutgifter på annans fastighet

Miljoner kronor

	2024-12-31	2023-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	20 851	19 186
Årets anskaffningsutgifter	2 341	1 970
Årets utgifter, egen utveckling	118	96
Utrangering/försäljning	-644	-409
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	22 666	20 843
Ingående ackumulerade avskrivningar	-12 653	-11 563
Årets avskrivningar och nedskrivningar	-1 620	-1 479
Minskning av ackumulerade avskrivningar vid utrangering/försäljning	607	387
Utgående ackumulerade avskrivningar	-13 666	-12 655
Summa	9 000	8 188

Anm.: Beloppen för ingående balans för ackumulerat anskaffningsvärde och ackumulerade avskrivningar kan skilja sig något från utgående balans, beroende på att det förekommer justeringar av ingående balans eller överföringar mellan myndigheter direkt mot det ackumulerade värdet.

Miljoner kronor

	2024-12-31	2023-12-31
Polismyndigheten	2 559	2 029
Regeringskansliet	897	933
Kriminalvården	610	462
Försvarets materielverk	397	306
Domstolsverket	383	378
Göteborgs universitet	302	295
Övriga myndigheter	3 852	3 785
Summa	9 000	8 188

Förbättringsutgifter på annans fastighet avser sådana utgifter som myndigheten har haft för att anpassa hyrda lokaler till den egna verksamheten, exempelvis om- och tillbyggnationer, kabeldragningar för nätverk, larmanordningar samt reparationer och underhåll i fall där utgifterna uppgått till väsentliga belopp.

Polismyndighetens förbättringsutgifter på annans fastighet har ökat med mer än 500 miljoner kronor eller 26 procent under 2024 vilket beror på polisens fortsatta tillväxt som medför ett ökat behov av lokaler och lokalanpassningar.

Regeringskansliets förbättringsutgifter på annans fastighet under året avser främst kvarteret Johannes, kansli i Dublin samt ett Nato-kansli.

Kriminalvårdens ökning beror på omfattande investeringar i samband med kapacitetsökning.

Not 20 Maskiner, inventarier, installationer m.m.

Tabell 4.27 Maskiner, inventarier, installationer m.m.

Miljoner kronor

	2024-12-31	2023-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	132 841	125 821
Årets anskaffningsutgifter	6 635	7 641
Årets utgifter, egen utveckling	81	64
Överföringar från Pågående nyanläggningar	4 553	2 803

	2024-12-31	2023-12-31
Utrangering/försäljning	-3 059	-3 595
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	141 051	132 734
Ingående ackumulerade avskrivningar	-80 668	-76 443
Årets avskrivningar och nedskrivningar	-8 344	-7 670
Minskning av ackumulerade avskrivningar vid utrangering/försäljning	2 955	3 465
Utgående ackumulerade avskrivningar	-86 057	-80 648
Summa	54 994	52 086

Anm.: Beloppen för ingående balans för ackumulerat anskaffningsvärde och ackumulerade avskrivningar kan skilja sig något från utgående balans, beroende på att det förekommer justeringar av ingående balans eller överföringar mellan myndigheter direkt mot det ackumulerade värdet.

Miljoner kronor

	2024-12-31	2023-12-31
Affärsverket svenska kraftnät	25 461	23 838
Polismyndigheten	3 799	3 177
Kriminalvården	2 337	1 869
Kustbevakningen	1 642	1 759
Trafikverket	1 435	1 426
Försvarmakten	1 422	1 360
Lunds universitet	1 347	1 478
Sjöfartsverket	1 220	1 057
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	1 102	1 115
Övriga myndigheter	15 229	15 007
Summa	54 994	52 086

Affärsverket svenska kraftnät står för 46 procent av statens Maskiner, inventarier, installationer m.m. Deras materiella tillgångar består främst av ställverksutrustning, kraftledningar, sjökablar, kontrollanläggningsdelar, optoanläggningar samt tele- och informationssystem.

Årets investeringar på Polismyndigheten består till stor del av investering i transportmedel på grund av fortsatt tillväxt och ett led att stärka förmågan att hantera allvarliga ordningsstörningar och våldsamma upplopp. Investeringar har också skett i datorer och kringutrustning.

Kriminalvårdens investeringar har ökat till följd av kapacitetsökning och består av investeringar i säkerhet samt övriga inventarier.

Not 21 Pågående nyanläggningar

Tabell 4.28 Pågående nyanläggningar

Miljoner kronor

	2024-12-31	2023-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	194 200	167 842
Årets anskaffningsutgifter	17 976	11 414
Årets utgifter, egen utveckling	43 654	43 245
Överföringar från Pågående nyanläggningar	-40 963	-26 368
Utrangering/försäljning	-8	-2
Årets nedskrivningar	-637	-1 903
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	214 222	194 228
Summa	214 222	194 228

Anm.: Beloppen för ingående balans för ackumulerat anskaffningsvärde kan skilja sig något från utgående balans, beroende på att det förekommer justeringar av ingående balans eller överföringar mellan myndigheter direkt mot det ackumulerade värdet.

Miljoner kronor

	2024-12-31	2023-12-31
Trafikverket	181 434	171 382
Affärsverket svenska kraftnät	13 556	9 144
Fortifikationsverket	8 226	5 147
Sjöfartsverket	5 873	4 047
Statens fastighetsverk	1 698	1 489
Övriga myndigheter	3 435	3 019
Summa	214 222	194 228

Trafikverkets investeringar år 2024 uppgår till 43,3 miljarder kronor, varav investeringar i järnväg står för 23,9 miljarder kronor och väg 19 miljarder kronor.

De största pågående järnvägsprojekten är Västsvenska paketet järnväg och Tomtebodavägen Kallhäll (ökad kapacitet). Det största pågående vägprojektet är E4 Förbifart Stockholm.

Under 2024 har Trafikverket färdigställt projekt på totalt 32,8 miljarder kronor som har överförts till färdig tillgång, varav järnvägsanläggningar stod för 19,1 miljarder kronor och väg för 13,2 miljarder kronor.

Affärsverket svenska kraftnäts största pågående projekt är transmissionsnätsprojekt. Några exempel är Aurora Line, Stockholms ström, Storstockholm Väst och Nätåtgärder i Region Mitt.

Fortifikationsverkets har under 2024 gjort tre stora förvärv; Solna Nytomta 3, HPS samt Enköping Hagalund 1:4. Två större nybyggnationer är luftvärnshallen i Halmstad samt Tofta regemente.

Sjöfartsverket största projekt avser farleder. De största pågående projekten är Nya slussar i Trollehätte kanal och Södertälje sluss och kanal samt Mälarfarterlederna.

Not 22 Beredskapstillgångar

Tabell 4.29 Beredskapstillgångar

Miljoner kronor

	2024-12-31	2023-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden beredskapsinventarier	268 311	249 449
Förändring IB på grund av omklassificering	-1 468	-1 472
Årets anskaffning	34 879	27 665
Utrangering/försäljning	-2 061	-7 331
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden beredskapsinventarier	299 661	268 311
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden beredskapsvaror i lager	39 036	35 468
Förändring IB på grund av omklassificering	1 605	1 808
Årets anskaffning	3 238	2 151
Årets övriga förändring	2 167	-391
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden beredskapsvaror i lager	46 046	39 036
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden beredskapstillgångar	345 706	307 347
Ingående ackumulerade avskrivningar	-134 414	-131 363
Förändring IB på grund av omklassificering	0	-280
Årets avskrivningar/nedskrivningar	-5 989	-5 958

	2024-12-31	2023-12-31
Utrangering/försäljning	1 362	3 187
Utgående ackumulerade avskrivningar (avser beredskapsinventarier)	-139 041	-134 414
Summa	206 665	172 933

Beredskapstillgångar består av tillgångar både för civil och militär beredskap.

Statens totala beredskapsinventarier uppgår till 160,6 miljarder kronor och består av t.ex. flygplan, fartyg och stridsvagnar. Beredskapsvaror som t.ex. ammunition, reserv- och beklädnadsmateriel uppgår till 46,0 miljarder kronor. I posten ingår även tillgångar under uppbyggnad i Försvarets materielverk. Sammanlagt är 205,3 miljarder kronor av det utgående värdet militära beredskapstillgångar inklusive tillgångar under uppbyggnad.

Posten omfattar främst tillgångar för militär beredskap. De militära beredskaps-tillgångarna delas upp i beredskapsinventarier och beredskapsvaror.

Nyanskaffning av militära beredskapsinventarier uppgår till 33,8 miljarder kronor och av- och nedskrivningar uppgår till 5,8 miljarder kronor. Anskaffningen innefattar bl.a. utveckling och anskaffning av JAS Gripen 39E, lednings- och spaningsflyg S106 GlobalEye och nya generationens ubåt A26. Vidare har fortsatt anskaffning genomförts av splitterskyddad bandvagn, fordonssystem och luftvärnssystem 103 Patriot.

Beredskapsvarulagrets värde ökade med 7,0 miljarder kronor under året och beror bl.a. på ökad anskaffning av ammunition, reserv- och beklädnadsmateriel.

Nyanskaffning av civila beredskapsinventarier uppgår till 1,0 miljarder kronor och av- och nedskrivningar uppgår till 0,2 miljarder kronor. Anskaffningen består främst av Folkhälsomyndighetens och Socialstyrelsens investeringar.

Not 23 Andra långfristiga värdepappersinnehav

Tabell 4.30 Andra långfristiga värdepappersinnehav

Miljoner kronor

	2024-12-31	2023-12-31
Kärnavfallsfonden		
Bostadsobligationer (Säkerställda obligationer)	29 850	26 269
Företagsobligationer, aktier, värdepappersfonder	25 792	27 552
Summa Kärnavfallsfonden	55 642	53 821
Investerings- och utvecklingsbanker, Kammarkollegiet och Sida		
Europeiska investeringsbanken EIB	3 856	3 856
Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken, IBRD	1 659	1 561
Afrikanska utvecklingsbanken, AfDB	1 325	1 198
Asiatiska banken infrastrukturinvest, AIIB	1 107	1 107
Europeiska utvecklingsbanken EBRD	1 040	1 040
Internationella finansbolaget, IFC	648	538
Interamerikanska utvecklingsbanken IDB	147	147
Asiatiska utvecklingsbanken, AsDB	136	136
Interamerikanska investeringsbolaget, IIC	115	115
Multilaterala investeringsgarantiorganet, MIGA	22	22
Europarådets utvecklingsbank CEB	7	7
Summa investerings- och utvecklingsbanker¹	10 062	9 727
Kammarkollegiet, övrigt		

	2024-12-31	2023-12-31
Hybridobligationer, SAS	-	250
Andelar i aktie- och räntekonsortiet m.m.	220	219
Eurofirma	16	16
Summa Kammarkollegiet, övrigt	236	485
Karolinska institutet, aktier, andelar och obligationer	505	314
Övriga myndigheter	1 147	952
Summa	67 592	65 299

¹ Regeringen tar vartannat år fram skrivelsen Redovisning av verksamheten i Internationella valutafonden, Världsbanksgruppen samt regionala utvecklings- och investeringsbanker. I skrivelsen redovisas inbetalt kapital för utvecklings- och investeringsbankerna: EIB, EBRD, IBRD, AIIB, IFC och MIGA. Inbetalt kapital beräknas i skrivelsen som Sveriges andel av ägarkapitalet omräknat till aktuell valutakurs, vilket ger ett belopp som överstiger anskaffningsvärdet. Skillnaden består till stor del av internt överförda medel samt till en mindre del av valutakursförändringar.

Det största innehavet av långfristiga värdepapper avser Kärnavfallsfondens innehav av företagsobligationer, aktier, värdepappersfonder och bostadsobligationer (säkerställda obligationer). Ökningen i Kärnavfallsfondens långfristiga värdepappersinnehav beror främst på realiserade värdeförändringar.

Sveriges andelar i internationella investeringsbanker och utvecklingsbanker redovisas av Kammarkollegiet och Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida), så att den myndighet som gör utbetalningar av kapitaltillskott och eventuella bidrag till respektive bank också tar upp andelsvärdet. Förändringarna under 2024 var relativt små.

Det statliga ägandet i SAS avslutades under året, vilket innebär att anskaffningsvärdet för SAS hybridobligationer har skrivits av helt.

Not 24 Långfristiga fordringar

Tabell 4.31 Långfristiga fordringar

Miljoner kronor

	2024-12-31	2023-12-31
Exportkreditnämnden		
Fordringar efterskottsavgifter garantiavgifter	3 041	3 018
Skadefordringar	1 838	1 690
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar och skadefordringar	1 715	1 555
Summa Exportkreditnämnden	6 594	6 263
Affärsverket svenska kraftnät	6 041	4 493
Luftfartsverket	3 107	3 808
Trafikverket	1 432	1 352
Övriga myndigheter	1 049	1 008
Summa	18 223	16 924

Exportkreditnämndens (EKN) långfristiga fordringar ökade med 331 miljoner kronor och uppgick till totalt 6 594 miljoner kronor. Fordringarna för efterskottspremier ökade med 23 miljoner kronor, och avser till helt övervägande del garantier för export av JAS Gripen till Brasilien. EKN värderar sina skadefordringar till 1 838 miljoner kronor, vilket motsvarar EKN:s förväntade återvinningsmöjligheter av fordringarna, som nominellt uppgår till 16 624 miljoner kronor. EKN kan minska riskerna genom att teckna återförsäkringar. EKN:s nettofordringar hänförliga till återförsäkringsavtal uppgår till 1 715 miljoner kronor i slutet av 2024, vilket är en ökning med 160 miljoner kronor jämfört med 2023.

Affärsverket svenska kraftnäts fordringar ökade med 1 548 miljoner kronor. Det beror främst på fordran på Nasdaq som avser avsättningar för depositioner och marginkrav

avseende den finansiella handeln med EPAD-kontrakt och dels ackumulerade avräkningar för tecknade future-kontrakt avseende terminssäkring av flaskhalsintäkter och elförluster för transitöverföring.

Luftfartsverkets (LFV) fordringar har minskat med 701 miljoner kronor till 3 107 miljoner kronor. LFV:s intäkter för en route och terminal Arlanda styrs av EU-regelverk som innebär riskdelning mellan LFV och flygbolagen. Vissa kostnadsökningar hänförliga till s.k. okontrollerbara förändringar finansieras också via det EU-gemensamma avgifts-systemet. För Sveriges del utgör förändringar i pensionsskuld en sådan. LFV:s åtaganden rörande pensionsavsättningar minskade med 155 miljoner kronor.

Trafikverkets fordringar har ökat med 80 miljoner kronor och uppgick till 1 432 miljoner kronor. De utgörs av en deposition som Trafikverket har hos Nasdaq, som säkerhet för elderivathandel. Under 2024 har marknadspriserna på elterminerna minskat i jämförelse med inköpspriserna, vilket har gjort att depositionen har ökat.

Övriga myndigheter innefattar bland annat Sida och Riksgäldskontoret.

Not 25 Utlåning

Tabell 4.32 Utlåning

Miljoner kronor

	2024-12-31	2023-12-31
Centrala studiestödsnämnden		
Studielån, utlånat belopp	288 532	273 146
Reserveringar för låneförluster, studielån	-26 650	-24 923
Bokfört värde, studielån	261 882	248 223
Övriga lån, utlånat belopp	1 130	1 271
Reserveringar för låneförluster, övriga lån	-887	-961
Bokfört värde, övriga lån	243	310
Summa Centrala studiestödsnämnden	262 125	248 533
Riksgäldskontoret		
Riksbanken	5 164	2 599
Statliga bolag, utlånat belopp	5 477	7 524
Reserveringar för låneförluster	0	-1 350
Bokfört värde, statliga bolag	5 477	6 174
Premiepensionssystemet	2 030	2 850
Övriga, bokfört värde	886	938
Summa Riksgäldskontoret	13 557	12 561
Övriga myndigheter, bokfört värde	443	527
Summa	276 125	261 621

Statens fordringar i utlåningsverksamhet uppgick efter reservering för låneförluster till 276,1 miljarder kronor, vilket var en ökning med 14,5 miljarder kronor jämfört med 2023. Ökningen beror främst på att det bokförda värdet på studielånen har ökat under året.

CSN:s lånfordringar uppgick till 262,1 miljarder kronor efter avdrag för reservering för förväntade låneförluster. Lånefordringarna är uppdelade på Studielån och Övriga lån. Under Övriga lån redovisas främst hemutrustningslån och körkortslån. I tabellen redovisas utlånat belopp, reserveringar och bokfört värde för respektive lån.

Totalt utlånat belopp för studielån var 288,5 miljarder kronor och reserveringar för förväntade låneförluster var drygt 26,6 miljarder kronor 2024. Totalt är reserveringar

för låneförlusterna på studielån drygt 9,2 procent av utlånat belopp 2024. Det bokförda värdet på studielån har ökat med 13,7 miljarder kronor jämfört med 2023. Reserveringar för låneförluster på studielån har ökat med 1,7 miljarder kronor, jämfört med 2023. Totalt utlånat belopp för Övriga lån var 1,1 miljarder kronor, vilket var en minskning med 0,2 miljarder kronor jämfört med 2023. Totalt var reserveringar för låneförlusterna på Övriga lån 0,9 miljarder kronor 2024, vilket är 78,4 procent av utlånat belopp. Nyutlåningen och amorteringar uppgår totalt till 29,4 respektive 13,1 miljarder kronor 2024.

Riksgäldskontorets lånefordringar uppgick till 13,6 miljarder kronor efter avdrag för reservering för förväntade låneförluster, vilket var en ökning med 1,0 miljarder kronor jämfört med 2023. Utlåningen var främst till Riksbanken och till statliga bolag. Riksbanken har i slutet av året ett lån på 5,2 miljarder kronor i utländska valuta för att finansiera Sveriges åtaganden gentemot internationella valutafonden (IMF), vilket är en ökning med 2,6 miljarder kronor jämfört med 2023. Under Statliga bolag ingår främst lån till Svensk-Danska Broförbindelsen AB (Svedab) på 5,3 miljarder kronor. Svedab har minskat sina lån under året på 0,5 miljarder kronor. Lånet till SAS har skrivits av under året, vilket har resulterat i en förlust både för avskrivning av lån och för upplupna räntor på 0,2 miljarder kronor (se not 8 Vissa garanti- och kreditkostnader). I Riksgäldskontorets utlåning ingår också utlåning till premiepensions-systemet eftersom pensionssystemets tillgångar och skulder inte konsolideras i årsredovisningen för staten. Utlånat belopp till premiepensionssystemet för att tillgodose behovet av likviditet vid handel med fondandelar minskade med 0,8 miljarder kronor jämfört med 2023.

Övriga myndigheters lånefordringar uppgick till 0,4 miljarder kronor, vilket var en minskning med knappt 0,1 miljarder kronor jämför med 2023. Under Övriga myndigheter ingår bl.a. Kammarkollegiets lån till researrangörer, Trafikverkets stödlån till leverantörer av flygtrafiktjänst och Affärsverket svenska kraftnäts lån till nätföretag för att underlätta att anläggningar för produktion av förnybar el ansluts till elnätet.

Not 26 Övriga kortfristiga fordringar

Tabell 4.33 Övriga kortfristiga fordringar

Miljoner kronor

	2024-12-31	2023-12-31
Fordringar på skattekonto, inkl. restförda samt värdereglering (Skatteverket)	61 626	86 089
Fordringar public service-avgift (beräknat belopp)	1 837	1 245
Riksgäldskontoret	25 329	15 485
Statens jordbruksverk	9 170	7 679
Försäkringskassan	4 178	4 338
Kronofogdemyndigheten	1 803	1 614
Transportstyrelsen	1 525	1 562
Centrala studiestödsnämnden	1 346	1 272
Luftfartsverket	1 273	828
Övriga myndigheter	5 863	5 876
Summa	113 950	125 988

I princip alla debiteringar av skatter och avgifter som Skatteverket gör ingår i skattekontosystemet. Skatteverkets fordringar på skattekontot minskade med drygt 24 miljarder kronor. Fordringarna avseende beviljade tillfälliga anstånd med betalning av arbetsgivaravgifter, avdragen skatt och mervärdesskatt uppgick till 27 miljarder kronor vilket var 16 miljarder kronor lägre jämfört med föregående år. Det berodde på att de tillfälliga anstånden förföll till betalning. Fordran har därefter betalats eller restförts hos

Kronofogdemyndigheten, vilket förklarar det lägre saldot på skattekontot. Anstånden gavs till företag för att lindra negativa ekonomiska följder av sjukdomen covid-19.

Slutavräkning av public service-avgiften varierar mellan åren. Slutavräkningen görs i januari månad andra året efter inkomståret. Då regleras den slutliga avgiften mot den preliminära som betalades ut under inkomståret. Slutreglering avseende år 2023 och ett beräknat belopp för 2024 uppgår till knappt 2 miljarder kronor vid utgången av 2024.

Slutavräkning av kommunalskatt samt skatt till trossamfund avseende 2023 resulterade i en skuld på 12 miljarder kronor vid utgången av 2024 och återfinns därför i not Övriga kortfristiga skulder.

Effekten av Riksgäldskontorets affärsdagsredovisning ökade med drygt 12 miljarder kronor. Variation i affärsdagsredovisningen är normalt, eftersom avtal om försäljning av värdepapper genererar en fordran under några dagar tills betalningen görs. Se även not 37 Övriga kortfristiga skulder.

Jordbruksverkets övriga kortfristiga fordringar består i huvudsak av olika EU-fonder.

Försäkringskassans övriga kortfristiga fordringar består i huvudsak av återkrav.

Not 27 Övriga upplupna intäkter

Tabell 4.34 Övriga upplupna intäkter

Miljoner kronor

	2024-12-31	2023-12-31
Upplupna skatteintäkter	303 164	282 949
Riksgäldskontoret	1 751	1 334
Försvarets materielverk	3 421	41
Kärnavfallsfonden	1 325	861
Affärsverket svenska kraftnät	1 252	1 266
Försäkringskassan	804	725
Lantmäteriet	461	298
Trafikverket	435	560
Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	417	407
Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	362	1 582
Övriga myndigheter	1 618	2 122
Summa	315 010	292 145

Upplupna skatteintäkter enligt tabellen nedan utgörs av skillnaden mellan de totala skatteintäkterna för inkomståret och de debiterade (preliminära) skatterna avseende samma inkomstår som redovisats t.o.m. december månad. Förskotterade skatter som avser kommande år räknas av.

Specifikation av upplupna skatteintäkter

Tabell 4.35 Specifikation av upplupna skatteintäkter

Miljoner kronor om inte annat anges

Skattskyldig/skatteslag	Upplupen intäkt 2024-12-31		Upplupen intäkt som kvarstår efter uppbörden i januari 2025		Förändring 2024/2023
	Belopp	Andel	Belopp	Upplupen intäkt 2023 12-31 Belopp	
Fysiska personers skatter	130 198	43%	43 963	110 839	19 359
Juridiska personers skatter	41 320	14%	21 093	41 926	-606
Arbetsgivaravgifter m.m.	64 639	21%	845	62 079	2 560

Skattskyldig/skatteslag	Upplupen intäkt 2024-12-31 Belopp	Andel	Upplupen intäkt som kvarstår efter uppbörden i januari 2025 Belopp	Upplupen intäkt 2023 12-31 Belopp	Förändring 2024/2023 Belopp
Mervärdesskatt	90 950	30%	50 073	90 082	868
Övriga skatter	18 385	6%	8 989	16 400	1 985
Förskottsdebiteringar F-skatt	-16 989	-6%	-20 249	-16 162	-827
Förskott utsläppsrätter	-2 707	-1%	-2 707	-1 607	-1 100
Elimineringar m.m.	-22 632	-7%	-22 632	-20 608	-2 024
Totalt upplupna skatteintäkter	303 164	100%	79 375	282 949	20 215

De totala skatteintäkterna ökade med 80 miljarder kronor jämfört med årsredovisningen för 2023, medan de upplupna skatteintäkterna ökade med 20 miljarder kronor.

De enskilt största upplupna intäkterna avser fysiska personers skatter och mervärdesskatten.

Större delen av de upplupna intäkterna förklaras av att de debiterade (preliminära) skatterna som avräknas endast omfattar elva månader. Efter avräkning av uppbörden i januari 2025, som avser verksamhetsmånad december, minskar de upplupna intäkterna avseende 2024 till 79 miljarder kronor.

Det är framför allt mervärdesskatt och fysiska personers skatter som förklarar det återstående beloppet efter avräkning av uppbörden i januari. För mervärdesskatten förklaras det till stor del av att skattskyldiga med kvartalsuppbörd redovisar den mervärdesskatt som avser årets sista kvartal i februari månad. Efter avräkning av uppbörden i februari 2025 minskar de upplupna mervärdesskatteintäkterna till 10 miljarder kronor. För fysiska personer förklaras det av inkomster som inte preliminärbeskattas, exempelvis vinster vid försäljning av bostäder och värdepapper (kapitalvinster).

Fysiska personers inkomstskatter ökade med 41 miljarder kronor jämfört med 2023. Andelen preliminära skatter, i förhållande till slutlig skatt, var lägre 2024 jämfört med 2023, vilket medförde att de upplupna intäkterna ökade med 19 miljarder kronor.

Juridiska personers inkomstskatter ökade med 20 miljarder kronor eller knappt 7 procent. De preliminära skatterna ökade med nästan 8 procent vilket innebär att de upplupna intäkterna minskade, med knappt 1 miljard kronor.

Arbetsgivaravgifterna ökade med 31 miljarder kronor jämfört med 2023. Arbetsgivaravgifterna deklarerar månadsvis, vilket innebär att de upplupna intäkterna varje år uppgår till ungefär samma andel, ca 8–9 procent, av de totala avgifterna. De upplupna intäkterna avseende arbetsgivaravgifter ökade med knappt 3 miljarder kronor.

Intäkterna från mervärdesskatt är knappt 3 miljarder kronor högre jämfört med årsredovisningen för 2023 och de upplupna intäkterna ökade med knappt 1 miljard kronor.

Vid jämförelse mellan den skatteperiodisering i resultaträkningen som i princip leder till postens ökning jämfört med 2023 och de upplupna intäkter som anges i noten finns ett skillnadsbelopp som för 2024 uppgår till 1,2 miljarder kronor och som även påverkar nettoförmögenheten. Det beloppet kan inte i nuläget fördelas på skatteslag. Att en skillnad uppstår kan bl.a. bero på periodiseringar hos enskilda myndigheter som inte kunnat beaktas i årsredovisningen för staten eller på brister i modellerna för beräkning av upplupen intäkt.

Resterande övriga upplupna intäkter

Riksgäldskontorets upplupna ränteintäkter i svenska kronor och utländsk valuta är ränteintäkter förknippade med statsskulden som är intjänade under året men som ännu inte är inbetalda till Riksgäldskontoret.

Försvarets materielverks Övriga upplupna intäkter har ökat med nästan 3,4 miljarder kronor vilket beror på uppbördsintäkt av royalty som ännu inte är inbetald.

Kärnavfallsfondens Övriga upplupna intäkter består i huvudsak av avgifter från reaktorinnehavarna då dessa betalar avgifterna i efterskott.

Affärsverket svenska kraftnäts upplupna intäkter avser framför allt transmissionsnät och systemansvar.

Not 28 Värdepapper och andelar

Tabell 4.36 Värdepapper och andelar

Miljoner kronor

	2024-12-31	2023-12-31
Luftfartsverket	3 396	2 763
Riksgäldskontoret	2 528	15 756
Försäkringskassan	961	845
Pensionsmyndigheten	229	245
Övriga myndigheter	23	0
Summa	7 137	19 609

Luftfartsverket redovisar kortfristiga placeringar i företagscertifikat som Värdepapper och andelar. Placeringarna utgör en del av finansieringen av pensionsskulden.

Riksgäldskontorets värdepapper och andelar är kortfristiga placeringar för behov inom statsskuldshandlingen samt pågående affärer med återköpsavtal (repor) i egna statspapper. Affärerna har marknadsvårdande syfte och är ett sätt att hantera tillfälliga likvida överskott och varierar därför mellan åren.

Försäkringskassans värdepapper och andelar är huvudsakligen hypoteksobligationer i de fonder Försäkringskassan redovisar, främst Trafiklivräntefonden.

Pensionsmyndigheten redovisar värdepapper, främst i form av andelar i värdepappersfonder hos Kammarkollegiet, som hör till den frivilliga pensionsförsäkringen.

Not 29 Kassa och bank

Kassa och bank består i allt väsentligt av bankmedel på konton utanför det statliga betalningssystemet. Banktillgodohavanden och likvida medel hos myndigheterna ingår som en del av den statliga betalningsmodellen. Riksgäldskontoret ansvarar för likviditetshandlingen i staten, och de mellanhanden som finns mellan myndigheterna och Riksgäldskontoret elimineras i de konsoliderade räkenskaper. Några myndigheter får placera medel på konton som inte är anslutna till det statliga betalningssystemet, bl.a. affärsverken och E-hälsomyndigheten. Affärsverken står för merparten av posten med tillsammans 33 procent.

Not 30 Nettoförmögenheten

Tabell 4.37 Nettoförmögenheten

Miljoner kronor

	2024-12-31	2023-12-31
Uppskrivningskapital	53	53
Donationskapital	1 522	1 435
Resultatandelar i hel- och delägda företag	438 975	390 647
Balanserad kapitalförändring	-146 256	-276 400
Årets över-/underskott enligt resultaträkningen	35 217	44 462
Summa	329 511	160 197

Nettoförmögenheten är skillnaden mellan tillgångar och skulder. En positiv nettoförmögenhet innebär att statens tillgångar är större än statens skulder. Nettoförmögenheten påverkas i första hand av resultaträkningens över-/underskott. Därutöver påverkas nettoförmögenheten av andra transaktioner som förändrar tillgångarnas eller skuldernas värde utan att de redovisas i resultaträkningen. Under 2024 ökade nettoförmögenheten med 169 miljarder kronor. Merparten av ökningen, 98 miljarder kronor, berodde på omvärdering av pensionsåtaganden i statens balansräkning, se även not 31 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser. Andra stora transaktioner som har påverkat nettoförmögenheten var statens kapitaltillskott till Riksbanken, 25 miljarder kronor, samt övriga förändringar i statens andelar i hel- och delägda företag som uppgick till ca 12 miljarder kronor.

Nedanstående tabell visar de poster som lett fram till nettoförmögenhetens förändring.

Tabell 4.38 Nettoförmögenhetens förändring

Miljoner kronor

	Uppskrivnings- kapital	Donations- kapital	Resultat- andelar i hel och delägda företag	Balanserad kapital- förändring	Årets över- /underskott	Summa
Utgående balans 2023	53	1 435	390 647	-276 400	44 462	160 197
Ingående balans 2024	53	1 435	390 647	-276 400	44 462	160 197
Föreg. års kapitalförändring			32 846	11 616	-44 462	0
Förändring av eget kapital hos hel- och delägda företag			15 400	-3 627		11 773
Förändrad avsättning till tjänstepensioner				97 750		97 750
Kapitaltillskott till Riksbankens grundfond och reservfond				25 000		25 000
Övriga förändringar		87	82	-595		-426
Årets över-/underskott					35 217	35 217
Summa årets förändring	0	87	48 328	130 144	-9 245	169 314
Utgående balans	53	1 522	438 975	-146 256	35 217	329 511

I övriga förändringar ingår förändringar som uppstår vid eliminering av inomstatliga poster samt andra förändringar som kan uppstå i statens verksamhet såsom saldo från statens betalningsavräkningar, saldo i den avgiftsbelagda verksamheten hos Pensionsmyndigheten, invärdering av beredskapsvaror hos Försvarsmakten m.m.

I tabellen nedan redovisas en beräkning av skillnaderna mellan balansräkningens nettoförmögenhet för 2023 och 2022 jämfört med statens förmögenhet beräknad i anslutning till nationalräkenskapernas (NR) principer. NR:s förmögenhetsberäkningar finns ännu inte fastställda för 2024 och jämförelsen görs därför mellan 2023 och 2022.

Tabell 4.39 Skillnad mellan nettoförmögenhet enligt årsredovisningen för staten och nationalräkenskaperna

Miljarder kronor

	2023-12-31	2022-12-31
Statens nettoförmögenhet enligt ÅRS	160	112
<i>Avgående poster ur Nettoförmögenheten</i>		
Fordringar och skulder endast i den statliga balansräkningen	188	185
Upplupna skatteintäkter och övriga periodiseringar	-79	-55
Värdejusteringar, Centrala studiestödsnämnden	26	25
<i>Tillkommande poster i Statens förmögenhet enligt NR-principer</i>		
Uppvärdering av aktier till marknadsvärde	249	309
Pålägg av mervärdesskatt och indexuppräknning till aktuell prisnivå av anläggningstillgångar/förbrukningsinventarier samt utökad aktivering av forskning och utveckling	1 582	1 519
Omvärdering av statsskuld och övriga finansiella poster till marknadsvärde	16	20
Riksbankens egna kapital utöver grundfond	109	97
Löneskatt på kommunsektorns pensionsskuld	98	91
Värdepapper mm (FiR) hos ÖSE: Riksbankens jubileumsfond, Allmänna arvsfonden, Östersjöstiftelsen m.fl.	72	68
Övrigt	1	-6
Statens förmögenhet enligt NR-principer	2 422	2 365

Anm.: Statens förmögenhet enligt NR-principer motsvarar SCB:s publicering av nationalförmögenheten 2025-03-20. Statens förmögenhet enligt NR-principer inkluderar också löneskatt på kommunsektorns pensionsskuld.

Källa: SCB och ESV.

Skillnaden mellan balansräkningens nettoförmögenhet vid utgången av 2023 på 160 miljarder kronor och den beräkning i anslutning till NR som gjorts i 2025 års ekonomiska vårproposition på 2 422 miljarder kronor innebär att NR-beräkningen visar en positiv nettoförmögenhet som är 2 262 miljarder kronor högre än vad som redovisas i balansräkningen.

Skillnader beror dels på olika värderingsprinciper, dels på olika avgränsning av staten. Den enskilt största skillnaden beror på att fasta realtillgångar i NR värderas till återanskaffningsvärdet dvs. restvärdet efter avskrivningar räknas upp med prisindex samt med mervärdesskatt medan fasta realtillgångars värdering i balansräkningen utgår från ursprungligt anskaffningsvärde. Dessutom tillgångsför forskning och utveckling i högre grad i NR. Detta står för 70 procent av skillnaden i förmögenheten. En annan stor del beror på att NR använder marknadsprisvärdering där sådan finns tillgänglig, t.ex. för aktieinnehav och för skulder i form av bl.a. statsobligationer. I fråga om avgränsning ingår Riksbanken som kapitalandel i NR och inte endast med grundfonden. Beräkningen av upplupna skatteintäkter sker med andra metoder i NR, vilket tillsammans med en annan tillämpning vid fastställandet av periodiseringar ger ett lägre värde på tillgången. Dessutom finns andra mindre skillnader. För tillgångar och skulder i övrigt består skillnaden främst av fonder och avsättningar, som endast ingår i balansräkningen. För att balansera den särskilda löneskatt som ingår i kommunernas pensionsskuld tar NR upp en fordran i staten på motsvarande belopp.

Not 31 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

Tabell 4.40 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

Miljoner kronor

	2024-12-31	2023-12-31
Statens tjänstepensionsverk	295 832	362 485
Luftfartsverket	6 634	8 493
Riksdagsförvaltningen	4 356	6 181
Sjöfartsverket	2 426	2 967
Affärsverket svenska kraftnät	1 197	1 491
Övriga myndigheter	810	756
Summa	311 255	382 373

Statens pensionsåtagande vid SPV

Statens tjänstepensionsverk (SPV) ansvarar och redovisar avsättningar för de förmånsbestämda tjänstepensionerna och övriga avtalsförsäkringar som myndigheterna betalar premier för. Tillsammans utgör dessa merparten av statens pensionsåtagande. Undantagna från denna ordning är de myndigheter som gör egna avsättningar för pensioner, främst Riksdagsförvaltningen och de tre affärsverken, Luftfartsverket, Sjöfartsverket och Affärsverket svenska kraftnät.

Avsättningen för de förmånsbestämda tjänstepensionerna som SPV redovisar minskade med 66,7 miljarder kronor jämfört med 2023 och uppgår vid årets slut 2024 till 295,8 miljarder kronor.

Förklaring till förändring av den försäkringstekniska avsättningen i SPV:s tjänstepensionsverksamhet

Tabell 4.41 Förklaring till förändring av den försäkringstekniska avsättningen i SPV:s tjänstepensionsverksamhet

Miljoner kronor

	2024-12-31	2023-12-31
Ingående skuld	361 825	333 935
Justering av ingående skuld	0	-11
Ändrade beräkningsgrunder, bruttoränta	-91 899	0
Ändrade beräkningsgrunder, övrigt	-12	3 102
Grundränta, brutto	1 474	-5 499
Grundränta, frigjorda driftkostnader	-36	-42
Indexering	24 348	28 836
Utfall av antaganden om livslängd	226	196
Nya och tillfälliga sjukpensioner	169	206
Förändrad avsättning för premiebefrielse med mera	100	222
Nya icke aktuella, temporära efterlevandepensioner	48	49
Nyintjänande	11 213	12 524
Förändring av antastbar förmån	-95	-157
Nya temporära efterlevandepensioner	85	91
Utbetald pension	-12 974	-11 859

	2024-12-31	2023-12-31
Utbetalning, frigjorda driftkostnader	-56	-50
Aktualisering	-186	-244
Övrigt	940	526
Summa utgående skuld¹	295 170	361 825

¹ Till detta tillkommer tjänstegruppliv- och personskadeersättningar med 662 miljoner kronor (660 miljoner kronor föregående år) vilket förklarar avvikelserna mot beloppet i not 31.

Ändrade beräkningsgrunder, bruttoränta i tabellen ovan visar den effekt på avsättningen som uppstår när bruttoräntan i de försäkringstekniska beräkningsgrunderna ändras. Den effekt som uppstår ska inkluderas i den försäkringstekniska omvärderingen av avsättningen. Under 2024 har räntan i beräkningsgrunderna ökat från -1,5 procent till 0,5 procent. Den stora höjningen av räntan jämfört med 2023 med två procentenheter innebär att avsättningen minskar med 91,9 miljarder kronor under 2024. Mellan 2022 och 2023 var räntan i beräkningsgrunderna oförändrad, vilket innebär att avsättningen inte påverkades under 2023.

Ändrade beräkningsgrunder, övrigt visar den effekt på avsättningen som uppstår när annat än bruttoräntan i de försäkringstekniska beräkningsgrunderna ändras. Per den 1 januari 2024 ändrade SPV antagandena om nyttjandegrad av särskild pensionsersättning som finns i beräkningsgrunderna. Till följd av de ändrade antagandena minskar årets avsättning marginellt. Minskningen inkluderas i den försäkringstekniska omvärderingen av avsättningen. För 2023 var motsvarande förändring en ökning med 3,1 miljarder kronor, då till följd av ändrade antagande om dödlighet i beräkningsgrunderna.

Den redovisningsprincip som staten tillämpar för försäkringstekniska omvärderingar är en anpassning till den internationella redovisningsstandarden IPSAS 39. Principen innebär att den totala resultateffekten av försäkringstekniska omvärderingar redovisas direkt mot nettoförmögenheten och inte i resultaträkningen (se även Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar och not 6). För 2024 uppgår den totala försäkringstekniska omvärderingen till -91,9 miljarder kronor, vilken redovisas som en ökning av nettoförmögenheten.

Grundränta, brutto visar den framräkning av pensionsavsättningen som enligt de försäkringstekniska riktlinjerna ska göras med antagen ränta. Under 2024 uppgick räntan till 0,5 procent (-1,5 procent föregående år), vilket leder till en ökning av årets avsättning med 1,5 miljarder kronor (-5,5 miljarder kronor).

Indexering består av omräkningen av utbetalade pensioner och fribrev med hänsyn till förändrat prisbasbelopp. För 2024 uppgår prisbasbeloppet till 57 300 kronor (52 500 kronor), vilket är en ökning med 9,14 procent (8,70 procent) jämfört med föregående år. Höjningen av prisbasbeloppet resulterar i en ökning av avsättningen med 24,3 miljarder kronor (28,8 miljarder kronor).

Nyintjänande omfattar den förändring av avsättningen som beror på att de aktiva har tjänat in ytterligare rätt till pension. För 2024 har effekten av nyintjänande inneburit en ökad avsättning med 11,2 miljarder kronor (12,5 miljarder kronor).

Utbetald pension motsvarar den minskning av avsättningen som beror på årets pensionsutbetalningar. Årets utbetalningar uppgår till 13,0 miljarder kronor (11,9 miljarder kronor).

Övriga avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

Förutom statens pensionsåtagande hos SPV redovisar även Riksdagsförvaltningen avsättning för pensioner och inkomstgarantier samt avsättning för omställningsstöd

till aktiva och avgångna ledamöter. Riksdagsförvaltningen tillämpar i princip samma försäkringstekniska grunder som SPV och följer den internationella redovisningsstandarden IPSAS 39. Det innebär att Riksdagsförvaltningen redovisar effekten av försäkringstekniska omvärderingar, exempelvis en förändrad bruttoränta, direkt mot myndighetskapalet i stället för i resultaträkningen som en del av årets resultat.

Under 2024 har Riksdagsförvaltningens totala pensionsavsättning minskat med 29,5 procent, vilket motsvarar -1,8 miljarder kronor (0,3 miljarder kronor). Förändringen under 2024 redovisas huvudsakligen direkt mot myndighetskaper eftersom bruttoräntan, som används i de försäkringstekniska beräkningsgrunderna och som inkluderas i den försäkringstekniska omvärderingen, har ökat med två procentenheter från -1,5 procent till 0,5 procent. Övrig förändring som redovisas som kostnad i resultaträkningen uppgår till 0,2 miljarder kronor. Riksdagsförvaltningens totala pensionsavsättning för 2024 uppgår till 4,4 miljarder kronor (6,2 miljarder kronor). Av dessa utgör 0,6 miljarder kronor (0,7 miljarder kronor) inkomstgarantier och omställningsstöd. Den totala pensionsavsättningen består till 65 procent (63 procent) av avsättningar som avser avgångna ledamöter och resterande del avser avsättningar till aktiva ledamöter.

Även de tre affärsverken, Luftfartsverket, Sjöfartsverket och Affärsverket svenska kraftnät, använder likt Riksdagsförvaltningen i princip samma försäkringstekniska grunder som SPV och tillämpar också IPSAS 39. Det innebär att även affärsverken redovisar effekten av försäkringstekniska omvärderingar direkt mot eget kapital. Affärsverkens pensionsavsättningar har tillsammans minskat med totalt 2,7 miljarder kronor (1,3 miljarder kronor) jämfört med föregående år. Av minskningen står Luftfartsverket för -1,9 miljarder kronor (0,9 miljarder kronor). Eftersom bruttoräntan har ökat med två procentenheter under 2024, redovisar affärsverken förändringen av sina respektive avsättningar i huvudsak direkt mot eget kapital. Övrig förändring redovisas som en kostnad i resultaträkningen och uppgår till 1,1 miljarder kronor för samtliga affärsverk.

Not 32 Avsättning för garantier

Tabell 4.42 Avsättning för garantier

Miljoner kronor

	2024-12-31	2023-12-31
Avsättningar för garantier		
Risker som kan finansieras av garantiavgifter	9 625	8 324
Kvardröjande risker	505	571
Oreglerade skador	4 983	6 382
Summa avsättningar för garantier	15 113	15 277
Specifikation avsättningar för garantier per myndighet		
Exportkreditnämnden	13 075	13 729
Riksgäldskontoret	1 145	793
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	691	690
Boverket	202	65
Summa avsättningar för garantier per myndighet	15 113	15 277

Under posten avsättningar för garantier redovisas reserveringar för förväntade garantiförluster där det finns ett krav att värdera garantier. I not 39 Garanti-förbindelser finns en sammanställning av statens totala garantiåtaganden fördelat på de åtaganden för vilka avsättningar görs och de åtaganden för vilka avsättningar inte görs.

Avsättningar för garantier är uppdelat på risker som kan finansieras av garantiavgifter, kvardröjande risker som inte kan finansieras från garantiavgifter och förväntade skadeersättningar (oreglerade skador).

Avsättningar för garantier var 15,1 miljarder kronor, jämfört med 15,3 miljarder kronor 2023, en liten minskning med 0,2 miljarder kronor. Den främsta orsaken är att Oreglerade skador har minskat från 6,4 miljarder kronor 2023 till 5,0 miljarder kronor 2024. Risker som kan finansieras av garantiavgifter ökade med 1,3 miljarder kronor och Kvardröjande risker minskade med 0,1 miljarder kronor jämfört med 2023.

Det är Exportkreditnämnden (EKN), Riksgäldskontoret, Sida och Boverket som har ingått finansiella garantiavtal där det finns ett krav att redovisa avsättningar för garantier.

Vid utgången av 2024 hade EKN garantier i 143 länder och garantiengagemanget var 317,3 miljarder kronor, jämfört med 281,1 miljarder kronor 2023. Garantigivningen under 2024 uppgick till 103,6 miljarder kronor. Under 2024 och 2023 var garanti-givningen främst till OECD:s höginkomstländer och tillväxtländer med hög kredit-värdighet, inte minst inom branscherna försvar och telekom. Avsättningar för garantier uppgick till 13,1 miljarder kronor, vilket var en minskning med 0,7 miljarder kronor jämfört med 2023. Under 2024 har risknivån minskat i flera länder och oreglerade skador var 4,8 miljarder kronor, vilket var en minskning med 1,4 miljarder kronor. Avsättningar som kan finansieras av garantiavgifter ökade från 7,1 miljarder kronor till 8,0 miljarder kronor 2024.

Riksgäldskontorets garantiengagemang var i slutet av året 13,3 miljarder kronor, jämfört med 16,1 miljarder kronor 2023. Minskningen beror främst på att de garanterade lånen till ESS på 1,2 miljarder kronor har lösts och garantibeloppet till Öresundskonsortiet minskat med drygt 1,5 miljarder kronor. Avsättningar för garantier uppgick till 1,1 miljarder kronor, vilket var en ökning med 0,4 miljarder kronor. Av Riksgäldskontorets avsättningar för garantier 2024 var hela beloppet hänförbart till avgifter som kan finansieras av garantiavgifter.

Sidas garantiengagemang var i slutet av året 15,3 miljarder kronor, jämfört med 9,8 miljarder kronor 2023. Användande av garantiinstrument ökar och återfinns nu i ett tjugotal av regeringens 43 strategier för utvecklingssamarbete. Avsättningar för garantier uppgick till 0,7 miljarder kronor, vilket var nästan oförändrat jämfört med 2023. Av Sidas avsättningar för garantier 2024 var 0,2 miljarder kronor hänförliga till kvardröjande risker och oreglerade skador.

Boverkets garantiengagemang var i slutet av året 4,3 miljarder kronor, jämfört med 3,4 miljarder kronor 2023. Avsättningar för garantier ökade något till 0,2 miljarder kronor. Av Boverkets avsättningar för garantier 2024 var drygt 0,1 miljarder kronor hänförliga till oreglerade skador.

Not 33 Avsättningar för avhjälpande av miljöskador

Tabell 4.43 Avsättningar för avhjälpande av miljöskador

Miljoner kronor

	2024-12-31	2023-12-31
Försvarsmakten		
Pågående rättsliga tvister miljöärenden	617	606
Drivmedel och olja	436	462
Ammunitionsrester	319	329
Deponier och vrak	110	111

	2024-12-31	2023-12-31
Övrigt, avhjälpande verksamhet	188	191
Summa Försvarsmakten	1 670	1 699
Trafikverket		
Miljöansvar för miljögaranti statliga bolag	664	518
Bangårdar och stationsområden	191	196
Impregneringsplatser	169	178
Flygplatser	226	233
Övrigt	0	5
Summa Trafikverket	1 250	1 130
Affärsverket svenska kraftnät	954	671
Övriga myndigheter	80	35
Summa	3 954	3 535

Avsättningar för avhjälpande av miljöskador avser framtida utgifter för avhjälpande av en föroreningsskada eller en allvarlig miljöskada enligt miljöbalken.

Not 34 Övriga avsättningar

Övriga avsättningar består bl.a. av omstruktureringskostnader. En omstrukturering kan avse försäljning, avveckling eller omlokalisering av en verksamhet, förändringar i ledningsstruktur eller genomgripande omorganisation. Under 2024 minskade avsättningarna med 354 miljoner kronor.

Posten består främst av Naturvårdsverkets, Försvarsmaktens och Trafikverkets avsättningar. Naturvårdsverkets avsättningar består framför allt av intrångsersättning till en markägare till följd av utökning av Natura 2000-områden enligt Mark- och miljödomstolens dom. Försvarsmakten har bl.a. avsättningar för avveckling av materiel. Största delen av Trafikverkets avsättning gäller Skadestånd och regress där beloppet har minskat med drygt 300 miljoner kronor jämfört med 2023.

Not 35 Statsskulden

Tabell 4.44 Statsskulden

Miljoner kronor

	2024-12-31	2023-12-31
Lån i svenska kronor		
Nominella statsobligationer	605 650	535 031
Real skuld i svenska kronor	251 145	236 730
Statsskuldväxlar	113 150	122 884
Likviditetsförvaltningsinstrument	51 460	59 264
Gröna obligationer	20 000	20 000
Säkerheter i svenska kronor	1 361	1 734
Valutaderivat	38 488	-27 098
Summa Lån i svenska kronor	1 081 254	948 545
Eliminering, myndigheters innehav av statspapper	-74 560	-57 660
Lån i svenska kronor totalt	1 006 694	890 885
Lån i utländsk valuta		
Obligationer m.m. i utländsk valuta	110 186	52 067

	2024-12-31	2023-12-31
Valutaderivat	-42 792	26 359
Säkerheter i utländsk valuta	2 670	588
Summa Lån i utländsk valuta	70 064	79 014
Summa	1 076 758	969 899

I årsredovisningen för staten används Riksgäldskontorets definition av statsskulden minskad med elimineringar av de statliga myndigheternas innehav av statliga obligationer.

Det är endast ett fåtal myndigheter som har statsobligationer. Kärnavfallsfondens innehav var vid årsskiftet 24,5 miljarder kronor och Riksgäldskontorets innehav för Insättningsgarantifonden var 50 miljarder kronor värderade till nominellt värde samt upplupen inflationskompensation.

Statens budgetsaldo försämrades 2024 från ett överskott på 19 miljarder kronor 2023 till ett underskott på 104 miljarder kronor. Följaktligen ökade statsskulden med 107 miljarder kronor och uppgick till 1 077 miljarder kronor vid slutet av 2024. Det innebär att en treårig minskning av statsskulden bröts. Skillnaden mellan budgetsaldot och ökningen av statsskulden förklaras i avsnitt 5 Utveckling av statsskulden.

Det högre upplåningsbehovet under 2024 finansierades framför allt med ökad obligationsupplåning och fortsatt förhållandevis stor kortfristig upplåning. Lån i svenska kronor ökade med 116 miljarder kronor.

Lån i utländsk valuta minskade med 9 miljarder kronor, vilket följer regeringens riktlinjer för minskning av statskuldens valutaexponering.

Sambanden mellan statsskuldens förändring och statens budgetsaldo beskrivs närmare i tabell 4.6 Samband mellan resultaträkningen och statens budgetsaldo 2024.

Not 36 Långfristiga skulder

Tabell 4.45 Långfristiga skulder

Miljoner kronor

	2024-12-31	2023-12-31
Affärsverket svenska kraftnät	82 210	66 299
Övriga myndigheter	5 137	462
Summa	87 347	66 761

Långfristiga skulder vid sidan av statsskulden förekommer endast hos ett fåtal statliga myndigheter, förutom de lån i Riksgäldskontoret som är interna i staten och därför elimineras i årsredovisningen för staten. Affärsverket svenska kraftnäts långfristiga skulder på 82,2 miljarder kronor består främst av aktiverade flaskhalsintäkter, vilka uppkommer som en följd av överföringsbegränsningar i stamnätet och används till mothandel eller till att finansiera investeringar som förstärker eller bibehåller överföringskapaciteten i stamnätet. Ökningen av flaskhalsintäkter uppgår till 15,9 miljarder kronor.

Not 37 Övriga kortfristiga skulder

Tabell 4.46 Övriga kortfristiga skulder

Miljoner kronor

	2024-12-31	2023-12-31
Skatteverket		
Kontoöverskott, skattekonto	78 732	79 764
Övrigt, Skatteverket	928	442
Summa Skatteverket	79 660	80 206
Reglering av skatter till andra sektorer för äldre år	12 279	27 269
Riksgäldskontoret		
Affärsdagsredovisning	24 963	39 748
Skuld till premiepensionssystemet	41 052	35 011
EU-avgifter	3 382	6 928
Övrigt, Riksgäldskontoret	31	6
Summa Riksgäldskontoret	69 428	81 693
Pensionsmyndigheten	7 181	7 195
Försäkringskassan	3 921	3 677
E-hälsomyndigheten	3 415	3 198
Trafikverket	918	1 019
Övriga myndigheter	8 932	8 127
Summa	185 734	212 384

Skatteverkets skuld för kontoöverskott på skattekonto minskade med 1 miljard kronor. Posten utgörs till största delen av skattebetalares kompletteringsinbetalningar för att täcka den slutliga skatten, vilken avräknas först 2025. En annan del är oreglerade skulder avseende överskjutande ingående mervärdesskatt eller andra återbetalningar som inte hunnit verkställas per balansdagen.

Slutavräkning av kommunalskatt samt skatt till trossamfund avseende 2023 resulterade i en skuld på 12 miljarder kronor vid utgången av 2024.

Effekten av Riksgäldskontorets affärsdagsredovisning minskade med knappt 15 miljarder kronor. Variation i affärsdagsredovisningen är normalt, eftersom avtal om köp av värdepapper genererar en skuld under några dagar tills betalningen görs. Se även not 26 Övriga kortfristiga fordringar.

Riksgäldskontorets skuld till premiepensionssystemet består huvudsakligen av inbetalda ålderspensionsavgifter som övergångsvis har placerats på konto i Riksgäldskontoret för finansiering av framtida pensioner.

Medel för EU-avgiften består av medel som har satts in på EU-kommissionens konto i Riksgäldskontoret, men som ännu inte har rekviderats av kommissionen och betalats från statens centralkonto i Riksbanken (SCR). Beloppet varierar över tid beroende på EU-kommissionens aktuella likviditetsbehov.

Försäkringskassans Övriga kortfristiga skulder består till största delen av preliminärskatt för dagersättning.

Not 38 Oförbrukade bidrag

Tabell 4.47 Oförbrukade bidrag

Miljoner kronor

	2024-12-31	2023-12-31
Affärsverket svenska kraftnät	3 989	2 926
Lunds universitet	2 776	2 677
Karolinska institutet	2 550	2 520
Göteborgs universitet	1 634	1 687
Uppsala universitet	1 176	1 167
Övriga myndigheter	7 446	6 367
Summa	19 571	17 344

Som oförbrukade bidrag redovisas bidragsmedel som erhållits, men som ännu inte förbrukats för sitt ändamål.

Det är i första hand universitet och högskolor som redovisar oförbrukade bidragsmedel, främst för finansiering av olika forskningsprojekt. Lunds universitet och Karolinska institutet är de lärosäten som har de största oförbrukade bidragen från icke statliga finansörer som benämns utomstatliga i tabellen.

Förutom lärosätena har Affärsverket svenska kraftnäts oförbrukade bidrag från icke statliga finansörer ökat med 1 063 miljoner kronor. Det beror på att beloppet för investeringsbidrag fluktuerar över tid.

Totalt oförbrukade bidrag

Tabell 4.48 Totalt oförbrukade bidrag

Miljoner kronor

	2024-12-31	2023-12-31
Universitet och högskolor	25 033	24 903
varav inomstatligt	12 245	12 498
varav utomstatligt	12 788	12 405
Länsstyrelser	1 690	1 683
varav inomstatligt	1 305	1 335
varav utomstatligt	385	348
Övriga	13 251	11 513
varav inomstatligt	6 852	6 922
varav utomstatligt	6 399	4 591
Totalt inomstatligt ¹	20 402	20 755
Totalt utomstatligt	19 572	17 344
Summa	39 974	38 099

¹ Därutöver finns ett inomstatligt oförbrukat bidrag hos Kammarkollegiet på 4 310 miljoner kronor (3 894 miljoner kronor föregående år) som är hänförligt till public servicebolag.

Oförbrukade inomstatliga bidrag, dvs. bidrag som myndigheter har fått från andra statliga myndigheter, elimineras i årsredovisningen för staten, men redovisas här som tilläggsinformation. Dessa bidrag har i de flesta fall redovisats mot anslag hos den givande myndigheten.

De totala oförbrukade bidragen ökade med 1 875 miljoner kronor. De utomstatliga oförbrukade bidragen ökade med 2 228 miljoner kronor och de inomstatliga oförbrukade bidragen minskade med 353 miljoner kronor.

Högskolesektorn står för 60 procent av inomstatliga oförbrukade bidrag. Det är vanligtvis fråga om forskningsmedel, ofta från Vetenskapsrådet, andra forskningsråd eller myndigheter med uppgift att fördela sådana medel.

Lunds universitet redovisade högst belopp för oförbrukade inomstatliga bidrag vid utgången av 2024. Beloppet uppgick till 1 834 miljoner kronor, vilket var 15 procent av de totala inomstatliga oförbrukade bidragen för universitet och högskolor på 12,2 miljarder kronor. Uppsala universitet och Karolinska institutet redovisar cirka 14 respektive 13 procent av detta totala belopp.

Bland övriga myndigheter redovisar Sjöfartsverket 5 044 miljoner kronor, vilket avser oförbrukade bidrag för farledsprojekt som finansieras med bidrag från Trafikverket. Dessa har ökat med 1 561 miljoner kronor jämfört med föregående år, vilket i huvudsak beror på farledsprojekt Malmöporten in till Luleå, entreprenad i Södertälje och köp av fastigheter i Trollhättan för kanal- och slussbyggnation.

Inomstatliga bidrag hos länsstyrelserna avser vanligen medel från centrala myndigheter som ska förmedlas till olika regionala projekt. Beloppet har minskat med 30 miljoner kronor hos länsstyrelserna.

Oförbrukade inomstatliga bidrag

Inomstatliga oförbrukade bidrag uppgick till 20,4 miljarder kronor.

Tabell 4.49 Oförbrukade inomstatliga bidrag

Miljoner kronor

Förväntad förbrukningstakt inomstatliga oförbrukade bidrag	Totalt	Inom 3 månader	Mer än 3 månader till 1 år	Mer än 1 år till 3 år	Mer än 3 år
Inomstatliga oförbrukade bidrag (med förbrukningstakt)	15 192	3 862	9 753	1 254	323
varav Universitet och högskolor	12 244	3 125	8 574	509	36
varav Länsstyrelser	1 306	332	610	287	77
varav Övriga	1 642	405	569	458	210
Övriga (utan uppgift om förbrukningstakt)	5 210				
Totala inomstatliga oförbrukade bidrag¹	20 402				

¹ Därutöver finns ett inomstatligt oförbrukat bidrag hos Kammarkollegiet på 4 310 miljoner kronor som är hänförligt till public servicebolag

I tabellen ovan visas hur 74 procent av inomstatliga oförbrukade bidrag förväntas tas i anspråk inom angivna tidsintervaller. Redovisade belopp bygger på uppgifter som berörda myndigheter lämnat utifrån gjorda uppskattningar om förväntad förbrukningstakt.

Not 39 Garantiförbindelser

Tabell 4.50 Garantiförbindelser

Miljoner kronor

	2024-12-31	2023-12-31
Svensk-Danska Broförbindelsen AB, Trafikverket	5 335	5 870
Arlandabanan Infrastructure AB, Trafikverket	1 555	1 611
Summa	6 890	7 481

Trafikverket har för statens räkning förbundit sig att när så behövs lämna villkorat aktieägartillskott till Svensk-Danska Broförbindelsen AB för att bolagets egna kapital

vid varje tillfälle ska uppgå till det registrerade aktiekapitalet. Det finns även en kapitaltäckningsgaranti till Arlandabanan Infrastructure AB som i första hand belastar Riksgäldskontorets garantireserv, men som under vissa förutsättningar kan belasta Trafikverket.

I nedanstående tabell redovisas statens totala garantiåtaganden fördelat på de åtaganden för vilka avsättningar görs och de åtaganden för vilka avsättningar inte görs. Såväl Exportkreditnämnden som Riksgäldskontoret har under året fortsatt att ställa ut olika former av garantier. Exportkreditnämnden ställer bland annat ut en tillfällig rörelsekreditgaranti för stora företag. Utestående åtaganden för denna uppgår till 7,0 miljarder kronor. Riksgäldskontoret förvaltar bland annat statens åtagande gällande EU:s sysselsättningsfond SURE. Utestående åtagande för SURE uppgår till 9,6 miljarder kronor.

Garantiåtaganden totalt

Tabell 4.51 Garantiåtaganden totalt

Miljoner kronor

	2024-12-31	2023-12-31
Garantier för vilka avsättningar görs		
Garantier om tillförsel av kapital	405	405
Exportgarantier m.m.	331 714	290 009
Kreditgarantier	14 601	16 106
Övriga garantier	5 535	5 959
Summa Garantier för vilka avsättningar görs	352 255	312 479
Garantier för vilka avsättningar inte görs		
Insättningsgarantin och investerarskyddet	2 374 813	2 293 848
Garantier om tillförsel av kapital	247 122	222 092
Summa Garantier för vilka avsättningar inte görs	2 621 935	2 515 940
Garantiåtaganden totalt	2 974 190	2 828 419

Not 40 Övriga ansvarsförbindelser

Tabell 4.52 Övriga ansvarsförbindelser

Miljoner kronor

	2024-12-31	2023-12-31
Ansvarsförbindelser för avhjälpande av miljöskador		
Trafikverket	27 095	25 615
Affärsverket svenska kraftnät	18 000	18 000
Försvarmakten	6 000	6 000
Övriga myndigheter	1 758	1 640
Summa Ansvarsförbindelser för avhjälpande av miljöskador	52 853	51 255
Andra övriga ansvarsförbindelser		
Riksgäldskontoret	18 972	23 424
Justitiekanslern	5 750	6 790
Riksantikvarieämbetet	4 732	3 024
Naturvårdsverket	3 671	3 701
Kriminalvården	1 021	6 576
Övriga myndigheter	2 442	4 353
Summa Andra övriga ansvarsförbindelser	36 588	47 868
Summa	89 441	99 123

Ansvarsförbindelser är förpliktelser som inte redovisas som skuld eller avsättning i balansräkningen på grund av att det inte är troligt att de kommer att regleras eller på grund av att deras storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet. Det kan också vara möjliga förpliktelser, dvs. det är osäkert om det förekommer en förpliktelse eller inte. Som Övriga ansvarsförbindelser redovisas de ansvarsförbindelser som inte är garantiförbindelser. Ansvarsförbindelser för miljöskador avser framtida utgifter för avhjälpande av en föroreningsskada eller en allvarlig miljöskada enligt 10 kap. miljöbalken.

Trafikverkets framtida åtagande innefattar ansvar för avhjälpande av miljöskador till följd av den flygplatsverksamhet som bedrivits av Luftfartsverket och den verksamhet som bedrivits av Vägverket, Banverket och Statens järnvägar. Trafikverket ansvarar också för åtaganden för den av staten utställda miljögarantin i avtalet om bolagisering av Banverket Produktion, Vägverket Produktion och Statens järnvägar. De bedömda framtida åtagandena har ökat med 1,5 miljarder kronor.

Affärsverket svenska kraftnäts framtida åtagande innefattar ansvar för avhjälpande av miljöskador till följd av föroreningsskada som uppstått i verksamheten. Impregnerade slipersfundament med tillhörande stag tas upp vid avslutad verksamhet.

Andra övriga ansvarsförbindelser består främst av Riksgäldskontorets åtaganden för utfärdade skuldbevis till International Development Association (IDA), International Bank for Reconstruction and Development (IBRDGEF) och andra internationella finansieringsinstitutioner. Dessa har minskat med 4,5 miljarder kronor.

Även Kriminalvårdens projekteringsgarantier har minskat med 5,6 miljarder kronor till följd av att hyresavtal tecknats och motsvarande garantier avslutats.

Noter till finansieringsanalysen

Not 41 Statens verksamhet

På poster under Statens verksamhet har intäkter och kostnader enligt resultaträkningen justerats för transaktioner som inte medför betalningar och betalningar som inte har påverkat intäkter och kostnader har lagts till.

Avgifter och andra ersättningar har justerats för utdelningar från statliga bolag som inte redovisas som intäkter i resultaträkningen, vilket förbättrat kassaflödet med 20 miljarder kronor både 2024 och 2023.

Transfereringar har justerats ned för avsättningar till fonder med 16 miljarder kronor 2024, vilket förbättrar kassaflödet då dessa kostnader inte påverkar betalningar.

Statens egen verksamhet har justerats för kostnader som inte medför betalningar, vilket förbättrar kassaflödet i finansieringsanalysen. Det är främst avskrivningar och nedskrivningar av anläggningstillgångar samt ökning av avsättningar. Totalt uppgår dessa justeringar till 63 miljarder kronor 2024 och 67 miljarder kronor 2023.

Justeringar till betalningar

Justeringar till betalningar för statens verksamhet har förbättrat kassaflödet med drygt 11 miljarder kronor, jämfört med en försämring av kassaflödet med 40 miljarder kronor föregående år.

Justeringar till betalningar specificeras i nedanstående tabell.

Tabell 4.53 Justering till betalningar

Miljarder kronor

	2024	2023
Förändring av långfristiga fordringar	-1,3	-3,7
Förändring av omsättningstillgångar	0,5	7,9
Förändring av kassa och bank	-3,5	-1,8
Förändring av skulder	15,8	-42,5
Summa	11,5	-40,1

Förändringen av skulder har förbättrat kassaflödet under 2024 då skulderna har ökat jämfört med 2023. Under 2024 har Affärsverket svenska kraftnäts inbetalade kapacitetsavgifter (flaskhalsintäkter) ökat långfristiga skulder med 15,9 miljarder kronor, vilket har förbättrat kassaflödet. Under 2023 försämrades kassaflödet främst på grund av att Affärsverkets svenska kraftnäts tidigare inbetalda kapacitetsavgifter användes till att finansiera utbetalningar av elstöd (se not 36).

Not 42 Investeringar

I nedanstående tabell specificera statens investeringsutgifter uppdelat på finansiella, materiella och immateriella investeringar.

Tabell 4.54 Investeringar

Miljarder kronor

	2024	2023
Finansiella investeringar		
Aktier och andra värdepapper	27,5	2,2
Materiella investeringar		
Beredskapstillgångar	38,1	29,8
Väganläggningar	19,1	16,5
Järnvägsanläggningar	23,9	25,3
Maskiner och inventarier	6,7	7,7
Fastigheter och markanläggningar	4,7	2,2
Övriga investeringar	26,8	15,4
Summa materiella investeringar	119,3	96,9
Immateriella investeringar		
Datasystem, rättigheter m.m.	4,2	3,9
Total summa	151,0	103,0

Investeringar uppgick till 151 miljarder kronor, en ökning med 48 miljarder kronor jämfört med föregående år.

De finansiella investeringarna uppgick till drygt 27 miljarder kronor. Beloppet för 2024 består främst av kapitaltillskott till Riksbankens grundfond med 25 miljarder kronor och Swedfund International AB med 1,8 miljarder kronor. Investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till 119 miljarder kronor, vilket är 22 miljarder kronor mer än föregående år.

Investeringar i väganläggningar ökade med knappt 3 miljarder kronor och investeringar i järnvägsanläggningar minskade med drygt 1 miljard kronor (se not 16 och 17).

Investeringar i maskiner och inventarier har minskat med 1 miljard kronor jämfört med föregående år (se not 20). Investeringar i fastigheter och markanläggningar ökade med drygt 2 miljarder kronor.

Övriga investeringar ökade med drygt 11 miljarder kronor. I övriga investeringar ingår pågående nyanläggningar, förbättringsutgifter på annans fastighet och förändring av förskott för materiella anläggningstillgångar (se not 19 och 21).

Investeringar i immateriella tillgångar som i huvudsak avser it-system uppgick till 4 miljarder kronor.

Not 43 Utlåning

I nedanstående tabell specificeras utlåningen uppdelat på nyutlåning som försämrar kassaflödet och amorteringar som förbättrar kassaflödet.

Tabell 4.55 Utlåning

Miljarder kronor

	2024	2023
Nyutlåning		
Centrala studiestödsnämnden, studielån och hemutrustningslån	29,4	26,0
Riksgäldskontoret	2,3	3,5
Övriga myndigheter	0,0	0,0
Summa nyutlåning	31,7	29,5
Amorteringar		
Centrala studiestödsnämnden	13,1	13,3
Riksgäldskontoret	1,5	63,8
Övriga myndigheter	0,0	0,0
Summa amorteringar	14,6	77,1

CSN:s nyutlåning, som till största delen består av studielån, uppgick till drygt 29 miljarder kronor, vilket är drygt 3 miljard kronor högre än föregående år. Amorteringarna till CSN uppgick liksom föregående år till drygt 13 miljarder kronor.

Riksgäldskontorets nyutlåning under året avsåg i allt väsentligt utlåning till Riksbanken med 2,3 miljarder kronor, för att finansiera Sveriges åtagande till IMF. Under 2023 amorterade Riksbanken 64 miljarder kronor på lån som tidigare tagits upp i Riksgäldskontoret för att förstärka valutareserven.

Not 44 Finansiella aktiviteter

Utfallet under finansiella aktiviteter var negativt 2024, vilket ökade statsskulden med drygt 25 miljarder kronor. För 2023 var utfallet under finansiella aktiviteter positivt, vilket minskade statsskulden med 8 miljarder kronor. Det är främst räntebetalningar, förändringar av kortfristiga placeringar i statsskuldsförvaltningen och förändringar av fordringar och skulder till följd av affärsdagsredovisning som påverkar utfallet under finansiella aktiviteter.

Övrigt finansiellt netto i resultaträkning (jfr not 13 och not 14) har justerats för marknadsvärdeförändringar på statens innehav av värdepapper, nedskrivningar av värdepapper och reavinster vid försäljningar av statliga bolag eftersom dessa transaktioner inte påverkat betalningar. Totalt har dessa justeringar försämrat utfallet med 5 miljarder kronor 2024. Under 2023 försämrade dessa justeringar utfallet med 6 miljarder kronor.

Justeringar till betalningar

Justeringar till betalningar hänförliga till statens upplåning och statsskuldsförvaltning specificeras i nedanstående tabell.

Tabell 4.56 Justeringar till betalningar

Miljarder kronor

	2024	2023
Förändring av tillgångar hänförliga till statens upplåning	-0,6	-4,9
Förändring av skulder hänförliga till statens upplåning	-4,5	-6,7
Förändring i fordringar och skulder till följd av affärsdagsredovisning	-27,1	27,4
Förändringar i kortfristiga placeringar i statsskuldsförvaltningen	13,2	17,4
Summa	-19,0	33,2

Justeringar till betalningar har ökat statsskulden med 19 miljarder kronor 2024. Under 2023 har justeringar till betalningar minskat statsskulden med drygt 33 miljarder kronor.

Under 2024 har Riksgäldskontoret minskat kortfristiga placeringar i statsskuldsförvaltningen med ytterligare 13 miljarder kronor. Kassaflödet från försäljning av kortfristiga placeringar har använts till att amortera statsskulden.

Statspapper och andra finansiella instrument redovisas i balansräkningen på den dag som affären ingås. Kassaflödet påverkas först på likviddagen. Förändringar i fordringar och skulder till följd av affärsdagsredovisningen 2024 har ökat statsskulden med 27 miljarder kronor.

5 Utvecklingen av statsskulden

Statens budget visade ett underskott på 104 miljarder kronor 2024. Det innebär att budgetsaldot försvagades med 123 miljarder kronor jämfört med 2023, då budgeten visade ett överskott på 19 miljarder kronor. Under 2023 förbättrades budgetsaldot med nästan 64 miljarder kronor när Riksbanken återbetalade de lån som de hade tagit i Riksgäldskontoret för att förstärka valutareserven. Budgetunderskottet 2024 förklaras framför allt av stora utgiftsökningar. Bland annat ökade anslag till försvaret, högre utgifter för statsbidrag till kommunerna och för rättsväsendet. Dessutom tillförde staten ett kapitaltillskott till Riksbanken på 25 miljarder kronor.

Den konsoliderade statsskulden ökade från 970 miljarder kronor 2023 till 1 077 miljarder kronor 2024, dvs. med 107 miljarder kronor. Skillnaden mellan budgetunderskottet och ökningen av statsskulden 2024 beror främst på förändringar av kortfristiga placeringar i Riksgäldskontorets likviditetsförvaltning och förändringar av inomstatliga innehav av statspapper samt affärsdagsredovisningen. Förändringar av kortfristiga placeringar påverkar statsskulden, men inte budgetsaldot. Inomstatliga köp och försäljningar av statspapper påverkar budgetsaldot, men elimineras när den konsoliderade statsskulden fastställs.

Den statsskuld som redovisas i årsredovisning för staten är konsoliderad och skiljer sig från den statsskuld som Riksgäldskontoret redovisar, som är okonsoliderad. Skillnaden utgörs av elimineringar av myndigheters innehav av svenska statspapper. Vissa myndigheter som hanterar medel avsatta för ändamål vid sidan av statens budget har rätt att placera på den svenska statspappersmarknaden. Dessa tillgångar räknas bort vid beräkningen av den konsoliderade statsskulden.

Elimineringen av statliga myndigheters innehav av statspapper i balansräkningen i årsredovisningen för staten uppgick till 74,6 miljarder kronor 2024 (se tabell 5.1). Nästan hela beloppet avser Insättningsgarantifondens och Kärnavfallsfondens innehav. Övriga myndigheters innehav var knappt 0,1 miljarder kronor. Pensionsmyndighetens innehav av statspapper för premiepensionssystemet elimineras inte vid beräkning av den konsoliderade statsskulden, eftersom dessa tillgångar inte ingår i den konsoliderade balansräkningen för staten. Sammantaget innebär detta att den okonsoliderade statsskulden som Riksgäldskontoret redovisar var 74,6 miljarder kronor högre än vad som redovisas i balansräkningen för staten.

Tabell 5.1 Statliga myndigheters innehav av statspapper vid utgången av 2024

Miljarder kronor

	Insättnings- garantifonden	Kärnavfallsfonden	Övriga myndigheter	Elimineras i ÅRS
Nominella statsobligationer	50,0	6,0	0,1	56,1
Reala statsobligationer		18,5		18,5
Totalt	50,0	24,5	0,1	74,6

Myndigheternas innehav av svenska statspapper ökade från 57,7 miljarder kronor 2023 till 74,6 miljarder kronor 2024. Insättningsgarantifondens innehav av statspapper ökade med 14,0 miljarder kronor och Kärnavfallsfondens innehav ökade med 2,9 miljarder kronor 2024.

5.1 Definition av statsskulden

Statsskulden redovisas på bokslutsdagen till nominellt belopp inklusive upplupen inflationskompensation för reala statsobligationer (realobligationer). Att statsskulden redovisas till nominellt belopp betyder att nollkuponlån och statsskuldväxlar tas upp till det belopp som Riksgäldskontoret kommer att betala på förfallodagen. Även derivatinstrument inkluderas i statsskulden, t.ex. de skuldbytesavtal (swappar) som Riksgäldskontoret ingår för att styra sammansättningen och löptiden av statsskulden. Instrumenten i utländska valutor är värderade till de valutakurser som gällde den 30 december 2024, årets sista bankdag.

Regeringen har beslutat att Riksgäldskontoret ska redovisa statsskulden som statens andel av den offentliga sektorns bruttoskuld enligt rådets förordning (EG) nr 479/2009 om tillämpningen av protokollet om förfarandet vid alltför stora underskott som är fogat till fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen. Undantag ska göras för skulden till premiepensionssystemet och de skulder som kan uppkomma i Insättningsgarantifonden. De tillgångar och skulder i övrigt kopplade till statsskultsförvaltningen som blir följden av att bokföringsmässiga grunder tillämpas, ska därmed tas upp under andra poster i balansräkningen.

5.2 Regeringens styrning av statsskultsförvaltningen

Det lagfästa målet för statsskultsförvaltningen är att långsiktigt minimera kostnaden för statsskulden med beaktande av risk. Därutöver ska förvaltningen ske inom ramen för de krav penningpolitiken ställer.

Regeringen lämnar vartannat år en skrivelse till riksdagen som innehåller en utvärdering av statens upplåning och skultsförvaltning. Utvärderingen görs över rullande femårsperioder. En utvärdering för 2019–2023 lämnades i april 2024 (skr. 2023/24:104). Regeringens utvärdering bygger bl.a. på den rapport med underlag för utvärdering som Riksgäldskontoret lämnar årligen i februari.

Det övergripande målet för statsskultsförvaltningen konkretiseras genom de riktlinjer som regeringen årligen fastställer efter förslag från Riksgäldskontoret. Riktlinjerna styr hur statsskulden ska fördelas mellan de tre skultslagen nominell skuld i kronor, real skuld i kronor och valutaskuld. Enligt riktlinjerna för 2024 ska real kronaskuld långsiktigt vara 20 procent av statsskulden och exponeringen i utländsk valuta ska avvecklas successivt och anta riktvärdet noll från och med 2027. Av riktlinjerna framgår också vilken löptid statsskulden ska styras mot. Riksgäldskontoret har i rapporten Statsskultens förvaltning (dnr 2025/108) gjort en utvärdering av skultsförvaltningen 2024.

Realskulden utgjorde 24 procent av statsskulden under året. Det framgår i rapporten Statsskultens förvaltning – underlag för utvärdering 2024. Andelen realskuld är svår att styra på kort sikt och riktvärdet är därför enligt riktlinjerna långsiktigt. Valutaexponeringen minskade i enlighet med regeringens riktlinjer.

Vid sidan av den planerade neddragningen av statsskultens valutaexponering måste Riksgäldskontoret även hantera löpande betalningar i utländsk valuta som påverkar den totala exponeringen.

5.3 Statsskuldens sammansättning

Andelarna nominell skuld, real skuld respektive valutaskuld beräknas baserat på nominella belopp, inklusive upplupen inflationskompensation och till aktuell växelkurs. Andelarna enligt riktlinjerna som beskrivs ovan överensstämmer inte med andelarna i tabell 5.2, då riktlinjernas andelar beräknas på den okonsoliderade skulden inklusive fordringar i vidareutlåning och inklusive förvaltningstillgångar.

Tabell 5.2 Statsskuldens utveckling och sammansättning

Miljarder kronor

	2020	2021	2022	2023	2024
Nominella lån i svenska kronor	779	723	632	670	774
<i>varav nominella lån i svenska kronor, okonsoliderat</i>	<i>829</i>	<i>769</i>	<i>681</i>	<i>712</i>	<i>830</i>
<i>varav statliga myndigheters innehav</i>	<i>-50</i>	<i>-46</i>	<i>-49</i>	<i>-42</i>	<i>-56</i>
Reala lån i svenska kronor	165	194	200	221	233
<i>varav reala lån i svenska kronor, okonsoliderat</i>	<i>178</i>	<i>207</i>	<i>213</i>	<i>237</i>	<i>251</i>
<i>varav statliga myndigheters innehav</i>	<i>-13</i>	<i>-13</i>	<i>-13</i>	<i>-16</i>	<i>-18</i>
Nominella lån i utländsk valuta	274	228	199	79	70
Summa konsoliderad statsskuld	1 218	1 145	1 031	970	1 077

Den konsoliderade statsskulden ökade 2024 med 107 miljarder kronor jämfört med 2023. De nominella lånen i svenska kronor var 774 miljarder kronor 2024, vilket var en ökning med 104 miljarder kronor jämfört med 2023. Den reala lånestocken uppgick till 233 miljarder kronor, vilket var en ökning med 12 miljarder kronor jämfört med 2023. Under 2024 har Riksbanken fortsatt att sälja av sina innehav av statspapper. Riksbankens innehav minskade till 25 procent av statsskulden.

Valutaskulden uppgick till 70 miljarder kronor i slutet av året, vilket var en minskning med 9 miljarder kronor jämfört med 2023. Valutaskulden består dels av lån i utländsk valuta, dels av Riksgäldskontorets derivat. Riksgäldskontorets valutaskuld genom derivat uppstår genom att myndigheten ingår avtal om att byta åtaganden i kronor mot åtaganden i utländsk valuta.

Vidareutlåningen till Riksbanken i utländsk valuta uppgick i slutet av 2024 till 5,2 miljarder kronor (inkl. valutakursförändringar), vilket var en ökning med 2,6 miljarder kronor jämfört med 2023. Utlåning i utländsk valuta ger upphov till en valutaexponering som Riksgäldskontoret eliminerar med hjälp av derivatkontrakt.

Tabell 5.3 Nominella lån i svenska kronor

Miljarder kronor

	2020	2021	2022	2023	2024
Nominella statsobligationer	523	610	545	493	550
Gröna obligationer	20	20	20	20	20
Statsskuldväxlar	173	107	65	123	113
Likviditetsförvaltningsinstrument	136	81	122	59	51
Säkerheter i svenska kronor	3	1	0	2	1
Privatmarknadslån	3	0	0	0	0
Valutaderivat i svenska kronor	-79	-96	-120	-27	39
Nominella lån i svenska kronor	779	723	632	670	774

Den nominella skulden i svenska kronor var 774 miljarder kronor vid utgången av 2024, som nämnts ovan. De nominella statsobligationerna ökade med 57 miljarder kronor jämfört med 2023. Utlåningen i gröna obligationer var 20 miljarder kronor,

vilket har varit oförändrat sedan 2020. Den utestående stocken av statsskuldväxlar var 113 miljarder kronor vid utgången av 2024, vilket var 10 miljarder kronor lägre jämfört med 2023. Likviditetsförvaltningsinstrument minskade 2024 med 8 miljarder kronor jämfört med 2023.

I nominella lån i svenska kronor ingick tidigare även privatmarknadslån. Upplåningen på privatmarknaden avslutades under 2021. Valutaderivat i svenska kronor var 39 miljarder kronor vid utgången av 2024.

Statens upplåning fördelat på skuldinstrument

Riksgäldskontoret lånar för statens räkning dels för att täcka underskott i statens budget, dels för att refinansiera lån som förfaller. Det totala upplåningsbehovet, inklusive behovet av att ersätta lån som förfaller uppgick till 348 miljarder kronor 2024, jämfört med 273 miljarder kronor 2023 (se tabell 5.4).

Riksgäldskontoret sköter upplåningen genom att ge ut räntebärande värdepapper (skuldinstrument). Huvuddelen är i form av nominella statsobligationer, likviditetsförvaltningsinstrument och statsskuldväxlar i svenska kronor. En del av upplåningen sker i realobligationer, som ger investerarna ett inflationsskydd. Riksgäldskontoret lånar även på den utländska räntemarknaden genom att ge ut värdepapper i utländsk valuta. Köpare av statspapper var i första hand inhemska och utländska fonder, försäkringsbolag och finansiella institutioner.

Tabell 5.4 Upplåning fördelat på olika marknader och skuldinstrument

Miljarder kronor

	2020	2021	2022	2023	2024
Statsskuldväxlar	173	107	65	123	113
Likviditetsförvaltningsinstrument	132	68	89	97	134
Total upplåning penningmarknad	305	176	154	220	247
Nominella statsobligationer	100	83	46	45	72
Realobligationer	13	21	9	9	9
Gröna obligationer	20	0	0	0	0
Obligationer i utländsk valuta	43	0	0	0	21
Total upplåning kapitalmarknad	176	103	55	53	102
Total upplåning	481	279	209	273	348

Anm.: Beloppet för statsskuldväxlar avser utestående stock vid utgången av året.

Riksgäldskontoret finansierade det ökade upplåningsbehovet under 2024 med ökad obligationsupplåning och en fortsatt förhållandevis stor kortfristig upplåning.

På penningmarknaden tar Riksgäldskontoret upp kortfristiga lån genom att ge ut statsskuldväxlar och olika likviditetsförvaltningsinstrument med kort löptid. Belopp för statsskuldväxlar i tabellen avser utestående stock vid utgången av respektive år. Vid slutet av 2024 uppgick stocken statsskuldväxlar till 113 miljarder kronor, vilket är en minskning med 10 miljarder kronor jämfört med 2023.

På kapitalmarknaden lånar Riksgäldskontoret på längre löptider genom att emittera olika typer av obligationer. Under 2024 var emissionsvolymen i nominella statsobligationer 72 miljarder kronor, jämfört med 45 miljarder kronor 2023. Under 2024 var emissionerna av realobligationer 9 miljarder kronor, vilket var oförändrat jämfört med 2023. Riksgäldskontoret har inte emitterat några gröna obligationer sedan 2020. Den 23 januari 2024 gav Riksgäldskontoret ut en tvåårig obligation i amerikanska dollar motsvarande 21 miljarder kronor.

De räntor som Riksgäldskontoret i genomsnitt lånade till i statsskuldväxlar minskade under 2024 från 3,6 procent till 3,3 procent. För nominella statsobligationer minskade den genomsnittliga emissionsräntan under 2024 från 2,6 till 2,1 procent. Även den genomsnittliga räntan i auktionerna av realobligationer minskade under 2024 från 0,9 procent till 0,7 procent. Vid slutet av året låg dock räntorna på fem- och tioåriga statsobligationer något högre än ett år tidigare.

5.4 Statsskuldens kostnader

Utgifterna på anslaget 1:1 *Räntor på statsskulden* inom utgiftsområde 26 Statsskuld räntor m.m. på statens budget uppgick till 20,1 miljarder kronor jämfört med 31,6 miljarder kronor 2023. Beloppen i statens budget redovisas enligt utgiftsmässiga principer och är nettot av inkomster och utgifter i upplåningsverksamheten.

Den utgiftsmässiga redovisningen är dock bristfällig när det gäller att beskriva statsskuldens kostnader. Exempelvis har valet av upplåningsteknik stor påverkan på anslagsbelastningen ett visst år. En kostnadsmässig redovisning, där samtliga kostnader och intäkter hänförliga till året tas med, ger därför en bättre bild av hur räntekostnaderna utvecklas över tiden.

I resultaträkningen för staten redovisas räntor enligt kostnadsmässiga principer efter eliminering av räntor till eller från statliga myndigheter. I kostnaderna ingår även en omvärdering av skulden i utländsk valuta.

I tabell 5.5 visas statsskuldens kostnader, vilket är en sammanfattning och specificering av uppgifterna i resultaträkningen (se not 12 till resultaträkningen).

Tabell 5.5 Statsskuldens kostnader

Miljarder kronor

	2020	2021	2022	2023	2024
Räntekostnader på lån i svenska kronor	21,6	21,8	36,2	32,0	23,7
Räntekostnader på lån i utländsk valuta	2,6	1,4	1,3	4,6	5,8
Realiserade valutakursförändringar	2,3	0,4	11,7	8,2	-1,1
Realiserade kursförändringar	6,0	2,3	0,4	0,0	-0,3
Orealiserade valutakursförändringar i lån i utländsk valuta	-26,3	11,9	10,3	-17,5	2,2
Över-/underkurs vid emission m.m.	-11,2	-12,6	-9,8	-5,9	-4,1
Summa kostnader	-5,0	25,2	50,1	21,4	26,2
Ränteintäkter i upplåningsverksamheten	-10,4	-8,1	-6,3	-8,8	-7,1
Nettokostnader efter intäkter, exklusive vidareutlåning	-15,4	17,1	43,8	12,6	19,1
Orealiserade valutakursförändringar hänförliga till vidareutlåning	20,2	-9,5	-11,9	11,9	0,3
Nettokostnader inklusive vidareutlåningen	4,8	7,6	31,8	24,5	19,4

Enligt resultaträkningen för 2024 uppgick nettokostnaden för statsskulden (räntor, över- och underkurser, valutakursförändringar m.m.) till 19,4 miljarder kronor, vilket var en minskning med 5,1 miljarder kronor jämfört med 2023. De främsta orsakerna till att nettokostnaden för statsskulden förbättrades 2024 var att räntekostnaderna på lån i svenska kronor minskade bl.a. till följd av inflationsomvärdering av realskulden och ett bättre utfall för realiserade valutakursförändringar jämfört med 2023.

Realiserade valutakursförändringar påverkas framför allt av kronans växelkurs mot andra valutor när ett lån förfaller, men också av inbördes förändringar mellan andra valutors växelkurser, eftersom Riksgäldskontoret i förvaltningen av valutasulden använder olika derivatinstrument. Utfallet för de realiserade valutakursförändringarna blev en valutakursvinst på 1,1 miljarder kronor 2024, vilket var en förbättring med 9,3 miljarder kronor jämfört med 2023.

Realiserade kursförändringar visade en vinst på 0,3 miljarder kronor 2024, vilket var en förbättring med 0,3 miljarder kronor jämfört med 2023. Kursförändringar uppstår när Riksgäldskontoret köper tillbaka obligationer och marknadsräntan avviker från kupongräntan.

På valutamarknaden tappade kronan i värde mot den amerikanska dollarn, euron och schweizerfrancen under 2024. Framför allt försvagades kronan mot den amerikanska dollarn, från 10,07 till 11,07 kronor per dollar. Valutakursförändringen är uppdelad på en orealiserad valutakursförlust på 2,2 miljarder kronor hänförlig till lån i utländsk valuta och en orealiserad valutakursförlust på 0,3 miljarder kronor hänförlig till vidareutlåning till Riksbanken. De totala orealiserade valutakursförändringarna ökade nettokostnaden för statssulden med 2,5 miljarder kronor 2024, vilket var en försämring med 8,1 miljarder kronor jämfört med 2023.

Över- och underkurser vid emission av statspapper m.m. bidrog till att sänka statskuldens kostnader med 4,1 miljarder kronor 2024. Över- och underkurser uppstår när Riksgäldskontoret emitterar obligationer där marknadsvärdet är högre eller lägre än det nominella värdet. Mellanskillnaden redovisas som förutbetalda överkurser respektive förutbetalda underkurser och periodiseras ut under lånets löptid.

Skillnaden 2024 mellan statsskuldens nettokostnader inklusive skuldskötselinstrument och utfallet på anslaget 1:1 *Räntor på statssulden* var 0,7 miljarder kronor. Nettokostnaden var 2024 lägre än utfallet på anslaget. Skillnaden förklaras främst av att olika principer används för redovisning mot anslag som är kassamässig och den kostnads- mässiga redovisningen i resultaträkningen. Det är realiserade räntor och över-/underkurser som redovisas mot anslaget, medan periodiserade räntor och orealiserade valutakursdifferenser påverkar nettokostnad i resultaträkningen. För 2023 var motsvarande skillnad 7,1 miljarder kronor. Nettokostnaden var 2023 lägre än utfallet under anslaget 1:1 *Räntor på statssulden*.

6 Redovisning och riskanalys av statliga garantier och utlåning

6.1 Statliga garantier

Ett statligt garantiåtagande innebär att staten går i borgen för någon annans betalningsåtagande, vilket leder till en finansiell risk för staten. Generella regler för hanteringen av statliga lån och garantier finns i budgetlagen (2011:203). Förordningen (2011:211) om utlåning och garantier innehåller mer detaljerade bestämmelser om garantigivning och utlåning med kreditrisk.

Regeringen får enligt budgetlagen besluta om utlåning samt ställa ut kreditgarantier och göra andra liknande åtaganden för det ändamål och med högst det belopp som riksdagen bestämmer. Regelverket föreskriver bl.a. att en avgift ska tas ut som motsvarar statens förväntade kostnad för åtagandet, om inte riksdagen beslutar annat. Förväntade kostnader för lån och garantier består av de förväntade förluster och administrativa kostnader som är förknippade med åtagandet. Förväntad förlust är ett statistiskt mått för de kreditförluster som beräknas kunna uppstå på grund av att garantigäldenären eller låntagaren med en viss sannolikhet inte kommer att fullgöra sitt åtagande. Avgifterna placeras på ett räntebärande konto i Riksgäldskontoret. Garanti- och utlåningsverksamheten förväntas därmed vara självfinansierad på lång sikt. Dessa principer för utlåning och garantigivning kallas för den statliga garanti- och utlåningsmodellen. Exempel på stora garantiåtaganden som omfattas av garantimodellen är exportkreditgarantier och kreditgarantier för infrastrukturprojekt.

Riksdagen har dock möjlighet att besluta om att undanta specifika garantier från garantimodellen. Det finns därför garantier som regleras i särskilda lagar eller på annan grund har andra villkor än de som stipuleras i budgetlagen. Avgifter för sådana garantier är vanligen angivna direkt i lag och kan fastställas på andra grunder än att de ska täcka de förväntade kostnaderna. Insättningsgarantin och investerarskyddet är exempel på garantier som hanteras i särskild ordning.

Riksdag och regering har under året beslutat att Riksgäldskontorets garantiram ska höjas till 80 miljarder kronor för statliga kreditgarantier för gröna investeringar, vilka ska bidra till att svenska miljö- och klimatpolitiska mål uppnås. Även Exportkreditnämnden kan ställa ut kreditgarantier för att finansiera klimatomställning. Vidare har en ny garantiram för investeringar i ny kärnkraft inrättats. Kreditgarantiprogrammet nyttjades inte under året.

En mer utförlig beskrivning över hur garantier och utlåning redovisas finns i avsnitt 4.1 Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar.

Garantiportföljens sammansättning

Statens garantiportfölj ökade med ca 146 miljarder kronor under 2024 och uppgick vid årsskiftet till 2 974 miljarder kronor, jämfört med 2 828 miljarder kronor 2023. Näst efter insättningsgarantin (2 375 miljarder kronor per 31 december 2023) utgjordes de största åtagandena av kreditgarantier (361 miljarder kronor) och garantier om tillförsel av kapital (233 miljarder kronor). Pensionsgarantier uppgick till 5,5 miljarder kronor. I det ovanstående beloppet för statens garantiportfölj ingår inte investerarskyddet, eftersom åtagandet inte kan beloppsbestämmas. Utöver redan utfärdade garantier finns det utfästelser om nya garantier på knappt 71 miljarder kronor. De redovisade

utfästelserna omfattar endast bundna utfästelser och består till stor del av exportkreditgarantier.

I tabell 6.1 visas en sammanställning av de garantier och utfästelser som regeringen och myndigheterna ställt ut. Garantierna motsvarar de garantiförbindelser som redovisas i not 39 till balansräkningen.

Tabell 6.1 Statliga garantiåtaganden och utfästelser den 31 december 2024

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Typ av garanti	Utfärdade garantier 2024	Utfärdade garantier 2023	Under året utfärdade garantier 2024	Under året utfärdade garantier 2023	Bundna garanti-utfästelser 2024	Bundna garanti-utfästelser 2024
2	Insättningsgarantin¹	2 374 813	2 293 848				
2	Investerarskyddet²						
	Kreditgarantier	361 134	320 187	112 148	98 603	70 595	59 623
24	Exportkreditgarantier ³	317 284	281 146	103 610	95 682	43 694	34 282
7	U-kreditgarantier	113	227				
7	Fristående garantier ⁴	14 317	8 636	5 805	818	568	2 506
22	Infrastruktur	3 888	5 437				
18	Bostadskrediter	4 299	3 411	2 274	743	352	133
2, 7, 16, 22	Internationella åtaganden	18 441	18 827				
24	Gröna garantier	2 771	2 400	459	1 360	25 982	22 702
24	Garantier till företag	21	103				
	Garantier om tillförsel av kapital	232 709	208 424	405	405		
22	Kapitaltäckningsgarantier ⁵	6 890	7 481				
24	Grundfondsförbindelser	405	405	405	405		
2, 7, 22	Garantikapital ⁶	225 414	200 538				
2, 16, 22, 24	Pensionsgarantier⁷	5 535	5 959				
Summa		2 974 190	2 828 419	112 553	99 008	70 595	59 623

¹ Åtagandet för insättningsgarantin avser garanterade insättningar per den 31 december 2023.

² För investerarskyddet saknas uppgifter om storleken på de skyddade tillgångarna.

³ Beloppen avser såväl exportkreditgarantier som investeringsgarantier och råvarugarantier. I beloppet ingår EKN:s tillfälliga lösning med rörelsekreditgarantier till stora företag om 7 miljarder kronor.

⁴ I garantiåtagandet för fristående garantier ingår inte åtagandet avseende EIB:s utlåning inom ramen för Lomé IV Bis. och Cotonou-avtalen. Detta åtagande om 79 miljoner euro redovisas under internationella åtaganden.

⁵ Det finns två stycken kapitaltäckningsgarantier, gällande Arlandabanan Infrastructure AB och Svensk-Danska Broförbindelsen SVEDAB AB, vilka redovisas av Trafikverket.

⁶ Trafikverket redovisar fr.o.m. 2015 garantikapitalet för Eurofima.

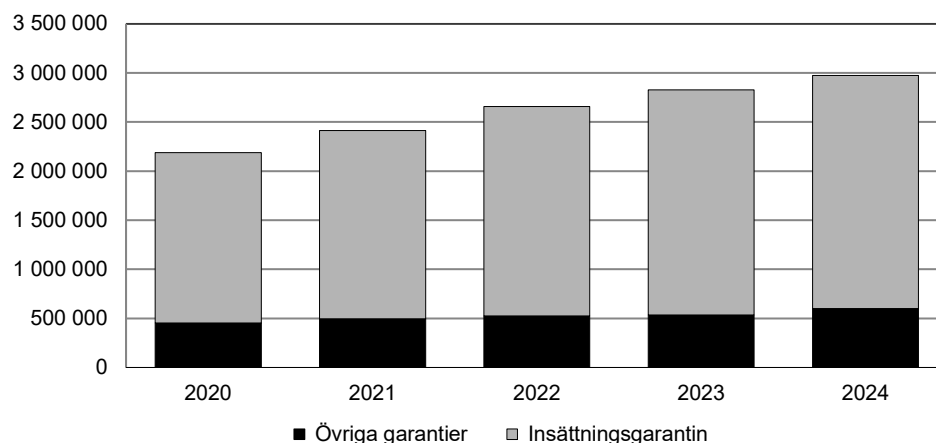
⁷ Åtagandet för pensionsgarantier avser den 31 december 2023.

Garantierna hanteras av fyra myndigheter: Boverket, Exportkreditnämnden (EKN), Riksgäldskontoret samt Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida). Garantikapital till internationella finansiella institutioner, Europeiska investeringsbankens garantifond för stöd till företag samt Europeiska unionens sysselsättningsfond SURE (Support to mitigate Unemployment Risks in an Emergency) hanteras av Regeringskansliet, men redovisas av Riksgäldskontoret. Garantikapitalet till Eurofima och två kapitaltäckningsgarantier redovisas av Trafikverket. Svenska statens garanti till Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken (IBRD) för dess kompletterande lån till Ukraina respektive garanti till Europeiska unionen för makrofinansiellt stöd till Ukraina förvaltas av Sida.

Statens garantiåtagande fem år tillbaka visas i diagram 6.1.

Diagram 6.1 Garantiåtaganden 2020–2024

Miljoner kronor

Av riksdagen beslutade garantiramar

I tabell 6.2 finns en sammanställning av beslutade garantiramar respektive utfärdade garantier samt i förekommande fall bundna utfästelser per myndighet. Skillnaderna i totalbelopp mellan tabell 6.1 och tabell 6.2 förklaras av att kapitaltäckningsgarantier ingår i tabell 6.1, men inte i tabell 6.2.

För Riksgäldskontorets garantigivning finns ramar för enskilda projekt samt ramar till olika program. Riksgäldskontoret kan också, inom ramen för sitt uppdrag som resolutionsmyndighet, vid behov ställa ut garantier avseende tillgångar och förpliktelser för ett institut i resolution enligt lagen (2015:1016) om resolution. Om en allvarlig störning skulle uppstå i det finansiella systemet kan Riksgäldskontoret i enlighet med lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut motverka en sådan genom att ge stöd i form av garantier.

Därutöver redovisar Riksgäldskontoret Regeringskansliets åtaganden i form av garanti-kapital gentemot internationella finansiella institutioner, Europeiska investeringsbankens garantifond för stöd till företag och Europeiska unionens sysselsättningsfond SURE.

Riksdagen har under året beslutat om en höjning av ramen från 475 miljarder kronor till 500 miljarder kronor för EKN:s garantigivning avseende exportkreditgarantier. Det finns dessutom en särskild ram på 10 miljarder kronor för EKN:s investeringsgarantier samt en garantiram om 12 miljarder kronor gällande kreditgarantier för att säkra tillgången av råvaror. Därtill fick EKN under året en förordning om särskilda exportkreditgarantier för Ukraina med en ram uppgående till 333 miljoner kronor.

Den totala ramen för Sidas garantiåtaganden avseende u-kreditgarantier och fristående garantier uppgick till 26 miljarder kronor för 2024 jämfört med 20 miljarder kronor 2023. Sida hanterar även en garantiram om 152 miljoner euro för Europeiska investeringsbankens långivning inom ramen för Lomé IV Bis och Cotonou-avtalen. Sida förvaltar också svenska statens åtaganden om garanti på 45 miljoner euro till IBRD för dess kompletterande lån till Ukraina samt garanti om högst 137 miljoner euro till Europeiska unionen för ett makrofinansiellt stöd till Ukraina.

Boverkets ram gällande utställande av kreditgarantier för ny- och ombyggnad av bostäder uppgick till 8 miljarder kronor 2024.

Tabell 6.2 Garantiramar och utfärdade garantier den 31 december 2024

Miljoner kronor

Utgiftsområde		Beslutade garantiramar 2024	Beslutade garantiramar 2023	Utfärdade garantier 2024	Utfärdade garantier 2023	Utfärdade garantier inklusive bundna utfästelser 2024	Utfärdade garantier inklusive bundna utfästelser 2023
Riksgäldskontoret							
2	Insättningsgarantin ¹	Obegränsad	Obegränsad	2 374 813	2 293 848	2 374 813	2 293 848
2	Garantier till insättare i utländska instituts filialer i Sverige ²	Obegränsad	Obegränsad				
2	Investerarskyddet ³	Obegränsad	Obegränsad				
2	Garantier till kreditinstitut, Stabilitetsfonden ⁴	750 000	750 000				
2	Garantier till företag i resolution, Resolutionsreserven ⁵	200 000	200 000				
22	Kreditgaranti, Öresundsbro Konsortiets upplåning	Obegränsad	Obegränsad	3 888	5 437	3 888	5 437
16	Kreditgaranti, European Spallation Source ERIC (ESS)	600	600	0	600	0	600
16	Kreditgaranti, European Spallation Source ERIC (ESS)	600	600	0	600	0	600
2, 16, 22, 24	Pensionsgarantier ⁶	Obegränsad	Obegränsad	5 535	5 959	5 535	5 959
21	Kreditgaranti, Investeringar i ny kärnkraft	400 000					
22	Kreditgaranti, Eurofima	CHF 52	CHF 52	633	623	633	623
24	Kreditgaranti, Statligt garantiprogram till företag	50 000	50 000	21	103	21	103
24	Kreditgaranti, Gröna garantier	80 000	65 000	2 771	2 400	28 753	25 102
24	Grundfondsförbindelse, Svenska Skeppshypotekskassan	350	350	350	350	350	350
24	Grundfondsförbindelse, Fonden för den mindre skeppsfarten	55	55	55	55	55	55
2	Garantikapital, Europeiska investeringsbanken (EIB)	EUR 7 825	EUR 7 825	89 887	86 831	89 887	86 831
2	Garantikapital, Europeiska utvecklingsbanken (EBRD)	EUR 542	EUR 542	6 221	6 009	6 221	6 009
2	Garantikapital, Europarådets utvecklingsbank (CEB)	EUR 124	EUR 124	1 421	1 373	1 421	1 373
2	Garantikapital, Nordiska investeringsbanken (NIB)	EUR 2 600	EUR 2 600	29 868	28 853	29 868	28 853
2	Garantikapital, Asiatiska banken för infrastruktur- investeringar (AIIB)	USD 504	USD 504	5 543	5 061	5 543	5 061
7	Garantikapital, Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken (IBRD)	USD 3 891	USD 3 891	30 955	27 128	30 955	27 128
7	Garantikapital, Multilaterala investeringsorganet (MIGA)	USD 16	USD 16	178	163	178	163
7	Garantikapital, Afrikanska utvecklingsbanken (AfDB)	UA 3 468	UA 2 913	49 968	34 597	49 968	34 597
7	Garantikapital, Asiatiska utvecklingsbanken (AsDB)	SDR 343	SDR 343	4 945	4 619	4 945	4 619

Utgiftsområde		Beslutade garantiramar 2024	Beslutade garantiramar 2023	Utfärdade garantier 2024	Utfärdade garantier 2023	Utfärdade garantier inklusive bundna utfästelser 2024	Utfärdade garantier inklusive bundna utfästelser 2023
7	Garantikapital, Interamerikanska utvecklingsbanken (IDB)	USD 538	USD 538	5 921	5 406	5 921	5 406
22	Garantikapital, Eurofima ⁷	CHF 42	CHF 42	506	498	506	498
2	Garanti till Europeiska unionen för SURE	EUR 849	EUR 849	9 587	9 261	9 587	9 261
2	Garanti till EIB:s garantifond för stöd till företag i ekonomiska svårigheter	EUR 863	EUR 863	5 231	4 811	5 231	4 811
EKN							
24	Exportkreditgarantier ⁸	500 000	475 000	317 237	281 146	360 931	315 428
24	Investeringsgarantier	10 000	10 000	47	0	47	0
24	Kreditgaranti för att säkra tillgången av råvaror	12 000	12 000	0	0	0	0
24	Exportkreditgarantier för Ukraina	333		0		0	
Sida							
	Totalram	26 000	20 000				
7	därav u-kreditgarantier			113	227	113	227
7	därav fristående garantier			14 317	8 636	14 885	11 142
7	Kreditgarantier, Europeiska investeringsbanken, långgivning inom ramen för Lomé IV Bis och Cotonou- avtalen	EUR 152	EUR 152	907	921	907	921
2	Garanti till Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken (IBRD) ⁹	EUR 45	EUR 45	513	496	513	496
2	Garanti till Europeiska unionen för makrofinansiet stöd till Ukraina ⁸	EUR 137	EUR 137	1 569	1 515	1 569	1 515
Boverket							
18	Kreditgarantier för ny- och ombyggnad av bostäder ¹⁰	8 000	8 000	4 299	3 411	4 651	3 544
Summa				2 967 300	2 820 938	3 037 896	2 880 561

Anm.: Skillnaderna i totalbelopp mellan tabellerna 6.1 och 6.2 förklaras främst av att kapitaltäckningsgarantier ingår i tabell 6.1 men inte i tabell 6.2.

¹ Åtagandet för insättningsgarantin avser garanterade insättningar per den 31 december 2023.

² Garantin innebär endast en möjlighet att skydda dessa filialer och den är en följd av finanskrisen.

³ För investerarskyddet kan storleken på statens åtagande inte anges.

⁴ Riksgäldskontoret får enligt lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut ställa ut garantier för kreditinstitut om högst 750 miljarder kronor.

⁵ Riksgäldskontoret får enligt lagen (2015:1016) om resolution ställa ut garantier för finansiering av vissa tillgångar, förpliktelser och lån om högst 200 miljarder kronor.

⁶ Åtagandet för pensionsgarantier avser den 31 december 2023.

⁷ Trafikverket redovisar fr.o.m. 2015 garantikapitalet för Eurofima.

⁸ I EKN:s åtagande ingår den temporära rörelsekreditgarantin för stora företag om 7 miljarder kronor.

⁹ Såväl garantin för underliggande lån till IBRD som garantin till Europeiska unionen var utbetalda i sin helhet.

¹⁰ Avser såväl garantier för färdigställda fastigheter som för fastigheter under byggtiden.

De olika garantityperna

I följande avsnitt presenteras de olika garantityperna. Som tidigare nämnts hanteras de flesta garantier inom garantimodellen. Flera av de beloppsmässigt största garantierna, exempelvis insättningsgarantin, hanteras dock utanför garantimodellen.

Insättningsgarantin

Syftet med insättningsgarantin är att bidra till stabilitet i det finansiella systemet genom ett starkt konsumentskydd för allmänhetens insättningar. Garantin infördes i Sverige 1996 och baseras på ett EU-direktiv. Motsvarande garanti finns i övriga EU-länder och även i ett flertal länder utanför EU. Garantin träder i kraft när ett institut går i konkurs eller efter beslut av Finansinspektionen. Garantin gäller också om staten hanterar ett institut genom resolution.

Den svenska insättningsgarantin ersätter upp till 1 050 000 kronor per insättare och institut. Beloppet i svenska kronor justeras vart femte år om avvikelsen för att motsvara 100 000 euro är för stor, vilket fastställs i enlighet med EU-direktiv. Ett högre ersättningsbelopp (max 5 miljoner kronor) kan fås för insättningar som har gjorts inom 12 månader och som är kopplade till vissa livshändelser, t.ex. försäljning av bostad.

Regeringen har också möjlighet att ställa ut garantier för att insättare i ett utländskt instituts filial i Sverige ska få ersättning motsvarande vad som skulle ha betalats ut i institutets hemland. Detta kan bli aktuellt om det finns risk att garantiåtagandet inte kan uppfyllas inom det utländska systemet och att det bedöms medföra störningar i det svenska finansiella systemet.

De garanterade insättningarna uppgick till 2 375 miljarder kronor och avsåg garanterade insättningar per 31 december 2023, vilket är en ökning med 81 miljarder kronor jämfört med föregående år. De institut som omfattas av insättningsgarantin betalar en årlig avgift till staten med hänsyn till risk.

Inga händelser inträffade under 2024 som utlöste insättningsgarantin.

Då garantin regleras i särskild ordning utanför garantimodellen, finns det ingen värdering av statens förväntade kostnad för insättningsgarantin.

Investerarskyddet

Vid köp, försäljning eller deponering av värdepapper via ett värdepappersinstitut är institutet skyldigt att hålla kundens värdepapper skilda från sina egna. I det fall institutet inte kan lämna ut kundens egendom vid en konkurs, till exempel därför att det efter konkursen inte går att klargöra vad som är kundens respektive institutets tillgångar, har kunden rätt till ersättning. Ett ersättningsfall förutsätter därmed en konkurs i kombination med grovt slarv eller brottslig handling hos institutet. Ersättningsbeloppet täcker förlorade tillgångar upp till ett värde av 250 000 kronor per kund och institut.

För investerarskyddet betalar de institut som omfattas av skyddet en årlig administrativ avgift. Vid ersättningsfall tar staten ut avgifter från de kvarvarande instituten, som täcker de fulla kostnaderna för skadefallet. Det innebär att staten i princip inte bär någon kreditrisk till följd av investerarskyddet.

Inga ersättningsfall inträffade under året.

Kreditgarantier

Den vanligaste formen av enskilda garantiåtaganden är kreditgarantier. Dessa innebär att staten tar på sig hela eller delar av kreditrisken vid bankers upplåning eller för finansiering av exportaffärer, infrastruktur, bostäder m.m., men överläter själva kreditgivningen till andra långgivare.

Exportkreditgarantier

EKN har i uppdrag att främja svensk export genom att erbjuda konkurrenskraftiga exportkreditgarantier, investeringsgarantier, råvarugarantier samt särskilda exportkreditgarantier för Ukraina. Det var även detta år fortsatt hög efterfrågan på exportkreditgarantier och årets volym uppnådde en högsta nivå för andra året i rad.

Den utestående garantivolymen uppgick till 317 miljarder kronor vid årsskiftet, inklusive den tillfälliga rörelsekreditgarantin på 7 miljarder kronor för stora företag. Det är en ökning med 36 miljarder kronor jämfört med föregående år. EKN utfärdade under året nya bundna utfästelser för 44 miljarder kronor och garantier för 104 miljarder kronor. Utfästelserna ökade med 9 miljarder kronor jämfört med 2023 och garantigivningen ökade med 8 miljarder kronor. Årets garantigivning dominerades av några enskilt stora garantier för finansiering av telekom, försvar och energisektorn. Varken garantiramen för att säkra råvaror eller ramen för exportkreditgarantier för Ukraina utnyttjades under året.

Engagemangen i form av exportkreditgarantier, var fördelade på 143 länder. En stor del av EKN:s exponering är koncentrerad till ett fåtal länder, där USA utgör den största koncentrationen, följt av Brasilien och Indien. Av det totala engagemanget hänförs 60 procent till affärer till de fem största länderna.

Efterfrågan på garantier till höginkomstländer inom Organisationen för ekonomiskt samarbete (OECD) var fortsatt hög och förklaras framför allt av stora investeringar inom telekom och försvar. Utställda garantier uppgick till 39 miljarder kronor, vilket är en minskning med 22 procent jämfört med året innan. Även garantigivningen till Asien var på höga nivåer och uppgick till 30 miljarder kronor.

U-kreditgarantier

En u-kreditgaranti är en exportkredit som staten garanterar och subventionerar genom Sida. Garantierna ställdes, fram till och med den 1 juni 2009, ut till projekt som Sida bedömt kommer att få betydande utvecklingseffekter i berörda länder och som inte kan bära kostnaderna för en normal finansiering på kommersiella villkor.

Sidas totala engagemang av u-kreditgarantier uppgick till drygt 0,1 miljarder kronor vid årsskiftet. Inga nya utfästelser för u-kreditgarantier utfärdas. Sida ska i stället kombinera utvecklingslån med garantier i enlighet med förordningen (2018:2098) om garantier för utvecklingssamarbete.

Fristående garantier

Sida har bemyndigats att besluta om finansiering med utvecklingslån och garantier (lånebistånd). Sida ställer ut fristående garantier för risker i samband med transaktioner på marknaden. Vid utgången av 2024 uppgick Sidas engagemang för fristående garantier till totalt 15 miljarder kronor. Engagemanget bestod av utfärdade garantier om 14,3 miljarder kronor samt bundna utfästelser om 0,6 miljarder kronor.

Infrastruktur

Finansieringen av Öresundsbron sker genom att Öresundsbro Konsortiet emitterar obligationer på kreditmarknaden. Svenska staten genom Riksgäldskontoret och danska staten genom Danmarks Nationalbank garanterar solidariskt denna upplåning, som vid årsskiftet uppgick till 3,9 miljarder kronor jämfört med 5,4 miljarder kronor året innan.

Den granskning som inleddes av Europeiska kommissionen 2014, huruvida det svenska garantiåtagandet till Öresundsbro Konsortiet för byggandet av Öresunds-

förbindelsen är förenligt med EU:s statsstödsregler eller inte, avgjordes under februari 2024. Europeiska kommissionen konstaterade i februari 2024 att de statliga garantier som Danmark och Sverige beviljat inte utgjorde nytt stöd enligt EU:s regelverk om statligt stöd. Detta har under året överklagats till Tribunalen.

Bostadskreditgarantier

Bostadskreditgarantier beviljas för såväl lån under byggtiden som för lån till färdigställda fastigheter. Garantier lämnas till kreditinstitut som har ramavtal med Boverket.

Den totala garantistocken omfattade 81 garantier och uppgick vid årsskiftet till 4,3 miljarder kronor jämfört med 3,4 miljarder kronor året innan. Det är främst kreditgarantier under byggtid som ställts ut.

Internationella åtaganden

De internationella åtagandena minskade något under året från 19 miljarder kronor till 18 miljarder kronor. Det beror på att forskningsanläggningen European Spallation Source ERIC (ESS) har återbetalat sina lån om sammanlagt 1,2 miljarder kronor under Riksgäldskontorets garantiåtagande.

Garantin till Europeiska unionen för makrofinansierat stöd till Ukraina uppgående till 137 miljoner euro (1,6 miljarder kronor) var vid årsskiftet utnyttjad i sin helhet. Garantin förvaltas av Sida. Sida hanterar även en garanti om 45 miljoner euro (513 miljoner kronor) till IBRD för ett kompletterande lån till Ukraina med syfte att bibehålla genomförda reformer samt möta landets akuta likviditetsbehov.

Garantiåtagandet gällande Europeiska investeringsbankens utlåning inom ramen för Lomé IV bis och Cotonou-avtalen uppgick till närmare 1 miljard kronor.

Till följd av pandemins negativa påverkan på ekonomin fick Riksgäldskontoret under 2020 i uppdrag att förvalta svenska statens garantiåtagande gällande Europeiska investeringsbankens garantifond för stöd till företag om 863 miljoner euro och Europeiska unionens sysselsättningsfond SURE om 849 miljoner euro. Garantiåtagandet gällande Europeiska investeringsbankens garantifond uppgick till 5,2 miljarder kronor vid slutet av året medan utestående belopp för SURE var 9,6 miljarder kronor.

Garantiprogram till företag

Till följd av pandemins negativa effekter på svensk ekonomi beslutade regeringen den 26 mars 2020 att uppdra till Riksgäldskontoret att genomföra ett statligt garanti-program för utlåning till i första hand små och medelstora företag. Garantiprogrammet stängde för nyteckning den 30 september 2021. Utestående garantiåtagande uppgick till 21 miljoner kronor vid årsskiftet.

Kreditgarantier för gröna investeringar

Riksgäldskontoret har sammantaget beviljat fem kreditgarantier under programmet statliga kreditgarantier för gröna investeringar till fyra olika industriprojekt. Vid slutet av året var det totala utestående garantibeloppet 2,8 miljarder kronor.

Under året ställde Riksgäldskontoret ut ytterligare en kreditgaranti om 80 procent för ett lån upp till 241 miljoner euro till Preem AB för finansiering av om- och tillbyggnad av raffinaderiet i Lysekil, vilken ännu inte utnyttjats. Utöver denna har Riksgäldskontoret sedan tidigare ställt ut en kreditgaranti för Preem AB:s lån om 3 miljarder

kronor. Finansieringen ska användas till ombyggnation av Preems anläggning i Lysekil för att möjliggöra produktion av diesel baserad på förnybar råvara.

Stegra, tidigare H2GS Boden AB, har under året tagit i anspråk delar av det lån om 1,2 miljarder euro som beviljades för finansiering av en ny anläggning i Boden för produktion av grönt stål. Utestående garantibelopp uppgick vid årsskiftet till 459 miljoner kronor. Riksgäldskontoret ställde även under 2023 ut två garantier om 80 procent för lån till Northvolt för utveckling av dess batterifabrik i Skellefteå uppgående till totalt 1,5 miljarder amerikanska dollar. Mot bakgrund av de ekonomiska problem som uppkom hos Northvolt under året har långivarna inte betalat ut några lån under de garantier Riksgäldskontoret ställt ut.

Garantier om tillförsel av kapital

Garantier kan ställas ut där staten åtar sig att under vissa omständigheter tillskjuta kapital till ett företag. En sådan garanti är en relation mellan två parter: företaget och staten som utfärdare av garantin. Garantin skyddar i praktiken tredje part, dvs. företagets långivare, kunder och andra intressenter.

Kapitaltäckningsgarantier

En kapitaltäckningsgaranti innebär att staten åtar sig att ovillkorligen tillskjuta kapital till ett bolag i ett utsatt läge. Dessa garantier är obegränsade i belopp eftersom det inte går att ange en gräns för hur stort kapitalbehov som kan uppstå i ett bolag. De är oftast även obegränsade i tid. Det gör att dessa garantier är svåra att prissätta på ett tillförlitligt sätt.

Det finns två befintliga kapitaltäckningsgarantier vilka ställdes ut 1996 respektive 1995. De har ställts ut till förmån för två statliga bolag inom infrastrukturområdet: Arlandabanan Infrastructure AB och Svensk-Danska Broförbindelsen SVEDAB AB (Svedab). Trafikverket redovisar ett värde på kapitaltäckningsgarantierna för 2024 om 1,6 miljarder kronor för Arlandabanan Infrastructure AB och 5,3 miljarder kronor för Svedab.

Grundfondsförbindelser

En grundfondsförbindelse liknar en kapitaltäckningsgaranti, men åtagandet är begränsat i belopp och oftast även i tid. Riksgäldskontoret har sådana åtaganden på tillsammans 405 miljoner kronor till Svenska skeppshypotekskassan och Fonden för den mindre skeppsfarten. Garantiförbindelserna beviljades 1981 respektive 2004.

Garantikapital

Sverige har medlemsåtaganden i elva internationella finansiella institutioner. Medlemsåtagandet består av inbetalt kapital och garantikapital. Garantikapitalet innebär att svenska staten, precis som de övriga medlemsländerna, förbinder sig att under vissa omständigheter tillskjuta ett bestämt kapitalbelopp till instituten, utöver det kapital som Sverige direkt betalat in. I det fall en internationell finansiell institution skulle vara i behov av ytterligare kapital är det brukligt att medlemsstaterna utökar andelen inbetalt kapital i stället för att infria garantikapitalet.

Det totala åtagandet för garantikapitalen uppgick till 225 miljarder kronor vid utgången av 2024 jämfört med 201 miljarder kronor året innan.

Riksdagen har beslutat att ingen garantiavgift ska utgå för garantikapitalet, vilket innebär att garantierna är undantagna från garantimodellen.

Pensionsgarantier

I början av 1990-talet ombildades ett antal statliga myndigheter till bolag. Ansvaret för att betala den avtalspension som de anställda arbetat upp övertogs av de nybildade bolagen. Regeringen beslutade att staten genom Riksgäldskontoret skulle garantera dessa pensionsåtaganden och betala om bolagen i framtiden inte skulle ha möjlighet att fullgöra sina åtaganden.

Merparten av pensionsåtagandena är försäkrade hos Försäkringsbolaget PRI Pensionsgaranti (PRI). För dessa åtaganden har Riksgäldskontoret ställt ut en s.k. efterborgren. Det innebär att infrianden sker endast om varken bolaget eller PRI kan betala ut pensionen.

Pensionsåtagandena uppgick till 5,5 miljarder kronor och avsåg perioden 31 december 2023. Av dessa var 4,1 miljarder kronor försäkrade hos PRI. Det största pensionsåtagandet ligger i de bolag som tidigare var en del av Postverket.

Avsättningar för garantiförluster i statens samlade garantiportfölj

De ansvariga myndigheterna värderar löpande de förväntade förlusterna, som utgör ett mått på den kostnad som följer med kreditrisken i de garantiåtaganden som hanteras enligt garantimodellen. Myndigheterna gör avsättningar för garantiförlusterna på skuldsidan i sina balansräkningar.

Insättningsgarantin och investerarskyddet omfattas inte av bestämmelserna i budgetlagen utan regleras i särskild lagstiftning. Det görs därför varken någon värdering av eller avsättning för garantiförlusten.

I tabell 6.3 redovisas avsättningar för garantiförluster för de garantier som hanteras enligt den statliga garantimodellen. Av tabellen framgår också hur avsättningarna står i relation till respektive ansvarig myndighets åtaganden.

Tabell 6.3 Avsättning för garantiförluster den 31 december 2024

Miljoner kronor

Myndighet	Utfärdade garantier 2024	Utfärdade garantier 2023	Avsättningar för garanti- förluster 2024	Avsättningar för garanti- förluster 2023	Avsättningar i relation till utfärdade garantier 2024	Avsättningar i relation till utfärdade garantier 2023
Riksgäldskontoret ¹	13 252	16 128	1 145	793	8,6%	4,9%
EKN ²	317 284	281 146	13 075	13 728	4,1%	4,9%
Sida ³	15 337	9 784	691	690	4,5%	7,1%
Boverket	4 299	3 411	202	65	4,7%	1,9%
Summa	350 173	310 468	15 113	15 277	4,3%	4,9%

¹ I Riksgäldskontorets engagemang ingår inte insättningsgarantin, investerarskyddet, garantikapital eller andra åtaganden där avsättningar inte görs för förväntade förluster.

² EKN återförsäkrar en del av sitt engagemang. Genom återförsäkringar har EKN reducerat reservering för förväntade garantiförluster med 1 730 miljoner kronor från 13 075 miljoner kronor.

³ I engagemangen för Sida ingår kreditgaranti avseende EIB:s utlåning inom ramen för Lomé IV Bis och Cotonou-avtalen. Utfästelser ingår inte i utfärdade garantier.

De totala avsättningarna för garantiförluster, i den del av statens garantiportfölj som värderas enligt garantimodellen, uppgick till 15 miljarder kronor och ligger i paritet med föregående år. Riksgäldskontorets och Boverkets avsättningar i relation till utfärdade garantier ökade under året medan EKN:s och Sidas avsättningar i relation till utfärdade garantier minskade. Avsättningsbehovet påverkas dels av åtagandenas omfattning och sammantagna kreditrisk, dels av ränte- och valutakursförändringar m.m.

Redovisning av åtaganden utanför garantimodellen

De garantiåtaganden som inte har prissatts enligt garantimodellen, och för vilka det inte har gjorts några avsättningar för garantiförluster, redovisas som ansvarsförbindelser.

Om garantierna består i att tillföra kapital till företag eller institutioner och som vid ett infriande innebär att staten redovisar en finansiell tillgång finns inga förpliktelser som påverkar den finansiella redovisningen. Det gäller exempelvis för garantikapital till internationella finansiella institutioner där eventuella infrianden belastar anslag. Några förpliktelser tas inte heller upp för garantier där medel avsätts till en fond, till exempel insättningsgarantin. Myndigheter rapporterar dock alla garantier och utnyttjande av ramar i sina respektive sammanställningar över garantiverksamheten.

Tillgångar i garantiverksamheten

Garantiverksamheten finansieras i normalfallet av avgifter som betalas av garantitagarna. I vissa fall täcks avgiften dock av anvisade anslag. Avgiften ska motsvara statens förväntade kostnad för åtagandet. Avgifterna placeras på räntebärande konton i Riksgäldskontoret som reserv för framtida infrianden och redovisas som en tillgång i myndigheternas balansräkningar. Staten har även tillgångar i form av regressfordringar från tidigare infriade garantier. Tillgångarna i garantiverksamheten framgår av tabell 6.4 nedan.

Värdepappersinnehav och långfristiga placeringar

De avgifter som debiteras för insättningsgarantin placeras i skuldförbindelser utfärdade av staten, som förvaltas av Kammarkollegiet på uppdrag av Riksgäldskontoret.

Placeringarna utgör den så kallade insättningsgarantifonden, vilken har ett marknadsvärde inklusive konton, repor och upplupen ränta om 52,9 miljarder kronor vid utgången av året. Det motsvarade 2,2 procent av de garanterade insättningarna per 31 december 2023 om 2 375 miljarder kronor. Sverige uppfyllde därmed minimikravet, om 0,8 procent av garanterade insättningar, på fondens storlek enligt EU-direktivet om insättningsgarantisystemet. För att höja avkastningen på portföljen får Kammarkollegiet sedan 2010 bedriva repoverksamhet med portföljens värdepapper. Det innebär att värdepapper lånas ut och likviden placeras i omvända repor på motsvarande löptid i statsskuldväxlar, statsobligationer och reala statsobligationer.

Konton i Riksgäldskontoret

En stor del av avgifterna i garantiverksamheten redovisas på räntebärande konton i Riksgäldskontoret. Även återvinningar från tidigare infrianden tillförs kontona. Från de räntebärande kontona i Riksgäldskontoret, till vilka en obegränsad kredit är kopplad, hämtas medel för skadeutbetalningar.

Behållningen på dessa konton konsolideras med statens övriga finanser. Influtna avgifter reducerar statens upplåningsbehov, vilket minskar statsskulden. Ett infriande belastar kontona, men det är enbart en redovisningsmässig hantering. Finansieringen av infrianden sker i praktiken genom statlig upplåning.

Regressfordringar

Förutom värdepappersinnehav och kontobehållningar i Riksgäldskontoret har myndigheterna även tillgångar i form av regressfordringar från tidigare infriade garantier. De uppgick till närmare 19 miljarder kronor vid årsskiftet. Större delen av

dessas fordringar får betraktas som osäkra. Efter reservering för denna osäkerhet uppskattades värdet på regressfordringarna till 2 miljarder kronor. Större delen av det bedömda värdet gäller exportkreditgarantier.

Tabell 6.4 Tillgångar i garantiverksamheten den 31 december 2023

Miljoner kronor

Myndighet	Värdepappers- innehav och övriga likvida tillgångar 2024	Värdepappers- innehav och övriga likvida tillgångar 2023	Konton hos Riksgälds- kontoret 2024	Konton hos Riksgälds- kontoret 2023	Övriga garanti- tillgångar 2024	Övriga garanti- tillgångar 2023	Regress- fordringar (netto) 2024	Regress- fordringar (netto) 2023	Ännu inte fakturerade avgifter 2024	Ännu inte fakturerade avgifter 2023	Totalt 2024	Totalt 2023
Riksgälds- kontoret, insättnings- garantin ¹	48 537	35 284	3 957	13 902							52 495	49 186
Riksgälds- kontoret			1 486	1 418			18	35			1 504	1 454
EKN	23 310	26 310	14 352	9 046	0	0	1 838	1 690	3 076	3 067	42 576	40 114
Sida	101	100	2 655	2 499	44	1	285	238	183	162	3 279	3 000
Boverket			2 654	2 545			3	2	20	10	2 678	2 556
Summa	71 949	61 694	25 115	29 410	44	1	2 144	1 965	3 279	3 238	102 531	96 309

¹ Avser obligationerna som ingår i fonden till marknadsvärde.

Jämförelse mellan avsättningar för garantiförluster och tillgångar i garantiverksamheten

För att ta fram ett resultat för garantiverksamheten analyseras förhållandet mellan avsättningar för garantiförluster och de tillgångar som finns i form av både inbetalda och kommande garantiavgifter.

Garantiverksamhetens skuld- och tillgångssida jämförs i tabell 6.5, där jämförelsen görs på myndighetsnivå. Insättningsgarantin, investerarskyddet, garantikapital till internationella finansiella institutioner, Europeiska investeringsbankens garantifond för stöd till företag, Europeiska unionens sysselsättningsfond SURE, garanti till IBRD för dess kompletterande lån till Ukraina och garanti till Europeiska unionen för makrofinansiellt stöd till Ukraina ingår inte eftersom garantiförluster för dessa garantier inte har värderats.

Tabell 6.5 Jämförelse mellan avsättningar för garantiförluster och tillgångar i garantiverksamheten den 31 december 2024

Miljoner kronor

Myndighet	Utfärdade garantier 2024	Utfärdade garantier 2023	Avsättningar för garantiförluster 2024	Avsättningar för garantiförluster 2023	Garanti- tillgångar enligt tabell 6.4 ¹ 2024	Garanti- tillgångar enligt tabell 6.4 ¹ 2023
Riksgälds- kontoret	13 252	16 128	1 145	793	1 504	1 454
EKN ²	317 284	281 146	13 075	13 728	42 576	40 114
Sida ³	15 337	9 784	691	690	3 279	3 000
Boverket	4 299	3 411	202	65	2 678	2 556
Summa	350 173	310 468	15 113	15 277	50 037	47 123

¹ Summan 50 037 miljoner kronor motsvarar de totala tillgångarna i garantiverksamheten enligt tabell 6.4 exklusive insättningsgarantins tillgångar på 52 495 miljoner kronor.

² EKN återförsäkrar en del av sitt engagemang. Genom återförsäkringar har EKN reducerat reservering för förväntade garantiförluster med 1 730 miljoner kronor från 13 075 miljoner kronor till 11 345 miljoner kronor.

³ I engagemangen för Sida ingår kreditgaranti avseende EIB:s utlåning inom ramen för Lomé IV Bis och Cotonou-avtalen. Utfästelser ingår inte i utfärdade garantier.

Jämförelsen visar att för den del av garantiportföljen, som omfattas av garanti-modellen täcks avsättningarna för garantiförluster väl av de avgifter som redan inbetalats (redovisas som garantitillgångar i tabell 6.5). EKN:s garantiverksamhet utgör i dagsläget en väsentlig andel av överskottet.

Under 2024 ökade garantitillgångarna till skillnad mot avsättningarna för garanti-förluster som minskade. Garantitillgångarna är fortsatt större än avsättningarna.

Flöden i garantiverksamheten och dessas påverkan på statens finanser

Flöden i garantiverksamheten

Garantiverksamheten påverkar i flera fall statens lånebehov och därmed statsskulden. Det kan exempelvis vara betalningar av garantiavgifter, skadeutbetalningar och återvinningar. I tabell 6.6 beskrivs dessa flöden.

Tabell 6.6 Flöden i garantiverksamheten under 2024

Miljoner kronor

Myndighet	Avgifter för garanti- förluster 2024	Avgifter för garanti- förluster 2023	Avgifter övriga 2024	Avgifter övriga 2023	Återvinning 2024	Återvinning 2023	Skade- utbetalning 2024	Skade- utbetalning 2023	Summa 2024	Summa 2023
Riksgäldskontoret, insättningsgarantin			2 349	2 362					2 349	2 362
Riksgäldskontoret, övriga garantier	24	42			26	1	-39	-108	11	-65
EKN ¹	2 634	2 375			594	766	-1 958	-927	1 270	2 214
Sida	118	56			92	122	-185	-299	24	-121
Boverket	34	19			2	3	-22	0	13	21
Summa	2 810	2 491	2 349	2 362	714	892	-2 205	-1 334	3 668	4 411

Anm. Avgifterna avser fakturerade avgifter.

¹ Gällande återvinningar och skadeutbetalningar kan skaderelaterade kostnader ingå.

Avgifter

Under 2024 inkom avgifter för garantiförluster samt övriga avgifter motsvarande 5,2 miljarder kronor, varav huvuddelen var avgifter för insättningsgarantin och exportkreditgarantierna.

Återvinningar

Från tidigare utbetalningar vid infrianden återvanns 0,7 miljarder kronor. Exportkreditgarantierna svarade för större delen av återvinningarna och då framför allt betalningar från Pakistan, Irak, Serbien och Argentina.

Skadeutbetalningar

Skadeutbetalningarna ökade under året och infriade garantier uppgick till 2,2 miljarder kronor, främst rörande exportkreditgarantier. Skadeutbetalningarna för exportkreditgarantierna uppgick till närmare 2 miljarder kronor för 2024, vilket ska jämföras med 0,9 miljarder kronor året innan. En stor del av årets infrianden avsåg affärer till bl.a. Ghana, Etiopien, Zambia och Kuba.

Flöden i garantiverksamheten och dessas påverkan på lånebehovet

Posterna avgifter, skadeutbetalningar och återvinningar har i olika grad påverkan på lånebehovet. Flöden i den del av garantiverksamheten som enbart har tillgångar i form av konton i Riksgäldskontoret, eller finansiering genom anslag, påverkar direkt statens lånebehov. Däremot har flöden i den del av garantiverksamheten som har tillgångar i form av utomstatliga placeringar inte någon påverkan på lånebehovet. En analys av flödena pekar på att nettoflödet i garantiverksamheten totalt sett innebar att inbetalningarna till garantiverksamheten översteg utbetalningarna med 3,7 miljarder kronor 2024.

Statliga anslag i garantiverksamheten

I vissa fall kan riksdagen besluta att subventionera hela eller delar av avgiften för en viss garanti. När detta inträffar anvisar riksdagen normalt anslag för att betala avgiften. Det finns även några garantiåtaganden som vid infrianden helt eller delvis belastar anslag. Det gäller åtaganden i form av garantikapital, kapitaltäckningsgarantier, Europeiska investeringsbankens garantifond för stöd till företag, Europeiska unionens sysselsättningsfond SURE, garantin till IBRD för dess kompletterande lån till Ukraina, garantin till Europeiska unionen för ett makrofinansiellt stöd till Ukraina samt för de särskilda exportkreditgarantierna för Ukraina.

Under 2024 utbetalades 220 miljoner kronor i statliga subventioner för garantiverksamheten. I tabell 6.7 visas vilka anslag som finansierade dessa subventioner samt vilka anslag i övrigt vars ändamål omfattar garantiverksamhet. Utfall om närmare 135 miljoner kronor har belastat anslag för Europeiska investeringsbankens garantifond för stöd till företag och avsåg infrianden samt administrativa avgifter.

Tabell 6.7 Anslag vars ändamål omfattade garantiverksamhet 2024

Miljoner kronor

Utgifts- område	Anslag	Myndighet	Garantiåtagande	Utfall 2024	Utfall 2023
2	1:14 Vissa garanti- och medlemsavgifter	Riksgäldskontoret	Garantier till EIB:s garantifond samt till EU för SURE	135,3	70,7
7	1:1 Biståndsverksamhet	Sida	Afrika, Asien, Strategiskt inriktade bidrag samt reform-samarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet	84,3	23,8
22	1:1 Utveckling av statens transportinfrastruktur	Trafikverket	Arlandabanan Infrastructure AB		
Summa				219,6	94,5

Totalt har 118 miljoner kronor redovisats mot inkomsttitel för garantiverksamheten för 2024 jämfört med 143 miljoner kronor året innan, se tabell 6.8.

Tabell 6.8 Redovisning av inkomsttitel i gällande garantiverksamhet 2024

Miljoner kronor

Inkomsttitel	Myndighet	Utfall 2024	Utfall 2023
2124 Inlevererat överskott av garantiverksamhet	Riksgäldskontoret	34,6	28,3
2127 Inlevererat överskott Exportkreditnämnden	EKN	61,2	91,8
2127 Inlevererat överskott Sida	Sida	0,0	0,0
2552 Övriga offentligrättsliga avgifter	Riksgäldskontoret	22,2	22,5
Summa		118,1	142,6

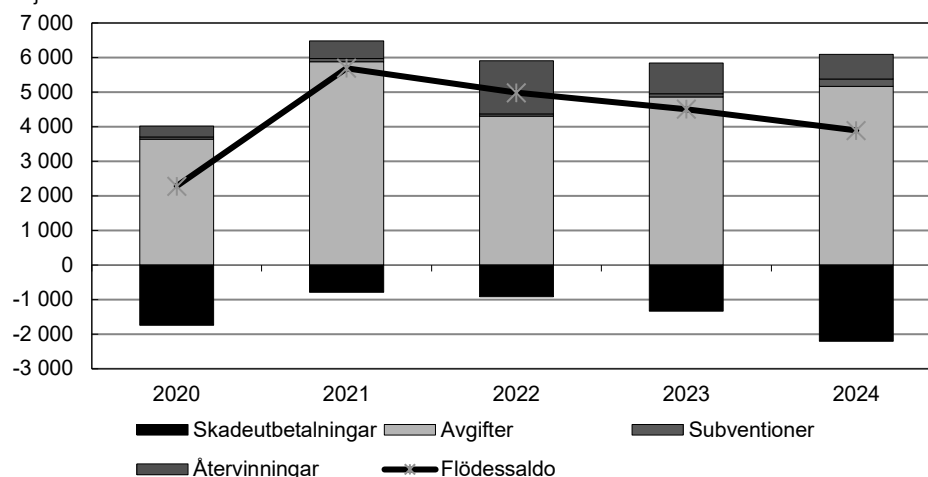
Tillbakablick på de senaste fem åren

De statliga subventionerna avseende garantiavgifter har de senaste fem åren varierat mellan 67 miljoner kronor och 220 miljoner kronor årligen. De avgifter som garantitagarna själva betalat har uppgått till mellan 3,6 och 5,9 miljarder kronor per år. Det är främst avgifterna från exportkreditgarantierna som bidragit till variationer över tiden.

Skadeutbetalningarna har de senaste åren legat på en nivå runt 1,4 miljarder kronor. Under åren gjordes ett fåtal stora skadeutbetalningar gällande exportkreditgarantier. Återvinningarna har under åren varit stabila och det var främst tidigare infriade exportkreditgarantier som återvanns.

Diagram 6.2 Återvinningar, statliga subventioner, avgifter, skadeutbetalningar samt saldot för betalningsflödet 2020–2024

Miljoner kronor

6.2 Statlig utlåning med kreditrisk

Statliga lån, liksom annat stöd och statliga garantier, ges till verksamheter som staten anser vara angelägna. Riksdagen och regeringen beslutar om all statlig utlåning, antingen genom särskilda beslut för ett enskilt lån eller genom lagar och förordningar om låneprogram, t.ex. studielån.

Ett lån med kreditrisk innebär samma kreditrisk för staten som en kreditgaranti. Skillnaden är att finansieringen av lånet sköts av staten och vid garantier av en bank eller annat kreditinstitut. Merparten av statens utlåning finansieras via upplåning genom Riksgäldskontoret.

Sedan 2012 behandlas garantier och lån enligt samma principer, det vill säga en gemensam statlig garanti- och utlåningsmodell. Det innebär att räntan för ett lån ska motsvara statens finansieringskostnad för ett lån med samma löptid, ett räntepåslag

som motsvarar förväntad förlust beräknad utifrån samma principer som gäller för statliga garantier samt ett påslag för administrationskostnaderna.

Före 2012 fanns det inte något generellt krav på att en avgift motsvarande statens förväntade kostnad skulle tas ut för lånen eller att en reserv skulle byggas upp för framtida kreditförluster. Utlåningsmodellen har tillämpats sedan 2014.

Utlåningsportföljens sammansättning

Statens utlåning till privatpersoner, företag och projekt, dvs. lån med kreditrisk, uppgick den 31 december 2024 till 297 miljarder kronor före reservering, vilket är en ökning med 13 miljarder kronor jämfört med föregående år. Av dessa finansierades 294 miljarder kronor via upplåning i Riksgäldskontoret och resterande 2 miljarder kronor via anslag.

Den dominerande posten var studielånen från Centrala studiestödsnämnden (CSN) på 289 miljarder kronor, vilket motsvarade 97 procent av statens utlåning med kreditrisk. CSN hade också beviljat hemutrustningslån till utländska medborgare bosatta i Sverige, främst flyktingar, på 677 miljoner kronor samt körkortslån, inklusive skuldsanering, om 143 miljoner kronor.

Riksgäldskontorets utlåning på 6,4 miljarder kronor gick främst till olika infrastrukturprojekt. Övriga myndigheter hade en utlåning som tillsammans uppgick till 0,8 miljarder kronor inom bistånd samt till paketreseföretag, småföretag, jordbruk, fiske med flera.

Enligt grundläggande redovisningsregler ska lånefordringar skrivas ned till det värde som förväntas återbetalas. De myndigheter som har utlåning uppskattade reserveringarna för låneförlust till 28 miljarder kronor eller 9,4 procent av utlånat belopp. CSN:s utlåning stod för 27,5 miljarder kronor eller 99 procent av reserveringarna.

Tabell 6.9 Statens utlåning med kreditrisk den 31 december 2024

Miljoner kronor

Utgifts- område	Myndighet respektive låntagare/ändamål	Utlånings ram 2024	Utlånings ram 2023	Låne- fordran 2024	Låne- fordran 2023	Reserv- eringar för låne- förluster 2024	Reserv- eringar för låne- förluster 2023	Låne- fordran efter reserv- ering 2024	Låne- fordran efter reserv- ering 2023	Låne- löften 2024	Låne- löften 2023
<i>Lånefinansierad utlåning</i>											
15	CSN, studielån	292 000	276 000	288 125	272 638	26 349	24 579	261 776	248 059		
22	Riksgäldskontoret, A-Train AB (Arlandabanan)	1 000	1 000	695	744	0	0	695	744		
22	Riksgäldskontoret, Svedab AB	6 400	6 000	5 335	5 870	0	0	5 335	5 870		
24	Riksgäldskontoret, Svensk Exportkredit	150 000	175 000	0	0	0	0	0	0		
24	Riksgäldskontoret, Flygutvecklingsprojekt	1 110	1 110	0	17	0	0	0	17		
24	Riksgäldskontoret, SAS		1 500	0	1 500	0	1 350	0	150		
17	Riksgäldskontoret, Nordiska museet	77	77	41	44	0	0	41	44	36	25
17	Riksgäldskontoret, Kungliga Operan	130		81	88	0	0	81	88		

Utgifts- område	Myndighet respektive låntagare/ändamål	Utlånings ram 2024	Utlånings ram 2023	Låne- fordran 2024	Låne- fordran 2023	Reserv- eringar för låne- förluster 2024	Reserv- eringar för låne- förluster 2023	Låne- fordran efter reserv- ering 2024	Låne- fordran efter reserv- ering 2023	Låne- löften 2024	Låne- löften 2023
17	Riksgäldskontoret, Kungliga Dramatiska teatern		70	61	66	0	0	61	66		
17	Riksgäldskontoret, Stiftelsen Tekniska museet	95	95	93	90	0	0	93	90		
17	Riksgäldskontoret, Stiftelsen Skansen	80	80	57	43	0	0	57	43	23	36
Delsumma				294 487	281 099	26 349	25 929	268 139	255 170	60	61
<i>Anslagsfinansierad utlåning</i>											
15	CSN, hemutrustningslån			677	757	526	560	151	197		
15	CSN, studielån			408	508	302	344	106	164		
15	CSN, körkortslån			139	164	65	69	75	95		
15	CSN, övrigt			314	352	297	333	18	19		
7	Sida, villkorslån			276	276	276	276	0	0		
19	Tillväxtverket, lokaliseringslån m.m.			86	93	61	67	25	26	13	11
21	Energimyndigheten, villkorslån			61	379	31	228	30	151		
	Länsstyrelserna, lantbrukslån m.m.			13	13	7	7	6	6		
22	Trafikverket, flygplatstjänster			191	191	0	0	191	191		
24	Kammarkollegiet, paketreseföretag			92	112	13	13	79	100		
Delsumma				2 258	2 845	1 577	1 897	681	948	13	11
<i>Övrig utlåning</i>											
21	Affärsverket Svenska Kraftnät, nätförstärkningslån ¹	700	700	111	55	0	0	111	55	666	376
Delsumma				111	55	0	0	111	55	666	376
Summa				296 856	283 999	27 925	27 826	268 931	256 173	739	448

Anm.: I denna tabell redovisas statens utlåning med kreditrisk varför beloppet inte stämmer överens med posten Utlåning i balansräkningen. Skillnaden utgörs av RGK:s utlåning till Riksbanken, vilken uppgick till 5 164 miljoner kronor.

Anm.: I CSN:s utlåning ingår inte saldot på avräkningskonto om 0,9 miljoner kronor, vilket gör att beloppet i denna tabell inte överensstämmer med posten Utlåning i balansräkningen. (se not 25 till balansräkningen).

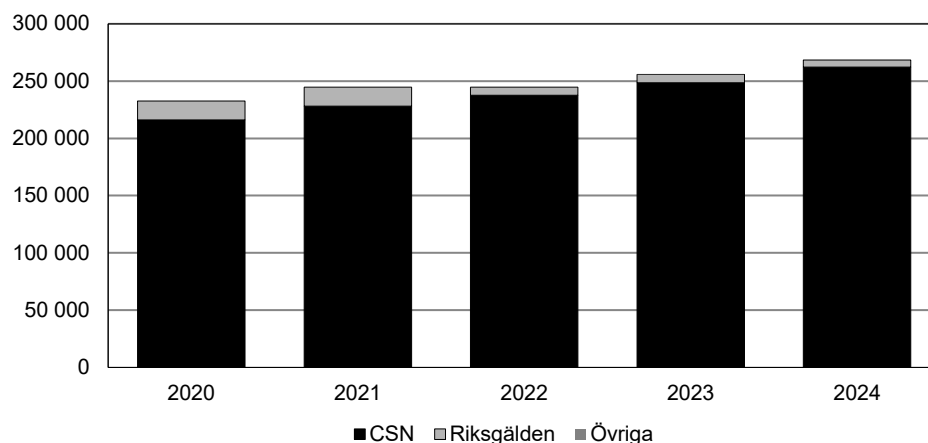
Anm.: Tillväxtverket, Energimyndigheten, Länsstyrelserna och Kammarkollegiet finansierar sin utlåning med anslag varför utlåningsramar saknas.

¹ Utlåningen är inte anslagsfinansierad utan ska ske inom ramen för affärsverkets generella förutsättningar och finansiella befogenheter.

Utlåning efter reservering för låneförlust har de senaste åren haft en uppåtgående trend och uppgick i slutet av 2024 till 269 miljarder kronor. Den främsta förklaringen till den ökade utlåningen är CSN:s utlåning i form av studielån.

Diagram 6.3 Statens utlåning med kreditrisk efter reservering för låneförlust 2020 – 2024

Miljoner kronor

I tabell 6.10 redovisas CSN:s och Riksgäldskontorets utlåning uppdelad per lånekategori.

Tabell 6.10 Statens utlåning med kreditrisk efter lånekategori den 31 december 2024

Miljoner kronor

Myndighet respektive lånekategori	Lånefordran 2024	Lånefordran 2023	Reserveringar för låneförluster 2024	Reserveringar för låneförluster 2023	Lånefordran efter reservering 2024	Lånefordran efter reservering 2023
CSN						
Lånefordringar	270 384	253 136	17 773	16 051	252 611	237 085
Lånefordringar med villkorad återbetalningsskyldighet	19 280	21 282	9 764	9 834	9 515	11 449
Delsumma	289 664	274 418	27 538	25 884	262 126	248 534
Riksgäldskontoret						
Lånefordringar	5 668	7 700	0	1 350	5 668	6 350
Lånefordringar med villkorad återbetalningsskyldighet						
Utvecklingskapital/Royalty	695	760	0	0	695	760
Delsumma	6 362	8 461	0	1 350	6 362	7 111
Summa	296 026	282 879	27 538	27 234	268 489	255 645

Anm.: I CSN:s utlåning ingår inte saldot på avräkningskonto om 0,9 miljoner kronor, vilket gör att beloppet i denna tabell inte överensstämmer med posten Utlåning i balansräkningen. (se not 25 till balansräkningen).

De olika lånen med kreditrisk

Studielån

Studielånen utgör en betydande del av statens lån med kreditrisk. Studielånen regleras i studiestödslagen (1999:1395) och särskilda förordningar. Omkring 1,8 miljoner personer hade vid årsskiftet studieskulder till CSN på tillsammans 289 miljarder kronor. CSN bedömde reserveringarna för låneförluster till 27 miljarder kronor, vilket motsvarade 9 procent av det utlånade beloppet.

CSN administrerar flera olika typer av lån, vilka skiljer sig åt ur finansierings- och redovisningssynpunkt. Lånen kan delas in i två huvudkategorier:

- Lån som beviljats före 1989 och som har finansierats genom anslag på statens budget. Låntagarnas återbetalningar redovisas mot inkomsttitel på statens budget.

- Lån som beviljats från och med 1989 finansieras genom upplåning i Riksgäldskontoret.

CSN:s låntagare betalar en ränta som motsvarar 70 procent av CSN:s upplåningsränta i Riksgäldskontoret. Denna ränta fastställs årligen av regeringen och baseras på den ovägda genomsnittsräntan för emission av statsskuldväxlar och statsobligationer under de tre senaste åren. Från och med 2023 ingår även ett räntepåslag för finansiering av beräknade kreditförluster i räntan på studielån efter beslut av riksdag och regering.

När studielån skrivs av på grund av dödsfall, uppnådd åldersgräns eller av andra skäl amorterar CSN av sin skuld till Riksgäldskontoret med motsvarande belopp. Uppkomna förluster avseende studielån, vilka lånats upp via Riksgäldskontoret, finansieras från kreditreserven.

Hemutrustningslån

CSN beviljade fram t.o.m. 2021 lån till utländska medborgare, främst flyktingar, för inköp av hemutrustning. De utestående lånen var vid årsskiftet 0,7 miljarder kronor varav 0,5 miljarder kronor betraktas som reservering för låneförlust.

Hemutrustningslånen finansieras från och med 2012 med anslag. Utlåningen belastar anslaget 1:1 *Integrationsåtgärder* under Utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet. Regeringen fastställer vilken ränta som låntagarna ska betala till CSN. Låntagarnas räntebetalningar till CSN redovisas mot inkomsttitel 2394 302 *Övriga ränteinkomster hemutrustningslån*.

Lån till infrastrukturprojekt

För vissa infrastrukturprojekt har regeringen, med stöd av särskilda bemyndiganden från riksdagen, gett Riksgäldskontoret i uppdrag att ställa ut lån till statliga eller privata företag. Det gäller byggandet av Arlandabanan och de svenska landanslutningarna till Öresundsbron. Vid årsskiftet var totalt 6 miljarder kronor utlånade till dessa projekt.

Svensk-Danska Broförbindelsen SVEDAB AB

Lånet till Svedab, för finansiering av de svenska landanslutningarna till Öresundsbron, uppgick vid årsskiftet till 5,3 miljarder kronor. Återbetalningen av lånet, liksom Öresundsbro Konsortiets egna obligationslån, ska finansieras med intäkter från Öresundsbron. Riksgäldskontoret gör numera inga reserveringar för låneförluster gällande Svedab utan risken i åtagandet redovisas i stället av Trafikverket. Detta beror på att eventuella förluster är säkrade genom en kapitaltäckningsgaranti, som Trafikverket ansvarar för.

A-Train AB

Lånet till A-Train AB, det privata företag som driver Arlandabanan, är ett lån med villkorad återbetalning på 1 miljard kronor. I stället för vanlig återbetalning äger staten rätt till en årlig vinstdelning när de privata ägarna fått en viss, i låneavtalet reglerad, avkastning på sitt insatta kapital. Sedan 2017 betalar A-Train AB årlig royalty för lånet. Betalningen under 2024 uppgick till 49 miljoner kronor och totalt har royalty om 305 miljoner kronor betalats till staten.

Lån till exportfinansiering

Riksdagen har bemyndigat regeringen att bevilja AB Svensk Exportkredit (SEK) en låneram i Riksgäldskontoret för finansiering av långfristiga krediter. Låneramen uppgår till 150 miljarder kronor, där högst 12 miljarder kronor avser kommersiell

exportfinansiering och 138 miljarder kronor ska användas för finansiering av utlåning inom systemet för statsstödda exportkrediter (CIRR-systemet). Låneramen var inte utnyttjad vid årsskiftet.

Lån till flygindustrin

Riksgäldskontoret har lämnat royaltylån till GKN Aerospace Sweden AB (tidigare Volvo Aero AB) för delfinansiering av utvecklingskostnader för komponenter till flygmotorer. Royaltylånen återbetalades under slutet av 2024. Föregående års utestående belopp uppgick till 17 miljoner kronor. Minskningen beror på inbetald royalty och subventioner från anslag.

Låneram till SAS

Regeringen uppdrog, efter bemyndigande från riksdagen, åt Riksgäldskontoret att under 2021 ställa ut och förvalta en låneram om högst 1 500 miljoner kronor till konsortiet Scandinavian Airlines System Denmark-Norway-Sweden (SAS) på grund av den påverkan covid-19 hade på ekonomin. Under sommaren 2022 kom SAS att ansöka om rekonstruktion under Chapter 11 i USA, vilken avslutades under 2024. I samband med rekonstruktionen har Riksgäldskontoret ingått ett avtal, vilket innebär att Riksgäldskontoret avskrev statens lånefordran och fick vissa värdepapper. Dessutom fick Riksgäldskontoret bidrag från Kammarkollegiet för att täcka uppkommen kreditförlust.

Lån till Kungliga Operan AB, Kungliga Dramatiska teatern AB, Stiftelsen Nordiska museet, Stiftelsen Tekniska museet och Stiftelsen Skansen

Riksgäldskontoret har tidigare fått i uppdrag av regeringen att ställa ut en låneram till Kungliga Dramatiska teatern AB om 70 miljoner kronor. Under året har Riksgäldskontoret fått ytterligare uppdrag att utöka Kungliga Operan AB:s låneram om högst 130 miljoner kronor och tillhandahålla Stiftelsen Nordiska museet en låneram om högst 77 miljoner kronor, Stiftelsen Tekniska museets en låneram om högst 95 miljoner kronor samt Stiftelsen Skansen en låneram om högst 80 miljoner kronor.

Övriga lån med kreditrisk

Övrig utlåning med kreditrisk omfattar lån från Sida, Tillväxtverket, Energimyndigheten, Kammarkollegiet, Trafikverket samt länsstyrelserna. Totalt uppgick dessa lån till 0,8 miljarder kronor, vilket är något lägre jämfört med samma period föregående år. Av utlånat belopp 2024 bedömdes 0,4 miljarder kronor som reservering för låneförlust, motsvarande 47 procent av beloppet.

Trafikverket fick till följd av smittspridningen av covid-19 i uppdrag att ställa ut lån till leverantörer av flygtrafiktjänst vid icke-statliga flygplatser för intäktsbortfall för de delar av flygtrafiktjänsten som vanligtvis finansieras via den svenska undervägsavgiften. Vid årsskiftet var 191 miljoner kronor utlånade.

Dessa lån har finansierats via anslag på statens budget. Framtida kreditförluster är därmed redan finansierade. Låntagarnas betalningar av räntor och amorteringar redovisas mot inkomsttitel.

Jämförelse mellan reserveringar för låneförluster och avsatta medel i kreditreserver

För de engagemang som hanteras enligt den svenska garanti- och utlåningsmodellen ska statens förväntade kostnad uppskattas och avgifter i form av räntepåslag tas ut. Avgifterna samlas på räntebärande konton i Riksgäldskontoret som reserver.

För studielån har en ny modell införts från och med 1 januari 2023 och den del av räntan (räntepåslag) som avser finansiering av beräknade framtida kreditförluster, avseende såväl tidigare givna lån som nyutlåning under året, kommer att föras till konto i Riksgäldskontoret och användas för finansiering av konstaterade förluster. Dessutom beslutade Riksdagen att medel motsvarande tidigare tillförda anslagsmedel till konto i Riksgäldskontoret för åren 2014 till 2022 skulle levereras in till inkomsttitel på statens budget. Tidigare kreditreserv i Riksgäldskontoret avslutades under 2023 och medel om 10,6 miljarder kronor för kreditförluster levererades in till inkomsttitel. Den del av räntan som avser finansiering av beräknade kreditförluster kommer från och med 2023 föras till en ny kreditreserv.

För att ta fram ett resultat för utlåningsverksamheten analyseras förhållandet mellan reserveringar för låneförluster och de medel som avsatts i kreditreserverna, se tabell 6.11. Jämförelsen pekade på att placerade medel i kreditreserverna väl motsvarar uppskattade reserveringar för låneförluster gällande Riksgäldskontoret. CSN däremot visade ett underskott, där uppskattade reserveringar för låneförluster inte motsvarade placerade medel i kreditreserven. För CSN ska räntepåslaget över tid finansiera förväntade förluster på studielån.

Tabell 6.11 Jämförelse mellan reserveringar och tillgångar i utlåningsverksamheten den 31 december 2024

Miljoner kronor

Myndighet	Reserveringar för låneförluster 2024	Reserveringar för låneförluster 2023	Medel placerade i kreditreserver 2024	Medel placerade i kreditreserver 2023
CSN	26 349	24 579	2 005	966
Riksgäldskontoret	0	1 350	650	626
Summa	26 349	25 929	2 655	1 592

För den utlåning som finansierats med anslagsmedel finns ingen reserv för att finansiera bland annat kreditförluster för dessa lån, se tabell 6.12.

Tabell 6.12 Anslag vars ändamål omfattade utlåningsverksamheten 2024

Miljoner kronor

Utgifts- område	Anslag	Myndighet	Utfall 2024	Utfall 2023
13	1:3 Hemutrustningslån	CSN	0,02	0,0
15	1:3 Avsättning för kreditförluster	CSN	0,0	0,0
15	1:4 Statens utgifter för studiemedelsräntor	CSN	1261,6	662,8
19	1:1 24:5 Västra Götalands läns landsting	Tillväxtverket	0,0	0,0
19	1:1 24:18 Jämtlands läns landsting	Tillväxtverket	0,0	0,0
19	1:1 24:2 Samverkansorgan i Kalmar län	Tillväxtverket	0,0	0,0
21	1:3 Forskning, utveckling och innovation	Energimyndigheten	0,0	0,0
22	1:6 Lån avseende regional flygtrafiktjänst	Trafikverket	0,0	0,0
22	1:18 Lån till körkort	CSN	7,1	30,1
24	1:5 Näringslivsutveckling	Riksgäldskontoret	4,0	4,0
24	1:25 Researrangörslån	Kammarkollegiet	0,0	0,0
Summa			1 272,6	696,9

Inkomna amorteringar och räntebetalningar redovisas mot inkomsttitel i enlighet med tabell 6.13.

Tabell 6.13 Redovisning mot inkomsttitel gällande utlåningsverksamhet 2024

Miljoner kronor

Inkomsttitel	Myndighet	Utfall 2024	Utfall 2023
2124 Inlevererat överskott av garantiverksamhet	Riksgäldskontoret	36,3	49,4
2342 Ränteinkomst allmänna studielån	CSN	0,3	0,5
2394 Ränteinkomster Lån för studielån i Riksgälden	CSN	0,0	0,0
2394 Övriga ränteinkomster hemutrustningslån	CSN	10,0	11,0
2394 Övriga ränteinkomster körkortslån	CSN	2,3	2,6
2811 Återförda medel kreditförlust	CSN	0,0	10 606,8
4139 Återbetalning av lokaliseringsslån	Tillväxtverket	0,0	0,0
4312 Återbetalning allmänna studielån	CSN	0,1	0,1
4313 Återbetalning av studiemedel	CSN	61,7	83,4
4526 Återbetalning av hemutrustningslån	CSN	61,7	84,0
4526 Återbetalning av körkortslån	CSN	31,6	30,2
4526 Återbetalning övriga lån	Energimyndigheten	3,1	9,1
Summa		207,1	10 877,1

6.3 Analys av väsentliga risker i statens utlåning och utställda garantier

Utfallen i garanti- och utlåningsverksamheten kan bli både bättre och sämre än det som förväntansmässigt beräknats, även om det samlade utfallet över en mycket lång tidsperiod antas röra sig mot det förväntade. Sämre utfall brukar benämnas oförväntade förluster. Med liten sannolikhet kan utfallet bli mycket sämre än förväntat, vilket innebär stora oförväntade förluster. Därför är det av intresse att komplettera redovisningen med en analys av risken för stora oförväntade förluster.

Regeringen har gett Riksgäldskontoret i uppdrag att, i samverkan med EKN, CSN, Sida, Boverket och övriga berörda myndigheter, göra en samlad riskanalys av statens garanti- och utlåningsportfölj, se förordningen (2007:1447) med instruktion för Riksgäldskontoret. Uppdraget redovisas i en separat rapport. Analysen omfattar dels den så kallade ordinarie portföljen med garantier och lån till företag och privatpersoner, dels insättningsgarantin.

Riksgäldskontoret bedömer att risken är måttlig för stora förluster i den så kallade ordinarie portföljen. Det är samma risknivå som föregående år medan risknivån höjdes från låg till måttlig året dessförinnan. Den höjda risknivån förklarades då främst av en ökad andel engagemang med hög eller mycket hög kreditrisk. Sedan föregående år bedöms förändringarna av kreditvärdigheten vara begränsade. Kriget i Ukraina och det försämrade säkerhetsläget i Europa innebär en ökad osäkerhet kring den makroekonomiska utvecklingen. Risken för stora förluster för insättningsgarantin bedöms ligga kvar på samma måttliga nivå som förra året.

Nedan följer en sammanfattning av analysen i den senaste rapporten Statens garantier och utlåning – en riskanalys, som lämnades till regeringen den 14 mars 2025 (Fi2025/00659).

Den ordinarie portföljen

I riskanalysen definierar Riksgäldskontoret stora förluster som ett scenario där förlusterna skulle uppgå till minst 20 miljarder kronor under en tidshorisont på fem år.

Med förluster avses infrianden av garantier eller avskrivningar av lån. Det finns i princip två typer av händelser som kan medföra stora förluster; ett mindre antal förluster uppstår för enskilt stora garantier eller lån som står för en betydande andel av portföljen, eller en samling (ett kluster) av förluster uppstår som tillsammans utgör stora belopp. I riskanalysen analyseras fem identifierade riskfaktorer som kan ge upphov till dessa två händelser, se tabell 6.14.

Tabell 6.14 Riskbedömningar för garantier och lån till företag, privatpersoner och stater den 31 december 2024

Risken bedöms utifrån en fyrgradig skala; låg, måttlig, väsentlig och hög

Risikfaktor	Risk för stora förluster 2024	Risk för stora förluster 2023
Namnkonzentration (enskilt stora åtaganden)	Låg	Låg
Nära förbindelser mellan garantigäldenärer eller låntagare	Låg	Låg
Branschkoncentrationer	Låg	Låg
Geografisk koncentration	Låg	Låg
Risk till följd av förändringar i allmän-ekonomisk utveckling	Måttlig	Måttlig

Risk till följd av allmän ekonomisk utveckling

Även i en perfekt diversifierad portfölj utan större koncentrationer finns en risk för stora förluster, särskilt vid nedgångar i den ekonomiska utvecklingen, s.k. odiversifierbar risk. Riksgäldskontoret bedömer att risken är måttlig för att det ska uppstå stora förluster i den ordinarie portföljen enbart på grund av odiversifierbar risk vid en ekonomisk nedgång.

Stora förluster kan även uppstå om en ekonomisk nedgång slår särskilt hårt mot en eller flera av portföljens koncentrationer, samtidigt som den ger förhöjda förluster i övriga delar av portföljen, Riksgäldskontoret bedömer att risken är måttlig även för detta.

Namnkonzentrationer

Med namnkonzentration menas låg diversifiering på grund av att en portfölj antingen innehåller ett fåtal engagemang eller att det finns exponeringar mot enskilda garantigäldenärer eller låntagare som är stora i förhållande till portföljens samlade omfattning.

Den ordinarie portföljen innehåller ett antal stora exponeringar, där de femton enskilt största utgör cirka 45 procent av portföljens storlek. Risken bedöms dock som låg för stora förluster med anledning av detta. Det beror på att de största exponeringarna främst utgörs av garantier med minimal till begränsad kreditrisk.

Direkta samvariationer på grund av fallissemangssmitta

Om det finns omständigheter där en garantigäldenärs eller låntagares finansiella problem smittar av sig, på andra garanti- eller låntagare, ökar sannolikheten för kluster av förluster. Sådana direkta samvariationer kan uppstå om det finns affärsmässiga eller juridiska förbindelser mellan garantigäldenärer och låntagare. Typiska exempel är exponeringar mot garanti- eller låntagare inom samma projekt, leverantörskedja eller företagskoncern.

Risken för fallissemangssmitta i den ordinarie portföljen bedöms vara låg eftersom portföljen endast innehåller ett fåtal engagemang med sådana kopplingar.

Branschkoncentrationer

Med branschkoncentration avses låg diversifiering med hänsyn till garanti-gäldenärernas och låntagarnas branschtillhörighet. Det kan antingen handla om att portföljen är exponerad mot ett litet antal branscher eller att någon eller några enskilda branscher utgör en betydande andel av portföljen.

Branschkoncentrationer utgör en riskfaktor eftersom negativa chocker i en bransch kan ge upphov till kluster av förluster. Hur stor risken är beror delvis på sannolikheten för en kraftig chock som leder till att många företag inom branschen drabbas samtidigt. Risken påverkas även av garantigäldenärernas och låntagarnas motståndskraft mot en negativ chock. Ju högre kreditvärdighet företagen har desto starkare motståndskraft.

Avseende garantier och lån till företag finns en relativt god diversifiering gällande motparternas branschtillhörighet. Den mest framträdande branschkoncentrationen är mot telekomoperatörer. Risken för stora förluster från koncentrationen bedöms som låg. Branschen bedöms som stabil med en begränsad sannolikhet för negativa chocker som kan medföra kluster av förluster. Under de senaste åren har den geografiska fördelningen skiftat mot mer mogna marknader med en låg landrisk, främst OECD-länder. Det har lett till att den genomsnittliga kreditvärdigheten i branschkoncentrationen mot teleoperatörer generellt har förbättrats.

Geografiska koncentrationer

Garantigäldenärer och låntagare i samma geografiska område påverkas ofta simultant av förändringar i den gemensamma ekonomiska miljön. Det kan t.ex. vara konjunktur-utvecklingen, förändringar i valutor och räntor eller en försämrad säkerhetspolitisk situation som påverkar ekonomin negativt. På samma sätt som för branschkoncentrationer kan negativa chocker leda till indirekta samvariationer som innebär kluster av förluster.

Den ordinarie portföljen är till 34 procent exponerad mot svenska garantigäldenärer och låntagare, varav 90 procent avser CSN:s studielån till låntagare bosatta i Sverige. Riksgäldskontoret bedömer att risken är låg för att det ska ske stora avskrivningar av studielån. Avskrivningarna på grund av ålder kan inte överstiga 2,5 miljarder kronor under analysens tidshorisont baserat på hur lånestocken ser ut. Andra betydande orsaker till avskrivningar, som dödsfall och behörighetsgivande studier, bedöms inte påverkas i någon väsentlig omfattning av den ekonomiska utvecklingen i landet. Att dessa skulle uppgå till betydande belopp är också mindre sannolikt.

En allvarlig nedgång i svensk ekonomi skulle kunna öka nedsättningarna av låntagarnas årsbelopp samt försämra deras betalningsförmåga. Detta leder till att inbetalningarna minskar, vilket har en negativ effekt på statens kassaflöde. Riksgäldskontoret bedömer dock att risken är låg för att nedsättningar och betalningsinställelser ökar till i sammanhanget betydande belopp.

En fördjupad analys av de engagemang som har en direkt koppling till länderna Ukraina, Ryssland och Belarus har genomförts på grund av kriget i Ukraina. Detta eftersom kriget inneburit att risknivån i hög grad har stigit för de garantier som är utställda till företag i dessa länder.

Den ordinarie portföljens samlade exponeringen mot dessa tre länder är dock mycket begränsad och har dessutom minskat. Det kommer sannolikt att uppstå förluster i denna delportfölj, beroende på kriget och att flertalet av engagemangen redan från början hade en högre risknivå än genomsnittet för den ordinarie portföljen. Då volymerna är relativt begränsade bedömer Riksgäldskontoret att de isolerat endast i

begränsad utsträckning kan bidra till att stora förluster totalt sett skulle uppstå i den ordinarie portföljen. Beroende på hur kriget utvecklas behöver dess konsekvenser fortsatt analyseras i kommande riskanalyser.

Insättningsgarantin

Riksgäldskontoret bedömer liksom föregående år att risken är måttlig för stora förluster på grund av infrianden av insättningsgarantin.

Insättningsgarantins funktionssätt, i termer av vem ersättning betalas ut till, skiljer sig åt beroende på hur ett institut med garanterade insättningar hanteras om det får problem. Det kan ske via ett ordinärt insolvensförfarande i form av konkurs eller likvidation alternativt i form av resolution.

Om ett institut med garanterade insättningar drabbas av problem som leder till konkurs eller beslut av Finansinspektionen om att garantin ska träda in medför det ett så kallat direkt infriande av insättningsgarantin. Det innebär att ersättning betalas ut till insättarna i institutet, varefter insättningsgarantin tar över insättarnas fordran på institutet i konkursen.

Om ett problemfyllt institut i stället hanteras genom resolution tar staten över kontrollen (men inte ägandet) av institutet för att rekonstruera eller avveckla det under ordnade former. Huvudregeln är att aktieägarna och långivarna får sina fordringar nedskrivna eller konverterade till aktiekapital utifrån en på förhand angiven prioritetsordning, så kallad skuldnedskrivning. Garanterade insättningar är dock undantagna från skuldnedskrivning, vilket innebär att de är skyddade fullt ut även om banken är försatt i resolution. Eventuella förluster och återkapitaliseringsbehov som insättarna skulle ha svarat för, om de inte vore undantagna från skuldnedskrivning, ska i stället täckas av insättningsgarantifonden i första hand. Det sker genom ett tillskott på tillgångssidan av institutets balansräkning. Insättningsgarantifondens bidrag i resolution är dock begränsat till 37,9 miljarder kronor per institut.

Direkta infrianden

Riksgäldskontoret bedömer att risken är måttlig för att direkta infrianden av insättningsgarantin ska ge upphov till stora förluster. För att stora förluster ska uppstå i sådana institut som Riksgäldskontoret bedömt inte ska hanteras genom resolution (icke systemviktiga institut) krävs att ett av de största instituten i denna kategori, eller flertalet institut, fallerar.

Insättningsgarantins bidrag i resolution

Riksgäldskontoret bedömer att risken för stora förluster med anledning av insättningsgarantins möjliga bidrag i resolution är låg. De institut som bedöms bedriva verksamhet som är kritisk för det finansiella systemet och därmed ska hanteras genom resolution (systemviktiga institut) har en god kreditvärdighet. Om ett ingripande ändå sker krävs mycket betydande förluster i instituten för att insättningsgarantin ska behöva bidra i resolution. Det gäller i synnerhet för de institut som vid ett resolutionsingripande har mer eget kapital och nedskrivningsbara skulder än vad som krävs för att uppfylla de minimikrav som ställs på instituten.

7 Nationellt intygande samt avgifter till och bidrag från EU

I detta avsnitt lämnar regeringen ett nationellt intygande avseende EU-medel som hanteras under delad förvaltning mellan Europeiska kommissionen och Sverige. I avsnittet redogörs även för Sveriges avgift till EU och samtliga bidrag från EU, inklusive medel som tas emot direkt av svenska myndigheter från kommissionen. Dessa delar ingår dock inte i det nationella intygandet.

Det nationella intygandet lämnas även till kommissionen och till Europeiska revisionsrätten. Av den anledningen innehåller avsnittet en redogörelse för den svenska förvaltningsmodellen och en kort beskrivning av de redovisningsprinciper som tillämpas i årsredovisning för staten.

7.1 Redovisningsskyldighet för EU-medel i den svenska statsförvaltningen

Regeringen är inför riksdagen ansvarig för hur den styr riket. Regeringen är redovisningsskyldig inför riksdagen för statens medel och övriga tillgångar som står till dess disposition. Regeringen lämnar årligen en årsredovisning för staten till riksdagen. Årsredovisningen innehåller bl.a. utfallet på budgetens inkomstitlar och anslag, konsoliderade resultat- och balansräkningar, samt finansieringsanalys avseende samtliga statliga myndigheter, inklusive affärsverken, under riksdagen och regeringen samt de fonder och andelar i bolag som myndigheterna innehar.

Sveriges avgift till EU och återflödet från EU-budgeten redovisas i såväl budgetens inkomstitlar och anslag som i de konsoliderade resultat- och balansräkningarna i årsredovisning för staten.

Regeringen har i hög grad delegerat beslutsfattandet avseende genomförandet av EU-program till förvaltande myndigheter, som är regeringens organ för att genomföra den fastlagda politiken. Riksdagen och regeringen beslutar om inriktningen och förutsättningarna för den statliga verksamheten och vilka verksamhets- och ansvarsområden som tilldelas myndigheterna. Myndigheterna har inom dessa ramar långtgående befogenheter i sitt dagliga och operativa arbete. Det är dock regeringens uppgift att styra myndigheterna och försäkra sig om att myndigheterna fullgör sitt verksamhetsansvar.

Innehållet i regeringens nationella intygande avseende EU-medel

Regeringens nationella intygande för 2024 innehåller den årliga räkenskapssammanställningen över medel mottagna från EU:s budget samt en redogörelse för hur dessa medel har fördelats på olika åtgärder. Med EU-medel avses i detta sammanhang de medel som förvaltas inom ramen för delad förvaltning mellan medlemsstaten Sverige och kommissionen. Medlen redovisas på budgetens anslag och inkomstitlar. Intygandet, som ingår som en del i årsredovisning för staten, överlämnas till riksdagen, med kopia till kommissionen och Europeiska revisionsrätten.

I intygandet bedömer regeringen om EU-räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande samt intygar att det finns ett ramverk för staten som syftar till att säkerställa en betryggande intern styrning och kontroll av EU-medlen. Räkenskaper som ligger till

grund för sammanställningen är upprättade enligt god redovisningssed och har varit föremål för Riksrevisionens och Ekonomistyrningsverkets (ESV) granskningar. Genom ramverket för intern styrning och kontroll ställer regeringen krav på att ansvariga myndigheter lämnar en försäkran som möjliggör för regeringen att utfärda ett nationellt intygande.

Regeringens bedömning syftar till att tillförsäkra riksdagen insyn i hur Sverige fullgör sitt förvaltningsansvar och hur tilldelade EU-medel används. Samtidigt ställer intygandet krav på den interna styrningen och kontrollen hos de myndigheter som ansvarar för att förvalta medlen. Regeringens övergripande ambition är att säkerställa ett ändamålsenligt och effektivt förvaltnings- och kontrollsysteem kring EU-medlen i syfte att med rimlig säkerhet garantera de underliggande transaktionernas laglighet och korrekthet.

Ramverket för intern styrning och kontroll

En god intern styrning och kontroll ger myndighetens ledning förutsättningar att driva verksamheten på ett effektivt sätt och uppnå önskat resultat. Inom det ekonomi-administrativa området kan brister och ofullständigheter motverkas i redovisningen, ekonomiska rapporter och beslutsunderlag. Med en god intern styrning och kontroll kan både avsiktliga och oavsiktliga fel begränsas och oegentligheter och andra former av bedrägligt beteende undvikas.

Samtliga svenska myndigheter som har ett förvaltande ansvar för EU-medel omfattas av ramverket för intern styrning och kontroll. Ramverket utgörs av flera samverkande förordningar:

- myndighetsförordningen (2007:515)
- internrevisionsförordningen (2006:1228)
- förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll
- förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

I myndighetsförordningen fastställs att myndighetens ledning ansvarar för att myndighetens verksamhet ska bedrivas effektivt, enligt gällande rätt och de förpliktelser som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen, att den redovisas på ett tillförlitligt och rättvisande sätt samt att myndigheten ska hushålla väl med statens medel. För ett antal myndigheter har regeringen dessutom föreskrivit att de ska inrätta en internrevision och därmed omfattas av internrevisionsförordningen. Genom att inrätta en internrevision på utpekade myndigheter kan regeringen med rimlig säkerhet förvissa sig om att regelverken följs. I internrevisionens uppgifter ingår att granska och lämna förslag till förbättringar av myndighetens process för intern styrning och kontroll.

Myndigheter som omfattas av internrevisionsförordningen omfattas även av förordningen om intern styrning och kontroll samt vissa särskilda bestämmelser i förordningen om årsredovisning och budgetunderlag. I enlighet med förordningen om intern styrning och kontroll ansvarar myndighetsledningen för att det finns en process för intern styrning och kontroll vid myndigheten som fungerar på ett betryggande sätt. Processen för intern styrning och kontroll ska även förebygga att verksamheten utsätts för korruption, otillbörlig påverkan, bedrägeri och andra oegentligheter. Bestämmelserna i förordningen om årsredovisning och budgetunderlag innebär bl.a. att myndigheten i sin årsredovisning ska uttala sig om huruvida myndighetens interna styrning och kontroll har varit betryggande.

Omfattningen av regeringens nationella intygande

Genom medlemskapet i EU hanterar svenska myndigheter olika slags medel från och till EU:s budget. De medel som Sverige tar emot i form av återflöde från EU-budgeten kommer huvudsakligen från EU:s jordbruksfonder och EU:s strukturfonder. Sverige tar även emot stöd till transeuropeiska nätverk samt forsknings- och utbildningsprogram. För den senare bidragskategorin ligger dock ansvaret för att administrera och förvalta medlen på Europeiska kommissionen och andra institutioner inom EU, inte på medlemsstaten. Dessa medel omfattas därför inte av regeringens intygande. Ersättning från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF) berörs inte i det här kapitlet eftersom fonden ligger under direkt förvaltning.⁴

Endast de medel som Sverige tar emot och förvaltar gemensamt med kommissionen omfattas av regeringens intygande. Ett delat förvaltningsansvar innebär i korthet att kommissionen har det yttersta ansvaret för förvaltningen av EU:s budget, men att medlemsstaten är ansvarig för att nationellt bygga upp ett förvaltnings- och kontrollsystem som garanterar en god ekonomisk förvaltning av EU:s medel. För den delade förvaltningen har regeringen utsett totalt åtta myndigheter att förvalta medlen.⁵ De förvaltande myndigheterna bruttoredovisar EU-medel på statens budget. Bruttoredovisning innebär att betalningar från EU redovisas mot inkomstittel medan myndigheternas bidragsutbetalningar redovisas mot anslag i statens budget.

Program som ingår i territoriellt samarbete, s.k. Interregprogram, är undantagna från bruttoredovisning på statens budget. Territoriellt samarbete innebär att programmen genomförs inom flera länder för att utveckla samarbetet över nationsgränserna. Uppgifter från dessa program ingår dock i resultat- och balansräkningarna för EU-medel från och med programperioden 2014–2020.

Intygandet för 2024 gäller den svenska förvaltningen av EU-medel från

- Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ)
- Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu)
- Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF)
- Europeiska socialfonden (ESF)
- Europeiska socialfonden + (ESF+)
- Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF)
- Europeiska havs fiskeri och vattenbruksfonden (EHFVF)
- Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF)
- Fonden för inre säkerhet (ISF)
- Instrumentet för gränsförvaltning och visering (BMVI)
- Fonden för en rättvis omställning (FRO)
- Brexitjusteringsreserven (BAR)

I detta avsnitt följer en kort beskrivning av fonderna samt vilka myndigheter som är förvaltningsansvariga.

Europeiska garantifonden för jordbruket

EGFJ finansierar olika direktstöd till jordbrukare och marknadsstöd i syfte att stabilisera jordbruksmarknaden. Finansieringen av dessa åtgärder kommer enbart från EU, dvs. de kompletteras inte av nationell medfinansiering.

⁴ Sveriges första betalningsansökan om ersättning från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF) skickades till EU-kommissionen den 20 december 2024. Betalningsansökan innehåller utbetalningarna för åren 2020, 2021, 2022 och 2023 för sammanlagt 1,65 miljarder euro. Se även avsnitt 4.1 Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar.

⁵ Länsstyrelserna i Jämtlands, Norrbottens samt Västerbottens län, Migrationsverket, Polismyndigheten, Statens jordbruksverk, Svenska ESF-rådet och Tillväxtverket.

Statens jordbruksverk (Jordbruksverket) är förvaltande myndighet och utbetalande organ och har därmed det yttersta ansvaret för att dessa medel används på ett korrekt och effektivt sätt. Ekonomistyrningsverket (ESV) är attesterande organ.

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling

Ejflu finansierar insatser för att främja miljön och verka för ökad konkurrenskraft och livskvalitet på landsbygden. Åtgärderna finansieras gemensamt av Sverige och EU.

Jordbruksverket är förvaltande myndighet och utbetalande organ för fonden och har därmed det yttersta ansvaret för att dessa medel används på ett korrekt och effektivt sätt. ESV är attesterande organ.

Europeiska regionala utvecklingsfonden

ERUF finansierar åtgärder för att minska de ekonomiska och sociala skillnaderna mellan regioner och invånare. Åtgärderna i programmen finansieras gemensamt av Sverige och EU.

Programperioden 2014–2020 finansierar fonden åtta regionala program, ett nationellt program och fem program inom territoriellt samarbete med svensk förvaltande myndighet, samt delar av programmet Lokalt ledd utveckling. Tillväxtverket är förvaltande och attesterande myndighet för åtta regionala program, ett nationellt program samt förvaltande myndighet för ett program inom territoriellt samarbete (Öresund-Kattagatt-Skagerrak). För de fyra övriga territoriella programmen är Länsstyrelserna i Norrbottens (Nord), Västerbottens (Botnia-Atlantica samt Norra Periferin och Arktis) respektive Jämtlands län (Sverige-Norge) förvaltande myndigheter. Jordbruksverket är förvaltande myndighet för programmet Lokalt ledd utveckling, som finansieras via ERUF och ESF för programperioden 2014–2020.

Programperioden 2021–2027 finansierar fonden åtta regionala program, ett nationellt program och fyra program inom territoriellt samarbete med svensk förvaltande myndighet. Tillväxtverket är förvaltande och attesterande myndighet för åtta regionala program, ett nationellt program samt förvaltande myndighet för ett program inom territoriellt samarbete (Öresund-Kattagatt-Skagerrak). För de tre övriga territoriella programmen är Länsstyrelserna i Norrbottens (Aurora), Västerbottens (Norra Periferin och Arktis) respektive Jämtlands län (Sverige-Norge) förvaltande myndigheter.

Samtliga myndigheter är ansvariga för att respektive program genomförs på ett korrekt och effektivt sätt. Myndigheterna svarar även för utbetalningar av fondmedel. ESV är revisionsmyndighet för samtliga program som finansieras genom ERUF och förvaltas i Sverige.

Europeiska socialfonden

ESF finansierar åtgärder som syftar till att främja sysselsättningen och social delaktighet. Åtgärderna i det nationella socialfondsprogrammet och delar av programmet Lokalt ledd utveckling (LLU) finansieras gemensamt av Sverige och EU.

Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige (Svenska ESF-rådet) är förvaltande myndighet för det nationella socialfondsprogrammet och har därmed ansvar för att programmet genomförs på ett korrekt och effektivt sätt. Myndigheten svarar för utbetalningar av fondmedlen. Svenska ESF-rådet är även attesterande myndighet.

För programmet Lokalt ledd utveckling som finansieras via ERUF och ESF är Jordbruksverket förvaltande myndighet och ansvarar för att programmet genomförs

på ett korrekt och effektivt sätt. ESV är revisionsmyndighet för programmen som ESF finansierar.

Europeiska socialfonden +

ESF+ finansierar insatser som syftar till att bl.a. främja sysselsättning och social delaktighet. Insatserna i det nationella programmet för Europeiska socialfonden+ 2021–2027 finansieras gemensamt av Sverige och EU.

Svenska ESF-rådet är förvaltande myndighet för programmet och ansvarar därmed för att programmet genomförs på ett korrekt och effektivt sätt. Myndigheten ansvarar för utbetalningar av fondmedlen. Svenska ESF-rådet ansvarar även för redovisningsfunktionen. ESV är revisionsmyndighet för programmet som ESF+ finansierar.

Europeiska havs- och fiskerifonden

EHFF finansierar åtgärder som understödjer såväl genomförandet av den nya gemensamma fiskeripolitiken och en hållbar utveckling av fiske och vattenbruk, som delar av EU:s integrerade havspolitik. Insatserna i det nationella programmet för havs- och fiskerifonden 2014–2020 finansieras gemensamt av Sverige och EU.

Jordbruksverket är förvaltande myndighet för programmet och ansvarar för att programmet genomförs på ett korrekt och effektivt sätt. ESV är revisionsmyndighet.

Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden

EHFVF understödjer såväl genomförandet av den gemensamma fiskeripolitiken och en hållbar utveckling av fiske och vattenbruk, som delar av EU:s integrerade havspolitik. EHFVF ger stöd till utveckling av innovativa projekt och investeringar som säkerställer att akvatiska och maritima resurser används på ett hållbart sätt. Insatserna i det nationella programmet för i havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden 2021–2027 finansieras gemensamt av Sverige och EU.

Jordbruksverket är förvaltande myndighet för programmet och ansvarar för att programmet genomförs på ett korrekt och effektivt sätt. ESV är revisionsmyndighet.

Asyl-, migrations- och integrationsfonden

AMIF syftar till att säkerställa en långsiktig hållbar migrationspolitik som värnar asylrätten och underlättar rörlighet inom ramen för den reglerade invandringen. AMIF finansierar projekt inom asyl, integration och laglig migration samt återvändande. Åtgärderna i programmen finansieras gemensamt av Sverige och EU.

Migrationsverket är ansvarig myndighet för fonden och ansvarar för att programmet genomförs på ett korrekt och effektivt sätt. ESV är revisionsmyndighet.

Fonden för inre säkerhet

ISF finansierar aktiviteter som stärker EU:s inre säkerhet. ISF består av ett gränsinstrument och ett polisinstrument. Gränsinstrumentet finansierar åtgärder inom gränskontroller och viseringar. Polisinstrumentet stödjer polissamarbete, brottsförebyggande arbete, bekämpning av brott och krishantering. Myndigheter och organisationer som är verksamma inom dessa områden kan söka stöd för olika projekt. Åtgärderna i programmen finansieras gemensamt av Sverige och EU.

Polismyndigheten är ansvarig myndighet för fonden och ansvarar för att programmet genomförs på ett korrekt och effektivt sätt. ESV är revisionsmyndighet.

Instrumentet för gränsförvaltning och visering

Instrumentet ska bidra till en hög säkerhetsnivå inom EU genom insatser som vidareutvecklar en europeisk integrerad gränsförvaltning vid de yttre gränserna och insatser som skyddar den fria rörligheten för personer inom EU. Instrumentet bidrar till EU:s strategiska mål för en integrerad gränsförvaltning samt till utvecklingen av den gemensamma viseringspolitiken.

Polismyndigheten är ansvarig myndighet för fonden och ansvarar för att programmet genomförs på ett korrekt och effektivt sätt. ESV är revisionsmyndighet.

Fonden för en rättvis omställning

FRO ska fokusera på de industrier och regioner som har störst koldioxidutsläpp i landet och ska även tackla de socioekonomiska utmaningarna som följer av en omställning. Medlen ska användas till investeringar i ny klimatsmart och resurseffektiv teknik i föreslagna regioner, de utpekade industrierna och dess värdekedjor.

Tillväxtverket är förvaltande myndighet för fonden och ansvarar för att medlen hanteras på ett korrekt och effektivt sätt. ESV är revisionsmyndighet.

Brexitjusteringsreserven

BAR ska bidra till att motverka negativa ekonomiska och sociala konsekvenser i de medlemsstater och branscher som är mest påverkade av det brittiska utträdet ur EU.

Svenska ESF-rådet är förvaltande myndighet för BAR och ansvarar för att medlen hanteras på ett korrekt och effektivt sätt. ESV är revisionsmyndighet.

7.2 Redovisning av samtliga EU-medel

I detta avsnitt redogörs för samtliga medel till och från EU-budgeten som redovisades mot inkomstittlar och anslag på statens budget under 2024. Utöver utfallet för 2024 redovisas de fyra närmast föregående årens utfall kassamässigt. Kassamässig redovisning innebär att man redovisar mot anslag och inkomstittlar vid betalningstillfället, oavsett vilken period som betalningen gäller. Redovisningen omfattar samtliga medel oavsett till vilken fond eller vilken flerårig budgetram som medlen är hänförliga till. Detta avsnitt ger därmed en översikt över hur EU-budgeten påverkar statens budget. Därutöver berörs sådana EU bidrag till statliga myndigheter som inte redovisas mot statens budget, men som redovisas i resultaträkningen i årsredovisning för staten.

Avgiften till EU

EU:s budget upprättas med stöd av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. EU-budgetens utgifter och inkomster ska balansera och det är budgetens utgifter som styr behovet av inkomster. Inkomsterna utgjordes under 2024 huvudsakligen av egna medel i form av avgifter från medlemsstaterna. Egna medel fastställdes enligt regelverket i rådets beslut 2020/2053/EU, Euratom av den 14 december 2020 om systemet för egna medel och om upphävande av beslut 2014/335/EU Euratom av den 26 maj 2014 om systemet för Europeiska unionens egna medel. De egna medlen består av fyra delar. Dessa är baserade på tullar, mervärdesskatt, icke-materialåtervunnen plast och bruttonationalinkomsten (BNI).

Den första delen är tullavgiften som består av handelstullar som tas ut enligt den vid den aktuella tidpunkten gällande gemensamma tulltaxan vid handel med länder

utanför EU. Dessa inkomster tillföll EU-budgeten. Medlemsstaterna får dock behålla 25 procent av intäkterna för att finansiera administrativa kostnader.

Den andra delen av avgiften är den mervärdesskattebaserade avgiften, som beräknas som en procentuell andel av respektive medlemsstats harmoniserade mervärdesskattebas. Att mervärdesskattebasen är harmoniserad innebär att medlemsstaternas inkomster från mervärdesskatt justeras för att uppnå likabehandling mellan medlemsstaterna.

Den tredje delen av EU-avgiften baseras på icke-materialåtervunnen plast. Den infördes den 1 januari 2021 som beräknas enligt en enhetlig uttagssats på 0,80 euro per kilo plastförpackningar som inte återvinns.

Den fjärde delen av avgiften baseras på bruttonationalinkomsten (BNI). Medlemsstaternas sammanlagda BNI-avgifter räknas som en restpost och storleken fastställdes för att säkra att EU-budgetens inkomster och utgifter är balanserade. Avgiftens storlek för respektive medlemsstat beräknades som medlemsstatens andel av EU:s BNI, multiplicerad med den del av EU-budgetens utgifter som inte täcktes av de övriga egna medlen.

Nedsättningen av den BNI-baserade avgiften uppgick till 10 554 miljoner kronor för 2024, vilket är 1 015 miljoner kronor högre jämfört med 2023. Nedsättningen är en följd av Sveriges reduktion på den avgiftsdel som baseras på BNI som trädde i kraft i december 2021 och som gäller för budgetramen för programperioden 2021–2027.

Redovisningen i och vid sidan om statens budget

Betalningar från EU redovisas samlat under inkomsttypen 6000 Bidrag från EU m.m. och specificeras på separata inkomstitlar. EU-avgiften redovisas inom utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen.

Utgifterna inom utgiftsområdet består av Sveriges betalningar till kommissionen för EU-budgeten, som beslutas årligen inom en flerårig budgetram. EU-budgetens utgiftsnivå styr i hög grad utgiftsnivån under utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen, eftersom EU-budgetens inkomster och utgifter ska balanseras och merparten av inkomsterna utgörs av avgifter från medlemsstaterna. Sveriges avgift kan förändras under året och avvika från beräkningen i statens budget beroende på ett flertal faktorer, t.ex.

- faktisk uppbörd av tullar och importavgifter
- revideringar av medlemsstaternas BNI
- revideringar av baser för mervärdesskatt
- utfallet av EU-budgeten för tidigare år
- ändringsbudgetar på unionsnivå.

Avgiften till EU högre än budget

Sveriges avgift till EU uppgick 2024 till 41 187 miljoner kronor. Avgiften blev därmed 427 miljoner kronor (1,0 procent) högre än vad riksdagen hade anvisat i statens budget. Jämfört med 2023 minskade avgiften till EU med 2 398 miljoner kronor (5,5 procent) 2024. Merparten av minskningen beror på att den BNI-baserade avgiften har blivit lägre samt att det rådande konjunkturläget med stegrande inflation har resulterat i en minskning i tullavgiften.

Kostnaden för Sveriges EU-avgift i resultaträkningen uppgick till 42 477 miljoner kronor 2024. Det var 1 289 miljoner kronor högre än det kassamässiga utfallet.

Återflödet från EU minskade

Betalningarna från EU minskade med 1 875 miljoner kronor 2024, jämfört med 2023. De medel som Sverige får som återflöde från EU-budgeten kommer huvudsakligen från Garantifonden och Landsbygdsfonden. I tabell 7.1 sammanfattas det kassamässiga flödet mellan EU-budgeten och den svenska statens budget under perioden 2020–2024.

Uppgifterna i tabell 7.1 ger inte en fullständig bild av effekterna på statens budget av EU-medlemskapet. Utöver anslagen som helt eller delvis finansieras av EU-bidrag måste man ta hänsyn till att det förekommer utgifter genom den medfinansiering som staten står för genom anslag på statens budget, t.ex. under utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv, utgiftsområde 19 Regional utveckling och utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel.

Tabell 7.1 Avgift till och återflöde från EU (kassamässigt)

Miljoner kronor

	2020	2021	2022	2023	2024	Förändring 2024–2023
Tullavgift	5 074	5 302	6 828	6 150	6 100	-50
Mervärdesskattebaserad avgift	3 203	6 914	7 741	8 151	8 426	275
BNI-baserad avgift	38 915	39 018	32 689	27 854	23 955	-3 899
Avgift baserad på icke materialåtervunnen plast	-	1 027	982	1 431	2 707	1 276
Summa betalningar till EU¹	47 193	52 262	48 240	43 585	41 187	-2 398
Bidrag från Europeiska garantifonden för jordbruket	7 289	6 851	7 485	7 979	7 984	5
Bidrag från EU till landsbygdsutvecklingen	3 467	3 310	3 099	3 259	2 468	-791
Bidrag från EU till fiskerinäringen	64	97	151	300	103	-197
Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden	1 449	1 185	1 430	1 714	1 889	175
Bidrag från Europeiska socialfonden	1 009	1 245	1 284	2 411	2 466	55
Bidrag till transeuropeiska nätverk	318	506	794	997	453	-544
Övriga bidrag från EU	610	1 416	1 376	1 603	1 022	-580
Summa bidrag m.m.²	14 206	14 609	15 620	18 262	16 387	-1 875
Nettoflöde från statens budget till EU	32 987	37 652	32 619	25 323	24 800	-523

¹ Redovisat mot anslag 1:1 Avgiften till Europeiska unionen.

² Redovisat mot inkomsttitlar under inkomsttyp 6000 Bidrag från EU m.m.

Redovisning i resultaträkningen

I resultaträkningen för staten redovisas avgiften till EU under posten Transfereringar till utlandet. Återflödet från EU redovisas under posten Intäkter av bidrag. Dessa intäkter redovisas det år som stödet betalas ut till bidragsmottagarna, vilket motsvarar det år kostnaden uppstår. Det kan därför finnas skillnader mellan resultaträkningen och den kassamässiga redovisningen i statens budget.

Det finns också bidrag från EU-budgeten, exempelvis från ramprogrammen för forskning, som inte redovisas på statens budget, utan endast i resultaträkningen. Under 2024 tog statliga myndigheter, inklusive universitet och högskolor, emot 4 208 miljoner kronor i bidrag från EU-budgeten som enbart har redovisats som intäkter av bidrag i resultaträkningen.

7.3 Räkenskapssammanställning av EU-medel

Räkenskapssammanställningen av EU-medel omfattar resultaträkning, balansräkning och kassamässig redovisning av utfall på anslag och inkomstitlar. Redovisningen för kalenderåret 2024 omfattar den fleråriga budgetramen 2014–2020 och 2021–2027. Enstaka transaktioner för programperioden 2007–2013 kommenteras under respektive tabell.

Redovisningsprinciper för räkenskapssammanställningen

Endast EU-medel med delat förvaltningsansvar ingår i räkenskapssammanställningen. Nationell medfinansiering ingår inte.

Sammanställningen bygger på uppgifter från de förvaltande myndigheterna. ESV har stämt av de inlämnade uppgifterna mot dessa myndigheters årsredovisningar. Redovisningsprinciperna för dessa medel är därmed desamma som för årsredovisning för staten i övrigt, när det gäller kostnader, intäkter, fordringar och skulder samt utgifter och inkomster på statens budget. Principerna sammanfattas nedan.

I resultaträkningen redovisas intäkter av EU-medel och kostnader för EU-stöd enligt bokföringsmässiga grunder. Det innebär att intäkter och kostnader redovisas det år de är hänförliga till, oavsett tidpunkten för betalning. Intäkter av uppbörd respektive kostnader för transfereringar uppkommer normalt under samma period som betalningen sker. Men om dessa intäkter eller kostnader är hänförliga till en annan period än betalningen periodiseras de.

Om en betalning är förväntad men inte mottagen redovisas en fordran eller en periodavgränsningspost på balansräkningens tillgångssida. Om myndigheten har ställt anspråk på betalning från EU redovisas en fordran.

Om betalningen är mottagen men gäller en senare period eller om myndigheten bedömer att den kommer att behöva betalas tillbaka, redovisas en skuld eller periodavgränsningspost på balansräkningens skuldsida.

Utgifterna i statens budget som finansieras från EU-budgeten består till största delen av transfereringar. Dessa redovisas mot anslag det år betalningen sker. Undantag gäller för mindre belopp som omfattar förvaltningskostnader, som i stället redovisas mot anslag det år som kostnaderna hänför sig till. Inkomsterna i statens budget består av bidrag från EU. EU-bidragen redovisas mot inkomstitel på statens budget det år betalningen sker.

Resultaträkning

Resultaträkningen visar i sammandrag återflödet från EU-budgeten och hur pengarna använts.

Tabell 7.2 Resultaträkning för fleråriga budgetramen 2014–2020

Miljoner kronor

	2024	2023
Intäkter av bidrag från EU		
Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu)	757	1 249
Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF)	-33	50
Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) ¹	914	1 285
Europeiska socialfonden (ESF)	93	2 210
Fonden för inre säkerhet (ISF)	12	19
Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF)	1	132

Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt (FEAD) ²	0	-
Interreg Öresund-Kattegatt-Skagerrak	23	178
Interreg Sverige-Norge	4	39
Interreg Norra Periferin och Arktis	2	54
Interreg Botnia-Atlantica	0	28
Interreg Nord	-1	51
Summa intäkter av bidrag från EU mm.	1 771	5 295
Verksamhetens kostnader		
Kostnader för personal	-78	-99
Kostnader för lokaler	0	-6
Driftkostnader	-49	-75
Summa verksamhetens kostnader	-127	-179
Lämnade bidrag		
Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu)	-783	-1 109
Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF)	-	-71
Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF)	-106	-1 224
Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF)	0	-22
Europeiska socialfonden (ESF)	0	-2 077
Fonden för inre säkerhet (ISF)	-	-5
Interreg Öresund-Kattegatt-Skagerrak	-17	-178
Interreg Norra Periferin och Arktis	0	-49
Interreg Botnia-Atlantica	0	-26
Interreg Sverige-Norge	0	-36
Interreg Nord	1	-49
Summa lämnade bidrag	-905	-4 847
Summa kostnader	-1 032	-5 026
Nettokostnad/intäkt	739	269

¹ Tillväxtverket redovisade en intäkt på 11 miljoner kronor avseende budgetramen 2007–2013 som inte är med i tabellen.

² Räkenskaperna för FEAD slutredovisades under redovisningsperioden 2022/2023 och det redovisas därefter inga utgifter för utbetalning från EU-kommissionen.

Tabell 7.3 Resultaträkning för fleråriga budgetramen 2021–2027

Miljoner kronor

	2024	2023
Intäkter av bidrag från EU		
Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ)	8 856	6 628
Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu)	1 443	1 152
Europeiska socialfonden+ (ESF+)	1 138	295
Fonden för en rättvis omställning (FRO)	559	26
Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF)	178	66
Instrumentet för gränsförvaltning och visering (BMVI)	109	41
Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF)	71	112
Fonden för inre säkerhet (ISF)	68	30
Brexitjusteringsreserven (BAR)	0	-303
Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF)	-643	1 417
Interreg Öresund-Kattegatt-Skagerrak	171	22
Interreg Aurora	108	20
Interreg Sverige-Norge	39	5
Interreg Norra Periferin och Arktis	34	-

	2024	2023
Summa intäkter av bidrag från EU mm.	12 131	9 510
Verksamhetens kostnader		
Kostnader för personal	-300	-181
Kostnader för lokaler	-15	-18
Driftkostnader	-93	-73
Summa verksamhetens kostnader	-408	-272
Lämnade bidrag		
Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ)	-9 164	-6 778
Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu)	-1 424	-1 109
Europeiska socialfonden+ (ESF+)	-1 116	-285
Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF)	-575	-256
Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF)	-179	-35
Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF)	-164	-222
Fonden för en rättvis omställning (FRO)	-66	-27
Instrumentet för gränsförvaltning och visering (BMVI)	-47	-6
Fonden för inre säkerhet (ISF)	-31	-12
Brexitjusteringsreserven (BAR)	0	-305
Interreg Öresund-Kattegatt-Skagerrak	-161	-9
Interreg Aurora	-97	-17
Interreg Sverige-Norge	-40	-5
Interreg Norra Periferin och Arktis	-29	-
Summa lämnade bidrag	-13 092	-9 066
Summa kostnader	-13 501	-9 338
Nettokostnad/intäkt	-1 370	172

Intäkter – återflödet från EU-budgeten minskade

Intäkterna från EU minskade totalt sett med 903 miljoner kronor under 2024. Statens jordbruksverks intäkter av bidrag från EU har ökat med 1 992 miljoner kronor jämfört med 2023. Största delen av ökningen kommer från den Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) efter två planändringar som genomfördes under 2024. Ändringarna har inneburit att fler företag än bara jordbruksföretag kunde söka investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder samt att stödnivån höjts i vissa områden. Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF) visar en minskning med 2 192 miljoner kronor i jämförelse med förra perioden. Migrationsverket förklarar i sin årsredovisning att minskningen beror på att ett projekt avbröts för att möjliggöra satsningar inom olika reformer. Europeiska socialfonden (ESF) minskar med 1 273 miljoner kronor som förklaras av att programperioden 2014–2020 har avslutats.

Kostnader – lämnade bidrag finansierade från EU-budgeten ökade

De totala kostnaderna för lämnade bidrag som har finansierats med EU-medel ökade med 86 miljoner kronor för båda programperioderna under 2024, jämfört med 2023. Jordbruksverket är den myndighet som betalar ut störst andel av dessa bidrag, och utbetalningarna av bidrag som var finansierade från jordbruksfonderna ökade med 2 432 miljoner kronor under 2024. Svenska ESF-rådet redovisade en minskning på 1 240 miljoner kronor på grund av att ingen verksamhet bedrivits under 2024 för ESF 2014–2020 och Brexitjusteringsreserven. Tillväxtverkets lämnade bidrag inom Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF), Fonden för en rättvis omställning (FRO) och Interreg Öresund-Kattegatt-Skagerrak minskade med 759 miljoner kronor vilket beror på

att programperioden 2014–2020 avslutas samtidigt som utbetalningarna i programperioden 2021–2027 inte kommit upp i motsvarande nivå under 2024.

Balansräkning

Balansräkningen visar i sammandrag fordringar och skulder avseende medel från EU-budgeten.

Tabell 7.4 Balansräkning för fleråriga budgetramen 2014–2020

Miljoner kronor

	2024-12-31	2023-12-31
Tillgångar		
Kortfristiga fordringar	250	371
Förutbetalda kostnader	0	0
Upplupna intäkter	84	1 495
Summa tillgångar	334	1 867
Kapital	-1 229	113
Avsättningar	-	49
Skulder		
Kortfristiga skulder	116	0
Långfristiga skulder	0	112
Upplupna kostnader	41	102
Oförbrukade bidrag	87	99
Förutbetalda intäkter	1 320	1 393
Summa kapital och skulder	334	1 867

Tabell 7.5 Balansräkning för fleråriga budgetramen 2021–2027

Miljoner kronor

	2024-12-31	2023-12-31
Tillgångar		
Kortfristiga fordringar	8 881	7 271
Förutbetalda kostnader	0	0
Upplupna intäkter	407	409
Summa tillgångar	9 288	7 680
Kapital	7 945	6 920
Skulder		
Kortfristiga skulder	0	0
Långfristiga skulder	0	0
Upplupna kostnader	118	23
Oförbrukade bidrag	99	118
Förutbetalda intäkter	1 126	619
Summa kapital och skulder	9 288	7 680

Tillgångarna består av fordringar på EU

Tillgångarna består huvudsakligen av Jordbruksverkets fordringar på EU för gårdsstöd som betalades ut i slutet av 2024. Bidragsutbetalningarna i slutet av året var högre än 2023, vilket ledde till att fordringarna mot EU ökade.

Skulderna består främst av förutbetalda intäkter

Jordbruksverket redovisade en ökning av förutbetalda intäkter på grund av valutakurs samt nya förskott för den nya programperioden Strategisk plan (Ejflu) 2023–2027.

Redovisning på statens budget – kassamässig redovisning

I tabell 7.6 redovisas utfall på anslag och inkomstitlar för EU-medel med delat förvaltningsansvar som bruttoredovisas på statens budget.

Tabell 7.6 Utfall på anslag och inkomstitlar för fleråriga budgetramen 2014–2020 (exkl. TEN-bidrag)¹

Tusental kronor

UO/Anslag	Utfall 2024	Utfall 2023	Akkumulerat för programperioden
4 1:17 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet	-6	19 151	493 885
8 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	983	26 079	850 589
9 4:7 Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt 2014–2020	-	-	64 270
14 1:6 ap. 1, ap. 2 Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020	-241	2 116 985	9 461 895
19 1:3 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020	106 202	1 215 381	9 379 684
23 1:10 ap. 1, ap. 4 Gårdsstöd m.m.	9 010 744	6 573 091	77 396 737
23 1:11 ap. 1 Intervention för jordbruksprodukter m.m.	152 239	143 621	1 423 611
23 1:13 (2023) ap. 1 Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk	-	72 495	1 029 523
23 1:18 ap. 18.1, ap. 18.2 Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	893 561	1 225 547	22 238 942
Summa anslag	10 163 482	11 392 350	122 339 135
Inkomstitlar²			
6111 Gårdsstöd	7 870 728	7 474 446	75 721 755
6113 Övriga interventioner	144 036	144 752	1 403 813
6119 ³ Övriga bidrag från Europeiska garantifonden för jordbruket	-30 594	359 488	878 326
6125 Bidrag från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2014–2020	862 679	3 138 310	22 763 311
6214 ⁴ Bidrag från Europeiska havs- och fiskerifonden 2014 - 2020	2 613	259 538	1 053 671
6314 Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden 2014–2020	881 193	1 607 117	10 504 844
6414 Bidrag från Europeiska socialfonden 2014–2020	1 528 665	2 331 147	10 603 181
6911 Övriga bidrag från EU	793 587	1 292 133	6 785 558
Summa inkomstitlar⁵	12 052 907	16 606 931	129 714 797
Saldo	-1 889 426	-5 214 581	-7 375 662

¹ Under 2024 har 417 miljoner kronor från fonden för ett sammanlänkat Europa utbetalats till Trafikverket för finansiering av projekt inom de Transeuropeiska transportnätverken (TEN). TEN-medel redovisas inte i tabellen eftersom dessa medel är undantagna från bruttoredovisning på statens budget.

² Under 2024 har 11 miljoner kronor återbetalats till inkomstittel 6911 från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2007–2013.

³ Under 2024 har kursförluster på 113 miljoner kronor redovisats mot inkomstittel 6119.

⁴ Under 2024 har kursvinst på 1 miljon kronor redovisats mot inkomstittel 6214.

⁵ Övriga bidrag från EU/Statistik med 2 miljoner kronor ingår inte i tabellen.

Tabell 7.7 Utfall på anslag och inkomstittlar för fleråriga budgetramen 2021–2027 (exkl. TEN-bidrag)

Tusental kronor

UO/Anslag		Utfall 2024	Utfall 2023	Akkumulerat för programperioden
4 1:17	Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet	176 452	70 833	251 254
8 1:8	Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	352 356	404 246	1 051 142
14 1:7 ap.1	Europeiska socialfonden+ m.m. för perioden 2021–2027	1 163 021	285 290	1 448 310
19 1:4	Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning 2021–2027	640 857	295 268	937 108
23 1:29 ap.1	Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk 2021–2027	190 182	35 915	226 097
23 1:13 ap.1	Finansiering EU:s gemensamma jordbrukspolitik – Biodling	5 373	1 531	6 904
23 1:13 ap.2	Finansiering EU:s gemensamma jordbrukspolitik – Strategisk plan pelare 2	1 449 463	1 108 737	2 558 200
Summa anslag		3 977 705	2 201 819	6 479 017
Inkomstittlar				
6126	Bidrag från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2021–2027	1 605 453	120 635	1 726 087
6215 ¹	Bidrag från Europeiska havs- och fiskerifonden 2021–2027	100 602	40 340	153 332
6315	Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden 2021–2027	1 008 042	106 642	1 272 024
6415	Bidrag från Europeiska socialfonden 2021–2027	937 729	79 835	1 132 388
6911	Övriga bidrag från EU	216 162	10 092	1 078 288
Summa inkomstittlar		3 867 988	357 544	5 362 120
Saldo		109 716	1 844 275	1 116 897

¹ Under 2024 har kursvinster på 4 miljoner kronor redovisats mot inkomstittel 6215.

EU-finansierade bidrag på statens budget ökade

Totalt ökade utgifterna för EU-finansierade bidrag som redovisades mot anslag på statens budget med 547 miljoner kronor under 2024. Ökningen består till största delen av Jordbruksverkets EU-finansierade åtgärder inom Gärdsstöd samt att vissa stöd utbetalades våren 2024 i stället för december 2023.

Inkomsterna på statens budget minskade

Inkomster av EU-medel på statens budget minskade med ca 1 044 miljoner kronor jämfört med 2023. Bidraget från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) minskade med 791 miljoner kronor framförallt inom programperioden 2014–2020 som avslutas.

7.4 Ansvariga myndigheters bedömningar

I detta avsnitt redogörs för de intyganden av räkenskaperna och bedömningar av den interna styrningen och kontrollen som ledningarna för de myndigheter som har ett förvaltande ansvar för EU-medel lämnade i sina årsredovisningar för 2024. Vidare redogörs för de förvaltningsförklaringar som lämnades till kommissionen i februari 2025 avseende förvaltningen hos myndigheterna under 2024.

I avsnittet återges även resultaten av de iakttagelser som ESV och Riksrevisionen har gjort vid sina granskningar av aktuella program och fonder.

Intygande av räkenskaper och bedömning av intern styrning och kontroll

Europeiska garantifonden för jordbruket, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutvecklingen, Europeiska havs- och fiskerifonden, Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden och Lokalt ledd utveckling

Jordbruksverkets styrelses sammanfattande bedömning är att myndighetens system för intern styrning och kontroll under 2024 på ett systematiskt sätt har uppmärksammat och hanterat risker i verksamheten samt identifierat brister i systemet. Ingen identifierad brist bedöms vara av den graden att den är väsentlig för regeringens uppföljning, prövning eller budgetering av myndighetens verksamhet.

I årsredovisningen för 2024 bedömer Jordbruksverkets styrelse att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under 2024. Jordbruksverkets styrelse intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Europeiska regionala utvecklingsfonden samt fonden för rättvis omställning

Ansvariga myndighetsledningarna vid Tillväxtverket, Länsstyrelserna i Jämtlands, Norrbottens och Västerbottens län intygar att årsredovisningen för 2024 ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning. Den interna styrningen och kontrollen vid myndigheterna bedöms ha varit betryggande.

Europeiska socialfonden, Europeiska socialfonden+ och Brexitjusteringsreserven

Generaldirektören för Svenska ESF-rådet intygar att årsredovisningen för 2024 ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning. Vidare bedöms den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten ha varit betryggande.

Asyl-, migrations- och integrationsfonden

Generaldirektören för Migrationsverket intygar att årsredovisningen för 2024 ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning. Vidare bedöms den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten ha varit betryggande.

Fonden för inre säkerhet och fonden för gränsförvaltning och viseringspolitik

Rikspolischefen bedömer i årsredovisningen för 2024 att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning. Vidare bedöms den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten ha varit betryggande.

Årsräkenskaper och förvaltningsförklaringar

Samtliga myndigheter som förvaltar EU-medel inom ramen för delad förvaltning ska årligen förse kommissionen med räkenskaper över de utbetalningar som gjorts under perioden i enlighet med vad som fastställts i de sektorsspecifika reglerna. Räken-skaperna ska åtföljas av en förvaltningsförklaring. I förvaltningsförklaringen ska den som är ansvarig för förvaltningen av EU-medlen bekräfta

- att uppgifterna är rättvisande, fullständiga och korrekta
- att utgifterna har använts för tilltänkta ändamål, såsom dessa definieras i de sektorsspecifika reglerna
- att de kontrollsystem som har införts ger tillräckliga garantier för de underliggande transaktionernas laglighet och korrekthet.

Förvaltningsförklaringen ska granskas av ett oberoende revisionsorgan eller ett för jordbruksfonderna attesterande organ, vilket ESV utgör för samtliga fonder som genomförs i Sverige. Ingen förvaltningsförklaring har upprättats för 2024 för EHFF eller för det territoriella programmet Norra Periferin och Arktis för programperioden 2021–2027 eftersom det inte skett några utbetalningar under 2024.

Europeiska garantifonden för jordbruket samt Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutvecklingen

Direktören för det utbetalande organet vid Jordbruksverket har undertecknat en förvaltningsförklaring i enlighet med förordning (EU) 2021/2116⁶ där det framgår bl.a. att räkenskaperna ger en sann, fullständig och korrekt bild av utgifterna och intäkterna under räkenskapsåret. I synnerhet har alla skulder, förskott, säkerheter och lager registrerats i räkenskaperna, och alla inkomster som rör EGFJ och Ejflu har krediterats till rätt fonder. Vidare har myndigheten ett system som med rimlig säkerhet kan garantera de underliggande transaktionernas laglighet och korrekthet. Systemet ger även rimliga garantier för att de styrningssystem som inrättats fungerar korrekt och att rapporteringssystemet är av hög kvalitet. Av förklaringen framgår även att effektiva och proportionella åtgärder för bedrägeribekämpning har införts och tar hänsyn till de risker som har identifierats.

ESV har granskat årsräkenskaperna för EGFJ och Ejflu för räkenskapsåret 2024, och bedömt om det utbetalande organets interna kontrollrutiner har fungerat tillfredsställande. ESV har utfört sin revision i enlighet med kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/128. ESV anser att räkenskaperna för EGFJ och Ejflu är rättvisande, fullständiga och korrekta i alla väsentliga avseenden vad gäller de utgifter som belastat fonderna. ESV anser även att de interna kontrollrutiner som använts av det utbetalande organet har fungerat tillfredsställande grundat på granskning av det utbetalande organets överensstämmelse med ackrediteringskriterierna. ESV anser vidare att prestationsrapporteringen fungerar väl.

⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 av den 2 december 2021 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitik och om upphävande av rådets förordning (EU) nr 1306/2013.

ESV anger i sitt uttalande att ESV:s utförda revisionsarbete inte ger anledning till något tvivel mot vad som sägs i förvaltningsförklaringen.

Europeiska havs-, fiskeri och vattenbruksfonden samt programmet för lokalt ledd utveckling

Generaldirektören för Jordbruksverket, som är förvaltande myndighet för EHFVF och för LLU med finansiering från ESF och ERUF, har undertecknat förvaltningsförklaringar i enlighet med förordningar (EU) 2021/1060⁷ respektive (EU) nr 1303/2013⁸ där det framgår bl.a. att uppgifterna i räkenskaperna är rätt uppställda, fullständiga och korrekta och att de bokförda utgifterna överensstämmer med tillämplig rätt och har använts för de avsedda ändamålen.

ESV bedömer i enlighet med förordning (EU) nr 480/2014⁹ att fondernas räkenskaper är rättvisande och att de utgifter i räkenskaperna för vilka utbetalning har begärts från kommissionen är lagliga och korrekta. ESV anser att de förvaltnings- och kontrollsystem som inrättats fungerar tillfredsställande.

ESV anger i sina uttalanden att ESV:s utförda revisionsarbete inte ger anledning till något tvivel mot vad som sägs i respektive förvaltningsförklaring.

Europeiska regionala utvecklingsfonden samt fonden för rättvis omställning

Generaldirektören för Tillväxtverket har undertecknat en förvaltningsförklaring för fonden för rättvis omställning samt förvaltningsförklaringar för medel hänförliga till programperioden 2014–2020 och förvaltningsförklaringar för medel hänförliga till programperioden 2021–2027 för tio operativa program för vilka Tillväxtverket är förvaltande myndighet:

1. Nationellt regionalfondsprogram
2. Mellersta Norrland
3. Norra Mellansverige
4. Skåne-Blekinge
5. Småland och Öarna
6. Stockholm
7. Västsverige
8. Öresund-Kattegatt-Skagerrak (territoriellt samarbete)
9. Östra Mellansverige
10. Övre Norrland.

Undertecknandet görs i enlighet med förordning (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 1299/2013 och (EU) 2021/1060. Av förvaltningsförklaringarna framgår bl.a. att uppgifterna i räkenskaperna är rätt uppställda, fullständiga och korrekta och att de

⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 av den 24 juni 2021 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning och Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden samt finansiella regler för dessa och för Asyl-, migrations- och integrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik.

⁸ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 av den 17 december 2013 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden, om fastställande av allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden och Europeiska havs- och fiskerifonden samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1083/2006.

⁹ Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 480/2014 av den 3 mars 2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden och om fastställande av allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden och Europeiska havs- och fiskerifonden samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1083/2006.

bokförda utgifterna överensstämmer med tillämplig rätt och har använts för de avsedda ändamålen för samtliga program.

Cheferna för de förvaltande myndigheterna för de territoriella samarbetsprogrammen, Sverige-Norge, Nord, Botnia-Atlantica, Norra periferin och Arktis samt Aurora har undertecknat förvaltningsförklaringar för respektive program i enlighet med förordning (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 1299/2013 och (EU) 2021/1060.

Av förvaltningsförklaringarna framgår bl.a. att uppgifterna i räkenskaperna är rätt uppställda, fullständiga och korrekta och att de bokförda utgifterna överensstämmer med tillämplig rätt och har använts för de avsedda ändamålen för samtliga program.

ESV anser i enlighet med förordningar (EU) nr 480/2014 och (EU) 2021/1060 att räkenskaperna ger en rättvisande bild och bedömer att de förvaltnings- och kontrollsystem som inrättats fungerar tillfredsställande. Detta gäller såväl regionala strukturfondsprogram som programmen inom ramen för territoriellt samarbete och de nationella regionalfondsprogram samt fonden för rättvis omställning med två undantag. För programmet Nord har ESV lämnat en reservation eftersom ESV i ett projekt iakttagit finansiella fel i form av otillåtet statsstöd till företag, icke-stödberättigande personalkostnader och icke-stödberättigande övriga kostnader. ESV bedömer att de avvikelser som iakttagits inte är systembetingade och anger att reservationens inverkan är begränsad. För programmet Sverige-Norge 2014–2020 har ESV lämnat en reservation eftersom de i ett projekt iakttagit finansiella fel i form av bokförings- och beräkningsfel samt felaktig tillämpning av bestämmelser som rör avisering av upphandling i EU:s upphandlingsdatabas. Förvaltande myndighet har på rekommendation från ESV granskat övriga utbetalningar samt tillämpat en extrapolerad finansiell korrigering för att programmets felnivå ska landa på under två procent. ESV bedömer att de avvikelser som iakttagits inte är systembetingade och anger att reservationens inverkan är begränsad.

ESV anger i sina uttalanden att ESV:s utförda revisionsarbete inte ger anledning till något tvivel mot vad som sägs i respektive förvaltningsförklaring.

Europeiska socialfonden

Generaldirektören för Svenska ESF-rådet har undertecknat en förvaltningsförklaring för medel hänförliga till programperioden 2014–2020 och en förvaltningsförklaring för medel hänförliga till programperioden 2021–2027 i enlighet med förordningar (EU) nr 1303/2013 respektive (EU) 2021/1060 där det framgår bl.a. att uppgifterna i räkenskaperna är rätt uppställda, fullständiga och korrekta och att de bokförda utgifterna överensstämmer med tillämplig rätt och har använts för de avsedda ändamålen.

ESV anser att räkenskaperna ger en rättvisande bild i enlighet med förordning (EU) nr 480/2014 samt (EU) 2021/1060, att de utgifter i räkenskaperna för vilka återbetalning har begärts från kommissionen är lagliga och korrekta och att det förvaltnings- och kontrollsystem som inrättats fungerar tillfredsställande.

ESV anger i sina uttalanden att ESV:s utförda revisionsarbete inte ger anledning till något tvivel mot vad som sägs i respektive förvaltningsförklaring.

Brexitjusteringsreserven

Generaldirektören för Svenska ESF-rådet har undertecknat en förvaltningsförklaring i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1755¹⁰ där det framgår att uppgifterna i ansökan är rätt uppställda, fullständiga och korrekta i enlighet med artikel 63 i budgetförordningen, att utgifterna i ansökan överensstämmer med tillämplig rätt och har använts för avsedda ändamål, och att de kontrollsystem som införts säkerställer de underliggande transaktionernas laglighet och korrekthet.

ESV bedömer att de uppgifter som rör räkenskaperna i ansökan ger en sann och rättvisande bild, att de utgifter i räkenskaperna för vilka återbetalning har begärts är lagliga och korrekta, och att det förvaltnings- och kontrollsystem som inrättats fungerar tillfredställande.

ESV anger i sitt uttalande att ESV:s utförda revisionsarbete inte ger anledning till något tvivel mot vad som sägs i förvaltningsförklaringen.

Asyl-, migrations- och integrationsfonden

Generaldirektören för Migrationsverket har undertecknat en förvaltningsförklaring för medel hänförliga till programperioden 2014–2020 och en förvaltningsförklaring för medel hänförliga till programperioden 2021–2027 i enlighet med förordning (EU) nr 514/2014¹¹ respektive (EU) 2021/1060 där det framgår bl.a. att uppgifterna i räkenskaperna är rätt uppställda, fullständiga och korrekta och att de bokförda utgifterna överensstämmer med tillämplig rätt och har använts för de avsedda ändamålen.

I sitt uttalande om räkenskaperna i enlighet med förordning (EU) nr 514/2014 och (EU) 2021/1060 anser ESV att dessa ger en sann och rättvisande bild och att de utgifter för vilka ersättning ansökts är lagliga och korrekta. Vidare bedömer ESV att det förvaltnings- och kontrollsystem som används fungerar tillfredsställande.

ESV anger i sina uttalanden att ESV:s utförda revisionsarbete inte ger anledning till något tvivel mot vad som sägs i respektive förvaltningsförklaring.

Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik

Chefen för gruppen för EU-fonder vid Polismyndigheten har undertecknat en förvaltningsförklaring för medel hänförliga till programperioden 2014–2020 och en förvaltningsförklaring för medel hänförliga till programperioden 2021–2027 i enlighet med förordning (EU) nr 514/2014 respektive (EU) 2021/1060 där det framgår bl.a. att uppgifterna i räkenskaperna är rätt uppställda, fullständiga och korrekta och att de bokförda utgifterna överensstämmer med tillämplig rätt och har använts för de avsedda ändamålen.

I sitt uttalande om räkenskaperna i enlighet med förordning (EU) nr 514/2014 och (EU) 2021/1060 anser ESV att dessa ger en sann och rättvisande bild och att de utgifter för vilka ersättning ansökts är lagliga och korrekta. Vidare bedömer ESV att det förvaltnings- och kontrollsystem som används fungerar tillfredsställande.

ESV anger i sina uttalanden att respektive förvaltningsförklaring överensstämmer med ESV:s bedömning av förvaltnings- och kontrollsystemet.

¹⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1755 av den 6 oktober 2021 om inrättande av brexitjusteringsreserven.

¹¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 514/2014 av den 16 april 2014 om allmänna bestämmelser för asyl-, migrations- och integrationsfonden och om ett instrument för ekonomiskt stöd till polissamarbete, förebyggande och bekämpande av brottslighet samt krishantering.

Uppskattad felnivå i EU-programmen 2018–2024

I tabellen nedan redovisas ESV:s uppskattade finansiella felnivå för de svenska programmen med delad förvaltning. Felnivån är en beräkning av det belopp som inte borde ha godkänts för utbetalning från EU-budgeten, eftersom pengarna inte har använts i enlighet med EU:s regler och nationell lag. Det är varken ett mått på oegentligheter eller bristande måluppfyllelse. Ett exempel på ett typiskt fel är att den ansvariga myndigheten har betalat ut stöd för verksamheter som inte är stödberättigande. Ett annat vanligt exempel är att stödmottagare har fått ersättning för inköp av tjänster, varor eller investeringar som inte följer reglerna för offentlig upphandling.

I sin roll som nationellt revisionsorgan för EU-medel granskar ESV årligen alla de fonder och program som finansieras via EU-budgeten och förvaltas inom delad förvaltning. ESV:s årliga rapportering omfattar ett uttalande om förvaltningen är tillförlitlig och om de kostnader som ansvariga myndigheterna redovisar till kommissionen är lagliga och korrekta. Väsentlighetsnivån för finansiella fel är fastställd av kommissionen till 2 procent. Enligt ESV:s beräkningar har felnivåerna i Sverige legat under väsentlighetsnivån de senaste åren för huvuddelen av programmen.

Ansvariga myndigheter redovisar sina utgifter gentemot EU under en period på tolv månader. Redovisningsperioden sammanfaller inte med kalenderår och skiljer sig även åt mellan fonderna. Redovisningar för perioderna 2018/2019–2022/2023 avser årliga redovisningar som hör till den fleråriga budgetramen 2014–2020. För redovisningsperioden 2022/2023 redovisar jordbruksfonderna och AMIF även verksamheter inom budgetramen 2021–2027. För redovisningsperioden 2023/2024 redovisar majoriteten av alla program verksamheter inom budgetramen 2021–2027. Felnivåerna avser finansiella fel innan ansvariga myndigheter korregerat sina räkenskaper med hänsyn till de fel som ESV identifierat i sitt revisionsarbete.

Inom budgetramen 2021–2027 beräknar EU-kommissionen en samlad felnivå för samtliga Interreg-program inom ERUF. Därmed sker ingen enskild redovisning för dess program.

Tabell 7.8 Uppskattad felnivå för de svenska EU-programmen (2018–2024)

Procent

Fond	Program	Redovisningsperiod 2023/24	Redovisningsperiod 2022/23	Redovisningsperiod 2021/22	Redovisningsperiod 2020/21
Europeiska socialfonden (ESF)	Nationellt program 2014–2020	0	0,81	0,14	0,06
Europeiska socialfonden+ (ESF+)	Nationellt program 2021–2027	0			
ESF och ERUF	Lokalt Ledd Utveckling inom ESF och ERUF	0,36	0,01	0,34	0,34
Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt (FEAD) ¹	Nationellt program		1	1,16	0
Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) Programperiod 2014–2020	Regionalt program 6 Nationella program 1–9	0	0,81	0,14	1,91
	Botnia Atlantica	1,07	4,95	0,03	0,94
	Nord	3,91	0,21	0,86	0,43
	Sverige Norge	3,60	0,05	0,35	0,13
	Öresund Kattegatt Skagerak	0,90	0,10	3,90	0,26
	Norra Periferin och Arktis	0	0,48	0,36	0,27

Fond	Program	Redovisningsperiod 2023/24	Redovisningsperiod 2022/23	Redovisningsperiod 2021/22	Redovisningsperiod 2020/21
Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) Programperiod 2021–2027 ²	Nationella program 1–9	0			
Fonden för rättvis omställning (FRO)	Nationellt program 2021–2027	0			
Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF)	Nationellt program 2014–2020	³	0,00	4,14	0,00
Europeiska havs-, fiskeri och vattenbruksfonden (EHFVF)	Nationellt program 2021–2027	0			
Asyl- migrations- och integrationsfonden (AMIF)	Nationellt program 2014–2022	0	0,13	0,00	0,76
Asyl- migrations- och integrationsfonden (AMIF)	Nationellt program 2021–2027	0,37	0,05		
Fonden för inre säkerhet (ISF)	Nationellt program 2014–2020	0,14	0,05 ⁴	1,03	0,07
Fonden för inre säkerhet (ISF)	Nationellt program 2021–2027	0			
Instrumentet för gränsförvaltning och visering					
(BMVI)	Nationellt program 2021–2027	0,57			
Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ)	Garantifonden IAKS	0	0,06	0,35	0,11
	Garantifonden IAKS	0,92	1,44	3,83	
Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu)	Landsbygdsutvecklingsfonden ej IAKS	0	0,19	0,37	0,51
	Landsbygdsutvecklingsfonden ej IAKS	0,13	0,77	0,13	1,79
Brexit justeringsreserv (BAR)	Nationellt program 2020–2023	0,58			

¹ Räkenskaperna för FEAD slutredovisades under redovisningsperioden 2022/2023 och det redovisas därefter inga utgifter för utbetalning från EU-kommissionen.

² För interregionala program inom ERUF för programperioden 2021–2027 redovisas inga separata felnivåer per program. EU-kommissionen redovisar en gemensam felnivå för EU:s samtliga interregionala program.

³ Ansvarig myndighet redovisar slutliga räkenskaper senast februari 2026.

⁴ I jämförelse med ÅR 2023: För ISF redovisningsperioden 2022/23 har felnivån justerats efter dialog med EU-kommissionen.

Riksrevisionens granskning av myndigheternas årsredovisningar och ledningens förvaltning

Enligt 3 § lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. ska Riksrevisionen bl.a. granska årsredovisningen för de förvaltningsmyndigheter som lyder under regeringen. Granskningen ska göras i enlighet med god revisionssed och syftar till att bedöma om redovisningen och underliggande redovisning är tillförlitlig och räkenskaperna rättvisande. Granskningen sker utifrån risk för väsentliga fel, vilket innebär att Riksrevisionen vid sin granskning fokuserar på de områden där det finns risk för väsentliga fel i myndigheternas årsredovisningar. Varje räkenskapsår avslutas granskningen med en revisionsberättelse, i vilken Riksrevisionen bl.a. uttalar sig om myndigheten i alla väsentliga avseenden har upprättat årsredovisningen enligt förordningen om årsredovisning och budgetunderlag, sin instruktion, sitt regleringsbrev och särskilda regeringsbeslut för myndigheten. Uttalandet i revisionsberättelsen avser också om myndigheten ger en rättvisande bild av dess ekonomiska resultat, finansiering och finansiella ställning per bokslutsdatum. Riksrevisionen uttalar sig

dessutom om det skulle ha framkommit något som tyder på att ledningen i sin bedömning av myndighetens interna styrning och kontroll inte har följt förordningen om intern styrning och kontroll.

Alla myndigheter som förvaltar EU-medel har fått en standardutformad revisionsberättelse för räkenskapsåret 2024 förutom Migrationsverket och Jordbruksverket. Det innebär att Riksrevisionen för de myndigheter som har fått en standardutformad revisionsberättelse bedömt att årsredovisningen ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av myndighetens finansiella ställning per den 31 december 2024 samt av dess resultat och finansiering för året enligt förordningen om årsredovisning och budgetunderlag, instruktion, regleringsbrev och övriga beslut för myndigheten. Anledningen till Riksrevisionens reservation i revisionsberättelsen för Migrationsverket respektive Jordbruksverket framgår av avsnitt 3.8 och 3.23.

7.5 Regeringens övergripande bedömning och nationella intygande av EU-medel

Regeringens intygande grundar sig på ansvariga myndigheters intyganden och bedömningar avseende hanteringen av EU-medel, Riksrevisionens uttalande från granskningen av myndigheternas räkenskaper och deras interna styrning och kontroll samt ESV:s revisionsutlåtanden.

Regeringen noterar att samtliga myndigheter som förvaltar EU-medel har rapporterat att de har korrekta räkenskaper. Samtliga myndigheter har bedömt att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten är betryggande för de delar som avser EU-medelshantering.

Riksrevisionens granskning visar att samtliga myndigheter som förvaltar EU-medel har en tillförlitlig och korrekt årsredovisning, rättvisande räkenskaper samt att myndigheterna följer regler och beslut. Riksrevisionen har dock lämnat en reservation i revisionsberättelsen för två myndigheter.

För Migrationsverket är bristerna inte kopplade till EU-medelshantering.

För Jordbruksverket avser bristerna myndighetens EU-medelshantering.

Riksrevisionens reservation avser dock iakttaga brister i myndighetens befogenheter enligt nationellt regelverk och berör därför inte sammanställningen av EU-räkenskaperna. Regeringen bedömer därför att bristerna inte har någon påverkan på det nationella intygandet.

Regeringens nationella intygande

Regeringen lämnar följande intygande baserat på en samlad bedömning av dokumenten som nämns i avsnitt 7.5.

Rättvisande räkenskaper

Sammanställningen av EU-räkenskaperna, omfattande resultat- och balansräkning samt en kassamässig redovisning, har upprättats enligt god redovisningssed. Regeringen bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Betryggande intern styrning och kontroll

Det finns ett ramverk för staten som syftar till att säkerställa en betryggande intern styrning och kontroll av EU-medlen.

Bilaga 1

Specifikation av inkomster i statens budget

Specifikation av inkomster i statens budget för budgetåren 2022–2024 med 2024 års inkomststruktur

Tusentals kronor

	Inkomsttitel	Statens budget 2024	Utfall/Prognos 2024	Skillnad mot statens budget	Utfall/Prognos 2023	Utfall 2022
1000	Statens skatteinkomster	1 344 972 905	1 331 399 057	-13 573 848	1 318 030 618	1 308 118 494
	Skatt på arbete	1 510 462 917	1 523 575 960	13 113 043	1 473 541 837	1 400 553 726
1100	Direkta skatter på arbete	761 664 097	768 482 091	6 817 994	749 687 384	724 070 916
1110	Inkomstskatter	983 364 096	990 588 524	7 224 428	949 299 462	913 203 093
1111	Statlig inkomstskatt	62 767 509	62 844 452	76 943	55 928 756	60 692 763
1115	Kommunal inkomstskatt	920 596 587	927 744 072	7 147 486	893 370 706	852 510 330
1120	Allmän pensionsavgift	159 172 512	158 401 551	-770 961	152 845 948	145 337 072
1121	Allmän pensionsavgift	159 172 512	158 401 551	-770 961	152 845 948	145 337 072
1130	Artistskatt	0	0	0	0	
1131	Artistskatt	0	0	0	0	
1140–1160	Skattereduktioner	-380 872 511	-380 507 984	364 527	-352 458 026	-334 469 249
1141	Allmän pensionsavgift	-159 139 896	-158 369 929	769 967	-152 815 278	-145 308 100
1143	Arbetslöshetskassa	-1 647 376	-1 620 000	27 376	-1 577 866	
1144	Fastighetsavgift	-494 459	-541 661	-47 202	-506 606	-519 073
1151	Sjöinkomst	-39 044	-40 609	-1 565	-40 609	-41 583
1153	Jobbskatteavdrag	-180 377 355	-180 860 272	-482 917	-158 829 097	-146 295 389
1154	Avdrag för hushållsarbete	-19 412 578	-20 114 719	-702 141	-18 035 511	-19 075 764
1155	Gävor till ideell verksamhet	-404 452	-512 458	-108 006	-512 458	-536 859
1156	Övriga skattereduktioner	0	0	0	-14 814	-6 098 162
1157	Skattereduktion för boende i vissa områden	-1 353 415	-1 359 552	-6 137	-1 359 552	-1 359 987
1158	Skattereduktion sjuk- och aktivitetsersättning	-4 015 022	-3 839 877	175 146	-3 559 114	-3 199 937
1159	Skattereduktion för förnybar el	-241 010	-746 875	-505 866	-711 310	-400 783
1161	Skattereduktion för installation av grön teknik	-4 583 323	-3 394 814	1 188 509	-5 388 594	-2 709 505
1162	Skattereduktion för förvärvsinkomst	-9 164 581	-9 107 218	57 363	-9 107 218	-8 924 106
1200	Indirekta skatter på arbete	748 798 820	755 093 869	6 295 049	723 854 453	676 482 810
1210	Arbetsgivaravgifter	732 384 550	734 597 019	2 212 469	707 624 918	669 450 026
1211	Sjukförsäkringsavgift	81 592 356	82 583 988	991 632	79 047 165	73 102 944
1212	Föräldraförsäkringsavgift	59 757 782	60 476 693	718 911	57 888 832	53 537 245
1213	Arbetssskadeavgift	4 596 752	4 651 982	55 229	4 452 934	4 118 173
1214	Ålderspensionsavgift	241 806 560	242 023 722	217 162	233 031 594	221 389 137
1215	Efterlevandepensionsavgift	13 790 257	13 961 070	170 813	13 362 643	12 358 534
1216	Arbetsmarknadsavgift	60 021 854	57 851 332	-2 170 523	55 503 145	51 320 102
1217	Allmän löneavgift	267 071 318	269 442 077	2 370 758	257 945 859	238 598 651
1218	Ofördelade avgifter	0	-81 581	-81 581	-166 932	-544 624
1219	Nedsatta avgifter	3 747 669	3 687 737	-59 932	6 559 678	15 569 864
1240	Egenavgifter	11 811 867	11 727 881	-83 985	11 504 587	11 808 917
1241	Sjukförsäkringsavgift	55 567	137 550	81 983	216 003	206 049
1242	Föräldraförsäkringsavgift	622 184	592 721	-29 463	600 422	605 002
1243	Arbetssskadeavgift	59 181	36 638	-22 543	55 647	56 507
1244	Ålderspensionsavgift, netto	4 636 965	4 673 279	36 314	4 461 995	4 617 818
1245	Efterlevandepensionsavgift	184 014	221 437	37 423	172 273	175 074
1246	Arbetsmarknadsavgift	1 205	0	-1 205	1 439	1 427
1247	Allmän löneavgift	4 286 581	4 364 371	77 790	4 294 923	4 386 036

Inkomsttitel	Statens budget 2024	Utfall/Prognos 2024	Skillnad mot statens budget	Utfall/Prognos 2023	Utfall 2022
1248 Ofördelade avgifter	0	0	0	0	
1249 Nedsatta avgifter	1 966 170	1 701 885	-264 285	1 701 885	1 761 004
1260 Avgifter till premiepensionssystemet	-50 841 954	-50 493 752	348 202	-49 054 018	-46 397 887
1261 Avgifter till premiepensionssystemet	-50 841 954	-50 493 752	348 202	-49 054 018	-46 397 887
1270 Särskild löneskatt	60 525 873	64 104 217	3 578 344	61 482 338	58 320 299
1271 Pensionskostnader, företag	53 884 463	56 937 046	3 052 583	55 310 806	52 561 781
1272 Pensionskostnader, staten	5 343 617	5 948 082	604 465	5 037 701	4 605 544
1273 Förvärvsinkomster	565 986	566 397	412	486 642	518 584
1274 Egenföretagare	731 807	652 691	-79 116	647 189	634 390
1275 Övrigt	0	0	0	0	
1280 Nedsättningar	-5 713 839	-5 389 622	324 217	-8 261 563	-17 330 868
1282 Arbetsgivaravgifter	-3 747 669	-3 687 737	59 932	-6 559 678	-15 569 864
1283 Egenavgifter, generell nedsättning	-1 892 518	-1 641 275	251 243	-1 641 275	-1 698 095
1284 Egenavgifter, regional nedsättning	-73 652	-60 611	13 042	-60 611	-62 910
1290 Tjänstegruppliv	632 323	548 125	-84 198	558 192	632 323
1291 Tjänstegruppliv	632 323	548 125	-84 198	558 192	632 323
1300 Skatt på kapital	377 046 958	398 325 319	21 278 362	356 756 719	365 602 378
1310 Skatt på kapital, hushåll	81 498 239	87 085 503	5 587 263	71 691 951	92 892 280
1311 Skatt på kapital	121 992 681	133 582 192	11 589 511	110 994 920	117 830 931
1312 Skattereduktion kapital	-40 558 602	-46 614 301	-6 055 699	-39 419 487	-25 181 991
1313 Expansionsmedelsskatt	64 161	117 612	53 451	116 518	243 339
1320 Skatt på företagsvinster	199 646 806	212 186 855	12 540 049	201 266 543	192 994 100
1321 Skatt på företagsvinster	199 753 139	212 305 976	12 552 837	203 092 440	199 793 449
1322 Skattereduktioner	-106 333	-119 121	-12 788	-1 825 897	-6 799 349
1330 Kupongskatt	7 633 994	11 082 256	3 448 263	9 433 218	12 339 989
1331 Kupongskatt	7 633 994	11 082 256	3 448 263	9 433 218	12 339 989
1340 Avkastningsskatt	28 827 102	30 551 556	1 724 453	18 799 922	8 293 571
1341 Avkastningsskatt hushåll	264 613	592 430	327 816	592 430	267 665
1342 Avkastningsskatt företag	28 425 305	29 287 434	862 130	17 858 744	7 888 721
1343 Avkastningsskatt på individuellt pensionssparande	137 184	671 692	534 507	348 748	137 184
1350 Fastighetskatt	41 267 767	41 308 175	40 408	39 771 429	38 599 865
1351 Fastighetsskatt hushåll	950 040	836 011	-114 029	736 316	742 075
1352 Fastighetsskatt företag	18 019 689	16 050 298	-1 969 391	16 063 634	15 882 755
1353 Kommunal fastighetsavgift hushåll	17 714 584	19 452 499	1 737 915	18 169 476	17 362 394
1354 Kommunal fastighetsavgift företag	4 583 454	4 969 367	385 913	4 802 004	4 612 642
1360 Stämpelskatt	13 644 209	10 630 044	-3 014 164	10 312 727	15 759 077
1361 Stämpelskatt	13 644 209	10 630 044	-3 014 164	10 312 727	15 759 077
1390 Riskskatt för kreditinstitut	4 528 841	5 480 930	952 089	5 480 930	4 723 495
1391 Riskskatt för kreditinstitut	4 528 841	5 480 930	952 089	5 480 930	4 723 495
1400 Skatt på konsumtion och insatsvaror	724 304 237	704 141 725	-20 162 511	717 887 042	691 365 800
1410 Mervärdesskatt	584 200 297	561 999 840	-22 200 457	557 860 605	559 620 778
1411 Mervärdesskatt	584 200 297	561 999 840	-22 200 457	557 860 605	559 620 778
1420 Skatt på alkohol och tobak	31 417 679	32 816 617	1 398 939	28 603 911	29 749 674
1421 Skatt på tobak	12 634 797	14 191 470	1 556 673	10 966 055	12 779 801
1422 Skatt på etylalkohol	5 807 301	5 446 641	-360 660	5 553 560	5 513 103

	Inkomsttitel	Statens budget 2024	Utfall/Prognos 2024	Skillnad mot statens budget	Utfall/Prognos 2023	Utfall 2022
1423	Skatt på vin	7 225 245	7 026 450	-198 794	6 625 288	6 368 109
1424	Skatt på mellanklassprodukter	155 387	153 731	-1 656	146 080	127 356
1425	Skatt på öl	5 216 164	5 377 250	161 086	4 710 335	4 582 520
1426	Privatinförsel av alkohol och tobak	832	2 190	1 359	86 071	832
1427	Skatt på vissa nikotinhaltiga produkter	377 954	618 885	240 931	516 521	377 954
1430	Energiskatt	44 043 229	46 799 595	2 756 366	45 563 424	44 718 196
1431	Skatt på elektrisk kraft	31 628 069	31 469 475	-158 594	27 758 112	25 028 911
1432	Energiskatt bensin	5 472 254	6 999 870	1 527 616	9 285 265	9 254 238
1433	Energiskatt oljeprodukter	6 690 065	8 076 699	1 386 634	8 201 393	10 222 674
1434	Energiskatt övrigt	252 841	253 551	710	318 654	212 372
1440	Koldioxidskatt	24 076 574	24 577 942	501 367	22 654 558	21 229 191
1441	Koldioxidskatt bensin	7 680 532	8 583 785	903 253	7 785 542	7 198 344
1442	Koldioxidskatt oljeprodukter	16 062 940	15 287 209	-775 731	14 120 970	13 746 797
1443	Koldioxidskatt övrigt	333 103	706 948	373 846	748 046	284 050
1450–1460	Övriga skatter på energi och miljö	8 767 836	9 379 711	611 875	34 393 579	6 890 591
1451	Svavelskatt	12 668	2 809	-9 859	4 387	18 059
1452	Skatt på råttallolja	0	129 682	129 682	110 887	
1453	Särskild skatt mot förurning	59 462	54 046	-5 416	55 938	59 462
1454	Skatt på bekämpningsmedel	148 528	143 933	-4 595	143 495	134 719
1456	Avfallsskatt	350 775	427 355	76 580	347 564	310 981
1457	Avgifter till Kemikalieinspektionen	46 769	48 666	1 897	49 681	48 874
1458	Övriga skatter	193 684	79 644	-114 040	264 984	-55 827
1459	Intäkter från EU:s handel med utsläppsrätter	3 584 382	3 709 214	124 832	3 009 506	2 253 644
1461	Kemikalieskatt	1 962 186	2 478 002	515 816	2 042 369	1 614 325
1462	Skatt på flygresor	1 827 906	1 693 179	-134 727	1 499 443	1 120 148
1463	Skatt på avfallsförbränning	0	-5 500	-5 500	19 884	599 730
1464	Skatt på plastbärkassar	427 476	408 029	-19 447	498 442	517 476
1465	Intäkter från handel med elcertifikat	154 000	198 000	44 000	170 000	269 000
1467	Flaskhalsintäkter		12 652	12 652	26 177 000	
1470	Skatt på vägtrafik	24 028 291	21 646 308	-2 381 983	22 068 882	22 527 014
1471	Fordonsskatt	16 523 945	14 581 278	-1 942 667	15 061 513	15 506 479
1472	Vägavgifter	1 515 208	1 453 871	-61 337	1 410 871	1 333 692
1473	Trängselskatt	2 812 967	2 843 966	30 999	2 869 070	2 877 234
1474	Skatt på trafikförsäkringspremier	3 176 172	2 767 193	-408 979	2 727 429	2 809 608
1480	Övriga skatter	7 770 330	6 921 712	-848 618	6 742 082	6 630 357
1481	Systembolaget AB:s överskott	171 314	343 394	172 080	409 287	158 815
1482	Inlevererat överskott från Svenska Spel AB	2 129 194	1 600 000	-529 194	1 900 000	2 000 000
1483	Skatt på spel	5 301 522	4 802 468	-499 053	4 219 779	4 271 346
1485	Spelavgifter	58 300	44 894	-13 406	87 527	61 900
1486	Skatt på annonser och reklam	0	56	56	916	28 276
1491	Avgifter för telekommunikation	110 000	130 900	20 900	124 573	110 021
1500	Skatt på import	9 551 662	8 480 100	-1 071 562	7 935 821	9 328 667
1511	Tullmedel	9 551 662	8 480 100	-1 071 562	7 935 821	9 328 667
1512	Sockeravgifter	0	0	0	0	
1600	Restförda och övriga skatter	12 181 627	9 236 456	-2 945 171	9 136 076	9 004 676

	Inkomsttitel	Statens budget 2024	Utfall/Prognos 2024	Skillnad mot statens budget	Utfall/Prognos 2023	Utfall 2022
1610	Restfödda skatter	-10 928 201	-16 499 055	-5 570 854	-13 044 094	-13 654 199
1611	Restfödda skatter, hushåll	-2 358 080	-5 207 102	-2 849 021	-3 769 743	-2 358 080
1612	Restfödda skatter, företag	-8 570 121	-11 291 953	-2 721 833	-9 274 351	-11 296 119
1620	Övriga skatter, hushåll	6 208 065	7 893 268	1 685 202	7 124 060	6 572 578
1621	Omprovningar aktuellt beskattningsår	-87 552	-200 000	-112 448	-200 000	-577 749
1622	Omprovningar äldre beskattningsår	2 102 535	3 210 376	1 107 842	2 046 503	2 342 426
1623	Anstånd	500 000	-695 323	-1 195 323	192 888	339 469
1624	Övriga skatter	3 336 055	5 217 922	1 881 867	4 724 376	4 137 521
1625	Skattetillägg	180 208	158 795	-21 413	158 795	144 828
1626	Förseningsavgifter	176 820	201 498	24 678	201 498	186 083
1630	Övriga skatter företag	-266 659	1 731 402	1 998 061	-1 301 721	122 023
1631	Omprovningar aktuellt beskattningsår	-1 739 630	-1 000 000	739 630	-1 000 000	-2 191 117
1632	Omprovningar äldre beskattningsår	0	-2 542 734	-2 542 734	-1 054 681	-4 182 356
1633	Anstånd	-500 000	3 178 880	3 678 880	-923 781	3 009 665
1634	Övriga skatter	-10 000	-9 666	334	-20 377	522 838
1635	Skattetillägg	1 519 792	1 687 535	167 744	1 310 757	2 541 216
1636	Förseningsavgifter	463 180	417 387	-45 793	386 361	421 778
1640	Intäkter som förs till fonder	6 855 250	7 272 889	417 639	7 034 664	6 612 427
1641	Insättningsgarantiavgifter	2 118 337	2 349 436	231 099	2 361 811	2 076 598
1644	Batteriavgifter	1 709	421	-1 289	2 308	1 702
1645	Kväveoxidavgifter	645 303	596 266	-49 037	610 444	642 730
1647	Resolutionsavgifter	4 089 900	4 326 766	236 865	4 060 100	3 891 397
1650	Avgifter till public service	10 313 171	8 837 952	-1 475 219	9 323 167	9 351 847
1651	Avgifter till public service	10 313 171	8 837 952	-1 475 219	9 323 167	9 351 847
	Totala skatteintäkter	2 633 547 400	2 643 759 561	10 212 161	2 565 257 495	2 475 855 247
1700	Avgående poster, skatter till EU	-9 551 662	-8 480 100	1 071 562	-7 935 821	-9 328 667
1710	EU-skatter	-9 551 662	-8 480 100	1 071 562	-7 935 821	-9 328 667
1711	EU-skatter	-9 551 662	-8 480 100	1 071 562	-7 935 821	-9 328 667
	Offentliga sektorns skatteintäkter	2 623 995 738	2 635 279 461	11 283 723	2 557 321 674	2 466 526 580
1800	Avgående poster, skatter till andra sektorer	-1 271 375 740	-1 278 697 327	-7 321 587	-1 231 230 343	-1 174 488 140
1810	Skatter till andra sektorer	-1 271 375 740	-1 278 697 327	-7 321 587	-1 231 230 343	-1 174 488 140
1811	Kommunala skatter	-942 400 976	-951 688 118	-9 287 142	-915 818 521	-873 940 551
1812	Avgifter till AP-fonder	-328 974 764	-327 009 209	1 965 555	-315 411 822	-300 547 589
	Statens skatteintäkter	1 352 619 998	1 356 582 134	3 962 136	1 326 091 331	1 292 038 440
1900	Periodiseringar	-7 647 093	-25 183 077	-17 535 985	-8 060 713	16 080 053
1910	Uppbördsförskjutningar	26 016 813	-1 059 030	-27 075 844	42 308 641	28 087 237
1911	Uppbördsförskjutningar	26 016 813	-1 059 030	-27 075 844	42 308 641	28 087 237
1920	Betalningsförskjutningar	-51 063 906	-39 768 410	11 295 496	-40 971 181	-8 495 526
1921	Kommuner och regioner	-22 905 429	-18 700 002	4 205 428	-13 293 139	34 307 522
1922	Ålderspensionssystemet	-1 445 754	-2 085 145	-639 391	2 030 451	-854 406
1923	Företag och hushåll	-25 706 826	-19 135 580	6 571 246	-30 166 918	-43 095 281
1924	Kyrkosamfund	-1 031 920	-24 065	1 007 855	570 477	1 180 003
1925	EU	26 023	176 381	150 358	-112 051	-33 365
1930	Anstånd	17 400 000	15 644 363	-1 755 637	-9 398 174	-3 511 658
1931	Anstånd	17 400 000	15 644 363	-1 755 637	-9 398 174	-3 511 658

Inkomsttitel	Statens budget 2024	Utfall/Prognos 2024	Skillnad mot statens budget	Utfall/Prognos 2023	Utfall 2022
2000 Inkomster av statens verksamhet	47 889 978	47 576 631	-313 347	55 764 985	71 948 910
2100 Rörelseöverskott	739 263	635 584	-103 679	604 295	4 733 398
2110 Affärsverkens inlevererade överskott	259 000	274 000	15 000	381 000	348 000
2114 Luftfartsverkets inlevererade överskott	0		0		
2116 Affärsverket Svenska Kraftnäs inlevererade utdelning och inleverans av motsvarighet till statlig skatt	259 000	274 000	15 000	381 000	348 000
2118 Sjöfartsverkets inlevererade överskott	0		0		
2120 Övriga myndigheters inlevererade överskott	480 263	361 584	-118 679	223 295	485 398
2124 Inlevererat överskott av Riksgäldskontorets garantiverksamhet	105 000	70 966	-34 034	77 680	68 887
2126 Inlevererat överskott av statsstödd exportkredit	80 000	165 801	85 801		
2127 Inlevererat överskott från övriga myndigheter	295 263	124 818	-170 446	145 615	416 512
2130 Riksbankens inlevererade överskott	0		0		3 900 000
2131 Riksbankens inlevererade överskott	0		0		3 900 000
2200 Överskott av statens fastighetsförvaltning	383 000	463 267	80 267	705 354	263 396
2210 Överskott av fastighetsförvaltning	383 000	463 267	80 267	705 354	263 396
2215 Inlevererat överskott av statens fastighetsförvaltning	383 000	463 267	80 267	705 354	263 396
2300 Ränteinkomster	2 264 680	5 797 326	3 532 646	2 990 809	3 267 299
2314 Ränteinkomster på lån till fiskerinäringen	0		0		13
2320 Räntor på näringslån	0	106	106	62	231
2322 Räntor på övriga näringslån	0	106	106	62	217
2323 Räntor på övriga näringslån	0		0		
2324 Ränteinkomster på lokaliseringlån	0		0		
2340 Räntor på studielån	24 000	20 583	-3 417	17 182	18 521
2342 Ränteinkomster på allmänna studielån	24 000	20 583	-3 417	17 182	18 521
2390 Övriga ränteinkomster	2 240 680	5 776 638	3 535 958	2 973 564	3 248 548
2391 Ränteinkomster på markförvärv för jordbrukets rationalisering	0	0	0	36	
2394 Övriga ränteinkomster	40 260	88 707	48 447	39 678	140 120
2397 Räntor på skattekonton m.m., netto	2 200 420	5 687 930	3 487 510	2 933 850	3 108 427
2400 Inkomster av statens aktier	25 700 000	20 467 873	-5 232 127	19 929 369	46 206 632
2410 Inkomster av statens aktier	25 700 000	20 467 873	-5 232 127	19 929 369	46 206 632
2411 Inkomster av statens aktier	25 700 000	20 467 873	-5 232 127	19 929 369	46 206 632
2500 Offentligrättsliga avgifter	13 155 354	13 390 309	234 955	13 364 185	12 224 551
2511 Expeditions- och ansökningsavgifter	1 175 185	1 140 848	-34 337	1 101 067	1 173 129
2525 Finansieringsavgift från arbetslöshetskassor	4 894 300	4 964 525	70 225	4 800 633	4 600 189

Inkomsttitel	Statens budget 2024	Utfall/Prognos 2024	Skillnad mot statens budget	Utfall/Prognos 2023	Utfall 2022
2527 Avgifter för statskontroll av krigsmaterietillverkning	48 000	50 154	2 154	47 133	39 551
2528 Avgifter vid bergsstaten	38 300	33 191	-5 109	26 302	11 857
2529 Avgifter vid patent- och registreringsväsendet	456 000	481 439	25 439	461 293	462 986
2531 Avgifter för registrering i förenings- m.fl. register	2 759	2 681	-78	2 717	2 381
2532 Avgifter vid kronofogdemyndigheterna	1 770 300	1 864 383	94 083	2 530 410	1 584 457
2534 Avgifter vid Transportstyrelsen	1 691 000	1 640 934	-50 066	1 529 473	1 584 798
2537 Miljöskyddsavgift	357 665	285 221	-72 444	294 204	248 334
2548 Avgifter för Finansinspektionens verksamhet	848 000	831 744	-16 256	737 709	721 859
2551 Avgifter från kärnkraftverken	312 000	291 177	-20 823	311 217	315 391
2552 Övriga offentligrättsliga avgifter	556 000	864 074	308 074	542 052	516 526
2553 Registreringsavgift till Fastighetsmäklarinspektionen	33 000	33 470	470	34 411	30 467
2558 Avgifter för årlig revision	172 058	71 608	-100 450	178 602	164 115
2559 Avgifter för etikprövning av forskning	29 068	32 040	2 972	32 264	29 114
2561 Efterbevaknings- och tillsynsavgifter	21 119	21 882	762	20 036	24 656
2562 CSN-avgifter	750 600	780 939	30 339	714 662	714 738
2600 Försäljningsinkomster	50 000	47 654	-2 346	51 239	55 838
2624 Inkomster av uppbörd av felparkeringsavgifter	50 000	47 654	-2 346	51 239	55 838
2627 Offentlig lagring, försäljningsintäkter	0		0		
2700 Böter m.m.	1 909 403	2 263 479	354 075	2 888 223	1 830 261
2711 Restavgifter och dröjsmålsavgifter	81 130	68 075	-13 055	76 687	81 674
2712 Bötesmedel	1 496 200	1 649 704	153 504	2 359 252	1 438 704
2713 Vattenföreningssavgifter m.m.	0	42 728	42 728	9 176	2 571
2714 Sanktionsavgifter m.m.	306 526	483 431	176 905	419 364	283 052
2717 Kontrollavgifter vid särskild skattekontroll	25 548	19 541	-6 006	23 743	24 261
2800 Övriga inkomster av statens verksamhet	3 688 278	4 511 139	822 861	15 231 512	3 367 534
2811 Övriga inkomster av statens verksamhet	3 688 278	4 511 139	822 861	15 231 512	3 367 534
3000 Inkomster av försäld egendom	5 000 000	1 240 497	-3 759 503	92 280	941 222
3100 Inkomster av försälda byggnader och maskiner	0	12 712	12 712	10	2 009
3120 Statliga myndigheters inkomster av försälda byggnader och maskiner	0	12 712	12 712	10	2 009
3125 Fortifikationsverkets försäljning av fastigheter	0	12 712	12 712	10	2 009
3200 Övriga inkomster av markförsäljning	0	17 570	17 570		
3211 Övriga inkomster av markförsäljning	0	17 570	17 570		
3300 Övriga inkomster av försäld egendom	5 000 000	1 210 214	-3 789 786	92 270	939 213
3311 Inkomster av statens gruvegendom	0		0		

Inkomsttitel	Statens budget 2024	Utfall/Prognos 2024	Skillnad mot statens budget	Utfall/Prognos 2023	Utfall 2022
3312 Övriga inkomster av försäld egendom	5 000 000	1 210 214	-3 789 786	92 270	939 213
4000 Återbetalning av lån	614 717	386 930	-227 788	431 709	1 379 542
4100 Återbetalning av näringslån	25	19 599	19 574	794	24
4120 Återbetalning av jordbrukslån	0		0		4
4123 Återbetalning av lån till fiskerinäringen	0		0		4
4130 Återbetalning av övriga näringslån	25	19 599	19 574	794	20
4131 Återbetalning av vattenkraftslån	0		0		
4136 Återbetalning av övriga näringslån	25	19 599	19 574	794	20
4137 Återbetalning av övriga näringslån, Statens jordbruksverk	0		0		
4138 Återbetalning av tidigare infriade statliga garantier	0		0		
4139 Återbetalning av lokaliseringslån	0		0		
4300 Återbetalning av studielån	320 145	261 801	-58 344	244 451	270 875
4312 Återbetalning av allmänna studielån	145	135	-10	105	121
4313 Återbetalning av studiemedel	320 000	261 666	-58 334	244 346	270 755
4500 Återbetalning av övriga lån	294 547	105 530	-189 018	186 465	1 108 643
4525 Återbetalning av lån för svenska FN-styrkor	77 513	7 512	-70 000	61 687	60 010
4526 Återbetalning av övriga lån	217 035	98 018	-119 017	124 778	1 048 632
5000 Kalkylmässiga inkomster	22 164 000	21 943 173	-220 827	19 921 512	18 163 631
5100 Avskrivningar och amorteringar	0		0		
5120 Avskrivningar på fastigheter	0		0		
5121 Amortering på statskapital	0		0		
5200 Statliga pensionsavgifter	22 164 000	21 943 173	-220 827	19 921 512	18 163 631
5211 Statliga pensionsavgifter	22 164 000	21 943 173	-220 827	19 921 512	18 163 631
6000 Bidrag m.m. från EU	48 674 728	16 386 980	-32 287 748	18 262 242	15 620 495
6100 Bidrag från EU:s jordbruksfonder	12 665 000	10 452 302	-2 212 698	11 237 628	10 584 364
6110 Bidrag från Europeiska garantifonden för jordbruket	9 606 000	7 984 170	-1 621 830	7 978 686	7 485 292
6111 Gårdssöd	9 447 000	7 870 728	-1 576 272	7 474 446	7 022 002
6113 Övriga interventioner	159 000	144 036	-14 964	144 752	146 119
6114 Exportbidrag	0		0		
6115 Djurbidrag	0		0		
6116 Offentlig lagring	0		0		
6119 Övriga bidrag från Europeiska garantifonden för jordbruket	0	-30 594	-30 594	359 488	317 171
6120 Bidrag från EU till landsbygdsutvecklingen	3 059 000	2 468 132	-590 868	3 258 942	3 099 072
6124 Bidrag från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2007–2013	0	0	0	-3	-489
6125 Bidrag från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2014–2020	1 138 000	862 679	-275 321	3 138 310	3 099 561
6126 Bidrag från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2021–2027	1 921 000	1 605 453	-315 547	120 635	

Inkomsttitel	Statens budget 2024	Utfall/Prognos 2024	Skillnad mot statens budget	Utfall/Prognos 2023	Utfall 2022
6200 Bidrag från EU till fiskenäringen	196 000	103 215	-92 785	299 878	150 946
6214 Bidrag från Europeiska havs- och fiskerifonden 2014–2020	0	2 613	2 613	259 538	138 556
6215 Bidrag från Europeiska havs- och fiskerifonden 2021–2027	196 000	100 602	-95 398	40 340	12 390
6300 Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden	1 414 000	1 889 235	475 235	1 713 759	1 430 441
6314 Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden 2014–2020	334 000	881 193	547 193	1 607 117	1 273 100
6315 Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden 2021–2027	1 080 000	1 008 042	-71 958	106 642	157 340
6400 Bidrag från Europeiska socialfonden	1 462 000	2 466 395	1 004 395	2 410 983	1 284 488
6414 Bidrag från Europeiska socialfonden 2014–2020	75 000	1 528 665	1 453 665	2 331 147	1 169 664
6415 Bidrag från Europeiska socialfonden 2021–2027	1 387 000	937 729	-449 271	79 835	114 824
6500 Bidrag till transeuropeiska nätverk	534 000	453 384	-80 616	997 149	794 242
6511 Bidrag till transeuropeiska nätverk	534 000	453 384	-80 616	997 149	794 242
6600 Bidrag från Europeiska faciliteten för återhämtning och resiliens	32 163 728		-32 163 728		
6611 Bidrag från Europeiska faciliteten för återhämtning och resiliens	32 163 728		-32 163 728		
6900 Övriga bidrag från EU	240 000	1 022 448	782 448	1 602 845	1 376 014
6911 Övriga bidrag från EU	240 000	1 022 448	782 448	1 602 845	1 376 014
7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	-145 052 823	-146 184 167	-1 131 343	-169 592 137	-130 039 774
7100 Tillkommande skatter	15 252 907	14 131 059	-1 121 848	13 765 914	14 255 118
7110 EU-skatter	9 525 639	8 303 719	-1 221 920	8 047 872	9 362 032
7112 Tullmedel	9 525 639	8 303 719	-1 221 920	8 047 872	9 362 032
7113 Jordbrukstullar och sockeravgifter	0	0	0	0	
7120 Kommunala utjämningsavgifter	5 727 268	5 827 340	100 072	5 718 041	4 893 087
7121 Utjämningsavgift för LSS-kostnader	5 727 268	5 827 340	100 072	5 718 041	4 893 087
7200 Avräkningar	-160 305 730	-160 315 226	-9 495	-183 358 051	-144 294 892
7210 Intäkter som förs till fonder	-6 855 250	-7 272 889	-417 639	-7 034 664	-6 612 427
7211 Intäkter som förs till fonder	-6 855 250	-7 272 889	-417 639	-7 034 664	-6 612 427
7220 Kompensation för mervärdesskatt	-143 531 525	-143 402 168	129 358	-140 425 349	-127 322 447
7221 Avräknad mervärdesskatt, statliga myndigheter	-55 067 182	-54 028 864	1 038 317	-50 471 253	-45 935 768
7222 Kompensation för mervärdesskatt, kommuner	-88 464 343	-89 373 303	-908 960	-89 954 095	-81 386 679
7230 Övriga avräkningar	-9 918 955	-9 640 169	278 786	-35 898 038	-10 360 019
7231 Avgifter till public service	-9 764 955	-9 429 518	335 438	-9 551 038	-10 091 019
7232 Intäkter från handel med elcertifikat	-154 000	-198 000	-44 000	-170 000	-269 000
7233 Flaskhalsintäkter		-12 652	-12 652	-26 177 000	
8000 Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto					
Summa	1 324 263 505	1 272 749 101	-51 514 404	1 242 911 209	1 286 132 520

Bilaga 2

Specifikation av utgifter i statens budget

Specifikation av utgifter i statens budget för budgetåret 2024

Tusentals kronor

	Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
UO 1 Rikets styrelse	661 214	19 070 363	706 000	-93 341		20 344 235	19 024 453	-45 910	-751 910	-1 319 783	-1 838 844	519 061	1 319 783
1 Statschefen	-8 563	162 821	6 200			160 458	160 458	-2 363	-8 563	0	-7 000	7 000	0
1:1 Kungliga hov- och slottsstaten	-8 563	162 821	6 200			160 458	160 458	-2 363	-8 563	0	-7 000	7 000	0
2 Riksdagen och dess myndigheter	183 664	2 954 604	264 500	-28 363		3 374 405	2 903 414	-51 190	-315 690	-470 991	-559 627	88 636	470 991
2:1 Riksdagens ledamöter och partier m.m.	39 932	1 068 396				1 108 328	1 082 452	14 056	14 056	-25 876	-57 927	32 051	25 876
2:2 Riksdagens förvaltningsanslag	87 371	1 037 024		-20 371		1 104 024	1 053 032	16 008	16 008	-50 992	-82 102	31 110	50 992
2:3 Riksdagens fastighetsanslag	16 803	350 000	264 000			630 803	248 051	-101 949	-365 949	-382 751	-393 251	10 500	382 751
2:4 Riksdagens ombudsmän (JO)	13 992	130 367		-7 992		136 367	134 864	4 497	4 497	-1 503	-5 414	3 911	1 503
2:5 Riksrevisionen	25 567	368 817	500			394 884	385 015	16 198	15 698	-9 869	-20 933	11 064	9 869
3 Sametinget och samepolitiken	-711	63 000				62 289	59 362	-3 638	-3 638	-2 927	-4 817	1 890	2 927
3:1 Sametinget	-711	63 000				62 289	59 362	-3 638	-3 638	-2 927	-4 817	1 890	2 927
4 Regeringskansliet m.m.	342 756	9 450 059	286 100	-1 000		10 077 915	9 512 423	62 364	-223 736	-565 492	-848 993	283 501	565 492
4:1 Regeringskansliet m.m.	342 756	9 450 059	286 100	-1 000		10 077 915	9 512 423	62 364	-223 736	-565 492	-848 993	283 501	565 492
5 Länsstyrelserna	84 395	3 867 590		-6 849		3 945 136	3 859 209	-8 381	-8 381	-85 926	-201 947	116 021	85 926
5:1 Länsstyrelserna m.m.	84 395	3 867 590		-6 849		3 945 136	3 859 209	-8 381	-8 381	-85 926	-201 947	116 021	85 926
6 Demokratipolitik och mänskliga rättigheter	28 342	1 214 588	156 200	-26 459		1 372 671	1 335 840	121 252	-34 948	-36 830	-55 721	18 891	36 830
6:1 Allmänna val och demokrati	11 546	664 640	76 400	-11 546		741 040	735 053	70 413	-5 987	-5 987	-5 987	0	5 987
6:2 Justitiekanslern	-6 622	86 572	75 800			155 750	139 109	52 537	-23 263	-16 641	-21 512	4 871	16 641

	Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
6:3 Integritetsskyddsmyndigheten	6 279	180 976	4 000	-1 096		190 160	179 876	-1 100	-5 100	-10 283	-15 832	5 549	10 283
6:4 Valmyndigheten	3 877	61 405		-2 072		63 210	60 957	-448	-448	-2 253	-4 095	1 842	2 253
6:5 Stöd till politiska partier	1 629	169 200		-1 629		169 200	167 977	-1 223	-1 223	-1 223	-6 299	5 076	1 223
6:6 Institutet för mänskliga rättigheter	11 633	51 795		-10 117		53 311	52 868	1 073	1 073	-443	-1 996	1 553	443
7 Nationella minoriteter	18 403	227 771		-18 403		227 771	219 681	-8 090	-8 090	-8 090	-8 090	0	8 090
7:1 Åtgärder för nationella minoriteter	15 539	207 771		-15 539		207 771	201 944	-5 827	-5 827	-5 827	-5 827	0	5 827
7:2 Åtgärder för den nationella minoriteten romer	2 864	20 000		-2 864		20 000	17 736	-2 264	-2 264	-2 264	-2 264	0	2 264
8 Medier	11 694	1 098 696	-7 000	-11 876		1 091 514	944 060	-154 636	-147 636	-147 454	-149 901	2 447	147 454
8:1 Mediestöd	11 876	1 017 119	-7 000	-11 876		1 010 119	870 465	-146 654	-139 654	-139 654	-139 654		139 654
8:2 Mediemyndigheten	-182	81 577				81 395	73 594	-7 983	-7 983	-7 801	-10 248	2 447	7 801
9 Sieps samt insatser för att stärka delaktigheten i EU- arbetet	1 234	31 234		-391		32 077	30 006	-1 228	-1 228	-2 072	-2 747	675	2 072
9:1 Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information	1 234	31 234		-391		32 077	30 006	-1 228	-1 228	-2 072	-2 747	675	2 072
UO 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	211 973	20 881 058	112 000	-143 442	16 858	21 078 447	20 823 817	-57 241	-169 241	-254 630	-1 212 944	958 314	254 630
1:1 Statskontoret	5 846	109 732		-2 645		112 933	112 021	2 289	2 289	-912	-4 945	4 033	912
1:2 Kammarkollegiet	15 275	164 511	2 000	-19 918		161 868	123 241	-41 270	-43 270	-38 627	-43 562	4 935	38 627
1:3 Finansinspektionens avgifter till EU:s tillsynsmyndigheter	-140	25 350				25 210	24 253	-1 097	-1 097	-957	-957	0	957

	Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
1:4 Arbetsgivarpolitiska frågor	390	2 443		-390		2 443	2 319	-124	-124	-124	-124	0	124
1:5 Statliga tjänstepensioner m.m.	72 605	16 712 000		-72 605		16 712 000	16 570 639	-141 361	-141 361	-141 361	-976 961	835 600	141 361
1:6 Finanspolitiska rådet	266	11 704				11 970	11 330	-374	-374	-641	-992	351	641
1:7 Konjunkturinstitutet	4 314	78 007		-1 937		80 385	77 452	-555	-555	-2 933	-5 273	2 340	2 933
1:8 Ekonomistyrningsverket	10 669	210 120	8 830	-4 327		225 292	220 909	10 789	1 959	-4 383	-10 686	6 303	4 383
1:9 Statistiska centralbyrån	18 209	624 174				642 383	635 249	11 075	11 075	-7 134	-25 859	18 725	7 134
1:10 Bidragsfastigheter		365 000				365 000	365 000	0	0	0	0	0	0
1:11 Finansinspektionen	5 544	808 217		-335		813 426	824 273	16 056	16 056	10 847	-13 399	24 246	-10 847
1:12 Riksgäldskontoret	14 680	378 441		-3 760		389 361	382 266	3 825	3 825	-7 095	-18 448	11 353	7 095
1:13 Bokföringsnämnden	1 039	14 306				15 345	14 076	-230	-230	-1 269	-1 698	429	1 269
1:14 Vissa garanti- och medlemsavgifter	36 849	110 452	97 000	-36 943	16 858	224 215	234 578	124 126	27 126	10 363	-3 420	13 783	-10 363
1:15 Statens servicecenter	22 477	945 404	5 000			972 881	905 396	-40 008	-45 008	-67 485	-95 847	28 362	67 485
1:16 Finansmarknadsforskning	104	59 353		-104		59 353	55 567	-3 786	-3 786	-3 786	-3 786	0	3 786
1:17 Upphandlingsmyndigheten	3 846	99 917		-479		103 285	101 942	2 025	2 025	-1 342	-4 339	2 997	1 342
1:18 Utbetalningsmyndigheten		161 927	-830			161 097	163 306	1 379	2 209	2 209	-2 648	4 857	-2 209
UO 3 Skatt, tull och exekution	-156 422	16 854 357	457 000			17 154 935	16 923 573	69 216	-387 784	-231 362	-640 990	409 628	231 362
1:1 Skatteverket	-173 174	8 586 863	84 000			8 497 689	8 644 925	58 062	-25 938	147 235	-110 370	257 605	-147 235
1:2 Tullverket	23 302	2 874 961	3 000			2 901 263	2 915 871	40 910	37 910	14 608	-71 640	86 248	-14 608
1:3 Kronofogdemyndigheten	-6 550	2 192 533	30 000			2 215 983	2 183 353	-9 180	-39 180	-32 630	-98 405	65 775	32 630
1:4 Kompensation för höjt grundavdrag födda 1957		3 200 000	340 000			3 540 000	3 179 424	-20 576	-360 576	-360 576	-360 576		360 576
UO 4 Rättsväsendet	488 701	76 028 013	2 747 000	-351 019		78 912 695	78 298 004	2 269 991	-477 009	-614 690	-2 991 178	2 376 488	614 690

	Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
1:1 Polismyndigheten	195 883	40 765 012	400 000	-5 680		41 355 215	41 381 436	616 424	216 424	26 222	-1 208 696	1 234 918	-26 222
1:2 Säkerhetspolisen	9 003	2 449 651				2 458 654	2 399 580	-50 071	-50 071	-59 074	-132 563	73 489	59 074
1:3 Åklagarmyndigheten	102 289	2 633 893	-500	-33 209		2 702 473	2 588 165	-45 728	-45 228	-114 308	-193 324	79 016	114 308
1:4 Ekobrottsmyndigheten	36 478	1 078 513		-7 895		1 107 096	1 061 949	-16 564	-16 564	-45 147	-77 502	32 355	45 147
1:5 Sveriges Domstolar	-203 687	7 559 106	400 000			7 755 419	7 708 444	149 338	-250 662	-46 976	-285 749	238 773	46 976
1:6 Kriminalvården	-104 017	16 145 316	1 655 000			17 696 299	17 571 127	1 425 811	-229 189	-125 172	-650 931	525 759	125 172
1:7 Brottsförebyggande rådet	11 894	256 552	-8 000	-6 303		254 143	251 138	-5 414	2 586	-3 005	-10 701	7 696	3 005
1:8 Rättsmedicinalverket	14 998	605 838				620 836	614 070	8 232	8 232	-6 766	-24 941	18 175	6 766
1:9 Brottsoffermyndigheten	-727	58 712				57 985	56 817	-1 895	-1 895	-1 169	-2 930	1 761	1 169
1:10 Ersättning för skador på grund av brott	70 566	221 953		-70 566		221 953	194 587	-27 366	-27 366	-27 366	-27 366	0	27 366
1:11 Rättsliga biträden m.m.	146 627	3 667 357	299 000	-44 627		4 068 357	4 011 368	344 011	45 011	-56 989	-215 643	158 654	56 989
1:12 Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.	3 275	90 987		-3 275		90 987	94 709	3 722	3 722	3 722	-827	4 549	-3 722
1:13 Avgifter till vissa internationella sammanslutningar	671	19 174	1 500	-671		20 674	20 629	1 455	-45	-45	-45		45
1:14 Bidrag till lokalt brottsförebyggande arbete	6 767	121 157		-6 767		121 157	119 442	-1 715	-1 715	-1 715	-1 715	0	1 715
1:15 Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden	3 313	33 034				36 347	36 874	3 840	3 840	528	-463	991	-528
1:16 Domarnämnden	1 703	11 758		-1 360		12 101	11 226	-532	-532	-875	-1 227	352	875
1:17 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering	193 665	310 000		-170 665		333 000	176 445	-133 555	-133 555	-156 555	-156 555		156 555

	Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
UO 5 Internationell samverkan	196 077	2 273 924	156 000	-214 747	0	2 411 255	2 320 843	46 919	-109 081	-90 411	-151 431	61 020	90 411
1:1 Avgifter till internationella organisationer	122 353	1 473 554	156 000	-152 353		1 599 554	1 595 106	121 552	-34 448	-4 448	-52 884	48 436	4 448
1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	32 569	183 441		-28 516		187 494	140 207	-43 234	-43 234	-47 287	-50 878	3 591	47 287
1:3 Nordiskt samarbete	1 094	16 295		-1 094		16 295	14 324	-1 971	-1 971	-1 971	-1 995	24	1 971
1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	88	4 826		-214	0	4 700	3 312	-1 514	-1 514	-1 388	-1 519	131	1 388
1:5 Inspektionen för strategiska produkter	28 909	143 855		-25 477		147 287	123 844	-20 011	-20 011	-23 443	-27 758	4 315	23 443
1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, rustningskontroll, nedrustning och icke-spridning	4 598	83 358		-4 598		83 358	81 750	-1 608	-1 608	-1 608	-1 608	0	1 608
1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)		28 402				28 402	28 402	0	0	0	0		0
1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet (UI)		19 175				19 175	19 175	0	0	0	0		0
1:9 Svenska institutet	4 362	135 328		-391		139 299	135 371	43	43	-3 928	-7 987	4 059	3 928
1:10 Information om Sverige i utlandet	359	15 475		-359		15 475	14 654	-821	-821	-821	-1 285	464	821
1:11 Samarbete inom Östersjöregionen	1 746	170 215		-1 746		170 215	164 698	-5 517	-5 517	-5 517	-5 517	0	5 517

	Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
UO 6 Försvar och samhällets krisberedskap	-46 261	126 059 689	6 742 240	-650 139		132 105 530	128 176 895	2 117 206	-4 625 034	-3 928 635	-12 769 102	8 840 467	3 928 635
1 Försvar	-103 092	119 095 270	6 412 140	-631 284		124 773 034	120 983 284	1 888 014	-4 524 126	-3 789 750	-12 440 789	8 651 039	3 789 750
1:1 Förbandsverksamhet och beredskap	-486 573	60 649 599	2 339 000			62 502 026	59 503 037	-1 146 562	-3 485 562	-2 998 990	-6 396 381	3 397 391	2 998 990
1:2 Försvarsmaktens insatser internationellt	370 347	1 742 019	2 515 492	-317 592		4 310 266	3 221 192	1 479 173	-1 036 319	-1 089 075	-1 141 335	52 260	1 089 075
1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar	-212 126	48 627 000	1 541 648	-194 162		49 762 360	50 164 899	1 537 899	-3 749	402 539	-4 460 160	4 862 699	-402 539
1:4 Forskning och teknikutveckling	8 548	1 074 905		-8 548		1 074 905	1 100 557	25 652	25 652	25 652	-6 595	32 247	-25 652
1:5 Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten	1 151	13 926		-802		14 275	12 898	-1 028	-1 028	-1 377	-1 794	417	1 377
1:6 Totalförsvarets plikt- och prövningsverk	2 237	374 388				376 625	379 067	4 679	4 679	2 442	-8 789	11 231	-2 442
1:7 Officersutbildning m.m.	1 900	304 627				306 527	315 463	10 836	10 836	8 937	-201	9 138	-8 937
1:8 Försvarets radioanstalt	67 505	2 258 397		-9 693		2 316 209	2 290 090	31 693	31 693	-26 120	-93 871	67 751	26 120
1:9 Totalförsvarets forskningsinstitut	-2 909	379 158	9 000			385 249	379 297	139	-8 861	-5 951	-17 325	11 374	5 951
1:10 Nämnder m.m.	123	7 786		-123		7 786	7 728	-58	-58	-58	-58	0	58
1:11 Försvarets materielverk	119 966	3 584 324	7 000	-75 456		3 635 834	3 543 942	-40 382	-47 382	-91 892	-298 084	206 192	91 892
1:12 Försvarsunderrättelse-domstolen	2 135	11 307		-1 806		11 637	10 584	-723	-723	-1 053	-1 392	339	1 053
1:13 Myndigheten för totalförsvarsanalys	24 604	67 834		-23 104		69 334	54 529	-13 305	-13 305	-14 805	-14 805		14 805

		Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
2	Samhällets krisberedskap	29 923	6 446 720	330 100	-5 569		6 801 174	6 675 829	229 109	-100 991	-125 345	-299 243	173 898	125 345
2:1	Kustbevakningen	18 038	1 800 217				1 818 255	1 770 628	-29 589	-29 589	-47 628	-101 634	54 006	47 628
2:2	Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	0	506 850		0		506 850	506 850	0	0	0	0	0	0
2:3	Ersättning för räddningstjänst m.m.	510	27 580	101 100	-510		128 680	98 956	71 376	-29 724	-29 724	-31 103	1 379	29 724
2:4	Krisberedskap	-2 347	1 734 608	140 000	-2 819		1 869 442	1 858 313	123 705	-16 295	-11 130	-66 660	55 530	11 130
2:5	Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal		426 671	30 000			456 671	456 671	30 000	0	0	0		0
2:6	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	-5 483	1 714 914	50 000			1 759 431	1 729 179	14 265	-35 735	-30 252	-81 699	51 447	30 252
2:7	Statens haverikommission	12 097	51 378	5 000			68 475	67 128	15 750	10 750	-1 347	-2 888	1 541	1 347
2:8	Myndigheten för psykologiskt försvar	2 986	148 703	4 000			155 689	150 437	1 734	-2 266	-5 253	-14 175	8 922	5 253
2:9	Rakel Generation 2	4 120	35 799		-2 239		37 680	37 668	1 869	1 869	-12	-1 085	1 073	12
3	Strålsäkerhet	26 909	517 699		-13 286		531 322	517 782	83	83	-13 540	-29 070	15 530	13 540
3:1	Strålsäkerhetsmyndigheten	26 909	517 699		-13 286		531 322	517 782	83	83	-13 540	-29 070	15 530	13 540
UO 7	Internationellt bistånd	1 391 752	48 630 129	1 385 100	-107 597		51 299 384	49 603 559	973 430	-411 670	-1 695 825	-2 875 061	1 179 236	1 695 825
1	Internationellt utvecklingssamarbete	1 391 752	48 630 129	1 385 100	-107 597		51 299 384	49 603 559	973 430	-411 670	-1 695 825	-2 875 061	1 179 236	1 695 825
1:1	Bistandsverksamhet	1 408 288	46 639 119	1 343 000	-106 598		49 283 809	47 668 719	1 029 600	-313 400	-1 615 090	-2 734 334	1 119 244	1 615 090
1:2	Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	-17 484	1 690 200	42 100			1 714 816	1 638 279	-51 921	-94 021	-76 537	-127 243	50 706	76 537

		Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
1:3	Nordiska Afrikainstitutet	1 506	17 320		-999		17 827	15 767	-1 553	-1 553	-2 059	-2 578	519	2 059
1:4	Folke Bernadotteakademin	-1 083	210 633				209 550	207 782	-2 851	-2 851	-1 769	-8 087	6 318	1 769
1:5	Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete	587	50 000				50 587	50 054	54	54	-533	-2 033	1 500	533
1:6	Utvärdering av internationellt bistånd	-62	22 857				22 795	22 958	101	101	163	-786	949	-163
UO 8 Migration		4 055 334	13 808 274	-55 500	-4 046 678		13 761 430	11 765 258	-2 043 016	-1 987 516	-1 996 172	-2 539 200	543 028	1 996 172
1:1	Migrationsverket	23 615	4 734 916				4 758 531	4 792 723	57 807	57 807	34 192	-107 855	142 047	-34 192
1:2	Ersättningar och bostadskostnader	3 766 394	6 892 000	-55 500	-3 766 394		6 836 500	4 998 506	-1 893 494	-1 837 994	-1 837 994	-2 182 594	344 600	1 837 994
1:3	Migrationspolitiska åtgärder	6 943	151 013		-6 943		151 013	131 556	-19 457	-19 457	-19 457	-19 457	0	19 457
1:4	Domstolsprövning i utlänningsmål	-14 959	839 291				824 332	854 742	15 451	15 451	30 410	-19 947	50 357	-30 410
1:5	Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål	82 317	200 800		-82 317		200 800	123 951	-76 849	-76 849	-76 849	-82 873	6 024	76 849
1:6	Offentligt biträde i utlänningsärenden	31 613	264 602		-31 613		264 602	196 902	-67 700	-67 700	-67 700	-67 700	0	67 700
1:7	Utresor för avvisade och utvisade	89 285	325 202		-89 285		325 202	272 492	-52 710	-52 710	-52 710	-52 710	0	52 710
1:8	Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	70 125	400 450		-70 125		400 450	394 385	-6 065	-6 065	-6 065	-6 065	0	6 065
UO 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg		3 540 675	110 258 264	8 193 600	-3 017 673		118 974 866	116 049 227	5 790 963	-2 402 637	-2 925 639	-5 788 461	2 862 822	2 925 639
1	Hälso- och sjukvårdspolitik	1 630 311	66 935 522	7 864 200	-1 032 754		75 397 278	74 184 015	7 248 493	-615 707	-1 213 263	-2 648 475	1 435 212	1 213 263

		Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
1:1	Socialstyrelsen	3 034	825 880	5 000			833 914	837 749	11 869	6 869	3 835	-20 941	24 776	-3 835
1:2	Statens beredning för medicinsk och social utvärdering	2 325	94 223				96 548	92 627	-1 596	-1 596	-3 922	-6 748	2 826	3 922
1:3	Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket	5 863	164 580		-1 010		169 433	174 359	9 779	9 779	4 925	-12	4 937	-4 925
1:4	Tandvårdsförmåner	249 392	8 011 778		-249 392		8 011 778	7 623 545	-388 233	-388 233	-388 233	-788 396	400 163	388 233
1:5	Bidrag för läkemedelsförmånerna	59 530	35 486 000	1 750 000	-59 530		37 236 000	37 197 514	1 711 514	-38 486	-38 486	-969 386	930 900	38 486
1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	1 200 957	11 528 266	6 021 000	-612 921		18 137 302	17 723 619	6 195 353	174 353	-413 683	-413 683	0	413 683
1:7	Sjukvård i internationella förhållanden	24 958	690 287	51 000	-24 958		741 287	728 248	37 961	-13 039	-13 039	-47 553	34 514	13 039
1:8	Bidrag till psykiatri	74 749	2 250 393	-29 000	-74 749		2 221 393	2 089 097	-161 296	-132 296	-132 296	-132 296	0	132 296
1:9	Läkemedelsverket	2 699	159 030				161 729	166 219	7 189	7 189	4 489	-281	4 770	-4 489
1:10	E-hälsomyndigheten	3 050	204 421	5 000			212 471	166 456	-37 965	-42 965	-46 015	-52 147	6 132	46 015
1:11	Prestationsbundna insatser för att korta värdköerna	10 194	4 985 000		-10 194		4 985 000	4 983 950	-1 050	-1 050	-1 050	-1 050		1 050
1:12	Inspektionen för vård och omsorg	-6 706	833 885	11 200			838 379	833 017	-868	-12 068	-5 362	-30 378	25 016	5 362
1:13	Myndigheten för vård- och omsorgsanalys	264	39 279				39 543	37 557	-1 722	-1 722	-1 986	-3 164	1 178	1 986
1:14	Civilt försvar inom hälso- och sjukvård		1 662 500	50 000			1 712 500	1 530 059	-132 441	-182 441	-182 441	-182 441	0	182 441
2	Folkhälsopolitik	69 779	1 789 375	21 000	-54 505		1 825 649	1 760 555	-28 820	-49 820	-65 095	-82 764	17 669	65 095

	Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
2:1 Folkhälsomyndigheten	15 274	537 312				552 586	536 158	-1 154	-1 154	-16 429	-32 309	15 880	16 429
2:2 Insatser för vaccinberedskap	26 771	120 500		-26 771		120 500	93 711	-26 789	-26 789	-26 789	-26 789		26 789
2:3 Bidrag till WHO	351	59 665		-351		59 665	54 996	-4 669	-4 669	-4 669	-6 458	1 789	4 669
2:4 Insatser mot hiv/aids och andra smittsamma sjukdomar	8 223	150 502	-4 000	-8 223		146 502	146 502	-4 000	0	0	0		0
2:5 Åtgärder avseende alkohol, narkotika, dopning, tobak samt spel	2 328	90 396	25 000	-2 328		115 396	115 041	24 645	-355	-355	-355	0	355
2:6 Stöd till främjande av en aktiv och meningsfull fritid för barn och unga	15 000	731 000		-15 000		731 000	723 548	-7 452	-7 452	-7 452	-7 452		7 452
2:7 Stöd för att förebygga ohälsa och ensamhet bland äldre	1 831	100 000		-1 831		100 000	90 598	-9 402	-9 402	-9 402	-9 402		9 402
3 Funktionshinderspolitik	0	257 646				257 646	257 547	-99	-99	-100	-2 167	2 067	100
3:1 Myndigheten för delaktighet	0	68 904				68 904	68 805	-99	-99	-100	-2 167	2 067	100
3:2 Bidrag till funktionshindersorganisationer		188 742				188 742	188 742	0	0	0	0		0
4 Politik för sociala tjänster	1 832 410	40 310 200	304 400	-1 924 312		40 522 698	38 876 498	-1 433 702	-1 738 102	-1 646 201	-3 026 978	1 380 777	1 646 201
4:1 Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd	-261	35 964				35 703	34 639	-1 325	-1 325	-1 064	-2 142	1 078	1 064
4:2 Vissa statsbidrag inom funktionshindersområdet	36 022	778 714		-36 022		778 714	743 403	-35 311	-35 311	-35 311	-35 311	0	35 311
4:3 Bilstöd till personer med funktionsnedsättning	119 654	263 237		-119 654		263 237	149 485	-113 752	-113 752	-113 752	-126 913	13 161	113 752
4:4 Kostnader för statlig assistersättning	36 868	26 048 418		-36 868		26 048 418	25 344 355	-704 063	-704 063	-704 063	-2 006 483	1 302 420	704 063

	Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
4:5 Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet	1 405 735	9 709 790		-1 405 735		9 709 790	9 030 001	-679 789	-679 789	-679 789	-679 789	0	679 789
4:6 Statens institutionsstyrelse	-91 640	2 137 276	304 400			2 350 036	2 287 864	150 588	-153 812	-62 172	-126 290	64 118	62 172
4:7 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.	326 033	1 336 801		-326 033		1 336 801	1 286 750	-50 051	-50 051	-50 051	-50 051	0	50 051
5 Barnrättspolitik	840	89 762	4 000	-139		94 463	94 384	4 622	622	-79	-904	825	79
5:1 Barnombudsmannen	701	27 501				28 202	28 134	633	633	-67	-892	825	67
5:2 Barnets rättigheter	139	62 261	4 000	-139		66 261	66 250	3 989	-11	-11	-11	0	11
6 Forskningspolitik	7 335	875 759		-5 963		877 131	876 229	470	470	-902	-27 174	26 272	902
6:1 Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd: Förvaltning	1 372	56 256				57 628	55 682	-574	-574	-1 946	-3 633	1 687	1 946
6:2 Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd: Forskning	5 963	819 503		-5 963		819 503	820 547	1 044	1 044	1 044	-23 541	24 585	-1 044
UO 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	-4 472 995	116 907 208	8 843 400	-275 733		121 001 881	120 095 851	3 188 643	-5 654 757	-906 029	-6 272 487	5 366 458	906 029
1 Ersättning vid sjukdom och funktionsnedsättning	-4 003 990	107 256 656	7 949 000	-273 498		110 928 168	110 388 638	3 131 982	-4 817 018	-539 530	-5 329 184	4 789 654	539 530
1:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m.	-2 117 584	49 575 487	4 436 000	-111 694		51 782 209	51 263 550	1 688 063	-2 747 937	-518 659	-2 773 782	2 255 123	518 659
1:2 Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	-2 060 107	50 131 000	3 513 000	-16 916		51 566 977	51 661 443	1 530 443	-1 982 557	94 466	-2 142 034	2 236 500	-94 466
1:3 Merkostnadsersättning och handikappersättning	6 567	1 414 000		-22 460		1 398 107	1 445 953	31 953	31 953	47 846	-22 854	70 700	-47 846
1:4 Arbetsskadeersättningar m.m.	-10 199	2 375 000				2 364 801	2 440 434	65 434	65 434	75 633	-34 567	110 200	-75 633

	Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
1:5 Ersättning inom det statliga personskadeskyddet	-94	36 289				36 195	36 790	501	501	596	-1 126	1 722	-596
1:6 Bidrag för sjukskrivningsprocessen	95 668	1 416 700		-40 668		1 471 700	1 432 447	15 747	15 747	-39 253	-39 253		39 253
1:7 Ersättning för höga sjuklönekostnader	81 760	2 308 180		-81 760		2 308 180	2 108 021	-200 159	-200 159	-200 159	-315 568	115 409	200 159
2 Myndigheter	-469 005	9 650 552	894 400	-2 235		10 073 712	9 707 213	56 661	-837 739	-366 499	-943 303	576 804	366 499
2:1 Försäkringskassan	-473 429	9 576 282	894 400			9 997 253	9 632 757	56 475	-837 925	-364 496	-939 072	574 576	364 496
2:2 Inspektionen för socialförsäkringen	4 424	74 270		-2 235		76 459	74 456	186	186	-2 003	-4 231	2 228	2 003
UO 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	-1 518 080	60 310 483	3 942 600			62 735 003	63 564 692	3 254 209	-688 391	829 688	-2 171 432	3 001 120	-829 688
1 Ersättning vid ålderdom	-1 525 278	59 590 300	3 941 000			62 006 022	62 829 455	3 239 155	-701 845	823 433	-2 156 082	2 979 515	-823 433
1:1 Garantipension till ålderspension	-807 605	30 228 900	3 831 000			33 252 295	33 254 882	3 025 982	-805 018	2 587	-1 508 858	1 511 445	-2 587
1:2 Efterlevandepensioner till vuxna	-346 715	8 175 200				7 828 485	8 131 290	-43 910	-43 910	302 805	-105 955	408 760	-302 805
1:3 Bostadstillägg till pensionärer	-179 855	13 809 000				13 629 145	14 108 833	299 833	299 833	479 688	-210 762	690 450	-479 688
1:4 Äldreförsörjningsstöd	-8 494	1 298 200	110 000			1 399 706	1 374 801	76 601	-33 399	-24 905	-89 815	64 910	24 905
1:5 Inkomstpensionstillägg	-182 608	6 079 000				5 896 392	5 959 649	-119 351	-119 351	63 257	-240 693	303 950	-63 257
2 Myndigheter	7 198	720 183	1 600			728 981	735 237	15 054	13 454	6 256	-15 349	21 605	-6 256
2:1 Pensionsmyndigheten	7 198	720 183	1 600			728 981	735 237	15 054	13 454	6 256	-15 349	21 605	-6 256
UO 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	3 798 853	106 070 732	1 264 600	-3 981 864		107 152 321	102 877 357	-3 193 375	-4 457 975	-4 274 964	-8 883 453	4 608 489	4 274 964

	Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
1:1 Barnbidrag	417 670	33 074 824		-417 670		33 074 824	32 522 601	-552 223	-552 223	-552 223	-2 205 962	1 653 739	552 223
1:2 Föräldraförsäkring	2 320 871	50 521 438	8 600	-2 320 871		50 530 038	47 770 119	-2 751 319	-2 759 919	-2 759 919	-5 063 180	2 303 261	2 759 919
1:3 Underhållsstöd	195 048	2 798 382		-195 048		2 798 382	2 687 002	-111 380	-111 380	-111 380	-251 299	139 919	111 380
1:4 Adoptionsbidrag	9 084	14 784		-9 084		14 784	4 800	-9 984	-9 984	-9 984	-10 427	443	9 984
1:5 Barnpension och efterlevandestöd	-10 452	1 097 900				1 087 448	1 109 344	11 444	11 444	21 896	-32 999	54 895	-21 896
1:6 Omvårdnadsbidrag och vårdbidrag	-162 794	5 234 340	606 000	-9 765		5 667 781	5 677 391	443 051	-162 949	9 610	-228 764	238 374	-9 610
1:7 Pensionsrätt för barnär		8 971 900				8 971 900	8 971 900	0	0	0	0		0
1:8 Bostadsbidrag	1 029 426	4 357 164	650 000	-1 029 426		5 007 164	4 134 200	-222 964	-872 964	-872 964	-1 090 822	217 858	872 964
UO 13 Integration och jämställdhet	1 002 740	4 018 388	940 349	-991 595	0	4 969 881	4 737 792	719 404	-220 945	-232 089	-519 166	287 077	232 089
1 Integration	839 326	2 879 351	940 349	-837 364	0	3 821 662	3 653 399	774 048	-166 301	-168 263	-449 005	280 742	168 263
1:1 Integrationsåtgärder	2 900	103 125		-800		105 225	102 647	-478	-478	-2 578	-2 578	0	2 578
1:2 Kommunersättningar vid flyktningmottagande	836 426	2 776 226	940 349	-836 564	0	3 716 437	3 550 752	774 526	-165 823	-165 684	-446 426	280 742	165 684
2 Diskriminering	1 078	249 426		-2 735		247 769	239 452	-9 974	-9 974	-8 316	-12 449	4 133	8 316
2:1 Diskrimineringsombudsmannen	-1 325	138 507		-332		136 850	134 919	-3 588	-3 588	-1 931	-6 064	4 133	1 931
2:2 Åtgärder mot diskriminering och rasism m.m.	2 403	110 919		-2 403		110 919	104 533	-6 386	-6 386	-6 386	-6 386	0	6 386
3 Jämställdhet	92 647	796 611		-90 572		798 686	754 741	-41 870	-41 870	-43 945	-46 147	2 202	43 945
3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder	85 007	675 039		-85 007		675 039	634 615	-40 424	-40 424	-40 424	-40 424	0	40 424
3:2 Jämställdhetsmyndigheten	2 075	73 409				75 484	73 441	32	32	-2 043	-4 245	2 202	2 043
3:3 Bidrag för kvinnors organisering	5 565	48 163		-5 565		48 163	46 686	-1 477	-1 477	-1 477	-1 477		1 477

	Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
4 Utanförskap	67 689	93 000		-58 924		101 765	90 200	-2 800	-2 800	-11 565	-11 565	0	11 565
4:1 Åtgärder mot utanförskap	67 689	93 000		-58 924		101 765	90 200	-2 800	-2 800	-11 565	-11 565	0	11 565
Äldre anslag	2 000			-2 000		0				0	0		0
1:3 Hemutrustningslån (2021)	2 000			-2 000		0				0	0		0
UO 14 Arbetsmarknad och arbetsliv	10 341 077	92 059 399	1 480 950	-10 311 656	0	93 569 770	88 531 109	-3 528 290	-5 009 240	-5 038 661	-9 914 984	4 876 323	5 038 661
1 Arbetsmarknad	10 302 504	90 909 455	1 445 700	-10 296 199	0	92 361 460	87 347 979	-3 561 476	-5 007 176	-5 013 481	-9 858 985	4 845 504	5 013 481
1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	171 722	7 392 656	22 000			7 586 378	7 453 464	60 808	38 808	-132 915	-354 694	221 779	132 915
1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	3 101 157	42 525 610		-3 101 157		42 525 610	42 333 657	-191 953	-191 953	-191 953	-3 147 026	2 955 073	191 953
1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	609 858	7 225 952	-67 600	-609 858		7 158 352	6 173 062	-1 052 890	-985 290	-985 290	-1 340 810	355 520	985 290
1:4 Lönebidrag och Samhall m.m.	2 303 439	20 806 041	-220 000	-2 303 439		20 586 041	19 402 403	-1 403 638	-1 183 638	-1 183 638	-1 843 229	659 591	1 183 638
1:5 Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	748	133 466				134 214	132 036	-1 430	-1 430	-2 179	-6 182	4 003	2 179
1:6 Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020	154 310	100 100		-154 310		100 100	-323	-100 423	-100 423	-100 423	-100 423	0	100 423
1:7 Europeiska socialfonden+ m.m. för perioden 2021–2027	208 049	1 387 000		-208 049		1 387 000	1 322 528	-64 472	-64 472	-64 472	-64 472	0	64 472
1:8 Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering	937	46 953				47 890	46 612	-341	-341	-1 279	-2 687	1 408	1 279

	Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
1:9 Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	697	82 557				83 254	83 037	480	480	-217	-2 693	2 476	217
1:10 Bidrag till administration av grundbeloppet		62 184				62 184	62 184	0	0	0	0		0
1:11 Bidrag till Stiftelsen Utbildning Nordkalotten		8 303				8 303	8 303	0	0	0	0	0	0
1:12 Bidrag till lönegarantiersättning	-167 800	1 800 000	1 702 800		0	3 335 000	3 359 883	1 559 883	-142 917	24 883	-155 117	180 000	-24 883
1:13 Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktions- anställningar	3 318 248	5 342 163		-3 318 248		5 342 163	3 592 398	-1 749 765	-1 749 765	-1 749 765	-2 015 596	265 831	1 749 765
1:14 Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	214 827	865 470	8 500	-214 827		873 970	787 206	-78 264	-86 764	-86 764	-130 037	43 273	86 764
1:15 Omställnings- och kompetensstöd genom den offentliga omställnings- organisationen	386 311	3 131 000		-386 311		3 131 000	2 591 529	-539 471	-539 471	-539 471	-696 021	156 550	539 471
2 Arbetsliv	38 573	1 149 944	35 250	-15 457		1 208 310	1 183 130	33 186	-2 064	-25 180	-55 999	30 819	25 180
2:1 Arbetsmiljöverket	28 483	855 697	24 750	-8 322		900 608	885 995	30 298	5 548	-14 613	-40 283	25 670	14 613
2:2 Arbetsdomstolen	1 873	36 798		-799		37 872	37 095	297	297	-777	-1 880	1 103	777
2:3 Internationella arbetsorganisationen (ILO)	229	33 722	10 500	-229		44 222	43 858	10 136	-364	-364	-1 043	679	364
2:4 Medlingsinstitutet	7 261	60 571		-5 531		62 301	56 476	-4 095	-4 095	-5 826	-7 643	1 817	5 826
2:5 Myndigheten för arbetsmiljökunskap	195	51 156		-45		51 307	47 982	-3 174	-3 174	-3 325	-4 875	1 550	3 325
2:6 Regional skyddsombudsverksamhet	532	112 000		-532		112 000	111 724	-276	-276	-276	-276		276

	Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
UO 15 Studiestöd	2 867 370	30 545 170	58 600	-2 871 143		30 599 998	28 038 605	-2 506 565	-2 565 165	-2 561 393	-3 870 645	1 309 252	2 561 393
1:1 Studiehjälp	183 539	4 518 262		-183 539		4 518 262	4 351 958	-166 304	-166 304	-166 304	-392 217	225 913	166 304
1:2 Studiemedel	1 747 673	20 207 017	56 600	-1 747 673		20 263 617	19 549 981	-657 036	-713 636	-713 636	-1 542 736	829 100	713 636
1:3 Omställningsstudiestöd	735 372	2 836 000		-735 372		2 836 000	1 337 555	-1 498 445	-1 498 445	-1 498 445	-1 627 245	128 800	1 498 445
1:4 Statens utgifter för räntor på studielån	54 039	1 307 129		-54 039		1 307 129	1 281 645	-25 484	-25 484	-25 484	-90 840	65 356	25 484
1:5 Bidrag till kostnader vid viss gymnasieutbildning och vid viss föräldrautbildning i teckenspråk	10 045	62 150		-10 045		62 150	54 981	-7 169	-7 169	-7 169	-10 275	3 106	7 169
1:6 Bidrag till vissa studiesociala ändamål	2 932	27 000		-2 932		27 000	26 481	-519	-519	-519	-1 869	1 350	519
1:7 Studiestartsstöd	137 164	400 000		-137 164		400 000	258 077	-141 923	-141 923	-141 923	-161 923	20 000	141 923
1:8 Centrala studiestödsnämnden	-4 327	1 168 916	2 000			1 166 589	1 159 174	-9 742	-11 742	-7 416	-42 483	35 067	7 416
1:9 Överklagandenämnden för studiestöd	933	18 696		-378		19 250	18 753	57	57	-497	-1 057	560	497
UO 16 Utbildning och universitetsforskning	3 627 189	99 461 047	660 000	-2 564 724		101 183 512	98 133 012	-1 328 035	-1 988 035	-3 050 500	-3 942 241	891 741	3 050 500
<i>1 Barn-, ungdoms- och vuxenutbildning</i>	<i>2 385 925</i>	<i>35 252 259</i>	<i>630 000</i>	<i>-2 224 420</i>		<i>36 043 763</i>	<i>33 947 573</i>	<i>-1 304 686</i>	<i>-1 934 686</i>	<i>-2 096 190</i>	<i>-2 388 767</i>	<i>292 577</i>	<i>2 096 190</i>
1:1 Statens skolverk	113 210	1 348 018		-72 642		1 388 586	1 374 257	26 239	26 239	-14 329	-54 769	40 440	14 329
1:2 Statens skolinspektion	9 710	582 489				592 199	571 804	-10 685	-10 685	-20 395	-37 869	17 474	20 395
1:3 Specialpedagogiska skolmyndigheten	3 594	839 768				843 362	808 330	-31 438	-31 438	-35 031	-60 224	25 193	35 031
1:4 Sameskolstyrelsen	789	61 499				62 288	60 396	-1 103	-1 103	-1 892	-3 736	1 844	1 892

	Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	571 889	4 417 385	500 000	-469 139		5 020 135	4 585 519	168 134	-331 866	-434 616	-434 616	0	434 616
1:6 Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan	35 420	269 837		-35 420		269 837	250 610	-19 227	-19 227	-19 227	-19 227	0	19 227
1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet samt kvalitetshöjande åtgärder inom förskola	20 425	4 960 000		-20 425		4 960 000	4 954 734	-5 266	-5 266	-5 266	-5 266	0	5 266
1:8 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.	5 606	205 720		-5 606		205 720	195 541	-10 179	-10 179	-10 179	-10 179	0	10 179
1:9 Bidrag till svensk undervisning i utlandet	5 104	112 082		-5 104		112 082	113 872	1 790	1 790	1 790	-210	2 000	-1 790
1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal	504 609	1 078 526		-504 609		1 078 526	707 450	-371 076	-371 076	-371 076	-371 076	0	371 076
1:11 Skolforskningsinstitutet	905	35 699		-134		36 470	30 512	-5 187	-5 187	-5 959	-7 029	1 070	5 959
1:12 Praktisknära skolforskning	18	36 043		-18		36 043	35 098	-945	-945	-945	-945		945
1:13 Bidrag till lärarlöner	684 379	4 875 000		-684 379		4 875 000	4 197 586	-677 414	-677 414	-677 414	-677 414		677 414
1:14 Särskilda insatser inom skolområdet	4 577	203 418		-4 577		203 418	198 507	-4 911	-4 911	-4 911	-4 911		4 911
1:15 Statligt stöd för stärkt kunskapsutveckling	49 558	7 478 000		-49 558		7 478 000	7 395 274	-82 726	-82 726	-82 726	-82 726		82 726
1:16 Bidrag till vissa studier	6 779	17 525		-6 779		17 525	11 028	-6 497	-6 497	-6 497	-6 497	0	6 497
1:17 Statligt stöd till vuxenutbildning	339 899	4 568 622	130 000	-339 899		4 698 622	4 228 669	-339 953	-469 953	-469 953	-469 953	0	469 953
1:18 Myndigheten för yrkeshögskolan	3 322	152 245				155 567	153 579	1 334	1 334	-1 988	-6 555	4 567	1 988

	Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
1:19 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	26 132	4 010 383		-26 132		4 010 383	4 074 807	64 424	64 424	64 424	-135 565	199 989	-64 424
2 Universitet och högskolor	1 341 650	53 396 412		-337 459		54 400 603	53 269 354	-127 058	-127 058	-1 131 248	-1 219 053	87 805	1 131 248
2:1 Universitetskanslersämbetet	433	176 022				176 455	188 285	12 263	12 263	11 830	-2 251	14 081	-11 830
2:2 Universitets- och högskolerådet	14 231	220 435		-6 926		227 740	230 170	9 735	9 735	2 430	-4 183	6 613	-2 430
2:3 Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		2 117 826				2 117 826	2 117 826	0	0	0	0	0	0
2:4 Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå		2 451 337				2 451 337	2 451 337	0	0	0	0		0
2:5 Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		2 457 847				2 457 847	2 457 847	0	0	0	0	0	0
2:6 Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå		2 554 257				2 554 257	2 554 257	0	0	0	0		0
2:7 Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		2 455 086				2 455 086	2 455 086	0	0	0	0	0	0
2:8 Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå		1 819 634				1 819 634	1 819 634	0	0	0	0		0
2:9 Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	179 700	2 032 470				2 212 170	2 061 373	28 903	28 903	-150 797	-150 797	0	150 797
2:10 Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå		1 856 651				1 856 651	1 856 651	0	0	0	0		0

	Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
2:11 Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	143 825	1 647 203				1 791 028	1 611 483	-35 720	-35 720	-179 545	-179 545	0	179 545
2:12 Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå		1 285 682				1 285 682	1 285 682	0	0	0	0		0
2:13 Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	194 246	1 812 289		-19 710		1 986 825	1 813 789	1 500	1 500	-173 036	-173 036	0	173 036
2:14 Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå		1 113 565				1 113 565	1 113 565	0	0	0	0		0
2:15 Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	73 694	826 842				900 536	819 117	-7 725	-7 725	-81 419	-81 419	0	81 419
2:16 Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå		1 825 779				1 825 779	1 825 779	0	0	0	0		0
2:17 Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	166 379	1 384 540		-33 649		1 517 271	1 444 212	59 672	59 672	-73 059	-73 059	0	73 059
2:18 Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå		1 944 253				1 944 253	1 944 253	0	0	0	0		0
2:19 Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	93 594	791 425		-17 458		867 562	736 554	-54 871	-54 871	-131 008	-131 008	0	131 008
2:20 Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå		452 185				452 185	452 185	0	0	0	0		0

	Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
2:21 Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		800 766				800 766	800 766	0	0	0	0	0	0
2:22 Karlstads universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå		297 629				297 629	297 629	0	0	0	0		0
2:23 Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		1 246 264				1 246 264	1 246 264	0	0	0	0	0	0
2:24 Linnéuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå		406 967				406 967	406 967	0	0	0	0		0
2:25 Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	55 425	932 155				987 580	982 279	50 124	50 124	-5 301	-5 301	0	5 301
2:26 Örebro universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå		336 081				336 081	336 081	0	0	0	0		0
2:27 Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		661 282				661 282	661 282	0	0	0	0	0	0
2:28 Mittuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå		299 667				299 667	299 667	0	0	0	0		0
2:29 Malmö universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	110 646	1 114 403		-2 783		1 222 266	1 124 045	9 642	9 642	-98 221	-98 221	0	98 221
2:30 Malmö universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå		312 903				312 903	312 903	0	0	0	0		0
2:31 Mälardalens universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		722 581				722 581	721 539	-1 042	-1 042	-1 042	-1 042	0	1 042

	Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
2:32 Mälardalens universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå		294 743				294 743	294 743	0	0	0	0		0
2:33 Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	21 982	300 720				322 702	322 009	21 289	21 289	-693	-693	0	693
2:34 Blekinge tekniska högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå		114 436				114 436	114 436	0	0	0	0		0
2:35 Stockholms konstnärliga högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		225 049				225 049	225 049	0	0	0	0	0	0
2:36 Stockholms konstnärliga högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå		58 092				58 092	58 092	0	0	0	0		0
2:37 Gymnastik- och idrottshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		127 982				127 982	127 982	0	0	0	0	0	0
2:38 Gymnastik- och idrottshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå		36 434				36 434	36 434	0	0	0	0		0
2:39 Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		590 289				590 289	590 289	0	0	0	0	0	0
2:40 Högskolan i Borås: Forskning och utbildning på forskarnivå		110 758				110 758	110 758	0	0	0	0		0

	Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
2:41 Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	8 740	505 826				514 566	509 955	4 129	4 129	-4 611	-4 611	0	4 611
2:42 Högskolan Dalarna: Forskning och utbildning på forskarnivå		114 256				114 256	114 256	0	0	0	0		0
2:43 Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		548 352				548 352	548 352	0	0	0	0	0	0
2:44 Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå		121 318				121 318	121 318	0	0	0	0		0
2:45 Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		481 161				481 161	481 161	0	0	0	0	0	0
2:46 Högskolan i Halmstad: Forskning och utbildning på forskarnivå		107 704				107 704	107 704	0	0	0	0		0
2:47 Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		472 278				472 278	472 278	0	0	0	0	0	0
2:48 Högskolan Kristianstad: Forskning och utbildning på forskarnivå		103 776				103 776	103 776	0	0	0	0		0
2:49 Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		371 028				371 028	371 028	0	0	0	0	0	0
2:50 Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå		69 521				69 521	69 521	0	0	0	0		0

		Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
2:51	Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		444 839				444 839	444 839	0	0	0	0	0	0
2:52	Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå		97 827				97 827	97 827	0	0	0	0		0
2:53	Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		189 433				189 433	189 433	0	0	0	0	0	0
2:54	Konstfack: Forskning och utbildning på forskarnivå		23 201				23 201	23 201	0	0	0	0		0
2:55	Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		73 485				73 485	73 485	0	0	0	0	0	0
2:56	Kungl. Konsthögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå		13 610				13 610	13 610	0	0	0	0		0
2:57	Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	11 464	150 661				162 125	152 373	1 712	1 712	-9 752	-9 752	0	9 752
2:58	Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Forskning och utbildning på forskarnivå		23 342				23 342	23 342	0	0	0	0		0
2:59	Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		495 123				495 123	495 123	0	0	0	0	0	0
2:60	Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå		130 998				130 998	130 998	0	0	0	0		0

	Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
2:61 Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		40 921				40 921	40 921	0	0	0	0		0
2:62 Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå		44 646				44 646	44 646	0	0	0	0		0
2:63 Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet	9 764	4 041 143				4 050 907	4 010 391	-30 752	-30 752	-40 516	-80 927	40 411	40 516
2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	244 600	928 935		-244 600		928 935	748 029	-180 906	-180 906	-180 906	-207 606	26 700	180 906
2:65 Särskilda medel till universitet och högskolor	12 900	636 143		-12 308		636 735	621 132	-15 011	-15 011	-15 603	-15 603	0	15 603
2:66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning		2 884 576				2 884 576	2 884 576	0	0	0	0	0	0
2:67 Särskilda bidrag inom högskoleområdet	27	67 780		-27		67 780	67 780	0	0	0	0	0	0
3 <i>Forskning</i>	-101 366	10 663 889	30 000	-1 931		10 590 592	10 770 024	106 135	76 135	179 432	-329 978	509 410	-179 432
3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	-175 397	7 893 846	-30 000			7 688 449	7 906 618	12 772	42 772	218 169	-176 523	394 692	-218 169
3:2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	-809	420 061	60 000			479 252	499 739	79 678	19 678	20 487	-516	21 003	-20 487
3:3 Vetenskapsrådet: Förvaltning	5 667	203 252				208 919	203 886	634	634	-5 033	-11 130	6 097	5 033
3:4 Rymdforskning och rymdverksamhet	-3 547	1 297 356				1 293 809	1 311 092	13 736	13 736	17 283	-44 584	61 867	-17 283
3:5 Rymdstyrelsen: Förvaltning	1 320	52 555				53 875	53 313	758	758	-562	-2 138	1 576	562
3:6 Institutet för rymdfysik	-227	63 553				63 326	63 963	410	410	637	-1 269	1 906	-637
3:7 Kungl. biblioteket	5 876	447 963				453 839	452 196	4 233	4 233	-1 643	-15 081	13 438	1 643

	Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
3:8 Polarforskningssekretariatet	63 394	69 056				132 450	67 187	-1 869	-1 869	-65 263	-68 715	3 452	65 263
3:9 Sunet		49 183				49 183	50 794	1 611	1 611	1 611	-848	2 459	-1 611
3:10 Överklagandenämnden för etikprövning	444	5 554		-280		5 718	5 237	-317	-317	-481	-647	166	481
3:11 Etikprövningsmyndigheten	2	52 686				52 688	49 775	-2 911	-2 911	-2 913	-4 493	1 580	2 913
3:12 Nämnden för prövning av oredlighet i forskning	114	9 918				10 032	9 546	-372	-372	-486	-1 477	991	486
3:13 Särskilda utgifter för forskningsändamål		93 995				93 995	92 725	-1 270	-1 270	-1 270	-1 306	36	1 270
3:14 Gentekniknämnden	1 796	4 911		-1 651		5 057	3 952	-959	-959	-1 105	-1 252	147	1 105
4 Vissa gemensamma ändamål	981	148 487		-914		148 554	146 061	-2 426	-2 426	-2 493	-4 442	1 949	2 493
4:1 Internationella program	560	81 589		-560		81 589	79 384	-2 205	-2 205	-2 205	-2 205	0	2 205
4:2 Avgift till Unesco och ICCROM	86	32 186		-86		32 186	32 229	43	43	43	-1 566	1 609	-43
4:3 Kostnader för Svenska Uneskorådet	67	11 339				11 406	11 131	-208	-208	-275	-615	340	275
4:4 Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning	268	23 373		-268		23 373	23 316	-57	-57	-57	-57	0	57
UO 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	66 464	16 646 285	23 800	-75 600		16 660 950	16 621 091	-25 194	-48 994	-39 858	-251 729	211 871	39 858
1 Kulturområdesövergripande verksamhet	58 889	2 497 559		-57 171		2 499 277	2 488 915	-8 644	-8 644	-10 362	-81 331	70 969	10 362
1:1 Statens kulturråd	2 021	73 240				75 261	73 371	131	131	-1 890	-4 087	2 197	1 890

	Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	53 924	469 082		-53 924		469 082	463 315	-5 767	-5 767	-5 767	-15 889	10 122	5 767
1:3 Skapande skola	460	176 464		-460		176 464	176 430	-34	-34	-34	-5 327	5 293	34
1:4 Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet	-577	45 153		-94		44 481	43 960	-1 193	-1 193	-521	-1 873	1 352	521
1:5 Stöd till icke-statliga kulturlokaler	2 406	9 753		-2 406		9 753	7 827	-1 926	-1 926	-1 926	-2 218	292	1 926
1:6 Bidrag till regional kulturverksamhet	135	1 704 455		-286		1 704 304	1 704 442	-13	-13	139	-50 992	51 131	-139
1:7 Myndigheten för kulturanalys	519	19 412				19 931	19 569	157	157	-362	-944	582	362
2 Teater, dans och musik	-1 103	1 470 358	7 000	-1		1 476 254	1 474 798	4 440	-2 560	-1 457	-11 980	10 523	1 457
2:1 Bidrag till vissa scenkonstinstitutioner		1 119 544	7 000			1 126 544	1 126 544	7 000	0	0	0	0	0
2:2 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	1	249 098		-1		249 098	248 541	-557	-557	-557	-8 029	7 472	557
2:3 Statens musikverk	-1 104	101 716				100 612	99 712	-2 004	-2 004	-900	-3 951	3 051	900
3 Litteraturen, läsandet och språket	-1 752	418 619				416 867	413 151	-5 468	-5 468	-3 716	-16 273	12 557	3 716
3:1 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter	-4 115	203 678				199 563	198 461	-5 217	-5 217	-1 103	-7 213	6 110	1 103
3:2 Myndigheten för tillgängliga medier	143	138 586				138 729	138 743	157	157	14	-4 143	4 157	-14

		Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
3:3	Institutet för språk och folkminnen	2 220	76 355				78 575	75 948	-407	-407	-2 627	-4 917	2 290	2 627
4	Bildkonst, arkitektur, form och design	2 468	111 554		-957		113 064	110 868	-686	-686	-2 196	-5 271	3 075	2 196
4:1	Statens konstråd	198	11 577				11 775	10 498	-1 079	-1 079	-1 277	-1 624	347	1 277
4:2	Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön	2 223	42 518		-935		43 806	42 914	396	396	-892	-2 167	1 275	892
4:3	Nämnden för hemslöjdsfrågor	33	11 851		-9		11 875	11 849	-2	-2	-26	-111	85	26
4:4	Bidrag till bild- och formområdet	14	45 608		-14		45 608	45 607	-1	-1	-1	-1 369	1 368	1
5	Konstnärernas villkor	-106	582 521		-71		582 343	583 609	1 088	1 088	1 265	-15 995	17 260	-1 265
5:1	Konstnärsnämnden	710	23 991				24 701	24 454	463	463	-247	-966	719	247
5:2	Ersättningar och bidrag till konstnärer	-816	558 530		-71		557 642	559 155	625	625	1 512	-15 029	16 541	-1 512
6	Arkiv	-7 254	491 019				483 765	487 221	-3 798	-3 798	3 456	-11 274	14 730	-3 456
6:1	Riksarkivet	-7 254	491 019				483 765	487 221	-3 798	-3 798	3 456	-11 274	14 730	-3 456
7	Kulturmiljö	-5 139	1 069 314				1 064 175	1 057 789	-11 525	-11 525	-6 386	-24 424	18 038	6 386
7:1	Riksantikvarieämbetet	-4 158	298 032				293 874	285 665	-12 367	-12 367	-8 210	-17 150	8 940	8 210
7:2	Bidrag till kulturmiljövård	-981	303 282				302 301	304 138	856	856	1 838	-7 260	9 098	-1 838
7:3	Kyrkoantikvarisk ersättning		460 000				460 000	460 000	0	0	0	0	0	0
7:4	Bidrag till arbetslivsmuseer		8 000				8 000	7 986	-14	-14	-14	-14		14
8	Museer och utställningar	3 993	1 873 247	12 800	-1 269		1 888 771	1 897 140	23 893	11 093	8 369	-37 114	45 483	-8 369
8:1	Centrala museer: Myndigheter	1 201	1 464 578	12 800			1 478 579	1 486 465	21 887	9 087	7 886	-36 003	43 889	-7 886
8:2	Centrala museer: Stiftelser		275 714				275 714	275 714	0	0	0	0	0	0

	Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
8:3 Bidrag till vissa museer		79 718				79 718	79 718	0	0	0	0	0	0
8:4 Forum för levande historia	2 711	53 157		-1 189		54 680	55 243	2 086	2 086	563	-1 031	1 594	-563
8:5 Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål	80	80		-80		80		-80	-80	-80	-80	0	80
9 Trossamfund	-53	97 882				97 829	95 916	-1 966	-1 966	-1 914	-5 660	3 746	1 914
9:1 Myndigheten för stöd till trossamfund	-359	16 782				16 423	14 354	-2 428	-2 428	-2 069	-2 572	503	2 069
9:2 Stöd till trossamfund	306	81 100				81 406	81 561	461	461	155	-3 088	3 243	-155
10 Film	0	554 444		0		554 444	554 444	0	0	0	0	0	0
10:1 Filmstöd	0	554 444		0		554 444	554 444	0	0	0	0	0	0
11 Medier	7 792	65 154		-7 792		65 154	53 646	-11 508	-11 508	-11 508	-11 508	0	11 508
11:1 Sändningar av TV Finland		9 574				9 574	9 574	0	0	0	0	0	0
11:2 Forskning och dokumentation om medieutvecklingen		3 491				3 491	3 491	0	0	0	0	0	0
11:3 Avgift till Europeiska audiovisuella observatoriet	4	633		-4		633	566	-67	-67	-67	-67	0	67
11:4 Stöd till taltidningar	7 787	51 456		-7 787		51 456	40 015	-11 441	-11 441	-11 441	-11 441	0	11 441
12 Ungdomspolitik	5 590	373 414	4 000	-5 301		377 703	372 300	-1 114	-5 114	-5 403	-7 225	1 822	5 403
12:1 Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor	289	60 734				61 023	59 277	-1 457	-1 457	-1 747	-3 569	1 822	1 747
12:2 Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet	5 298	290 680		-5 298		290 680	288 735	-1 945	-1 945	-1 945	-1 945	0	1 945

	Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
12:3 Särskilda insatser inom ungdomspolitiken	3	22 000	4 000	-3		26 000	24 289	2 289	-1 711	-1 711	-1 711		1 711
13 Politik för det civila samhället	2 303	2 505 518		-2 327		2 505 494	2 496 095	-9 423	-9 423	-9 398	-12 631	3 233	9 398
13:1 Stöd till idrotten	-24	2 116 811				2 116 787	2 116 671	-140	-140	-116	-416	300	116
13:2 Bidrag till allmänna samlingslokaler	308	52 164		-308		52 164	51 194	-970	-970	-970	-970	0	970
13:3 Stöd till friluftorganisationer		97 785				97 785	97 785	0	0	0	-2 933	2 933	0
13:4 Bidrag till riksdagspartiers kvinnoorganisationer	0	15 000		0		15 000	15 000	0	0	0	0		0
13:5 Insatser för den ideella sektorn	2 019	223 758		-2 019		223 758	215 446	-8 312	-8 312	-8 312	-8 312	0	8 312
14 Folkbildning	-256	4 445 272		-12		4 445 004	4 443 279	-1 993	-1 993	-1 725	-9 448	7 723	1 725
14:1 Statsbidrag till studieförbund		1 741 023				1 741 023	1 741 023	0	0	0	0	0	0
14:2 Statsbidrag till folkhögskolor		2 446 760				2 446 760	2 446 760	0	0	0	0		0
14:3 Bidrag till tolkutbildning	-268	55 331				55 063	53 079	-2 252	-2 252	-1 984	-3 643	1 659	1 984
14:4 Särskilt utbildningsstöd	12	202 158		-12		202 158	202 417	259	259	259	-5 805	6 064	-259
15 Tillsyn över spelmarknaden	394	90 410				90 804	91 920	1 510	1 510	1 115	-1 597	2 712	-1 115
15:1 Spelinspektionen	394	90 410				90 804	91 920	1 510	1 510	1 115	-1 597	2 712	-1 115
Äldre anslag	698			-698		0				0	0		0
11:4 Statens medieråd (2023)	698			-698		0				0	0		0
UO 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik													
	178 484	6 081 906	6 100	-40 028	0	6 226 462	4 628 860	-1 453 046	-1 459 146	-1 597 602	-1 643 413	45 811	1 597 602

	Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
1 Samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande och lantmäteriverksamhet	173 502	5 799 889	0	-37 172		5 936 219	4 335 591	-1 464 298	-1 464 298	-1 600 627	-1 633 700	33 073	1 600 627
1:1 Bostadspolitisk utveckling	1 480	85 600	-3 000	-1 480		82 600	31 225	-54 375	-51 375	-51 375	-51 375		51 375
1:2 Omstrukturering av kommunala bostadsföretag	5 527	12 500		-5 527		12 500	606	-11 894	-11 894	-11 894	-11 894		11 894
1:3 Stöd för att underlätta för enskilda att ordna bostad	28 479	43 000		-28 479		43 000	943	-42 057	-42 057	-42 057	-42 057	0	42 057
1:4 Boverket	7 698	294 056	3 000			304 754	299 666	5 610	2 610	-5 087	-13 848	8 761	5 087
1:5 Statens geotekniska institut	3 279	55 879		-1 648		57 510	53 875	-2 004	-2 004	-3 635	-5 311	1 676	3 635
1:6 Lantmäteriet	19 510	758 854		-39		778 326	798 272	39 418	39 418	19 946	-2 690	22 636	-19 946
1:7 Energieffektivisering av flerbostadshus	100 500	840 000				940 500	392 771	-447 229	-447 229	-547 729	-547 729	0	547 729
1:8 Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande	7 030	3 710 000				3 717 030	2 758 234	-951 766	-951 766	-958 796	-958 796	0	958 796
2 Konsumentpolitik	4 982	282 017	6 100	-2 856	0	290 243	293 269	11 252	5 152	3 026	-9 712	12 738	-3 026
2:1 Konsumentverket	7 352	178 972	-900	-2 293		183 131	180 531	1 559	2 459	-2 600	-7 969	5 369	2 600
2:2 Allmänna reklamationsnämnden	-2 538	60 511	7 000			64 973	69 586	9 075	2 075	4 613	-1 462	6 075	-4 613
2:3 Fastighetsmäklarinspektionen	-395	32 351				31 956	32 968	617	617	1 012	-282	1 294	-1 012
2:4 Åtgärder på konsumentområdet	563	7 059	0	-563	0	7 059	7 059	0	0	0	0	0	0
2:5 Bidrag till miljömärkning av produkter		3 124				3 124	3 124	0	0	0	0		0
UO 19 Regional utveckling	871 726	3 922 201	84 000	-902 030		3 975 897	2 818 826	-1 103 375	-1 187 375	-1 157 071	-1 230 853	73 782	1 157 071

		Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)	Utfall	Skiltnad mot statens budget	Skiltnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skiltnad mot tilldelade medel	Skiltnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
1:1	Regionala utvecklingsåtgärder	305 152	2 028 337		-322 679		2 010 810	1 546 588	-481 749	-481 749	-464 222	-521 089	56 867	464 222
1:2	Transportbidrag	-12 777	479 864	84 000			551 087	525 179	45 315	-38 685	-25 908	-42 823	16 915	25 908
1:3	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020	224 619	334 000		-224 619		334 000	106 202	-227 798	-227 798	-227 798	-227 798	0	227 798
1:4	Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027	354 732	1 080 000		-354 732		1 080 000	640 857	-439 143	-439 143	-439 143	-439 143	0	439 143
UO 20 Klimat, miljö och natur		2 075 728	19 307 359	315 500	-1 966 107		19 732 480	14 587 217	-4 720 142	-5 035 642	-5 145 263	-5 277 905	132 642	5 145 263
1	Miljöpolitik	2 072 611	18 066 438	315 500	-1 965 907		18 488 642	13 342 692	-4 723 746	-5 039 246	-5 145 950	-5 241 365	95 415	5 145 950
1:1	Naturvårdsverket	8 977	635 535	3 000			647 512	629 317	-6 218	-9 218	-18 195	-37 261	19 066	18 195
1:2	Miljöövervakning m.m.	11 862	417 714		-11 862		417 714	402 788	-14 926	-14 926	-14 926	-23 566	8 640	14 926
1:3	Åtgärder för värdefull natur	3 174	1 212 035	35 000	-3 174		1 247 035	1 235 905	23 870	-11 130	-11 130	-17 130	6 000	11 130
1:4	Sanering och återställning av förorenade områden	370 042	1 064 318	33 500	-370 116		1 097 744	830 471	-233 847	-267 347	-267 273	-267 273	0	267 273
1:5	Miljöforskning	483	96 825		-483		96 825	94 319	-2 506	-2 506	-2 506	-2 506	0	2 506
1:6	Kemikalieinspektionen	-2 979	324 678				321 699	317 808	-6 870	-6 870	-3 890	-13 630	9 740	3 890
1:7	Avgifter till Internationella organisationer	-2 888	314 431	3 000	-238		314 305	317 144	2 713	-287	2 839	-9 016	11 855	-2 839
1:8	Klimatbonus	138 028	1 300 000	131 000	-138 028		1 431 000	1 356 943	56 943	-74 057	-74 057	-74 057		74 057
1:9	Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	5 158	292 107				297 265	296 809	4 702	4 702	-456	-9 219	8 763	456
1:10	Klimatanpassning	8 330	89 500		-8 330		89 500	89 095	-405	-405	-405	-3 090	2 685	405

	Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
1:11 Åtgärder för havs- och vattenmiljö	53 919	1 367 565		-53 919		1 367 565	1 335 515	-32 050	-32 050	-32 050	-32 050	0	32 050
1:12 Insatser för internationella klimatinvesteringar	109 370	262 900		-109 370		262 900	115 690	-147 210	-147 210	-147 210	-155 097	7 887	147 210
1:13 Internationellt miljösamarbete	3 563	37 400		-3 563		37 400	35 901	-1 499	-1 499	-1 499	-2 621	1 122	1 499
1:14 Skydd av värdefull natur	3 383	1 670 500		-3 383		1 670 500	1 674 501	4 001	4 001	4 001	-5 999	10 000	-4 001
1:15 Havs- och vattenmyndigheten	-252	321 930	10 000			331 678	330 788	8 858	-1 142	-890	-10 547	9 657	890
1:16 Klimatinvesteringar	747 645	4 950 000	100 000	-747 645		5 050 000	2 404 325	-2 545 675	-2 645 675	-2 645 675	-2 645 675	0	2 645 675
1:17 Klimatpremier	254 521	2 122 000		-155 521		2 221 000	414 555	-1 707 445	-1 707 445	-1 806 445	-1 806 445	0	1 806 445
1:18 Industriklivet	284 207	1 457 000		-284 207		1 457 000	1 335 464	-121 536	-121 536	-121 536	-121 536	0	121 536
1:19 Åtgärder för ras- och skredsäkring längs Göta älv	60 948	115 000		-60 948		115 000	110 386	-4 614	-4 614	-4 614	-4 614		4 614
1:20 Driftstöd för bio-CCS	15 121	15 000		-15 121		15 000	14 968	-32	-32	-32	-32		32
2 Miljöforskning	2 917	1 240 921				1 243 838	1 244 525	3 604	3 604	686	-36 541	37 227	-686
2:1 Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande	3 730	133 513				137 243	136 590	3 077	3 077	-653	-4 658	4 005	653
2:2 Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning	-812	1 107 408				1 106 596	1 107 935	527	527	1 339	-31 883	33 222	-1 339
Äldre anslag	200			-200		0				0	0		0
1:21 Kompetenslyft för (2023)klimatomställningen	200			-200		0				0	0		0
UO 21 Energi	771 267	5 604 320	70 000	-807 853		5 637 734	4 401 831	-1 202 489	-1 272 489	-1 235 903	-1 344 923	109 020	1 235 903
1:1 Statens energimyndighet	-1 213	500 405				499 192	501 936	1 531	1 531	2 744	-12 268	15 012	-2 744

	Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
1:2 Insatser för energieffektivisering	268 315	418 000		-268 315		418 000	380 470	-37 530	-37 530	-37 530	-55 030	17 500	37 530
1:3 Energiforskning	-30 550	1 447 723		-1 089		1 416 084	1 448 512	789	789	32 428	-9 555	41 983	-32 428
1:4 Energimarknadsinspektionen	3 684	213 848				217 532	211 895	-1 953	-1 953	-5 637	-12 052	6 415	5 637
1:5 Energiplanering		265 000				265 000	221 176	-43 824	-43 824	-43 824	-45 824	2 000	43 824
1:6 Avgifter till internationella organisationer	209	25 328		-271		25 267	25 182	-146	-146	-85	-635	550	85
1:7 Elsäkerhetsverket	1 891	77 016				78 907	77 620	604	604	-1 287	-3 597	2 310	1 287
1:8 Laddinfrastruktur	176 293	995 000		-176 293		995 000	119 363	-875 637	-875 637	-875 637	-875 637		875 637
1:9 Biogasstöd	271 565	933 000		-271 565		933 000	700 866	-232 134	-232 134	-232 134	-232 134		232 134
1:10 Energiberedskap		54 000				54 000	49 074	-4 926	-4 926	-4 926	-7 926	3 000	4 926
1:11 Elberedskap	10 104	675 000	70 000	-19 352		735 752	665 737	-9 263	-79 263	-70 016	-90 266	20 250	70 016
Äldre anslag	70 968			-70 968		0	0	0	0	0	0	0	0
1:3 Insatser för fossilfri (2023)elproduktion	3 625			-3 625		0				0	0	0	0
1:8 Energi- och klimatomställning (2023)på lokal och regional nivå m.m.	14 903			-14 903		0	0	0	0	0	0	0	0
1:12 Gasprisstöd (2023)	26 133			-26 133		0				0	0		0
1:7 Energiteknik (2022)	26 306			-26 306		0				0	0		0
UO 22 Kommunikationer	11 241 968	82 874 980	2 068 000	-1 187 386		94 997 563	81 216 297	-1 658 683	-3 726 683	-13 781 266	-21 157 869	7 376 603	13 781 266
1 Transportpolitik	11 169 407	81 747 040	2 068 000	-1 120 057		93 864 390	80 138 959	-1 608 081	-3 676 081	-13 725 431	-21 092 301	7 366 870	13 725 431

	Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
1:1 Utveckling av statens transportinfrastruktur	8 242 802	36 867 072	-211 000	-120 031		44 778 843	32 872 106	-3 994 966	-3 783 966	-11 906 737	-15 559 167	3 652 430	11 906 737
1:2 Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	2 293 068	33 974 215	1 008 000	-450 075		36 825 208	35 337 848	1 363 633	355 633	-1 487 360	-4 884 780	3 397 420	1 487 360
1:3 Trafikverket	-1 112	1 487 566				1 486 454	1 458 744	-28 822	-28 822	-27 710	-72 336	44 626	27 710
1:4 Ersättning för sjöräddning och fritidsbåtsändamål		533 308				533 308	511 245	-22 063	-22 063	-22 063	-22 063		22 063
1:5 Ersättning för viss kanal- och slussinfrastruktur		62 284				62 284	62 284	0	0	0	0		0
1:6 Ersättning avseende icke statliga flygplatser	1 171	298 313		-1 171		298 313	292 717	-5 596	-5 596	-5 596	-5 596	0	5 596
1:7 Trafikavtal	125 523	958 000		-125 523		958 000	959 671	1 671	1 671	1 671	-94 129	95 800	-1 671
1:8 Viss internationell verksamhet	134	30 557		-134		30 557	30 000	-557	-557	-557	-557		557
1:9 Statens väg- och transportforskningsinstitut	-2 047	86 797		0		84 750	87 100	303	303	2 350	-253	2 603	-2 350
1:10 Från EU-budgeten finansierade stöd till Transeuropeiska nätverk	-16 500	550 000	235 000			768 500	732 521	182 521	-52 479	-35 980	-114 480	78 500	35 980
1:11 Trängselskatt i Stockholm	68 462	1 521 285				1 589 747	1 553 765	32 480	32 480	-35 982	-43 052	7 070	35 982
1:12 Transportstyrelsen	-21 001	2 535 914	1 036 000			3 550 913	3 552 174	1 016 260	-19 740	1 260	-74 846	76 106	-1 260
1:13 Trafikanalys	3 218	72 828		-1 450		74 596	73 062	234	234	-1 534	-3 652	2 118	1 534
1:14 Trängselskatt i Göteborg	31 015	760 435				791 450	771 415	10 980	10 980	-20 035	-27 382	7 347	20 035
1:15 Sjöfartsstöd	211 661	1 500 000		-211 661		1 500 000	1 417 865	-82 135	-82 135	-82 135	-82 135		82 135
1:16 Internationell tågtrafik	18 027	95 000		-18 027		95 000	60 942	-34 058	-34 058	-34 058	-36 908	2 850	34 058
1:17 Infrastruktur för flygtrafiktjänst	74 032	332 000		-51 032		355 000	339 678	7 678	7 678	-15 322	-15 322		15 322

	Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
1:18 Lån till körkort	121 391	51 466		-121 391		51 466	7 060	-44 406	-44 406	-44 406	-44 406	0	44 406
1:19 Obemannad luftfart	19 562	30 000		-19 562		30 000	18 762	-11 238	-11 238	-11 238	-11 238	0	11 238
2 Politiken för informationssamhället	72 562	1 127 940	0	-67 329		1 133 173	1 077 338	-50 602	-50 602	-55 835	-65 568	9 733	55 835
2:1 Post- och telestyrelsen	376	152 689	10 000			163 065	161 793	9 104	-896	-1 272	-5 852	4 580	1 272
2:2 Ersättning för särskilda tjänster för personer med funktionsnedsättning	24 053	131 278	-10 000	-24 053		121 278	114 663	-16 615	-6 615	-6 615	-6 615	0	6 615
2:3 Grundläggande betaltjänster	7 526	25 037		-7 526		25 037	21 309	-3 728	-3 728	-3 728	-3 728	0	3 728
2:4 Informationsteknik och telekommunikation	11 289	67 844		-11 289		67 844	65 229	-2 615	-2 615	-2 615	-2 615		2 615
2:5 Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation	6 626	365 414		-6 626		365 414	354 284	-11 130	-11 130	-11 130	-11 130	0	11 130
2:6 Myndigheten för digital förvaltning	8 401	171 784		-3 544		176 641	175 627	3 843	3 843	-1 014	-6 167	5 153	1 014
2:7 Digital förvaltning	14 290	213 894		-14 290		213 894	184 434	-29 460	-29 460	-29 460	-29 460	0	29 460
UO 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	2 245 762	23 973 181	452 000	-2 141 755	0	24 529 189	21 553 932	-2 419 249	-2 871 249	-2 975 257	-3 566 491	591 234	2 975 257
1:1 Skogsstyrelsen	-6 916	545 123				538 207	512 631	-32 492	-32 492	-25 576	-41 588	16 012	25 576
1:2 Insatser för skogsbruket	117 157	594 373		-117 157		594 373	498 815	-95 558	-95 558	-95 558	-95 558	0	95 558
1:3 Statens veterinärmedicinska anstalt	-3 594	191 847				188 253	190 857	-990	-990	2 604	-3 151	5 755	-2 604
1:4 Bidrag till veterinär fältverksamhet		124 496				124 496	124 496	0	0	0	-3 734	3 734	0

	Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
1:5 Djurhälsovård och djurskyddsfrämjande åtgärder	-2	9 933				9 931	9 931	-2	-2	0	0	0	0
1:6 Bekämpning av smittsamma djursjukdomar	-26 206	133 349	424 000	-4 528	0	526 615	465 722	332 373	-91 627	-60 893	-74 227	13 334	60 893
1:7 Ersättningar för viltskador m.m.	4 346	67 778		-4 346		67 778	61 996	-5 782	-5 782	-5 782	-5 782	0	5 782
1:8 Statens jordbruksverk	-4 090	744 465				740 375	757 648	13 183	13 183	17 273	-6 549	23 822	-17 273
1:9 Bekämpning av växtskadegörare	19	15 000		-19		15 000	16 290	1 290	1 290	1 290	-210	1 500	-1 290
1:10 Gärdsstöd m.m.	-420 183	9 640 894		-2 118		9 218 593	9 010 744	-630 150	-630 150	-207 850	-689 894	482 044	207 850
1:11 Intervention för jordbruksprodukter m.m.	70 943	159 000		-70 943		159 000	152 239	-6 761	-6 761	-6 761	-14 711	7 950	6 761
1:12 Nationell medfinansiering till den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027	613 064	2 800 000		-602 337		2 810 727	1 938 680	-861 320	-861 320	-872 047	-872 047		872 047
1:13 Finansiering från EU-budgeten till den gemensamma jordbrukspolitiken andra pelare 2023–2027	431 882	1 913 900		-425 746		1 920 036	1 459 734	-454 166	-454 166	-460 302	-460 302		460 302
1:14 Livsmedelsverket	6 433	388 770				395 203	390 867	2 097	2 097	-4 336	-15 999	11 663	4 336
1:15 Konkurrenskraftig livsmedelssektor	22 017	166 160		-22 017		166 160	158 008	-8 152	-8 152	-8 152	-9 112	960	8 152
1:16 Bidrag till vissa internationella organisationer m.m.	-4 691	46 913	11 200			53 422	52 467	5 554	-5 646	-955	-2 362	1 407	955
1:17 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	630 952	1 553 187		-340 913		1 843 226	1 217 476	-335 711	-335 711	-625 750	-625 750	0	625 750

	Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
1:18 Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	429 507	1 108 862		-170 507		1 367 862	893 561	-215 301	-215 301	-474 301	-474 301	0	474 301
1:19 Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket	29 694	29 830		-29 694		29 830	28 907	-923	-923	-923	-1 817	894	923
1:20 Stöd till jordbrukets rationalisering m.m.	6 203	24 116	-3 200	-6 203		20 916	20 916	-3 200	0	0	0		0
1:21 Åtgärder på fjällägenheter		1 529				1 529	1 529	0	0	0	0		0
1:22 Främjande av rennäringen m.m.	8 653	135 915		-8 653		135 915	134 637	-1 278	-1 278	-1 278	-1 278		1 278
1:23 Sveriges lantbruksuniversitet		2 240 063				2 240 063	2 240 063	0	0	0	0	0	0
1:24 Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning och samfinansierad forskning	18 791	738 664		-18 791		738 664	747 674	9 010	9 010	9 010	-13 149	22 159	-9 010
1:25 Bidrag till Skogs- och lantbruksakademien		1 177				1 177	1 177	0	0	0	0		0
1:26 Slakterikontroll	15 681	179 837		-15 681		179 837	166 898	-12 939	-12 939	-12 939	-12 939		12 939
1:27 Åtgärder för beredskap inom livsmedels- och dricksvattenområdet	2 569	58 000	20 000	-2 569		78 000	73 910	15 910	-4 090	-4 090	-4 090		4 090
1:28 Stödåtgärder för fiske och vattenbruk 2021–2027	46 155	164 000		-46 155		164 000	35 875	-128 125	-128 125	-128 125	-128 125		128 125
1:29 Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk 2021–2027	199 085	196 000		-195 085		200 000	190 182	-5 818	-5 818	-9 818	-9 818		9 818
Äldre anslag	58 292			-58 292		0				0	0		0

	Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
1:12 Stödåtgärder för fiske och (2023)vattenbruk	21 787			-21 787		0				0	0		0
1:13 Från EU-budgeten finansierade (2023)stödåtgärder för fiske och vattenbruk	36 505			-36 505		0				0	0		0
UO 24 Näringsliv	7 195 126	9 552 305	61 723	-5 044 374		11 764 779	9 229 175	-323 130	-384 853	-2 535 604	-2 703 166	167 562	2 535 604
1 <i>Näringspolitik</i>	5 601 360	8 783 998	60 373	-3 452 857		10 992 875	8 594 076	-189 922	-250 295	-2 398 799	-2 561 408	162 609	2 398 799
1:1 Verket för innovationssystem	-1 063	286 753				285 690	278 396	-8 357	-8 357	-7 294	-15 896	8 602	7 294
1:2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	-12 458	3 462 255		-940		3 448 857	3 497 602	35 347	35 347	48 745	-55 122	103 867	-48 745
1:3 Institutens strategiska kompetensmedel		834 268	30 000			864 268	864 268	30 000	0	0	0	0	0
1:4 Tillväxtverket	15 037	458 702	6 000	-160		479 579	452 822	-5 880	-11 880	-26 757	-40 518	13 761	26 757
1:5 Näringslivsutveckling	342 846	402 942	-12 000	-342 846		390 942	334 971	-67 971	-55 971	-55 971	-55 971	0	55 971
1:6 Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser	699	72 826				73 525	72 939	113	113	-586	-2 770	2 184	586
1:7 Turismfrämjande		104 613				104 613	104 613	0	0	0	0	0	0
1:8 Sveriges geologiska undersökning	-7 433	377 081	3 000			372 648	385 605	8 524	5 524	12 957	1 645	11 312	-12 957
1:9 Geovetenskaplig forskning		5 923				5 923	5 923	0	0	0	0	0	0
1:10 Miljösäkring av oljelagringsanläggningar	-360	14 000				13 640	13 944	-56	-56	304	-116	420	-304
1:11 Bolagsverket	0	124 581				124 581	121 727	-2 854	-2 854	-2 854	-6 974	4 120	2 854
1:12 Bidrag till Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien		8 327	3 673			12 000	12 000	3 673	0	0	0	0	0

	Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
1:13 Konkurrensverket	-2	208 313				208 311	207 608	-705	-705	-703	-6 952	6 249	703
1:14 Konkurrensforskning	-154	10 804				10 650	10 776	-28	-28	126	-198	324	-126
1:15 Upprustning och drift av Göta kanal		39 910				39 910	39 910	0	0	0	0		0
1:16 Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag	19 405	40 850	23 700	-11 455		72 500	46 359	5 509	-18 191	-26 141	-26 141	0	26 141
1:17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag	1 651 000	173 000		-1 000		1 823 000	1 804 000	1 631 000	1 631 000	-19 000	-19 000	0	19 000
1:18 Avgifter till vissa internationella organisationer	-458	16 860	6 000			22 402	21 903	5 043	-957	-498	-1 003	505	498
1:19 Finansiering av rättegångskostnader	18 000	18 000		-18 000		18 000	51	-17 949	-17 949	-17 949	-18 849	900	17 949
1:20 Bidrag till företagsutveckling och innovation		679 472				679 472	269 472	-410 000	-410 000	-410 000	-410 000	0	410 000
1:21 Patent- och registreringsverket	-2 154	345 518				343 364	346 896	1 378	1 378	3 532	-6 833	10 365	-3 532
1:22 Stöd vid korttidsarbete	1 527 722	365 000		-1 527 722		365 000	-305 088	-670 088	-670 088	-670 088	-670 088	0	670 088
1:23 Brexitjusteringsreserven	441 078	234 000		-441 078		234 000	-183	-234 183	-234 183	-234 183	-234 183	0	234 183
1:24 Elstöd	1 609 654	500 000		-1 109 654		1 000 000	7 561	-492 439	-492 439	-992 439	-992 439		992 439
2 Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande	78 804	768 307	1 350	-76 556		771 905	635 099	-133 208	-134 558	-136 805	-141 758	4 953	136 805
2:1 Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Myndighetsverksamhet	1 104	26 760		-315		27 549	27 084	324	324	-465	-1 267	802	465
2:2 Kommerskollegium	2 888	105 055		-60		107 883	107 450	2 395	2 395	-433	-3 584	3 151	433

	Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
2:3 Exportfrämjande verksamhet	307	402 367	-1 350	-307		401 017	364 502	-37 865	-36 515	-36 515	-36 515	0	36 515
2:4 Investeringsfrämjande		77 772				77 772	77 772	0	0	0	0	0	0
2:5 Avgifter till internationella handelsorganisationer	-1 369	25 017	2 700			26 348	26 954	1 937	-763	607	-393	1 000	-607
2:6 Bidrag till standardiseringen		31 336				31 336	31 336	0	0	0	0	0	0
2:7 AB Svensk Exportkredits statsstödda exportkreditgivning	75 875	100 000		-75 875		100 000		-100 000	-100 000	-100 000	-100 000		100 000
Äldre anslag	1 514 961			-1 514 961		0	0	0	0	0	0		0
1:24 Omställningsstöd (2022)	22 343			-22 343		0	0	0	0	0	0		0
1:25 Omsättningsstöd till enskilda (2022)näringsidkare	244 316			-244 316		0	0	0	0	0	0		0
1:26 Omsättningsstöd till (2022)handelsbolag	38 921			-38 921		0				0	0		0
1:23 Stöd till enskilda näringsidkare (2021)	150 000			-150 000		0				0	0		0
1:24 Omställningsstöd (2021)	1 035 299			-1 035 299		0				0	0		0
1:26 Stöd till handelsbolag (2021)	20 000			-20 000		0				0	0		0
1:27 Tillfälligt stöd för (2021)hyreskostnader för vissa företag	4 083			-4 083		0				0	0		0
UO 25Allmänna bidrag till kommuner	1 001	174 280 270	100 100	-1 001		174 380 370	174 244 666	-35 604	-135 704	-135 704	-357 883	222 179	135 704

	Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)	Utfall	Skillnad mot statens budget	Skillnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skillnad mot tilldelade medel	Skillnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
1:1 Kommunalekonomisk utjämning	0	167 870 852		0		167 870 852	167 870 852	0	0	0	-50 361	50 361	0
1:2 Utjämningsbidrag för LSS- kostnader	1	5 727 268	100 100	-1		5 827 368	5 827 340	100 072	-28	-28	-171 846	171 818	28
1:3 Bidrag till kommunalekonomiska organisationer		7 150				7 150	7 150	0	0	0	0	0	0
1:4 Tillfälligt stöd till enskilda kommuner och regioner	1 000	375 000		-1 000		375 000	239 324	-135 676	-135 676	-135 676	-135 676		135 676
1:5 Medel till befolkningsmässigt mindre kommuner		300 000				300 000	300 000	0	0	0	0		0
UO 26 Statsskuldräntor m.m.	-1 071 109	20 455 200	27 866 652	-95 543		47 155 200	45 198 242	24 743 042	-3 123 610	-1 956 958	-4 001 478	2 044 520	1 956 958
1:1 Räntor på statsskulden	-1 166 652	20 300 000	2 866 652			22 000 000	20 119 210	-180 790	-3 047 442	-1 880 790	-3 910 790	2 030 000	1 880 790
1:2 Oförutsedda utgifter	10 000	10 000		-10 000		10 000	1 074	-8 926	-8 926	-8 926	-8 926	0	8 926
1:3 Riksgäldskontorets provisionsutgifter	85 543	145 200		-85 543		145 200	77 959	-67 241	-67 241	-67 241	-81 761	14 520	67 241
2:1 Återställning av Riksbankens eget kapital			25 000 000			25 000 000	25 000 000	25 000 000	0	0	0		0
UO 27 Avgiften till Europeiska unionen	425 697	40 759 809		-868 877		40 316 629	41 186 925	427 116	427 116	870 296	-3 205 684	4 075 980	-870 296
1:1 Avgiften till Europeiska unionen	425 697	40 759 809		-868 877		40 316 629	41 186 925	427 116	427 116	870 296	-3 205 684	4 075 980	-870 296
(A) Summa Utgiftsområden (UO 1–27)	49 991 311	1 346 694 314	68 681 814	-42 751 901	16 858	1 422 632 396	1 364 651 110	17 956 796	-50 725 018	-57 981 286	-111 123 014	53 141 728	57 981 286
(B) Förändring av anslagsbehållningar exkl. UO 26		-10 799 350				-10 799 350		10 799 350	10 799 350	10 799 350	10 799 350		

	Ingående ram- överförings- belopp (IB)	Statens budget (SB)	Ändrings- budget (ÄB)	Indragning (ID)	Utnyttjade Medgivna överskridanden (MÖ)	Totalt tilldelade medel (IB+SB+ÄB+ ID+MÖ)	Utfall	Skilnad mot statens budget	Skilnad mot anvisade medel (SB+ÄB)	Skilnad mot tilldelade medel	Skilnad mot tillgängliga medel	Anslagskredit	Utgående ram- överförings- belopp
(C) Förändring av anslagsbehållningar UO 26		-91 700				-91 700		91 700	91 700	91 700	91 700		
(D) Summa utgifter (A+B+C)	49 991 311	1 335 803 264	68 681 814	-42 751 901	16 858	1 411 741 346	1 364 651 110	28 847 846	-39 833 968	-47 090 236	-100 231 964	53 141 728	57 981 286
(E) Utgiftsområden exkl. statsskuldsräntor m.m. (A+B-UO 26)	51 062 420	1 315 439 764	40 815 162	-42 656 358	16 858	1 364 677 846	1 319 452 868	4 013 104	-36 802 058	-45 224 978	-96 322 186	51 097 208	56 024 328
(F) Riksgäldskontorets nettoutlåning		-5 044 681				-5 044 681	-1 972 864	3 071 817	3 071 817	3 071 817	3 071 817		
(G) Kassamässig korrigering		370 837				370 837	14 343 207	13 972 370	13 972 370	13 972 370	13 972 370		
(H) Budgetens utgifter m.m. (D+F+G)	49 991 311	1 331 129 421	68 681 814	-42 751 901	16 858	1 407 067 503	1 377 021 454	45 892 033	-22 789 781	-30 046 049	-83 187 777	53 141 728	57 981 286
(I) Ålderspensionssystemet vid sidan av budgeten		372 929 000				372 929 000	366 581 952	-6 347 048	-6 347 048				
(J) Takbegränsade utgifter (E+I)		1 688 368 764	40 815 162			1 729 183 926	1 686 034 820	-2 333 944	-43 149 106				
(K) Marginal till utgiftstaket		58 631 236					60 965 180						
(L) Utgiftstak (J+K)		1 747 000 000					1 747 000 000						

Bilaga 3

Specifikation av ändringsbudgetar i statens budget

Specifikation av ändringsbudgetarna som påverkar anslagen i statens budget 2024

Tusentals kronor

UO	Anslag	Anslagsnamn	Prop.2023/24:1, bet.2023/24:FiU10 2023-12-20	Prop.2023/24:76, bet.2023/24:FiU33 2024-03-20	Prop.2023/24:99, bet.2023/24:FiU21 2024-06-12	Prop.2023/24:155, bet.2023/24:FiU36 2024-06-18	Bet.2023/24:FiU28 2024-06-19	Prop.2024/25:6, bet.2024/25:FiU14 2024-09-25	Prop. 2024/25:2, bet.2024/25:FiU11 2024-11-27	Total summa
1	1:1	Kungliga hov- och slottsstaten	162 821						6 200	169 021
1	2:3	Riksdagens fastighetsanslag	350 000		264 000					614 000
1	2:5	Riksrevisionen	368 817						500	369 317
1	4:1	Regeringskansliet m.m.	9 450 059		286 100					9 736 159
1	6:1	Allmänna val och demokrati	664 640		76 400					741 040
1	6:2	Justitiekanslern	86 572		75 800					162 372
1	6:3	Integritetsskyddsmyndigheten	180 976		4 000					184 976
1	8:1	Mediestöd	1 017 119						-7 000	1 010 119
2	1:2	Kammarkollegiet	164 511		2 000					166 511
2	1:8	Ekonomistyrningsverket	210 120		8 830					218 950
2	1:14	Vissa garanti- och medlemsavgifter	110 452		96 000				1 000	207 452
2	1:15	Statens servicecenter	945 404		5 000					950 404
2	1:18	Utbetalningsmyndigheten	161 927		-830					161 097
3	1:1	Skatteverket	8 586 863		72 000				12 000	8 670 863
3	1:2	Tullverket	2 874 961		15 000				-12 000	2 877 961
3	1:3	Kronofogdemyndigheten	2 192 533		30 000					2 222 533
3	1:4	Kompensation förhöjt grundavdrag födda 1957	3 200 000						340 000	3 540 000
4	1:1	Polismyndigheten	40 765 012						400 000	41 165 012
4	1:3	Åklagarmyndigheten	2 633 893						-500	2 633 393
4	1:5	Sveriges Domstolar	7 559 106		100 000				300 000	7 959 106

UO	Anslag	Anslagsnamn	Prop.2023/24:1, bet.2023/24:FiU10 2023-12-20	Prop.2023/24:76, bet.2023/24:FiU33 2024-03-20	Prop.2023/24:99, bet.2023/24:FiU21 2024-06-12	Prop.2023/24:155, bet.2023/24:FiU36 2024-06-18	Bet.2023/24:FiU28 2024-06-19	Prop.2024/25:6, bet.2024/25:FiU14 2024-09-25	Prop. 2024/25:2, bet.2024/25:FiU11 2024-11-27	Total summa
4	1:6	Kriminalvården	16 145 316		1 380 000				275 000	17 800 316
4	1:7	Brottsförebyggande rådet	256 552		-8 000					248 552
4	1:11	Rättsliga biträden m.m.	3 667 357						299 000	3 966 357
4	1:13	Avgifter till vissa internationella sammanslutningar	19 174		1 500					20 674
5	1:1	Avgifter till internationella organisationer	1 473 554		141 000				15 000	1 629 554
6	1:1	Förbandsverksamhet och beredskap	60 649 599	527 000	900 000	894 000		18 000		62 988 599
6	1:2	Försvarmaktens insatser internationellt	1 742 019	899 000	471 000	400 000		745 492		4 257 511
6	1:3	Anskaffning av materiel och anläggningar	48 627 000	1 194 000	-745 000	1 046 148		46 500		50 168 648
6	1:9	Totalförsvarets forskningsinstitut	379 158			9 000				388 158
6	1:11	Försvarets materielverk	3 584 324		7 000					3 591 324
6	2:3	Ersättning för räddningstjänst m.m.	27 580		101 100					128 680
6	2:4	Krisberedskap	1 734 608		140 000					1 874 608
6	2:5	Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal	426 671		30 000					456 671
6	2:6	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	1 714 914		50 000					1 764 914
6	2:7	Statens haverikommission	51 378						5 000	56 378
6	2:8	Myndigheten för psykologiskt försvar	148 703						4 000	152 703
7	1:1	Bistandsverksamhet	46 639 119		1 343 000					47 982 119
7	1:2	Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	1 690 200		42 100					1 732 300
8	1:2	Ersättningar och bostadskostnader	6 892 000		-55 500					6 836 500

UO	Anslag	Anslagsnamn	Prop.2023/24:1, bet.2023/24:FiU10 2023-12-20	Prop.2023/24:76, bet.2023/24:FiU33 2024-03-20	Prop.2023/24:99, bet.2023/24:FiU21 2024-06-12	Prop.2023/24:155, bet.2023/24:FiU36 2024-06-18	Bet.2023/24:FiU28 2024-06-19	Prop.2024/25:6, bet.2024/25:FiU14 2024-09-25	Prop. 2024/25:2, bet.2024/25:FiU11 2024-11-27	Total summa
9	1:1	Socialstyrelsen	825 880		5 000					830 880
9	1:5	Bidrag för läkemedelsförmånerna	35 486 000		1 750 000					37 236 000
9	1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	11 528 266		6 021 000					17 549 266
9	1:7	Sjukvård i internationella förhållanden	690 287						51 000	741 287
9	1:8	Bidrag till psykiatri	2 250 393		-29 000					2 221 393
9	1:10	E-hälsomyndigheten	204 421		5 000					209 421
9	1:12	Inspektionen för vård och omsorg	833 885		11 200					845 085
9	1:14	Civilt försvar inom hälso- och sjukvård	1 662 500		50 000					1 712 500
9	2:4	Insatser mot hiv/aids och andra smittsamma sjukdomar	150 502		-4 000					146 502
9	2:5	Åtgärder avseende alkohol, narkotika, dopning, tobak samt spel	90 396		25 000					115 396
9	4:6	Statens institutionsstyrelse	2 137 276		304 400					2 441 676
9	5:2	Barnets rättigheter	62 261		4 000					66 261
10	1:1	Sjukpenning och rehabilitering m.m.	49 575 487						4 436 000	54 011 487
10	1:2	Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	50 131 000						3 513 000	53 644 000
10	2:1	Försäkringskassan	9 576 282		449 400				445 000	10 470 682
11	1:1	Garantipension till ålderspension	30 228 900						3 831 000	34 059 900
11	1:4	Äldreförsörjningsstöd	1 298 200						110 000	1 408 200
11	2:1	Pensionsmyndigheten	720 183		1 600					721 783
12	1:2	Föräldraförsäkring	50 521 438		8 600					50 530 038
12	1:6	Omvårdnadsbidrag och vårdbidrag	5 234 340						606 000	5 840 340
12	1:8	Bostadsbidrag	4 357 164		650 000					5 007 164

UO	Anslag	Anslagsnamn	Prop.2023/24:1, bet.2023/24:FiU10 2023-12-20	Prop.2023/24:76, bet.2023/24:FiU33 2024-03-20	Prop.2023/24:99, bet.2023/24:FiU21 2024-06-12	Prop.2023/24:155, bet.2023/24:FiU36 2024-06-18	Bet.2023/24:FiU28 2024-06-19	Prop.2024/25:6, bet.2024/25:FiU14 2024-09-25	Prop. 2024/25:2, bet.2024/25:FiU11 2024-11-27	Total summa
13	1:2	Kommunersättningar vid flyktingmottagande	2 776 226		71 200				869 149	3 716 575
14	1:1	Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	7 392 656		22 000					7 414 656
14	1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	7 225 952		-67 600					7 158 352
14	1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	20 806 041		-220 000					20 586 041
14	1:12	Bidrag till lönegarantiersättning	1 800 000						1 702 800	3 502 800
14	1:14	Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	865 470		8 500					873 970
14	2:1	Arbetsmiljöverket	855 697		30 000				-5 250	880 447
14	2:3	Internationella arbetsorganisationen (ILO)	33 722						10 500	44 222
15	1:2	Studiemedel	20 207 017		56 600					20 263 617
15	1:8	Centrala studiestödsnämnden	1 168 916		2 000					1 170 916
16	1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	4 417 385		500 000					4 917 385
16	1:17	Statligt stöd till vuxenutbildning	4 568 622		130 000					4 698 622
16	3:1	Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	7 893 846						-30 000	7 863 846
16	3:2	Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	420 061						60 000	480 061
17	2:1	Bidrag till vissa scenkonstinstitutioner	1 119 544						7 000	1 126 544
17	8:1	Centrala museer: Myndigheter	1 464 578		12 800					1 477 378
17	12:3	Särskilda insatser inom ungdomspolitiken	22 000		4 000					26 000

UO	Anslag	Anslagsnamn	Prop.2023/24:1, bet.2023/24:FiU10 2023-12-20	Prop.2023/24:76, bet.2023/24:FiU33 2024-03-20	Prop.2023/24:99, bet.2023/24:FiU21 2024-06-12	Prop.2023/24:155, bet.2023/24:FiU36 2024-06-18	Bet.2023/24:FiU28 2024-06-19	Prop.2024/25:6, bet.2024/25:FiU14 2024-09-25	Prop. 2024/25:2, bet.2024/25:FiU11 2024-11-27	Total summa
18	1:1	Bostadspolitisk utveckling	85 600		-3 000					82 600
18	1:4	Boverket	294 056		3 000					297 056
18	2:1	Konsumentverket	178 972						-900	178 072
18	2:2	Allmänna reklamationsnämnden	60 511		7 000					67 511
18	2:4	Åtgärder på konsumentområdet	7 059		-900				900	7 059
19	1:2	Transportbidrag	479 864						84 000	563 864
20	1:1	Naturvårdsverket	635 535		3 000					638 535
20	1:3	Åtgärder för värdefull natur	1 212 035		30 000				5 000	1 247 035
20	1:4	Sanering och återställning av förorenade områden	1 064 318		35 000				-1 500	1 097 818
20	1:7	Avgifter till Internationella organisationer	314 431						3 000	317 431
20	1:8	Klimatbonus	1 300 000						131 000	1 431 000
20	1:15	Havs- och vattenmyndigheten	321 930		10 000					331 930
20	1:16	Klimatinvesteringar	4 950 000		100 000					5 050 000
21	1:11	Elberedskap	675 000						70 000	745 000
22	1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	36 867 072		25 000				-236 000	36 656 072
22	1:2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	33 974 215		1 008 000					34 982 215
22	1:10	Från EU-budgeten finansierade stöd till Transeuropeiska nätverk	550 000						235 000	785 000
22	1:12	Transportstyrelsen	2 535 914		1 035 000				1 000	3 571 914
22	2:1	Post- och telestyrelsen	152 689		10 000					162 689

UO	Anslag	Anslagsnamn	Prop.2023/24:1, bet.2023/24:FiU10 2023-12-20	Prop.2023/24:76, bet.2023/24:FiU33 2024-03-20	Prop.2023/24:99, bet.2023/24:FiU21 2024-06-12	Prop.2023/24:155, bet.2023/24:FiU36 2024-06-18	Bet.2023/24:FiU28 2024-06-19	Prop.2024/25:6, bet.2024/25:FiU14 2024-09-25	Prop. 2024/25:2, bet.2024/25:FiU11 2024-11-27	Total summa
22	2:2	Ersättning för särskilda tjänster för personer med funktionsnedsättning	131 278		-10 000					121 278
23	1:6	Bekämpning av smittsamma djursjukdomar	133 349		314 000				110 000	557 349
23	1:16	Bidrag till vissa internationella organisationer m.m.	46 913		11 200					58 113
23	1:20	Stöd till jordbrukets rationalisering m.m.	24 116		-3 200					20 916
23	1:27	Åtgärder för beredskap inom livsmedels- och dricksvattenområdet	58 000		20 000					78 000
24	1:3	Institutens strategiska kompetensmedel	834 268		30 000					864 268
24	1:4	Tillväxtverket	458 702						6 000	464 702
24	1:5	Näringslivsutveckling	402 942		-3 000				-9 000	390 942
24	1:8	Sveriges geologiska undersökning	377 081						3 000	380 081
24	1:12	Bidrag till Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien	8 327		3 673					12 000
24	1:16	Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag	40 850		8 700				15 000	64 550
24	1:18	Avgifter till vissa internationella organisationer	16 860		6 000					22 860
24	2:3	Exportfrämjande verksamhet	402 367						-1 350	401 017
24	2:5	Avgifter till internationella handelsorganisationer	25 017						2 700	27 717
25	1:2	Utgjänningsbidrag för LSS-kostnader	5 727 268						100 100	5 827 368
26	1:1	Räntor på statsskulden	20 300 000						2 866 652	23 166 652
26	2:1	Återställning av Riksbankens eget kapital					25 000 000			25 000 000

UO	Anslag	Anslagsnamn	Prop.2023/24:1, bet.2023/24:FiU10 2023-12-20	Prop.2023/24:76, bet.2023/24:FiU33 2024-03-20	Prop.2023/24:99, bet.2023/24:FiU21 2024-06-12	Prop.2023/24:155, bet.2023/24:FiU36 2024-06-18	Bet.2023/24:FiU28 2024-06-19	Prop.2024/25:6, bet.2024/25:FiU14 2024-09-25	Prop. 2024/25:2, bet.2024/25:FiU11 2024-11-27	Total summa
		Övriga anslag	613 889 969							613 889 969
		Summa	1 346 694 314	2 620 000	17 273 673	2 349 148	25 000 000	809 992	20 629 001	1 415 376 128

Bilaga 4

Beställningsbemyndiganden

Beställningsbemyndiganden 2024

Tusentals krono

Utgiftsområde	Anslag	Anslagsnamn	Beslutat bemyndigande	Ekonomiska åtaganden vid årets slut	Förväntad tidpunkt 2025	Förväntad tidpunkt 2026	Förväntad tidpunkt 2027	Förväntad tidpunkt 2028 –	Slutår
1 Rikets styrelse	6:5	Stöd till politiska partier	169 200	125 800	125 800				2025
	8:1	Mediestöd	991 119	874 500	874 500				2025
Totalt UO 1			1 160 319	1 000 300					
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	1:10	Bidragsfastigheter	100 000	49 531	49 531				2025
	1:16 (2022)	Finansmarknadsforskning		31 880	31 880	0			2026
Totalt UO 2			100 000	81 411					
4 Rättsväsendet	1:17	Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering	596 000	477 215	298 698	133 226	45 291		2027
Totalt UO 4			596 000	477 215					
5 Internationell samverkan	1:2	Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	44 000	15 800	9 650	6 150			2026
	1:11	Samarbete inom Östersjöregionen	160 500	119 331	68 773	35 657	14 901	0	2031
Totalt UO 5			204 500	135 131					

Utgiftsområde	Anslag	Anslagsnamn	Beslutat bemyndigande	Ekonomiska åtaganden vid årets slut	Förväntad tidpunkt 2025	Förväntad tidpunkt 2026	Förväntad tidpunkt 2027	Förväntad tidpunkt 2028 –	Slutår
6 Försvar och samhällets krisberedskap	1:1	Förbandsverksamhet och beredskap	37 023 689	29 508 775	14 609 790	7 182 942	5 099 361	2 616 682	2031
	1:2	Försvarsmaktens insatser internationellt	1 828 950	1 824 819	581 362	1 243 457			2026
	1:3	Anskaffning av materiel och anläggningar	195 658 368	146 456 391	47 335 400	28 774 060	28 030 293	42 316 638	2034
	2:2	Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	700 000	433 654	199 700	202 837	19 704	11 413	2030
	2:4	Krisberedskap	2 750 000	2 457 977	1 432 394	986 567	25 117	13 899	2030
	3:1	Strålsäkerhetsmyndigheten	250 000	204 748	95 267	64 832	34 846	9 803	2030
Totalt UO 6			238 211 007	180 886 364					
7 Internationellt bistånd	1:1	Bistandsverksamhet	105 000 000	66 878 471	26 303 828	14 309 783	9 259 568	17 005 292	2036
Totalt UO 7			105 000 000	66 878 471					
8 Migration	1:8	Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	650 000	589 805	356 954	167 583	65 268		2027
Totalt UO 8			650 000	589 805					
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	53 200	39 012	18 804	17 604	2 604		2027
	1:14	Civilt försvar inom hälso- och sjukvård	371 500	90 875	12 875	20 000	21 000	37 000	2028
	2:2	Insatser för vaccinberedskap	351 000	156 000	117 000	39 000			2027

Utgiftsområde	Anslag	Anslagsnamn	Beslutat bemyndigande	Ekonomiska åtaganden vid årets slut	Förväntad tidpunkt 2025	Förväntad tidpunkt 2026	Förväntad tidpunkt 2027	Förväntad tidpunkt 2028 –	Slutår
	4:5	Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet	2 178 000	966 656	494 906	342 260	88 572	40 918	2030
	6:2	Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd: Forskning	2 200 000	1 607 221	707 656	479 174	266 284	154 107	2030
Totalt UO 9			5 153 700	2 859 764					
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	1:6 (2023)	Bidrag för sjukskrivningsprocessen		16 000	16 000				2025
	2:1 (2023)	Försäkringskassan		16 072	8 500	7 572			2026
Totalt UO 10			0	32 072					
13 Integration och jämfällldhet	2:2	Åtgärder mot diskriminering och rasism m.m.	39 300	39 298	39 298				2025
	3:1	Särskilda jämfällldhetsåtgärder	150 000	148 500	148 500				2025
	3:3	Bidrag för kvinnors organisering	48 163	46 863	46 863				2025
Totalt UO 13			237 463	234 661					
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	5 500 000	3 358 649	3 113 400	224 043	21 206	0	2033
	1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	19 500 000	13 099 541	9 416 692	2 836 087	831 911	14 851	2028

Utgiftsområde	Anslag	Anslagsnamn	Beslutat bemyndigande	Ekonomiska åtaganden vid årets slut	Förväntad tidpunkt 2025	Förväntad tidpunkt 2026	Förväntad tidpunkt 2027	Förväntad tidpunkt 2028 –	Slutår
	1:7	Europeiska socialfonden+ m.m. för perioden 2021–2027	3 013 000	2 967 640	1 510 000	980 000	477 640	0	2030
	1:8	Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering	9 000	8 465	5 259	3 206			2026
	1:15	Omställnings- och kompetensstöd genom den offentliga omställningsorganisationen	64 000	475	475				2025
	2:6	Regional skyddsombudsverksamhet	20 000	19 597	19 597				2025
	1:11 (2023)	Bidrag till Stiftelsen Utbildning Nordkalotten		24 909	8 303	8 303	8 303		2027
Totalt UO 14			28 106 000	19 479 276					
15 Studiestöd	1:6	Bidrag till vissa studiesociala ändamål	4 000	1 918	1 918				2025
Totalt UO 15			4 000	1 918					
16 Utbildning och universitetsforskning	1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	2 023 000	1 662 750	1 232 509	221 831	123 097	85 313	2029
	1:6	Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan	36 000	33 611	33 611				2025

Utgiftsområde	Anslag	Anslagsnamn	Beslutat bemyndigande	Ekonomiska åtaganden vid årets slut	Förväntad tidpunkt 2025	Förväntad tidpunkt 2026	Förväntad tidpunkt 2027	Förväntad tidpunkt 2028 –	Slutår
	1:7	Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet samt kvalitetshöjande åtgärder inom förskola	1 986 000	1 986 000	1 986 000				2025
	1:10	Fortbildning av lärare och förskolepersonal	460 000	301 330	273 490	17 676	10 164		2027
	1:12	Praktiknära skolforskning	72 100	70 929	35 191	23 908	11 830		2027
	1:13	Bidrag till lärarlöner	2 426 000	2 425 905	2 425 905				2025
	1:15	Statligt stöd för stärkt kunskapsutveckling	7 543 000	7 543 000	7 543 000				2025
	1:17	Statligt stöd till vuxenutbildning	3 622 422	3 284 320	3 283 012	1 308			2026
	1:19	Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	11 300 000	10 725 161	4 256 259	3 436 001	2 038 285	994 616	2031
	3:1	Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	25 000 000	20 163 852	7 078 489	4 939 255	3 019 389	5 126 719	2034
	3:2	Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	2 537 000	2 506 916	517 919	510 919	510 919	967 159	2029
	3:4	Rymdforskning och rymdverksamhet	3 300 000	3 596 652	1 117 378	967 148	949 902	562 224	2035
	4:1	Internationella program	90 412	90 412	60 274	30 138			2026
Totalt UO 16			60 395 934	54 390 838					

Utgiftsområde	Anslag	Anslagsnamn	Beslutat bemyndigande	Ekonomiska åtaganden vid årets slut	Förväntad tidpunkt 2025	Förväntad tidpunkt 2026	Förväntad tidpunkt 2027	Förväntad tidpunkt 2028 –	Slutår
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	1:2	Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	236 000	146 320	84 999	61 321			2027
	1:5	Stöd till icke-statliga kulturlokaler	11 000	11 000	5 341	5 659			2026
	1:6	Bidrag till regional kulturverksamhet	45 000	3 470	3 470				2025
	2:2	Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	183 000	161 687	161 687				2025
	3:1	Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter	39 300	34 260	34 260	0			2026
	4:4	Bidrag till bild- och formområdet	35 000	0	0				2025
	5:2	Ersättningar och bidrag till konstnärer	252 200	197 192	66 586	35 245	22 428	72 933	2034
	7:2	Bidrag till kulturmiljövård	90 000	72 689	61 136	8 134	3 419		2027
	12:2	Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet	262 000	262 000	262 000				2025
	13:2	Bidrag till allmänna samlingslokaler	40 000	39 598	27 864	10 038	1 696		2027
	13:4	Bidrag till riksdagspartiers kvinnoorganisationer	15 000	15 000	15 000				2025
	14:3	Bidrag till tolkutbildning	120 000	86 490	58 585	19 359	4 265	4 281	2029
Totalt UO 17			1 328 500	1 029 706					

Utgiftsområde	Anslag	Anslagsnamn	Beslutat bemyndigande	Ekonomiska åtaganden vid årets slut	Förväntad tidpunkt 2025	Förväntad tidpunkt 2026	Förväntad tidpunkt 2027	Förväntad tidpunkt 2028 –	Slutår
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	1:2	Omstrukturering av kommunala bostadsföretag	12 500	0	0	0	0		2027
	1:7 (2018)	Energieffektivisering av flerbostadshus		33 234	20 614	0	12 620		2027
	1:7 (2022)	Energieffektivisering av flerbostadshus		600 705	537 299	63 104	302		2027
	1:8 (2022)	Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande		1 704 609	1 308 787	207 958	187 864		2027
Totalt UO 18			12 500	2 338 548					
19 Regional utveckling	1:1	Regionala utvecklingsåtgärder	3 780 000	3 121 810	1 495 397	1 060 849	488 879	76 685	2030
	1:4	Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027	4 800 000	4 309 137	1 024 200	1 120 312	1 013 568	1 151 057	2030
	1:3 (2022)	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020		15 800	15 800				2025
Totalt UO 19			8 580 000	7 446 747					
20 Klimat, miljö och natur	1:2	Miljöövervakning m.m.	120 000	59 126	52 168	6 958	0		2027

Utgiftsområde	Anslag	Anslagsnamn	Beslutat bemyndigande	Ekonomiska åtaganden vid årets slut	Förväntad tidpunkt 2025	Förväntad tidpunkt 2026	Förväntad tidpunkt 2027	Förväntad tidpunkt 2028 –	Slutår
	1:3	Åtgärder för värdefull natur	900 000	412 112	238 549	121 184	35 680	16 699	2030
	1:4	Sanering och återställning av förorenade områden	3 365 000	960 303	525 636	229 546	148 928	56 193	2055
	1:5	Miljöforskning	102 000	89 183	40 399	32 858	15 926		2028
	1:11	Åtgärder för havs- och vattenmiljö	710 000	551 390	228 400	147 296	58 175	117 519	2035
	1:12	Insatser för internationella klimatinvesteringar	1 500 000	1 042 822	150 059	163 010	165 597	564 156	2036
	1:13	Internationellt miljösamarbete	7 600	384	384	0			2027
	1:14	Skydd av värdefull natur	50 000	1 395	1 395				2068
	1:16	Klimatinvesteringar	6 500 000	6 481 331	3 185 611	2 197 616	698 886	399 218	2028
	1:17	Klimatpremier	3 000 000	1 844 590	1 844 590	0	0	0	2028
	1:18	Industriklivet	4 680 000	3 901 372	1 563 028	625 440	570 477	1 142 427	2031
	1:19	Åtgärder för ras- och skredsäkring längs Göta älv	165 000	138 979	77 000	47 000	14 979		2028
	1:20	Driftstöd för bio-CCS	36 000 000	0	0	0	0	0	2046
	2:2	Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning	2 200 000	1 518 165	789 319	446 786	207 024	75 036	2030
Totalt UO 20			59 299 600	17 001 152					
21 Energi	1:2	Insatser för energieffektivisering	320 000	38 584	38 584				2025
	1:3	Energiforskning	3 300 000	2 494 608	1 090 822	854 702	402 303	146 781	2029

Utgiftsområde	Anslag	Anslagsnamn	Beslutat bemyndigande	Ekonomiska åtaganden vid årets slut	Förväntad tidpunkt 2025	Förväntad tidpunkt 2026	Förväntad tidpunkt 2027	Förväntad tidpunkt 2028 –	Slutår
	1:5	Energiplanering	450 000	80 743	46 526	34 217			2027
	1:6	Avgifter till internationella organisationer	26 000	26 000	13 000	13 000			2026
	1:8	Laddinfrastruktur	2 000 000	557 039	462 687	64 457	29 895		2027
	1:10	Energiberedskap	100 000	0	0	0			2026
	1:11	Elberedskap	2 000 000	1 634 178	322 223	221 907	251 593	838 455	2038
Totalt UO 21			8 196 000	4 831 152					
22 Kommunikationer	1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	157 000 000	97 928 797	22 877 033	15 029 040	10 597 741	49 424 983	2050
	1:2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	39 500 000	32 699 018	14 127 890	9 019 038	5 170 669	4 381 421	2038
	1:7	Trafikavtal	8 800 000	4 253 211	1 023 276	754 674	487 261	1 988 000	2035
	1:11	Trängselskatt i Stockholm	77 000 000	67 915 055	6 514 470	5 907 518	3 089 788	52 403 279	2060
	1:14	Trängselskatt i Göteborg	21 000 000	17 918 865	822 024	808 060	843 000	15 445 781	2040
	2:2	Ersättning för särskilda tjänster för personer med funktionsnedsättning	250 000	152 210	90 148	54 516	7 546	0	2028
	2:3	Grundläggande betaltjänster	40 000	37 879	21 116	16 598	165	0	2028
	2:5	Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation	1 302 000	1 253 279	361 438	421 799	245 997	224 045	2034
	1:16 (2021)	Internationell tågtrafik		95 800	60 400	35 400			2026
	1:18 (2023)	Lån till körkort		150	45	105			2026

Utgiftsområde	Anslag	Anslagsnamn	Beslutat bemyndigande	Ekonomiska åtaganden vid årets slut	Förväntad tidpunkt 2025	Förväntad tidpunkt 2026	Förväntad tidpunkt 2027	Förväntad tidpunkt 2028 –	Slutår
Totalt UO 22			304 892 000	222 254 264					
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	1:2	Insatser för skogsbruket	130 000	56 984	46 172	8 659	2 153		2028
	1:11	Intervention för jordbruksprodukter m.m.	120 000	77 830	59 194	18 636			2026
	1:12	Nationell medfinansiering till den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027	2 800 000	2 669 786	965 322	840 361	704 076	160 027	2029
	1:13	Finansiering från EU- budgeten till den gemensamma jordbrukspolitiken andra pelare 2023–2027	3 076 820	2 937 172	940 331	1 023 387	733 415	240 039	2029
	1:17	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	566 000	799 219	799 219				2025
	1:18	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	745 000	981 461	981 461				2025
	1:24	Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning och samfinansierad forskning	1 600 000	1 373 490	597 101	387 048	254 079	135 262	2030
	1:28	Stödåtgärder för fiske och vattenbruk 2021–2027	285 000	206 965	93 716	94 452	18 797		2029

Utgiftsområde	Anslag	Anslagsnamn	Beslutat bemyndigande	Ekonomiska åtaganden vid årets slut	Förväntad tidpunkt 2025	Förväntad tidpunkt 2026	Förväntad tidpunkt 2027	Förväntad tidpunkt 2028 –	Slutår
	1:29	Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk 2021–2027	348 000	245 601	100 548	126 679	18 374		2029
Totalt UO 23			9 670 820	9 348 508					
24 Näringsliv	1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	3 947 000	3 574 785	1 833 514	1 081 487	478 279	181 505	2029
	1:5	Näringslivsutveckling	183 790	179 604	75 404	68 600	35 600		2027
	1:9	Geovetenskaplig forskning	5 000	4 481	2 961	1 520			2026
	1:14	Konkurrensforskning	9 750	9 732	6 223	2 823	686		2027
Totalt UO 24			4 145 540	3 768 602					
Totalt alla UO			835 943 883	595 065 905					
varav äldre bemyndiganden				2 539 159					

Anm.: Med förväntad tidpunkt avses förväntad tidpunkt för redovisning mot anslag av ekonomiska åtaganden vid årets slut.

Bilaga 5

Sammanställning av slutbehandlade effektivitetsrapporter

Slutbehandlade granskningsrapporter

Rapport nr	Namn	Skrivelse nr
2024:1	Statens skydd av hotade personer – brister i omfattning och effektivitet	Skr 2023/24:157
2024:2	Allmänna arvsfonden – pengar som söker mening	Skr. 2023/24:153
2024:3	Kortutbildade arbetssökandes övergång till reguljär utbildning – uppdrag, verksamhet och styrning	Skr 2023/24:165
2024:4	Sveriges internationella bistånd – uppföljning, utvärdering och rapportering	Skr 2024/25:4
2024:5	Statens insatser för att stärka efterlevnaden av barnkonventionen – höga ambitioner men otillräckligt genomförande	Skr 2024/25:9
2024:6	Informationssäkerhet i vård och omsorg – statens stöd och tillsyn	Skr 2024/25:23
2024:7	SiS särskilda ungdomshem – brister i statens tvångsvård av barn och unga	Skr 2024/25:40
2024:8	Statens tillsyn för att motverka penningtvätt – bristande omfattning och effektivitet	Skr. 2024/25:52
2024:9	Otillräckliga insatser när barn misstänks för grova brott	Skr 2024/25:54
2024:10	Bildandet av Svevia och Infranord – bristfälligt infriade intentioner	Skr 2024/25:35
2024:11	Förvaltningen av skyddad natur	Skr 2024/25:55
2024:12	Vem där – fastställande av identitet vid statliga myndigheter	Skr 2024/25:56
2024:13	Verktyg för förändring – Kriminalvårdens behandlingsverksamhet	Skr 2024/25:29
2024:14	Undantaget som blev regel – Försäkringskassans användning av övervägande skäl vid 180 dagars sjukskrivning	Skr 2024/25:71
2024:15	Bostadsbidragets måluppfyllelse – trångboddhet och absolut fattigdom	Skr 2024/25:78
2024:16	Socialförsäkringen vid utländska inkomster – stor risk för felaktiga utbetalningar	Skr 2024/25:79
2024:17	Industriklivet – planering, genomförande och uppföljning	Skr 2024/25:84
2024:18	Statens insatser för att minska sjöfartens utsläpp av skadliga ämnen i havet	Skr 2024/25:87
2024:19	Spelinspektionens tillsyn över spelmarknaden	Skr 2024/25:105
2024:20	Distansarbete vid statliga myndigheter	Skr 2024/25:95
2024:21	Tredjelandsstudenter i högskolan – antagning, uppehållstillstånd och organisering av utbildning	Skr 2024/25:117
2024:22	Från vision till verklighet – sektorsansvaret i funktionshinderspolitiken	Skr 2024/25:147
2024:23	Tillsynen över medicintekniska produkter – prioriteringar, genomförande och uppföljning	Skr 2024/25:149
2024:24	Säkerhetspolisens verksamhet	Skr 2024/25:151
2024:25	Regeringens tillämpning av det finanspolitiska ramverket 2024	Skr 2024/25:120

Bilaga 6

Tabellsamling

Tabell 1 Utfallet för statens budget 2020–2024

Miljarder kronor

	2020	2021	2022	2023	2024
Inkomster	998,5	1 191,3	1 286,1	1 242,9	1 272,7
Statens skatteinkomster	1 037,4	1 235,1	1 308,1	1 318,0	1 331,4
Övriga inkomster	-38,8	-43,8	-22,0	-75,1	-58,7
Utgifter m.m.	1 219,1	1 113,4	1 122,5	1 223,8	1 377,0
UO 1–25 och 27	1 171,5	1 216,0	1 210,8	1 214,1	1 319,5
Statsskuldsräntor m.m. UO 26	19,6	-1,3	27,2	31,6	45,2
Riksgäldskontorets nettoutlåning	21,3	-97,0	-110,9	-11,5	-2,0
Kassamässig korrigerig	6,8	-4,3	-4,5	-10,4	14,3
Budgetsaldo	-220,6	77,9	163,6	19,1	-104,3

Tabell 2 Inkomster i statens budget 2020–2024

Miljarder kronor

Inkomstår	2020	2021	2022	2023	2024
Statens skatteintäkter	1 079,3	1 218,7	1 292,0	1 326,1	1 356,6
Periodiseringar	-41,9	16,4	16,1	-8,1	-25,2
Statens skatteinkomster	1 037,4	1 235,1	1 308,1	1 318,0	1 331,4
Inkomster av statens verksamhet	46,1	43,3	71,9	55,8	47,6
Inkomster av försåld egendom	0,8	0,0	0,9	0,1	1,2
Återbetalning av lån	0,7	1,1	1,4	0,4	0,4
Kalkylmässiga inkomster	16,2	17,8	18,2	19,9	21,9
Bidrag från EU	14,2	14,6	15,6	18,3	16,4
Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	-116,9	-120,6	-130,0	-169,6	-146,2
Utgifter som ges som krediteringar på skattekontot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Statens övriga inkomster	-38,8	-43,8	-22,0	-75,1	-58,7
Inkomster i statens budget	998,5	1 191,3	1 286,1	1 242,9	1 272,7

Tabell 3 Den offentliga sektorns skatteintäkter 2020–2024

Miljarder kronor

Inkomstår	2020	2021	2022	2023	2024
Skatt på arbete	1 250,5	1 329,1	1 400,6	1 473,5	1 523,6
<i>Direkta skatter</i>	<i>668,7</i>	<i>694,3</i>	<i>724,1</i>	<i>749,7</i>	<i>768,5</i>
Kommunal skatt	766,1	806,4	852,5	893,4	927,7
Statlig skatt	50,3	56,3	60,7	55,9	62,8
Jobbskatteavdrag	-128,1	-131,8	-146,3	-158,8	-180,9
Avdrag för hushållsarbete	-16,8	-18,9	-19,1	-18,0	-20,1
Övrigt	-2,8	-17,8	-23,7	-22,8	-21,0
<i>Indirekta skatter</i>	<i>581,8</i>	<i>634,7</i>	<i>676,5</i>	<i>723,9</i>	<i>755,1</i>
Arbetsgivaravgifter	594,9	629,3	669,5	707,6	734,6
Egenavgifter	11,7	11,5	11,8	11,5	11,7
Särskild löneskatt	50,8	51,9	58,3	61,5	64,1
Nedsättningar	-35,0	-15,4	-17,3	-8,3	-5,4
Tjänstegruppliv m.m.	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5
Avgifter till premiepensionssystemet	-41,3	-43,2	-46,4	-49,1	-50,5
Skatt på kapital	271,8	355,9	365,6	356,8	398,3
Skatt på kapital, hushåll	66,0	104,6	92,9	71,7	87,1
Skatt på företagsvinster	149,3	183,6	193,0	201,3	212,2
Avkastningsskatt	5,6	6,7	8,3	18,8	30,6
Fastighetsskatt och fastighetsavgift	34,6	36,1	38,6	39,8	41,3
Stämpelskatt	12,7	15,5	15,8	10,3	10,6
Kupongskatt m.m.	3,6	9,4	17,0	14,9	16,5
Skatt på konsumtion och insatsvaror	604,5	651,0	691,4	717,9	704,1
Mervärdesskatt	467,9	511,0	559,6	557,9	562,0
Skatt på tobak	11,9	11,9	12,8	11,0	14,2
Skatt på etylalkohol	5,2	5,6	5,5	5,6	5,4
Skatt på vin	6,6	6,5	6,4	6,6	7,0
Skatt på öl m.m.	4,5	4,7	4,7	4,9	5,5
Energiskatt	52,6	53,8	44,7	45,6	46,8
Koldioxidskatt	20,4	21,9	21,2	22,7	24,6
Övriga skatter på energi och miljö	6,1	5,4	6,9	34,4	9,4
Skatt på vägtrafik	21,6	22,5	22,5	22,1	21,6
Övriga skatter	7,7	7,7	7,1	7,1	7,6
Skatt på import	6,2	7,3	9,3	7,9	8,5
Restförda och övriga skatter	7,1	-6,7	9,0	9,1	9,2
Restförda skatter	-10,0	-16,1	-13,7	-13,0	-16,5
Övriga skatter	17,1	9,4	22,7	22,1	25,7
Totala skatteintäkter	2 140,0	2 336,6	2 475,9	2 565,3	2 643,8
Avgår EU-skatte	-6,2	-7,3	-9,3	-7,9	-8,5
Offentliga sektorns skatteintäkter	2 133,8	2 329,2	2 466,5	2 557,3	2 635,3
Avgår kommunala skatter	-785,4	-827,1	-873,9	-915,8	-951,7
Avgår avgifter till ålderspensionssystemet	-269,1	-283,5	-300,5	-315,4	-327,0
Statens skatteintäkter	1 079,3	1 218,7	1 292,0	1 326,1	1 356,6

Tabell 4 Utgifter i statens budget 2020–2024

Anslagen har fördelats till de utgiftsområden som de tillhörde i statens budget 2024.

Utgiftsområde		Andel i procent av de takbegränsade utgifterna					Miljarder kronor				
		2020	2021	2022	2023	2024	2020	2021	2022	2023	2024
1	Rikets styrelse	1,0	1,1	1,1	1,2	1,1	15,7	16,4	17,6	18,3	19,0
2	Samhällsekonomi och finansförvaltning	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	17,0	16,9	17,3	18,9	20,8
3	Skatt, tull och exekution	0,8	0,8	0,8	0,9	1,0	12,1	12,5	12,8	13,4	16,9
4	Rättsväsendet	3,5	3,7	3,9	4,4	4,6	53,0	57,2	61,5	69,8	78,3
5	Internationell samverkan	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	2,1	1,8	3,4	2,2	2,3
6	Försvar och samhällets krisberedskap	4,2	4,5	5,4	6,1	7,6	63,0	70,5	83,5	96,0	128,2
7	Internationellt bistånd	3,1	3,1	3,0	3,0	2,9	46,5	47,5	46,2	46,5	49,6
8	Migration	0,6	0,5	0,8	0,8	0,7	9,6	8,2	11,7	12,0	11,8
9	Hälsovård, sjukvård och social omsorg	6,8	8,9	7,6	6,9	6,9	101,8	138,0	118,2	108,8	116,0
10	Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	7,9	7,3	7,3	7,0	7,1	117,9	113,1	114,3	110,6	120,1
11	Ekonomisk trygghet vid ålderdom	2,4	2,5	3,0	3,6	3,8	36,7	38,0	46,3	56,4	63,6
12	Ekonomisk trygghet för familjer och barn	6,7	6,5	6,5	6,5	6,1	99,9	101,1	101,1	101,7	102,9
13	Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering	0,6	0,4	0,3	0,3	0,3	8,5	6,2	5,4	4,5	4,7
14	Arbetsmarknad och arbetsliv	5,8	5,9	5,0	5,1	5,3	87,2	91,9	78,4	79,8	88,5
15	Studiestöd	1,7	1,7	1,6	1,6	1,7	25,1	26,6	25,5	25,3	28,0
16	Utbildning och universitetsforskning	5,5	5,9	6,0	5,9	5,8	83,0	91,4	93,0	93,0	98,1
17	Kultur, medier, trossamfund och fritid	1,4	1,5	1,3	1,1	1,0	20,4	22,7	19,7	16,7	16,6
18	Samhällsplan., bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	0,3	0,3	0,5	0,4	0,3	3,8	5,2	7,7	5,9	4,6
19	Regional utveckling	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	3,2	3,2	3,4	3,7	2,8
20	Allmän miljö- och naturvård	0,7	1,1	1,3	1,1	0,9	11,0	16,7	20,7	17,9	14,6
21	Energi	0,2	0,2	0,8	0,3	0,3	3,4	3,4	12,6	4,4	4,4
22	Kommunikationer	4,3	4,6	4,7	5,1	4,8	65,2	72,1	72,9	80,4	81,2
23	Areella näringar, landsbygd och livsmedel	1,3	1,3	1,4	1,2	1,3	20,0	19,6	21,9	18,6	21,6
24	Näringsliv	4,0	2,0	0,7	0,5	0,5	60,4	30,4	10,3	7,6	9,2
25	Allmänna bidrag till kommuner	10,5	9,9	10,1	10,0	10,3	158,0	153,2	157,0	157,9	174,2
26	Statsskuldräntor m.m.						19,6	-1,3	27,2	31,6	45,2
27	Avgiften till Europeiska unionen	3,1	3,4	3,1	2,8	2,4	47,2	52,3	48,2	43,6	41,2
Summa utgiftsområden							1191,1	1214,7	1238,0	1245,7	1364,7
	Ålderspensionssystemet vid sidan av SB	21,9	21,6	22,3	22,9	21,7	329,4	334,6	347,9	360,9	366,6
Takbegränsade utgifter							1500,8	1550,6	1558,7	1574,9	1686,0
Budgeteringsmarginal							242,2	144,4	75,3	90,1	61,0
Utgiftstak för staten							1743	1695	1634	1665	1747

Tabell 5 Realekonomisk fördelning av anslagen i statens budget 2020–2024

Miljoner kronor

Realekonomisk art	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Förändring 2023–2024	Procentuell förändring 2023–2024
Transfereringar	904 164	816 387	838 547	864 943	837 699	87 777	10,8
<i>varav till</i>							
Hushållssektorn	394 865	365 902	358 768	349 356	342 315	28 964	7,9
Kommunala sektorn	291 338	265 846	281 416	300 260	271 763	25 492	9,6
Företagssektorn	93 376	64 273	73 996	88 397	102 839	29 103	45,3
Ålderspensionssystemet	27 347	26 064	25 681	25 790	24 999	1 282	4,9
Statliga ideella organisationer	8 026	7 644	7 295	7 172	6 441	383	5,0
Internationell verksamhet	89 211	86 658	91 392	93 967	89 343	2 553	2,9
<i>varav till EU-institutioner</i>	<i>41 187</i>	<i>43 585</i>	<i>48 240</i>	<i>52 262</i>	<i>47 193</i>	<i>-2 398</i>	<i>-5,5</i>
Konsumtionsutgifter	355 520	322 164	305 626	291 744	265 854	33 356	10,4
<i>varav</i>							
Löner inklusive sociala avgifter	199 749	184 609	173 980	169 302	158 995	15 140	8,2
Omkostnader för konsumtion	112 425	97 935	94 830	85 361	73 319	14 490	14,8
Lokaler	28 778	25 677	23 204	22 091	21 257	3 101	12,1
Sociala naturaförmåner	14 568	13 943	13 611	14 991	12 283	626	4,5
Investeringsverksamhet	69 614	61 955	51 630	46 638	44 089	7 658	12,4
Räntor	21 367	31 613	27 256	-1 020	19 995	-10 245	-32,4
<i>varav</i>							
Räntor på statsskulden	20 119	31 567	27 088	-1 388	19 463	-11 447	-36,3
Finansiella transaktioner	13 986	13 584	14 901	12 443	23 422	402	3,0
Summa utgiftsområden	1 364 651	1 245 704	1 237 960	1 214 747	1 191 059	118 948	9,5

Källa: Ekonomistyrningsverket.

**Tabell 6 Realekonomisk fördelning – Utgiftsområden inom statens budget
realekonomiskt fördelade för 2024**

Milljoner kronor

Utgiftsområde	Trans- fereringar	Konsumtions- utgifter	Investerings- verksamhet	Räntor	Finansiella transaktioner	Total
1 Rikets styrelse	2 202	16 202	-24	74	571	19 024
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	16 814	3 875	1	7	127	20 824
3 Skatt, tull och exekution	3 209	12 986	76	30	622	16 924
4 Rättsväsendet	745	73 468	863	272	2 950	78 298
5 Internationell samverkan	1 868	443	4	0	6	2 321
6 Försvar och samhällets krisberedskap	6 794	86 590	33 995	100	698	128 177
7 Internationellt bistånd	45 533	3 706	8	-10	366	49 604
8 Migration	4 440	7 143	8	4	170	11 765
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	101 646	13 993	35	20	355	116 049
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	109 644	9 783	17	63	589	120 096
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	62 829	622	39	6	68	63 565
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	102 877			0	0	102 877
13 Integration och jämställdhet	4 062	673	1	0	3	4 738
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	74 536	13 735	4	-11	267	88 531
15 Stöd	25 551	1 114	0	786	587	28 039
16 Utbildning och universitetsforskning	39 861	56 226	361	-466	2 151	98 133
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	13 410	3 073	10	10	118	16 621
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	3 158	1 420	2	3	45	4 629
19 Regional utveckling	2 482	264	0	3	69	2 819
20 Klimat, miljö och natur	7 847	6 619	63	9	50	14 587
21 Energi	2 338	2 021	2	-1	42	4 402
22 Kommunikationer	10 899	32 270	34 099	300	3 648	81 216
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	15 271	5 907	40	51	286	21 554
24 Näringsliv	5 714	3 388	8	-2	120	9 229
25 Allmänna bidrag till kommuner	174 245					174 245
26 Statsskuldsräntor m.m.	25 001			20 119	78	45 198
27 Avgiften till Europeiska unionen	41 187					41 187
Summa	904 164	355 520	69 614	21 367	13 986	1 364 651

Källa: Ekonomistyrningsverket.

Tabell 7 Realekonomisk fördelning – Transfereringar till hushåll 2020–2024

Miljoner kronor

UO	Anslag	Anslagsnamn	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Förändring 2023–2024	Procentuell förändring 2023–2024
2	1:5	Statliga tjänstepensioner m.m.	16 567	15 132	13 819	13 711	13 583	1 435	9,5
3	1:4	Kompensation förhöjt grundavdrag födda 1957	3 179					3 179	
7	1:1	Bistandsverksamhet	4 642	4 146	4 284	4 539	4 528	496	12,0
9	1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	166	96	467	444	125	70	73,2
9	2:6	Stöd till främjande av en aktiv och meningsfull fritid för barn och unga	273	35				238	681,0
9	4:4	Kostnader för statlig assistansersättning	30 015	28 937	28 522	28 534	27 981	1 078	3,7
10	1:1	Sjukpenning och rehabilitering m.m.	47 324	44 538	42 535	39 478	38 786	2 786	6,3
10	1:2	Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	46 957	42 219	38 106	36 687	38 117	4 738	11,2
11	1:1	Garantipension till ålderspension	33 255	26 150	17 387	14 044	14 386	7 105	27,2
11	1:2	Efterlevandepensioner till vuxna	8 131	8 597	8 923	9 360	9 966	-465	-5,4
11	1:3	Bostadstillägg till pensionärer	14 109	13 628	11 899	10 595	10 414	481	3,5
11	1:5	Inkomstpensionstillägg	5 960	6 051	6 133	2 035		-92	-1,5
12	1:1	Barnbidrag	32 523	32 972	33 306	33 389	33 326	-449	-1,4
12	1:2	Föräldraförsäkring	43 889	43 290	43 746	43 180	42 326	599	1,4
12	1:3	Underhållsstöd	2 687	2 703	2 726	2 692	2 636	-16	-0,6
12	1:6	Omvårdnadsbidrag och vårdbidrag	5 271	4 329	3 759	3 550	3 617	942	21,8
12	1:8	Bostadsbidrag	4 134	4 255	4 126	5 019	5 284	-121	-2,8
14	1:2	Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	39 467	32 282	31 308	41 370	38 395	7 185	22,3
14	1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	321	321	284	434	428	0	0,0
14	1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	1 373	1 045	1 516	1 645	1 728	328	31,4
14	1:6	Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020	1	465	206	200	190	-465	-99,9
14	1:7	Europeiska socialfonden+ m.m. för perioden 2021–2027	295	86				208	240,8
14	1:12	Bidrag till lönegarantiersättning	3 360	1 915	1 279	830	2 986	1 445	75,5
14	1:14	Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	787	905	1 011	1 347	2 288	-118	-13,0
15	1:1	Studiehjälp	4 351	4 311	4 318	4 340	4 269	39	0,9
15	1:2	Studiemedel	16 383	14 830	14 507	15 603	14 773	1 553	10,5
15	1:3	Omställningsstudiestöd	1 111	516				595	115,5
17	1:2	Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	103	107	405	837	1 015	-4	-3,6
17	5:2	Ersättningar och bidrag till konstnärer	496	504	734	830	423	-9	-1,7
17	10:1	Filmstöd	554	553	628	949	553	1	0,2
17	13:1	Stöd till idrotten	2 064	2 039	2 738	3 876	3 472	25	1,2
17	14:1	Statsbidrag till studieförbund	1 741	4 338	4 829	4 769	4 461	-2 597	-59,9
17	14:2	Statsbidrag till folkhögskolor	2 447					2 447	
20	1:8	Klimatbonus	1 357	5 817	6 905	4 810	2 078	-4 460	-76,7
21	1:2	Insatser för energieffektivisering	285	45		1	6	241	537,5
21	1:12 (2022)	Kompensation för höga elpriser			8 682				

UO	Anslag	Anslagsnamn	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Förändring 2023–2024	Procentuell förändring 2023–2024
21	1:12 (2023)	Gasprisstöd		135				-135	-100,0
24	1:22	Stöd vid korttidsarbete	-11	-19	76	446	838	7	-39,4
		Övriga anslag	19 300	18 630	19 602	19 812	19 336	670	3,6
		Totalt	394 865	365 902	358 768	349 356	342 315	28 964	7,9

Källa: Ekonomistyrningsverket.

Tabell 8 Realekonomisk fördelning – Transfereringar till kommuner 2020–2024

Miljoner kronor

UO	Anslag	Anslagsnamn	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Förändring 2023–2024	Procentuell förändring 2023–2024
1	6:1	Allmänna val och demokrati	311		297	7	3	311	
6	2:4	Krisberedskap	874	653	643	539	526	221	33,9
8	1:2	Ersättningar och bostadskostnader	3 824	4 056	3 201	1 654	2 315	-233	-5,7
8	1:9 (2022)	Tillfälligt stöd till kommuner med anledning av kriget i Ukraina			500				
9	1:5	Bidrag för läkemedelsförmånerna	37 187	34 295	32 887	31 851	30 041	2 891	8,4
9	1:6	Bidrag till folkhälsa och sjukvård	16 212	14 590	26 595	47 826	24 531	1 622	11,1
9	1:8	Bidrag till psykiatri	1 616	1 679	1 631	1 731	1 784	-63	-3,7
9	1:11	Prestationsbundna insatser för att korta vårdköerna	4 930	2 952	2 967	2 972	2 896	1 978	67,0
9	1:14	Civilt försvar inom hälso- och sjukvård	1 212					1 212	
9	4:4	Kostnader för statlig assistansersättning	-4 671	-4 383	-4 423	-4 400	-4 453	-287	6,6
9	4:5	Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet	8 461	9 444	8 773	8 096	1 407	-983	-10,4
9	4:6	Statens institutionsstyrelse	421	485	423		211	-63	-13,1
9	4:7	Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.	1 088	825	378	554	316	263	31,8
10	1:6	Bidrag för sjukskrivningsprocessen	625	591	562	1 428	1 401	34	5,7
10	1:7	Ersättning för höga sjuklönekostnader	38	33	4 046	4 379	6 904	5	15,1
13	1:2	Kommunersättningar vid flyktingmottagande	3 523	3 166	3 924	4 573	6 991	358	11,3
14	1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	1 178	1 137	1 875	3 712	2 279	41	3,6
14	1:13	Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	601	831	703	548	707	-230	-27,7
16	1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	3 556	2 364	3 665	3 635	2 111	1 192	50,4
16	1:7	Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet samt kvalitetshöjande åtgärder inom förskola	4 955	4 979	4 268	3 657	3 707	-24	-0,5
16	1:11 (2020)	Fler anställda i lågstadiet					894		
16	1:13	Bidrag till lärarlöner	3 441	3 446	3 470	3 531	3 418	-6	-0,2
16	1:15	Statligt stöd för stärkt kunskapsutveckling	6 565	5 870	5 814	5 543	4 374	695	11,8
16	1:17	Statligt stöd till vuxenutbildning	4 189	4 117	4 927	4 358	3 101	72	1,8
16	2:66	Ersättningar för klinisk utbildning och forskning	2 705	2 711	2 056	2 641	2 590	-5	-0,2
19	1:1	Regionala utvecklingsåtgärder	494	526	524	369	379	-32	-6,1
20	1:3	Åtgärder för värdefull natur	660	520	974	900	494	140	26,9

UO	Anslag	Anslagsnamn	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Förändring 2023–2024	Procentuell förändring 2023–2024
20	1:17	Klimatpremier	25	90	349	66		-65	-72,3
22	1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	708	356	-8	942	642	353	99,3
22	1:11	Trängselskatt i Stockholm	6		45	934	107	6	
22	1:18 (2022)	Bidrag för upprätthållande av kollektivtrafik			985	3 018	2 873		
22	2:5	Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation	22	628	270	181	53	-606	-96,5
25	1:1	Kommunalekonomisk utjämning	167 871	151 878	151 223	148 511	120 809	15 992	10,5
25	1:2	Utgjänningsbidrag för LSS-kostnader	5 827	5 718	4 893	4 717	4 662	109	1,9
25	1:4	Tillfälligt stöd till enskilda kommuner och regioner	239		299			239	
25	1:4 (2020)	Stöd med anledning av flyktingsituationen					3 000		
25	1:5	Medel till befolkningsmässigt mindre kommuner	300	300	300				
25	1:5 (2020)	Stöd till kommunsektorn för att stärka välfärden					29 486		
		Övriga anslag	12 345	11 990	12 383	11 788	11 203	355	3,0
		Totalt	291 338	265 846	281 416	300 260	271 763	25 492	9,6

Källa: Ekonomistyrningsverket.

Tabell 9 Realekonomisk fördelning – Transfereringar till företag 2020–2024

Miljoner kronor

UO	Anslag	Anslagsnamn	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Förändring 2023–2024	Procentuell förändring 2023–2024
1	8:1	Mediestöd	870	985	1 070	994	1 468	-114	-11,6
9	4:5	Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet	400	540	542	983	494	-140	-26,0
10	1:7	Ersättning för höga sjuklönekostnader	2 068	1 494	7 467	9 952	10 094	575	38,5
14	1:3	Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	799	846	934	1 688	1 211	-47	-5,6
14	1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	14 881	14 605	14 489	14 474	14 150	275	1,9
14	1:13	Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	2 959	3 886	3 260	2 816	2 987	-927	-23,8
14	1:15	Omställnings- och kompetensstöd genom den offentliga omställningsorganisationen	2 375	540				1 834	339,4
16	1:19	Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	2 814	2 585	2 518	2 267	1 826	229	8,8
16	3:1	Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	1 221	1 007	1 153	1 057	528	214	21,2
17	1:2	Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	206	163	856	2 016	1 162	44	26,9
18	1:7	Energieffektivisering av flerbostadshus	377	232	1 065	69	53	145	62,6
18	1:8	Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande	2 730	4 277	4 983	3 578	2 221	-1 547	-36,2
21	1:7 (2022)	Energiteknik			75	327	326		
21	1:8	Laddinfrastruktur	106	868	528			-762	-87,8
21	1:9	Biogasstöd	658	356	204			302	84,9

UO	Anslag	Anslagsnamn	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Förändring 2023–2024	Procentuell förändring 2023–2024
22	1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	1 452	1 457	1 473	347	573	-5	-0,3
22	1:2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	620	934	372	13	-473	-314	-33,6
22	1:4	Ersättning för sjöräddning och fritidsbåtsändamål	511	533	369	188	188	-22	-4,1
22	1:11	Trängselskatt i Stockholm	1 437	1 505	1 506	-28	-4	-68	-4,5
22	1:12	Transportstyrelsen	1 033	0	0	0	0	1 034	-356 322,2
22	1:15	Sjöfartsstöd	1 418	1 388	1 331	1 182	1 227	30	2,1
22	1:17	Infrastruktur för flygtrafiktjänst	340	277		122		63	22,6
22	2:5	Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation	238	823	1 290	1 528	192	-585	-71,1
23	1:6	Bekämpning av smittsamma djursjukdomar	356	320	150	372	95	36	11,3
23	1:10	Gårdsstöd m.m.	9 010	6 572	7 438	6 945	7 188	2 438	37,1
23	1:12	Nationell medfinansiering till den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027	1 844	1 502				343	22,8
23	1:13	Finansiering från EU-budgeten till den gemensamma jordbrukspolitiken andra pelare 2023–2027	1 399	1 168				231	19,8
23	1:17	Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	855	1 066	4 616	2 823	2 765	-211	-19,8
23	1:18	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	749	1 096	2 968	2 593	3 623	-348	-31,7
23	1:19	Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket	6	86	9	233	152	-80	-92,5
24	1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	1 786	1 745	1 878	1 889	1 656	41	2,4
24	1:3	Institutens strategiska kompetensmedel	864	834	997	1 069	759	30	3,6
24	1:17	Kapitalinsatser i statligt ägda företag	1 727					1 727	
24	1:22	Stöd vid korttidsarbete	-293	-643	-379	7 092	33 865	350	-54,4
24	1:23	Brexitjusteringsreserven	0	305				-305	-100,1
24	1:23	Stöd till enskilda näringsidkare (2021)				2 057	339		
24	1:24	Elstöd	7	761				-754	-99,0
24	1:24	Omställningsstöd (2021)		-285	-439	9 932	5 677	285	-100,0
24	1:24	Omställningsstöd (2022)		-16	1 391			16	-100,0
24	1:25	Omsättningsstöd till enskilda näringsidkare (2022)		0	276			0	-100,0
24	1:27	Tillfälligt stöd för hyreskostnader för vissa företag (2021)		0	7	949	1 194	0	-100,0
26	2:1	Återställning av Riksbankens eget kapital	25 000					25 000	
		Övriga anslag	10 553	10 463	9 596	8 869	7 301	90	0,9
		Totalt	93 376	64 273	73 996	88 397	102 839	29 103	45,3

Källa: Ekonomistyrningsverket.

Tabell 10 Realekonomisk fördelning – Lön inkl. sociala avgifter 2020–2024

Miljoner kronor

UO	Anslag	Anslagsnamn	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Förändring 2023–2024	Procentuell förändring 2023–2024
1	4:1	Regeringskansliet m.m.	6 242	5 940	5 712	5 500	5 201	301	5,1
1	5:1	Länsstyrelserna m.m.	2 813	2 707	2 627	2 848	2 360	106	3,9
1	6:1	Allmänna val och demokrati	175	63	154	56	64	112	177,6
3	1:1	Skatteverket	6 938	6 626	6 460	6 550	6 296	312	4,7
3	1:2	Tullverket	1 950	1 764	1 659	1 572	1 463	186	10,6
4	1:1	Polismyndigheten	30 082	26 733	24 092	22 971	21 192	3 349	12,5
4	1:3	Åklagarmyndigheten	1 999	1 741	1 568	1 476	1 389	259	14,9
4	1:5	Sveriges Domstolar	5 632	5 327	4 977	4 826	4 583	305	5,7
4	1:6	Kriminalvården	11 105	9 229	7 765	6 928	6 195	1 876	20,3
6	1:1	Förbandsverksamhet och beredskap	23 501	20 736	18 438	17 387	16 482	2 765	13,3
6	1:11	Försvarets materielverk	1 872	1 574	1 010	924	787	298	19,0
6	2:1	Kustbevakningen	901	771	737	711	678	131	16,9
6	2:6	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	1 020	935	854	867	863	85	9,1
7	1:1	Bistandsverksamhet	1 128	1 231	1 320	1 735	1 115	-103	-8,4
8	1:1	Migrationsverket	3 496	3 407	3 176	2 921	3 118	89	2,6
9	1:14	Civilt försvar inom hälso- och sjukvård	150					150	
9	2:6	Stöd till främjande av en aktiv och meningsfull fritid för barn och unga	315					315	
9	4:6	Statens institutionsstyrelse	1 414	1 154	1 042	931	883	260	22,5
10	2:1	Försäkringskassan	7 026	7 113	7 042	6 893	6 718	-88	-1,2
14	1:1	Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	5 892	5 790	5 765	5 754	5 281	102	1,8
14	1:4	Lönebidrag och Samhall m.m.	587	445	510	588	600	141	31,8
14	1:15	Omställnings- och kompetensstöd genom den offentliga omställningsorganisationen	149	37				112	302,5
16	3:1	Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	4 146	4 034	3 972	3 915	3 570	112	2,8
22	1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	3 209	2 942	2 610	2 565	2 337	267	9,1
22	1:2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	4 767	4 297	3 992	3 946	3 768	470	10,9
23	1:26	Slakterikontroll	137		0	43	45	137	
		Övriga anslag	73 105	70 012	68 498	67 396	64 007	3 093	4,4
		Totalt	199 749	184 609	173 980	169 302	158 995	15 140	8,2

Källa: Ekonomistyrningsverket.

Tabell 11 Realekonomisk fördelning – Konsumtion per utgiftsområde 2020–2024

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Förändring 2023–2024	Procentuell förändring 2023–2024
1 Rikets styrelse	16 202	15 796	14 751	14 022	12 918	406	2,6
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	3 875	3 563	3 351	3 073	3 076	312	8,8
3 Skatt, tull och exekution	12 986	12 706	12 101	11 883	11 485	280	2,2
4 Rättsväsendet	73 468	65 751	57 992	54 326	50 422	7 717	11,7
5 Internationell samverkan	443	409	375	364	366	35	8,4
6 Försvar och samhällets krisberedskap	86 590	67 700	62 526	52 516	47 765	18 889	27,9
7 Internationellt bistånd	3 706	3 782	3 856	4 271	3 217	-76	-2,0
8 Migration	7 143	6 837	6 865	5 815	6 349	306	4,5
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	13 993	12 852	13 351	15 297	12 387	1 142	8,9
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	9 783	10 040	9 681	9 461	9 322	-257	-2,6
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	622	667	698	705	661	-45	-6,8
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn							
13 Integration och jämställdhet	673	576	579	582	501	97	16,8
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	13 735	14 437	14 547	14 996	12 523	-703	-4,9
15 Studiestöd	1 114	1 115	1 069	921	939	0	0,0
16 Utbildning och universitetsforskning	56 226	54 139	53 128	52 799	49 753	2 087	3,9
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	3 073	3 052	3 063	3 030	2 978	22	0,7
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	1 420	1 328	1 306	1 324	1 270	92	7,0
19 Regional utveckling	264	350	369	397	447	-86	-24,5
20 Klimat, miljö och natur	6 619	5 906	7 527	7 005	5 795	712	12,1
21 Energi	2 021	1 783	1 907	1 516	1 464	237	13,3
22 Kommunikationer	32 270	30 747	27 719	28 363	24 522	1 523	5,0
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	5 907	5 477	5 366	5 392	4 860	429	7,8
24 Näringsliv	3 388	3 151	3 498	3 688	2 832	237	7,5
25 Allmänna bidrag till kommuner							
26 Statsskuldsräntor m.m.							
27 Avgiften till Europeiska unionen							
Summa utgiftsområden	355 520	322 164	305 626	291 744	265 854	33 356	10,4

Källa: Ekonomistyrningsverket.

Tabell 12 Realekonomisk fördelning – Transfereringar per utgiftsområde 2020–2024

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Förändring 2023–2024	Procentuell förändring 2023–2024
1 Rikets styrelse	2 202	1 947	2 315	1 988	2 407	255	13,1
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	16 814	15 217	13 835	13 728	13 588	1 598	10,5
3 Skatt, tull och exekution	3 209	29	29	34	24	3 180	10 815,5
4 Rättsväsendet	745	623	545	408	377	122	19,6
5 Internationell samverkan	1 868	1 762	3 001	1 413	1 699	106	6,0
6 Försvar och samhällets krisberedskap	6 794	3 647	2 358	1 434	1 460	3 147	86,3
7 Internationellt bistånd	45 533	42 305	42 312	43 161	42 646	3 228	7,6
8 Migration	4 440	4 971	4 700	2 189	2 991	-531	-10,7
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	101 646	94 057	102 636	122 369	89 149	7 589	8,1

Utgiftsområde	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Förändring 2023–2024	Procentuell förändring 2023–2024
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	109 644	99 947	103 859	102 806	107 273	9 696	9,7
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	62 829	55 663	45 552	37 238	35 946	7 167	12,9
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	102 877	101 665	101 067	101 068	99 939	1 212	1,2
13 Integration och jämställdhet	4 062	3 909	4 856	5 589	7 970	154	3,9
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	74 536	65 152	63 511	76 508	74 187	9 384	14,4
15 Studiestöd	25 551	23 487	23 067	24 148	22 555	2 064	8,8
16 Utbildning och universitetsforskning	39 861	37 128	37 571	36 466	31 206	2 734	7,4
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	13 410	13 493	16 522	19 458	17 300	-83	-0,6
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	3 158	4 569	6 349	3 820	2 470	-1 411	-30,9
19 Regional utveckling	2 482	3 230	2 907	2 778	2 669	-748	-23,2
20 Klimat, miljö och natur	7 847	11 778	12 981	9 411	4 937	-3 931	-33,4
21 Energi	2 338	2 583	10 679	1 804	1 881	-244	-9,5
22 Kommunikationer	10 899	10 743	10 570	11 206	8 319	155	1,4
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	15 271	12 769	16 183	13 903	14 786	2 502	19,6
24 Näringsliv	5 714	4 225	5 876	26 517	46 762	1 489	35,2
25 Allmänna bidrag till kommuner	174 245	157 904	157 022	153 235	157 964	16 341	10,3
26 Statsskuldsräntor m.m.	25 001		3	1	2	25 001	
27 Avgiften till Europeiska unionen	41 187	43 585	48 240	52 262	47 193	-2 398	-5,5
Summa utgiftsområden	904 164	816 387	838 547	864 943	837 699	87 777	10,8

Källa: Ekonomistyrningsverket.

Tabell.13 Realekonomisk fördelning – Investeringar per utgiftsområde 2020–2024

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Förändring 2023–2024	Procentuell förändring 2023–2024
1 Rikets styrelse	-24	-18	118	-24	3	-6	35,9
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	1	9	5	6	3	-8	-87,6
3 Skatt, tull och exekution	76	89	137	55	35	-12	-13,8
4 Rättsväsendet	863	853	763	438	463	10	1,2
5 Internationell samverkan	4	4	1	1	1	0	2,1
6 Försvar och samhällets krisberedskap	33 995	24 979	18 019	15 612	12 850	9 016	36,1
7 Internationellt bistånd	8	9	11	9	9	0	-4,0
8 Migration	8	19	7	7	7	-10	-55,1
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	35	29	28	24	21	6	20,2
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	17	4	11	11	7	13	339,3
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	39	31	34	31	8	8	24,5
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn							
13 Integration och jämställdhet	1	1	1	2	1	0	-15,4
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	4	7	8	4	12	-3	-37,0
15 Studiestöd	0	0	1	0	0	0	3,1
16 Utbildning och universitetsforskning	361	311	357	297	292	50	16,0
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	10	23	23	70	18	-13	-55,5
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	2	3	5	2	3	-1	-23,5
19 Regional utveckling	0	0	0	0	0	0	-18,4
20 Klimat, miljö och natur	63	116	148	247	154	-53	-45,9

Utgiftsområde	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Förändring 2023–2024	Procentuell förändring 2023–2024
21 Energi	2	4	4	3	2	-1	-32,7
22 Kommunikationer	34 099	35 447	31 908	29 791	30 124	-1 348	-3,8
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	40	30	33	37	36	9	31,3
24 Näringsliv	8	6	9	14	39	2	38,6
25 Allmänna bidrag till kommuner							
26 Statsskuldsräntor m.m.							
27 Avgiften till Europeiska unionen							
Summa utgiftsområden	69 614	61 955	51 630	46 638	44 089	7 658	12,4

Källa: Ekonomistyrningsverket.

Tabell 14 Realekonomisk fördelning – Ränta och finansiella transaktioner per utgiftsområde 2020–2024

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020	Förändring 2023–2024	Procentuell förändring 2023–2024
1 Rikets styrelse	645	579	391	405	420	66	11,3
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	133	130	149	115	336	3	2,3
3 Skatt, tull och exekution	652	615	574	562	511	38	6,1
4 Rättsväsendet	3 221	2 545	2 196	1 996	1 761	676	26,6
5 Internationell samverkan	6	4	4	4	4	1	26,3
6 Försvar och samhällets krisberedskap	798	-339	638	955	954	1 137	-335,2
7 Internationellt bistånd	356	415	17	22	653	-59	-14,2
8 Migration	174	172	157	214	232	3	1,5
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	375	1 896	2 149	279	217	-1 520	-80,2
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	652	626	790	773	1 297	26	4,1
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	75	66	57	42	37	8	12,8
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	0	0	0	0	0	0	67,4
13 Integration och jämställdhet	2	5	11	39	44	-2	-50,1
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	256	246	310	438	432	10	4,1
15 Studiestöd	1 373	734	1 342	1 519	1 565	639	87,2
16 Utbildning och universitetsforskning	1 685	1 388	1 910	1 788	1 712	296	21,3
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	127	124	125	124	120	4	2,9
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	48	50	53	42	36	-2	-3,9
19 Regional utveckling	73	126	81	48	67	-53	-42,4
20 Klimat, miljö och natur	59	79	83	62	64	-20	-25,3
21 Energi	41	57	43	72	52	-16	-28,2
22 Kommunikationer	3 948	3 470	2 680	2 737	2 202	479	13,8
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	337	325	353	299	338	11	3,5
24 Näringsliv	119	258	891	188	10 774	-139	-53,9
25 Allmänna bidrag till kommuner							
26 Statsskuldsräntor m.m.	20 197	31 626	27 152	-1 299	19 590	-11 429	-36,1
27 Avgiften till Europeiska unionen							
Summa utgiftsområden	35 353	45 197	42 157	11 422	43 417	-9 844	-21,8

Källa: Ekonomistyrningsverket.

Tabell.15 Antal statligt anställda 2020–2024 (kvinnor respektive män)

Antal ¹	2020	2021	2022	2023	2024
Kvinnor	132 559	135 756	139 741	144 183	147 437
Män	118 272	121 170	122 317	125 142	129 296
Summa	250 831	256 926	262 058	269 325	276 733

¹ Anställda med en omfattning på understigande 40 procent av heltid ingår inte.

Källa: Arbetsgivarverket

Tabell.16 Antal statligt anställda 2020–2024 fördelade på åldersgrupper och kön (procentuell andel)

Antal och procentuell fördelning

Ålder och kön	2020	2021	2022	2023	2024
–34	60 966	62 150	63 360	65 178	66 583
Kvinnor	50,8	50,6	50	52,2	51,6
Män	49,2	49,4	50	47,8	48,4
35–44	65 662	66 859	67 951	69 582	70 897
Kvinnor	54,7	54,6	54,5	55,1	54,7
Män	45,3	45,4	45,5	44,9	45,3
45–54	67 552	68 803	69 381	70 192	72 040
Kvinnor	53,7	53,9	54,2	54,7	54,7
Män	46,3	46,1	45,8	45,3	45,3
55–	56 651	59 114	61 366	64 373	67 213
Kvinnor	51,8	51,9	51,8	51,9	51,9
Män	48,2	48,1	48,2	48,1	48,1
Summa	250 831	256 926	262 058	269 325	276 733

Källa: Arbetsgivarverket

Tabell.17 Antal statligt anställda 2020–2024 fördelade på sektorer och kön (procentuell andel)

Antal och procentuell fördelning

Sektorer och kön	2020	2021	2022	2023	2024
Affärsverk ¹	12 460	12 858	13 168	14 221	15 197
Kvinnor	39,9	40,3	40,8	41,4	42,4
Män	60,1	59,7	59,2	58,6	58,6
Universitetet ²	62 787	63 681	64 230	64 505	64 834
Kvinnor	54,6	54,9	55,4	55,8	55,8
Män	45,4	45,1	44,6	44,2	44,2
Försvar ³	24 168	24 563	25 150	26 313	28 070
Kvinnor	20,6	21,4	22,4	23,7	24,3
Män	79,4	78,6	77,6	76,3	75,7
Övrig verksamhet ⁴	151 416	155 824	159 510	164 286	168 632
Kvinnor	58,3	58	57,4	58,5	58,2
Män	41,7	42	42,6	41,5	41,8
Summa	250 831	256 926	262 058	269 325	276 733

¹ Affärsverk och infrastruktur.² Universitet och högskolor.³ Försvarsmakten.⁴ Omfattar bl.a. miljö, teknik och jordbruk, men även arbetsliv, omsorg och utbildning samt länsstyrelser, Regeringskansliet och stabsmyndigheter.

Källa: Arbetsgivarverket

Bilaga 7

Statliga myndigheter

Statliga myndigheter

De myndigheter som ingår i årsredovisning för staten finns med i nedanstående förteckning. Eftersom förteckningen anger de myndigheter som de finansiella dokumenten omfattar, ingår inte nämndmyndigheter och liknande vars ekonomiska utfall redovisas av en annan myndighet.

Affärsverket svenska kraftnät
Allmänna reklamationsnämnden
Arbetsdomstolen
Arbetsförmedlingen
Arbetsgivarverket
Arbetsmiljöverket

Barnombudsmannen
Blekinge tekniska högskola
Bokföringsnämnden
Bolagsverket
Boverket
Brottsförebyggande rådet
Brottsoffermyndigheten

Centrala studiestödsnämnden

Diskrimineringsombudsmannen
Domarnämnden
Domstolsverket

E-hälsomyndigheten
Ekobrottsmyndigheten
Ekonomistyrningsverket
Elsäkerhetsverket
Energimarknadsinspektionen
Etikprövningsmyndigheten
Exportkreditnämnden

Fastighetsmäklarinspektionen
Finansinspektionen
Finanspolitiska rådet
Folke Bernadotteakademin
Folkhälsomyndigheten
Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd
Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande
Fortifikationsverket
Forum för levande historia
Försvarets materielverk
Försvarets radioanstalt
Försvvarshögskolan
Försvarmakten
Försvarsunderrättelsesdomstolen
Försäkringskassan

Gymnastik- och idrottshögskolan
Göteborgs universitet

Havs- och vattenmyndigheten
Högskolan Dalarna
Högskolan i Borås
Högskolan i Gävle
Högskolan i Halmstad
Högskolan i Skövde
Högskolan Kristianstad
Högskolan Väst

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen
Inspektionen för socialförsäkringen
Inspektionen för strategiska produkter
Inspektionen för vård och omsorg
Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering
Institutet för mänskliga rättigheter
Institutet för rymdfysik
Institutet för språk och folkminnen
Integritetsskyddsmyndigheten

Justitiekanslern
Jämställdhetsmyndigheten

Kammarkollegiet
Karlstads universitet
Karolinska institutet
Kemikalieinspektionen
Kommerskollegium
Konjunkturinstitutet
Konkurrensverket
Konstfack
Konstnärsnämnden
Konsumentverket
Kriminalvården
Kronofogdemyndigheten
Kungl. Biblioteket
Kungl. Konsthögskolan
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm
Kungl. Tekniska högskolan

Lantmäteriet
Linköpings universitet
Linnéuniversitetet
Livsmedelsverket
Luftfartsverket, affärsverk
Luleå tekniska universitet
Lunds universitet
Läkemedelsverket
Länsstyrelsen i Blekinge län
Länsstyrelsen i Dalarnas län
Länsstyrelsen i Gotlands län
Länsstyrelsen i Gävleborgs län
Länsstyrelsen i Hallands län
Länsstyrelsen i Jämtlands län

Länsstyrelsen i Jönköpings län
Länsstyrelsen i Kalmar län
Länsstyrelsen i Kronobergs län
Länsstyrelsen i Norrbottens län
Länsstyrelsen i Skåne län
Länsstyrelsen i Stockholms län
Länsstyrelsen i Södermanlands län
Länsstyrelsen i Uppsala län
Länsstyrelsen i Värmlands län
Länsstyrelsen i Västerbottens län
Länsstyrelsen i Västernorrlands län
Länsstyrelsen i Västmanlands län
Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Länsstyrelsen i Örebro län
Länsstyrelsen i Östergötlands län

Malmö universitet
Mediemyndigheten (myndigheten har bytt namn 2024-01-01 från Myndigheten för
press, radio och tv)
Medlingsinstitutet
Migrationsverket
Mittuniversitetet
Moderna museet
Myndigheten för arbetsmiljökunskap
Myndigheten för delaktighet
Myndigheten för digital förvaltning
Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd
Myndigheten för kulturanalys
Myndigheten för psykologiskt försvar
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Myndigheten för stöd till trossamfund
Myndigheten för tillgängliga medier
Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser
Myndigheten för totalförsvarsanalys
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor
Myndigheten för vård- och omsorgsanalys
Myndigheten för yrkeshögskolan
Mälardalens universitet

Nationalmuseum
Naturhistoriska riksmuseet
Naturvårdsverket
Nordiska Afrikainstitutet
Nämnden för prövning av oredlighet i forskning

Patent- och registreringsverket
Pensionsmyndigheten
Polarforskningssekretariatet
Polismyndigheten
Post- och telestyrelsen

Regeringskansliet
Revisorsinspektionen
Riksantikvarieämbetet
Riksarkivet
Riksbankens grundfond
Riksdagens ombudsmän, JO
Riksdagsförvaltningen
Riksgäldskontoret
Riksrevisionen
Rymdstyrelsen
Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige
Rättsmedicinalverket

Sameskolstyrelsen
Sametinget
Sjöfartsverket, affärsverk
Skatteverket
Skogsstyrelsen
Skolforskningsinstitutet
Socialstyrelsen
Specialpedagogiska skolmyndigheten
Spelinspektionen
Statens beredning för medicinsk och social utvärdering
Statens centrum för arkitektur och design
Statens energimyndighet
Statens fastighetsverk
Statens försvarshistoriska museer
Statens geotekniska institut
Statens haverikommission
Statens historiska museer
Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten
Statens institutionsstyrelse
Statens jordbruksverk
Statens konstråd
Statens kulturråd
Statens maritima och transporthistoriska museer
Statens museer för världskultur
Statens musikverk
Statens servicecenter
Statens skolinspektion
Statens skolverk
Statens tjänstepensionsverk
Statens veterinärmedicinska anstalt
Statens väg- och transportforskningsinstitut
Statistiska centralbyrån
Statskontoret
Stockholms konstnärliga högskola
Stockholms universitet
Strålsäkerhetsmyndigheten
Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)
Svenska institutet
Svenska institutet för europapolitiska studier
Sveriges geologiska undersökning

Sveriges lantbruksuniversitet
Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut
Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden
Säkerhetspolisen (redovisas i begränsad omfattning)
Södertörns högskola

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket
Tillväxtverket
Totalförsvarets forskningsinstitut
Totalförsvarets plikt- och provningsverk
Trafikanalys
Trafikverket
Transportstyrelsen
Tullverket

Umeå universitet
Universitets- och högskolerådet
Universitetskanslersämbetet
Upphandlingsmyndigheten
Uppsala universitet
Utbetalningsmyndigheten (myndigheten startade 2024-01-01)

Verket för innovationssystem
Vetenskapsrådet

Åklagarmyndigheten

Örebro universitet
Överklagandenämnden för studiestöd

Bilaga 8

Ordlista

Ordlista

Affärsdagsredovisning

Transaktioner i statsskuldsförvaltningen som påverkar den redovisade statsskulden på affärsdagen, det vill säga när avtal tecknas och inte när betalning sker.

Anläggningstillgång

Tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav. Det är avsikten med innehavet, och inte tillgångens natur, som är avgörande för om tillgången ska klassificeras som anläggningstillgång eller omsättningstillgång. Med stadigvarande bruk eller innehav avses tillgångar som innehas i mer än ett år. Anläggningstillgångar delas upp i immateriella, materiella och finansiella anläggningstillgångar.

Anskaffningsvärde

Utgiften för en tillgångs köp eller tillverkning. I anskaffningsvärdet ska räknas in samtliga utgifter för att få tillgången på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen.

Anskaffningsvärdemetoden

En metod som används för att redovisa och värdera anläggningstillgångar i balansräkningen. Metoden innebär att en anläggningstillgång initialt tas upp till anskaffningsvärdet. Det bokförda värdet minskar sedan löpande under tillgångens nyttjandeperiod med avskrivningar och nedskrivningar. Se även Kapitalandelsmetoden.

Anslag

Utgiftspost på statens budget som riksdagen fattar beslut om. Riksdagens anslagsbeslut innebär att regeringen bemyndigas att under viss tid och under vissa villkor använda anvisade medel till de av riksdagen angivna ändamålen. Anslaget anvisas av riksdagen till regeringen. Därefter tilldelar regeringen anslagsmedel till myndigheter. Regeringen kan underindela anslagen i anslagsposter och delposter. Samtliga anslag i statens budget är ramanslag. Se vidare Ramanslag.

Anslagsbehållningar

Kvarstående anslagsmedel på ramanslag vid budgetårets slut. Se vidare Ramanslag. Totalt tilldelade medel beräknas som summan av anvisade medel enligt statens budget för ett aktuellt budgetår och kvarstående medel från tidigare år, s.k. ingående anslagsbehållningar. De tilldelade medlen kan förändras under budgetåret, dels genom anvisade eller minskade medel på ändringsbudget, och dels genom indragningar enligt regeringsbeslut. I budgetpropositionen och vårpropositionen görs en prognos över förändringen av anslagsbehållningar för de kommande åren. Detta redovisas under posten Minskning av anslagsbehållningar.

Anslagskredit

Ett tillåtet överskridande på ett ramanslag som förs över till kommande budgetår och som därmed minskar totalt disponibelt belopp. Se vidare Ramanslag.

Anslagssparande

Outnyttjade medel på ramanslag, som inom vissa gränser får överföras till kommande budgetår. Se vidare Ramanslag.

Ansvarsförbindelser

Befintliga förpliktelser som inte redovisas som skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att de kommer att regleras, eller på grund av att deras storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet. Det kan också vara möjliga förpliktelser, dvs. det är osäkert om det förekommer en förpliktelse eller inte. Ansvarsförbindelser benämns i vissa fall eventalförpliktelser, bl.a. i flera internationella redovisningsrekommendationer, men detta har inte alltid exakt samma betydelse. Ansvarsförbindelser redovisas ”inom linjen” i (anslutning till) balansräkningen men de tas inte med i balansräkningens beloppskolumner och räknas inte in i balanssumman. Garantiåtaganden utgör de största ansvarsförbindelserna i staten.

Avgift

Ersättning som betalas för en motprestation. Om inget annat har beslutats ska avgifter inom staten beräknas så att de helt täcker verksamhetens kostnader, såväl direkta som indirekta (full kostnadstäckning).

Avsättning

Post på balansräkningens skuldsida för förpliktelser som är osäkra till belopp och/eller tidpunkt då de ska infrias. Detta till skillnad från poster som redovisas som skulder, som i princip är säkra såväl till belopp som till tidpunkt för infriande.

Balansräkning

Dokument i årsredovisningen som visar den redovisande enhetens ekonomiska ställning på bokslutsdagen, uttryckt i tillgångar, skulder och kapital. Tillgångs- och skuldsidans summor är lika stora.

Beredskapstillgång

Tillgång som innehas för civilt eller militärt beredskapsändamål. Tillgångar för civilt beredskapsändamål kan utgöras av t.ex. läkemedel och räddningsutrustning.

Beställningsbemyndigande

Tillstånd som en statlig myndighet behöver för att få ingå ekonomiska åtaganden som kommer att belasta framtida anslag.

Bidrag

Ersättning som lämnas eller mottas utan direkt motprestation. Däremot kan villkor finnas för erhållande av bidraget. I statlig redovisning sammanfaller begreppet vanligen med transferering. Se även Transferering.

Bokföringsmässiga grunder

Princip som innebär att inkomster och utgifter hänförs (periodiseras) till den räkenskapsperiod de hör till och intäkts- respektive kostnadsförs. Avgörande är när en prestation utförs eller när resursförbrukning sker, inte när den faktureras eller regleras likvidmässigt.

Bokfört värde

Det värde som en tillgång eller skuld är upptagen till i balansräkningen. Det kan avvika från marknadsvärdet eller anskaffningsvärdet. Bokfört värde benämns i vissa sammanhang som redovisat värde.

Bruttonationalinkomst (BNI)

Summa av bruttonationalprodukten och faktorinkomster till och från utlandet, t.ex. löner, aktieutdelningar, räntor.

Bruttonationalprodukten (BNP)

Värdet av alla varor och tjänster som produceras i ett land under ett år.

Bruttoredovisning

Redovisningsmetod som innebär att inkomster och utgifter, intäkter och kostnader eller tillgångar och skulder redovisas var för sig, dvs. de kvittas inte mot varandra. Motsatsen är nettoredovisning, vilket innebär att endast skillnaden mellan respektive begreppspår redovisas, dvs. de kvittas mot varandra. Statens inkomster och utgifter ska budgeteras och redovisas brutto.

Budgeteringsmarginal

Skillnaden mellan statens utgiftstak och de takbegränsade utgifterna i statens budget och ålderspensionssystemet. Se vidare Utgiftstak för staten och Takbegränsade utgifter. Denna marginal utgör en buffert för högre utgifter än beräknat. Under den period som utgiftstaket omfattar kan såväl den samhällsekonomiska utvecklingen som konsekvenserna av redan fattade beslut bli annorlunda än vad som förväntats. Det kan t.ex. bero på högre arbetslöshet, lägre BNP-tillväxt eller högre utgifter till följd av beteendeförändringar.

Budgetunderskott

Ett negativt saldo i statens budget som uppkommer då utgifterna är större än inkomsterna. Ett budgetunderskott är per definition lika med statens lånebehov. Se vidare Statens budgetsaldo.

Derivatinstrument

Ett samlingsnamn för ett flertal olika finansiella instrument som bl.a. används av Riksgäldskontoret för att hantera kurs- och ränterisker avseende statsskulden. Vanliga derivatinstrument är optioner, terminer och skuldbytesavtal (eng. swaps).

Effektivitetsrevision

Riksrevisionens granskning av effektiviteten i den statliga verksamheten. Granskningen ska främja ett effektivt verkställande av politiska beslut och användande av skattemedel.

Eget kapital

Skillnaden mellan det bokförda värdet av tillgångarna och skulderna i en balansräkning, dvs. nettoförmögenheten eller kapitalbehållningen. Det egna kapitalet i ett företag består av det kapital som ägarna satsat med tillägg för vinster och avdrag för förluster som stannat i företaget. I årsredovisningen för staten benämns det egna kapitalet Nettoförmögenhet.

Ekonomisk händelse

Alla förändringar i storleken och sammansättningen av statens/myndigheternas tillgångar, skulder eller kapital. Dessa förändringar beror på statens/myndigheternas ekonomiska relationer med omvärlden, såsom in- och utbetalningar samt uppkomna fordringar och skulder. Ekonomisk händelse kan jämföras med begreppet affärshändelse som används i näringslivet.

Eliminering

Ett moment i upprättandet av en konsoliderad redovisning/koncernredovisning. I årsredovisningen för staten innebär eliminering att fordringar och skulder samt transaktioner mellan myndigheter (även affärsverk) liksom därmed sammanhängande

realiserade vinster tas bort för att ge en rättvisande bild av statens ekonomiska resultat och ställning.

Elstöd

Elstöd är ersättning som betalas till de svenska elkonsumenterna för de höga elpriserna. Se även beskrivning av begreppen Kapacitetsavgifter och Flaskhalsintäkter.

Finansiell anläggningstillgång

Anläggningstillgång som utgörs av t.ex. aktier, andra andelar och obligationer där syftet med innehavet är varaktigt. Se även Anläggningstillgång.

Finansiellt sparande

Skillnaden mellan reala inkomster och reala utgifter för respektive sektor i nationalräkenskapssystemet. Den offentliga sektorns finansiella sparande, dvs. sparandet för staten, kommunerna och ålderspensionssystemet, är ett viktigt mått i den ekonomiska politiken. Se vidare Överskottsmål.

Finansieringsanalys

Dokument i årsredovisningen som visar tillförda och använda medel i statens verksamhet. Finansieringsanalysen visar hur statens likvida ställning på total nivå, dvs. statens nettoupplåning, har förändrats under året. Förändringen delas in i avsnitten statens verksamhet, investeringar, utlåning och finansiella aktiviteter. Se vidare Statens nettoupplåning.

Flaskhalsintäkter

Benämningen flaskhalsintäkter används i årsredovisning för staten för intäkter som används för att finansiera statens kostnader för lämnat elstöd.

Fordringar

Post på balansräkningens tillgångssida. Fordringar delas upp på kortfristiga och långfristiga. Kortfristiga fordringar är fordringar som förfaller inom ett år. Långfristiga fordringar utgörs av fordringar som förfaller efter mer än ett år.

Förenklad substansvärdering

Aktier och andelar i hel- och delägda företag värderas enligt förenklad substansvärdering. Metoden innebär att statens andel av företagets eget kapital tas upp som en tillgång i balansräkningen. Årets andel av företagets resultat redovisas sedan i resultaträkningen. Även affärsverkens hel- och delägda företag redovisas enligt förenklad substansvärdering.

Förutbetalad intäkt

Inkomster från varor eller tjänster som bokförts under året men som ännu inte levererats till köparen. Beloppet tas upp som skuld i bokslutet för att intäktsredovisas kommande år när prestationen utförs.

Förutbetalad kostnad

Utgifter för varor eller tjänster som bokförts under året men som ännu inte levererats från säljaren. Beloppet tas upp som tillgång i bokslutet för att kostnadsredovisas kommande år när prestationen erhålls. Exempel är hyror som ofta betalas kvartalsvis i förväg.

God redovisningssed

Utgångspunkt för krav på redovisningen som finns uttryckt i lagar, förordningar, övriga regeringsbeslut samt av ESV utfärdade föreskrifter och allmänna råd och utfyllande tolkningar av dessa bestämmelser.

Immateriell anläggningstillgång

Anläggningstillgång som saknar fysisk substans. Det är huvudsakligen utgifter för utveckling samt licenser för datorprogram och liknande rättigheter som tas upp (aktiveras) som immateriella anläggningstillgångar i balansräkningen. En av förutsättningarna för att aktivera dessa utgifter är att de beräknas bli av väsentligt värde för verksamheten under kommande år. Se även Anläggningstillgång.

Inbetalning

Ekonomisk händelse då pengar överförs från en ägare till en annan. Den kan avvika från tidpunkten för intäkt eller inkomst.

Indragning

Åtgärd enligt vilken regeringen får besluta att medel på ett anvisat anslag inte ska användas. Bestämmelser om detta finns i budgetlagen (2011:203) och anslagsförordningen (2011:223).

Inkomst

En ekonomisk händelse genom vilken ett värde av finansiell natur tillförs myndigheten. Till skillnad från intäkt kan inkomst avse flera redovisningsperioder och behöver inte öka myndighetens/statens nettoförmögenhet. Begreppet används i vissa fall som ett sammanfattande begrepp för statens intäkter, inkomster och inbetalningar.

Inkomsttitel

Inkomstpost på statens budget där myndigheten redovisar inkomster (i generell mening, dvs. även intäkter och inbetalningar) som den inte själv får disponera, exempelvis skatter. På inkomsttitel redovisas sådana statsinkomster som inte är specialdestinerade för en viss verksamhet utan kan finansiera vilka utgifter som helst.

Inleverans

Att mot inkomsttitel och/eller till statens centralkonto i Riksbanken redovisa respektive betala medel som inte får behållas av myndigheten. Vanligen avser det inbetalning av skatter, överskott från verksamheten eller offentligrättsliga avgifter.

Interna mellanhavanden

Transaktioner och andra poster (fordringar, skulder etc.) inom exempelvis en koncern. I årsredovisningen för staten är interna mellanhavanden de transaktioner och andra poster mellan de myndigheter som ingår i den beslutade avgränsningen av staten.

Intäkt

Det bruttoinflöde av ekonomiska fördelar eller servicepotential som uppstår i verksamheten under en period och som ökar myndighetens/statens nettoförmögenhet. I relation till begreppet inkomst kan intäkt ses som inkomsten hänförd till den tidsperiod under vilken den har upparbetats eller blivit intjänad, dvs. periodiserad inkomst.

Kapacitetsavgift

I årsredovisningen för staten används begreppet kapacitetsavgifter för inbetalade avgifter från elbolag och för de intäkter som finansierar Affärsverket svenska kraftnät

kostnader för att reducera kapacitetsbrister i transmissionsnätet. Kapacitetsavgifter uppstår vid prisskillnader mellan elområden i dagen-före-marknaden.

Kapitalandelsmetoden

En av flera metoder för att konsolidera dotter- och intresseföretag. Enligt kapitalandelsmetoden redovisas en investering initialt till sitt anskaffningsvärde. Det bokförda värdet ökas eller minskas därefter med företagets vinster eller förluster, för att avspegla myndighetens andel av företaget. Se även Anskaffningsvärdemetoden.

Kassamässig redovisning mot statens budget

Redovisningsprincip som innebär att redovisning mot anslag och inkomstitlar på statens budget görs vid betalningstillfället.

Kassamässig korrigering

Skillnaden mellan å ena sidan saldot mellan anslag och inkomstitlar på statens budget och å andra sidan saldot mellan ut- och inbetalningar på statens centralkonto i Riksbanken. När redovisning mot anslag görs kostnadsmässigt eller utgiftsmässigt kan kassamässiga korrigeringar uppkomma mellan månader och år, om tidpunkten för redovisning mot anslag inte sammanfaller med betalningstidpunkten. För anslag kopplade till ett räntekonto, vilket gäller de flesta förvaltningsanslag, påverkas posten i stället av skillnaden mellan redovisning mot anslag och anslagsmedel överförda till räntekontot. En kassamässig korrigering uppkommer även när tidpunkten för redovisning mot inkomstitel inte sammanfaller med betalningen. Vidare förekommer transaktioner över statens centralkonto som inte har sin motsvarighet på anslag eller inkomstitlar och omvänt, som leder till kassamässiga korrigeringsposter. Utfallet för den kassamässiga korrigeringen räknas fram som en restpost, men det går att urskilja och även göra prognoser på vissa delposter.

Konsolidering

Del i upprättande av en koncernredovisning. Konsolidering i staten innebär att myndigheternas resultaträkningar och balansräkningar läggs samman, efter det att de interna mellanhavandena mellan myndigheter eliminerats.

Kostnad

Kostnad är en utgift som redovisas i den period den förbrukas, dvs. en periodiserad utgift.

Löptid

Den period under vilken en skuldförbindelse gäller.

Medgivet överskridande

Rätt att, med vissa begränsningar, överskrida ett anvisat anslag. Se vidare Ramanslag.

Nationalräkenskaperna

Ett internationellt jämförbart system för statistisk redovisning av hela samhälls-ekonomin som tas fram enligt regler som är gemensamma inom EU. Ekonomin delas upp på olika sektorer såsom staten, kommunerna, hushållen och företagen. Nationalräkenskaperna används bland annat för beräkningar av BNP. Se vidare Bruttonationalprodukten (BNP).

Nettoförmögenhet

Skillnaden mellan statens tillgångar och skulder. Om statens skulder är större än tillgångarna innebär det att nettoförmögenheten är negativ. I näringslivet motsvaras nettoförmögenheten av eget kapital.

Nettokostnad för statsskulden

Kostnad för förvaltning av statsskulden, enligt Riksgäldskontorets definition. I nettokostnad för statsskulden ingår finansiella kostnader och intäkter i Riksgäldskontorets in- och utlåningsverksamhet.

Omsättning

Ett företags totala försäljning under en viss period (exklusive mervärdesskatt). I staten menas vanligen de totala intäkterna från skatter (på myndighetsnivån anslag), försäljning, bidrag och andra intäkter.

Omsättningstillgång

Tillgång i balansräkningen avsedd att omsättas i verksamheten, antingen genom försäljning eller förbrukning. Omsättningstillgångar är oftast avsedda att innehas kortare än tre år.

Option

Ett finansiellt instrument som ger rätten att köpa eller sälja en underliggande tillgång vid en framtida tidpunkt till ett i förväg bestämt pris. Se även Termin.

Periodavgränsningspost

Skuld- eller fordringspost som periodiserar utgifter eller inkomster till kostnader eller intäkter vid avslutningen av en redovisningsperiod. I årsredovisningen för staten består periodavgränsningsposterna av upplupna och förutbetalda kostnader respektive intäkter samt oförbrukade bidrag.

Periodisering

Fördelning av utgifter och inkomster till den period då resursen förbrukats (kostnad) eller då prestationen utförts (intäkt).

Ramanslag

Anslagstyp som innebär att kvarvarande medel får överföras till påföljande år som anslagssparande och att anslaget får överskridas genom utnyttjande av anslagskredit. För myndigheterna är storleken på tillåtet anslagssparande och anslagskredit begränsad genom generella regler och särskilda beslut.

Realekonomisk fördelning

Fördelning av utgifter i konsumtion, investering, ränta och transferering. Syftet med den realekonomiska fördelningen är dels att ge underlag för nationalräkenskaperna, dels att bättre kunna analysera statens budget. De statliga inrapporteringskoderna (S- koderna) utgör basen för den realekonomiska fördelningen.

Redovisning mot anslag och inkomstitlar

De utgifter myndigheterna har redovisat mot anslag respektive de inkomster de har redovisat mot inkomstitel. Begreppen utgifter och inkomster har här en generell betydelse. Redovisning mot anslag och inkomstitlar kan avse såväl kostnader/intäkter som utgifter/inkomster och även betalningar. Se Utgift respektive Inkomst.

Resultaträkning

Del av årsredovisning som i sammandrag visar hur kostnader och intäkter fördelar sig på olika poster och ett saldo av dessa. Saldot benämns årets överskott/underskott och är inget mått på effektivitet eller måluppfyllelse.

Revisionsberättelse med standardutformning

Revisionsberättelse med standardutformning lämnas när Riksrevisionen bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad enligt gällande regelverk och att årsredovisningen ger en rättvisande bild.

Revisionsberättelse med reservation

Revisionsberättelse med reservation lämnas när Riksrevisionen bedömer att årsredovisningen innehåller felaktigheter som är väsentliga (enskilt eller sammantaget), men som inte är av avgörande betydelse för årsredovisningen. Detta kan bero på felaktig eller utebliven information som kan leda till att en beslutsfattare riskerar att fatta felaktiga beslut baserat på informationen i årsredovisningen.

Revisionsberättelse med avvikande mening

Revisionsberättelse med avvikande mening lämnas när Riksrevisionen bedömer att årsredovisningen innehåller felaktigheter som är väsentliga (enskilt eller sammantaget), och som har en genomgripande påverkan på årsredovisningen. Detta kan bero på felaktig eller utebliven information som kan leda till att en beslutsfattare riskerar att fatta felaktiga beslut baserat på informationen i årsredovisningen.

Revisionsberättelse där revisorn avstår från att uttala sig

Revisionsberättelse där revisorn avstår från att uttala sig lämnas när Riksrevisionen inte kunnat inhämta tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis och bedömer att möjliga effekter och upptäckta fel kan vara både väsentliga och genomgripande.

Revisionsberättelse med upplysning

Riksrevisionen lämnar en revisionsberättelse med standardutformning men vill ändå genom upplysningen lyfta fram viktig information som den vill fästa läsarens uppmärksamhet på.

Riksgäldskontorets nettoutlåning

Riksgäldskontorets in- och utlåning till myndigheter (även affärsverk), statliga bolag, vissa fonder och eventuellt andra låntagare, som utgör en post på utgiftssidan i statens budget. Posten ingår tillsammans med posten Kassamässig korrigering i statens budget för att budgetsaldot ska motsvara statens lånebehov med omvänt tecken. Se även Kassamässig korrigering.

Räkenskapsår

Den period som en årsredovisning omfattar vilken normalt utgörs av 12 månader. Statens räkenskapsår sammanfaller med kalenderår.

Rättvisande bild

Årsredovisningens delar ska ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och den ekonomiska ställningen. I normalfallet förutsätts att information som lämnas med tillämpning av god redovisningssed också ger en rättvisande bild.

Rörelseresultat

Resultat i ett företag före finansiella poster, bokslutsdispositioner och skatt.

Skuld

En befintlig förpliktelse som härrör från inträffade händelser och vars reglering förväntas leda till ett utflöde av resurser. Skulderna i statens konsoliderade balansräkning visar statens förpliktelser mot andra. Skulder är i princip säkra till sitt

belopp och tidpunkten för infriande, till skillnad från poster som redovisas som avsättningar.

Skuldbytesavtal (eng. swaps)

Ett derivatinstrument som används av Riksgäldskontoret för upplåningen i utländsk valuta eller för förvaltning av kronskulden. Swapptransaktionerna innebär att Riksgäldskontoret byter kronor mot utländsk valuta och under swappavtalets löptid erhåller fast ränta i kronor och betalar rörlig ränta i utländsk valuta (kron/valutaswappar). Därutöver kan swappar användas för att byta räntevillkor, t.ex. från fast till rörlig ränta. Se även Derivatinstrument.

Skuldskötselinstrument

Statsskulden mäts inklusive skuldskötselinstrument, dvs. de derivat Riksgäldskontoret använder i statsskuld förvaltningen. Se Derivatinstrument.

Statens budget

En plan för huvuddelen av statens inkomster och utgifter avseende ett budgetår (tidigare benämnd statsbudgeten). Statens budget består av anslag, inkomsttitlar samt Riksgäldskontorets nettoutlåning och en kassamässig korrigeringspost, vilket sammantaget ger statens lånebehov. Riksdagen fastställer budgeten och anvisar medel till regeringens förfogande för olika ändamål under anslag. Ofta används statens budget och dess saldo för att beskriva statens verksamhet. Anslagsmedel kan även anvisas och minskas på ändringsbudget under löpande budgetår i samband med den ekonomiska vårpropositionen respektive budgetpropositionen.

Statens budgetsaldo

Skillnaden mellan inkomster och utgifter på statens budget, vilket överensstämmer med statens lånebehov (med omvänt tecken). En kassamässig korrigeringspost på budgetens utgiftssida gör att denna överensstämmelse uppnås. Om saldot är negativt föreligger ett budgetunderskott och därmed ett lånebehov, vilket ökar statsskulden. Ett positivt saldo, vilket är detsamma som ett budgetöverskott, innebär en amortering av statsskulden.

Statens lånebehov

Statens behov av att låna pengar under en viss period. Summan av alla kassaflöden till och från staten kallas nettolånebehov. Nettolånebehovet överensstämmer med statens budgetsaldo (med omvänt tecken). Detta åstadkoms genom att en kassamässig korrigeringspost och Riksgäldskontorets nettoutlåning ingår i statens budget. Staten måste även låna för att betala tillbaka lån som löper ut. Summan av nettolånebehovet och förfallande lån kallas bruttolånebehov. Se vidare Statens budgetsaldo.

Statens nettoupplåning

Statsskulden (exklusive orealiserade valutakursförändringar) och statens övriga upplåning. Värdeförändringar hänförliga till statsskulden omfattas inte av detta begrepp. Ett negativt saldo innebär att staten har gjort en nettoamortering. Saldoraden i finansieringsanalysen i årsredovisningen för staten visar förändringen av statens nettoupplåning under året. Se även Finansieringsanalys.

Statliga affärsverk

Myndigheter under regeringen med affärsdrivande verksamhet och större ekonomisk rörelsefrihet än vanliga statliga myndigheter. I dagsläget finns tre affärsverk: Luftfartsverket, Sjöfartsverket och Affärsverket svenska kraftnät.

Statliga kreditgarantier

Ett statligt borgensåtagande som oftast gäller såsom för egen skuld. Med det menas att borgenären (långivaren) kan kräva att skulden ska betalas av borgensmannen (i detta fall staten) utan att först kräva betalning av gäldenären (låntagaren). En kreditgaranti är kopplad till en viss kredit.

Statsobligation

Ett räntebärande värdepapper som ges ut av Riksgäldskontoret. Räntan på statsobligationer är fast under hela löptiden och betalas ut en gång per år. Det finns nominella och reala statsobligationer. De reala statsobligationerna är skyddade mot inflation. De har en fast real ränta plus en ersättning för den faktiska inflationen under värdepapperets löptid.

Statsredovisningen

Den centrala redovisningen för staten (tidigare benämnd riksredovisningen). Informationen används för att kunna planera, följa upp och styra den statliga verksamheten. Statsredovisningen ligger till grund för årsredovisningen för staten inklusive utfallet för statens budget, men även för statistik om statens finanser och budgetprognoser.

Statsskulden

Summan av samtliga lån som tagits av Riksgäldskontoret för statens räkning. Riksgäldskontoret förvaltar statsskulden. Upplåningen på den svenska marknaden sker främst i form av statsobligationer, statsskuldväxlar och premieobligationer. Den utländska upplåningen sker huvudsakligen via skuldbytesavtal (kron/valutaswappar). Även upplåning via statsskuldväxlar i utländsk valuta (commercial papers) och direkt på utländska kapitalmarknaden förekommer. Statsskulden påverkas förutom av statens budgetsaldo, även av orealiserade valutakursförändringar, tillfälliga placeringar samt direkta nedskrivningar vid inleverans av statsobligationer.

Statsskuld ränta

Räntan på statsskulden. Räntorna på statsskulden redovisas i huvudsak kassamässigt (vid betalning) på statens budget. Förutom den kassamässiga redovisningen mot anslag, redovisas räntekostnader enligt bokföringsmässiga grunder i resultaträkningen i årsredovisningen för staten. Skillnader uppstår mellan dessa redovisningsmetoder beroende på bland annat orealiserade räntor, valutaförändringar och kursdifferenser. Utgifterna för statsskuld räntorna ingår inte under utgiftstaket.

Statsskuld växel

Räntebärande värdepapper med kort löptid som Riksgäldskontoret ger ut. Statsskuldväxeln har inga räntebetalningar under löptiden. Avkastningen är skillnaden mellan slutbetalning och det pris som statsskuldväxeln har köpts till. Normalt är löptiden tre, sex eller tolv månader.

Särskilda dragningsrätter (SDR)

En internationell reservtillgång som skapats av Internationella valutafonden, IMF, för tilldelning till medlemsländerna. SDR är ingen valuta, värdet på SDR beräknas som en korg av fem valutor (dollar, euro, renminbi, yen och pund).

Takbegränsade utgifter

Summan av alla utgifter inom det fastställda utgiftstaket. De takbegränsade utgifterna omfattar dels utgifterna på statens budget (utgiftsområde 1–27) exklusive statskuldräntor (utgiftsområde 26), dels utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av

statens budget. De takbegränsade utgifterna avser faktiskt förbrukade anslagsmedel, vilket innebär att myndigheternas utnyttjande av anslagsbehållningar och anslagskrediter ingår.

Termin

Ett finansiellt instrument som ger skyldighet att köpa och sälja en underliggande vara vid en framtida tidpunkt till ett i förväg bestämt pris. Se även Option.

Tilldelade medel

Summan av ingående anslagsbehållningar, statens budget, ändringsbudget, indragningar och omfördelningar. Se vidare Anslagsbehållningar.

Tillgång

En resurs som en myndighet eller staten har kontroll över till följd av inträffade händelser och som förväntas innebära ekonomiska fördelar eller servicepotential i framtiden.

Tillgängliga medel

Summan av tilldelade medel, anslagskredit och medgivet överskridande. Se vidare Tilldelade medel, Anslagskredit och Medgivet överskridande.

Transferering

Överföring av ekonomiska medel för statens räkning utan krav på motprestation men vanligen enligt vissa villkor. Transfereringar i staten utgörs främst av utbetalningar av bidrag och försäkringsersättningar.

Underliggande saldo

Statens budgetsaldo justerat för tillfälliga och extraordinära händelser. Det finns ingen entydig metod att definiera vilka transaktioner som ska klassificeras som tillfälliga eller extraordinära. Därför är det väsentligt att samtliga sådana poster specificeras i utfalls redovisningen. Exempel på en sådan händelse är en försäljning av statligt aktieinnehav.

Unit of account (UA)

Används inom bistånd för att standardisera och förenkla processen att mäta, rapportera, jämföra och planera användningen av bistandsmedel.

Uppbörd

Betalning som en statlig myndighet mottar för statens räkning och överför till statens centralkonto utan att disponera. Uppbörd är till allra största delen skatter och ska redovisas mot en inkomsttitel på statens budget. Se även Inkomsttitel.

Upplupen intäkt

Intäkt som avser tjänster som utförts eller varor som levererats under året, men inte fakturerats senast vid ett visst datum i samband med årets slut (brytdag). Sådan intäkt tas upp i resultaträkningen med motposten upplupen intäkt i balansräkningen.

Upplupen kostnad

Kostnad för t.ex. varor och tjänster som mottagits under redovisningsperioden, men där man inte fått fakturan, senast vid ett visst datum i samband med årets slut (brytdag). Ett annat exempel är skuld till personalen för inarbetad semester. Sådana kostnader tas upp i resultaträkningen med motposten upplupna kostnader i balansräkningen.

Utbetalning

Ekonomisk händelse som avser själva betalningstransaktionen, dvs. när ersättning utges. Den kan avvika från tidpunkten för kostnad och utgift.

Utdelning

Den del av ett företags vinst som delas ut till ägarna.

Utgift

Ekonomisk händelse genom vilken ett värde av ekonomisk natur lämnar myndigheten, vanligtvis i form av det ekonomiska värdet av de resurser som anskaffas. Utgiften uppstår vid anskaffningstillfället, vilket i normalfallet likställs med den tidpunkt då faktura mottas för en levererad vara eller tjänst. Till skillnad mot kostnad kan en utgift avse flera redovisningsperioder och behöver inte minska myndighetens/statens nettoförmögenhet. Begreppet har även en generell betydelse och används i vissa fall som ett sammanfattande begrepp för statens kostnader, utgifter och utbetalningar.

Utgiftsområde

En indelningsgrund för anslagen i statens budget. I budgeten finns 27 utgiftsområden vilka är reglerade i riksdagsordningen. Varje anslag på statens budget ingår i ett utgiftsområde.

Utgiftsramar

Ramar för utgiftsområden på statens budget som beslutas av riksdagen inom den s.k. rambeslutsmodellen, vilket är en ”uppiifrån- och nedmetod” för budgetering. Den innebär att riksdagen i ett första steg tar ställning till utgiftstaket, därefter utgiftsramar för de 27 utgiftsområdena och slutligen de enskilda anslagen.

Utgiftstak för staten

En högsta nivå för statens utgifter för ett visst år som normalt fastställs tre år i förväg av riksdagen. Skillnaden mellan utgiftstaket och de takbegränsade utgifterna utgör budgeteringsmarginal. Utgiftstaket för staten beslutas i nominella termer och tar hänsyn till en viss beräknad prisutveckling under perioden.

Utomstatliga transaktioner

Transaktioner mellan staten och en annan part som ligger utanför den beslutade avgränsningen av staten, t ex kommuner, privata företag, hushåll, statliga bolag och stiftelser eller utländska organisationer. Se även Interna mellanhavanden.

Valutareserv

De tillgångar i utländsk valuta som omedelbart kan disponeras för betalningar till utlandet. Sveriges valutareserv förvaltas av Riksbanken.

Valutarisk

Risken för förändringar i växelkursen på den aktuella utländska valutan mot den svenska kronan.

Årets över- eller underskott

Den sista raden i statens resultaträkning, som visar skillnaden mellan redovisade intäkter och kostnader. Motsvarande uppgift finns i balansräkningen i noten till rubriken Nettoförmögenhet.

Årlig revision

Riksrevisionens granskning av årsredovisningar och underliggande redovisning i syfte att bedöma om redovisningen är tillförlitlig och räkenskaperna rättvisande.

Granskning görs även av om ledningens förvaltning står i överensstämmelse med tillämpliga föreskrifter och särskilda regeringsbeslut. Riksrevisionen lämnar varje år revisionsberättelser avseende myndigheterna till regeringen och revisionsberättelse avseende årsredovisningen för staten till regeringen och riksdagen.

Återanskaffningsvärde

Den utgift som skulle uppstå för en tillgångs förvärv eller tillverkning om anskaffning skulle ske vid räkenskapsårets utgång.

Ändringar i statens budget

Ändring av budgeten som riksdagen beslutar om under pågående budgetår. Riksdagen kan besluta om en ny beräkning av statens inkomster och om nya eller ändrade anslag för innevarande år. Detta sker som regel i samband med riksdagens beslut om den ekonomiska vårpropositionen respektive budgetpropositionen. Se vidare Statens budget.

Överskottsmål

Budgetpolitiskt mål för den offentliga sektorns finansiella sparande.

Finansdepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 10 april 2025

Närvarande: statsminister Kristersson, ordförande, och statsråden Busch, Svantesson, Ankarberg Johansson, Edholm, Waltersson Grönvall, Strömmer, Forssmed, Tenje, Forssell, Slottnér, M Persson, Wykman, Malmer Stenergård, Liljestränd, Bohlin, Carlson, Pourmokhtari, Dousa, Larsson

Föredragande: statsrådet Svantesson

Regeringen beslutar skrivelse 2024/25:101
Årsredovisning för staten 2024